

BandD for Professionals XP

Help file Version 2.19

Programski paket BandD for Professionals XP predstavlja univerzalni integrisani poslovni sistem namenjen za vodjenje internog i/ili zvaničnog knjigovodstva kako preduzeća svih delatnosti poslovanja, samostalnih radnji i privatnih preuzetnika, tako i organizacija i državnih organa. Ovaj program je kao originalni proizvod pravno zaštićen. Prvim startovanjem programa, korisnik potvrđuje da je saglasan sa uslovima korišćenja programa koji su izneti u fajlu licenca.txt koji je sastavni deo programskega paketa.

Napomena:

Ovo uputstvo je ažurirano zaključno sa verzijom programskega paketa 2.85 i njegova namena je upoznavanje korisnika sa osnovnim opcijama programa. Najnovije verzije programa i ažurirane verzije help fajlova se konstantno objavljaju na web sajtu proizvođača (www.abit.rs i www.BiD.co.rs) i na raspolaganju su 24h dnevno 7 dana u nedelji.

Ovo uputstvo je ažurirano zaključno sa verzijom programskog paketa 2.85 i njegova namena je upoznavanje korisnika sa osnovnim opcijama programa. Najnovije verzije programa i ažurirane verzije help fajlova se konstantno objavljaju na web sajtu proizvodjača (www.abit.rs i www.BiD.co.rs) i na raspolaganju su 24h dnevno 7 dana u nedelji.....	1
Verzije, njihove karakteristike i načini licenciranja programskog paketa	6
Karakteristike računara potrebne za korišćenje programskog paketa	6
Postupak instalacije programskog paketa	6
1. Instalacija Internet verzije	6
2. Instalacija CD/DVD verzije	7
Prvo startovanje programa	10
Postupak podešavanja i registracije korisnika - za instalaciju na jednom računaru	12
Definisanje lozinki, korisnika i prava pristupa podacima	13
Programski moduli u sastavu programskog paketa - osnovni meni	13
Definisanje korisnika otvaranje/računovodstvene godine	15
Prijavljivanje korisnika.....	15
Prečice na tastaturi.....	17
1.Tasteri koji se koriste bilo gde u programu	17
2.Tasteri koji se koriste u formama za unos	17
3.Tasteri koji se koriste u tabelarnim pregledima	18
a) Tasteri koji se koriste u jednoprozorskim tabelarnim pregledima.....	18
b) Tasteri koji se koriste u višeprozorskim tabelarnim pregledima	18
c) Tasteri koji se koriste u tabelarnim pregledima za pomoć pri unosu	19
4.Tasteri koji se koriste u pregledu dokumenta pre štampe.....	20
Čarobnjak	20
Sistem za automatsko lociranje poštanskog broja.....	21
Tehnička podrška i podaci proizvođača.....	21
Principi rada programa u mrežnom okruženju.....	60
Povezivanje eksternih modula <i>Fiskalna kasa</i>	63
Rad sa fiskalnim uredajima u VP	64
Setup fiskalnog uredjaja (podmeni Održavanje modula).....	65
Spisak podržanih fiskalnih uredjaja	66
Spisak posebno podržanih država/entiteta.....	66
Spisak VP dokumenata u programu predviđenih za fiskalnu štampu	67
Automatsko knjiženje	67
Modeli za automatsko knjiženje	67
Generator formula	70
Procedure za automatsko knjiženje.....	70
1.Knjiženje jednog dokumenta u jednom koraku.....	71
2.Knjiženje opsega dokumenata u jednom koraku	71
Specijalna promenljiva konta za automatsko knjiženje	73
Automatska provera podataka dokumenta pre automatskog knjiženja	74
Podaci se u pojedine šifarnike mogu uneti i direktno prilikom unosa dokumenata. Ovo važi za šifarnike u kojima je potreban češći unos novih podataka kao što su <i>Šifarnik komitenata</i> ili <i>Kontni plan</i> . Svim šifarnicima potrebnim za rad programskog modula moguće je pristupiti iz Menija sa podmenijima, a pojedinim je moguće pristupiti i preko Glavnog toolbar-a i/ili dugmadi DGT forme.	83
Glavni meni	102
1. Šifarnici.....	102
Podaci se u pojedine šifarnike mogu uneti i direktno prilikom unosa dokumenata. Ovo važi za šifarnike u kojima je potreban češći unos novih podataka kao što su <i>Šifarnik komitenata</i> ili <i>Kontni plan</i> . Svim šifarnicima potrebnim za rad programskog modula moguće je pristupiti iz Menija sa podmenijima, a pojedinim je moguće pristupiti i preko Glavnog toolbar-a i/ili dugmadi DGT forme.	102
2. Unos podataka	103
2.1 Finansijski nalog.....	104

2.2 Procedure za automatsko knjiženje.....	105
2.4 Blagajna	106
3. Izveštaji	107
3.1 Sintetička kartica	108
3.2 Analitička kartica.....	109
3.3 Knjige primljenih i izdatih računa (PDV-a).....	110
3.8 Bruto bilans	113
3.11 Bilansni izveštaji.....	116
Glavni meni	119
1. Šifarnici.....	119
Podaci se u pojedine šifarnike mogu uneti i direktno prilikom unosa dokumenata. Ovo važi za šifarnike u kojima je potreban češći unos novih podataka kao što su <i>Šifarnik komitenata</i> ili <i>Šifarnik artikala/usluga</i> . Svim šifarnicima potrebnim za rad programskog modula moguće je pristupiti iz Menija sa podmenijima, a pojedinim je moguće pristupiti i preko Glavnog toolbar-a i/ili dugmadi DGT forme.....	119
2. Veleprodaja.....	120
2.2 Interni prenos - dostavnica	125
2.4 Otprema robe u maloprodaju	136
2.5 Početno stanje	138
2.6 Nivelacija cena	139
2.7 POPIS U VELEPRODAJI	140
2.10 Uvoz / izvoz	146
3. Maloprodaja	151
3.1 Prijem robe.....	152
3.2. Povratnica u veleprodaju	156
3.3 Interni prenos - dostavnica	157
3.5 Početno stanje	161
3.6 Nivelacija cena	162
3.7 POPIS U MALOPRODAJI	163
4. Izveštaji	167
4.1 Lager liste.....	168
4.2 Knjiga primljenih računa (KPR).....	170
4.3 Knjiga izdatih računa (KIR).....	171
4.4 Kartica artikla	172
4.4 Kartica komitenta.....	174
4.5 Pregled potraživanja / dugovanja prema komitentima.....	175
4.6 Knjiga evidencije prometa i usluga (KEPU knjiga).....	176
4.7 KEPU knjiga maloprodaje	177
4.8 Komercijalni izveštaji.....	178
4.9 Cenovnik artikala	180
4.10 Cenovnik usluga	181
4.11 Stok minimum.....	181
4.12 Poslovna knjiga	182
4.13 Analiza prodaje	184
4.15 Serijski brojevi	188
4.16 Štampanje nalepnica	191
Glavni meni	193
1. Šifarnici.....	194
Podaci se u pojedine šifarnike mogu uneti i direktno prilikom unosa dokumenata. Ovo važi za šifarnike u kojima je potreban češći unos novih podataka kao što su <i>Šifarnik komitenata</i> ili <i>Kontni plan</i> . Svim šifarnicima potrebnim za rad programskog modula moguće je pristupiti iz Menija sa podmenijima, a pojedinim je moguće pristupiti i preko Glavnog toolbar-a i/ili dugmadi DGT forme.....	194
2. Matična evidencija.....	194
2.1 Zaposleni.....	195

2.2 Arhiva zaposlenih.....	198
2.3 Članovi porodice.....	199
2.4 Kretanje u službi.....	200
2.5 Odsustva	201
2.6 Nalozi za službeno putovanje	202
2.8 Rešenja i ugovori.....	204
3. Obračun plata	206
3.1 Parametri obračuna za zaposlene.....	206
3.2 Cene rada i por.osnovice.....	208
3.4 Dodaci	210
3.5 Podmeni Obustave.....	211
3.6 Radni sati	214
3.7 Obračun.....	216
3.8 Isplate po drugom osnovu	216
4. Izveštaji	217
4.1. Spiskovi zaposlenih.....	219
4.2. Spisak osiguranika RZZO	223
4.3. Spisak arhiviranih.....	224
4.4. Članovi porodice.....	224
4.5. Radni staž	225
4.6. Pregled časova rada	226
4.7. Spisak isplaćenih akontacija	227
4.8. Isplata zarada	228
4.8.3. Spisak za isplatu na tekući račun	230
4.8.4. Konačni obračun - ukupno	231
4.8.5. Analitika sati i bruto iznosa.....	231
4.8.6. Obračun ukupnih primanja, poreza i doprinosa	232
4.8.7. Evidencija isplaćenih zarada i naknada zarada	232
4.9. Krediti	233
4.12. Rekapitulacija	236
4.13. Izveštaji za državne organe	236
4.13.2 Poreska prijava o plaćenim doprinosima - PP OD (Srbija)	237
4.13.3 Poreska prijava o plaćenim doprinosima - PP OD1 (Srbija)	238
4.13.4 Specifikacija uplate doprinosa - OS (Srbija).....	238
4.13.5 Pojedinačna poreska prijava o obračunatim porezima i doprinosima - PPP-PD (Srbija)	239
4.13.1 Mjesečni izvještaj o obračunatim ličnim primanjima za zaposlene - OPD1 (Crna Gora)	240
4.13.2 Godišnji izvještaj o uplaćenim porezima i doprinosima iz ličnih primanja zaposlenog - OPD2 (Crna Gora).....	240
4.13.3 Godišnji izvještaj o uplaćenim porezima i doprinosima iz i na lična primanja zaposlenih - OPD3 (Crna Gora).....	241
4.14. Dobrovoljno osiguranje.....	241
4.15. Liste za isplatu dodataka	242
Glavni meni	245
1. Šifarnici.....	245
Podaci se u pojedine šifarnike mogu uneti i direktno prilikom unosa dokumenata. Ovo važi za šifarnike u kojima je potreban češći unos novih podataka kao što su <i>Šifarnik komitenata</i> ili <i>Kontni plan</i> . Svim šifarnicima potrebnim za rad programskog modula moguće je pristupiti iz Menija sa podmenijima, a pojedinim je moguće pristupiti i preko Glavnog toolbar-a i/ili dugmadi DGT forme.	246
2. Unos podataka	246
2.1 Karton osnovnog sredstva.....	246
Arhiviranje osnovnog sredstva	249
3. Izveštaji	252
3.1 Pregled osn.sred. po grupama.....	253
3.2 Pregled osn.sred. po kontima	254

3.3 Pregled osn.sred. po org.jed.....	255
3.4.1 Osnovna sredstva	256
3.4.2 Arhiva osnovnih sredstava	256
3.5 Pregled nabavljenih osn.sred.....	257
3.6 Pregled aktiviranih osn.sred.....	257
3.7 Pregled arhiviranih osn.sred.	258

Verzije, njihove karakteristike i načini licenciranja programskog paketa

Programski paket BandD for Professionals XP se inicijalno distribuira u dve verzije:

Standard - verzija namenjena za korišćenje na jednom računaru ili manjim računarskim mrežama. Ova verzija je ograničena na veličinu baze podataka do 2GB maksimalno. Bazi podataka računari pristupaju na nivou fajla, tako da su prisutna ograničenja operativnog sistema u vidu broja računara koji istovremeno mogu pritupiti fajlu. Kod operativnog sistema Microsoft Windows XP Home ovaj broj je ograničen na 5 računara-konekcija. Više podataka o ovoj vrsti ograničenja za operativni sistem koji koristite možete naci na sajtu www.microsoft.com.

Standardna verzija se distribuira na dva nacina:

- Download-om fajla sa web sajta proizvodjača (www.BiD.co.rs). Zbog bržeg download-a ova verzija sadrži samo komponente koje su neophodne za ispravno funkcionisanje programa. Eksterni programski modul Fiskalna kasa distribuira se u obliku posebnog fajla koji se posebno licencira, nezavisno od osnovnog paketa;
- Na CD medijumu koji možete naručiti direktno od proizvodača. Ovo je puna verzija koja, osim programa i neophodnih kontrola, sadrži i dodatne komponente koje su namenjene za olakšavanje korišćenja programa i obuke korisnika.

Program, bilo da je download-ovan sa Interneta ili dobijen na CD medijumu se inicijalno instalira kao probna DEMO verzija koja je namenjena za sticanje uvida u mogućnosti programa. Ova verzija je funkcionalno i vremenski ograničena. DEMO verzija se može bez ograničenja presnimavati i besplatno distribuirati u skladu sa [licencem za korišćenje](#). Procesom registracije DEMO verzija postaje potpuno operativna, bez vremenskih ograničenja.

Server - verzija namenjena za zahtevnije korisnike. Baza podataka koristi SQL server koji se instalira na računaru koji je server baze podataka, a ostali računari predstavljaju klijente. Server verzija se ne može download-ovati niti dobiti na CD-u. Instaliranje servera i klijenata, podešavanje i obuku korisnika isključivo vrše stručnjaci proizvodača na licu mesta.

Karakteristike računara potrebne za korišćenje programskog paketa

Minimalna konfiguracija računarskog sistema neophodna da bi program funkcionsao podrazumeva računar klase Pentium II sa 128 MB RAM, 700 MB slobodnih na hard disku, CD ROM-om i grafičkim podsistemom koji omogućava rezoluciju od najmanje 1024x768 tacaka. Program je predviđen da radi na Microsoft operativnim sistemima Windows 98/NT/Me/2000/XP/Windows 7 ili Windows 8. Program najverovatnije radi Windows Vista operativnim sistemima, ali sa njima nije testiran.

U slučaju korišćenja na računaru sa Windows XP operativnim sistemom, neophodno je da bude instaliran Service Pack 3.

Od verzije 2.38 kompatibilnost sa operativnim sistemima starijim od Windows XP SP3 je uslovna. Na sWindows 98/NT/Me/2000 sistemima, opcije vezane za korišćenje Internet-a (automatsko prevodjenje defiznih profaktura i faktura...) kao i opcije vezane za korišćenje kalendar kontrola u programskom modulu Kadrovska evidencija/Plate neće biti dostupne

Preporučena konfiguracija podrazumeva racunar klase Pentium 4 preko 3 GHz, sa 384 MB RAM-a ako je instaliran na Windows 98 operativnom sistemu ili 512MB RAM-a na Windows XP operativnom sistemu i brzim HDD-om, uz ispunjene ostale zahteve minimalne konfiguracije. Na Windows 7 i Windows 8 sistemima, za konforan rad preporučeno je minimalno 2GB RAM-a zbog memorijskih zahteva samog sistema.

Za Server varijantu programa karakteristike radnih stanica odgovaraju gore navedenim karakteristikama računara. Server se mora posebno konfigurisati u skladu sa projektovanim obimom podataka korisnika. Sam program u server varijanti ne zahteva više resursa od Standard varijante.

Postupak instalacije programskog paketa

Postupak instalacije zavisi od nacuna distribucije programskog paketa. Za principe podešavanja i instalacije u računarskoj mreži kliknite [ovde](#)...

1. Instalacija Internet verzije

Program je raspoloživ na Internetu u vidu jednog samoraspakujuceg izvršnog (exe) fajla. Ime fajla sadrži i podatke o verziji programa date u vidu broja koji se nalazi iza slova V (na primer BandD101.exe za BandD for professionals XP V 1.01). Postupak instalacije se pomalo razlikuje na različitim operativnim sistemima.

- Za instalaciju na računaru sa instaliranim Windows XP (potrebno je da bude instaliran Service Pack 3) operativnim sistemom uradite sledeće:

1. Download-ujte exe fajl na svoj računar;
 2. Startujte downloadovani instalacioni fajl sa programom duplim klikom miša na ikonicu čime ćete startovati **proceduru za instalaciju**.
- Za instalaciju na računaru sa instaliranim **Windows 7** operativnim sistemom preporučeno je instalacionu proceduru pokrenuti kao korisnik sa administratorskim pravima. Procedura je sledeća:
 1. Download-ujte exe fajl na svoj racunar;
 2. Startujte downloadovani instalacioni fajl sa programom duplim klikom miša na ikonicu čime ćete startovati **proceduru za instalaciju**. (Pre startovanja preporučujemo da instalirate Microsoft-ov update za 32-bitni Windows 7 sa oznakom *Windows6.1-KB969168-x86.msu* koji sadrži MS Agent kontrolu potrebnu za korišćenje ugrađenog čarobnjaka. Ovaj fajl možete naći na sajtu proizvođača www.BiD.co.rs u sekciji download.)
 3. Operativni sistem će potražiti potvrdu da zaista želite da instalirate program i da mu dozvolite da izvrši promene na sistemu. Na postavljeno pitanje odgovorite kikom na dugme Yes. Posle toga sledite uputstva **procedure za instalaciju**.
 - Za instalaciju na računaru sa instaliranim **Microsoft Windows 98** operativnim sistemom treba uraditi sledeće:
 1. Download-ujte exe fajl na svoj računar
 2. Pre startovanja procedure instalirajte Dcom98.exe. Ovaj fajl možete potražiti na sajtu www.microsoft.com ili na sajtu proizvođača www.BiD.co.rs u sekciji download. Posle instalacije fajla računar će se automatski restartovati;
 3. Startujte downloadovani instalacioni fajl sa programom duplim klikom miša na ikonicu čime ćete startovati **proceduru za instalaciju**.

2. Instalacija CD/DVD verzije

CD/DVD verzija se isporučuje na jednom CD/DVD medijumu. Ubacivanjem optičkog medijuma u čitač automatski se startuje meni za instalaciju programa.

U slučaju da se instalacija ne pokrene sama po ubacivanju diska u uređaj, uradite sledeće:

- Ako je operativni sistem računara **Windows XP**:
 1. Kliknite na dugme **Start** u donjem levom uglu
 2. Kliknite na **My Computer**
 3. Kliknite na ikonicu CD/DVD uređaja u koji ste ubacili instalacioni CD/DVD.
 4. Kliknite na fajl Autorun pored koga se nalazi ikonica sa smeškom
- Ako je operativni sistem računara **Windows 7**:
 1. Kliknite na dugme **Start** (okruglo dugme u donjem levom uglu)
 2. Kliknite na **Computer**
 3. Kliknite na ikonicu CD/DVD uređaja u koji ste ubacili instalacioni CD/DVD.
 4. Kliknite na fajl Autorun pored koga se nalazi ikonica sa smeškom
- Ako je operativni sistem računara **Windows 98**:
 1. Kliknite na dugme **Start** u donjem levom uglu
 2. Kliknite na **My Computer**
 3. Kliknite na ikonicu CD/DVD uređaja u koji ste ubacili instalacioni CD/DVD.
 4. Kliknite na fajl Autorun pored koga se nalazi ikonica sa smeškom
 5. Obratite pažnju da kod računara sa Windows-om 98 treba **pre instalacije** instalirati fajl Dcom98.exe koji se nalazi u folderu Win98, pa tek onda pristupiti instalaciji programa. Instalacija fajla Merlin.exe nije neophodna, ali je preporučena od strane proizvođača.

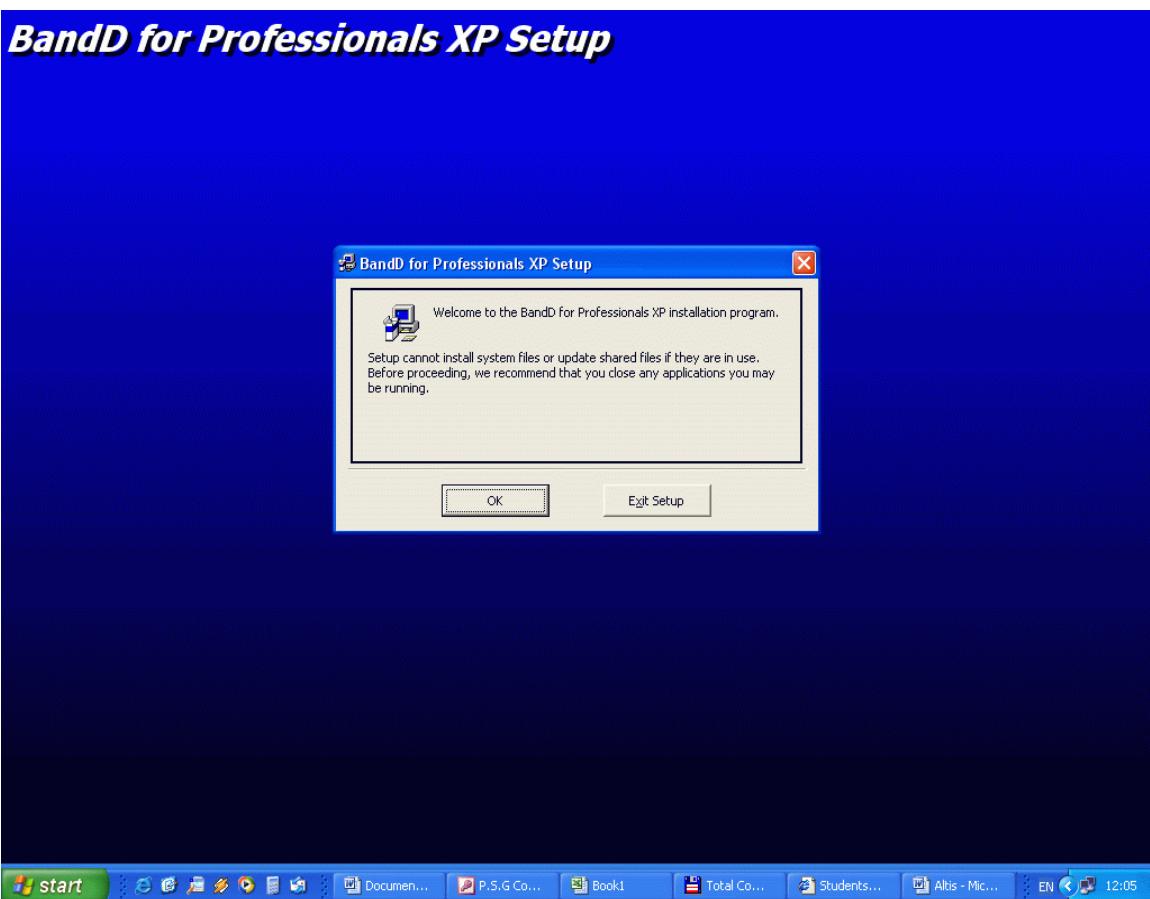
Kada se pojavi meni za instalaciju programa, uočićete da ova verzija instalacije sadrži i neke dodatne software, dokumente i uputstva.

Uputstvo za instalaciju kao i objašnjenje dodatnih sadržaja CD/DVD-ja možete dobiti klikom na dugme **Uputstvo za instalaciju**.

Proceduru instalacije programa BandD for Professionals XP pokrećete klikom na dugme Install program.

Procedura za instalaciju (Setup.exe)

Startovanjem fajla Setup.exe pojavljuje se prvi ekran setup procedure programskog paketa BandD for Professionals XP. Setup program je podešen da, u zavisnosti od regionalnih podešavanja računara sam odabere jezik na kome će poruke biti ispisane. Ako su regionalna podešavanja sistema podešena na Serbian (Latin) ili Croatian svi natpisi unutar instalacione procedure biće ispisani na odgovarajućem jeziku. U suprotnom, natpisi će biti ispisani na engleskom jeziku tako da se u tom slučaju startovanjem instalacione procedure pojavljuje ekran, koji izgleda kao na slici.

Moguće su sledeće opcije:

- Klikom na taster **OK** ili pritiskom na taster <Enter> na tastaturi instalacija se nastavlja dalje;
- Klikom na taster **Exit Setup** prekida se instalacija programa

Preporučena akcija za većinu korisnika: Kliknite na dugme OK

Klikom na taster **OK** sa prethodnog ekran pojavljuje se ekran kao na slici koji služi za određivanje mesta gde će program biti instaliran. Moguće su sledeće akcije:

- Klikom na ikonicu sa slikom računara ili pritiskom na taster <Enter> na tastaturi bira se instalacija programa na mesto sa preddefinisanom instalacionom putanjom, navedenom u polju Directory (obično C:\BandD for Professionals XP\);

U Windows 7 i Windows 8 sistemima nije preporučljivo instalirati programski paket ispod Program Files foldera !

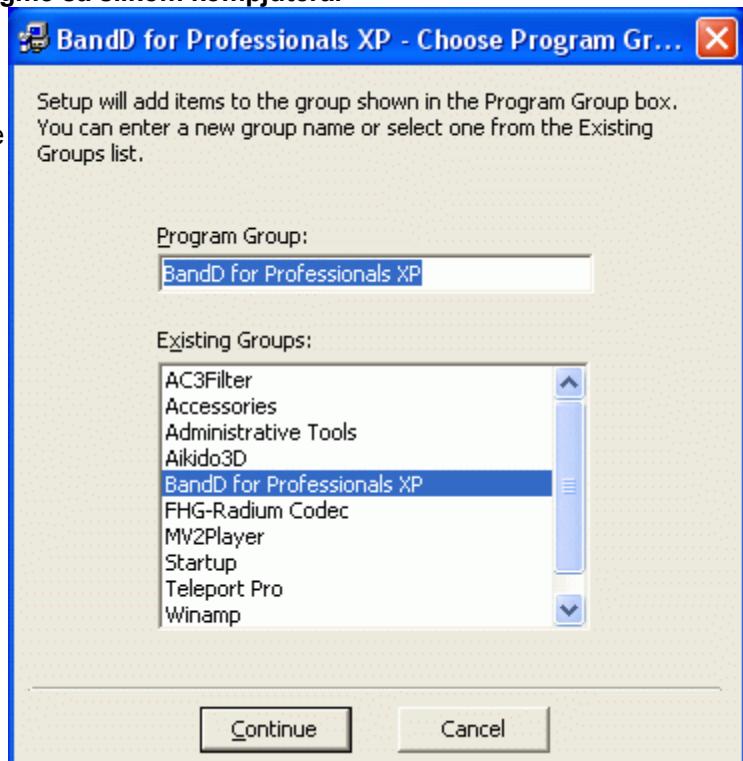
- Klikom na dugme **Change Directory** ulazi se u dijalog box za izbor nove putanje za instalaciju programa. Po izboru novog putanja, program se vraća na ovde prikazani ekran. Za nastavak instalacije na mesto sa putanjom navedenom u polju Directory treba kliknuti na ikonicu sa slikom kompjutera;
- Klikom na taster **Exit Setup** prekida se instalacija programa

Preporučena akcija za većinu korisnika: Kliknite na dugme sa slikom kompjutera.

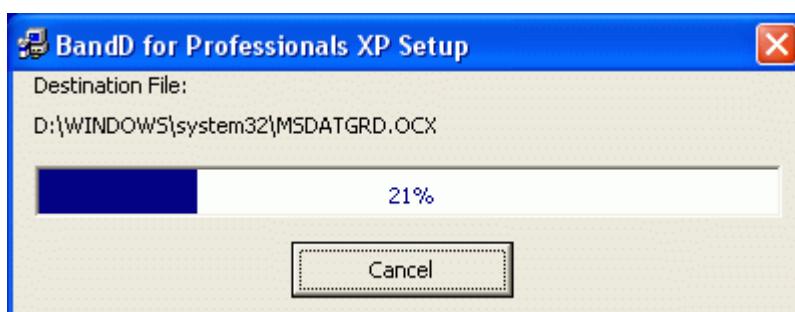
U slučaju da ne postoji direktorijum/folder sa imenom koje je definisano kao instalaciona putanja, instalaciona procedura će tražiti dozvolu da kreira novi folder i prikazaće sledeći ekran (na slici) za potvrdu kreiranja nove programske grupe sa nazivom BandD for Professionals XP u Start meniju Windows-a.

Moguće su sledeće akcije:

- Klikom na dugme **Continue** ili pritiskom na taster <Enter> na tastaturi nastavlja se instalacija programskog paketa
- Klikom na dugme **Cancel** odustaje se od formiranja programske grupe (ova opcija nije preporučljiva)

Preporučena akcija za većinu korisnika: Kliknite na dugme Continue.

Klikom na dugme **Continue** počinje deo instalacije programskog paketa koji presnimava podatke i podešava parametre programa. Trajanje ovog dela instalacije direktno zavisi od brzine računara. Ovaj deo instalacije je moguće u svakom trenutku prekinuti pritiskom na taster **Cancel**.

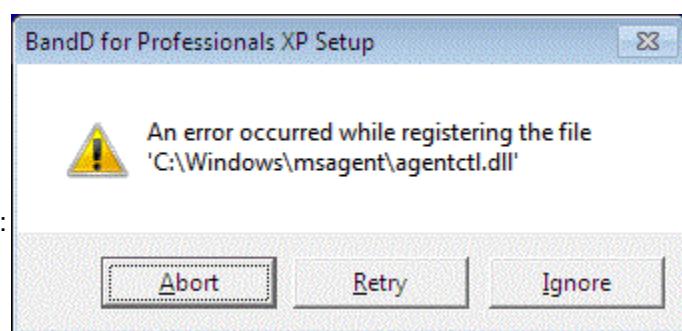
Preporučena akcija za većinu korisnika: Sačekati da se instalacija završi

U slučaju instalacije na **Windows 7** i **Windows 98** operativnim sistemima pri kraju instalacije može se pojaviti ekran sa porukom da se dogodila greška.

Ova poruka se na **Windows 98** računarima javlja uvek i može se ignorisati, pošto na njima nije moguće korišćenje carobnjaka.

Na Windows 98/NT/Me/2000 sistemima, mogu se javiti i poruke:

An error occurred while registering the file MSCAL.OCX i
An error occurred while registering the file urlmon.dll.

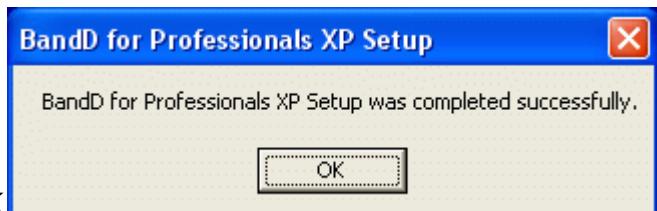
U slučaju njihovog javljanja treba odabratи dugme Ignore. Ove

poruke se javljaju u verzijama programa posle verzije 2.38 zbog nemogućnosti instalacije naprednih kontrola za pristup Internet-u i kalendar kontroli pod Windows 98 sistemima.

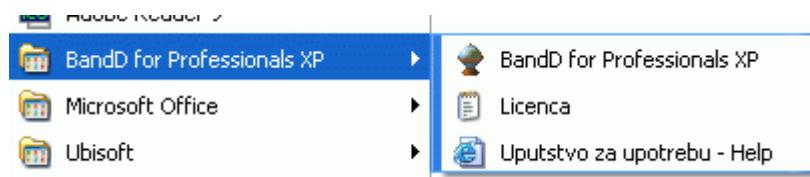
Na **Windows 7** računarima poruka se javlja samo ako na računaru prethodno nije instaliran update sa MS Agent kontrolom (Windows6.1-KB969168-x86.msu). U tom slučaju, program će prilikom prvog startovanja ponuditi da automatski instalira pomenuti update. Ova greška je prouzrokovana nedostatkom kontrole potrebne za korišćenje čarobnjaka i može se zanemariti.

Preporučena akcija za većinu korisnika: Kliknuti na taster *Ignore*.

Instalacija je završena kada se na ekranu pojavi prozor kao na slici.

Preporučena akcija za većinu korisnika: Kliknuti na taster *OK* da bi zatvorili prozor.

Po završetku instalacije, u delu **All programs** menija **Start** pojavljuje se nova programska grupa BandD for Professionals XP. U okviru ove grupe nalazi se više ikona.

Broj ikona i sadržaj ove programske grupe može da varira u zavisnosti od verzije programa.

Takodje se automatski formira i ikona BandD for Professionals XP na desktop-u (radnoj površini).

Programski paket se startuje klikom na ikonu sa znakom globusa pored koje piše BandD for Professionals XP.

Prvo startovanje programa

Pri prvom startovanju, program proverava aktivnu rezoluciju grafičkog podsistema računara. Program radi u preddefinisanoj grafičkoj rezoluciji ekrana od 1024x768 tačaka. Ako program detektuje rezoluciju manju od ove, prijaviće potrebu za promenom rezolucije korisniku i automatski je prilagoditi ako dobije dozvolu.

Rad u rezolucijama nižim od 1024x768 nije moguć.

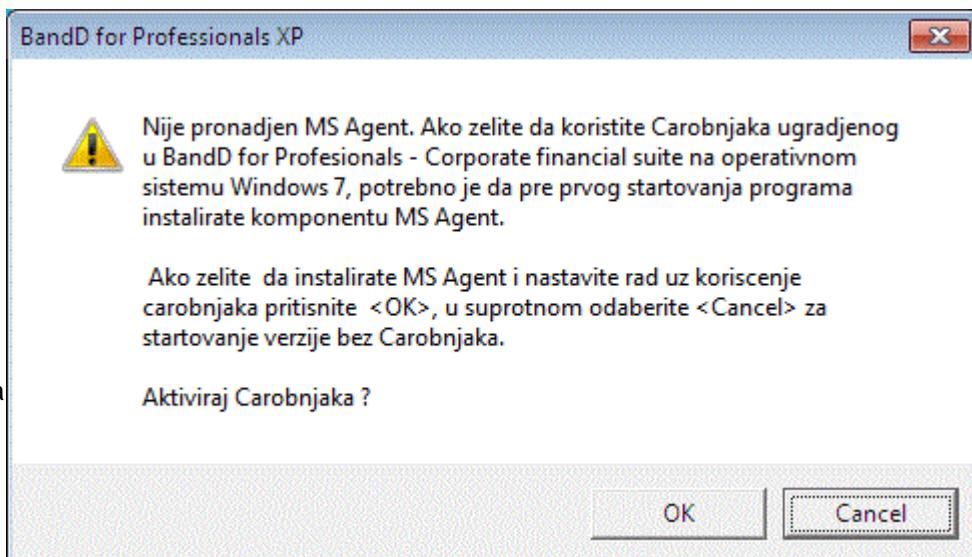
Prilikom prvog startovanja, pojaviće se upozorenje da program nije registrovan i pitanje da li želite da registrujete program.

Ako pritisnete taster **<Enter>** ili kliknete na dugme **OK** procedura registracije programa biće automatski pokrenuta.

Klikom na dugme **Cancel** program nastavlja da radi u demonstracionom režimu - DEMO verzija. Registraciju programa možete da uradite i naknadno.

U slučaju da se program startuje na računaru sa instaliranim **Windows 7** operativnim sistemom, ako prethodno nije instalirana MS Agent kontrola (Windows6.1-KB969168-x86.msu), program će izbaciti prozor sa upozorenjem i pitanjem da li želite da aktivirate čarobnjaka. U slučaju da odgovorite potvrđno, automatski će biti pokrenuta procedura za instalaciju update-a za Windows 7. Na sva pitanja koja postavi procedura za instalaciju update-a treba odgovoriti potvrđno.

Pri prvom startovanju programa podrayumevano se startuje asistent za podešavanje parametara programa u vidu standardnog Windows wizzard-a. Ovaj pomoćnik ima ulogu pri inicijalnom podešavanju osnovnih parametara funkcionisanja programa, narpčito pri isprobavanju demonstracione verzije download-ovane sa Internet-a.

BandD for Professionals XP (OPŠTA PODEŠAVANJA 1/4)

Ovaj asistent će Vam pomoći da podešite najosnovnije parametre rada programske pakete BandD for Professionals XP.

Pored ovde navedenih parametara, programski paket raspolaže i velikim brojem drugih podešavanja koja se mogu podešiti korišćenjem setup funkcija.

Više podataka o korišćenju svih funkcija programa možete dobiti pozivanjem help sistema klikom na dugme [Pomoc] ili pritiskom na taster <F1> bilo gde u programu.

U potrebe, na raspolaganju je služba tehničke podrške proizvodjača ABIT informatika d.o.o. Kragujevac, Serbia koju možete kontaktirati telefonom ili slanjem e-mail poruke na adresu techsupp@abit.rs

Jezik interfejsa/interface language: Srpski

Carobnjak ukljucen (preporuceno)

Pomoc Odustani Nazad Dalje Kraj

Asistent omogućava podešavanje prvenstveno opcija koje se koriste za sve module programa ili u modulima koji se bave prometom proizvoda, roba i usluga. Parametri koji se mogu postaviti korišćenjem ovog asistenta su inicijalno predpodešeni na određene vrednosti od strane programera. Vrednosti koje podešite korišćenjem ovog asistenta će biti automatski primenjene prilikom otvaranja svakog korisnika/računovodstvene godine.

Opcije podešene korišćenjem ovog asistenta moguće je u svakom trenutku promeniti, bilo za sve novootvorene korisnike ili podešavanjem opcija za svakog korisnika ponaosob.

Više podataka o setup-u svih opcija rada programa možete naći [ovde...](#)

Asistent ima više ekrana između kojih se kreće tasterima *Dalje* ili *Nazad*. Na zadnjem ekranu taster *Dalje* više nije aktivan i snimanje opcija se vrši klikom na dugme *Kraj*. Pre klika na ovo dugme treba obratiti pažnju na dva check box-a koji su inicijalno čekirani:

Snimi promene - ako ovaj check-box isključite podešavanja koja ste odabrali korišćenjem ovog asistenta neće biti snimljena za korišćenje. Sledeci put kada startujete program preddefinisane opcije će biti vraćene, ali će svi otvoreni korisnici/računovodstvene godine koje otvorite pre nego izadjete iz programa biti otvoreni sa opcijama podešenim korišćenjem ovog asistenta.

Isključi pojavljivanje ovog pomoćnika pri sledećem startovanju - čekiranje ove opcije isključiće pojavljivanje asistenta prilikom svih sledećih startovanja programa. Naknadna podešavanja će biti moguća korišćenjem standardnih funkcija za [setup opcija rada programa](#).

Demo verzija je funkcionalno i vremenski ograničena. Ona se može bez ograničenja presnimavati i besplatno distribuirati u skladu sa [licencom za korišćenje](#). Po isteku važenja licence DEMO verzije dalje korišćenje programa u demonstracionom režimu biće onemogućeno, a aktivna će biti samo procedura za registraciju programa.

Procesom registracije DEMO verzija postaje potpuno operativna, bez vremenskih ograničenja.

Postupak podešavanja i registracije korisnika - za instalaciju na jednom računaru

Procedura za registraciju programa može se pokrenuti na tri načina:

- Klikom na dugme **OK** kada program pri startovanju prijavi da program nije registrovan. Ova opcija je jedina moguća kada je demonstracioni period istekao;
- Odabirom opcije **Setup korisnika - Registracija** iz osnovnog menija programa;
- Odabirom opcije **Registracija** iz podmenija **Održavanje** Glavnog menija svakog od programske modula.

Obratite pažnju da je pristup ovoj opciji ograničen na korisnike sa administratorskim pravima.

Odabirom bilo koje od opcija aktivira se modul za Setup i registraciju programa sa aktivnim Tab-om 1.*Podaci korisnika* u kome treba uneti sve podatke korisnika na koga je registrovan program. Po popunjavanju podataka treba odabrati tab 2. *Aktivirani moduli/lozinke*.

U tab-u 2. treba čekirati sve module kojima korisnik želi da pristupi i odabrati verziju licence.

Jedan korisnik - dvojno knj. Verzija koja je prilagodjena korisnicima koji rade dvojno knjigovodstvo. Ova verzija licence odgovara preduzećima, budžetskim korisnicima, organizacijama i svim drugim pravnim subjektima koji vode **dvojno knjigovodstvo**, a nemaju potrebu za jedno pravno lice. Njenim odabirom se uključuje mod rada u kome se knjigovodstvo radi za jedno preuzeće i gde se otvara samo knjigovodstvena godina.

Jedan korisnik - prosto knj. Verzija koja je prilagodjena korisnicima koji rade prosto knjigovodstvo. Ova verzija licence odgovara preduzetnicima i ostalim pravnim licima koja vode **prosto knjigovodstvo**. Njenim odabirom se uključuje mod rada u kome se knjigovodstvo radi za jednu radnju i gde se otvara samo knjigovodstvena godina.

Agencijska verzija je prilagodjena knjigovodstvenim agencijama i omogućava otvaranje novih korisnika (bez obzira na način vodenja knjigovodstva - **dvojno ili prosto**) i knjigovodstvenih godina za svakog korisnika ponaosob.

Sve verzije licenci su prilagodjene radu u računarskim mrežama t.j. na više računara istovremeno, a ograničenja u mrežnom radu zavise od [verzije programa](#) i karakteristika operativnog sistema.

U slučaju da se program instalira samo na jednom računaru i da nije potreban rad u računarskoj mreži treba odabrati opciju **Samostalna instalacija** (podrazumevano podešavanje). Takodje se prilikom inicijalnog startovanja programa

podrazumeva da će baza podataka programa biti smeštena u folderu gde je instaliran program. U slučaju da korisnik želi da podaci budu smešteni u drugom folderu, može uneti putanju do podataka u polju *Putanja*.

Za konfigurisanje programa za rad u računarskoj mreži - [kliknite ovde...](#)

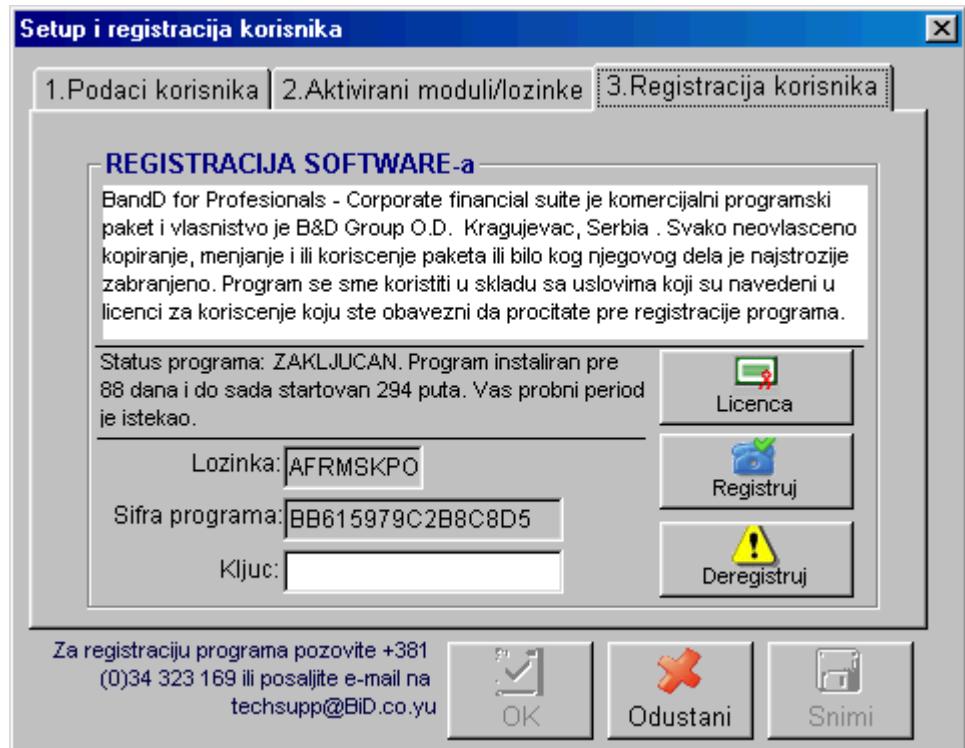
Napomena: Parametre vezane za rad u mreži i putanju podataka nemojte menjati osim ako niste sigurni šta radite.

Pritisom na dugme *Default setup* pristupa se modulu za [postavljanje podrazumevanih opcija za sve korisnike](#). Pritisom na dugme *Lozinke* pristupa se [modulu za definisanje lozinki](#) i prava korisnika koji mogu pristupati podacima programa t.j. svakog od modula ponaosob.

Kada ste uneli sve do sada tražene podatke odaberite Tab 3. *Registracija korisnika* i pozovite telefonom servisni centar proizvodjača. Podaci o broju telefona koji treba pozvati nalaze se u donjem levom uglu ekrana. Registracija programa zahteva dobijanje ključa za otključavanje opcija programa, te je direktni kontakt sa proizvođačem neophodan.

Na osnovu podataka koji su ispisani na vašem ekranu (Lozinka i Šifra programa) od proizvođača ćete dobiti ključ kojim otključavate njegove opcije. Otključavanje opcija se u mrežnim sistemima radi za svaki računar klijent ponaosob, čime je omogućeno parcijalno licenciranje software-a.

Ključ koji dobijete zapišite i čuvajte na sigurnom mestu za svaki računar-klijenta ponaosob.

Definisanje lozinki, korisnika i prava pristupa podacima

Da bi bio omogućen rad sa programom potrebno je definisati korisnike koji imaju prava za rad sa programom, kao i nivo pristupa koji im je dozvoljen.

Za demonstraciju mogućnosti programa moguće je koristiti korisničko ime DEMO sa lozinkom DEMO. Korisnik DEMO inicijalno pripada korisničkoj grupi *Operateri* i ima sva prava koja inicijalno pripadaju toj grupi.

Više podataka o [sistemu lozinki, grupama korisnika, uključivanju/isključivanju prava pristupa pojedinim opcijama](#) itd. možete naći [ovde...](#)

Programski moduli u sastavu programskog paketa - osnovni meni

Programski paket se sastoji od više programskih modula koji pokrivaju celokupno poslovanje. Klikom na odgovarajuću ikonu ili tekst pored nje startuje se odabrani modul. Program svojim modulima pokriva sledeće sfere poslovanja:

1. ***FinPro XP*** - Modul za finansijsko knjigovodstvo
2. ***RobPro XP*** - Modul za robno knjigovodstvo i komercijalu
3. ***MatPro XP*** - Program za materijalno knjigovodstvo (proizvodnja i magacin)
4. ***StatistPro XP*** - Programski modul za izradu statističkih izveštaja
5. ***Kasa*** - Programski modul za kontrolu, čitanje i pregled podataka eksternih modula Fiskalna kasa
6. ***Kadrovska evidencija/Plate*** - Programski modul za kadrovsku evidenciju i obračun plata
7. ***Osnovna sredstva*** - Programski modul za obračun osnovnih sredstava

Uz mogućnost odabira programskega modula za rad u osnovnom meniju programa se nalaze i dodatne opcije

Setup korisnika-registracija - ova opcija se koristi za unos podataka o kupcu programa, registraciju programa i otključavanje njegovih opcija u skladu sa kupljenom licencom, podešavanje opcija koje važe za sve novootvorene korisnike/godine, kao i definisanje korisnika programa.

Definisanje korisnika/godine - ova opcija se koristi za definisanje korisnika programa (u slučaju agencijske verzije) i/ili knjigovodstvene godine za koju se radi knjigovodstvo.

Odabirom ikona u gornjem desnom uglu startuju se sledeće opcije:

- startuje automatsko slanje e-mail-a tehničkoj podršci ABIT informatika
- konektuje se na web sajt ABIT informatika
- zatvara osnovni meni programa i vraća kontrolu sistemu

U donjem desnom uglu nalazi se informacija o aktivnoj verziji programa i trenutno instaliranoj osnovnoj konfiguraciji softvera-a. Duplim klikom na taj tekst dobija se prozor sa podacima o aktuelnoj verziji programskega paketa i build-u. Ovi podaci mogu biti traženi od strane inženjera servisne službe proizvođača u slučaju prijave problema sa softverom.

Pored programskega modula koji su sastavni deo osnovnog paketa BandD for Professionals XP, korisniku je na raspolaganju i eksterni program za direktnu prodaju preko fiskalne kase/stampača - **eksterni programski modul Fiskalna kasa**. Ovaj programski modul se posebno distribuira i priključuje se na bazu podataka osnovnog programskega modula BandD for Professionals XP. Više podataka o ovom programskom modulu možete naći [ovde...](#)

Definisanje korisnika otvaranje/računovodstvene godine

Odabirom opcije

Definisanje korisnika/godine

prikazuje se spisak svih do sada otvorenih korisnika/godina. Na ovom ekranu se sa donje leve strane nalaze dva dugmeta koja omogućavaju otvaranje, odnosno brisanje novog korisnika/računovodstvene godine, kao i dugme za zatvaranje forme i izlaz nazad u [Osnovni meni](#).

Definisanju korisnika i/ili otvaranju računovodstvene godine može pristupiti samo Super Admin ili korisnik koji pripada grupi Administratori. Više podataka o sistemu korisničkih šifara i lozinki možete naći [ovde](#), a o proceduri logovanja-prijavljivanja korisnika [ovde](#)...

Definisanje korisnika/godine			
Sifra	Naziv korisnika	Godina	Put
► 00000001	'B&D Group' O.D.	2007	c:\pr
00000002	'B&D Group' O.D.	2007	C:\P
00000003	"B&D Group" O.D.	2009	c:\Pr
00000004	"B&D Group" O.D.	2009	C:\P
00000005	"B&D Group" O.D.	2009	C:\P

1 | 1 / 5

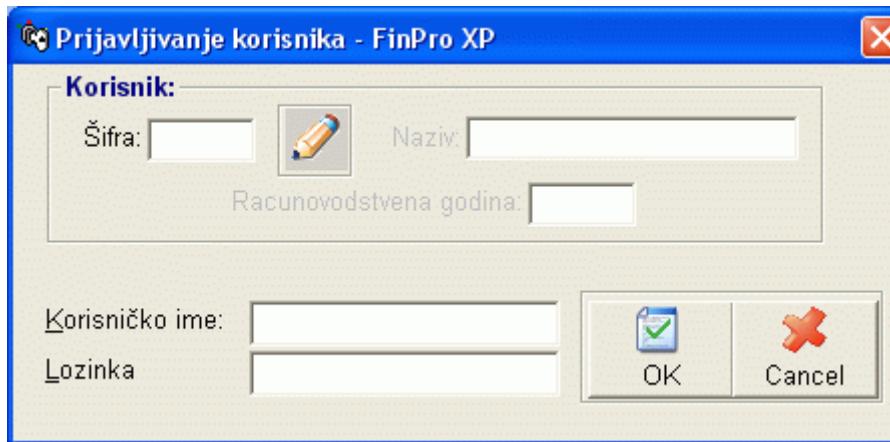
Novi zapis Brisanje

Klikom na dugme **Novi zapis** startujemo proceduru za otvaranje novog korisnika/računovodstvene godine. U slučaju da se radi o jednokorisničkoj verziji na ovaj način otvara se samo nova računovodstvena godina, dok korisnik ostaje isti. Podaci korisnika po default-u se smeštaju u koren folder programa. U slučaju agencijske verzije programa omogućeno je da se za više korisnika otvara više računovodstvenih godina, a podaci se po default-u smeštaju u podfoldere korenog foldera programa. U ovoj verziji se osim računovodstvene godine upisuje i naziv korisnika za koga se radi knjigovodstvo. Klikom na dugme OK potvrđuju se uneti parametri i otvara prazna baza podataka sa podešenim podrazumevanim parametrima podešenim u [setup-u korisnika](#) opšteg menija. Ove opcije mogu se prilagoditi korieniku u [setup-u korisnika menija Izveštaji](#), Glavnog menija programskog modula.

Klikom na dugme **Brisanje**, posle potvrde da je brisanje zaista zahtevana radnja, briše se odabrani korisnik/godina iz spiska definisanih korisnika/godina, ali se pri ovome, zbog sigurnosti, ne brišu fizički podaci sa diska, već ostaju u svom folderu, a korisnik biva obavešten o putu na kome se folder nalazi i mogućnosti da ga u slučaju potrebe može ručno obrisati. Ovim je smanjena mogućnost slučajnog brisanja podataka.

Prijavljivanje korisnika

Jednom definisani korisnik može da radi u programu i to u skladu sa pravima koja mu je dodelio administrator programa pri definiciji operatera i [definisanju lozinki](#). Da bi mogao da pristupi radu na programu korisnik se mora predstaviti unosom korisničkog imena i lozinke. Više podataka o Sistemu za definisanje korisničkih imena i lozinki možete naći [ovde](#)...

Posle odabira odgovarajućeg modula pojavljuje se ekran za prijavljivanje korisnika. U polje Šifra treba uneti šifru korisnika/godine za koju radimo knjigovodstvo. U zavisnosti od verzije licence zavisiće i da li biramo samo računovodstvenu godinu ili i računovodstvenu godinu i korisnika. Šifru možete uneti ručno, a možete izabrati iz spiska definisanih korisnika/godina koji dobijate pritiskom na taster **<F12>** kada se nalazite u polju šifra ili klikom na taster sa nacrtanom olovčicom.

Kod ručnog unosa šifre nije potrebno unositi vodeće nule. Vodeće nule će automatski biti dodata pri prelasku u sledeće polje.

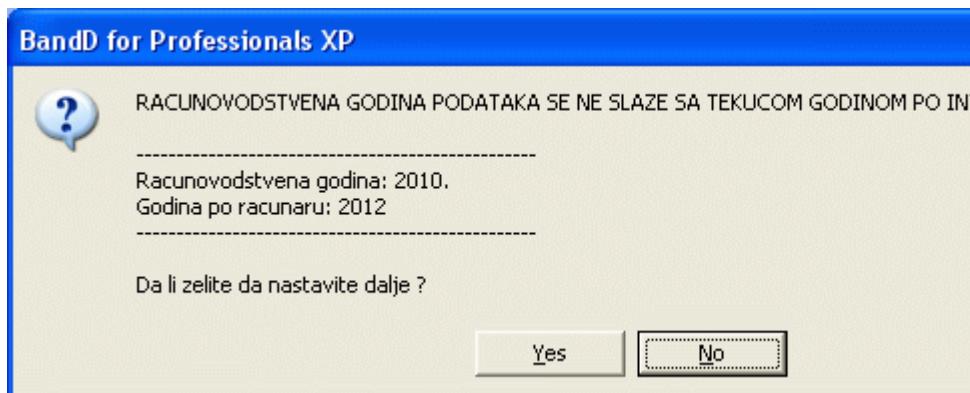
U slučaju da nemamo ni jednog definisanog korisnika/računovodstvenu godinu, program će nam automatski ponuditi da otvorimo podatke za novog korisnika/računovodstvenu godinu. Ovo je opcija koja olakšava korišćenje programa prilikom prvog startovanja. Po unetim podacima i otvaranju korisnika, treba normalno nastaviti dalje sa prijavljivanjem korisnika - logovanjem.

Korisničko ime je jedinstveno javno ime korisnika programa kojim se on predstavlja računaru i drugim korisnicima. Ovo ime je javno i poznato je svim korisnicima.

Lozinka je tajna šifra korisnika. Prilikom definisanja korisničkog imena administrator programa daje početnu lozinku korisniku, a on je može naknadno promeniti bez potrebe za intervencijom administratora. Lozinku je obavezno držati u tajnosti radi onemogućavanja eventualnih zloupotreba, neovlašćenog pristupa podacima i njihovog menjanja. Prilikom unosa lozinke, na ekranu se ne pojavljuju znakovi koje unosimo, već tačkice, radi zaštite tajnosti vaše lozinke.

Klikom na taster **OK** ili pritiskom na taster **<Enter>** na polju lozinka automatski se vrši provera validnosti korisničkog imena i lozinke i dozvoljava ili zabranjuje pristup podacima. Pritiskom na taster **<Esc>** ili klikom na dugme **Cancel** odustajemo od prijave.

U slučaju da se tekuća godina podataka ne slaže sa tekućom godinom po satu računara, na ekranu će se pojaviti upozorenje kao na slici.

Ovo upozorenje je predvidjeno radi isključivanja mogućnosti da korisnik greškom, po inerciji, na početku nove finansijske godine nastavi unos podataka u staroj godini. Unos podataka u staroj godini je omogućen i posle završetka kalendarske godine, radi omogućavanja unosa završnih stavova knjiženja.

Da bi pristupili podacima iz stare godine treba odabrati taster **Yes**.

Prečice na tastaturi

Većini važnih funkcija u programu može se, pored klika mišem pristupiti i korišćenjem prečica na tastaturi. Sve standardne funkcije mogu se pozvati pritiskom na odgovarajuće tastere čija je upotreba standardizovana u celom programu. U donjim tabelama sledi objašnjenje dodatnih tastera:

1.Tasteri koji se koriste bilo gde u programu

Taster	Deo programa gde je aktivan	Namena
<Esc>	Bilo gde u programu sem u pregledu pre štampe dokumenta	Odstaje od zadnje radnje i vraća korak unazad
<F1>	Bilo gde u programu kada se startuje odgovarajući programski modul	Poziva pomoć - automatski otvara ovaj fajl
<F5>	Bilo gde u programu kada se startuje odgovarajući programski modul osim u formama za unos podataka	Otvara pomoćni kalkulator
<Alt>	Bilo gde u programu gde postoji meni	Aktivira/deaktivira izbor opcija iz menija
kursorski tasteri	Kada je aktiviran meni	Kreću se kroz opcije menija, otvaraju i zatvaraju odgovarajuće menije
<Enter>	Kada je aktiviran meni	Startuje odgovarajuću opciju menija

2.Tasteri koji se koriste u formama za unos

Taster	Deo programa gde je aktivan	Namena
<F12>, <F11>	U formama za unos na poljima koja zahtevaju unos šifre iz šifarnika	Poziva odgovarajuću asistent formu - pomoćni tabelarni pregled sa spiskom već definisanih šifara odgovarajućeg šifarnika. Na primer, ako treba uneti Šifru artikla - prikazuje šifarnik artikala i omogućava da iz spiska odaberemo odgovarajući artikal. U slučaju da je moguće pozvati dve asistent forme (obično u slučaju izlaznih dokumenata koji razdužuju organizacionu jedinicu), tasterom <F12> se poziva lager lista, a <F11> šifarnik artikala
<Tab>	U formama za unos	Prelazi na sledeće polje u formi
<Shift> + <Tab>	U formama za unos	Vraća na prethodno polje u formi
<Enter>	Kada se cursor nalazi na nekom dugmetu	Odabira akciju koju vrši markirano dugme(dugme na kome se cursor nalazi). U formama za unos podataka obično odabira podrazumevanu akciju.
kursorski tasteri za gore/levo	Kada postoji pitanje sa ponudjenih više opcija - odgovora (dialog box)	Markira prethodno dugme
kursorski tasteri za dole/desno	Kada postoji pitanje sa ponudjenih više opcija - odgovora (dialog box)	Markira sledeće dugme
<Enter>	U formama za unos - kada je aktivno menjanje polja (*)	Prelazi na sledeće polje u formi. U slučaju unosa polja u koja je moguće uneti više redova za dodavanje novog reda unutar polja treba koristiti kombinaciju tastera <Ctrl> + <Enter>
<Ctrl>+<Enter>	Pri unosu polja Napomena i drugih polja u kojima je moguć unos u više redova (memo polja)	Dodaje novi red unutar polja
kursorski tasteri za gore/levo	U formama za unos - kada je aktivno menjanje polja	Prelazi u polju za jedan znak ispred
kursorski tasteri za dole/desno	U formama za unos - kada je aktivno menjanje polja	Prelazi u polju za jedan znak iza
<Del(ete)>	U formama za unos - kada je aktivno menjanje polja	Briše znak na kome se cursor nalazi - desno od cursora
<Backspace>	U formama za unos - kada je aktivno menjanje polja	Briše znak ispred cursora - levo od cursora
<Home>	U formama za unos - kada je aktivno menjanje polja	Postavlja cursor na početak polja
<End>	U formama za unos - kada je aktivno menjanje polja	Postavlja cursor na kraj polja
<Ins(ert)>	U formama za unos - kada je aktivno menjanje polja	Uključuje/isključuje mod za prepisivanje (overwrite mod). Kada je ovaj mod uključen,

		unos teksta se vrši preko već postojećeg teksta u polju desno od kurzora, a kada je isključen znakove koje kucamo umeće na mestu kurzora, a postojeći tekst se pomera u desno
--	--	---

(*) - Da bi taster Enter vršio ovu funkciju, treba da bude uključena opcija *Enter prebacuje u sledeće polje* u setup-u opcija rada programa, tab Interface.

3.Tasteri koji se koriste u tabelarnim pregledima

a) Tasteri koji se koriste u jednoprozorskim tabelarnim pregledima

Taster	Deo programa gde je aktivan	Namena
<Ctrl>+ <F4>	U svim tabelarnim pregledima	Zatvara tabelarni pregled i vraća korak unazad (isto kao pritisak na taster <Esc>)
<F2>	U svim tabelarnim pregledima	Prebacuje kurzor u polje za unos kriterijuma za pretragu
<F3>	U svim tabelarnim pregledima	Ponovi traženje po istom kriterijumu (Find next)
<F4>	U svim tabelarnim pregledima	Bira način pretraživanja po izabranom polju. Moguća su dva načina pretraživanja: - Od početka vrši pretraživanje tražeći da se uneti podatak nalazi na početku pretraživanog polja - Unutar teksta vrši pronalaženje teksta ako se nalazi bilo gde unutar pretraživanog polja
<Ins(ert)>	U svim tabelarnim pregledima gde je podržano kao opcija	Otvara formu za unos novih podataka. Na primer, ako se radi o šifarniku onda je to unos odgovarajuće nove šifre
<Enter> (*)	U svim tabelarnim pregledima gde je podržano kao opcija	Otvara formu i omogućava promenu postojećih podataka za odabrani zapis. Na primer, ako se radi o šifarniku artikala onda se ažuriraju podaci odgovarajućeg artikla
<Del(ete)>	U svim tabelarnim pregledima gde je podržano kao opcija	Briše odgovarajući zapis
<Space> (razmaknica)	U svim tabelarnim pregledima gde je podržano kao opcija	Prikazuje formu sa podacima izabranog zapisa na jednom ekranu
<Ctrl>+<P>	U svim tabelarnim pregledima gde je podržano kao opcija	Prikazuje pregled pre štampe (preview) štampanog izveštaja
<Ctrl>+<F>	U svim dokumentima koji su predviđeni za automatsko knjiženje ako je uključeno automatsko knjiženje pojedinačnog dokumeta u setup-u programa	Statruje proceduru za automatsko knjiženje odabranog dokumenta
kursorski tasteri	U svim tabelarnim pregledima	Kreću se kroz redove i kolone tabelarnog pregleda
<Home>	U svim tabelarnim pregledima	Postavlja pokazivač u prvu kolonu
<End>	U svim tabelarnim pregledima	Postavlja pokazivač u zadnju kolonu
<Page Up>	U svim tabelarnim pregledima	Postavlja pokazivač u prvi red
<Page Down>	U svim tabelarnim pregledima	Postavlja pokazivač u zadnji red
Brojevi ili slova u tabeli	U svim tabelarnim pregledima	Startuju sistem za brzo pretraživanje

(*) - U slučaju da se nalazimo u polju za unos uslova za pretragu, ovaj taster startuje pretragu.

Kod tabelarnih pregleda gde postoji dodatna dugmad obeležena tekstrom kod koga je neko dugme podvučeno, opcija se može startovati kombinacijom tastera <Alt> i podvučenog slova. Na primer, ako na dugmetu piše Komitenti opcija se startuje kombinacijom tastera <Alt> + <K>.

b) Tasteri koji se koriste u višeprozorskim tabelarnim pregledima

Taster	Deo programa gde je aktivan	Namena
<Ctrl>+ <F4>	U svim tabelarnim pregledima	Zatvara tabelarni pregled i vraća korak unazad (isto kao pritisak na taster <Esc>)
<Tab>	U svim višeprozorskim tabelarnim pregledima	Prebacuje na sledeći aktivan prozor. Na

		primer, pri unosu dokumenata prebacuje izmedju prozora sa zaglavljem i prozora sa stavkama dokumenta.
<F2>	U svim tabelarnim pregledima	Prebacuje cursor u polje za unos kriterijuma za pretragu
<F3>	U svim tabelarnim pregledima	Ponovi traženje po istom kriterijumu (Find next)
<F4>	U svim tabelarnim pregledima	Bira način pretraživanja po izabranom polju. Moguća su dva načina pretraživanja: - Od početka vrši pretraživanje tražeći da se uneti podatak nalazi na početku pretraživanog polja - Unutar teksta vrši pronalaženje teksta ako se nalazi bilo gde unutar pretraživanog polja
<Ins(ert)>	U svim tabelarnim pregledima gde je podržano kao opcija	Otvara formu za unos novih podataka vezanih za odgovarajući aktivan prozor. Na primer, kod dokumenta ako je aktivan prozor sa zaglavljem dokumenta vrši se unos novog dokumenta, a ako je aktiviran prozor sa stavkama dokumenta vrši se unos nove stavke dokumenta.
<Enter> (*)	U svim tabelarnim pregledima gde je podržano kao opcija	Otvara formu i omogućava promenu postojećih podataka za odabrani zapis odgovarajućeg aktivno prozora. Na primer, kod dokumenta ako je aktivan prozor sa zaglavljem dokumenta vrši se promena podataka dokumenta, a ako je aktiviran prozor sa stavkama dokumenta vrši se promena podataka stavke dokumenta.
<Del(ete)>	U svim tabelarnim pregledima gde je podržano kao opcija	Briše odgovarajući zapis u zavisnosti od aktivnog prozora
<Space> (razmagnica)	U svim tabelarnim pregledima gde je podržano kao opcija	Prikazuje formu sa podacima izabranog zapisa u zavisnosti od aktivnog prozora na jednom ekranu
<Ctrl>+<P>	U svim tabelarnim pregledima gde je podržano kao opcija	Prikazuje pregled pre štampe (preview) štampanog izveštaja
<Ctrl>+<S>	U unosu stavke dokumenata koja se odnosi na artikal za koji je predviđeno da se za njega unose serijski brojevi	Otvara formu za unos ili odabir serijskih brojeva primljenih/izdatih jedinica odgovarajućeg artikla
<Ctrl>+<K>	U dokumentima koji su predmet fiskalne štampe u VP (u slučaju da je uključena opcija za štampanje VP fiskalnog računa u <u>Setup-u opcija programa</u>)	Šalje dokument na fiskalni uredaj. Više informacija videti u odeljku za fiskalnu štampu .
kursorski tasteri	U svim tabelarnim pregledima (**)	Kreću se kroz redove i kolone tabelarnog pregleda
<Home>	U svim tabelarnim pregledima (**)	Postavlja pokazivač u prvu kolonu
<End>	U svim tabelarnim pregledima (**)	Postavlja pokazivač u zadnju kolonu
<Page Up>	U svim tabelarnim pregledima (**)	Postavlja pokazivač u prvi red
<Page Down>	U svim tabelarnim pregledima (**)	Postavlja pokazivač u zadnji red
Brojevi ili slova u tabeli	U svim tabelarnim pregledima	Startuju sistem za brzo pretraživanje

(*) - U slučaju da se nalazimo u polju za unos uslova za pretragu, ovaj taster startuje pretragu.

(**) - Pomeranje se vrši u aktivnom prozoru

Kod tabelarnih pregleda gde postoji dodatna dugmad obeležena tekstom kod koga je neko dugme podvučeno, opcija se može startovati kombinacijom tastera <Alt> i podvučenog slova. Na primer, ako na dugmetu piše Komitenti opcija se startuje kombinacijom tastera <Alt> + <K>.

c) Tasteri koji se koriste u tabelarnim pregledima za pomoć pri unosu

Taster	Deo programa gde je aktivan	Namena
<Ctrl>+ <F4>	U svim tabelarnim pregledima	Zatvara tabelarni pregled i vraća korak unazad (isto kao pritisak na taster <Esc>)

<F2>	U svim tabelarnim pregledima	Prebacuje cursor u polje za unos kriterijuma za pretragu
<F3>	U svim tabelarnim pregledima	Ponovi traženje po istom kriterijumu (Find next)
<F4>	U svim tabelarnim pregledima	Bira način pretraživanja po izabranom polju. Moguća su dva načina pretraživanja: - Od početka vrši pretraživanje tražeći da se uneti podatak nalazi na početku pretraživanog polja - Unutar teksta vrši pronalaženje teksta ako se nalazi bilo gde unutar pretraživanog polja
<Ins(ert)>	U svim tabelarnim pregledima gde je podržano kao opcija	Otvara formu za unos novih podataka. Ovim je omogućeno da se ne mora prekidati sa unosom dokumenta da bi se unela nova šifra u šifarnik
<Enter> (*)	U svim tabelarnim pregledima gde je podržano kao opcija	Odabira odgovarajući podatak
kursorski tasteri	U svim tabelarnim pregledima	Kreću se kroz redove i kolone tabelarnog pregleda
<Home>	U svim tabelarnim pregledima	Postavlja pokazivač u prvu kolonu
<End>	U svim tabelarnim pregledima	Postavlja pokazivač u zadnju kolonu
<Page Up>	U svim tabelarnim pregledima	Postavlja pokazivač u prvi red
<Page Down>	U svim tabelarnim pregledima	Postavlja pokazivač u zadnji red
Brojevi ili slova u tabeli	U svim tabelarnim pregledima	Startuju sistem za brzo pretraživanje

(*) - U slučaju da se nalazimo u polju za unos uslova za pretragu, ovaj taster startuje pretragu.

4.Tasteri koji se koriste u pregledu dokumenta pre štampe

Taster	Deo programa gde je aktivan	Namena
<Ctrl>+ <F4>	U svim pregledima dokumenta pre štampe	Zatvara pregled i vraća korak unazad
<Tab>	U svim pregledima dokumenta pre štampe	Ciklično odabira odgovarajuće opcije - markira dugmad za kontrolu izveštaja
<Space> (razmagnica)	U svim pregledima dokumenta pre štampe	Odabira opciju predstavljenu markiranim dugmetom
<Ctrl>+<P>	U svim pregledima dokumenta pre štampe	Poziva dijalog za štampu
<Ctrl>+<E>	U svim pregledima dokumenta pre štampe	Poziva dijalog za eksport u druge formate. Podržani su <ul style="list-style-type: none"> • HTML • Tekst • Unicode HTML (po UTF-8 specifikaciji) • Unicode tekst
<Ctrl>+<O>	U svim pregledima dokumenta pre štampe	Ciklično menja stemen uvećanja/umanjenja prikaza od 10% do 200%

Čarobnjak

Za inicijalnu pomoć korisnicima BandD for Professionals XP je snabdeven čarobnjakom čija je uloga da korisniku olakša prvi kontakt sa programom i omogući brže snalaženje pri korišćenju osnovnih funkcija. Čarobnjak, baziran na Microsoft MS Agent tehnologiji može se koristiti na svim operativnim sistemima koji imaju ugradjenog MS Agent-a, a na **Windows 7** operativnom sistemu zahteva instalaciju dodatnog update-a.

Posle odredjenog broja pokretanja, kada izgubi edukativnu ulogu, čarobnjak se može trajno isključiti isključivanjem checkbox-a u donjem levom uglu Glavne forme, ili klikom na dugme **Isključi čarobnjaka na DGT formi** Glavnog menija

Sistem za automatsko lociranje poštanskog broja

Sistem za automatsko lociranje poštanskog broja je na raspolaganju prilikom unosa podataka komitenta u [**Šifarniku komitenata**](#). To je pomoći sistem koji je predviđen kao pomoć korisniku koji na osnovu unete države i poštanskog broja komitenta vrši pretraživanje u bazi mesta i obratno - na osnovu unete države i mesta pretražuje u bazi poštanskih brojeva. Ako se na osnovu unete države i poštanskog broja ili države i mesta dobije samo jedan odgovor (jedno mesto mesto kome odgovara poštanski broj, polje biva automatski popunjeno, a ako postoji više mesta/poštanskih brojeva, program nudi spisak iz koga je na korisniku da odabere odgovarajući poštanski broj/mesto).

Zbog velikog broja država/poštanskih brojeva/mesta, u aktuelnoj verziji programa su sledeće države podržane ovim sistemom:

- Andora,
- Australija,
- Austrija,
- Ceska republika,
- Hrvatska,
- Francuska,
- Nemacka,
- Grcka,
- Grenland,
- Madjarska,
- Island,
- Italija,
- Litvanija,
- Lihtenstajn,
- Luksemburg,
- Makedonija,
- Monako,
- Holandija,
- Norveska,
- Portugal,
- San Marino,
- Srbija,
- Slovenija,
- Svajcarska,
- Tajvan,
- SAD,
- Vatikan;

U [**Setup-u opcija programa**](#), korisniku je na raspolaganju mogućnost da podesi default država za korišćenje u sistemu za automatsko lociranje poštanskih brojeva i mesta. Ako se na ovom mestu postavi default država, program će automatski prilikom unosa postanškog broja pretraživati bazu mesta pridruženih tom poštanskom broju u ovde odabranoj državi i obratno.U slučaju da ne želite da sistem radi automatski ovo polje treba ostaviti prazno.

Tabelarni pregledi podataka

Za pregled podataka u šifarnicima, dokumentima i većini izveštaja koriste se tabelarni pregledi podataka. Ovi pregledi mogu biti standardni i nestandardni tabelarni pregledi podataka. Od standardnih tabelarnih pregleda postoje:

- [**Jednoprzorski tabelarni pregled**](#) - koristi se pri pregledu jedne tabele podataka, na primer u šifarnicima i pregledima kao što su lager liste itd.
- [**Dvoprzorski tabelarni pregled**](#) - koristi se za istovremeni pregled više vezanih tabela, na primer pri unosu dokumenata
- [**Dvoprzorski tabelarni izveštaj**](#) - koristi se za istovremeni pregled više dokumenata iz opsega izveštaja u nizu

U ovom delu help fajla takođe možete saznati više o ugradjenom sistemu za [**pretraživanje unutar tabelarnih pregleda**](#) kao i standardizovanim procedurama za:

- [unos zapisa](#)
- [azuriranje \(promenu\) zapisa](#)
- [brisanje zapisa](#)
- [pregled zapisa](#)
- [štampanje dokumenata](#)
- [automatski prevodilac](#)
- [unos/odabir serijskih brojeva](#)
- [povezivanje eksternih dokumenata](#)

Takodje možete naći i informacije o [asistent formama](#)za unos podataka, [asistent formama za unos datuma](#) i [asistent formama za unos meseca](#).

Na kraju opisan je i rad sa formama [sistema za unos/odabir serijskih brojeva](#) za artikle koji su predviđeni za praćenje primljenih/izdatih jedinica artikla po serijskom broju.

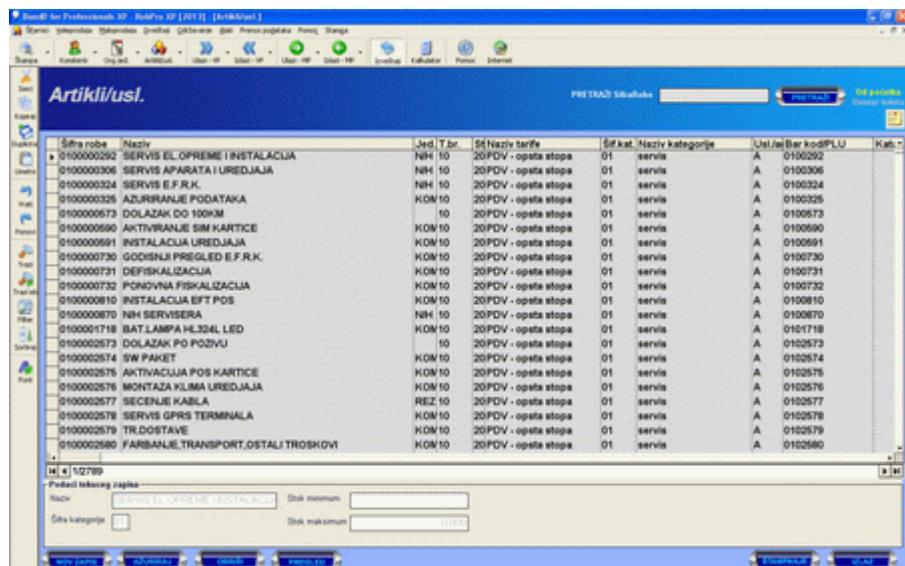
Jednoprozorski tabelarni pregled

Jednoprozorski tabelarni pregled je vrsta pregleda podataka koja služi za pregled podataka jedne tabele. Obično se sreće u šifarnicima ili izveštajima. Na slici je dat pregled ove vrste kojim je prikazan šifarnik Artikala/usluga koji ćemo nadalje koristiti kao primer za ovu vrstu pregleda.

Ekran jednoprozorskog tabelarnog pregleda je logički podeljen na tri dela.

1. U gornjem delu, pored statusne linije, menija sa podmenijima i glavnog toolbar-a, u levom uglu možemo naći informaciju u kom se delu programa (šifarniku, izveštaju...) nalazimo. U desnom uglu nalazi se deo koji služi za pretraživanje unutar podataka. Više podataka o načinu na koji se pretražuje unutar tabelarnih pregleda možete naći [ovde...](#)

Takodje, klikom na dugme u gornjem desnom uglu forme, pristupa se delu programa za [povezivanje eksternih dokumenata - priloga](#). Prilozi mogu biti fajlovi bilo koje vrste, scan-ovi svih vrsta, digitalne fotografije itd. Ovo dugme je dostupno samo u nekim tabelarnim pregledima. Više podataka o sistemu za povezivanje eksternih priloga dokumenata možete naći [ovde...](#)

The screenshot shows a Windows application window titled "Artikli/usl.". The main area is a grid table with the following columns: Sifra robe (Item Number), Naziv (Name), Jed. / T.broj (Unit / T.broj), Stk Naziv tarife (Tariff Item Name), Sif kat. (Category No.), Naziv kategorije (Category Name), Usl./bar kod/PLU (Unit/Bar code/PLU), and Katalogni (Catalogue). Below the table, there is a search bar labeled "Pretraži situacije" (Search situation) and a "Pretrazi" (Search) button. At the bottom, there are buttons for "Novi zapisi" (New entries), "Ažuriraj" (Update), "Obrisi" (Delete), and "Pretrazi" (Search).

2. U središnjem delu ekrana nalazi se tabela unutar koje se nalaze raspoloživi podaci unutar datog tabelarnog pregleda. U prvom redu tabele nalazi se zaglavljene tabele sa imenima polja, a ispod se nalaze redovi sa već unetim podacima. Tabela se dobija inicijalno sortirana po nekom uslovu, obično šifri, nazivu ili datumu. Inicijalno sortiranje nekih tabela (uglavnom šifarnika) može se podešiti unutar [setup-a programa](#). Tabela se može naknadno složiti po bilo kojoj koloni tako što se klikne na zaglavljene kolone. Klikom na zaglavljene kolone, tabela će automatski biti složena po toj koloni po rastućem redosledu. Ako ponovo kliknemo na zaglavljene iste kolone, program će je ponovo presložiti, ali sada po opadajućem redosledu. Kombinovanjem ovakvog sortiranja i ugradjenog sistema za [pretraživanje podataka](#), nalaženje bilo kog podatka je lak zadatak.

U slučaju da tabela ima više redova sa podacima nego što može da stane na ekran, sa desne strane će se pojaviti vertikalni scroll bar sa strelicama gore i dole. Klikom na strelice podaci se skroluju na gore ili na dole.

U slučaju da sve kolone tabele ne mogu da stanu na ekran, u donjem delu tabele pojaviće se horizontalni scroll bar sa tasterima levo i desno. Klikom na strelice, podaci se skroluju levo ili desno.

Pored kretanja kroz podatke korišćenjem miša, za većinu namena unutar programa mogu se koristiti i prečice na tastaturi čiji opis možete naći [ovde...](#)

Na dnu tabele nalazi se *data kontrola* koja omogućava kretanje kroz podatke i daje informaciju koliko redova ima u tabeli i na kom se redu (zapisu tabele) trenutno nalazimo. Ova informacija data je u vidu broja **x/xx**, gde je **x** zapis na kome se nalazimo, a **xx** ukupan broj zapisa koji se nalaze u tabeli.

U slučaju mrežnog radnog okruženja, u setup-u programa može se uključiti automatsko osvežavanje podataka u tabelarnim pregledima posle određenog vremenskog perioda (broja sekundi). Ovim se osigurava da su promene koje unesu drugi korisnici mrežnog okruženja automatski vidljive unutar tabelarnih pregleda.

3. U donjem delu ekrana nalaze se obično osnovni/dodatni podaci koji se odnose ili na zapis na kome se trenutno nalazimo (obično u šifarnicima) ili zbirno za celu tabelu (obično u izveštajima). Ispod njih nalaze se dugmad koja služe za pozivanje osnovnih funkcija za rad sa podacima.

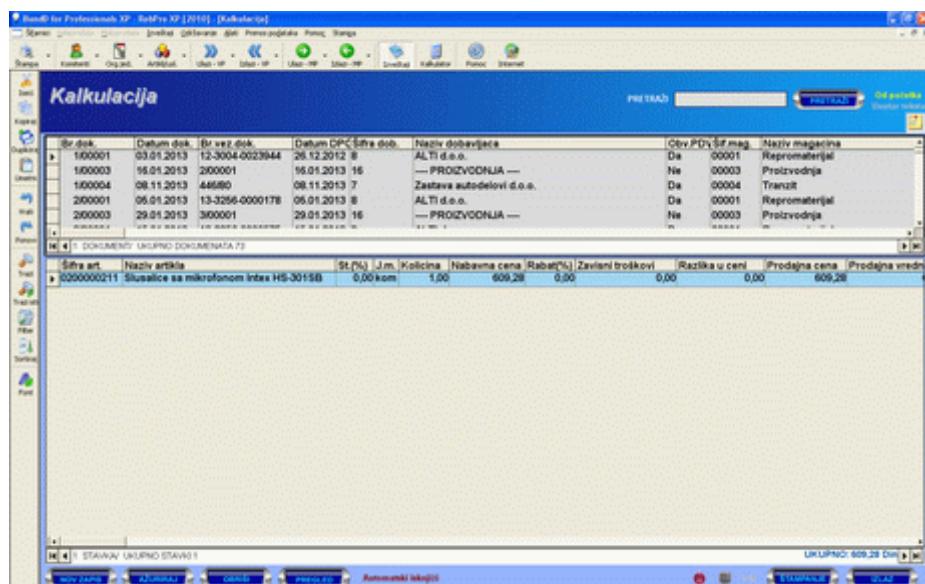
- poziva funkciju za dodavanje novog zapisu. Funkcija se može pozvati i pritiskom na taster <(Ins)ert>.
- poziva funkciju za ažuriranje (menjanje) već unetog zapisu. Funkcija se može pozvati i pritiskom na taster <Enter> ili dvostrukim klikom miša direktno na zapis koji želimo da promenimo.
- poziva funkciju za brisanje zapisu na kome se nalazimo. Funkcija se može pozvati i pritiskom na taster <(Del)ete>.
- poziva funkciju za pregled zapisu na celom ekranu. Funkcija se može pozvati i pritiskom na taster <Space> (razmaknica).
- poziva funkciju za pregled štampane verzije izveštaja. Funkcija se može pozvati i pritiskom na kombinaciju tastera <Ctrl> + <P>
- izlazi iz pregleda.Funkcija se može pozvati i pritiskom na taster <(Esc)ape>

Sva dugmad i sve prečice na tastaturi ne moraju biti aktivna na svim formama. Takodje, pojedine forme mogu biti snabdevene dodatnom dugmadi koja se mogu pozivati klikom miša i/ili drugim prečicama na tastaturi.

Dvoprovorski tabelarni pregled

Dvoprovorski tabelarni pregled je vrsta pregleda podataka koja služi za pregled podataka dve vezane tabele. Obično se sreće u dokumentima gde je potrebno unositi i podatke vezane za zaglavije dokumenta i podatke vezane za stavke dokumenta. Na slici je dat pregled ove vrste kojim je prikazana Kalkulacija koju ćemo nadalje koristiti kao primer za ovu vrstu pregleda.

Ekran dvoprovorskog tabelarnog pregleda je logički podeljen na tri dela.

1. U gornjem delu, pored statusne linije, menija sa podmenijima i glavnog toolbar-a, u levom uglu možemo naći informaciju u kom se delu programa (dокумент...) nalazimo. U desnom uglu nalazi se deo koji služi za pretraživanje unutar podataka. Više podataka o načinu na koji se pretražuje unutar tabelarnih pregleda možete naći [ovde...](#) Takodje, klikom na dugme u gornjem desnom uglu forme, pristupa se delu programa za povezivanje eksternih dokumenata -

priloga. Prilozi mogu biti fajlovi bilo koje vrste, scan-ovi svih vrsta, digitalne fotografije itd. Ovo dugme je dostupno samo na nekim dokumentima. Više podataka o sistemu za povezivanje eksternih priloga dokumenata možete naći [ovde...](#)

2. U središnjem delu ekrana nalazi se dve tabele unutar kojih se nalaze podaci. U gornjoj tabeli nalaze se podaci koji se odnose na ceo dokument (zaglavje dokumenta), a u donjoj tabeli podaci vezani za stavke dokumenta. Kako se u gornjoj tabeli pomeramo sa zapisa na zapis, tako se u donjoj tabeli pojavljuju zapisi vezani za dokument na kome se trenutno nalazimo u gornjoj tabeli..

U svakoj od tabele u prvom redu nalazi se zaglavje tabele sa imenima polja, a ispod se nalaze redovi sa već unetim podacima. Tabela sa zaglavljima dokumenta se dobija inicijalno sortirana obično po broju ili datumu dokumenta. Tabela se može naknadno složiti po bilo kojoj koloni tako što se klikne na zaglavje kolone. Klikom na zaglavje kolone, tabela će automatski biti složena po toj koloni po rastućem redosledu. Ako ponovo kliknemo na zaglavje iste kolone, program će je ponovo presložiti, ali sada po opadajućem redosledu. Kombinovanjem ovakvog sortiranja i ugradjenog sistema za [pretraživanje podataka](#), nalaženje bilo kog podatka je lak zadatak.

U slučaju da bilo koja od tabele ima više redova sa podacima nego što može da stane na ekran, sa desne strane će se pojaviti vertikalni *scroll bar* sa strelicama gore i dole. Klikom na strelice podaci se skroluju na gore ili na dole.

U slučaju da sve kolone tabele ne mogu da stanu na ekran, u donjem delu tabele pojaviće se horizontalni *scroll bar* sa tasterima levo i desno. Klikom na strelice, podaci se skroluju levo ili desno.

Pored kretanja kroz podatke korišćenjem miša, za većinu namena unutar programa mogu se koristiti i [prečice na tastaturi](#) čiji opis možete naći [ovde...](#)

Sve prečice na tastaturi, kao i akcije koje se izvršavaju klikom na dugme odnose se na trenutno aktivnu tabelu. U jednom trenutku može biti aktivna ili tabela sa zaglavljima dokumenata ili tabela sa stavkama dokumenta.

Aktivna tabela označena je postojanjem tamnog okvira oko nje. Ako je aktivna tabela sa zaglavljima oko nje će postojati taman okvir. Klikom na tabelu može se postaviti da je ona aktivna, a pritiskanjem tastera <Tab> na tastaturi, naizmenično se označava jedna ili druga tabela za aktivnu tabelu.

Na dnu svake od tabele nalazi se *data kontrola* koja omogućava kretanje kroz podatke i daje informaciju koliko redova ima u tabeli i na kom se redu (zapisu tabele) trenutno nalazimo. Ova informacija data je u vidu broja **x/xx**, gde je **x** zapis na kome se nalazimo, a **xx** ukupan broj zapisa koji se nalaze u tabeli.

U slučaju mrežnog radnog okruženja, u [setup-u programa](#) može se uključiti automatsko osvežavanje podataka u tabelarnim pregledima posle odredjenog vremenskog perioda (broja sekundi). Ovim se osigurava da su promene koje unesu drugi korisnici mrežnog okruženja automatski vidljive unutar tabelarnih pregleda.

3. U donjem delu ekrana nalaze se dugmad koja služe za pozivanje osnovnih funkcija za rad sa podacima. Funkcije koje ova dugmad pozivaju (osim dugmadi *Štampanje* i *Izlaz*) odnose se na trenutno aktivnu tabelu. Na primer, ako je aktivna tabela sa zaglavljima dokumenata dugme *Novi zapis* otvorice formu za unos novog dokumenta, a ako je aktivna forma sa stavkama dokumenta isto dugme otvorice formu za unos nove stavke dokumenta.

NOV ZAPIS	- poziva funkciju za dodavanje novog zapisa (dokumenta ili stavke dokumenta). Funkcija se može pozvati i pritiskom na taster <(Ins)ert>.
ĀŽURIRAJ	- poziva funkciju za ažuriranje (menjanje) već unetog zapisa (dokumenta ili stavke dokumenta). Funkcija se može pozvati i pritiskom na taster <Enter> ili dvostrukim klikom miša direktno na zapis koji želimo da promenimo.
OBRŠI	- poziva funkciju za brisanje zapisa na kome se nalazimo (dokumenta ili stavke dokumenta). Funkcija se može pozvati i pritiskom na taster <(Del)ete>.
PREGLED	- poziva funkciju za pregled zapisa na celom ekranu (dokumenta ili stavke dokumenta). Funkcija se može pozvati i pritiskom na taster <Space> (razmaknica).
ŠTAMPANJE	- poziva funkciju za pregled štampane verzije dokumenta . Funkcija se može pozvati i pritiskom na kombinaciju tastera <Ctrl> + <P>
IZLAZ	-izlazi iz pregleda.Funkcija se može pozvati i pritiskom na taster <(Esc)ape>

U slučaju da je licenciran modul [FinProXP](#) i da je u [setup-u opcija programa](#) uključeno automatsko knjiženje pojedinačnog dokumenta, a radi se o dokumentu za koji je predviđeno automatsko knjiženje, pri pregledu stavki pojavljuje se i opcija **Automatsko knjiženje**. U slučaju da dokument nije prethodno automatski isknjižen ova opcija je crvene boje i može biti aktivirana klikom na tekst ili kombinacijom tastera <Ctrl> + <F>. U slučaju da je dokument već prethodno automatski isknjižen ova opcija neće biti dostupna, a tekst će biti sive boje. Više podataka o procedurama automatskog knjiženja možete naći [ovde...](#)

U desnom donjem uglu ekrana dvoprovorskog tabelarnog prikaza, levo od dugmeta **Štampanje**, nalazi se dugme S/N. Ovo dugme se koristi za aktiviranje **sistema za unos/odabir serijskih brojeva**. Ovo dugme je aktivno samo u slučaju da je cursor unutar donjeg prozora tabelarnog pregleda pozicioniran na artiklu za koji se uključen rad sa serijskim brojevima unutar **Šifarnika artikala/usluga**. Status unosa serijskih brojeva za taj dokument i artikal može se zaključiti po izgledu boji dugmeta:

- dugme sive boje

- dugme crvene boje

- dugme žute boje

- dugme plave boje

opcija je neaktivna (najverovatnije artikal nije predviđen za praćenje serijskih brojeva ili je aktivan gornji prozor) nije definisan ni jedan serijski broj vezan za ovu stavku dokumenta

broj definisanih serijskih brojeva pridruženih artiklu je manji od količine artikla na dokumentu (nisu uneti svi serijski brojevi)

uneti su serijski brojevi za celokupnu količinu artikla po dokumentu

Više podataka o sistemu za unos/odabir serijskih brojeva možete naći [ovde...](#)

U slučaju da se radi o dokumentu kojim se vrši prijem robe u VP magacin ili prodavnici klikom na ikonicu se ulazi u proceduru za štampanje nalepnica sa podacima roba koje se nalaze na dokumentu. Klikom na ikonicu se ulazi u funkciju za **pregled štampane verzije dokumenta** na ekranu.

U slučaju da se radi o **dokumentu koji je predviđen za štampu na fiskalnim uređajima** i da je uključena opcija **VP fiskalni račun u setup-u opcija programa** (tab *Podešavanje programa*), u desnom donjem uglu ekrana dvoprovorskog tabelarnog prikaza, levo od dugmeta **Štampanje** i dugmeta za odabir serijskih brojeva, pojaviće se dugme . Klikom na ovo dugme ili odabirkom kombinacije tastera Ctrl+K na tastaturi fiskalni isečak se štampa na fiskalnom uređaju. Više podataka o štampanju fiskalnih dokumenata iz veleprodaje možete naći [ovde...](#)

Sva dugmad i sve prečice na tastaturi ne moraju biti aktivna na svim formama. Takođe, pojedine forme mogu biti snabdevene dodatnom dugmadi koja se mogu pozivati klikom miša i ili drugim prečicama na tastaturi.

Dvoprovorski tabelarni izveštaj

Dvoprovorski tabelarni izveštaj je vrsta pregleda podataka koja služi za pregled podataka u većem opsegu. Obično se sreće u izveštajima gde je potrebno prikazati više odvojenih izveštaja unutar zadatog opsega opsega, na primer sintetičke kartice za više konta unutar opsega. Na slici je dat pregled ove vrste kojim je prikazan izveštaj Sintetička kartica koji ćemo nadalje koristiti kao primer za ovu vrstu pregleda.

Ekran dvoprovorskog tabelarnog izveštaja je logički podeljen na tri dela.

1. U gornjem delu, pored **statusne linije**, **menija sa podmenijima** i **glavnog toolbar-a**, u levom uglu možemo naći informaciju u kom se delu programa (izveštaju...) nalazimo, kao i informaciju o trenutno pregledanoj kartici. U desnom uglu nalazi se deo koji služi za pretraživanje unutar podataka i podaci o datumskom opsegu izveštaja. Više podataka o načinu na koji se pretražuje unutar tabelarnih pregleda možete naći [ovde...](#)

Sint.	Naziv	Anal.	Naziv	Duguje	Potražuje	Saldo
20200	PROBNI KOMITENT		KUPCI U ZEMLJI	0,00	0,00	0,00
24190	MALOPRODAJNA		PROBNI KOMITENT	5.900,00	0,00	5.900,00
27000	ULAZNI PDV 18%		PROBNI KOMITENT 2	10.800,00	0,00	10.800,00
27100	ULAZNI PDV 8%					
27800	PDV 5%					
43000	PROBNI KOMITENT					
43300	PROBNI KOMITENT					
47000	PDV 18%					
47100	PDV 8%					
47600	PDV GOT 18%					
47601	PDV GOT 8%					
5	PROBNI KOMITENT					
60210	PROBA					

1 1/3

Duguje: 16.700,00 Din SALDO: 16.700,00 Din
Potražuje: 0,00 Din

STAMPANJE **IZLAZ**

2. Srednji deo ekrana je podijeljen vertikalno na dva dela. U levom delu tabele nalaze se podaci po kojima je izvršeno grupisanje podataka (zaglavljke kartica), a u desnoj tabeli podaci konkretnih kartica. Kako se u levoj tabeli pomeramo sa zapisa na zapis, tako se u desnoj tabeli pojavljuju zapisi vezani za karticu na kojoj se trenutno nalazimo u gornjoj tabeli.. Tabele se dobijaju inicijalno sortirane obično po kontu, šifri ili datumu. Tabele se mogu naknadno složiti po bilo kojoj koloni tako što se klikne na zaglavljke kolone. Klikom na zaglavljke kolone, tabela će automatski biti složena po toj koloni po rastućem redosledu. Ako ponovo kliknemo na zaglavljke iste kolone, program će je ponovo presložiti, ali sada po opadajućem redosledu. Kombinovanjem ovakvog sortiranja i ugradjenog sistema za [pretraživanje podataka](#), nalaženje bilo kog podatka je lak zadatak.

U slučaju da bilo koja od tabele ima više redova sa podacima nego što može da stane na ekran, sa desne strane će se pojaviti vertikalni scroll bar sa strelicama gore i dole. Klikom na strelice podaci se skroluju na gore ili na dole. U slučaju da sve kolone tabele ne mogu da stanu na ekran, u donjem delu tabele pojavljeće se horizontalni scroll bar sa tasterima levo i desno. Klikom na strelice, podaci se skroluju levo ili desno.

Pored kretanja kroz podatke korišćenjem miša, za većinu namena unutar programa mogu se koristiti i [prečice na tastaturi](#) čiji opis možete naći [ovde...](#)

Sve prečice na tastaturi, kao i akcije koje se izvršavaju klikom na dugme odnose se na trenutno aktivnu tabelu. U jednom trenutku može biti aktivna ili tabela sa grupama podataka (leva tabela) ili tabela sa stavkama izveštaja (desna tabela). Aktivna tabela označena je postojanjem tamnog okvira oko nje. Ako je aktivna tabela sa zaglavljima oko nje će postojati taman okvir. Klikom na tabelu može se postaviti da je ona aktivna, a pritiskanjem tastera <Tab> na tastaturi, naizmenično se označava jedna ili druga tabela za aktivnu tabelu.

Na dnu desne tabele nalazi se *data kontrola* koja omogućava kretanje kroz podatke i daje informaciju koliko redova ima u tabeli i na kom se redu (zapisu tabele) trenutno nalazimo. Ova informacija data je u vidu broja **x/xx**, gde je **x** zapis na kome se nalazimo, a **xx** ukupan broj zapisu koji se nalaze u tabeli.

U slučaju mrežnog radnog okruženja, u [setup-u programa](#) može se uključiti automatsko osvežavanje podataka u tabelarnim pregledima posle određenog vremenskog perioda (broja sekundi). Ovim se osigurava da su promene koje unesu drugi korisnici mrežnog okruženja automatski vidljive unutar tabelarnih pregleda.

3. U donjem delu ekrana sa leve strane nalaze se obično sumirani brojčani podaci koji se odnose na određene kolone kartice koja je trenutno aktivna, a sa desne strane nalaze se dugmad **Štampanje** i **Izlaz**.

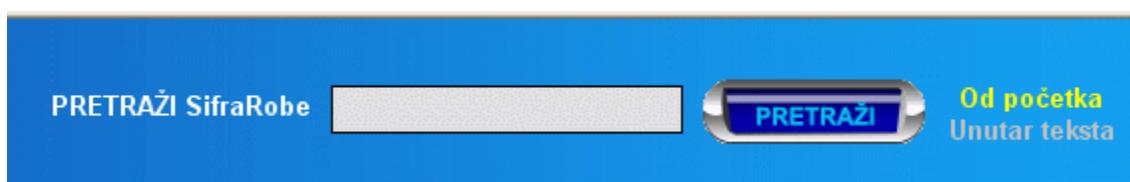
-
- poziva funkciju za [pregled štampane verzije dokumenta](#). Funkcija se može pozvati i pritiskom na kombinaciju tastera <Ctrl> + <P>. Ova procedura štampa samo trenutno aktivnu karticu.
 - izlazi iz pregleda. Funkcija se može pozvati i pritiskom na taster <(Esc)>

Sva dugmad i sve prečice na tastaturi ne moraju biti aktivna na svim formama. Takodje, pojedine forme mogu biti snabdevene dodatnom dugmadi koja se mogu pozivati klikom miša i/ili drugim prečicama na tastaturi.

Pretraživanje podataka unutar tabelarnih pregleda

Svi tabelarni pregledi snabdeveni su sistemom za pretraživanje podataka. Pretraživanje funkcioniše tako što se vrši unutar aktivnog polja, u slučaju

[dvoprzorskih tabelarnih pregleda](#), u okviru aktivne tabele. Sa leve strane, uz tekst PRETRAŽI postoji i informacija po kom se polju vrši pretraživanje.

Sistem **brzog pretraživanja** u tabelarnim pregledima se za nijansu razlikuje od onog koji je primjenjen u **asistent formama** jer nema odvojeno dugme za ponavljanje pretrage i može se pokrenuti i tako što se cursorskim tasterima odabere polje po kome želimo pretragu i odmah počne sa kucanjem podatka koji se želi naći. Unosom prvog slova ili broja, automatski se cursor prebacuje u polje za unos pojma za pretraživanje, a uslov pretraživanja se prebacuje na pretraživanje *Unutar teksta*. Po unosu podatka koji tražimo, prvi klik na dugme *Pretraži* ili pritiskanje tastera <Enter> na tastaturi automatski će biti pokrenuto traženje prvog podatka koji odgovara uslovu pretraživanja. Naknadnim klikom na dugme *Pretraži* ili pritiskom na taster <F3> traži se sledeći takav podatak (Find next). Ponovnim unosom teksta ili brojeva u tabeli, klikom na polje za unos uslova za pretraživanje ili pritiskom na taster <F2> startuje se unos novog uslova i startuje pretraživanje od početka.

Pretraživanje se može vršiti po početku teksta ili bilo unutar teksta, što se bira klikom na jednu od ponuđenih opcija ili upotrebom **prečica na tastaturi**. Opcija obeležena žutom bojom je aktivna.

Ako je aktivna opcija *Od početka* uneti podatak će biti tražen od početka teksta unutar polja, gledajući sa leva na desno. U slučaju da je aktivna opcija *Unutar teksta* biće nadjen prvi zapis koji sadrži traženi podatak bilo gde u tekstu. Na primer, ako tražimo tekst "Beog", u slučaju opcije *Od početka* biće pronadjen zapis koji unutar polja ima tekst "Beogradska industrija piva", "Beogradski pobednik" itd., ali neće i "Luka Beograd". U slučaju opcije *Unutar teksta* biće pronadjen prvi zapis koji bilo gde u traženom polju ima traženi podatak kao deo polja.

Treba обратити пажњу да се у случају претраживања *Od почетка* узимају у обзир и eventualni blanko karakteri испред текста.

Podatak koji želimo da nadjemo upisuje se u tekstualno polje sa leve strane dugmeta *Pretraži*. Klikom na dugme pretraživanje prema zadatom kriterijumu počinje i tabela se pozicionira na zapis koji odgovara traženom kriterijumu.

Najvažnije prečice sa tastature za pretragu:

Tasterom <F2> aktivira se traženje i omogućava unos teksta u polje za pretragu.

Tasterom <F3> se nastavlja traženje sledećeg pojavljivanja istog kriterijuma unutar opsega podataka (Find next)

Tasterom <F4> menja se izmedju dve opcije pretraživanja

Pritiskom na taster <Enter> kada se nalazimo na polju za unos uslova pretraživanja započinjemo pretraživanje.

Unos novog zapisa

Klikom na dugme *Unos zapisa* na sredini ekrana pojavljuje se forma za unos novog zapisa. Forma se sastoji od tri dela i to:

1. gornjeg dela u kome se nalazi podatak o unosu kog šifarnika, dokumenta ili stavke dokumenta se radi;
2. dela za unos podataka. Ovaj deo se nalazi u sredini forme i sastoji se od standardnih Windows kontrola za unos podataka i dugmadi. Klikom na dugmad ili pritiskom na odgovarajuće **prečice tastature** pozivaju se **asistent forme** za prikaz odgovarajućih šifarnika. Odgovarajuće asistent forme su aktivne samo kada se cursor za unos podataka nalazi u odgovarajućem polju za unos. Da li je asistent forma aktivna, možemo zaključiti na osnovu izgleda dugmeta koje je poziva. Ako je dugme u boji forma je aktivna, a ako je sivo asistent forma nije aktivna.

The screenshot shows a Windows application window titled 'KALKULACIJA - DOKUMENT'. The title bar includes the application name and a close button. The main area is divided into three main sections: 'Dobavljac' (Supplier) on the left, 'Magacin' (Warehouse) on the right, and a large 'Napomena:' (Notes) section at the bottom right. Each section contains several input fields and dropdown menus. At the bottom right of the main area are two buttons: 'OK' and 'Cancel'. The entire window has a standard Windows look with a blue title bar and grey borders.

 - asistent forma je aktivna

 - asistent forma nije aktivna

Prilikom unosa pojedina polja bivaju automatski popunjena preddefinisanim vrednostima. Na primer većina datumskih polja biva automatski popunjena tekućim datumom po satu računara. U [setup-u programa](#) moguće je uključiti ili isključiti automatsko davanje rednih brojeva za većinu dokumenata, automatsko davanje šifri kontentima, artiklima i uslugama, organizacionim jedinicama itd...

Na sledeće polje u formi prelazi se klikom na njega ili pritiskom na taster <Tab>, a ako je uključena opcija *[Enter] prebacuje u sledeće polje* u setup-u programa i taster <Enter> prebacuje u sledeće polje. Na prethodno polje prelazi se kombinacijom tastera <Shift> i <Tab>.

Sva polja koja sadrže podatke koji mogu da utiču na ispravno funkcionisanje programa snabdevena su odgovarajućim kontrolama ispravnosti unosa podataka i korisnik biva upozoren ukoliko program uoči očigledno neispravan podatak. Odredjena polja takodje moraju biti unesena, a odredjena se mogu ostaviti praznim, o čemu program takodje vodi računa i upozorava u slučaju greške pri unosu.

Datumska polja moraju biti unesena u formatu dd.mm.yyyy i nijedan drugi format nije podržan, bez obzira na podešavanja operativnog sistema. To znači da prvi april 2008. godine treba uneti kao **01.04.2008** -bilo koji drugi unos neće biti dozvoljen.

U slučaju da se javi problemi pri unosu i interpretaciji brojeva i datuma u programu, treba otići u [setup programa](#) i u tab- u *Int. podešavanja* kliknuti na dugme *Vrati podrazumevane postavke separatora*.

3. treći deo forme sadrži dugmad koja konačno snimaju podatke. Do trenutka kada kliknemo na dugme *OK* podaci se ne snimaju u bazu podataka i sve vreme imamo mogućnost da ih menjamo i prilagodjavamo bez snimanja. Klikom na dugme *Cancel* ili *Odustani* ili pritiskom na taster <Esc> u svakom trenutku možemo odustati od daljeg unosa bez ikakvih posledica. Kada kliknemo na dugme *OK* podaci se proveravaju još jednom i, ako je sve u redu, snimaju u bazu podataka.

U slučaju rada u mreži treba обратити пажњу да два корисника не могу да menjaju и/или unose isti dokument истовремено.

Ažuriranje zapisa

Klikom na dugme *Ažuriraj* na sredini ekrana pojavljuje se forma za ažuriranje/promenu već postojećeg zapisa. Forma se sastoji od tri dela i to:

1. gornjeg dela u kome se nalazi podatak o ažuriranju kog šifarnika, dokumenta ili stavke dokumenta se radi;

2. dela sa podatcima. Ovaj deo se nalazi u sredini forme i sastoji se od standardnih Windows kontrola za unos podataka i dugmadi. Kod forme za ažuriranje podataka kontrole su popunjene već definisanim podacima. Klikom na dugmad ili pritiskom na odgovarajuće [prečice tastature](#) pozivaju se [asistent forme](#) za prikaz odgovarajućih šifarnika. Odgovarajuće asistent forme su aktivne samo kada se cursor za unos podataka nalazi u odgovarajućem polju za unos. Da li je asistent forma aktivna, možemo zaključiti na osnovu izgleda dugmeta koje je poziva. Ako je dugme u boji forma je aktivna, a ako je sivo asistent forma nije aktivna.

 - asistent forma je aktivna

 - asistent forma nije aktivna

The screenshot shows a Windows application window titled "KALKULACIJA - DOKUMENT". The window is divided into several sections:

- Dobavljac:** Šifra dobavljača:
- Magacin:** Šifra magacina:
- Naziv:** "B&D Group" D.O.O.
- Naziv:** Probni VP magacin
- Kalkulacija broj:**
- Datum dokumenta:**
- Po otp/r/fakturi broj:**
- Datum prijema:**
- Valuta:**
- Napomena :**
- Polj.proizvodi** **PDV**
- OK** **Cancel**

Ne moraju sva polja na formi biti raspoloživa za menjanje sadržaja. Polja čije menjanje bi uticalo na konzistentnost podataka nisu raspoloživa za menjanje. Ova polja su sive boje i u njih nije moguće "ući".

Na sledeće polje u formi prelazi se klikom na njega ili pritiskom na taster <Tab>, a ako je uključena opcija [Enter] prebacuje u sledeće polje u setup-u programa i taster <Enter> prebacuje u sledeće polje. Na prethodno polje prelazi se kombinacijom tastera <Shift> i <Tab>.

Sva polja koja sadrže podatke koji mogu da utiču na ispravno funkcionisanje programa snabdevena su odgovarajućim kontrolama ispravnosti unosa podataka i korisnik biva upozoren ukoliko program uoči očigledno neispravan podatak. Odredjena polja takodje moraju biti unesena, a odredjena se mogu ostaviti praznim, o čemu program takodje vodi računa i upozorava u slučaju greške pri unosu.

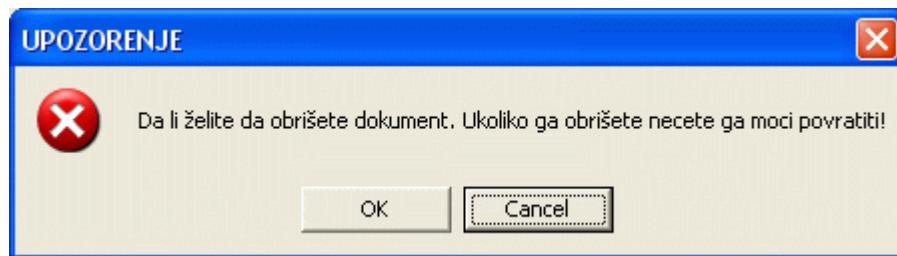
Datumska polja moraju biti unesena u formatu dd.mm.yyyy i nijedan drugi format nije podržan, bez obzira na podešavanja operativnog sistema. To znači da prvi april 2008. godine treba uneti kao **01.04.2008** -bilo koji drugi unos neće biti dozvoljen.

U slučaju da se javi problemi pri unosu i interpretaciji brojeva i datuma u programu, treba otići u [setup programa](#) i u tab-*Int. podešavanja* kliknuti na dugme *Vrati podrazumevane postavke separatora*.

3. treći deo forme sadrži dugmad koja konačno snimaju podatke. Do trenutka kada kliknemo na dugme *OK* podaci se ne snimaju u bazu podataka i sve vreme imamo mogućnost da ih menjamo i prilagodjavamo bez snimanja. Klikom na dugme *Cancel* ili *Odustani* ili pritiskom na taster <Esc> u svakom trenutku možemo odustati od daljeg unosa bez ikakvih posledica. Kada kliknemo na dugme *OK* podaci se proveravaju još jednom i, ako je sve u redu, snimaju u bazu podataka.

U slučaju rada u mreži treba обратити пажњу да два корисника не могу да менјају и/или уносе исти документ истовремено.

Brisanje zapisa

Pri startovanju funkcije za brisanje zapisa obavezno se pojavljuje ekran sa upozorenjem da smo započeli proceduru za brisanje i pitanjem da li zaista želimo da obrišemo dokument, zapis šifarnika ili sl. Kod ovog upozorenja automatski je markirano dugme *Cancel* tako da slučajnim pritiskom na taster <Enter> nije moguće obrisati zapis. Da bi zapis bio obrisan potrebno je kliknuti na dugme *OK* ili preći na njega tasterom <Tab> i onda pritisnuti taster <Enter>.

Kod dokumenata koji su automatski knjiženi u finansijsko knjigovodstvo, nije moguće naknadno menjanje dokumenata. U tom slučaju program će prikazati upozorenje da je dokument već uknjžen u finansijsko knjigovodstvo te njegovo naknadno menjanje nije moguće.

Ovim načinom funkcionisanja korisnik je maksimalno osiguran od slučajnog brisanja podataka iz programa.

Pregled zapisa

Klikom na dugme *Pregled zapisa* na sredini ekrana pojavljuje se forma za unos novog zapisa. U gornjem delu forme nalazi se podatak o pregledu kog šifarnika, dokumenta ili stavke dokumenta se radi.

U središnjem delu nalaze se podaci za pregled. Ovaj deo se sastoji od standardnih Windows kontrola za unos podataka i dugmadi. Pri pregledu podataka ni jedno dugme ni polje za unos nije aktivno, sem dugmeta *OK*. Ovo dugme služi za zatvaranje forme po završenom pregledu podataka.

The screenshot shows a Windows application window titled 'KALKULACIJA - DOKUMENT'. It contains several input fields and dropdown menus. In the top left, 'Dobavljac:' includes 'Šifra dobavljača: 1' and 'Naziv: "B&D Group" D.O.O.'. In the top right, 'Magacin:' includes 'Šifra magacina: 00001' and 'Naziv: Probni VP magacin'. Below these are fields for 'Kalkulacija broj: 2/00001', 'Datum dokumenta: 14.03.2008', 'Po otpri./fakturi broj:', 'Datum prijema: 14.03.2008', 'Valuta: 0', 'Napomena:', 'Polj.proizvodi PDV', and a large empty text area for notes. At the bottom right is an 'OK' button with a checkmark icon.

Automatski prevodilac

Dokumenti koji su namenjeni za kupcima sa inostranog tržista opremljeni su funkcijom automatskog prevodioca. Ova funkcija je reprezentovana kontrolama raspoređenim u dva susedna toolbar-a sa slikom zastavica ispod polja napomena pri unosu zaglavlja dokumenta.

The screenshot shows a Windows application window titled 'DEVIZNA PROFAKTURA - DOKUMENT'. It has two main sections: 'Magacin' and 'Kupac'. 'Magacin' fields include 'Šifra magacina:' and 'Naziv:'. 'Kupac' fields include 'Šifra kupca:' and 'Naziv:'. Below these are fields for 'Predračun broj:' and 'Datum dokumenta: 21.05.2013'. A 'Rok za plaćanje:' field is also present. On the right, there is a 'Napomena:' section containing the text: 'This offer is made using computer and is valid without stamp and signature. The offer is valid for 3 (three) days.' Below the text are flags of various countries and a toolbar with icons for confirming and canceling. At the bottom right are 'Potvrdi' and 'Odustani' buttons.

U levom toolbar-u se nalaze dugmad koja određuju **osnovni jezik dokumenta**, odnosno govorno područje kojem je dokument namenjen. Odabirom jedne od opcija prilikom štampe formira se dokument u potpunosti pripremljen za govorno područje za koje je odabran. Prilikom klika na dugme za odabir osnovnog jezika, korisniku može biti ponuđeno da program automatski učita podrazumevanu napomenu dokumenta na odabranom jeziku. Treba obratiti pažnju da će tom prilikom prethodna napomena biti zamenjena podrazumevanom napomenom unetom u [setup-u parametara programa](#). **Prevod odabirom opcija za menjanje se vrši trenutno i za njega nije potrebno da računar ima aktivnu vezu sa Internet-om.**

Desni toolbar služi za aktiviranje funkcije za automatski prevod korišćenjem **eksternog Internet prevodioca**. Za uključivanje eksternog prevodioca koristi se dugme . Po odabiru ovog tastera iz padajuće liste treba odabrati i jedan od jezika na koje želimo automatski prevod dokumenta. Uključivanjem ove opcije prilikom sledećeg štampanja dokument će automatski biti preveden na odabrani jezik.

Ukoliko je uključena ova opcija vreme od aktiviranja štampanja pritiskom na dugme Štampaj do prikaza dokumenta može biti odloženi jer tada računar komunicira preko Interneta prevodeći dokument sa jezika koji je označen kao osnovni jezik dokumenta na odabrani jezik. Vreme prikaza dokumenta direktno zavisi od brzine Internet koneksiјe.

Prevod može varirati u zavisnosti od odabranog osnovnog jezika dokumenta. Proizvođač paketa BandD for Professionals ne odgovara za tačnost automatski generisanog prevoda jer se u tom slučaju koriste usluge drugih proizvođača na koje proizvođač nema uticaja.

Opcija automatskog prevoda isključuje se ponovnim pritiskom na dugme .

Napomena: Nazivi artikala se ne prevode.

Asistent forme

Asistent forme predstavljaju specijalnu vrstu formi koja obezbeđuje konformni rad i pomoć korisniku programa. Ove forme omogućavaju korisniku, u slučaju da mu određena šifra nije poznata, da pozove odgovarajući šifarnik i odabere podatak iz spiska. Forma se može pozvati klikom na dugme koje se nalazi sa desne strane polja ili pritiskom na taster <F12> dok se cursor nalazi u odgovarajućem polju. Naravno, korišćenje ovih formi nije obavezno, već će program prihvati i ručno unetu šifru. Ako je dugme pored polja u boji forma je aktivna, a ako je sivo asistent forma nije aktivna.

 - asistent forma je aktivna

 - asistent forma nije aktivna

PRETRAŽI						
SifraRobe	Naziv	JM	TarBr	Stopa	Vrsta	Kategorija
0200000111	HDD SATA3 7200 1TB Seagate Barracuda	kom	00	0,00 A	Repromaterija	
0200000112	Štampac Laser A4 HP P1102, 600x600dpi 18ppm 2MB	kom	00	0,00 A	Repromaterija	
0200000113	HDD SATA2 7200 1TB Samsung SpinPoint F3	kom	00	0,00 A	Repromaterija	
0300000001	Racunarski NG SRV podsklop	kom	00	0,00 A	Gotovi proizvo	
0300000002	Racunarski naponski PWR podsklop 500W	kom	00	0,00 A	Gotovi proizvo	
0300000003	OS Windows 7 Professional	kom	00	0,00 A	Gotovi proizvo	

Asistent forma je takođe opremljena većinom alata koji se mogu naći i u **standarizovanim jednoprozorskim pregledima**. Na raspolaganju su vertikalni i horizontalni scrollbar-ovi i data kontrola, sortiranje kolona se vrši klikom na zaglavje kolone, na isti način kao i u ostalim tabelarnim pregledima, a takođe su aktivne i standardne **precice na tastaturi**.

Sve asistent forme snabdevene su standardnom dugmadi i to:

 - aktivira pretraživanje prema unetom uslovu

 - ponavlja pretraživanje prema prethodnom uslovu <F3>

 - odabira šifru na kojoj se cursor nalazi i zatvara formu

 - odustaje od odabira i zatvara formu

Pojedine asistent forme imaju mogućnost i da potovu funkciju za dodavanje novog zapisa u šifarnik direktno iz asistent forme. Ova mogućnost je implementirana uglavnom na formama kod kojih se ovakva potreba često javlja, kao što su šifarnici komitenata i atikala/usluga. Na ovim formama pored standardne dugmadi postoji i dodatno dugme za dodavanje zapisa u šifarnik.

- poziva proceduru za dodavanje novog zapisa u šifarnik. U slučaju da je uključena opcija za import šifarnika u **Setup-u opcija paketskog prenosa podataka**, u cilju očuvanja konzistentnosti podataka u pojedinim asistent formama ovo dugme može biti isključeno.

Sistem za pretraživanje funkcioniše slično kao i **sistem pretraživanja unutar tabelarnih pregleda**, s tom razikom da postoji posebna funkcija za pretraživanje od početka skupa podataka u tabeli koje se startuje klikom na dugme , koja je razdvojena od funkcije za pretraživanje od mesta gde se nalazi cursor u tabeli (Find next - pronađi sledeći) koja se poziva klikom na dugme ili pritiskom na taster <F3> na tastaturi. Takođe je na raspolaganju i sistem brzog pretraživanja koji se pokreće tako što se cursorskim tasterima odabere polje po kome želimo pretragu i odmah počne sa kucanjem podatka koji se želi naći. Unosom prvog slova ili broja, automatski se cursor prebacuje u polje za unos pojma za pretraživanje, a uslov pretraživanja se prebacuje na pretraživanje *Unutar teksta*. Po unosu podatka koji tražimo, prvi klik na dugme ili pritiskanje tastera <Enter> na tastaturi automatski će biti pokrenuto traženje prvog podatka koji odgovara uslovu pretraživanja. Klikom na dugme ili pritiskom na taster <F3> traži se sledeći takav podatak (Find next). Ponovnim unosom teksta ili brojeva u tabeli, klikom na polje za unos uslova za pretraživanje ili pritiskom na taster <F2> startuje se unos novog uslova i startuje pretraživanje od početka.

Klikom na ovo dugme akutomatski se poziva procedura za **unos novog zapisa**. Posle unosa kontrola se vraća asistent formi kojoj se na raspolaganju za odabir nalazi novouneti zapis.

Asistent forme za unos datuma

Asistent forme za unos datuma su specijalna vrsta formi koja obezbeđuje konforniji unos datuma i pomoći korisniku programa. Ove forme omogućavaju korisniku da, u slučaju da mu je potreban pristup kalendaru, pozove ovu formu i odabere datum iz kalendara. Forma se može pozvati klikom na dugme koje se nalazi sa desne strane polja ili pritiskom na taster <F12> dok se cursor nalazi u odgovarajućem polju. Naravno, korišćenje ovih formi nije obavezno, već će program prihvati i ručno uneti datum u odgovarajućem formatu. Ako je dugme pored polja u boji forma je aktivna, a ako je sivo asistent forma nije aktivna.

Asistent forme za unos datuma su specijalna vrsta asistent formi koje se koriste na mestima gde je potrebno prikazivanje kalendara zbog eventualnog preračunavanja broja dana na osnovu dana u nedelji ili drugih razloga. Odabir odgovarajuće godine, meseca i datuma se vrši korišćenjem standardnih kontrola upotrebovi miša ili korišćenjem cursorskog tastera i tastera <Enter>. Više podataka o i standardnim **prečicama na tastaturi** možete naći [ovde...](#)

Asistent forme za unos meseca

Asistent forme za unos meseca su specijalna vrsta formi koja obezbeđuje konformniji unos meseci pomoć korisniku programa. Forma se može pozvati klikom na dugme koje se nalazi sa desne strane polja ili pritiskom na taster <F12> dok se cursor nalazi u odgovarajućem polju. Naravno, korišćenje ovih formi nije obavezno, već će program prihvati i ručno uneti mesec. Ako je dugme pored polja u boji forma je aktivna, a ako je sivo asistent forma nije aktivna.

Asistent forme za unos meseca snabdevene su standardnom dugmadi i to:

- odabira mesec na kome se cursor nalazi i zatvara formu

- odustaje od odabira i zatvara formu

Odabir odgovarajuće godine, meseca i datuma se vrši korišćenjem standardnih kontrola upotrebom miša ili korišćenjem kursorskih tastera i tastera <Enter>. Više podataka o i standardnim [prečicama na tastaturi](#) možete naći [ovde...](#)

Štampanje dokumenata

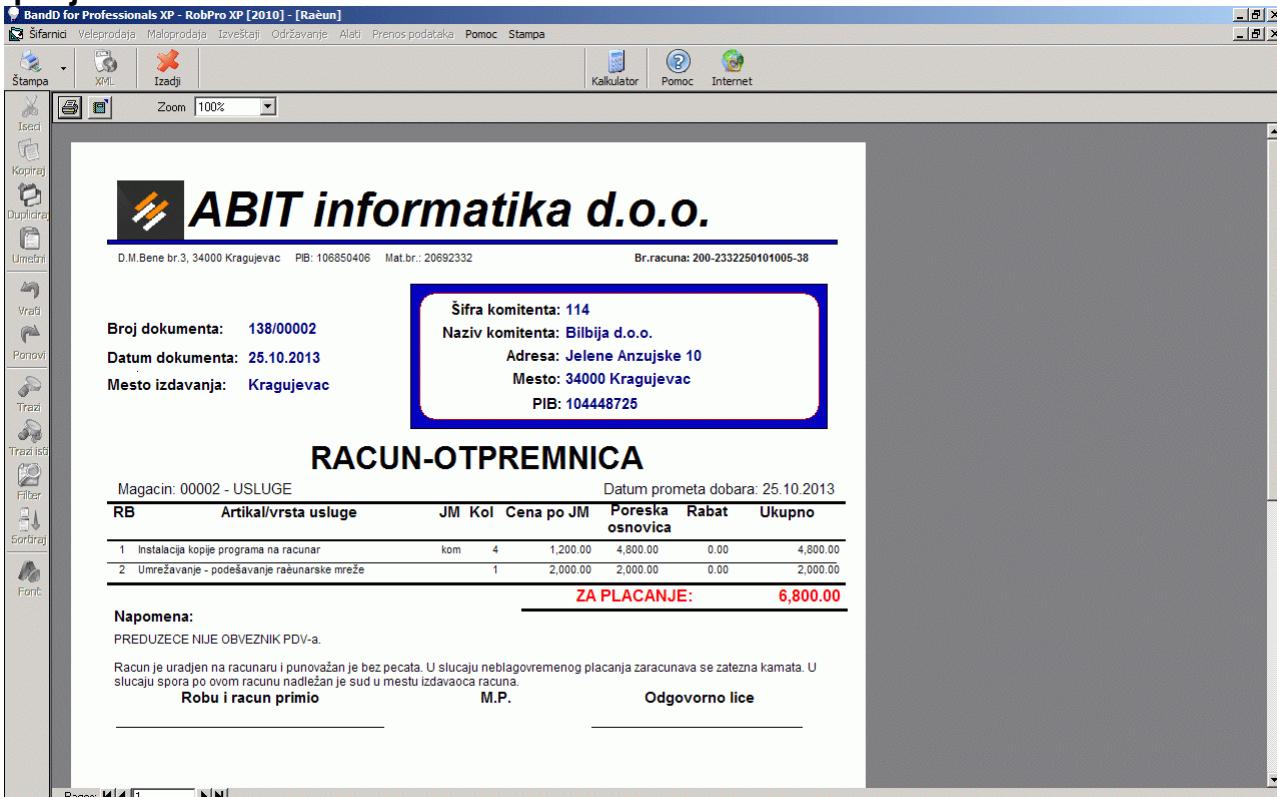
Pri fizičkog štampanja dokumenta na izabranom štampaču, pritiskom na dugme **Štampanje** u tabelarnim pregledima ulazi se u proceduru za pregled dokumetna na ekranu pre štampanja. Svaki dokument i izveštaj u programu se generiše potpuno automatski i automatski podešava orijentaciju na papiru (uspravno-portrait, ili položeno-landscape).

Štampanje dokumenata može biti dvojako:

- **Klasično štampanje dokumenata bez slike** (svi dokumenti koji se mogu odštampati)
- **Štampanje dokumenata sa slikom** (dokumenti kod kojih se može dodati slika artikla/usluge i duži opis - na pr. VP predračun ili Devizni predračun)

Klasično štampanje dokumenata bez slike

U gornjem delu štampanog izveštaja nalazi se zaglavje dokumenta, a u donjem delu footer sa dodatnim podacima firme. Štampanje zaglavlja i footer-a se mogu podesiti, logo i footer uključiti i isključiti u **setup-u korisnika**. Na istom mestu takođe se, pri isključenom zaglavju mogu podesiti gornja i donja marga i tako omogućiti da se izveštaji direktno mogu stampati memorandumima prethodno pripremljenim u štampariji, a može se uključiti i štampanje prethodno pripremljenog zaglavlja firme umesto automatskog formiranja loga na osnovu zadatih parametara.

Pojedini dokumenti imaju polja i koja se automatski popunjavaju podaci eksternog komitenta. Radi lakšeg razlikovanja dokumenata podešeno je da okvir oko podataka eksternog komitenta za dokumente koji povećavaju lager magacina/prodavnice bude crvene, a za dokumente koji smanjuju lager plave boje.

U donjem levom uglu imamo kontrolu koja omogućava kretanje medju stranicama izveštaja i daje informaciju na kojoj strani od koliko ukupno se nalazimo.

Izveštaji su snabdeveni standardizovanim funkcijama koje se mogu pozvati klikom na dugmad ili preko tastature.

Izgled pojedinih dokumenata može bitno varirati u zavisnosti od podešavanja štampe postavljenih u **Setup-u korisnika**, a u slučaju VP računa i predračuna i izabranog template-a dokumenta

Dugmad za poziv ovih funkcija nalaze se u gornjem levom uglu prozora za pregled izveštaja na ekranu. Levo dugme sa slikom štampača poziva standardni windows dijalog za štampanje koji služi za određivanje štampača na kome se želi štampanje, opsega strana, broja kopija, kvaliteta štampe itd. Ovaj dijalog se takođe može pozvati preko tastature kombinacijom tastera <Ctrl> + <P>.

Odredjeni dokumenti se mogu snimiti u fajl XML formata koji je predviđen za interakciju, odnosno komunikaciju sa drugim software-ima, kao naprimjer elektronskim web servisima RUJP Republike Srbije. U slučaju da je moguć izvoz u XML format dugme će biti aktivno, u suprotnom ne. Primer dokumenta koji se može isvesti u fajl XML formata je PPPDV obrazac u modulu FinPro XP.

Klikom na ikonicu sa slikom knjige pozivamo dialog za izvoz izveštaja u drugi format. Standardno je omogućen izvoz u četiri formata i to:

- HTML
- Tekst
- Unicode HTML (po UTF-8 specifikaciji)
- Unicode tekst

Ovaj dijalog se takođe može pozvati preko tastature, pritiskom na kombinaciju tastera <Ctrl> + <E>.

Klikom na kontrolu pored teksta Zoom može se odrediti stepen uvećanja/umanjenja prikaza dokumenta na ekranu. ovaj stemen se kreće u rasponu od 10% do 200%. Stepen uvećanja se takođe može ciklično menjati uzastopnim pritiskom na kombinaciju tastera <Ctrl> + <O>.

Pregled izveštaja na ekranu je redak deo programa u kome se ne može vratiti na prethodni korak pritiskom na taster <Esc>, već se mora koristiti kombinacija tastera <Ctrl>+<F4>.

Prilikom ulaska u pregled dokumenta pre štampe, **Meni sa podmenijima** i **Glavni toolbar** se prilagođavaju. Ikonice glavnog toolbar-a se dinamički menjaju, gube se ikone vezane za manipulaciju podacima i pojavljuju ikone vezane za štampanje. U meniju sa podmenijima svi meniji osim menija **Pomoć** i **Stampa** postaju nedostupni. Više informacija o opcijama menija specijalne namene možete naći [ovde...](#)

Štampanje dokumenata sa slikom

Funkcija za štampanje dokumenata sa slikom se koristi pri štampi dokumenata koji na sebi sadrže sliku i opis artikla. Ovi izveštaji su na.pr. predračun iz VP ili devizni predračun.

The screenshot shows a Windows application window for 'BandD for Professionals XP - RobPro XP [2010] - [Predračun]'. The main area displays a printed document titled 'Predracun' from 'ABIT informatika d.o.o.'. The document includes company details like address, phone number, and VAT number. It lists a single item: 'Notebook racunar Klasa Pentium IV' with a price of 75.000,00. Below the list is a note about additional equipment and payment terms. The left sidebar shows a tree view of the document structure, and the top menu bar includes options like 'Štampanje', 'Izadji', 'Stampa', 'Print...', 'Kalkulator', 'Pomoć', and 'Internet'.

Kao i kod štampanja klasičnog dokumenta, u gornjem delu štampanog izveštaja nalazi se zaglavje dokumenta, a u donjem delu footer sa dodatnim podacima firme. Štampanje zaglavja i footer-a se mogu podesiti, logo i footer uključiti i

isključiti u **setup-u korisnika**. Na istom mestu takođe se, pri isključenom zaglavju mogu podesiti gornja i donja margina i tako omogućiti da se izveštaji direktno mogu štampati memorandumima prethodno pripremljenim u štampariji, a može se uključiti i štampanje prethodno pripremljenog zaglavja firme umesto automatskog formiranja loga na osnovu zadatih parametara.

Izveštaji su snabdeveni standardizovanim funkcijama koje se mogu pozvati klikom na dugmad ili preko tastature.

za poziv ovih funkcija nalaze se u gornjem levom uglu prozora za pregled izveštaja na ekranu. Dugme sa slikom štampača poziva standardni windows dijalog za štampanje koji služi za određivanje štampača na kome se želi štampanje, opsega strana, broja kopija, kvaliteta štampe itd. Ovaj dijalog se takođe može pozvati preko tastature kombinacijom tastera <Ctrl> + <P>. Na raspolaganju su takođe i sve standardne funkcije za kopiranje, pretragu i prikaz dokumenta.

Pregled izveštaja na ekranu je redak deo programa u kome se ne može vratiti na prethodni korak pritiskom na taster <Esc>, već se mora koristiti kombinacija tastera <Ctrl>+<F4>.

Prilikom ulaska u pregled dokumenta pre štampe, **Meni sa podmenijima** i **Glavni toolbar** se prilagođavaju. Ikonice glavnog toolbar-a se dinamički menjaju, gube se ikone vezane za manipulaciju podacima i pojavljaju ikone vezane za štampanje. U meniju sa podmenijima svi meniji osim menija **Pomoć** i **Stampa** postaju nedostupni. Više informacija o opcijama menija specijalne namene možete naći [ovde...](#)

Sistem za unos/odabir serijskih brojeva

Sistem za unos/odabir serijskih brojeva omogućava rad sa serijskim brojevima kod artikala koji su prilikom definisanja odnosno dodeljivanja šifre u **šifarniku artikala/usluga** odredjeni kao artikli za koje je potrebno prilikom rada pratiti i serijske brojeve jedinica artikla u okviru podataka preduzeća. Ova mogućnost omogućava da se primljeni/izdati artikli prate ne samo po količini i vrednosti, nego i konkretno prema serijskim brojevima svake jedinice artikla. Tako je moguće za svaki serijski broj dobiti podatke o toku i vezati za njega i podatke o garanciji.

Forma koja se prikazuje pozivom sistema za unos/odabir serijskih brojeva se razlikuje u zavisnosti sa kog dokumenta je pozvana. Ako se radi o ulaznim dokumentima, t.j. dokumentima koji direktno zadužuju magacin i kojima se serijski broj po prvi put definise u sistemu, poziva se **forma za unos-definisanje novih serijskih brojeva** (na slici desno). Ova forma je podeljena horizontalno na tri zone.

U **gornjem delu** prozora nalaze se podaci o dokumentu na koji se odnosi unos serijskih brojeva.

U **donjem delu** prozora nalaze se standardne kontrole za pretraživanje koji radi kao sistem ugrađen unutar asistent formi. Više podataka o funkcionisanju ovog sistema možete naći [ovde...](#)

U **centralnom delu** prozora nalaze se podaci koji se odnose na artikal koji se unosi, već unete serijske brojeve i alati za unos novih serijskih brojeva ili brisanje greškom pogrešno unetih.

Unos novog serijskog broja može se vršiti ručno ili automatski.

Ručni unos se vrši prostim upisom serijskog broja u polje *Serijski broj* na formi. Broj se upisuje pritiskom na taster **<Enter>** ili klikom na dugme . Po završenom unosu broj se automatski pojavljuje unutar spiska definisanih serijskih brojeva za odgovarajući artikal na tom dokumentu. Polje za unos serijskog broja po završenom unosu se ne briše da bi omogućilo editovanje prethodnog broja i unos novog posle promene jer većina serijskih brojeva za jedan artikal se razlikuje samo u par karaktera, tako da je lakše promeniti par karaktera nego unositi ceo nov serijski broj.

Nije moguće unutar dokumenta definisati dva puta isti serijski broj, niti uneti isti serijski broj za isti artikal koji se već nalazi na stanju negog magacina. Unos istog serijskog broja za različite artikle je moguć.

Na jednom dokumentu je moguće uneti samo onoliko serijskih brojeva koliko jedinica artikla (komada) je uneto kao količina prilikom unosa stavke dokumenta. U donjem spisku unetih serijskih brojeva nalazi se podatak o tome koliko je uneto serijskih brojeva od količine unete na dokumentu. Boja ovog teksta je crvena do trenutka dok ne unesemo sve potrebne serijske brojeve kada se menja u zelenu.

Brisanje pogrešno unetih serijskih brojeva se vrši odabirom serijskog broja unutar tabelarnog pregleda unetih serijskih brojeva i pritiskom na taster <(Del)ete> ili klikom na dugme .

Automatski unos
serijskih brojeva je predviđen za unos većeg broja serijskih brojeva koji se nalaze u istom opsegu, a deo serijskog broja se menja iteracijom po određenoj zakonitosti. Funkcija za unos automatskih brojeva poziva se pritiskom na taster .

Na formi za automatski unos serijskih brojeva potrebno je definisati zakonitosti na osnovu kojih se formiraju serijski brojevi.

Maska s/n U ovom polju se definise maska za unos serijskog broja. Ona se može sastojati od promenljivog i nepromenljivod dela serijskog broja. Nepromenljivi deo se definise unosom bilo kojih karaktera, a promenljivi unosom odredjenog broja znakova pitanja. U trenutku generisanja serijskih brojeva znakovi pitanja će biti zamenjeni automatski generisanim karakterima, a nepromenljivi deo maske će biti prepisan.

Primeri ispravnih i neispravnih maski:

Ispravno	Neispravno
TTGWE112???	ZER3VBW - ne postoji promenljivi deo
123??534	334??554?? - promenljivi deo na više mesta razdvojen nepromenljivim
??????	

Vrsta iteracije Odnosi se na način na koji će biti generisan promenljivi deo serijskog broja. Moguće su četiri varijante:

- Brojevi (0-9)** - promenljivi deo serijskog broja biće zamenjem ciframa od 0-9, počev od početnog broja. Na primer, ako je zadata maska TTW???771, početni broj 029 i broj s/n za generisanje 3, biće automatski generisani sledeći brojevi: TTW029771, TTW030771 i TTW031771;
- Slova eng.abecede (A do Z)** - promenljivi deo serijskog broja biće zamenjem slovima engleske abecede od A do Z, počev od početnog slova. Na primer, ako je zadata maska TTW???771, početni deo ABZ i broj s/n za generisanje 3, biće automatski generisani sledeći brojevi: TTWABZ771, TTWACA771 i TTWACB771;
- Kombinovano (0 do Z)** - promenljivi deo serijskog broja biće zamenjem brojevima i slovima engleske abecede od 0 do Z, počev od početnog broja-slova. Na primer, ako je zadata maska TTW???771, početni deo 009 i broj s/n za generisanje 3, biće automatski generisani sledeći brojevi: TTW009771, TTW00A771 i TTW00B771;
- Kombinovano Hex(0 do F)** - promenljivi deo serijskog broja biće zamenjem heksadecimalnim brojevima, počev od početnog broja-slova. Ova kombinacija radi isto kao gornja, s tim što posle slova F ne dolazi G vec ponovo 0. Na primer, ako je zadata maska TTW???771, početni deo 00F i broj s/n za generisanje 3, biće automatski generisani sledeći brojevi: TTW00F771, TTW010771 i TTW011771;

Početni(deo za iteraciju) U ovom polju definiše se opis promenljivog dela maske od koga počinje prva iteracija u skladu sa odabranom vrstom iteracije. Po odabiru vrste iteracije i broja karaktera koji ulaze u promenljivi deo serijskog broja u masci, ovo polje se automatski popunjava najnižom mogućom početnom vrednošću promenljivog dela serijskog broja.

Broj s/n za generisanje Predstavlja broj serijskih brojeva koje treba automatski benerisati u okviru jedne iteracije. Ovaj broj maksimalno može da ima vrednost koja je jednaka broju komada artikla na dokumentu kojima još nije dodeljen serijski broj. U slučaju da nije moguće generisati zadati broj serijskih brojeva na osnovu parametara biće definisano onoliko brojeva koliko je moguće i prijavljena poruka o potrebi iymene parametara.

Procedura automatskog unosa/generisanja serijskih brojeva se startuje klikom na dugme *Generiši* -> nakon čega se lista sa desne strane popunjava serijskim brojevima, automatski generisanim u skladu sa zadatim parametrima.

Ovu listu je moguće pregledati i ako je u redu konačno upisati klikom na dugme sa ikonicom . U slučaju da generisani brojevi nisu u skladu sa potrebama korisnika, moguće je promeniti parametre i ponoviti generisanje. Prilikom novog generisanja spisak prethodno generisanih brojeva se automatski briše i popunjava novim. U slučaju potrebe, korisnik može odustati od generisanja serijskih brojeva u svakom trenutku klikom na dugme ili pritiskom na taster <Esc>.

Ako se radi o izlaznim dokumentima, t.j. dokumentima koji direktno razdužuju organizacionu jedinicu ili kombinovanih dokumenata koji razdužuju jednu, a zazužuju drugu organizacionu jedinicu, serijski broj se odabira od serijskih brojeva koji se nalaze na stanju odabrane organizacione jedinice i odgovaraju odabranom artiklu. U ovo slučaju poziva se **forma za odabir serijskih brojeva** (na slici desno). Ova forma je podeljena horizontalno na tri zone.

U **gornjem delu** prozora nalaze se podaci o dokumentu na koji se odnosi unos serijskih brojeva.

U **donjem delu** prozora nalaze se standardne kontrole za pretraživanje koji radi kao sistem ugrađen unutar asistent formi. Pretraživanje se vrši u listi koja je trenutno aktivna, t.j. u kojoj se nalazi cursor. Više podataka o funkcionisanju ovog sistema možete naći [ovde](#)...

U **centralnom delu** prozora nalaze se podaci koji se odnose na article koji su na raspolaganju na lageru odabrane organizacione jedinice (lista sa leve strane) i već unete serijske brojeve (desna lista) kao i dugmad za prebacivanje serijskih brojeva iz jednog spiska u drugi.

Unos serijskog broja na izlazni ili kombinovani dokument vrši se tako što u levom spisku odaberemo serijski broj koji želimo i kliknemo na taster **>**. Klikom na ovaj taster biće serijski broj će automatski biti prebačen iz leve liste u desnu. Fizički u tom trenutku će serijski broj biti razdužen sa lagera izlazne organizacione jedinice i pridružen dokumentu.

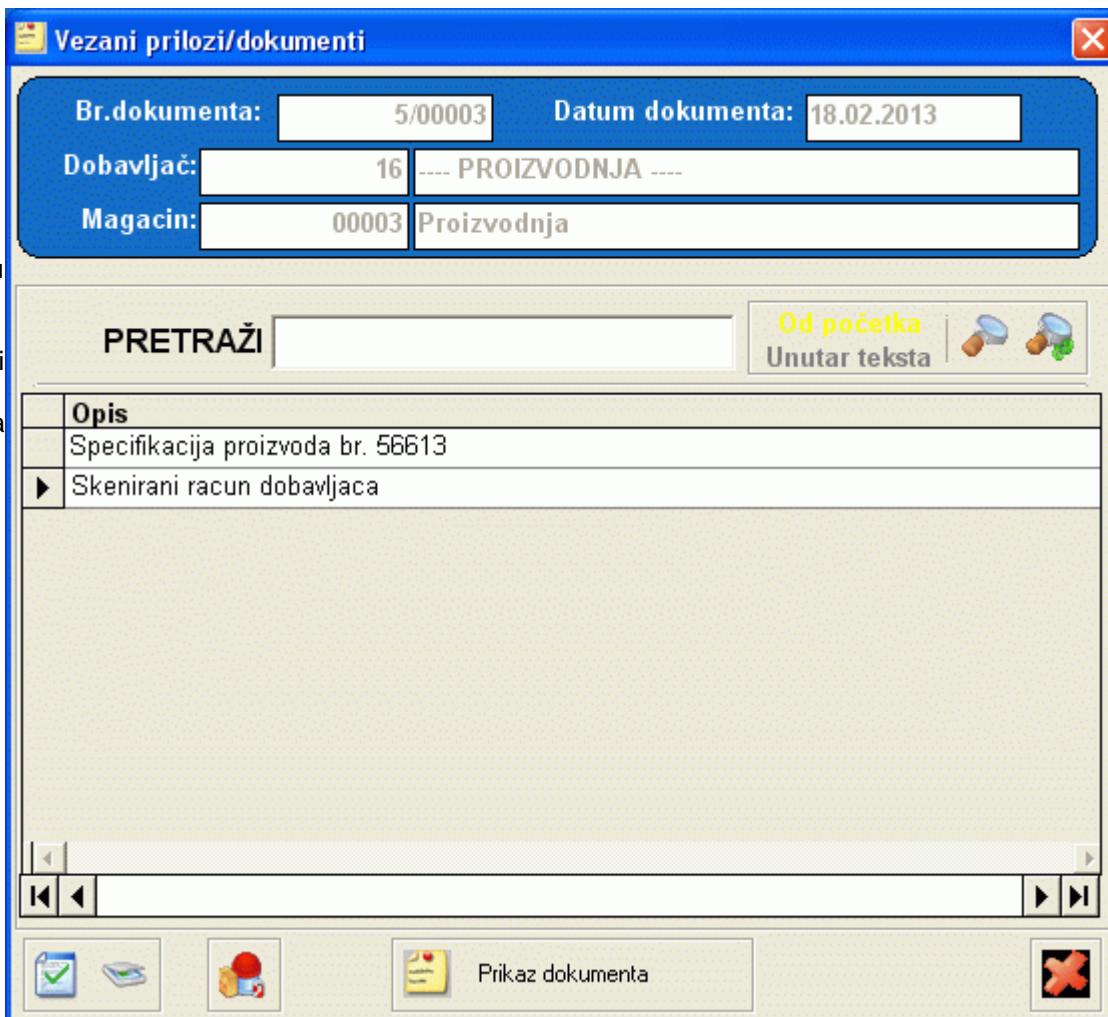
Takodje, ako je u pitanju kombinovani dokument (dokument za prenos izmedju dve organizacione jedinice unutar preduzeća, na pr. dostavnica ili int.prenos), automatski će biti zadužen lager druge (ulazne) organizacione jedinice. Ako je u pitanju izlazni dokument (na pr. VP ili MP račun) automatski će biti azurirana evidencija o serijskim brojevima koji su isporučeni navedenom komitentu.

U slučaju potrebe da se operacija poništi i serijski broj vrati na stanje, potrebno odabrat odgovarajući serijski broj u desnoj listi i je kliknuti na taster <- . Time će biti startovana suprotna operacija od one koja je opisana za taster ->.

Sistem za povezivanje eksternih dokumenata

Sistem za povezivanje eksternih priloga - dokumenata se može pozvati iz pojedinih dokumenata, odnosno šifarnika klikom na dugme . Ovo dugme poziva formu koja služi istovremeno za unos, brisanje i pregled vezanih dokumenata. Kao prilozi uz dokument, odnosno stavku šifarnika može se povezati neograničeni broj fajlova svih vrsta, kao i scan-ovi ili fotografije dobijeni sa bilo kog uređaja koji podržava TWAIN protokol. Po defaultu je predviđeno da se povezuju Adobe Acrobat (pdf) fajlovi, Slike u gif i jpg formatima i dokumenti u doc i xls formatima, ali je moguće povezivanje i fajlova drugih formata.

Forma koja se prikazuje pozivom sistema za povezivanje eksternih priloga-dokumenata se razlikuje u zavisnosti sa kog dokumenta ili šifarnika je pozvana. Ova forma je podeljena horizontalno na tri zone.

U **gornjem delu** prozora, u plavom box-u, nalaze se podaci o stavci šifarnika, odnosno dokumentu iz programa na koji se odnose povezani eksterni prilozi - dokumenti. Ispod se nalaze standardne kontrole za pretraživanje koji radi kao sistem ugrađen unutar asistent formi. Više podataka o funkcionisanju ovog sistema možete naći [ovde...](#)

U **centralnom delu** prozora nalaze se podaci sa opisom već povezanih eksternih priloga - dokumenata.

U **donjem delu** nalaze se komande za manipulaciju - dodavanje/brisanje povezanih eksternih priloga

Ručno vezivanje fajla se vrši odabirom fajla sa hard disk-a. Pritiskom na taster </Ins> ili klikom na dugme ulazi se u formu za odabir povezanog fajla, a dugme poziva formu koja omogućava direktno skeniranje odnosno uklanjanje snimka sa TWAIN kompatibilnog uređaja. Po završenom odabiru fajla za povezivanje odnosno skeniranja, automatski se

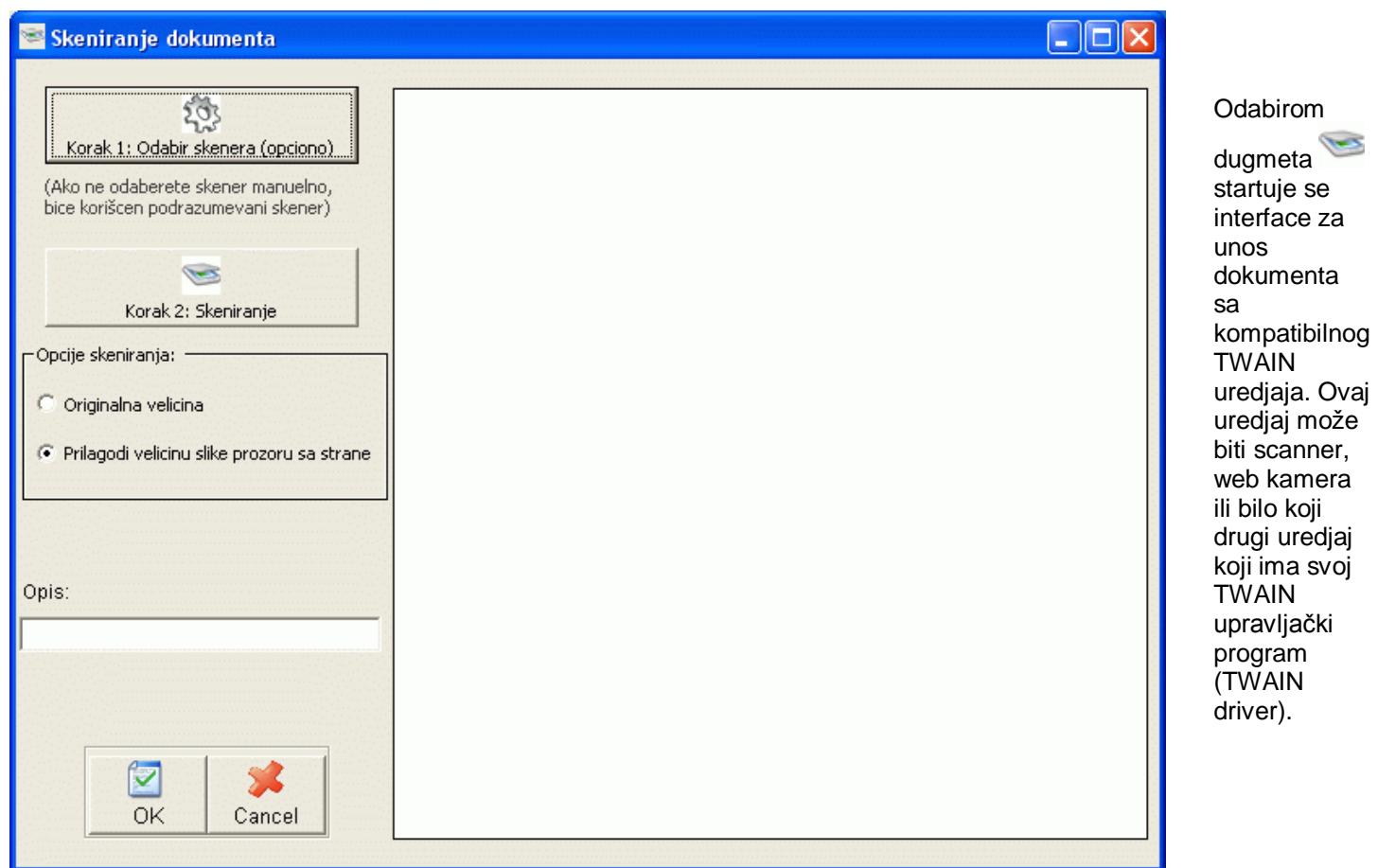
pravi kopija fajla sa internim imenom koja se povezuje na odabrani dokument. Kopija fajla se snima u originalnom formatu i cuva nezavisno od originala. To znači da eventualno brisanje ili promena originala nemaju efekta na povezani dokument. Skenirani dokument se cuva u BMP formatu.

Brisanje vezanih eksternih priloga - dokumenata se vrši odabirom opisa dokumenta koji želimo da obrišemo i pritiskom na taster <(Del)ete> ili klikom na dugme .

Pregled vezanih dokumenata se vrši odabirom opisa dokumenta koji želimo da pregledamo i pritiskom na taster <Space> (razmaknica) na tastaturi ili klikom na dugme Prikaz dokumenta. Ova akcija automatski pokreće eksterni program za pregled tipa fajla koji je vezan za dokument. Na pr. ako se radi o Adobe Acrobat (*.pdf) dokumentu, automatski će biti pokrenut Acrobat Reader ili drugi program za pregled pdf fajlova koji je instaliran na računaru. Isto važi i za ostale ekstenzije fajlova - biće pokrenuti programi instalirani na računaru na kome je startovan program koji su u sistemu predviđeni za pregled odgovarajućeg fajla.

Ovo je bitno u mrežnom radu jer može da izazove efekat da dokument unet na jednoj radnoj stanici ne može da bude prikazan na drugoj jer na njoj nije instaliran eksterni program koji omogućava pregled te vrste fajla.

Interface za skeniranje dokumenata

Skeniranje se može vršiti u dva koraka. Prvi korak je opcioni i on podrazumeva odabir TWAIN uređaja koji treba iskoristiti za skeniranje. On se inicira klikom na dugme Korak 1: Odabir skenera (opciono). Ovaj korak je bitan ako je na računar priključeno više TWAIN kompatibilnih uređaja. U slučaju da se preskoči prvi korak za skeniranje se koristi podrazumevani (default) uređaj.

Klikom na dugme Korak 2: Skeniranje prikazuje se prozor sa opcijama TWAIN drivera odgovarajućeg uređaja. Opcije ovog prozora zavise od operativnog sistema, kao i od samog drivera, pošto proizvodjač uz većinu uređaja distribuira svoj vezni program - driver, te opis opcija ovog dela treba potražiti u dokumentaciji TWAIN uređaja.

Opcije skeniranja podrazumevaju:

- **Originalna veličina** - dokument se skenira u originalnoj veličini podešenoj u okviru TWAIN driver-a
- **Prilagodi veličinu slike prozoru sa strane** - prilagodjava veličinu slike prikazu u okviru prozora za pregled koji se nalazi u desnoj strani prozora (podrazumevana vrednost)

Polje **Opis** služi za unos kratkog opisa skeniranog materijala (do 100 karakter-a). Ovo polje nije dostupno za unos uvek, ali ako je dostupno onda je i obavezno za unos.

Lozinke i prava pristupa korisnika programa

Pristup podacima i funkcijama programa BandD for Professionals XP je zaštićen sistemom korisničkih šifara. Sistem korisničkih šifara je uredjen na nivou celog programa, s tim što se prava pristupa pojedinih korisnika mogu podešavati za svaki modul pojedinačno. Da bi određeni korisnik mogao da pristupi podacima i funkcijama programa, mora da poseduje validno korisničko ime i šifru kojima će se prijaviti prilikom logovanja - ulaska u pojedini modul programa.

Korisničko ime je jedinstveno javno ime korisnika programa kojim se on predstavlja računaru i drugim korisnicima. Ovo ime je javno i poznato je svim korisnicima.

Lozinka je tajna šifra korisnika. *Lozinku je obavezno držati u tajnosti radi onemogućavanja eventualnih zloupotreba, neovlašćenog pristupa podacima i njihovog menjanja.*

Sva korisnička imena unutar programa podeljena su u tri grupe. Prilikom inicijalnog startovanja programa, baza korisnika programa radi omogućavanja pristupa podacima i demonstracije sadrži po jednog preddefinisanog korisnika u svakoj grupi.

Grupa korisnika	Opis grupe	Kor.ime	Lozinka
Administratori	Korisnici sa dodeljenim statusom <i>Administrator</i> imaju najveća prava. Administratorski korisnički nalozi imaju prava pristupa svim funkcijama programa, uključujući i postavljanje opcija korisnika, rada programa, pravljenja rezervnih kopija i definisanja korisničkih šifara. Prava pristupa za ovu vrstu korisnika se mogu ograničiti uključivanjem/isključivanjem pristupa za pojedini modul i/ili postavljanjem odgovarajućeg nivoa pristupa svakom modulu pojedinačno, ali ne u sigurnosnom smislu, jer korisnik svrstan u grupu administratora može sam da menja prava pristupa za sve korisnike, uključujući i sebe. Podrazumevano podešavanje za korisnika sa statusom administratora je dozvoljen pristup svim programskim modulima i nivo pristupa Level 1 - dozvoljeno sve.	ADMIN	ADMIN
Operateri	Korisnici sa dodeljenim statusom <i>Operator</i> nemaju prava pristupa opcijama za podešavanje rada programa, parametara korisnika, otvaranju novih korisnika/godina, definisanju korisničkih imena i lozinki, a prava pristupa određenim opcijama programa mogu im biti fino podešena uključivanjem/isključivanjem pristupa za pojedini modul i/ili postavljanjem odgovarajućeg nivoa pristupa svakom modulu pojedinačno. Podrazumevano podešavanje za korisnika sa statusom operatera je dozvoljen pristup svim programskim modulima i nivo pristupa Level 1 - dozvoljeno sve.	DEMO	DEMO
Gosti	Korisnici sa dodeljenim statusom <i>Gost</i> imaju vrlo ograničena prava koja se uglavnom svode na pregled podataka. Podrazumevano podešavanje za korisnika sa statusom gosta je dozvoljen pristup svim programskim modulima i nivo pristupa Level 5 - zabranjeno ažuriranje, brisanje unos i štampa.	GOST	GOST

Opcije kojima nije dozvoljen pristup za grupu kojoj korisnik pripada se neće pojaviti u odgovarajućem meniju ili će korisnik prilikom pokušaja startovanja opcije biti sprečen i obavešten odgovarajućom porukom.

Pored ovih grupa korisnika postoji i korisnik sa najvišim skupom prava tzv. **super administrator** (korisničko ime **SUPERADMIN**). Korisnik SUPERADMIN nema pristupa u module programa, osim u module Setup korisnika - Registracija i Definisanje korisnika/godine u Osnovnom meniju programa. Ovaj korisnik služi za omogućavanje

otklanjanja problema u slučaju problema pri definisanju šifara ili slučaju da korisnik zaboravi šifru za pristup administratorskom nalogu.

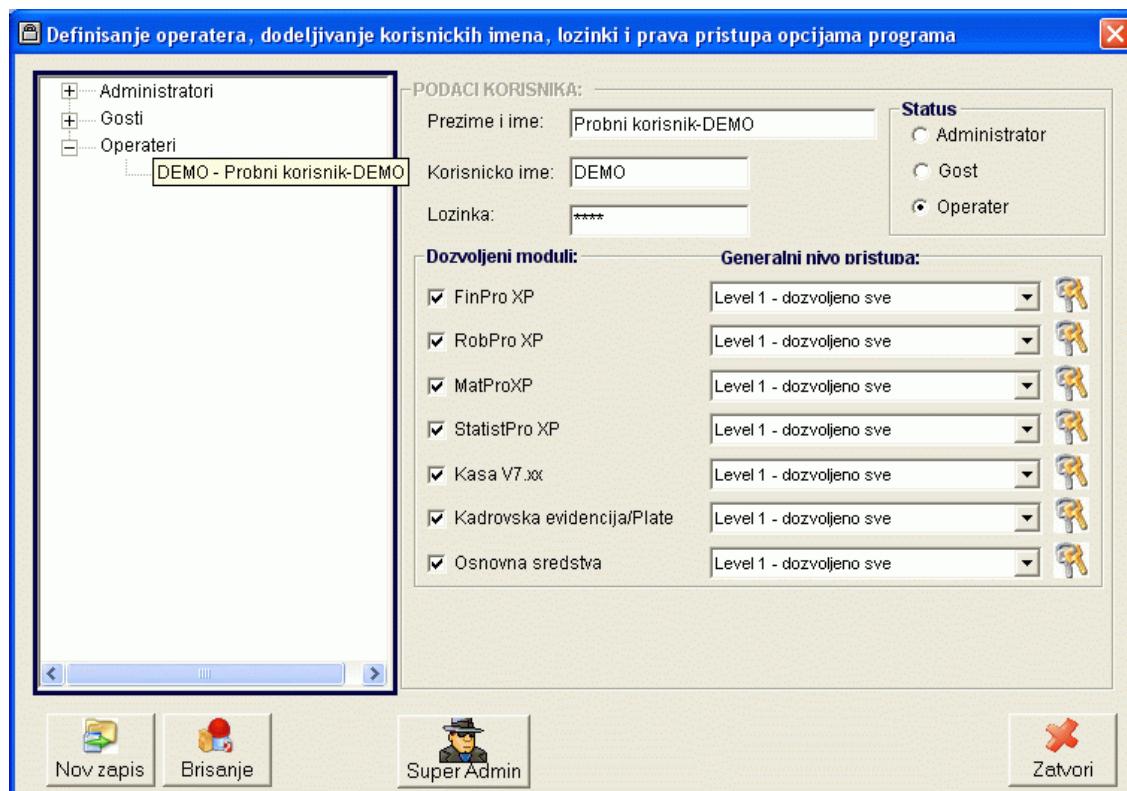
U slučaju povezanih eksternih modula Fiskalna kasa, lozinke kasira koji imaju pristup se definišu unutar modula **Kasa** i potpuno su nezavisne od lozinki koje ju definisane za programski paket BandD for Professionals XP. Više podataka o definisanju kasira i njihovih lozinki za pristup možete naći [ovde...](#)

Sistem za definisanje korisničkih imena i lozinki

Ekran sistema za definisanje korisničkih imena i lozinki podeljen je na dva dela.

Na leve strane, nalazi se **stablo kontrola** sa navedenim grupama korisnika, a u okviru svake grupe se nalaze definisani korisnici. Klikom na znak + ili - sa leve strane naziva grupe korisnika se prikazuje ili sakriva spisak korisnika koji pripadaju odabranoj grupi, a klikom na konkretnog korisnika se prikazuju njegovi podaci u desnom delu ekrana.

Na desnoj strani nalaze se podaci vezani za konkretnog korisnika odabranog u stablu kontroli.

U **stanju pregleda** nije moguće pristupiti ni jednom podatku korisnika, već je moguć samo uvid u status korisnika, spisak modula u koje je korisniku dozvoden pristup, kao i generalni nivoi pristupa dodeljeni za svaki programski modul pojedinačno. U ovom stanju levi deo ekrana je uokviren.

U ovom stanju nije moguće korišćenje dugmadi i kontrola, osim dugmadi ispod ova dva ekrana (Nov zapis, Brisanje, SuperAdmin i Zatvori). Više podataka o nameni oih kontrola možete naći [ovde...](#)

U **stanju upisa** desni deo ekrana je uokviren, na donjem delu ekrana piše dodavanje korisnika i sve kontrole u desnom delu ekrana su aktivne. Dugmad na dnu ekrana nisu aktivna, ali se pojavljuju dva nova dugmeta koja su vezana za snimanje odnosno odustajanje od snimanja podešavanja za korisnika čiji se unos trenutno vrši. U ovo stanje program ulazi prilikom [definisanja novog korisničkog imena](#), pritiskom na dugme Nov zapis.

Opcije sistema za definisanje lozinki - aktivna dugmad

Nov zapis Ovo dugme je aktivno bez obzira na izabranu opciju stablo kontrole. Služi za unos-definisanje nove korisničke šifre i prava pristupa za istu.

Brisanje Dugme brisanje služi za brisanje korisničkog imena iz spiska aktivnih korisnika programa. Pre pritiska na ovo dugme potrebno je odabrati korisnika koga želite da obrišete u stablo kontroli. U slučaju brisanja korisničkog imena, obrisani korisnik neće biti u mogućnosti da pristupa podacima i opcijama programa.

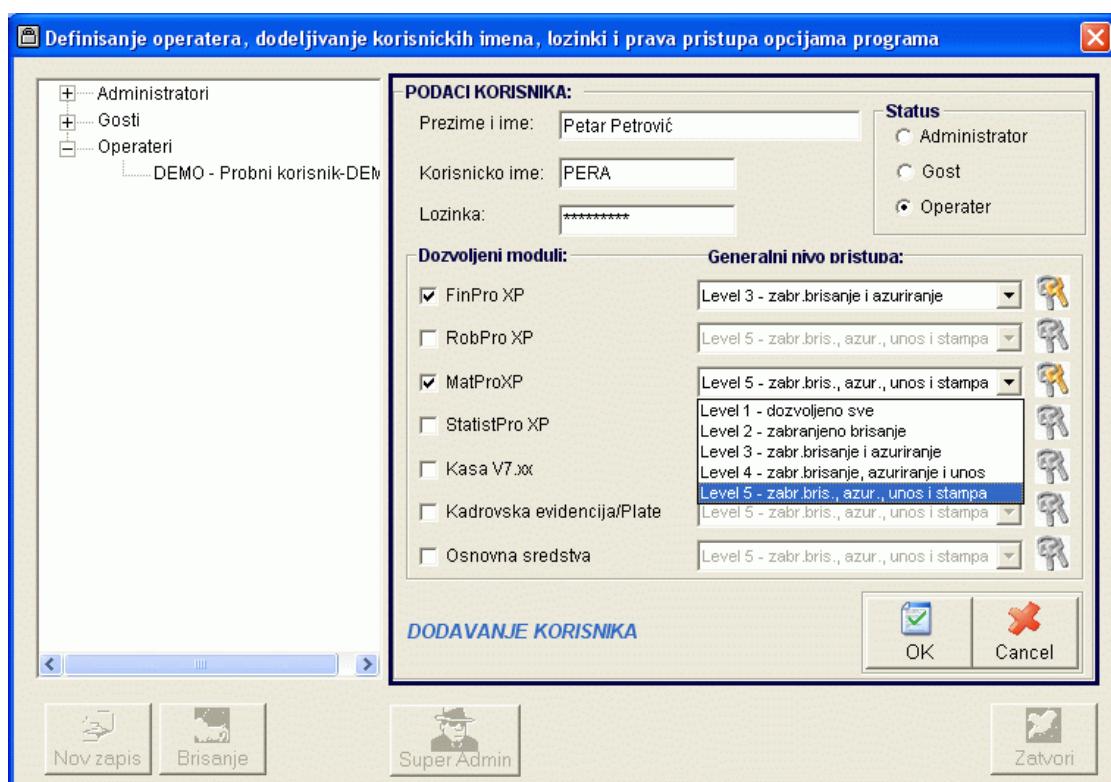
Super Admin Opcija Super Admin služi za promenu lozinke Super Admin korisnika. Da bi bilo moguće promeniti ovu lozinku, potrebno je poznavati staru lozinku. Podrazumevana lozinka Super Admin-a definisana od strane proizvodjачa programa je NOVELL.

Napomena: Izgubljena lozinka Super Admin-a može rezultovati trajnom nemogućnošću pristupa podacima i opcijama programa !!!

Definisanje novog korisnika

Definisanju novog korisnika pristupa se klikom na dugme *Novi zapis* posle čega program ulazi u stanje upisa.

U stanju upisa
desni deo ekrana je uokviren, na donjem delu ekrana piše dodavanje korisnika i sve kontrole u desnom delu ekrana su aktivne. Dugmad na dnu ekrana nisu aktivna, ali se pojavljuju dva nova dugmeta koja su vezana za snimanje odnosno odustajanje od snimanja podešavanja za korisnika čiji se unos trenutno vrši.

Za korisnika treba uneti ime i prezime korisnika, korisničko ime i lozinku za prijavljivanje na sistem.

Korisničko ime je jedinstveno javno ime korisnika programa kojim se on predstavlja računaru i drugim korisnicima. Ovo ime je javno i poznato je svim korisnicima.

Lozinka je tajna šifra korisnika. Prilikom definisanja korisničkog imena administrator programa daje početnu lozinku korisniku, a on je može naknadno promeniti bez potrebe za intervencijom administratora. Lozinku je obavezno držati u tajnosti radi onemogućavanja eventualnih zloupotreba, neovlašćenog pristupa podacima i njihovog menjanja. Prilikom unosa lozinke, na ekranu se ne pojavljuju znakovi koje unosimo, već tačkice, radi zaštite tajnosti vaše lozinke.

Status korisnika određuje kojoj **grupi korisnika** će uneti korisnik biti pridružen. Od toga zavise odredjena prava korisnika. Prilikom definisanja novog korisnika podrazumevana grupa je *Gosti*. Ovo je korisnička grupa sa najmanjim pravima. Više o korisničkim grupama, njihovim inicijalnim pravima i podrazumevanim lozinkama možete naći [ovde...](#)

U delu dozvoljeni moduli može se uključiti ili isključiti pravo korisnika da pristupi svakom pojedinačnom programskom modulu. Za odobrene module može se odabratи jedan od 5 korisničkih nivoa od kojih zavise i prava korisnika u odabranom modulu. Prava korisnika se postupno smanjuju kako korisnički nivo raste i to:

Korisnički nivo	K o r i s n i č k a p r a v a			
	Unos z.	Brisanje	Ažuriranje	Štampanje
Level 1	Dozvoljeno	Dozvoljeno	Dozvoljeno	Dozvoljeno
Level 2	Dozvoljeno	Zabranjeno	Dozvoljeno	Dozvoljeno
Level 3	Dozvoljeno	Zabranjeno	Zabranjeno	Dozvoljeno
Level 4	Dozvoljeno	Zabranjeno	Zabranjeno	Dozvoljeno
Level 5	Zabranjeno	Zabranjeno	Zabranjeno	Zabranjeno

Opcije kojima nije dozvoljen pristup za grupu kojoj korisnik pripada se neće pojaviti u odgovarajućem meniju ili će korisnik prilikom pokušaja startovanja opcije biti sprečen i obavešten odgovarajućom porukom.

Klikom na dugme OK podešavanja bivaju snimljena i korisnik aktiviran sa određenim, ovde unetim, pravima pristupa. U slučaju da se želi odustati od unosa korisnika treba kliknuti na dugle Cancel ili pritisnuti taster *<Esc>*. Više o prečicama na tastaturi koje možete koristiti u programu možete naći [ovde...](#)

Setup opcija rada programa

Ponašanje programa u globalu i pojedinačno može se vršiti korišćenjem funkcija za setup (podešavanje) rada programa. Opcije rada programa mogu se postaviti za sve otvorene godine/korisnike ili za pojedinačnog korisnika/godinu. Samo korisnici definisani kao administratori mogu pristupiti ovim opcijama. Više podataka o sistemu korisničkih šifara i lozinki možete naći [ovde](#), a o proceduri logovanja- prijavljivanja korisnika [ovde...](#)

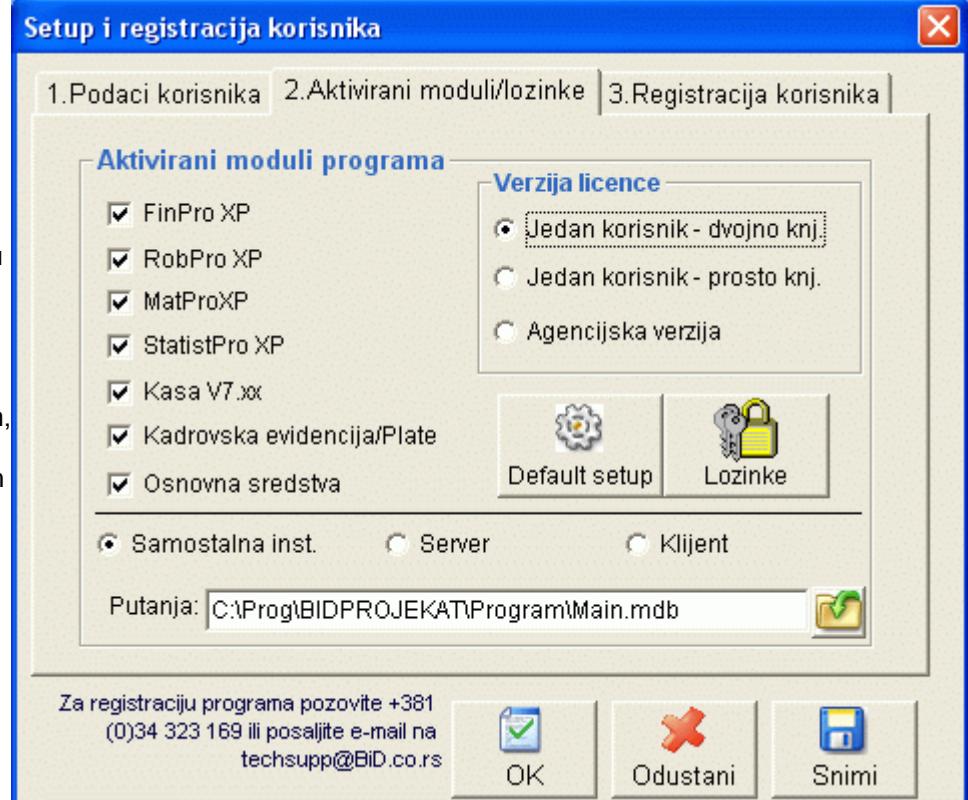
Odaberite odgovarajuću opciju:

- [Postavljanje podrazumevanih opcija za sve korisnike](#)
- [Postavljanje opcija rada programa za jednog korisnika](#)

Napomena: Postavljanje podrazumevanih opcija za sve korisnike ne odnosi se na već otvorene godine. Parametri podešeni kao podrazumevani za sve korisnike biće postavljeni kao podrazumevani parametri za sve ubuduće otvorene korisnike/godine. U slučaju da treba promeniti parametre za već otvorenu knjigovodstvenu godinu/korisnika, to je potrebno uraditi [postavljanjem opcija programa za jednog korisnika](#).

Setup opcija rada programa (Osnovni meni)

Setup-u opcija rada programa treba pristupiti iz prvog, [Osnovnog menija programa](#) u slučaju da se želi podešavanje podrazumevanih parametara programa za sve korisnike/računovodstvene godine. Posle unosa odgovarajućeg korisničkog imena i lozinke na ekranu za logovanje i provere njihove ispravnosti, pojaviće se ekran sa parametrima korisnika koje treba uneti. U slučaju da je program registrovan i parametri o kupcu programa već uneti, polja na ovom ekranu biće posivljena u suprotnom treba pristupiti [proceduri registracije](#) koja je opisana [ovde...](#)

Setup-u parametara opcija rada programa može pristupiti samo Super Admin ili korisnik koji pripada grupi Administratori. Više podataka o sistemu korisničkih šifara i lozinki možete naći [ovde](#), a o proceduri logovanja-prijavljanja korisnika [ovde...](#)

U slučaju da je program već registrovan, nije moguće promeniti parametre vezane za korisnika na koga je program registrovan, ali se klikom na tab 2. **Aktivirani moduli/lozinke** može pristupiti dugmadima **Default setup** i **Lozinke**.

Klik na dugme **Default setup** poziva ekran za [Setup opcija rada programa](#). Treba obratiti pažnju da se opcije postavljene na ovom mestu uzimaju kao podrazumevane opcije za svakog sledećeg otvorenog korisnika/računovodstvenu godinu. Na već otvorene korisnike/računovodstvene godine ova podešavanja nemaju uticaja. U slučaju da treba promeniti parametre za već otvorenu knjigovodstvenu godinu/korisnika, to je potrebno uraditi [postavljanjem opcija programa za jednog korisnika](#).

Samо korisnici definisani kao administratori mogu pristupiti ovim opcijama. Više podataka o sistemu korisničkih šifara i lozinki možete naći [ovde](#), a o proceduri logovanja-prijavljanja korisnika [ovde...](#)

U slučaju da se program instalira samo na jednom računaru i da nije potreban rad u računarskoj mreži treba odabrati opciju **Samostalna instalacija** (podrazumevano podešavanje). Takođe se prilikom inicijalnog startovanja programa podrazumeva da će baza podataka programa biti smeštena u folderu gde je instaliran program. U slučaju da korisnik želi da podaci budu smešteni u drugom folderu, može uneti putanje do podataka u polju *Putanja*.

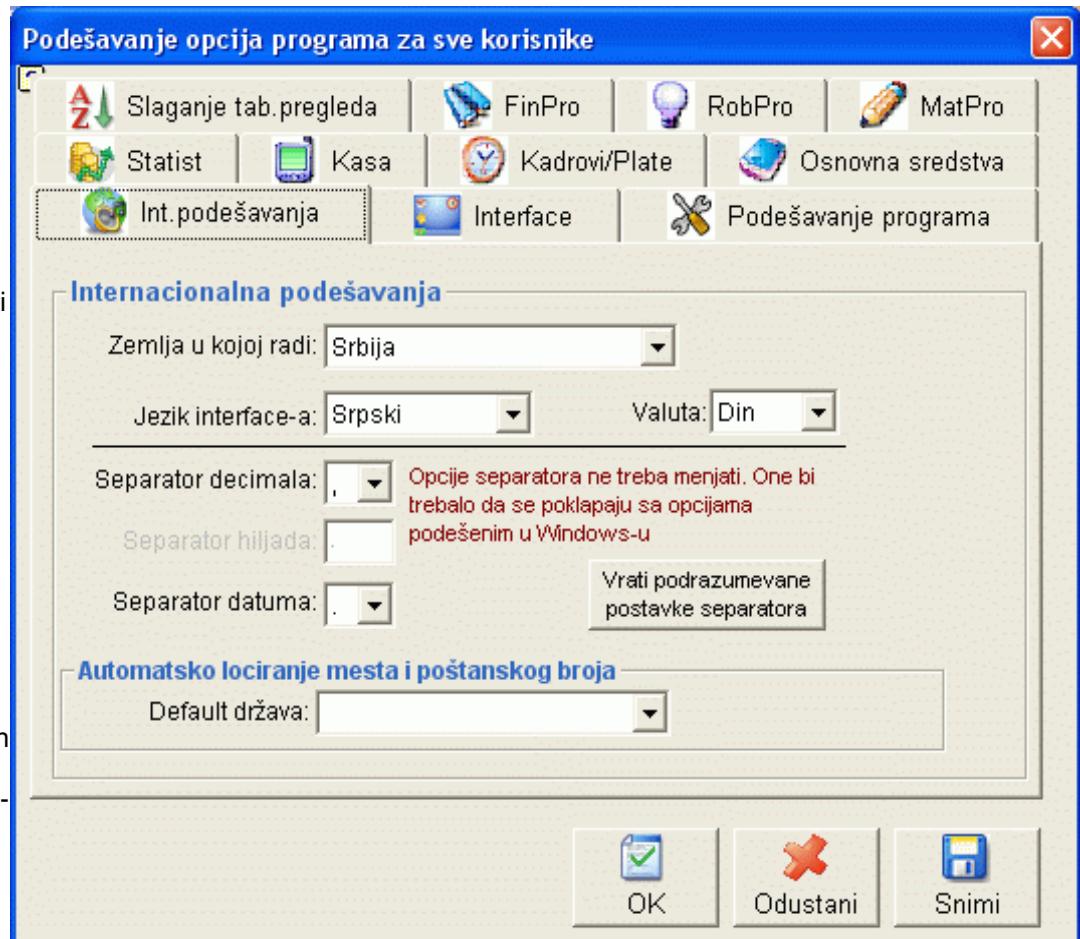
Napomena: Parametre vezane za rad u mreži i putanju podataka nemojte menjati osim ako niste sigurni šta radite.

Opis funkcija pojedinih parametara setup-a programa možete naći [ovde...](#)

Setup opcija rada programa (meni Izveštaji Glavnog menija prog.modula)

Setup opcija rada programa kome se pristupa iz menija **Izveštaji Glavnog menija** programskega modula služi za definisanje parametara rada koji važe za izabranog korisnika/računovodstvenu godinu na koju se podaci uneti u knjigovodstvu odnose. Ovom setupu se može pristupiti iz svih programskih modula.

Samo korisnici definisani kao administratori mogu pristupiti ovim opcijama. Korisnici koji su prijavljeni sistemu sa korisničkim imenom koje nema administratorski nivo prava neće ni videti opciju za pozivanje ovog setup-a. Više podataka o sistemu korisničkih šifara i lozinki možete naći [ovde](#), a o proceduri logovanja-prijavljanja korisnika [ovde...](#)

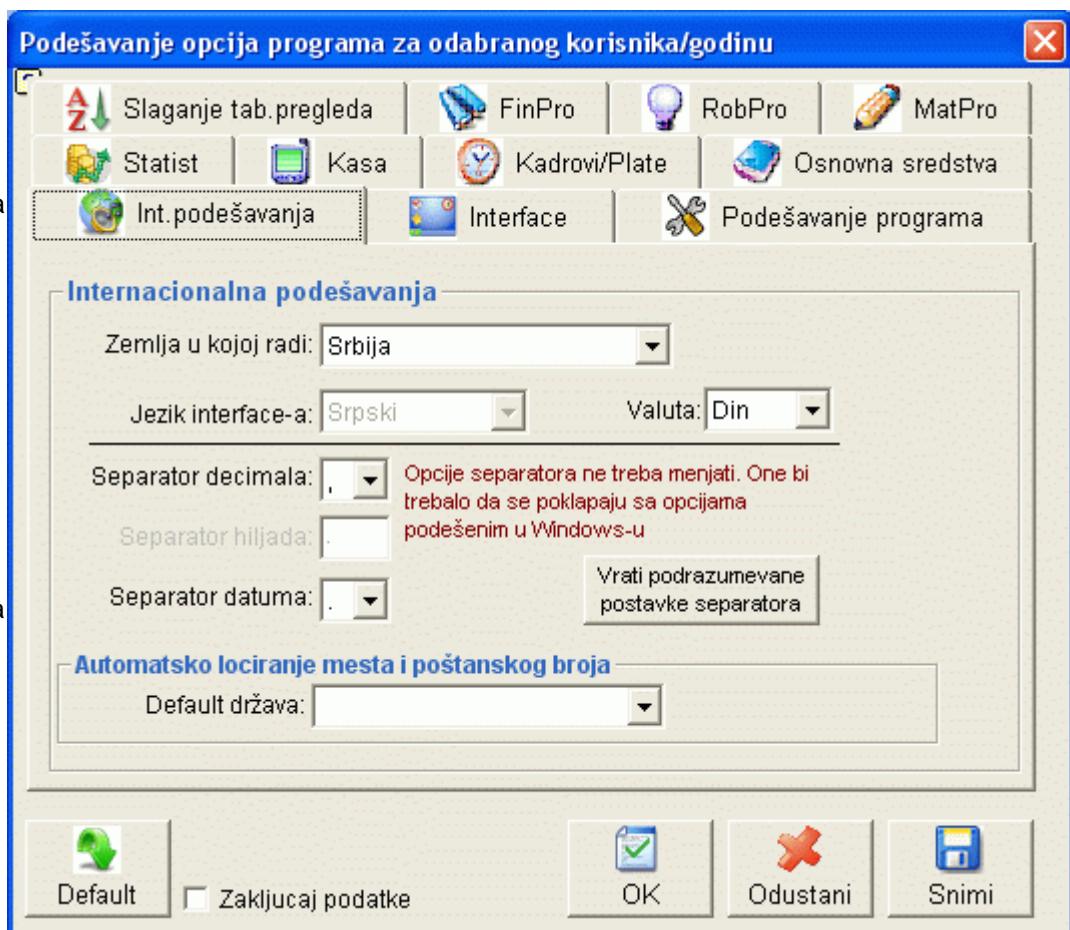
Kod setup-a opcija rada programa koji važi za izabranog korisnika/računovodstvenu godinu, ekran za podešavanje opcija sadrži iste opcije kao i kod setup-a opcija programa koji važi za sve korisnike, s tim što kod ovog setup-a postoji dodatno dugme **Default** u donjem levom uglu otvorenog prozora za setup. Ovo dugme služi za automatsko vraćanje opcija rada programa za izabranog korisnika/godinu na podrazumevane opcije za sve korisnike/godine. Prilikom klika na ovo dugme, a posle potvrde da želimo da vratimo podrazumevane parametre za sve korisnike, automatski se učitavaju parametri postavljeni kao podrazumevani parametri za sve korisnike/računovodstvene godine, novi parametri snimaju i forma za unos zatvara.

Podesive opcije rada programa

Startovanjem opcije za podešavanje programa, bilo za sve korisnike/godinu ili za jednog korisnika/računovodstvenu godinu na ekranu se prikazuje ekran za podešavanje opcija programa.

Opcije za podešavanje programa logički su podjeljene po nameni i finansijskim modulima po grupama-tabovima. Odabiranje opcija željene grupe vrši se klikom na zaglavje odgovarajuće grupe koji se nalaze u gornjem delu ekrana.

Definisane su sledeće grupe podešavanja:

- [Int.porešavanja](#) - internacionalna podešavanja
- [Interface](#) - podešavanja korisničkog okruženja
- [Podešavanje programa](#) - ostala opšta podešavanja programa
- [Slaganje tabelarnih pregleda](#) - podešavanja inicijalnog slaganja tab.pregleda
- [FinPro](#) - podešavanja programskega modula FinPro XP
- [RobPro](#) - podešavanja programskega modula RobPro XP
- [MatPro](#) - podešavanja programskega modula MatPro XP
- [Statist](#) - podešavanja programskega modula Statist
- [Kasa](#) - podešavanja programskega modula Kasa
- [Kadrovi/Plate](#) - podešavanja programskega modula Kadrovska evidencija/Plate
- [Osnovna sredstva](#) - podešavanja programskega modula Osnovna sredstva

U donjem desnom uglu ekrana nalaze se kontrolna dugmad i to:

- **OK** - snima promene i zatvara prozor za podešavanje opcija programa
- **Odustani** - zatvara prozor i ne snima opcije
- **Snimi** - snima do sada izmenjene pozicije

U levom uglu se nalazi dugme **Default**. Ovo dugme vraća podešavanja koja su postavljena kao podrazumevana za sve korisnike/računovodstvene godine u setup-u opcija rada programa iz Osnovnog menija.

Opcija **Zaključaj podatke** zaključava podatke za odabranu računovodstvenu godinu/korisnika za menjanje. U slučaju da je ovo polje čekirano neće biti moguć unos, brisanje ili promena podataka za izabranu računovodstvenu godinu odnosno korisnika. Ovo je opcija koja svoju osnovnu namenu ima u podacima iz prethodnih godina gde je knjiženje završeno i podaci služe samo za pregled. Čekiranjem ovog dugmeta sprečava se greška koja može da nastane slučajnom izmenom

tih podataka. Ova opcija nije aktivna u opštim podešavanjima (iz [Osnovnog menija programa](#)) već samo u slučaju podešavanja opcija rada programa za odabranu računovodstvenu godinu/korisnika (meni *Izveštaji* [Glavnog menija](#)).

Int.podešavanja

Sekcija **Int.podešavanja** sadrži podešavanja vezana za internacionalna podešavanja programa.

Podešavanje	Opis podešavanja
Zemlja u kojoj radi	Podešava program da radi u skladu sa lokalnim propisima odabrane države
Jezik interface-a	Jezik na kome se pojavljuju natpisi u programu. <i>Postavljeni jezik interface-a je aktivan za sve korisnike/računovodstvene godine i nije ga moguće postavljati za korisnika/godinu pojedinačno. Opcija je aktivna samo prilikom postavljanja podrazumevanih opcija za sve korisnike/godine.</i>
Valuta	Oznaka valute u kojoj su izraženi iznosi u programu
Separator decimala ¹	Znak koji se koristi kao separator koji odvaja decimale od celog dela brojeva
Separator hiljada ¹	Znak koji se koristi kao separator izmedju hiljada i stotina
Separator datuma ¹	Znak koji se koristi kao separator koji odvaja dane od meseci i godina
Default država	Default država za korišćenje u sistemu za automatsko lociranje poštanskih brojeva i mesta . Ako se na ovom mestu postavi default država, program će automatski prilikom unosa postanškog broja pretraživati bazu mesta pridruženih tom poštanskom broju u ovde odabranoj državi i obratno.U slučaju da ne želite da sistem radi automatski ovo polje treba ostaviti prazno.

1 Pogrešno podešavanje separatora decimala i hiljada može da izazove probleme u prikazu i preračunavanjima iznosa u programu. Ovo podešavanje mora da bude u skladu sa podešavanjima operativnog sistema. Prilikom prvog startovanja programa, ovi parametri se uautomatski uskladjuju sa podešavanjima sistema. Naknadno podešavanje sa parametrima u sistemu se može automatski uraditi klikom na taster **Vrati podrazumevane postavke separatora**.

Eventualne probleme u funkcionisanju segmenta vezanog za separatore decimala i hiljada može da izazove naknadna promena parametara u samom Windows-u. Posle promene ovih parametara u Windows-u neophodno je uskladiti i parametre u programu (za sve korisnike/računovodstvene godine ponaosob).

Interface

Sekcija **Interface** sadrži podešavanja vezana za korisničko okruženje i njegovo ponašanje.

Podešavanje	Opis podešavanja
Koristi DGT forme	Uključuje ili isključuje prikaz DGT formi u svim modulima
Automatski redni broj dokumenta	Ako je čekirano uključuje automatsko davanje prvog sledećeg rednog broja dokumenta prilikom unosa novog dokumenta. Broj dokumenta se daje u formatu x/yy gde je x prvi sledeći broj, a yy skraćena šifra organizacione jedinice (magacina, prodavnice...) u kojoj je izdat dokument. Redni broj dokumenta kreće od jedinice i poravnat je po desnoj ivici.
Automatsko davanje šifara	Ako je čekirano uključuje automatsko davanje prve sledeće slobodne šifre unutar šifarnika. Kod većine ovako formirana šifra se daje kao prvi sledeći broj dopunjeno nulama ispred do pune dužine polja za unos, počevši od jedinice. Raspon automatski dodeljenih šifara kod organizacionih jedinica je različit i možete ga naći ovde...
Edittoolbar uključen	Uključuje/isključuje Edit toolbar u svim modulima
[Enter] prebacuje u sledeće polje	Uključuje-isključuje mogućnost da se unutar formi za unos podataka pritiskom na taster <Enter> prelazi na sledeće polje kao i pritiskom na taster <Tab>. Više informacija o upotrebi prečica sa tastature unutar programa možete naći ovde...
Uključen meni Zabava	Uključuje-isključuje mogućnost pristupa opcijama podmenija Zabava , podmenija Alati , Glavnog menija . Ova opcija omogućava administratorima da korisnicima programa isključuje pristup zabavnim sadržajima direktno iz programa.

Praćenje akcija korisnika - TTS	Uključuje-isključuje sistem za praćenje akcija korisnika - TTS sistem. Više podataka o ovom sistemu možete naći ovde
Interval osvežavanja tabelarnih pregleda	Interval u sekundama posle koga se atomatski osvežava sadržaj tabelarnih pregleda. Ovo podešavanje ima svrhu kada program radi u višekorisničkom okruženju i omogućava da promene koje drugi korisnici unesu u bazu programa postanu vidljive po isticanju ovog intervala. Podešavanje ovog intervala treba podesiti u skladu sa potrebama svakog korisnika ponaosob jer je u pitanju podešavanje koje može bitno usporiti rad programa i povećati opterećenje servera ako se stavi previše mali interval. Postavljanje na 0 sec isključuje osvežavanje tabelarnih pregleda.

Raspon automatski dodeljenih šifara organizacionih jedinica

Raspon šifri koje je moguće dodeliti organizacionim jedinicama unutar preduzeća, zavisi od vrste organizacione jedinice i to važi i za automatski dodeljene šifre.

Veleprodajni magacini	- Šifre od 00001 do 09999
Prodavnice	- Šifre od 10000 do 19999
VP konsignacioni magacini	- Šifre od 20000 do 29999
MP konsignacioni magacini	- Šifre od 30000 do 39999
Proizvodni magacini	- Šifre od 40000 do 49999
Organizacione jedinice	- Šifre od 90000 do 99999

Opseg šifara od 50000 do 89999 se ne koristi i rezervisan je za neku buduću definiciju novih šifara organizacionih jedinice.

Podešavanje programa

Sekcija **Podešavanje** sadrži ostala opšta podešavanja kao porešavanja vezana za automatsko knjiženje dokumenata iz različitih modula u modul za finansijsko knjigovodstvo - FinPro XP.

Podešavanje	Opis podešavanja
Ulazni PDV za polj.proizvode	Definiše stopu ulaznog PDV-a pri otkupu poljoprivrednih proizvoda direktno od registrovanih poljoprivrednih proizvođača
Automatsko knjiženje	Određuje ponašanje procedura za automatsko knjiženje , odnosno uključuje i isključuje mogućnost pozivanja određenih procedura <ul style="list-style-type: none"> • <i>Isključeno</i> - mogućnost automatskog knjiženja u potpunosti isključena • <i>Vremenski interval</i> - uključena mogućnost knjiženja svih dokumenata unetih između dva datuma (knjiženje pojedinačnog dokumenta je isključeno) • <i>Pojedinačni dokument</i> - uključeno automatsko knjiženje svakog pojedinačnog dokumenta (knjiženje dokumenata u okviru vremenskog intervala je isključeno) • <i>Uključene obe varijante</i> - omogućene su obe varijante automatskog knjiženja u isto vreme (default)
Broj koraka	Određuje broj koraka potrebnih za izvođenje automatskog knjiženja. Ovaj broj može da bude 1 (default) ili 2. <p>1.Knjiženje iz jednog koraka je podešeno za sisteme gde se podaci vezani za finansijsko knjigovodstvo i robno, odnosno materijalno knjigovodstvo nalaze u istoj bazi podataka.</p> <p>2.Knjiženje iz dva koraka prilagođeno IT sistemima preduzeća gde se podaci finansijskog knjigovodstva nalaze na različitoj destinaciji od podataka vezanih za robno, odnosno materijalno knjigovodstvo i gde ne postoji direktna veza izmedju tih podataka. U tom slučaju se u prvom koraku u modulu RobProXP formira poseban fajl koji je potrebno preneti na destinaciju gde se fizički nalaze podaci modula FinProXP i startovati drugi korak procedure automatskog knjiženja.</p> <p>Sistem automatskog knjiženja iz dva koraka zahteva veću pažnju pri sprovodenju procedura jer izostavljanje ili nepravilno sprovodenje procedure može drastično uticati na ispravnost krajnjeg rezultata.</p>
Rad sa rezervacijama	Uključuje/isključuje rad programa sa rezervacijom artikala na stanju. Ova opcija je u ovoj verziji programa namenjena prvenstveno za korišćenje u modulu MatProXP

	<p>prilikom automatskog formiranja trebovanja iz radnog naloga proizvodnji.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ako je opcija čekirana, prilikom automatskog formiranja trebovanja iz radnog naloga, repromaterijali i poluproizvodi u odgovarajućim magacinima će biti rezervisani. Stvarno izdavanje artikala sa stanja se izvršava tek kad magpcioner potvrdi izdatu količinu u trebovanju. <p>Više podataka o uticaju ovog podešavanja videti u odeljku Principi vezani za rad sa dokumentacijom proizvodnje</p>
VP fiskalni štampač	<p>Uključuje/isključuje rad programa sa fiskalnim uredajima-štampanje fiskalnih isečaka iz veleprodaje. Ova opcija je namenjena za uključenje fiskalne štampe u veleprodaji. Štampanje fiskalnih isečaka iz maloprodaje je podržano posebnim eksternim modulom Fiskalna kasa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ako je opcija čekirana, u pregledu dokumenata koji se mogu štampati na fiskalnim uredajima će biti omogućena fiskalna stampa (pojavice se ikonica) <p>Više podataka o štampanju fiskalnih dokumenata možete naći ovde...</p>

Dugme **Modeli za automatsko knjiženje** poziva funkciju za definisanje, pregled i kontrolu [modela za automatsko knjiženje](#).

Više podataka o principu, upotrebi i nameni sistema automatskog knjiženja možete naći [ovde...](#)

Više podataka o definisanju modela za automatsko knjiženje možete naći [ovde...](#)

Slaganje tabelarnih pregleda

Sekcija **Slaganje tabelarnih pregleda** sadrži podešavanja vezana za inicijalno slaganje tabelarnih pregleda pri prvom pojavljivanju na ekranu. Tabelarni pregledi pri prvom pojavljivanju na ekranu mogu biti složeni po više različitih polja. Ovo se odnosi na pojedine **šifarnike** koji mogu biti složeni obično po šifri ili nazivu i **pomoćne (asistent) forme**. Ove forme će inicijalno biti sortirane po rastućem redosledu abecede (od A do Z) i po polju koje bude podešeno za svaki pojedini šifarnik/pomoćnu formu.

Ovo podešavanje se odnosi samo na inicijalno sortiranje, a svi navedeni šifarnici i asistent forme se mogu naknadno sortirati po bilo kom polju upotrebom standardnih načina sortiranja za [tabelarne preglede](#).

FinPro

Sekcija **FinPro** sadrži podešavanja vezana funkcionisanje modula za finansijsko knjigovodstvo - FinPro XP.

Podešavanje	Opis podešavanja
Autom.dodeljivanje broja naloga	Ako je čekirano uključuje automatsko davanje prvog sledećeg rednog broja naloga prilikom unosa novog finansijskog naloga. Broj finansijskog naloga se daje u formatu x/gg gde je x prvi sledeći broj, a gg dve zadnje cifre definisane računovodstvene godine. Redni broj finansijskog naloga kreće od jedinice i poravnat je po desnoj ivici.

Dugme **Podešavanje sintetičkih konta** daje pristup delu programa za definisanje specijalnih sintetičkih konta koja se koriste u funkcijama za **automatsko knjiženje** i drugim automatskim funkcijama programa, kao što su automatsko otvaranje konta komitenata (dobavljača/kupaca) u kontnom planu itd.

Promenom ovih konta ne usaglašava se automatski kontni plan niti knjiženi nalozi, tako da treba obratiti pažnju da se posle promene konta u ovom delu programa, odgovarajuće promene moraju sprovesti i unutar kontnog plana kako bi se obezbedila konzistentnost podataka.

U ovom delu moguće je promeniti samo polje Sint, a polje opis je nepromenljivo. Polje sint se menja tako što se označi odgovarajući sintetički konto označi duplim klikom dok se ne pojavi cursor i jednostavno prekuca. Pritiskom na taster <Enter> novi konto biva automatski snimljen.

PRETRAŽI

Opis	Sint
DATI AVANSI - DOMACI	15000
DATI AVANSI - INOSTRANI	15020
DOMACI DOBAVLJACI	43300
DOMACI KUPCI	20200
DOMACI KUPCI MATICNO PREDUZECE	20000
INOSTRANI DOBAVLJACI	43320
INOSTRANI KUPCI	20320
INVESTITOR	20210
MP RAZLIKA U CENI	13490
NAKNADA POLJ.ZA PRIMLJENE FAKTURE 5 %	27800
NEDOVRSENA PROIZVODNJA	11000
NEFAKTURISANE OBAVEZE	43310
PDV IZLAZNI ZA GOTOVINU OSN.ST.18 %	47600
PDV IZLAZNI ZA GOTOVINU POS.ST.8 %	47610
PDV NA KALO, KVAR, LOM OSN.ST.18%	47002
PDV NA KALO, KVAR, LOM POS.ST.8%	47102
PDV NA MANJAK DOBARA OSN.ST.18%	47003
PDV NA MANJAK DOBARA POS.ST.8%	47103

U gornjem desnom uglu ekrana nalaze se kontrolna dugmad i to:

- aktivira pretraživanje prema unetom uslovu
- ponavlja pretraživanje prema prethodnom uslovu <F3>
- zatvara formu <Esc>

Napomena: U formi za podešavanje sintetičkih konta nije moguće pokretanje sistema za brzo pretraživanje odabiranjem polja za pretraživanje i kucanjem podatka koji se želi naći kao u [asistent formama](#) ili [tabelarnim pregledima](#). U ovoj formi je neophodno prethodno odabrati polje za pretraživanje klikom na njega ili pritiskom na taster <F2> pre unosa podatka koji se traži. Ostale funkcije za pretraživanje funkcionišu identično kao iste funkcije primenjene u standardnim [asistent formama](#).

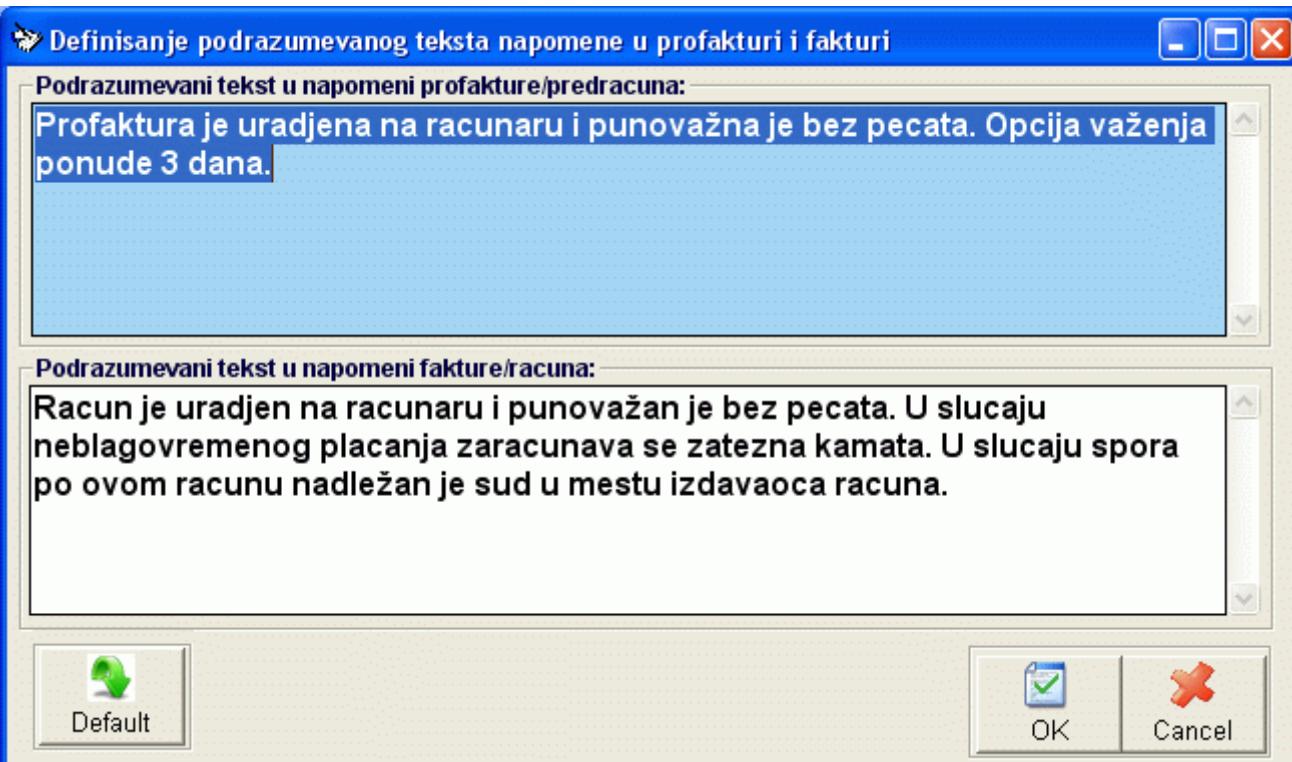
RobPro

Sekcija **RobPro** sadrži podešavanja vezana funkcionisanje modula za robno knjigovodstvo - RobPro XP.

Podešavanje	Opis podešavanja
Zabranjen odlazak lagera u minus	Uključuje ili isključuje eksplizitnu zabranu odlaska lagera u minus. U slučaju da je opcija uključena neće biti dozvoljeno izdavanje dokumenta koji bi doveo do odlaska stanja sobe na lageru odgovarajućeg magacina u minus time što bi po dokumentu bila izdata količina veća od raspoložive. U slučaju da je opcija isključena, korisnik će biti upozoren da je količina po dokumentu veća od raspoložive i biće tražena potvrda da želi da izda tu robu. U slučaju da korisnik da potvrdu, dokument će biti snimljen, a količina robe na lageru će biti odvedena u minusno stanje.
Automatska niveliacija	Uključuje ili isključuje automatsku cenu nivelijacije robe. Ako je opcija uključena, prilikom ulaza ili izlaza robe iz magacina ako je cena po kojoj roba ulazi ili izlazi različita od cene na lageru ulaznog/izlaznog magacina, automatski će biti formirana i

	<p>prateća niveličacija i to na sledeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • U slučaju ulaznog dokumenta ceo postojeći lager će biti nivelišan na novu ulaznu cenu • U slučaju izlaznog dokumenta količina koja izlazi iz magacina biće nivelišana na novu izlaznu cenu <p>Po izradi dokumenta koji zahteva izradu automatske niveličacije, korisnik će biti obavešten o broju novoformirane izlazne niveličacije.</p> <p>Svi artikli sa jednog dokumenta koji moraju biti automatski nivelišani, smeštaju se kao stavke na istu niveličaciju. Automatski formirane niveličacije nije moguće brisati niti na drugi način menjati u okviru programa.</p>
Davanje robe na konsignaciju	Uključuje/isključuje rad sa konsignacionim magacinima
Unos MP cene bez PDV na ulaznim dok.	Podešavanje se odnosi na ulazne dokumente maloprodaje (Internu otpremnicu i MP kalkulaciju) i određuje da li se prilikom unosa dokumenta kao krajnja MP cena unosi cena bez PDV-a ili cena sa PDV-om t.j. krajnja maloprodajna cena. Podrazumevano podešavanje je da se unosi MP cena sa PDV-om, a čekiranjem ovog polja se uključuje unos cene bez PDV-a.
Finansijsko razduženje maloprodaje	<p>U slučaju da je ovo podešavanje uključeno, maloprodajni objekti se vode samo finansijski. Radi razduženja maloprodaje nije potrebno unositi količine prodatih artikala posebno, već se razduženje vrši unošenjem polja Gotovina, Ček i Kartica u unosu/ažuriranju zaglavlja maloprodajnog računa. Eventualne stavke unete u računu neće biti uzete u obzit prilikom izrade izveštaja i imaju ulogu samo prilikom štampanja gotovinskog MP računa. Lager listu maloprodajnih objekata nije moguće dobiti ako je uključeno finansijsko razduženje maloprodaje.</p> <p><i>U slučaju da je uključeno finansijsko razduženje maloprodaje, postaje aktivna i opcija Autom.popunjavanje polja uplata na racun u KEPU MP.</i></p> <p>Podrazumevana vrednost je isključeno finansijsko razduženje maloprodaje, t.j. komadno razduženje maloprodaje.</p>
Autom.popunjavanje polja uplata na racun u KEPU MP	<p>U slučaju da je ova opcija uključena prilikom upisivanja polja Gotovina na MP računu, automatski se u KEPU knjizi maloprodaje tim iznosom popunjava i polje uplata na račun i nije potrebno dodatno ubacivanje uplaćenih suma kroz unos pazara korišćenjem opcije Pazari podmenija Maloprodaja.</p> <p><i>Ova opcija je dostupna samo u slučaju da je uključeno Finansijsko razduženje maloprodaje.</i></p>
Uključena polja otpreme na VP računu (špedicija)	Uključuje/isključuje mogućnost unosa polja Pošiljalac i Po računu br. u unosu zaglavlja VP računa , Deviznog računa i računa kupcu iz proizvodnje. Ova polja su potrebna u slučaju da je korisnik špeditorska firma, te da se faktura izdaje za špeditorske usluge na osnovu postojeće fakture prema trećem licu.
Opšti rok garancije (u mesecima)	<p>U ovo polje se unosi opšti rok garancije koji je predviđen za artikle na koje se daje garancija za ispravno funkcionisanje. Ovde definisan opšti rok garancije se uzima kao podrazumevani rok garancije prilikom otvaranja novih artikala u šifarniku artikala/usluga. U šifarniku artikala/usluga se ovaj rok garancije može posebno definisati za svaku artikal ponaosob. Ako korisnik radi uglavnom sa artiklima na koje se ne daje garancija ili uslugama, u ovo polje treba upisati nulu - nema garancije.</p> <p>Podrazumevana preddefinisana vrednost pri prvom startovanju programa je 24, što odgovara garanciji od 24 meseca.</p>
Šablon VP računa	Odabira izmedju definisanih šablonova štampe veleprodajne fakture na štampaču. Svaki od šablonova ima različiti način prikazivanja/štampe VP fakture a na korisniku je da izabere šablon koji najviše odgovara njegovim potrebama.

Dugme
Podešavanje teksta
fakture poziva prozor za podešavanje podrazumevanog teksta napomene u profakturi i fakturi. Pošto većina predračuna (profaktura) i računa (fakтура) sadrži isti ili sličan tekst koji se odnosi na uslove placanja i isporuke, garancije itd. u napomeni, u ovom delu programa se definiše odgovarajući tekst koji je zajednički za najviše kupaca.

Ovaj tekst će automatski biti učitan kao napomena prilikom otvaranja zaglavlja dokumenta, a korisniku je omogućeno da ga promeni do svom nahođenju.

Ovaj tekst se takođe može odabrati kao tekst deviznog predračuna i računa ako se kao podrazumevani jezik uzima bilo koji jezik osim engleskog. Više podataka o funkciji automatskog prevodioca možete naći [ovde](#).

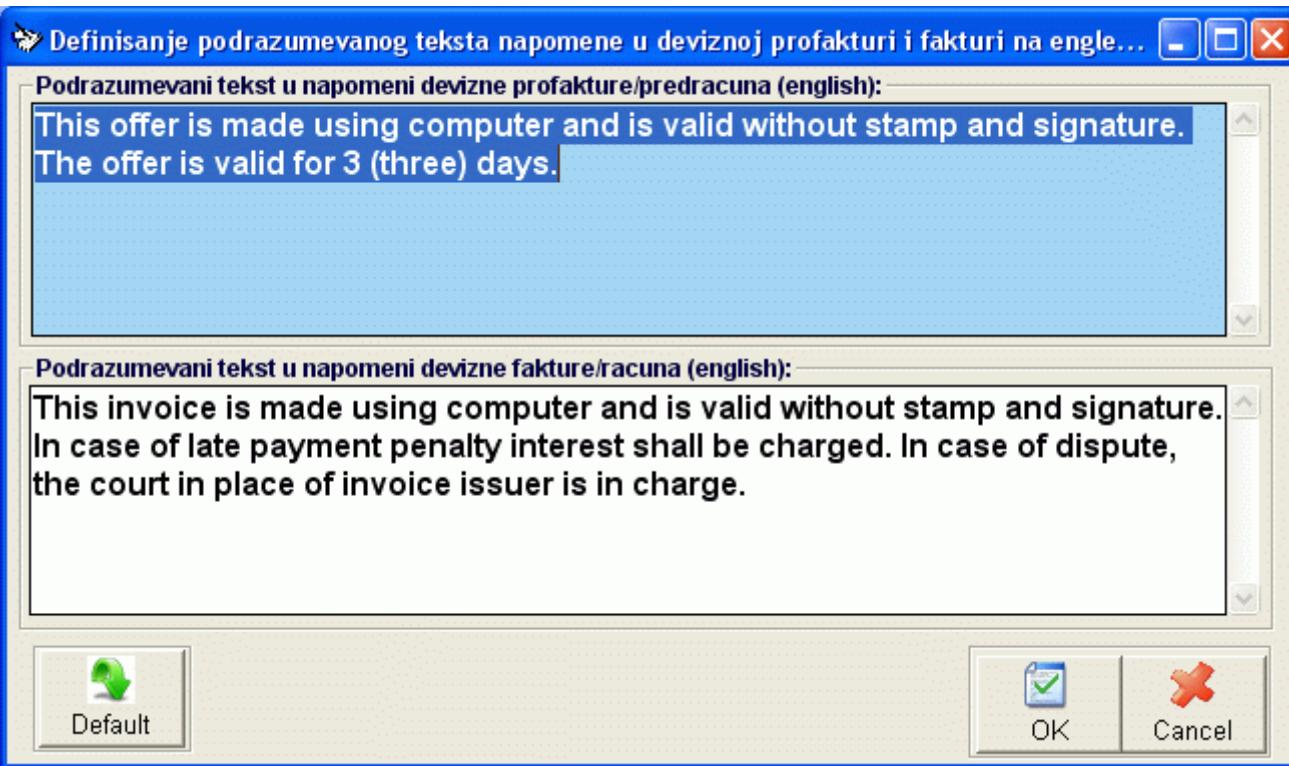
Prilikom prvog startovanja programa automatski su definisani tekstovi od strane proizvođača programa. Oni se mogu promeniti u slučaju potrebe.

U donjem delu prozora nalaze se dugmad za manipulaciju podacima koja imaju sledeću namenu:

- **Default** - vraća podrazumevane vrednosti
- **OK** - snima promene i zatvara prozor
- **Cancel** - zatvara prozor i ne snima opcije

Dugme
Podešavanje teksta
ino.fakture
 poziva prozor za podešavanje podrazumevanog teksta napomene na engleskom jeziku u deviznoj profakturi i fakturi. Pošto većina deviznih predračuna (profaktura) i računa (faktura) sadrži isti ili sličan tekst koji se odnosi na uslove placanja i isporuke, garancije itd.

u napomeni, u ovom delu programa se definiše odgovarajući tekst koji je zajednički za najviše kupaca.

Ovaj tekst će automatski biti učitan kao napomena prilikom otvaranja zaglavlja dokumenta ako je kao osnovni kezik dokumenta naveden engleski jezik, a korisniku je omogućeno da ga promeni do svom nahođenju. Više podataka o funkcijama za automatsko prevođenje možete naći [ovde](#)...

Prilikom prvog startovanja programa automatski su definisani tekstovi od strane proizvođača programa. Oni se mogu promeniti u slučaju potrebe.

U donjem delu prozora nalaze se dugmad za manipulaciju podacima koja imaju sledeću namenu:

- **Default** - vraća podrazumevane vrednosti
- **OK** - snima promene i zatvara prozor
- **Cancel** - zatvara prozor i ne snima opcije

MatPro

Sekcija **MatPro** sadrži podešavanja vezana funkcionisanje modula za magacinsko/materijalno knjigovodstvo - MatPro XP.

Podešavanje	Opis podešavanja
Mod rada	Podešavanje moda rada - vođenja cena na lageru magacina. Moguća su dva moda

	rada:
	<ul style="list-style-type: none"> • Prosečne preračunate cene - cena na lageru magacina vodi se po prosečnim preračunatim cenama. U svakom trenutku se zna realna cena repromaterijala i gotovih proizvoda. U ovom modu rada je neophodno da dokumenti budu hronološki talno unošeni u program. • Planske cene - cena na lageru magacina vodi se na nivou preddefinisane planske cene na nivou godine i nije promenljiva.
Dokument proizvodnje	<p>Koji dokument proizvodnje je uključen. Moguć je rad sa dva dokumenta proizvodnje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Normativ - Sastavnica gotovog proizvoda bez praćenja upotrebe mašina, odnosno radne snage. Prilagođeno prostijim proizvodnjama • Pogonski (P) obrazac - dokument industrijske proizvodnje sa podacima o korišćenju mašina i radne snage i operacionim listama <p>Više podataka o uticaju ovog podešavanja videti u odeljku Principi vezani za rad sa dokumentacijom proizvodnje</p>
Radni nalog	<p>Koji mod rada proizvodnje je uključen. Moguća su dva moda rada:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prost - Prosta poizvodnja • Fazni (lansiranje, zatvaranje) - industrijska višefazna proizvodnja <p>Više podataka o uticaju ovog podešavanja videti u odeljku Principi vezani za rad sa dokumentacijom proizvodnje</p>
Dozvoljeno lansiranje rad.naloga za koji trenutno nema dovoljno materijala	<p>Omogućava/onemogućava mogućnost lansiranja radnog naloga za koji u trenutku nema dovoljno raspoloživog materijala/poluproizvoda na stanju magacina.</p> <p>Pre lansiranja radnog naloga proverava se da li ima dovoljno materijala/repromaterijala za proizvodnju zadate količine gotovog proizvoda. Ako je ova opcija isključena a nema dovoljno bilo kog proizvoda na lageru, lansiranje radnog naloga će biti onemogućeno, a u suprotnom korisnik će biti samo upozoren i dalje izvršavanje dozvoljeno.</p>
Ugostiteljski objekti (h/p, list DPU, šank lista)	Uključuje/isključuje dopunska podešavanja programa koja omogućavaju rad i dobijanje potrebnih izveštaja vezano za ugostiteljske objekte

Statist

Sekcija **Statist** sadrži podešavanja vezana funkcionisanje modula za statističke izveštaje - Statist

U ovoj verziji programa ne postoje posebna podešavanja vezana za programske modul Statist.

Kasa

Sekcija **Kasa** sadrži podešavanja vezana funkcionisanje eksternog modula za fiskalnu kasu - Kasa. U slučaju povezanog većeg broja eksternih modula kasa na podatke istog korisnika u programskom paketu BandD for Professionals XP, ovde postavljeni parametri se uzimaju kao podrazumevani parametri za sve povezane eksterne module Kasa, s tim što se neki od ovih parametara mogu promeniti za svaki pojedinačni eksterni modul kasa u njegovom internom setup-u opcija, a neka od podešavanja važe uvek za sve povezane module kasa. Više podataka o povezivanju eksternih modula Fiskalna kasa možete naći [ovde...](#)

Podešavanje	Opis podešavanja
Uključeni brzi tasteri	Uključuje i isključuje mod rada Brzi tasteri. U slučaju da je ovaj mod uključen moguće je izvršiti prodaju artikla/usluge ili pozivanje spiska artikala/usluga koji pripadaju kategoriji u modulu Fiskalna kasa pritiskom na pridruženi (brzi) taster na tastaturi. Ovaj taster se pridružuje artiklu u Šifarniku artikala/usluga ili Šifarniku kategorija artikala/usluga .
Podrška za Touch Screen	Uključuje ili isključuje podršku za rad sa Touch Screen terminalima. U slučaju da je ova opcija uključena, klikom na polja za unos teksta u eksternom modulu fiskalna kasa automatski će se na ekranu pojaviti tastatura koja omogućava unos slova i brojeva sa ekrana touch screen terminala.
Multi PLU mod	Namenjen za korisnike kod kojih se može pojaviti anomalija da različiti artikli imaju unet isti bar kod. U ovom slučaju moguće je uneti isti bar kod za dva ili više artikla, a u slučaju da se prilikom prodaje za uneti bar kod detektuje da je pridružen većem broju artikala, kasiru se prikazuje spisak artikala kojima je pridružen uneti bar kod i daje mogućnost da izabere odgovarajući artikal/uslugu.
Automatska odjava kasira	Uključuje/isključuje automatsko odjavljivanje kasira na kraju unosa svakog maloprodajnog (fiskalnog) računa u eksternom modulu fiskalna kasa . <ul style="list-style-type: none"> • U slučaju da je uključena automatska odjava kasira, posle unosa svakog računa završetkom unosa plaćanja i njegovog štampanja, kasir/konobar biće automatski odavljen i za počinjanje novog računa biće potrebno njegovo ponovno prijavljivanje unosom šifre. Ovaj mod rada je izuzetno pogodan za ugostiteljske objekte u kojima više konobara korisni isti računar - fiskalnu kasu; • U slučaju da je automatska odjava isključena, odjava kasira se vrši ručno - klikom na dugme predviđeno za to. Više podataka o tome možete naći u uputstvu za košćenje eksternog modula Fiskalna kasa.
Mod rada	Menja interface programa fiskalna kasa: <ul style="list-style-type: none"> • Maloprodaja - postavlja interface prilagođen supermarketima i korisnicima koji koriste bar code čitače • Ugostiteljstvo - postavlja interface prilagođen kafićima, restoranima i drugim korisnicima koji se bave ugostiteljstvom Više podataka o različitim interface-ima eksternog programske paketa fiskalna kasa
Cena	Odakle se uzima cena artikla prilikom upunjavanja kase/fiskalnog printeru i prodaje u eksternom modulu fiskalna kasa. Može su dve opcije: <ul style="list-style-type: none"> • Uzmi cene sa lagera - Cena prilikom punjenja kase/fiskalnog printeru i prodaje se uzima sa lager liste pridruženog prodajnog objekta (prodavnice). Da bi artikal, odnosno usluga mogli biti fizični upunjeni u kasu/fiskalni printer i prodati nije dovoljno da postoje u šifarniku artikala, već je potrebno i da postoje na lageru odabranog objekta; • Uzmi cene iz šifarnika - Cena prilikom punjenja kase/fiskalnog printeru i prodaje se uzima iz šifarnika artikala/usluga. U ovom slučaju u šifarniku artikala/usluga omogućeno je definisanje podrazumevane cene ne samo za usluge već i za artikle

Pritiskom na taster Fiskalne kase na ekranu se pojavljuje [standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled](#). U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada povezanim eksternim modulima **Fiskalna kasa**. Ovako povezani moduli Fiskalna kasa automatski pristupaju svim raspoloživim podacima unetim unutar modula programske pakete BandD for Professionals XP (u skladu sa svojim korisničkim pravima). Povezivanjem fiskalne kase takođe se omogućava automatsko očitavanje podataka o prodaji i anuliranje povezanih modula **Fiskalna kasa** korišćenjem opcije za Očitanje podataka iz fiskalnih kasa iz programske pakete [Kasa](#).

Dodatak: procedure [unosa](#), [azuriranja](#) i [brisanja](#) zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima.

Šifarnik kategorija artikala/usluga sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra kase	Broj koji jednoznačno određuje kasu unutar prodajnog objekta. U slučaju da je u setup-u programa uključeno Automatsko davanje šifri program će automatski nuditi slobodnu šifru.

Naziv	Opisni naziv kase
Put	Putanja (Path) do foldera gde se nalaze podaci odabranog modula Fiskalna kasa - do fajla Kasa.mdb *

* - kao put do podataka fiskale kase je moguće definisati put u lokalnom i mrežnom okruženju (korišćenjem eksplisitnog i UNC naziva). Prilikom prvog startovanja eksternog modula **Fiskalna kasa** automatski se traže podaci o putanji do glavne baze podataka (odgovarajuće baze podataka korisnika u paketu BandD for Professionals XP) i put do kase biva automatski prijavljen u spisak prijavljenih modula Fiskalna kasa.

Napomena: Parametre vezane za putanje podataka do modula **Fiskalna kasa** nemojte menjati osim ako niste sigurni šta radite.

Kadrovi/Plate

Sekcija **Kadrovi/Plate** sadrži podešavanja vezana funkcionisanje modula za kadrovsku evidenciju i obračun plata - Kadrovska evidencija/Plate. Vrednosti unete u ovom delu programa uzimaju se kao podrazumevane vrednosti prilikom definisanja [**cena rada i poreskih osnovica po mesecima**](#) u delu za obračun plata programskega modula Kadrovska evidencija/Plate.

Podešavanje	Opis podešavanja
Neoporezovano	Neoporezovani deo plate
Porez (%)	Porez na lična primanja
Najniža osn.doprinos	Najniža osnovica na koju se računaju doprinosi (za obračun prilagodjen za podešavanja Srbija)
Najviša osn.doprinos	Najviša osnovica do koje se računaju doprinosi (za obračun prilagodjen za podešavanja Srbija)
PIO (%)	Doprinos za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje
Zdravstvo (%)	Doprinos za obavezno zdravstveno osiguranje
Nezaposlenost (%)	Doprinos za obavezno osiguranje za slučaj nezaposlenosti
PIO (%) na *	Doprinos za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje koji se računa na lična primanja (samo za korisnike sa teritorije Republike Crne Core)
Zdravstvo (%)) na *	Doprinos za obavezno zdravstveno osiguranje koji se računa na lična primanja (samo za korisnike sa teritorije Republike Crne Core)
Nezaposlenost (%) na *	Doprinos za obavezno osiguranje za slučaj nezaposlenosti koji se računa na lična primanja (samo za korisnike sa teritorije Republike Crne Core)
Dobrovoljno osiguranje	Neoporezivi iznos dobrotoljnog penzijskog i/ili zdravstvenog osiguranja
Fond rada (%) *	Procenat izdvajanja za fond rada (samo za korisnike sa teritorije Republike Crne Core)
Beneficirani PIO 1 (%)	Procenat dodatnog izdvajanja za odgovarajuću kategoriju beneficiranog radnog staža unet za odgovarajuće radno mesto (za obračun prilagodjen za podešavanja Srbija)
Beneficirani PIO 2 (%)	Procenat dodatnog izdvajanja za odgovarajuću kategoriju beneficiranog radnog staža unet za odgovarajuće radno mesto (za obračun prilagodjen za podešavanja Srbija)
Beneficirani PIO 3 (%)	Procenat dodatnog izdvajanja za odgovarajuću kategoriju beneficiranog radnog staža unet za odgovarajuće radno mesto (za obračun prilagodjen za podešavanja Srbija)
Beneficirani PIO 4 (%)	Procenat dodatnog izdvajanja za odgovarajuću kategoriju beneficiranog radnog staža unet za odgovarajuće radno mesto (za obračun prilagodjen za podešavanja Srbija)
Redosled obračuna	Odabira redosled obračuna plate, t.j. da li se od bruto plate izračunava neto plata ili obrnuto
Isplata regresa	Odabira način isplate regresa: <ul style="list-style-type: none"> • Mesečno - regres se isplaćuje na mesečnom nivou u iznosu koji je naveden u prilikom definisanja Cena rada i por.osnovica za svaki mesec; • Godišnje - regres se isplaćuje jednom godišnje u iznosu koji se navodi kao dodatak na platu i unosi opcijom Dodaci.
Minuli rad (%)	Procenat dodatka na platu na ime minulog rada po godini rada
Vrsta obračuna plate	Odabira vrstu obračuna plate: 1. Skraćeni - radi se skraćeni obračun t.j. obračun bez potrebe unosa radnih sati. U ovom slučaju uzima se preddefinisana osnovica

	2. Kompletan - radi se prvo obračun radnih sati i na osnovu njega izračunava osnovica na koju se dalje radi obračun
Modeli rešenja/ugovora	Odabira model rešenja/ugovora za editovanje. Odabirom modela rešenja od ponudjenih i klikom na dugme <i>Promeni</i> startuje se Editor forma u modu za definisanje/menjanje modela odabranog rešenja/ugovora.

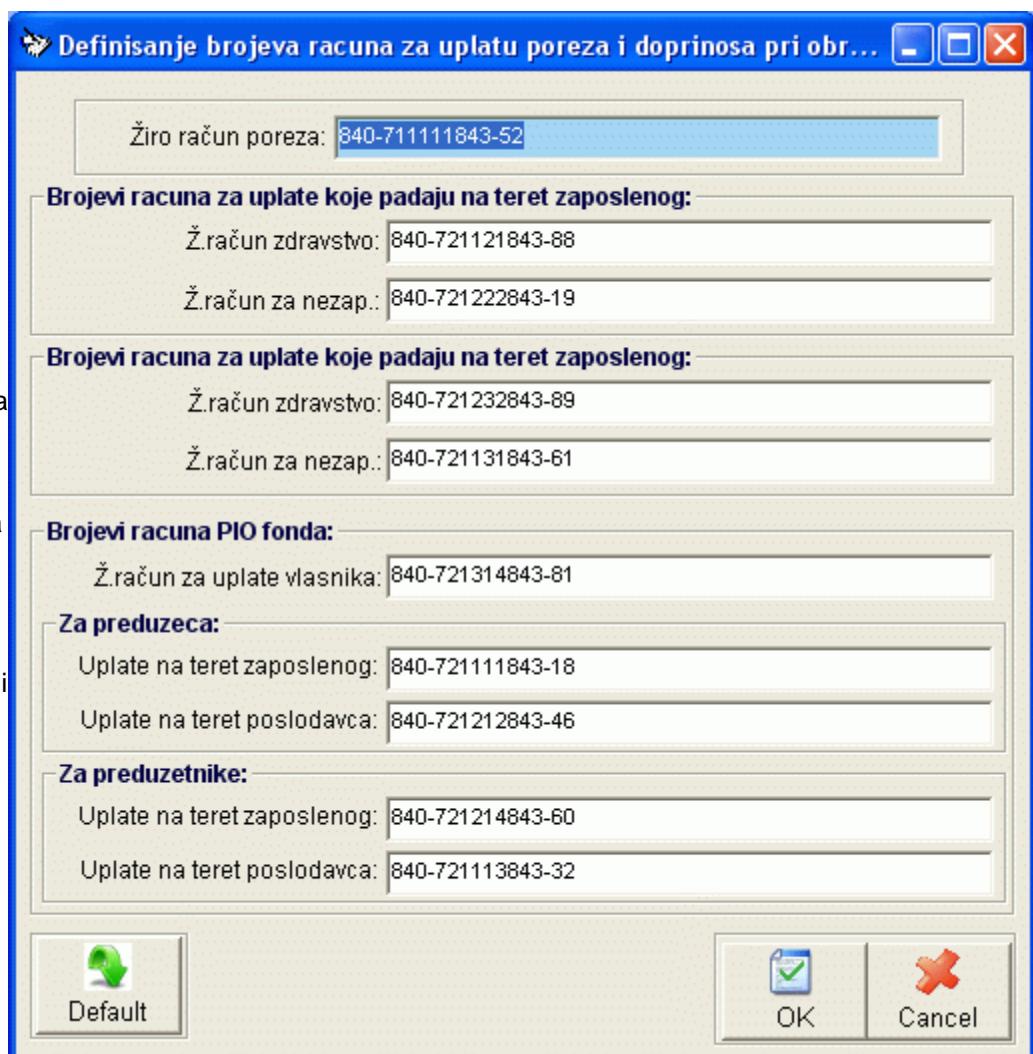
* - Opcije su aktivne samo u slučaju da je polje Država u sekciji [Internacionalna podešavanja](#) postavljeno na Crna Gora ili Srbija pošto se ova podešavanja uzimaju u obzir samo prilikom obračuna plate za korisnike iz Crne Gore i Srbije. U slučaju da je polje Država postavljeno na drugu vrednost Srbija upisuju se procenti izdvajanja za PIO, zdravstveno osiguranje i osiguranje za slučaj nezaposlenosti na teret poslodavca i na teret zaposlenog. Polje Fond rada se u obračunu uzima u obzir samo za korisnike iz Crne Gore.

Dugme **Ž.rac.** poziva prozor za podešavanje podrazumevanih brojeva tekućih odnosno žiro računa za uplatu poreza i doprinosa na plate. Ovde uneti brojevi računa za unos poreza i doprinosa koriste se prilikom štampanja odgovarajućih obrazaca u delu programa za obračun plate.

U ovom prozoru se definišu svi porezi i doprinosi koji se koriste za uplatu poreza i doprinosa, bez obzira na vrstu pravnog lica definisanu u Setup-u korisnika, a u zavisnosti od ovog podešavanja biće štampani odgovarajući brojevi računa za uplatu.

Prilikom prvog startovanja programa automatski su definisani brojevi ovih računa u skladu sa računima koji se koriste u RS u trenutku publikovanja programa. Oni se mogu promeniti u slučaju potrebe.

U donjem delu prozora nalaze se dugmad za manipulaciju podacima koja imaju sledeću namenu:

- **Default** - vraća podrazumevane vrednosti
- **OK** - snima promene i zatvara prozor*
- **Cancel** - zatvara prozor i ne snima opcije

* Brojevi računa postavljeni u ovoj formi bivaju samo privremeno upamćeni pritiskom na taster OK. Za trajno postavljanje unetih brojeva računa potrebno je iste zapamtiti sa svim ostalim podešavanjima programa

pritiskom na dugme Primeni ili OK

na formi [Setup parametara](#)

programa. U suprotnom stari brojevi računa biće vraćeni prilikom sledećeg startovanja programa.

Napomena:

Proizvođač programa ne odgovara za eventualne posledice nastale usled grešaka u navedenim, preddefinisanim brojevima računa za uplatu poreza i doprinosa. Obaveza je korisnika programa da pre štampanja proveri navedene brojeve računa, kao i ostale parametre i izmeni ih u skladu sa svojim potrebama.

Osnovna sredstva

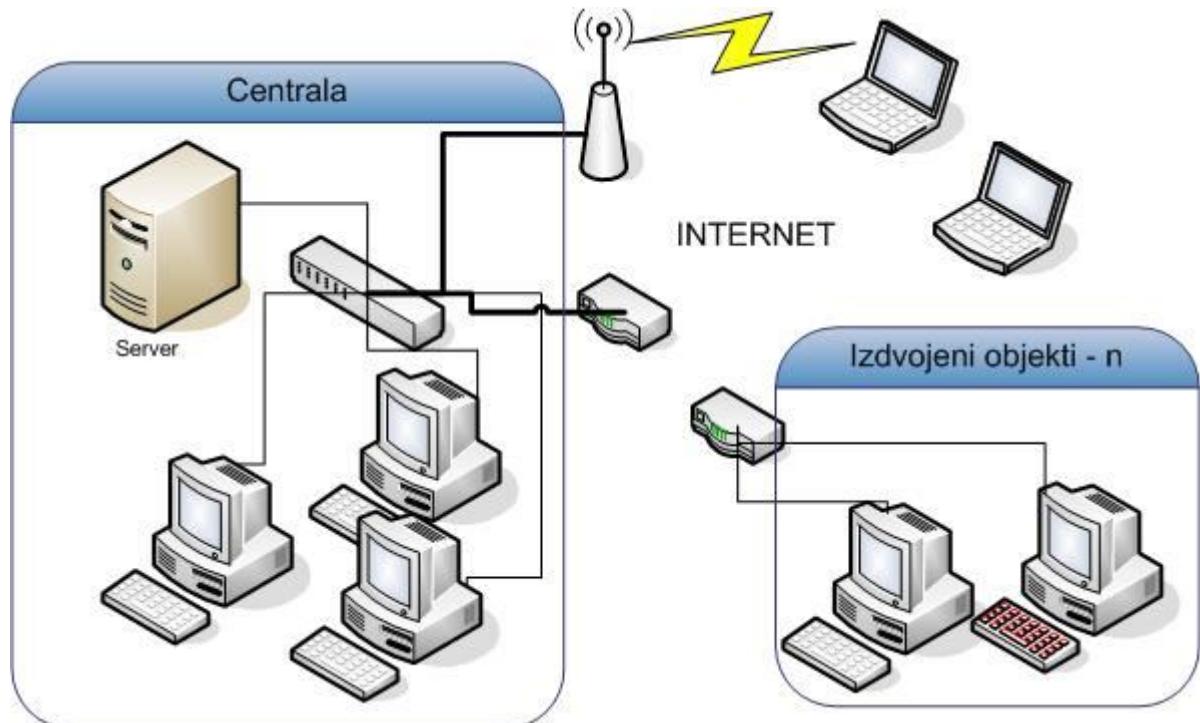
Sekcija **Osnovna sredstva** sadrži podešavanja vezana funkcionisanje modula za obračun osnovnih sredstava - Osnovna sredstva.

U ovoj verziji programa ne postoje posebna podešavanja vezana za programske modul Osnovna sredstva.

Principi rada programa u mrežnom okruženju

Programski paket BandD for Professionals je prilagodjen za rad u računarskoj mreži, bez obzira o kojoj se verziji programa radi. Više podataka o verzijama programa možete naći [ovde](#). Ograničenja standard verzije su prouzrokovana ograničenjima fajl sistema 32 bitnih operativnih sistema, a ne ograničenjem programske aplikacije.

Topologija računarske mreže u kojoj programski paket radi nije od bitne važnosti za rad programa, iako kapacitet mrežnih resursa može igrati veliku ulogu u brzini rada aplikacije.

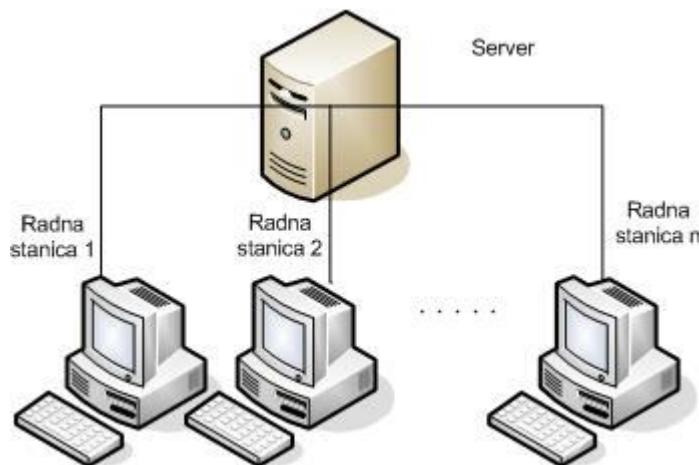

Povezivanje lokalnih konekcija podrazumeva topologiju lokalne računarske mreže sa brzinom 100 MBs i većom.

Povezivanje udaljenih destinacija podrazumeva korišćenje Internet VPN kanala za sigurnu komunikaciju preko Internet-a i korišćenje isključivo brzih Internet link-ova. Podešavanje programa za mrežni rad ne zavisi od topologije mreže, ali brzina funkcionisanja direktno zavisi od brzine Internet konekcija. Potrebni propusni opseg Internet konekcije zavisi od broja povezanih računara i količine podataka tako bitno da varira od korisnika do korisnika i ne može se ni orientaciono dati bez uvida u potrebe svake izmeštene destinacije ponaosob.

Takođe kod ADSL koneksijske treba обратити пажњу на то да пропусни опсег долазног и одлазног интернет саобраћаја нису исти, што ако се не узме у обзир, у многоме може утицати на перформансе мрежног приступа серверу.

Sa становишта same aplikacije, hardverski начин повезivanja i topologija mreže nemaju uticaja na logičku shemu povezivanja gde se n radnih stanica logički povezuju na jedan server na kome se nalazi baza podataka na lokalnom hard disku.

Pojmovi **Server** i **Radna stanica** u daljem tekstu neće se odnositi na fizičke računare u različitim mrežama već na logičke uloge u funkcionisanju programskog paketa.

Pod pojmom **Server** nadalje će se подразумевати рачунар на коме се, уз програм налази и zajедничка, делена база података.

Под pojmom **Radna stanica** подразумеваће се рачунар који преко рачунарске мреже приступа подацима који се налазе на другом рачунару - серверу.

У случају рада у рачунарској мрежи програм је потребно посебно инсталirati и регистровati на серверу и pojedinačno на свим радним стanicama koje приступају подацима на серверу. Svaka od radnih stanicu može посебно biti podešena za pristup svim ili određenim programskim modulima, u zavisnosti od licenci za korišćenje programskog paketa. Više podataka o licenciranju ABIT informatika programskih paketa možete naći [ovde...](#)

Instalacija i podešavanje programa na Serveru

Под pojmom **Server** надалje će se подразумевати рачунар на коме се, уз програм налази и zajедничка, делена база података. Postupak instalacije programa na serveru je potpuno isti kao i u slučaju instalacije programa u slučaju samostalne instalacije na jednom рачунару. Podešavanje parametara мрежног rada se vrši odabirom opcije **Setup korisnika - Registracija** iz osnovnog menija programa.

Odabirom ove opcije aktivira se модул за Setup и registraciju programa sa aktivnim Tab-om 1. *Podaci korisnika* u коме треба uneti sve podatke korisnika на кога је registrovan program. Po popunjavanju podataka treba odabratи tab 2. *Aktivirani moduli/lozinke*.

U tab-u 2. treba odabratи opciju Server i u polje Putanja upisati putanju (Path) do foldera gde se želi formiranje baze podataka. Podrazumevani put do baze podataka na serveru je:

C:\BANDDMain.mdb

Prilikom određivanja foldera podataka, potrebno je voditi računa o tome da je potrebno odabratи folder na koji je moguće dodeliti svim korisnicima prava na upis, promenu i brisanje fajlova. Korišćenje podfoldera foldera Windows, Program files ili drugih foldera kojima je u mreži otežano deljenje nije preporučljivo.

Folder u koji se smeštaju podaci na serveru mora se nalaziti na istoj logičkoj particiji na kojoj je instaliran i programski paket BandD for professionals XP.

Klikom na staster Snimi odabrani folder će biti formiran i u njemu otvorena inicijalna baza podataka. Po formiranju folder-a sa podacima potrebno je folder u nutar operativnog sistema obeležiti kao deljeni folder i dozvoliti ostalim korisnicima pisanje. Procedura deljenja folder-a se razlikuje u zavisnosti od operativnog sistema instaliranog na server-u.

Za konfigurisanje programa za rad na jednom računaru - [kliknite ovde...](#)

Napomena: Parametre vezane za rad u mreži i putanju podataka nemojte menjati osim ako niste sigurni šta radite.

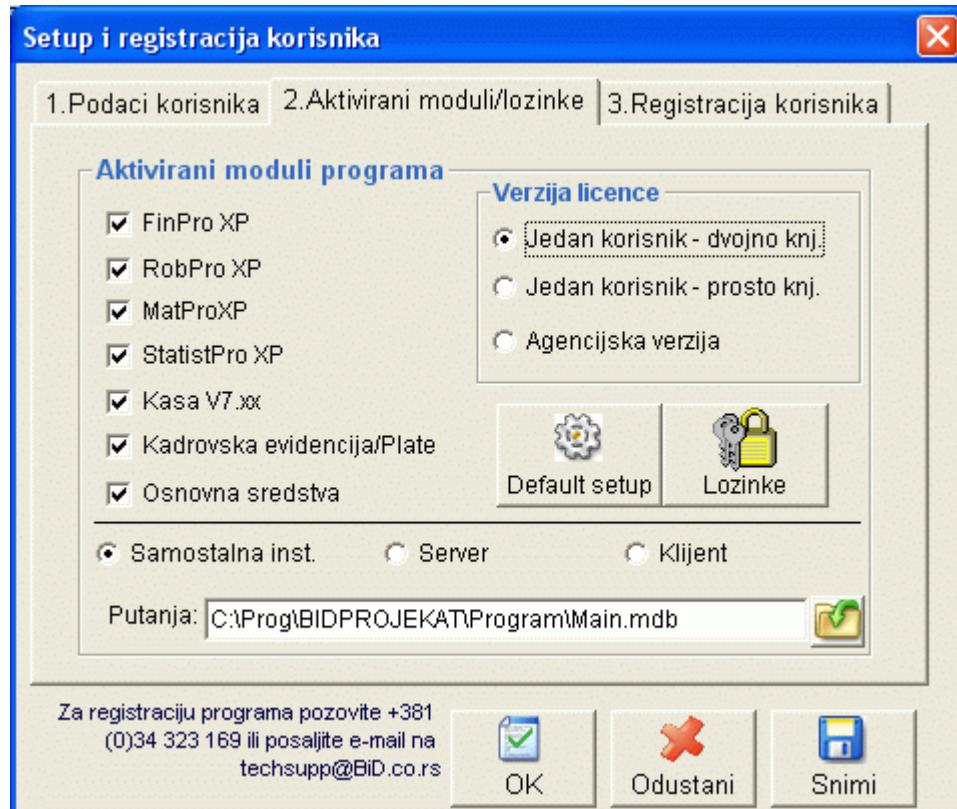
Prilikom update-a programa koji je instaliran na računarskoj mreži, kao i u slučaju samostalne instalacije, program vrši automatski update baze podataka. Da bi se izbegli problemi u funkcionisanju programa, potrebno je da se prvo izvrši update programa na novi verziju na serveru, a kada program prijavi da je uspešno završio prilagođavanje podataka novoj verziji programa na serveru, izvršiti i update programa na svim radnim stanicama.

Snimanje rezervnih kopija podataka startovano sa servera snima rezervnu kopiju na serveru - u podfolderu foldera gde se nalaze podaci, a ako se startuje sa radne stanice rezervna kopija će biti smestena u folder na radnoj stanici gde je instaliran klijent program (obično C:\Program Files\BandD for professionals XP).

Instalacija i podešavanje programa na radnoj stanici - klijentu

Pod pojmom **Radna stanica** podrazumevaće se računar koji preko računarske mreže pristupa podacima koji se nalaze na drugom računaru - serveru. Postupak instalacije programa na radnoj stanici je potpuno isti kao i u slučaju instalacije programa u slučaju samostalne instalacije na jednom računaru. Podešavanje parametara mrežnog rada se vrši odabirom opcije **Setup korisnika - Registracija** iz osnovnog menija programa.

Odabirom ove opcije aktivira se modul za Setup i registraciju programa sa aktivnim Tab-om 1. Podaci korisnika u kome treba uneti sve podatke korisnika na koga je registrovan program. Po popunjavanju podataka treba odabrati tab 2. Aktivirani moduli/lozinke.

U tab-u 2. treba odabrati opciju Klijent i u polje Putanja upisati putanju (Path) do foldera na serveru gde se nalazi formirana baza podataka (odgovarajući fajl Main.mdb). Klikom na dugme pored polja za upisivanje putanje startuje se dialog box za odabir računara i putanje na njemu. Izgled dijalog box za odabir putanje podataka na serveru zavisi od operativnog sistema koji je instaliran na radnoj stanici. Tripična pravilno navedena putanja do podataka na serveru izgleda:

\SERVER\PRVA PARTICIJA
(C)\BANDD>Main.mdb

Klikom na staster *Snimi* radna stanica će biti povezana na bazu podataka na serveru.

Za konfigurisanje programa za rad na jednom računaru - [kliknite ovde...](#)

Napomena: Parametre vezane za rad u mreži i putanju podataka nemojte menjati osim ako niste sigurni šta radite.

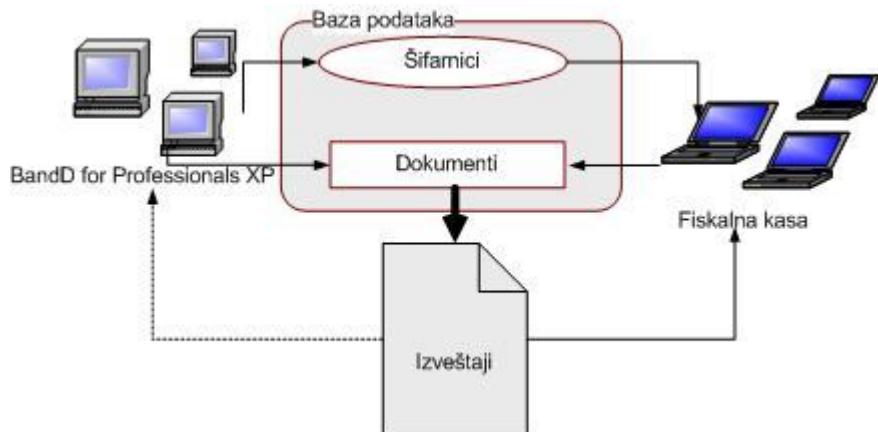
Prilikom update-a programa koji je instaliran na računarskoj mreži, kao i u slučaju samostalne instalacije, program vrši automatski update baze podataka. Da bi se izbegli problemi u funkcionisanju programa, potrebno je da se prvo izvrši update programa na novi verziju na serveru, a kada program prijavi da je uspešno završio prilagođavanje podataka novoj verziji programa na serveru, izvršiti i update programa na svim radnim stanicama.

Snimanje rezervnih kopija podataka startovano sa servera snima rezervnu kopiju na serveru - u podfolderu foldera gde se nalaze podaci, a ako se startuje sa radne stanice rezervna kopija će biti smestena u folder na radnoj stanici gde je instaliran klijent program (obično C:\Program Files\BandD for professionals XP)

Povezivanje eksternih modula *Fiskalna kasa*

Eksterni modul Fiskalna kasa nije namenjen za samostalan rad bez modula BandD for Professionals, već je predviđeno da se svi moduli fiskalna kasa povežu na zajedničku bazu podataka, koja se inicijalno koristi za rad programske pakete BandD for Professionals XP.

Eksterni modul Fiskalna kasa distribuiira se kao zaseban program u okviru programskog paketa BandD for Professionals XP. Ovaj modul se može instalirati na računarima, bez obzira da li je na njima instaliran programski paket BandD for Professionals ili nije, ali je u svakom slučaju potrebno svaki modul Fiskalna kasa povezati na odgovarajuću bazu sa podacima odgovarajućeg preduzeća programskog paketa BandD for Professionals XP i odabrati odgovarajući maloprodajni objekat - prodavnicu u kojoj povezani modul Fiskalna kasa radi. **Fizička topologija računarske mreže preko koje se ovo ostvaruje u principu nije bitna, ali može bitno uticati na performanse ovako postavljenog sistema.**

Više podataka o principima rada programa u mrežnom okruženju možete naći [ovde...](#)

Modul Fiskalna kasa može biti povezan na bazu programskog paketa BandD for Professionals XP, bez obzira da li je programski paket instaliran u Klijent-Server okruženju ili kao Samostalna instalacija. Takodje se može povezati i na Agencijsku i na samostalnu instalaciju programa.

Više podataka o verzijama licence i instalaciji na jednom računaru možete naći [ovde...](#)

Više podataka o instalaciji u mrežnom okruženju - na serveru možete naći [ovde..](#)

Generalno gledano, povezani eksterni modul Fiskalna kasa na nivou baze podataka preduzeća predstavlja klijent aplikaciju koja služi za unos fiskalnih računa i formiranje maloprodajnih računa u povezanoj bazi podataka programskog paketa BandD for Professionals XP na osnovu njih. U tu svrhu, povezani eksterni moduli Fiskalna kasa koriste šifarnike kasira, komitenata (dobavljača/kupaca), kategorija artikala, artikala itd. iz glavne baze podataka. Ovi šifarnici se mogu korišćenjem opcija programskog modula **Kasa**. Ovim je obezbeđeno da svi povezani moduli kasa automatski budu podešeni na isti način i da jednom obučeni kasir bez problema može da koristi bilo koji povezani modul Fiskalna kasa, pošto sva podešavanja ostaju ista bez obzira na promenu računara/radnog mesta.

Podaci o prodaji preko povezanih modula Fiskalna kasa mogu se automatski učitati sa svih kasa odjednom, korišćenjem opcije **Očitavanje podataka iz fiskalnih kasa** ili se mogu prebacivati iz svakog modula Fiskalna kasa pojedinačno. Prva varijanta je izuzetno praktična u slučaju da je na bazu povezano više modula Fiskalna kasa koji se fizički ne nalaze na istoj destinaciji.

Prilikom prebacivanja podataka/očitavanja kasa, automatski se formiraju dokumenti Maloprodani račun koji su odmah vidljivi unutar programskih modula Kasa i RobProXP. Ovako formirani maloprodajni računi automatski ulaze u sastav svih izveštaja unutar programskog paketa BandD for Professionals XP i moguće ih je [automatski isknjižiti](#) u modul za finansijsko knjigovodstvo FinProXP kao i ručno unete dokumente.

Rad sa fiskalnim uređajima u VP

Programski paket BandD for Professionals XP ima mogućnost povezivanja sa fiskalnim kasama i štampačima različitih proizvodjača i prilagoditi fiskalnim propisima različitih država i federalnih jedinica. Ponašanje programa i dostupnost određenih opcija variraju od podešavanja unetih u [Setup-u opcija programa](#) i [Setup-u fiskalnog uređaja](#). Samo korisnici definisani kao administratori mogu pristupiti ovim opcijama. Više podataka o sistemu korisničkih šifara i lozinki možete naći [ovde](#), a o proceduri logovanja-prijavljanja korisnika [ovde...](#)

Opcije funkcionisanja dela programa za rad sa fiskalnim uredajima sadrže podešavanja koja generalno poštuju odredjena pravila, ali sadrže i posebna prilagodjavanja za odredjene države/entitete. Ovde možete naći sledeće informacije:

- [Spisak posebno podržanih država/entiteta](#)
- [Spisak podržanih fiskalnih uredjaja](#)
- [Setup fiskalnog uredjaja](#)
- [Spisak VP dokumenata u programu predviđenih za fiskalnu štampu](#)

Napomena: Postavljanje podrazumevanih opcija za sve korisnike ne odnosi se na već otvorene godine. Parametri podešeni kao podrazumevani za sve korisnike biće postavljeni kao podrazumevani parametri za sve ubuduće otvorene korisnike/godine. U slučaju da treba promeniti parametre za već otvorenu knjigovodstvenu godinu/korisnika, to je potrebno uraditi [postavljanjem opcija programa za jednog korisnika](#).

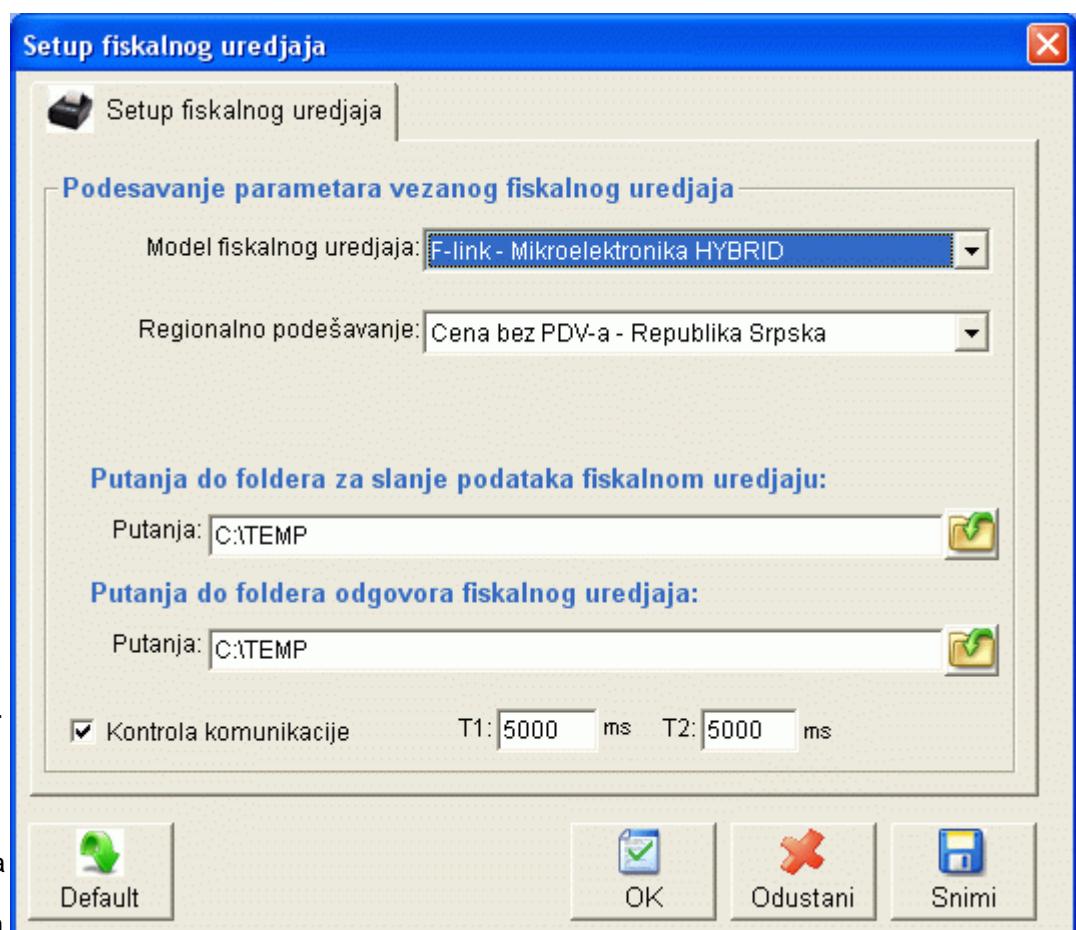
Setup fiskalnog uredjaja (podmeni Održavanje modula)

Startovanjem opcije setup fiskalnog uredjaja pokreće se funkcija za podešavanje povezivanja programskih modula BandD for professionals XP i fiskalnog uredjaja.

U ovom delu se podešava fiskalni uredaj samo za korišćenje za štampanje VP fiskalnih dokumenata direktno iz modula RobPro XP i MatPro XP.

Podešavanja vezana za maloprodajnu fiskalnu štampu su predmet podešavanja u eksternom programskom modulu [Fiskalna kasa](#).

Štampanje VP fiskalnih dokumenata je inicijalno prilagođeno propisima BiH, t.j. Republike Srske, ali se, u slučaju poklapanja podržanih tipova fiskalnih uredjaja sa uredjajima korisnika kao i poklapanja i pravila vezanih za fiskalnu štampu sa propisima države/entiteta u kom program radi, mogu koristiti i u drugim slučajevima.

Prozor za podešavanje parametara fiskalnog uredjaja omogućava postavljanje više parametara u zavisnosti od kojih se vrši slanje podataka fiskalnom uredjaju i to :

Podešavanje	Opis podešavanja
Model fiskalnog uredjaja	Model fiskalnog uredjaja koji se koristi za fiskalnu štampu VP dokumenata
Regionalno podešavanje	Prilagođenje regionalnom modu rada fiskalnog uredjaja. Više informacija o regionalnim podešavanjima možete naći <u>ovde...</u>
Model fiskalnog uredjaja	Model fiskalnog uredjaja koji se koristi za fiskalnu štampu VP dokumenata
Putanja do foldera za slanje podataka fiskalnom uredjaju	Putanja do foldera u koji treba snimiti fajl za slanje podataka fiskalnom uredjaju da bi isti bio odštampan
Putanja do foldera odgovora fiskalnog uredjaja	Putanja do foldera u kojem drjves snima fajlove sa opisom uspešnosti slanja komande
Kontrola komunikacije	Da li je ukljucena kontrola komunikacije, t.j. primanje i obrada povratne informacije od fiskalnog uredjaja

T1	VremeT1 vezano za kontrolu komunikacije (u milisekundama)
T2	Vreme T2 vezano za kontrolu komunikacije (u milisekundama)

U donjem desnom uglu ekrana nalaze se kontrolna dugmad i to:

- **OK** - snima promene i zatvara prozor za setup fiskalnog uredjaja
- **Odustani** - zatvara prozor i ne snima opcije
- **Snimi** - snima do sada izmenjene pozicije

Klikom na taster Default vraćaju se prethodna, podrazumevana podešavanja programa.

Spisak podržanih fiskalnih uredjaja

Fiskalna štampa u samom programu *BandD for Professionals* je ograničena isključivo na štampanje fiskalnih dokumenata iz veleprodaje i proizvodnje i ne odnosi se na maloprodajne dokumente. Zato se i podrška unutar programa svodi na uredjaje koji podržavaju štampanje VP fiskalnog računa i VP reklamiranog fiskalnog računa.

Za štampanje na fiskalnim urednjajima u maloprodaji, koristi se eksterni modul Fiskalna kasa i za njega važi poseban spisak podržanih fiskalnih uredjaja i drajvera.

Program je, u ovom delu, prilagodjen za rad sa programom/drajverom za fiskalne uredjaje **F-link** i generalno omogućava fiskalnu štampu na svim fiskalnim urednjajima koji su podržani u ovom veznom programu, ali je štampa isporbana sa sledećim fiskalnim urednjajima:

- Fiskalni štampač Mikroelektronika HYBRID (F-link hp)
- Fiskalni štampač Mikroelektronika ME-P1000 (F-link ME)
- Fiskalni štampač Mikroelektronika ME-P1000C (F-link ME-C)

Spisak posebno podržanih države/entiteta

Fiskalna štampa veleprodajnih dokumenata je inicijalno podržana za korisnike sa teritorije **Bosne i Hercegovine**, odnosno **Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine** kao dva postojeća entiteta sa svim zakonskim specifičnostima ovih entiteta i specifičnostima podržanih fiskalnih uredjaja.

U slučaju da se programirani način rada programa i fiskalnih uredjaja poklapa sa propisima i fiskalnim urednjajima druge države/entiteta, moguće je koristiti program i na teritoriji odnoso fiskalnim urednjajima setifikovanim za korišćenje na teritoriji druge države/entiteta.

Direktno su podržane sledeće države/entiteti za štampanje VP fiskalnih dokumenata:

- **Republika Srpska**
- **Federacija BiH**

Pravila korišćena pri slanju VP fiskalnih dokumenata su sledeća:

- Naziv artikla do 30 karaktera
- Tarife: 1 - ako korisnik nije obveznik PDV
2 - roba oslobođena placanja PDV
4 - roba u PDV-u

U slučaju korisnika programa iz **Republike Srpske** cena se šalje bez uračunatog PDV-a
U slučaju korisnika programa sa teritorije **FBiH** cena se šalje sa uračunatim PDV-om.

Spisak VP dokumenata u programu predviđenih za fiskalnu stampu

Za štampanje na fiskalnim uređajima predviđeni su samo određeni dokumenti i to prema propisima podržanih država/entiteta koje zahtevaju štampu fiskalnih isečaka iz VP.

Podržana je štampa sledećih fiskalnih isečaka:

Naziv dokumenta u programu	Štampani fiskalni isečak na fiskalnom uredjaju
Veleprodajni račun	Veleprodajni fiskalni račun
Povratnica od VP kupca	Veleprodajni reklamirani račun
Račun iz proizvodnje	Veleprodajni fiskalni račun
Povratnica od kupca iz proizvodnje	Veleprodajni reklamirani račun
Devizni račun... (trenutno u izradi...)	Veleprodajni fiskalni račun

Automatsko knjiženje

Automatsko knjiženje predstavlja postupak kojim se na osnovu dokumenata formiranih u različitim programskim modulima (RobPro, MatPro, Osnovna sredstva, Kadrovska evidencija/Plate) i na osnovu definisanih modela za automatsko knjiženje automatski formiraju finansijski nalozi u modulu za finansijsko knjigovodstvo FinProXP. Ovaj sistem isključuje potrebu za višestrukim unosom podataka u više programskega modula.

Sistem za automatsko knjiženje se sastoji od više delova i na više mesta se podešavaju parametri automatskog knjiženja. Sistem za automatsko knjiženje delom se oslanja na preddefinisana konta za automatsko knjiženje koja se definišu u delu setup-a opcija rada programa koje se odnose na finansijsko knjiženje. Sva konta koja se koriste za knjiženje, bilo da su ona navedena eksplicitno ili parametarski u okviru modela za knjiženje moraju biti definisana u okviru kontnog plana.

Više podataka o pravilima i principima vezanim za automatsko knjiženje možete naći [ovde...](#)

Automatsko knjiženje dokumenata vrše procedure za automatsko knjiženje koje se pokreću iz glavnog menija programskega modula za finansijsko knjigovodstvo FinPro XP pokretanjem odgovarajućih opcija podmenija *Automatsko knjiženje*, podmenija *Unos podataka* glavnog menija. Svaka opcija ovog menija omogućava da se deo podataka na koji se odnosi opcija automatski isknjiži u finansijsko knjigovodstvo. Ove funkcije funkcionišu na osnovu modela za automatsko knjiženje koji se definišu unutar setup-a opcija programa koji se odnosi na opšta podešavanja programa.

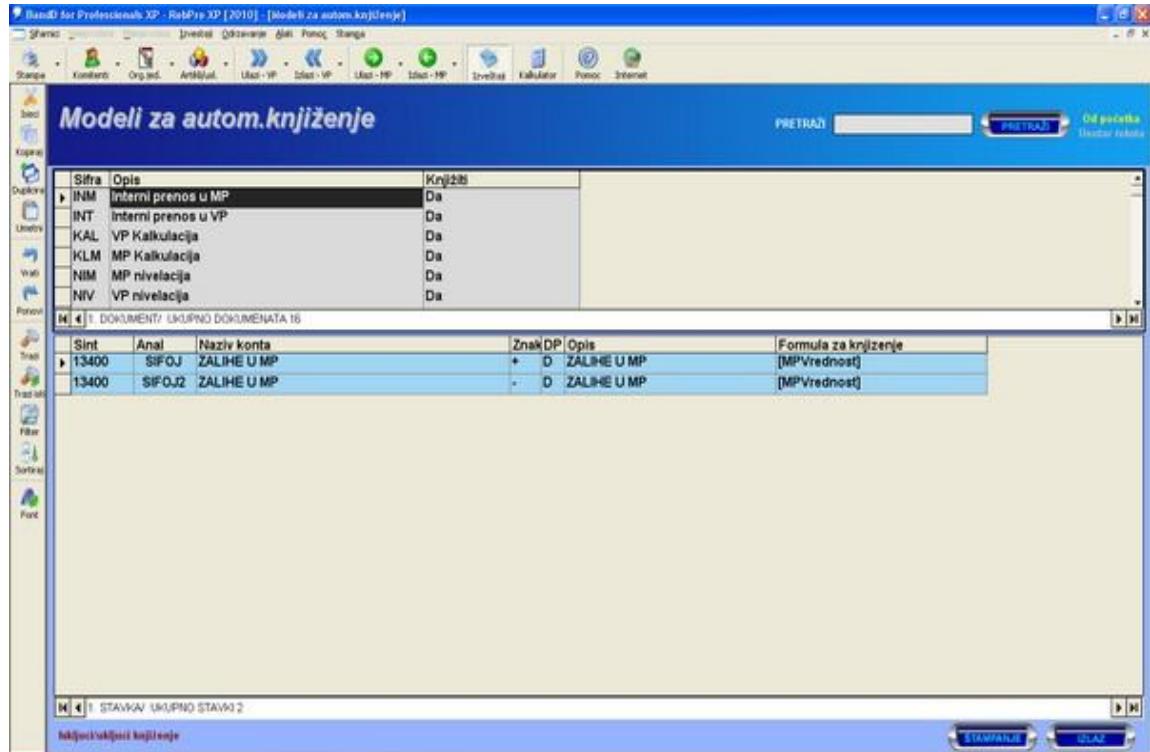
Modeli za automatsko knjiženje

Modeli za automatsko knjiženje

dokumentacije definišu način na koji se za svaki pojedinačni dokument koji se može automatski knjižiti u finansijsko knjigovodstvo. On određuje način na koji se formira finansijski nalog koji odgovara datom dokumentu.

Modeli praktično predstavljaju uputstvo za rad **procedurama za automatsko**

knjiženje. Modele za automatsko knjiženje definiše korisnik na osnovu sopstvenih želja i potreba koristeći za to predviđen interface za unos.

Startovanjem opcije za definisanje modela za automatsko knjiženje pojavljuje se standardni **dvoprovorski tabelarni pregled**, s tim što se gornji prozor sa automatski popunjava spiskom svih dokumenata za koje je moguće korišćenje funkcija automatskog knjiženja. **Jedan model za knjiženje odgovara jednoj vrsti dokumenta.** Unos, ažuriranje, brisanje i pregled dokumenata iz ove funkcije nije moguć već je definisan unutar programa od strane programera. Moguće je samo uključivanje, odnosno isključivanje automatskog knjiženja odabrane vrste dokumenta. Ovo se radi klikom na dugme **Isključi/uključi knjiženje** u donjem levom uglu forme. Pritisak na ovo dugme ciklično menja stanje polja *Knjižiti* u gornjem prozoru dvoprovorskog tabelarnog pregleda.

U slučaju da je polje knjižiti postavljeno na Ne odabrana vrsta dokumenta neće biti uzimana u obzir prilikom automatskog knjiženja prilikom knjiženja opsega dokumenata.

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu stavke](#)
- [azuriranju stavke](#)
- [brisanju stavke](#)
- [pregledu stavke](#)
- [štampanju modela za knjiženje](#)

Aktiviranjem donjeg prozora klikom na njega ili pritiskom na taster <Tab> na tastaturi aktiviraju se dugmad za manipulaciju podacima, što nam omogućava manipulisanje stavkama modela za automatsko knjiženje. **Svaka stavka modela za automatsko knjiženje predstavlja jedan stav knjiženja unutar finansijskog naloga koji će biti automatski formiran na osnovu modela za knjiženje i podataka konkretnog dokumenta.**

Odabirom dugmeta za unos novе ili ažuriranje/pregled postojeće stavke modela otvara se prozor stavke modela za automatsko knjiženje. U gornjem delu prozora nalaze se informacije o dokumentu na koji se taj model odnosi.

MODEL ZA AUTOMATSKO KNIŽENJE - STAVKA

Oznaka dokumenta: INM Dokument: Interni prenos u MP

Sintetički: Analitički: Naziv:

Duguje Potražuje Znak knjiženja:

Opis knjiženja:

Formula:

Svaka stavka modela je predviđena da formira jedan stav knjiženja unutar finansijskog naloga koji se formira pri knjiženju dokumenta. Ovaj stav mora sadržati sve podatke stavke finansijskog naloga.

Podaci stavke modela za knjiženje, u zavisnosti od svoje vrste mogu se unositi eksplicitno ili pomoću promenljivih, koje će u trenutku izvršavanja procedura za automatsko knjiženje biti zamjenjene konkretnim podacima iz dokumenta koji je predmet automatskog knjiženja.

U okviru definisanja stavke modela za automatsko knjiženje možemo definisati sledeća polja:

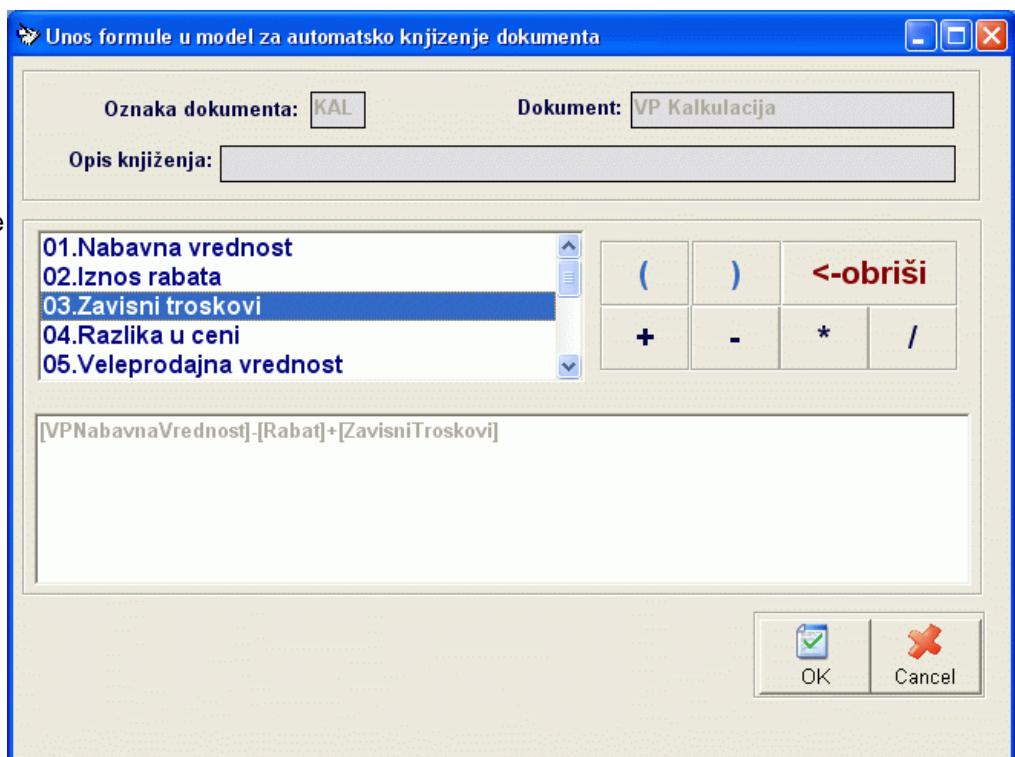
Polje	Opis
Sintetički	Sintetički deo konta. Program omogućava knjiženje i direktno na sintetiku, grupu ili klasu, ali ona mora da bude eksplicitno definisana u kontnom planu . U slučaju da ne znate konto na koji želite da izvršite knjiženje, na raspolažanju vam je odgovarajuća asistent forma koju možete dobiti klikom na taster sa desne strane polja sa znakom , ili pritiskom na taster F12 dok je polje za unos aktivno.
Analitički	<p>Analitički deo konta. Ovaj deo konta može biti definisan eksplicitno ili unosom promenljive koja će u omogućiti da trenutku izvršavanja procedure za automatsko knjiženje polje analitički unutar finansijskog naloga bude popunjeno podacima iz dokumenta koji je predmet automatskog knjiženja.</p> <ul style="list-style-type: none"> Eksplicitno U slučaju da želite knjiženje direktno na sintetiku, grupu ili klasu ovo polje ostavite prazno. U slučaju da ne znate konto na koji želite da izvršite knjiženje, na raspolažanju vam je odgovarajuća asistent forma koju možete dobiti klikom na taster sa desne strane polja sa znakom , ili pritiskom na taster F12 dok je polje za unos aktivno. Zamena U slučaju da želite da ovo polje bude popunjeno konkretnim podacima iz dokumenta koji je predmet automatskog knjiženja, na raspolažanju su Vam specijalna promenljiva konta za automatsko knjiženje. U slučaju da ne znate specijalni promenljivi konto koji odgovara potrebama knjiženja, na raspolažanju vam je odgovarajuća asistent forma koju možete dobiti klikom na taster sa desne strane polja sa znakom , ili pritiskom na taster F11 dok je polje za unos aktivno.
Duguje/Potražuje	Treba odabrati opciju da li knjiženje ide na dugovnu ili potražnu stranu
Opis knjiženja	Tekstualni opis knjiženja.
Formula	Polje sa formulom po kojoj se knjiži odabrani stav knjiženja. Zbog specifičnosti sintakse SQL jezika i strukture i organizacije podataka unutar baze, ovo polje nije moguće ručno menjati, već je za to korisnik na raspolažanju poseban generator formula koji se poziva klikom na taster sa desne strane polja sa znakom .

Generator formula

Formula za automatsko knjiženje stavke predstavlja deo komande SQL jezika koji se automatski prevodi i primjenjuje u trenutku knjiženja stava modela automatskog knjiženja. Greška unutar formule bi automatski prouzrokovala pad programa koji se ne bi mogao izbeći, a njihovo ručno unošenje bi tražilo poznavanje unutrašnje strukture podataka unutar programa i baze podataka i dugotrajnu obuku korisnika. Zbog toga nije omogućeno ručno unošenje formule, već se formula unosi korišćenjem generatora.

Prozor generatora formula podeljen je na tri dela:

U gornjem delu nalaze se podaci u kom modelu dokumenta trenutno radimo.

U donjem delu se nalazi polje sa izgledom formule koja se trenutno unosi.

Srednji deo generatora formula je snabdjeven kontrolama koje služe za unos - generisanje formule. Sa leve strane se nalaze polja koja su raspoloživa za korišćenje - unos u formulu. Ovaj spisak polja se automatski prilagođava izavranom modelu dokumenta i razlikuje se za svaki dokument. Sa desne strane se nalaze tasteri za pozivanje matematičkih funkcija koje se mogu primeniti na polja u formuli. Na polja u formuli mogu se primeniti četiri osnovne funkcije (+ za sabiranje, - za oduzimanje, * za množenje i / za deljenje) koje se mogu pozvati pritiskom na taster sa odgovarajućim znakom na ekranu ili tastaturi. Takođe se mogu koristiti i zagrade. Generator automatski vodi računa o matematičkoj ispravnosti funkcije i neće dozvoliti nelogičnosti u unosu, kao na primer uzastopni unos polja bez unosa matematičke operacije između njih i sl. U slučaju pogrešnog unosa, moguće je brisanje prethodno unetog polja/funkcije pritiskom na taster <-obriši na ekranu ili taster <-backspace na tastaturi. Uneta formula se automatski upisuje u formu za unos stavke modela za knjiženje pritiskom na taster OK, ali ne biva snimljena dok se ne snimi stavka modela.

Napomena: Program se inicijalno distribuira sa zbirkom modela za automatsko knjiženje najvažnijih dokumenata koja, po mišljenju autora programa odgovara najvećem broju korisnika, ali autor ne preuzima odgovornost za ispravnost ovih modela. Isključiva je odgovornost korisnika da ispravnost modela u odnosu na njegov način poslovanja proveri u praksi i na svojim podacima.

Procedure za automatsko knjiženje

Procedure za automatsko knjiženje dokumenata se koriste za automatsko formiranje finansijskih nalogu u programskom modulu FinProXP na osnovu podataka unetih u konkretnim dokumentima unetim u dgugim programskim modulima programskog paketa BandD for Professionals XP, a na osnovu definisanih [modela za automatsko knjiženje](#) i parametara knjiženja podešenim u [setup-u opcija programa](#).

Generalno, procedure automatskog knjiženja se mogu podešiti da se izvršavaju iz jednog i dva koraka.

Izvršavanje iz **jednog koraka** je podrazumevano podešavanje. Ono podrazumeva da se podaci svih modula fizički nalaze u istoj bazi podataka, bez ulaska u fizičku topologiju mreže korisnika (LAN, WAN sa ili bez upotrebe VPN tunelling-a). Primenom ovog načina automatskog knjiženja program automatski proverava ispravnost svih parametara pre samog fizičkog knjiženja i mogućnost greške, odnosno blokiranja korisnika u sred knjiženja je svedena na minimum.

Knjiženje u **dva koraka** je predviđeno za korisnike koji nemaju mogućnost ili ne žele da podatke drže u jedinstvenoj bazi, već su im podaci različitih modula fizički odvojeni od podataka modula FinProXP. U ovom slučaju se u prvom korišćenju podaci pripremaju za prenos sa destinacije izvornog modula (na primer RobProXP) i formira baza sa podacima za automatsko knjiženje, a dokumenti markiraju da su automatski isnjeni. Ove podatke je potrebno preneti na destinaciju gde s nalaze podaci modula FinProXP da bi se moglo pristupiti drugom koraku knjiženja - formiranju finansijskih naloga na osnovu modela. Pre ove faze se automatski proveravaju parametri konzistentnosti podataka koji mogu biti automatski provereni i u slučaju uočenih nedostataka, knjiženje biva prekinuto, a korisnik upozoren da nedostatke ispravi i ponovi knjiženje.

Korišćenje ovog načina knjiženja se ne preporučuje kada je to moguće jer kontrolu procesa unosa podataka i knjiženja u potpunosti mora da kontroliše korisnik, što može da dovede do problema u očuvanju konzistentnosti podataka. U slučaju da se korisnik odluču za ovu vrstu automatskog knjiženja preporučuje se kontakt sa autorima programa radi određivanja najefikasnije procedure čije bi poštovanje osiguralo ispravnost knjiženja.

U kombinaciji sa moćnostima knjiženja svakog dokumenta posebno ili opsega dokumenata između dva datuma koji se postavlja u [setup-u opcija programa](#), moguća su 4 glavna scenarija automatskog knjiženja:

1. [Knjiženje jednog dokumenta u jednom koraku](#)
2. [Knjiženje opsega dokumenata u jednom koraku](#)
3. Knjiženje jednog dokumenta u dva koraka
4. Knjiženje opsega dokumenata u dva koraka

1. Knjiženje jednog dokumenta u jednom koraku

U slučaju da je licenciran modul [FinProXP](#) i da je u [setup-u opcija programa](#) uključeno automatsko knjiženje pojedinačnog dokumenta (odabrana opcija *Pojedinačni dokument* ili *Uključene obe varijante*), a radi se o dokumentu za koji je predviđeno automatsko knjiženje, u standardnom [dvoprzorskom tabelarnom pregledu](#) dokumenta među opcijama menja na dnu prozora, pojavljuje se i opcija **Automatsko knjiženje**. U slučaju da dokument nije prethodno automatski isknjižen ova opcija je crvene boje i može biti aktivirana klikom na tekst ili kombinacijom tastera <Ctrl> + <F>. U slučaju da je dokument već prethodno automatski isknjižen ova opcija neće biti dostupna, a tekst će biti sive boje.

U slučaju aktiviranja ove opcije, pojavljuje se zahtev za potvrdu automatskog knjiženja dokumenta.

Podrazumevana opcija izbora ovog prozora je *No*. U slučaju odabira opcije *Yes*, program automatski pristupa proveri mogućnosti knjiženja dokumenta i posle toga automatskom knjiženju dokumenta.

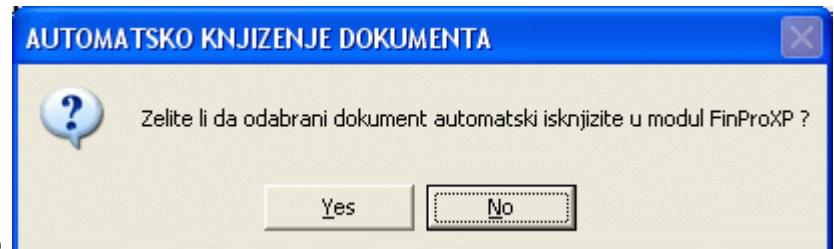
U slučaju da dokument nije prošao proveru pre automatskog knjiženja pojaviće se prozor sa uočenim greškama i zahtevom da korisnik ispravi greške i ponovi knjiženje dokumenta, a automatsko knjiženje dokumenta će biti prekinuto. Više podataka o proveri dokumenta pre knjiženja možete naći [ovde...](#)

U slučaju da je dokument prošao inicijalnu proveru podataka i da je automatsko knjiženje uspešno završeno, pojavlje se nova poruka sa informacijom da je dokument uspešno isknjižen i brojem finansijskog naloga na koji je knjiženje prema unetom [modelu za automatsko knjiženje](#) isknjižen.

Automatski isknjižen dokument nije moguće više naknadno menjati niti ponovo knjižiti. Dugme Automatsko knjiženje na standardnom [dvoprzorskom tabelarnom pregledu](#) i mogućnost odabira kombinacijom tastera automatski bivju deaktivirani, a dokument neće biti uvršten u spisak dokumenata za automatsko knjiženje ni prilikom eventualnog knjiženja opsega dokumenata (u slučaju da je u [setup-u opcija programa](#) odabrana opcija *Pojedinačni dokument* ili *Uključene obe varijante*).

2. Knjiženje opsega dokumenata u jednom koraku

U slučaju da je licenciran modul [FinProXP](#) i da je u [setup-u opcija programa](#) uključeno automatsko knjiženje opsega dokumenata sa datumom dokumenta između dva datuma (odabrana opcija *Vremenski interval* ili *Uključene obe varijante*), u programu je omogućeno startovanje funkcije za automatsko knjiženje opsega dokumenata, t.j. više dokumenata odjednom. Ova funkcija može biti odabrana iz podmenija **Unos podataka** glavnog menija programske aplikacije **FinProXP** - podmeni *Automatsko knjiženje*, ili odabirom opcije **Automatsko knjiženje** podmenija **Održavanje** glavnog menija, drugih programskih modula u kojima je omogućeno automatsko knjiženje dokumentacije. U slučaju da iz tog modula nije moguće automatsko knjiženje dokumentacije u programske modul [FinProXP](#), ova opcija će biti onemogućena za odabir.

AUTOMATSKO KNJIZENJE PODATAKA

U slučaju aktiviranja ove opcije, pojavljuje se zahtev za potvrdu automatskog knjiženja više dokumenata sa zahtevom za unos parametara knjiženja i to:

Automatsko knjiženje podataka:

Startovali ste funkciju za automatsko knjiženje podataka u modul FinProXP. Ova funkcija će automatski formirati finansijske naloge na osnovu podataka iz odabralih programskih modula i definisanih modela za knjiženje svakog dokumenta. Automatski isknjižene dokumente neće više biti moguće menjati.

Knjiženje dokumenata za period od:	01.01.2010	do:	26.04.2011
Datum automatski formiranog naloga:	26.04.2011		
Da li ste sigurni da želite da nastavite proceduru ?			
☒		☐	
OK		Cancel	

Knjiženje dokumenata za period Potrebno je uneti početni i krajnji datum između kojih treba isknjižiti dokumenta, odnosno na osnovu kojih treba formirati finansijski nalog. Procedura automatskog knjiženja je podešena da uzima u obzir za knjiženje sva dokumenta koja nisu automatski isknjižena između dva datuma, uključujući i dokumenta čiji je datum dokumenta jednak zadatom minimalnom ili maksimalnom datumu. ***U slučaju da je dokument isknjižen u nekom od prethodnih automatskih knjiženja, neće biti uzet u obzir.***

Datum automatski formiranog naloga U slučaju knjiženja iz jednog koraka, automatski se formira finansijski nalog sa sledećim slobodnom brojem finansijskog naloga i datumom naloga koji se uneće u ovom polju.

Procedura za automatsko knjiženje više dokumenata u slučaju rada u mrežnom okruženju predpostavlja da eventualni ostali korisnici u mreži izadju iz programa radi omogućavanja automatskog snimanja rezervnih kopija podataka.

U slučaju da je program podešen da radi kao klijentska ili server instalacija, na mreži svi korisnici osim korisnika koji sprovodi automatsko knjiženje, treba da izadju iz programa pre klika na dugme OK.

Klikom na dugme OK pokreće se procedura za automatsko knjiženje. Pre otpočinjanja same procedure, korisnik će još jednom biti upozoren da je započeo automatsko knjiženje i biće mu tražena potvrda automatskog knjiženja dokumenata. Podrazumevana opcija izbora ovog prozora je No. U slučaju odabira opcije Yes, program automatski pristupa proveri mogućnosti knjiženja dokumenta i posle toga automatskom knjiženju dokumenta. Pre otpočinjanja samog automatskog knjiženja automatski se snima rezervna kopija podataka. Ova kopija se snima u folder sa datumom snimanja u nazivu foldera. U slučaju da snimanje rezervne kopije nije uspešno snimljeno, korisnik će biti upozoren da snimanje rezervne kopije nije uspelo i da je potrebno da ga ponovi, ali će biti omogućen nastavak automatskog knjiženja na odgovornost korisnika.

Automatsko knjiženje u slučaju knjiženja opsega dokumenata se sastoji iz jprovere podataka pre knjiženja i, u slučaju da su podaci u redu, automatskog knjiženja dokumentacije. U slučaju da jedan ili više dokumenata nije prošao proveru pre automatskog knjiženja pojaviće se prozor sa uočenim greškama i zahtevom da korisnik ispravi greške i ponovi knjiženje dokumenta, a automatsko knjiženje dokumenata će biti prekinuto. Više podataka o proveri dokumenta pre knjiženja možete naći [ovde...](#)

U slučaju da je automatsko knjiženje uspešno završeno, korisnik će biti obavešten od strane programa informacijom koja će sadržati i broj automatsko formiranog finansijskog naloga. U slučaju automatskog knjiženja u jednom koraku automatsko se formira finansijski nalog sa prvim sledećim slobodnim brojem naloga i na njega po modelima za knjiženje knjiže svi dokumenti iz odabranog opsega podataka.

U slučaju da je program prijavio grešku prilikom faze samog automatskog knjiženja potrebno je kontaktirati službu tehničke podrške proizvodača i obustaviti dalji rad do odziva tehničke službe.

3.Knjiženje jednog dokumenta u dva koraka

Knjiženje dokumenta iz dva koraka se sastoji od sledećih koraka :

- Prvi korak - priprema podataka u programskom modulu koji je izvor podataka
- Medjukorak - ručni prenos podataka između dve destinacije (destinacije na kojoj se nalazi modul koji je izvor podataka i destinacije gde se nalazi programski modul FinProXP)
- Drugi korak - automatsko formiranje finansijskog naloga na osnovu prenetih podataka

Bez obzira na to da li se knjiži jedan dokument ili opseg dokumenata, druga dva koraka knjiženja se ne razlikuju, t.j. ostaju ista.

Treba obratiti pažnju da u kopijama programa na obe destinacije podešavanja programa u setup-u opcija programa moraju biti uskladjena. Ova vrsta automatskog knjiženja zavisi u mnogome od obučenosti i akcija korisnika te je od esencijalne važnosti da korisnik zna šta radi, kao i da u potpunosti ispoštuje proceduru !!!

4.Knjiženje opsega dokumenata u jednom koraku

Knjiženje dokumenta iz dva koraka se sastoji od sledećih koraka :

- Prvi korak - priprema podataka u programskom modulu koji je izvor podataka
- Medjukorak - ručni prenos podataka između dve destinacije (destinacije na kojoj se nalazi modul koji je izvor podataka i destinacije gde se nalazi programski modul FinProXP)
- Drugi korak - automatsko formiranje finansijskog naloga na osnovu prenetih podataka

Bez obzira na to da li se knjiži jedan dokument ili opseg dokumenata, druga dva koraka knjiženja se ne razlikuju, t.j. ostaju ista.

Treba obratiti pažnju da u kopijama programa na obe destinacije podešavanja programa u setup-u opcija programa moraju biti uskladjena. Ova vrsta automatskog knjiženja zavisi u mnogome od obučenosti i akcija korisnika te je od esencijalne važnosti da korisnik zna šta radi, kao i da u potpunosti ispoštuje proceduru !!!

Specijalna promenljiva konta za automatsko knjiženje

Podaci stavke modela za knjiženje, u zavisnosti od svoje vrste mogu se unositi eksplicitno ili pomoću promenljivih, koje će u trenutku izvršavanja procedura za automatsko knjiženje biti zamjenjene konkretnim podacima iz dokumenta koji je predmet automatskog knjiženja. U slučaju da je potrebno ubacivanje konkretnih podataka iz dokumenta koji se knjiži u polje analitika, koriste se specijalna promenljiva konta za automatsko knjiženje. Ova konta se koriste kada je potrebno deljenje po analitikama, na primer, ako prilikom knjiženja kalkulacije želimo da izvršimo knjiženje na analitički konto konkretnog dobavljača i analitički konto zaliha konkretnog magacina.

Za ovu svrhu se prilikom otvaranja novog komitenta u **Šifarniku komitenata** automatski otvaraju odgovarajuća konta komitenta kao dobavljača, kupca, conta datih i primljenih avansa u **Kontnom planu**. Analitički konto kupca u Kontnom planu je isti kao i njegova šifra u Šifarniku komitenata.

Kao specijalna promenljiva conta za automatsko knjiženje definisana su sledeća conta:

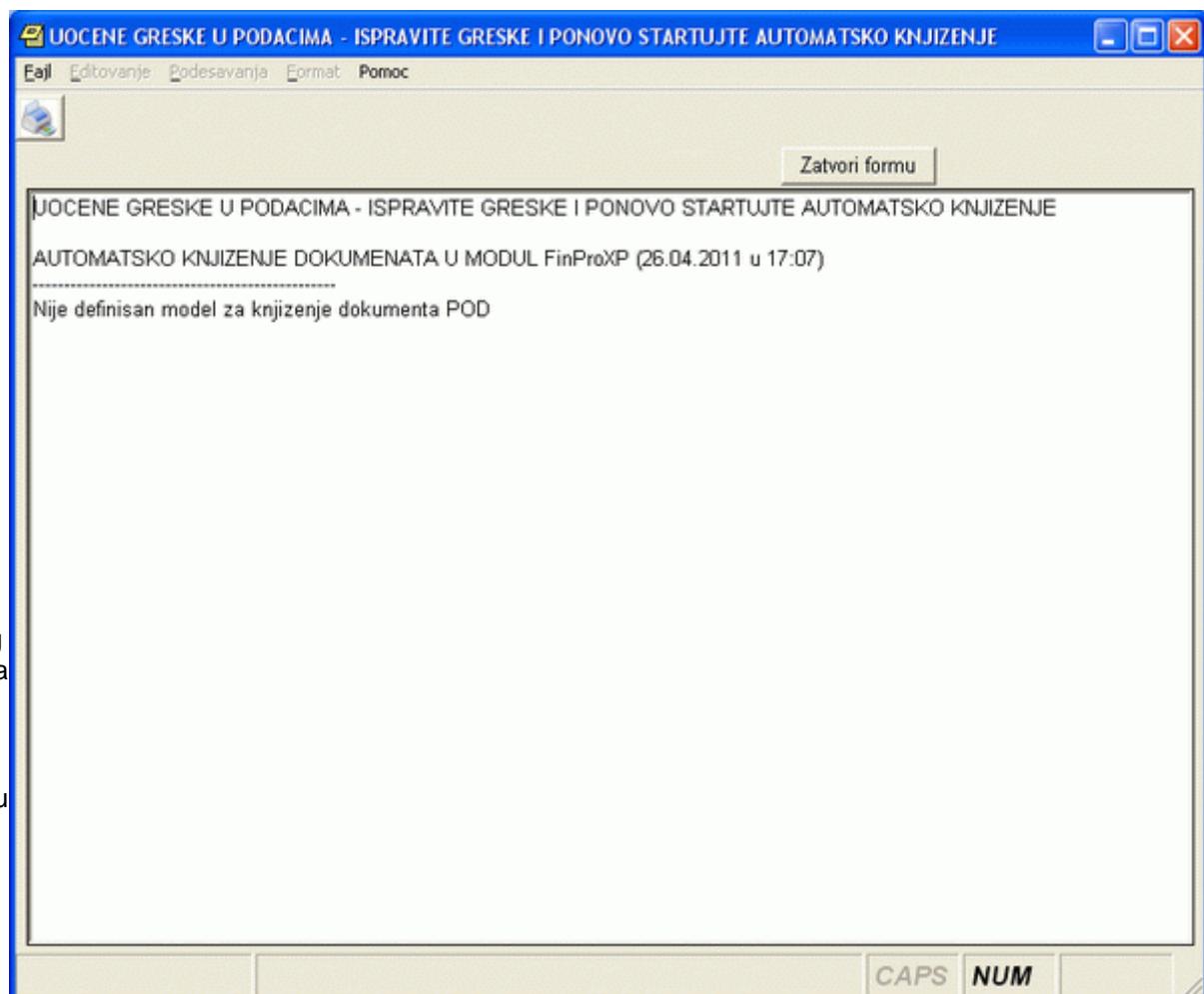
Konto	Opis
SIFKOM	Šifra/ analitički konto komitenta
SIFOJ	Šifra/ analitički konto organizacione jedinice (magacina/prodavnice). Ova promenljiva se koristi kod većine dokumenata.
SIFOJ2	Šifra/ analitički konto organizacione jedinice (magacina/prodavnice). Ova promenljiva se koristi kod dokumenata koji u isto vreme rade sa dve organizacione jedinice - razdužuju jednu i zadužuju drugu. U pitanju su interni prenosi - deostavnice u veleprodaji i maloprodaji, odnosno interna otmprenica iz VP u MP i povratnica iz MP u VP

Automatska provera podataka dokumenta pre automatskog knjiženja

Procedure za automatsko knjiženje dokumenata se automatski startuju pre svakog pokušaja automatskog knjiženja dokumenta, bez obzira o kom se od četiri osnovna načina automatskog knjiženja radi.

Ova provera se vrši radi minimizacije mogućnosti neuspešnog knjiženja zbog greške u podacima, procedura automatski proverava više parametara pre nego dopusti automatsko knjiženje i to:

1. Da li postoji validan **model za knjiženje** odabranog dokumenta
2. Da li postoji unet odgovarajući konto u **kontnom planu**.

Provera konta u kontnom planu je dubinska provera koja se odnosi kako na eksplisitno uneta konto za knjiženje, tako i na **specijalna promenljiva konta za automatsko knjiženje**. U slučaju da je eksplisitno unet odredjeni konto (grupa, klasa, sintetika ili sintetika sa analitikom) u modelu za knjiženje, procedura će proveriti da li je eksplisitno unet odgovarajući konto u kontnom planu. U slučaju da je kao analitički konto naveden jedan od specijalnih promenljivih konta za automatsko knjiženje, u kontnom planu će biti potražen konto sa sintetikom eksplisitno navedenom u modelu za automatsko knjiženje i analitikom koja odgovara specijalnom promenljivom kontu za knjiženje i podacima dokumenta.

U slučaju da program uoči da neki od traženih podataka nije definisan, biće prijavljeno da je prilikom provere podataka uočena greška, a odmah zatim prikazan spisak uočenih grešaka u obliku dokumenta na slici.

Ovakav automatski generisan dokumen moguće je odštampati na štampaču pre zatvaranja.

U slučaju da podaci dokumenata koji su predviđeni za automatsko knjiženje nisu prošli proveru, potrebno je ispraviti greške i ponovo startovati knjiženje.

Napomena: *Pri svakom startovanju procedure za automatsko knjiženje podaci se ponovo proveravaju, tako da u specijalnom slučaju može da se desi da se posle ispravke jedne greške pojavi neka druga greška u podacima koju je potrebno naknadno ispraviti.*

Prijavljene greške ne predstavljaju greške u programu za koje su odgovorni autori programa, već nelogičnosti u podacima unetim od strane korisnika programa. Naravno, u slučaju potrebe korisniku je uvek na raspolaganju služba [tehničke podrške proizvodača](#).

Principi na osnovu kojih se formiraju automatski dokumenti

Sve funkcije koje automatski formiraju odredjene dokumente ili se koriste za masovnu obradu podataka poštuju principe koji su unapred definisani od strane programera.

Ovde možete naći principe vezane za sledeće:

- [Automatska nивелација и правила у вези цене](#)
- [Izrada popisa](#)
- [Automatsko knjiženje](#)
- [Обрачун плате \(programske modul Kadrovska evidencija/Plate\)](#)
- [Automatsko formiranje proizvodne dokumentacije \(programske modul MatProXP\)](#)
- [Paketski prenos podataka](#)

Principi vezani za automatsku nivelaciju i cene u VP i MP (vezano za programske modul RobPro XP)

Uključivanjem opcije **Automatska nivelacija** u sekciji RobPro [Setup-a opcija rada programa](#), uključuje se funkcija za automatsku izradu niveliacija unutar modula za robno knjigovodstvo RobPro XP. Prilikom prvog startovanja programa ova opcija je uključena i podrazumevana. U slučaju da korisnik ne želi automatsku izradu pratećih niveliacija, može isključiti ovu opciju u setup-u programa i nadalje program neće automatski formirati vezane niveliacije i time automatski održavati konzistentnost podataka, već celokupnu brigu o tome preuzima korisnik programa.

Nedostatak niveliacije u slučaju promene cene robe na lageru magacina/prodavnice ili neispravna niveliacija dovodi do neslaganja stanja magacina/prodavnice po lager listi i KEPU knjizi

Ako je opcija **Automatska nivelacija** uključena u [setup-u programa](#) u slučaju da program detektuje da se na lageru odabranog magacina već nalazi neka količina robe po drugoj ceni, automatski će cena robe na lageru biti promenjena na cenu po kojoj je primljena nova roba i biti napravljen prateći dokument Nivelacija kojim će biti pokrivena promena cene i usaglašena vrednost Knjige evidencije prometa i usluga sa Lager listom za odabrani magacin. Pri ažuriranju i brisanju dokumenata uvedena su sledeća ograničenja:

- Menjanje svih dokumenata za koje je vezana automatska niveličacija nije moguće, a brisanje je moguće ako hronološki gledano iza tog dokumenta ne postoji ni jedan dokument kojim je menjana cena artikla.
- Menjanje cene kod ulaznih dokumenata za koje ne postoji automatska niveličacija pri ažuriranju dokumenta bez obzira na datum unosa nije dozvoljeno ako je uključena automatska niveličacija.
- Ažuriranje stavke interne otpremnice iz VP u MP i povratnice robe iz MP u VP je ograničeno samo na promenu količine, a cene nije moguće menjati
- Ako je cena artikla menjana na dokumentima koji su hronološki iza odabranog dokumenta, dokument nije moguće ni brisati, već je potrebno obrisati dokumente unete iza njega da bi se omogućilo brisanje tog dokumenta. U suprotnom konzistentnost podataka bila bi ugrožena.

Procedura za izradu automatskih niveličacija i deo vezan za cene radi na osnovu sledećih pravila:

- cena na lageru veleprodaje vodi se bez uračunatog PDV-a;
- cena na lageru maloprodaje vodi se sa uračunatim PDV-om;
- u slučaju ulaznih dokumenata (dokumenata kojima se roba prima na lager odredjenog magacina/prodavnice) radi se automatska niveličacija celokupne količine robe na lageru sa cene na lageru na cenu unetu na dokumentu (niveličacija celog lagera) u slučaju da na lageru ulaznog magacina/prodavnice postoji količina robe sa cenom koja je različita od cene po dokumentu;
- u slučaju izlaznih dokumenata (dokumenata kojima se roba izdaje sa lagera odredjenog magacina/prodavnice) radi se automatska niveličacija količine robe koja se izdaje sa cene na lageru na cenu unetu na dokumentu (parcijalna niveličacija) u slučaju da se cena robe po dokumentu razlikuje od cene na lageru magacina/prodavnice;
- u slučaju da je uključena automatska niveličacija zabranjen je unos, ažuriranje i brisanje stavki dokumenata za tu robu i organizacionu jedinicu (prodavnici/magacin) na dokumentima sa datumom dokumenta pre datuma poslednje izmene cene;
- brisanjem stavki dokumenata sa vezanim stavkama automatske niveličanje, automatski se briše i vezana stavka automatski formirane niveličije. Zajedno sa brisanjem poslednje stavke automatske niveličije, briše se i njen zaglavlj.

Procedura za izradu automatskih niveličacija je implementirana samo na određenim dokumentima i to:

R.b.	Dokument	Vrsta autom.niv	Postupak
1.	<u>Veleprodajna kalkulacija</u>	VP niveličacija celog lagera	niveliše celokupni postojeći lager unetog magacina na unetu cenu i potom dodaje količinu unetu po dokumentu
2.	<u>Maloprodajna kalkulacija</u>	MP niveličacija celog lagera	niveliše celokupni postojeći lager unete prodavnice na unetu cenu i potom dodaje količinu unetu po dokumentu
3.	<u>Veleprodajni račun</u>	parcijalna VP niveličacija	niveliše količinu robe unetu na dokumentu sa važeće cene na lageru magacina na cenu unetu po dokumentu
4.	<u>Interni prenos - dostavnica u veleprodaji</u>	parcijalna VP niveličacija	niveliše količinu robe unetu na dokumentu sa važeće cene na lageru izlaznog magacina na cenu koja je važeća u ulaznom magacinu, ako u ulaznom magacincu već postoji ta roba. Ako roba ne postoji u magacincu koji je na dokumentu unet kao ulazni, automatska niveličacija se ne radi
5.	<u>Interni prenos - dostavnica u maloprodaji</u>	parcijalna MP niveličacija	niveliše količinu robe unetu na dokumentu sa važeće cene na lageru izlazne prodavnice na cenu koja je važeća u ulaznoj prodavnici, ako u ulaznoj prodavnici već postoji ta roba. Ako roba ne postoji u prodavnici koji je na dokumentu uneta kao ulazna, automatska niveličacija se ne radi
6.	<u>Interna otpremnica iz veleprodaje u maloprodaju</u>	MP niveličacija celog lagera	niveliše celokupni postojeći lager unete prodavnice na unetu cenu i potom dodaje količinu unetu po dokumentu
7.	<u>Povratnica iz maloprodaje u veleprodaju</u>	VP niveličacija celog lagera	niveliše celokupni postojeći lager unetog magacina na unetu cenu i potom dodaje količinu unetu po dokumentu

Principi vezani za popise

Prilikom izrade popisa u maloprodaji i veleprodaji postoje određena pravila i ograničenja. Sprovođenje popisa podrazumeva poštovanje određenog redosleda operacija i to:

- [Formiranje popisnih lista, njihovo štampanje](#);
- [Unos stvarnih količina na lageru u popisnu listu uz kontrolu viškova, manjkova i otpisom](#);
- [Sravnjivanje stanja po popisu sa stanjem na lageru](#)

Operativno postoje dve mogućnosti formiranja popisne liste:

- Rad sa celim popisnim listama podrazumeva unos svih artikala koji se nalaze u magacinu i ručni unos stvarnih količina.
- Unos samo artikala čije se stanje po računaru i fizičko stanje po popisu razlikuje.

Prilikom otvaranja nove popisne liste za organizacionu jedinicu, program nudi korisniku da popuni lager listu artiklima koji postoje na lageru odabrane organizacione jedinice. Artikli se takođe mogu dodati kao stavke popisa ručnim unosom.

Procedura za izradu popisa radi na osnovu sledećih pravila:

- Polje knjigovodstvena količina se uzima sa lager liste za odgovarajuću organizacionu jedinicu u trenutku unosa artikla na popisnu listu, bilo da se unos radi automatski ili ručno;
- U periodu od formiranja popisne liste (unosa prvog artikla na listu), do sravnjivanja stanja ne smeju se otvarati novi dokumenti niti na bilo koji način menjati stanje na lageru magacina za koji se radi popis. U suprotnom je moguće da dođe do neslaganja;
- Popis se uzima kao zadnji dokument u okviru jednog dana tako da će svi dokumenti uneti sa tim datumom biti uzeti u obzir kao da su uneti pre popisa, bez obzira na hronologiju njihovog unosa;
- Posle sravnjivanja stanja po popisu za jednu organizacionu jedinicu nije moguće naknadno unošenje dokumenata za datum popisa i datume pre popisa;
- Posle sravnjivanja stanja po popisu, on se gubi iz pregleda popisnih lista i može se pregledati u Pregledu već sravnjenih popisa.

Principi vezani za automatsko knjiženje

Principi vezani za obračun plate (vezano za programske modul Kadrovi/Plate)

Da bi obračun plate zaposlenih dao tačne rezultate, potrebno je ispoštovati određena pravila i redosled unosa podataka. Obračun plate zaposlenih formira se na mesečnom nivou, a podaci potrebni za obračun unose se korišćenjem različitih funkcija programa. Generalno važe sledeća pravila:

- Obračun plate se radi za zaposlene koji su uneti u matičnu evidenciju zaposlenih u trenutku izrade obračuna, a nisu arhivirani u slučaju **skraćenog obračuna**, odnosno zaposlene za koje su uneti radni sati za mesec obračuna u slučaju **kompletног обраčуна**;
- Obračun plate se radi prema parametrima koji su važeći u trenutku izrade obračuna, bilo gde da su uneti u programu. Od tačnosti unetih podataka direktno zavisi tačnost obračuna. Pre obračuna plate neophodno je uneti podatke bitne za obračun plata za taj mesec. Minimalno se moraju uneti podaci o **Cenama rada i poreskim osnovicama** za mesec obračuna. **Podaci koji su uneti inicijalno od strane programera ne moraju da budu tačni jer se konstantno menjaju od strane zakonodavca i odgovornost je korisnika da proveri i obezbedi tačnost svih podataka;**
- Jedan obračun plate se radi za jedan mesec i moguće ga je ponavljati neograničen broj puta do trenutka dok se ne uradi obračun za mesec koji je hronološki iza tog meseca. Kada se uradi obračun za sledeći mesec, obračun, kao i menjanje podataka za prethodne mesece biva zaključan i nije ga moguće više ponavljati. **Otvaranje obračuna za sledeći mesec smatra se finalizacijom prethodnog obračuna;**
- Preskakanje meseci obračuna nije moguće. Izuzetak je prvi obračun pri početku korišćenja programa koji se može uneti bez ograničenja;
- Ako se promene podaci koji mogu uticati na rezultate obračuna posle uradjenog obračuna, program će zahtevati da se obračun za taj mesec ponovi, pre omogućavanja izrade obračuna za sledeći mesec;
- Podaci iz izveštaja koji se odnose na obračun plata za određeni mesec mogu se štampati bez obzira da li je obračun finalizovan ili ne. U slučaju naknadne promene parametara obračuna za taj mesec, automatski se

menjaju i podaci u izveštajima. **Isključiva je odgovornost korisnika da ispravno koristi funkciju za obračun plata;**

Obračun plate sastoji se od više faza i to:

1. [Obračun osnovne plate](#)
2. [Obračun dobrovoljnog osiguranja](#)
3. [Obračun poreza i doprinosa](#)
4. [Odbijanje isplaćenih akontacija](#)
5. [Odbijanje ostalih odbitaka](#)
6. [Odbijanje dobrovoljnog osiguranja](#)
7. [Odbijanje kredita](#)
8. [Automatsko otvaranje neplaćenih kredita za sledeći mesec](#)
9. [Dodavanje naknade za prevoz o obračunavanje sume za isplatu](#)

1. Obračun osnovne plate

Programski paket BandD for Professionals XP je snabdeven različitim načinima obračuna osnovne plate. Način obračuna plate zavisi od parametra *Vrsta obračuna plate* koji se podešava u [Setup-u opcija programa](#) (Tab *Kadrovi/Plate*) i može biti **1.Skraćeni** ili **2.Kompletan**

1.Skraćeni obračun

Skraćeni obračun ne uzima podatke o radnom angažovanju zaposlenog u toku meseca (ne radi se obračun radnih sati) već polazi od dogovorene minimalne neto plate unete u unosu [parametara za obračun plate zaposlenog](#). Plata se obračunava za sve zaposlene koji su uneti u matičnu evidenciju zaposlenih u trenutku izrade obračuna, a nisu arhivirani. Ova vrsta obračuna se koristi u slučaju poslodavaca koji dogovaraju fiksnu mesečnu naknadu za rad sa svojim zaposlenima.

U ovom slučaju se na ovako dogovoren platu dodaju uneti [dodaci na platu](#) i to stimulacija, regres i ostali dodaci, kao i iznos naknade za topli obrok unete kroz unos [cena rada i poreskih osnovica](#) za odabrani mesec. Obračun sume za naknadu regresa za godišnji odmor zavisi od podešavanja opcije *Isplata regresa* koja se podešava u [Setup-u opcija programa](#) (Tab *Kadrovi/Plate*) i može biti *Mesečno* ili *Godišnje*. U slučaju da je ova opcija postavljena na *Mesečno*, kao iznos regresa uzima se iznos regresa unet u unosu [cena rada i poreskih osnovica](#), a ako je ova opcija postavljena na *Godišnje* uzima se suma uneta kroz unos dodataka na platu.

Formula za obracun zarade u ovom slučaju je:

$$Z = DMNP + ST + R + OD + TO$$

gde je:

Z	- zarada
DMNP	- dogovorena minimalna neto plata
ST	- stimulacija
R	- regres za godišnji odmor
OD	- ostali dodaci
TO	- naknada za topli obrok

Ovako dobijena osnovna plata se upoređuje sa zagarantovanom minimalnom zaradom i ako je manja od nje kao osnovna plata se uzima minimalna zagarantovana neto zarada.

Po izračunavanju osnovne plate prelazi se na sledeću fazu [obračun poreza i doprinosa](#).

2.Kompletan obračun

Kompletan obračun se zasniva na tačnom obračunu radnih sati ostvarenih od strane zaposlenih u toku meseca. Uz to, kompletan obračun uzima u obzir i koeficijente platnog razreda, radnog mesta i minuli rad prilikom obračuna osnovne plate. U slučaju da je u Setup-u parametara programa postavljen kompletan obračun, plata se obračunava samo za zaposlene za koje su uneti radni sati za mesec obračuna.

U slučaju kompletognog obračuna, prvo se obračunava iznos na osnovu radnih sati. Ovaj iznos se obračunava po formuli:

$$\sum_{i=1}^{UVBR} \left(\frac{BRSR}{BRSM} * KR \right) * CENA * KRM * KPR$$

gde je:

UVBR	- ukupan broj vrsta rada unetih za zaposlenog
BRSR	- broj radnih sati te vrste rada koje je zaposleni ostvario u toku meseca

BRSM	- broj radnih sati za mesec definisan pri unosu cena rada i poreskih osnovica za taj mesec
KR	- koeficijent vrste rada
CENA	- ugovorena minimalna cena rada za zaposlenog ili cena rada propisana na nivou meseca
KRM	- koeficijent radnog mesta
KPR	- koeficijent platnog razreda

Koeficijent platnog razreda se uzima u zavisnosti od platnog razreda koji je pridružen zaposlenom u **kartonu zaposlenog**, a za koeficijent radnog mesta uzima se koeficijent radnog mesta na kome zaposleni trenutno radi unetog u formi za unos **kretanja u službi**, t.j. mesta za koje nije unet datum kraja rada. Ako zaposlenom nije pridružen ni jedan platni razred i/ili nije trenutno raspoređen ni na jedno radno mesto, ili je u podešavanju parametara obračuna isključen bilo koji od ova dva koeficijenta, on neće biti uzet u obzir prilikom obračuna za tog zaposlenog. Takođe, pri otvaranju novog radnog mesta i platnog razreda, njima je automatski pridružen koeficijent 1, čime je isključen njihov uticaj na obračunati iznos plate.

Iznos naknade za minuli rad se obračunava prema procentu unetom pri unosu **cena rada i poreskih osnovica** za mesec obračuna. Procenat naknade se obračunava na svaku navršenu punu godinu radnog staža zaposlenog. Radni staž zaposlenog se sastoji od radnog staža ostvarenog pre zaposlenja u firmi za koju se radi knjigovodstvo (prethodni radni staž-unosi se u **kartonu zaposlenog**) i radnog staža ostvarenog u firmi. Radni staž ostvaren u firmi se uzima od dana prvog raspoređivanja na rad u okviru firme unet u funkciji za unos **kretanja u službi** do dana obračuna, bez obzira na eventualne prekide u unosu kretanja u službi unutar firme. Ukupan radni staž se računa kao zbir radnog staža izvan firme i radnog staža unutar firme.

Do iznosa naknade za minuli rad zaposlenog dolazimo po formuli:

$$MR = IPRA * GRS * KMR / 100$$

gde je:

MR	- iznos naknade za minuli rad
IPRA	- iznos na osnovu radnih sati
GRS	- broj godina radnog staža
KMR	- koeficijent minutlog rada

Na obračunat iznos na osnovu radnih sati, dodaje se naknada za minuli rad i uneti **dodaci na platu** i to stimulacija, regres i ostali dodaci, kao i iznos naknade za topli obrok unete kroz unos **cena rada i poreskih osnovica** za odabrani mesec čime se dobija osnovna plata. Obračun sume za naknadu regresa za godišnji odmor zavisi od podešavanja opcije *Isplata regresa koja se podešava u Setup-u opcija programa* (Tab Kadrovi/Plate) i može biti *Mesečno* ili *Godišnje*. U slučaju da je ova opcija postavljena na *Mesečno*, kao iznos regresa uzima se iznos regresa unet u unosu **cena rada i poreskih osnovica**, a ako je ova opcija postavljena na *Godišnje* uzima se suma uneta kroz unos dodataka na platu.

Formula za obračun zarade u ovom slučaju je:

$$Z = IPRA + MR + ST + R + OD + TO$$

gde je:

Z	- zarada
IPRA	- iznos na osnovu radnih sati
MR	- minuli rad
ST	- stimulacija
R	- regres za godišnji odmor
OD	- ostali dodaci
TO	- naknada za topli obrok

Ovako dobijena osnovna plata se upoređuje sa zagarantovanom minimalnom zaradom i ako je manja od nje kao osnovna plata se uzima minimalna zagarantovana neto zarada.

Po izračunavanju osnovne plate prelazi se na sledeću fazu **obračun poreza i doprinosa**.

2. Obračun dobrovoljnog osiguranja

Sve sume polisa dobrovoljnog osiguranja koje su markirane da se uzimaju za kao oslobođajuća stavka uobračunu poreza na platu, a koje su aktivne za obračunsku godinu i Pmesec se sabiraju i uporedjuju sa sumom koja je definisana u Cenama rada i poreskim osnovicama za taj mesec kao suma koja se ne oporezuje.

3. Obračun poreza i doprinosa

Obračun poreza i doprinosa se vrši na obračunatu zaradu i može se raditi na dva različita načina, u zavisnosti od podešavanja parametra *Redosled obračuna* u [Setup-u opcija programa](#) (Tab Kadrovi/Plate) i može biti:

1. Obračun Bruto na Neto
2. Obračun Neto na Bruto

U zavisnosti od vrste obračuna treba uskladiti i procente izdvajanja za poreze i doprinose za odgovarajući mesec pri unosu [cena rada i poreskih osnovica](#) za mesec obračuna.

Pri obračunu poreza i doprinosa obračunavaju se sume poreza na platu, kao i doprinosa za penziono, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti. Osnovica za obračun poreza i doprinosa uzima se u zavisnosti od vrste obračuna. U toku obracuna uzimaju se u obzir podaci o neoporezivoj sumi dobrovoljnog osiguranja i poreska oslobođena u skladu sa članom 21. Zakona o porezu na dohodak građana Republike Srbije.

Po izračunavanju poreza i doprinosa prelazi se na sledeću fazu [odbijanje isplaćenih akontacija](#).

4.Odbijanje isplaćenih akontacija

Od zarade umanjene za sumu svih poreza i doprinosa odbija se iznos isplaćenih akontacija tog meseca unet u funkciji za unos [akontacija](#).

Po odbijanju isplaćenih akontacija zarade prelazi se na sledeću fazu [odbijanje ostalih odbitaka](#).

5.Odbijanje ostalih odbitaka

Po odbitku poreza i doprinosa i isplaćenih akontacija pristupa se odbijanju ostalih odbitaka. Pod ostalim odbicima se podrazumevaju odbici uneti kao [ostale obustave](#), opštinski i mesni samodoprinosi, izdvajanja za sindikalnu članarinu i solidarnost.

Zarada umanjena za sumu svih poreza i doprinosa i isplaćenih akontacija uzima se kao osnovni iznos od koga se odbijaju svi ostali odbici, uključujući i kredite.

Prilikom odbijanja ostalih odbitaka, obračunava se suma koju treba odbiti, ali u slučaju da raspoloživi iznos nije dovoljan za odbijanje cele sume, odbija se samo raspoloživi iznos, tako da iznos za isplatu ne može biti manji od nule, što ne važi u slučaju odbijanja poreza i doprinosa i isplaćenih akontacija plate. Zbog toga je bitan redosled odbijanja ostalih obustava i on je sledeći:

1. Sudske zabrane
2. Opštinski samodoprinosi
3. Mesni samodoprinosi
4. Solidarnost
5. Sindikalna članarina
6. Ostali odbici

U slučaju odbitaka koji su izraženi u procentima, prilikom odbijanja se automatski izračunava iznos u zavisnosti od osnovice za svakog zaposlenog. Opštinski i mesni samodoprinos se automatski izračunavaju u slučaju da je za opštinu ili mesnu zajednicu stanovanja zaposlenog (unetu u [Kartonu zaposlenog](#)) upisan u šifarniku procenat samodoprinosa različit od nule.

Po odbijanju ostalih odbitaka prelazi se na sledeću fazu [odbijanje kredita](#).

6.Odbijanje dobrovoljnog osiguranja

Zarada umanjena za sumu svih poreza i doprinosa i isplaćenih akontacija uzima se kao osnovni iznos od koga se odbijaju svi ostali odbici, uključujući i kredite.

Odbijanje dobrovoljnog osiguranja od plate vrši se za one polise koje su označene za Automatsko odbijanje-transfer. U slučaju da zaposleni sam plaća dobrovoljno osiguranje, ovo polje treba ostaviti dečekirano i na ovom mestu se neće vršiti odbijanje mesečnih anuiteta tog osiguranja.

7.Odbijanje kredita

Prilikom odbijanja rata kredita, obračunava se suma koju treba odbiti, ali u slučaju da raspoloživi iznos nije dovoljan za odbijanje cele rate, odbija se samo raspoloživi iznos, tako da iznos za isplatu ne može biti manji od nule, što ne važi u slučaju odbijanja poreza i doprinosa i isplaćenih akontacija plate.

Po odbijanju kredita prelazi se na sledeću fazu **automatsko otvaranje neplaćenih kredita za sledeći mesec.**

8. Automatsko otvaranje neplaćenih kredita za sledeći mesec

Posle završenog obračunavanja i odbijanja kredita za sve zaposlene, automatski se vrši otvaranje kredita koji nisu zatvoreni po odbijanju rate u mesecu obračuna. Prilikom automatskog otvaranja kredita za sledeći obračunski mesec, svi parametri kredita se automatski popunjavaju i ta polja *Gotovinske update* i *Za odbijanje* nije moguće menjati.

U slučaju ponavljanja obračuna, krediti koji su automatski otvoreni za sledeći mesec prilikom prethodnog obračuna biće automatski obrisani i ponovo kreirani. Ručno otvoreni novi krediti tom prilikom neće biti obrisani, ali će promene koje su načinjene u automatski otvorenim kreditima posle prethodnog obračuna biti anulirane.

9. Dodavanje naknade za prevoz o obračunavanje sume za isplatu

Po odbijanju svih obustava, na iznos koji je dobijen dodaje se suma naknade za prevoz za odgovarajući mesec definisana pri unosu **cena rada i poreskih osnovica** za mesec. Time je konačno dobijena suma za isplatu zaposlenom.

U slučaju da je zaposlenom u kartonu uneta banka i broj tekućeg računa, podaci zaposlenog će se pojaviti u spisku za isplatu na tekući račun, a ako je polje za unos tekućeg računa ostavljenoprazno, zaposleni će se pojaviti u spisku za isplatu u gotovini.

Po završetku obračuna, automatski se ažurira i podatak o zadnjem završenom obračunu u gornjem levom uglu **DGT forme glavnog menija** programske programe.

Principi vezani za rad sa dokumentacijom proizvodnje (vezano za programski modul MatProXP)

Paketski prenos podataka

Pod pojmom "**Paketski prenos**" u ovom slučaju podrazumeva se slanje dela ili svih podataka sa jedne destinacije na drugu u određenim vremenskim intervalima i njihovo usklajivanje prema pravilima definisanim procedurom za usklajivanje podataka koja se formira prilikom postavljanja informacionog sistema za svakog korisnika ponaosob. Ovakav sistem rada se koristi obično prilikom povezivanja udaljenih destinacija, a slanje podataka se može obaviti na različite načine - preko Internet-a, snimanjem na prenosne medije (USB flash diskove, CD, DVD, prenosne hard diskove ili bilo kojim drugim načinom koji omogućava prenos fajla računara na računar...). Razmena podataka može biti jednosmerna ili dvosmerna, što se podešava u setup-u opcija prenosa.

Paketski prenos podataka funkcioniše u skladu sa podešavanjima postavljenim u **setup-u opcija paketskog prenosa podataka.**

Paketski prenos podataka se uvek vrši iz dva koraka:

1. Osnovno funkcionisanje se svodi da se na mestu računara koji je izvor podataka startuje funkcija koja podatke komprimuje i pripremi za prenos (**Priprema podataka za slanje**). Ova funkcija u za to predvidjenom folderu formira komprimovani fajl sa kompletnom bazom podataka. Ime ovog fajla se formira od imena firme ciji su podaci u pitanju na koje se dodaje racunovodstvena godina i heksadecimalni broj od 16 karaktera. Ekstenzija ovog fajla je bfp (na pr. *Abit informatika d.o.o.20135C12AA8542FF3E711.bfp*). Ovaj fajl treba presnimiti u folder iz koga se uvoze podaci na računaru na koji treba prebaciti podatke (uraditi import). Presnimavanje ovog fajla je moguće uraditi automatski, ako je uključena

automatska distribucija podataka ili se može uraditi ručno - slanjem e-mail-om ili preno nekog fizičkog medija za prenos (CD, DVD, flash memorija, prenosni HDD...). Ručno i automatsko slanje se može kombinovati, t.j. na neke destinacije se podaci mogu korišćenjem sistema automatske distribucije podataka, a na druge se mogu prenositi ručno.

2. Drugi korak se svodi na uvoz podataka u bazu na destinaciji gde treba isporučiti podatke. U slučaju da je uključena opcija *Automatski import* funkcija će biti automatski startovana, i podaci uvezeni, a ako nije potrebno je snimiti odgovarajući bfp fajl u folder za primanje podataka (podešava se u **setup-u opcija paketskog prenosa podataka**, tab *Uvoz podataka*) i startovati opciju **Uvoz podataka** podmenija *Prenos podataka* **Glavnog menija** programskega modula. Startovanjem ove funkcije odabrani set podataka biće uvezen u bazu podataka na destinaciji primanja podataka.

Primanje podataka iz baze sa svim podacima destinacije koja je poslala podatke, proverava i uvozi podatke koji su odabrani za uvoz u **setup-u opcija paketskog prenosa podataka**, tab *Uvoz podataka*. U slučaju da procedura za uvoz uoči nekonzistentnost u podacima, greške će biti prijavljene korisniku, od njega zatraženo da ih otkloni i ponovi uvoz. **Procedura za uvoz je podešena tako da uvozi samo podatke koji ne postoje u bazi u koju se vrši import. Ako se uoči da ta stavka šifarnika ili dokument sa istim brojem postoji u bazi u koju se vrši uvoz, oni se ne uvoze !!!.** **Procedura za uvoz samo dodaje nepostojče zapise u bazu, a one koji već postoje ne menjaju.** Ovo pravilo ne važi samo u slučaju da je uključen import cena usluga u kom slučaju se uvek uvoze zadnje cene usluga.

Slanje/primanje podataka može biti dvosmerno, t.j. jedna destinacija može i primati i slati podatke, ali je potrebno osmislti koji se podaci primaju a koji šalju radi očuvanja konzistentnosti podataka.

Automatska distribucija podataka

Sistem za automatski distribuciju podataka automatizuje deo slanja i primanja podataka izmedju dve destinacije. Uključivanjem i postavljanjem ovog sistema na računaru koji šalje (distribuira) podatke i na računarima koji primaju sistem se svodi na distribuciju podataka jednim klikom. Potrebno je da korisnik koji hoće da posalje podatke startuje funkciju **Preparacija podataka za slanje** i podaci će automatski biti distribuirani na sve lokacije koje su predvidjene za distribuciju. Po prijemu podataka na tim lokacijama, korisnik će automatski dobiti obaveštenje da su podaci pristigli i, ako odgovori potvrđno na pitanje da li želi odmah da ih uveze, automatski će biti startovana funkcija za uvoz podataka i korisnik posle uvoza obavešten o ishodu iste.

Da bi ovaj sistem funkcionišao, destinacije slanja i primanja podataka moraju biti povezane u računarsku mrežu, bilo putem LAN ili WAN mreže, korišćenjem VPN kanala ili na neki drugi način.

Šifarnici

Podmeni **Šifarnici** sadrži sve šifarnike neophodne za funkcionisanje programskog modula. U svim modulima to je prvi podmeni **Glavnog menija** programa. Stavke ovog menija se razlikuju od modula do modula i svaki programski modul sadrži samo one šifarnike koji se primenjuju u datom modulu, ali pojedinim šifarnicima se može pristupiti iz više programskih modula. Podaci uneti u jednom modulu u šifarnik koji je zajednički biće automatski vidljivi i u ostalim modulima. To znači da je sve jedno da li ćete Komitenta (Dobavljača/Kupca) uneti u modulu FinProXP, RobProXP, MatProXP ili Kasa - on će biti vidljiv iz svih modula.

Da bi se omogućio pravilan rad programa, svaka šifra uneta u šifarnik mora da bude jedinstvena na nivou celog programa.

Podaci se u pojedine šifarnike mogu uneti i direktno prilikom unosa dokumenata. Ovo važi za šifarnike u kojima je potreban češći unos novih podataka kao što su *Šifarnik komitenata* ili *Kontni plan*. Svim šifarnicima potrebnim za rad programskog modula moguće je pristupiti iz **Menija sa podmenijima**, a pojedinim je moguće pristupiti i preko **Glavnog toolbar-a** i/ili dugmadi **DGT forme**.

U daljem tekstu opisani su sledeći šifarnici:

- [Poreske tarife](#)
- [Komitenti \(Dobavljači/Kupci\)](#)
- [Magacini](#)
- [Konsignacioni VP magacini](#)
- [Magacini u proizvodnji](#)
- [Prodavnice](#)
- [Konsignacioni MP magacini](#)
- [Organizacione jedinice](#)
- [Kontni plan](#)
- [Finansijske promene](#)
- [Banke/kreditori/fondovi](#)
- [Vrednost boda](#)
- [Vrste blagajne](#)
- [Adresar](#)
- [Kategorije artikala/usluga](#)
- [Artikli/usluge](#)
- [Amortizacione grupe](#)
- [Vrste mašina](#)
- [Vrste troškova](#)
- [Opštine i mesne zajednice](#)
- [Sindikati](#)
- [Vrste ugovora o radu](#)
- [Platni razredi](#)
- [Vrste rada/odsustava](#)
- [Radna mesta](#)
- [Kreditirane/limitirane partije](#)
- [Stolovi](#)
- [Kasiri](#)
- [Žiro računi](#)

Poreske tarife

Šifarnik poreskih tarifa sadrži sve poreske tarife (tarife PDV-a) propisane od strane države u kojoj se program koristi. Poreske tarife koje korisniku nisu potrebne jer ne posluje sa artiklima i uslugama koje se oporezuju tom tarifom nije neophodno uneti u šifarnik. Ako se naknadno pojavi potreba za definisanjem dodatne poreske tarife, ona se može uvek naknadno uneti.

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje **standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled**. U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada unetim poreskim stopama i definisati nove.

Dodatak: procedure unosa, ažuriranja i brisanja zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima.

U slučaju da je uključena opcija za import šifarnika u **Setup-u opcija paketskog prenosa podataka** u cilju očuvanja konzistentnosti podataka neće biti moguće menjanje podataka u ovom šifarniku.

Šifarnik poreskih tarifa sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Tarifni broj	Dvocifreni broj koji predstavlja šifru poreza.
Stopa poreza	Procenat PDV-a koji se obračunava po stopi
Naziv poreza	Tekstualni opis poreza

Stopa poreza može uzimati vrednost od 0% za article koji su eventualno oslobođeni plaćanja PDV-a, pa do 99,99%. Za spaku pojedinačnu stopu poreza za robu ili usluge koje su definisane u programu, potrebno je definisati posebnu tarifu.

Na početku rada u šifarniku su već definisane poreske tarife za robu oslobođenu PDV-a, kao i opštu i posebnu stopu PDV. Preddefinisane su sledeće tarifne stope:

Tarifni broj	Opis
00	Oslobodjeno PDV-a
10	Opšta stopa PDV-a (u Republici Srbiji trenutno 18%)
11	Posebna stopa PDV-a (u Republici Srbiji trenutno 8%)

Ove poreske tarife nije moguće obrisati, a tarifu 00-Oslobodjeno PDV-a nije moguće ni ažurirati. Tarifama PDV sa tarifnim brojevima 10 i 11 moguće je pri ažuriranju promeniti samo stopu PDV, za slučaj zakonske promene stope PDV-a na nivou republike.

Komitenti (Dobavljači/Kupci)

Šifarnik komitenata služi za definisanje svih komitenata sa kojima radimo. Komitenti mogu biti samo dobavljači, samo kupci ili i dobavljači i kupci. Program prepostavlja da svi komitenti istovremeno mogu biti i dobavljači i kupci, i prilikom dodavanja novog komitenta automatski otvara analitička konta za njega u kontnom planu i to pod sintetikama kupaca, dobavljača, primljenih i datih avansa. Komitenti se mogu naknadno uneti, kako korišćenjem šifarnika, tako i direktno u unosu dokumenta iz odgovarajuće **asistent forme**.

Brisanje komitenta je moguće u slučaju da za njega ne postoje uneti dokumenti. Prilikom brisanja komitenta, automatski se brišu i automatski otvorena analitička konta iz kontnog plana, ako za njih nisu unete promene u finansijskom nalogu. U slučaju da postoje promene vezane za komitenta konta iz kontnog plana neće biti automatski obrisana.

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje **standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled**. U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada unetim komitentima i definisati novi.

Dodatak: procedure unosa, ažuriranja, pregleda, brisanja zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima, kao i **štampanja dokumenta**.

U slučaju da je uključena opcija za import šifarnika u **Setup-u opcija paketskog prenosa podataka** u cilju očuvanja konzistentnosti podataka neće biti moguće menjanje podataka u ovom šifarniku.

Pored standardne dugmadi, šifarnik komitenata sadrži i tri dodatna dugmeta.

Karton kontakata predstavlja formu preko koje možemo dobiti hronologiju važnih kontakata sa određenim komitentom. Svaki od kontakata sadrži podatke o datumu i vremenu kontakta, kratak opis kontakta kao i mesto u kome možemo do tančina opisati sve relevantne podatke bitne za tada ostvaren kontakt. Na ovaj način možemo pratiti bitne kontakte sa određenim ili svim komitentima.

Datum	Vreme	Opis
23.09.2011	14:15:55	Snimanje rezervnih kopija podataka
07.09.2011	13:05:18	Cuo se sa Milanom - nema para
29.08.2011	10:00:52	Racunar - nece da se podigne popravka
15.08.2011	9:40:56	Snimanje rezervne kopije podataka...
05.08.2011	11:16:14	Zvao - nikto se ne javlja više puta
18.07.2011	10:23:39	Snimanje rezervne kopije podataka
20.06.2011	11:36:23	Bili kod njih - popravka servera
13.06.2011	8:18:16	Milan Aksentijevic - nema pare (sredinom nedelje)
08.06.2011	10:25:32	Konverzija docx u doc 1 dokument ponovo(odgovor)
07.06.2011	12:08:11	Konverzija docx u doc 1 dokument
01.06.2011	9:00:39	Snimanje rezervne kopije...
30.05.2011	8:42:17	Javili se da je Internet proradio

- Podaci tekuceg zapisa

Datum: 23.09.2011 Vreme: 14:15:55
Opis: Snimanje rezervnih kopija podataka

NOV ZAPIS AZURIRAJ OBRISI PREGLED STAMPANJE IZLAZ

Spisak kontakata komitenta dobija se pritiskom na dugme *Komitenti*. Ova forma nam omogućava da unesemo, ažuriramo, obrišemo ili pregledamo podatke osoba iz adresara koje su vezane za odabranog komitenta kao njegovi radnici ili saradnici. Unosom nove osobe u ovoj formi ona će automatski biti ubačena u adresar i vezana na datog komitenta.

Dugme sa logom Narodne banke Srbije vrši automatsku pretragu tekućih računa komitenta u bazi NBS. Ova pretraga je ograničena na tekuće račune preduzeća registrovanih na teritoriji Republike Srbije i da bi bila moguća neophodno je da računar sa koga se vrši bude priključen na Internet. Pretraga se vrši po unetim podacima i to prvo po PIB-u, onda po matičnom broju preduzeća, a ako ovi podaci nisu uneti po nazivu.

Šifarnik komitenata sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra	Broj koji jednoznačno određuje komitenta. U slučaju da je u setup-u programa uključeno <i>Automatsko davanje šifri</i> program će automatski nuditi prvu slobodnu šifru. Korisnik može da "prekuca" ponuđenu šifru, ali se šifra ne sme ponoviti.
Naziv	Naziv preduzeća
Vrsta komitenta	Polje za odabir vrsta komitenata. Od ovog polja zavisi svrstavanje promena vezanih za komitenta unutar izveštaja koji su sastavni deo Izvoda podataka iz elektronski vođenih knjiga unutar modula FinPro XP .
Adresa, poštanski broj, mesto, telefoni....	Standardna polja za unos poštih generalija komitenta. Pri unosu države, poštanskog broja i mesta korisniku je na raspolaganju sistem za automatsko lociranje poštanskih brojeva i mesta
PDV obveznik	Polje koje određuje da li je korisnik obveznik PDV-a. Ovo polje je vrlo važno za obračun PDV-a u svim dokumentima. Program prati status komitenta u vezi sa PDV-om, t.j. da li je komitent obveznik PDV-a u trenutku kada se dokument formira i taj podatak uzima pri formiranju izveštaja, zbog mogućnosti promene statusa obveznikova PDV-a u toku godine (mogućnosti da tu toku godine komitent izgubi status obveznika PDV-a ili postane obveznik PDV-a a da to prethodno nije bio). U tom slučaju, dokumenti će se tretirati po statusu korisnika u vezi PDV-a koji je imao u trenutku formiranja dokumenta.
Inostrani komitent	Od ovog polja zavisi pod kojom sintetikom će biti otvorena analitička konta komitenta kao kupca/dobavljača, da li kao domaći ili kao inostrani kupac/dobavljač

Forma za unos podataka komitenta ima specifičnosti u delu unosa žiro računa vezanih za komitenta. Jedan komitent može imati otvoren neograničen broj žiro računa. Ovi žiro računi se mogu dodati ili obrisati iz tabelarnog pregleda žiro računa koji se nalazi na ovoj formi i automatski bivaju dodati/obrisani u/iz Šifarnika žiro računa.

Dodavanje ili brišanje žiro računa se vrši klikom na odgovarajuću dugmad ili korišćenjem standardnih prečica na tastaturi dok je selektovan tabelarni pregled žiro računa:

- otvara formu za dodavanje novog žiro računa komitenta
- briše žiro račun komitenta

Odredjivanje žiro računa komitenta koji je podrazumevani žiro račun prilikom vršenja plaćanja može se izvršiti prilikom dodavanja novog žiro računa (čekiranjem polja *Glavni račun*) ili klikom na dugme na izabranom žiro računu.

Dugme sa logom Narodne banke Srbije vrši automatsku pretragu tekućih računa komitenta u bazi NBS. Ova pretraga je ograničena na tekuće račune preduzeća registrovanih na teritoriji Republike Srbije i da bi bila moguća neophodno je da računar sa koga se vrši bude priključen na Internet. Pretraga se vrši po unetim podacima i to prvo po PIB-u, onda po matičnom broju preduzeća, a ako ovi podaci nisu uneti po nazivu. Da bi pretraga funkcionalna, neophodno je da bude unet minimalno naziv komitenta.

Napomena: Samo jedan žiro račun može biti odabran kao glavni žiro račun komitenta. Selektovanjem novog glavnog računa komitenta, prethodni glavni račun automatski biva deseletkovan.

U slučaju da se radi o jedinici preduzeća koje je holding, onda za matično preduzeće treba uneti sve podatke, dok za isturene jedinice preduzeća ne treba unositi podatke o PIB-u i treba odabrati šifru matičnog preduzeća kao šifru holdinga. U tom slučaju će u kući u kojoj se prikazuju podaci kupca na dokumentima koji imaju ovu kućicu (VP faktura, predračun...), kada se fakturiše isturenou jedinici, biti prikazani i podaci holdinga i podaci isturene jedinice ispod njih, uz navodjenje PIB-a holdinga.

Napomena:

U Šifarniku komitenata nije moguć unos dva komitenta sa istim PIB-om ili brojevima bankovnih (žiro) računa.

Magacini

Šifarnik magacina služi za definisanje svih postojećih magacina. Magacini mogu biti klasični veleprodajni magacini, konsignacioni VP magacini ili magacini u prozvodnji (magacini materijala i gotovih proizvoda). Ovi magacini se razlikuju i po opsegu šifara koje mogu zauzimati i to:

Veleprodajni magacini	- Šifre od 00001 do 09999
VP konsignacioni magacini	- Šifre od 20000 do 29999
Magacini materijala	- Šifre od 40000 do 49999
Magacini gotovih proizvoda	- Šifre od 60000 do 69999

Unos šifre magacina koja nije u skladu sa gornjim pravilom neće biti dozvoljen od strane kontrolnih funkcija programa. Takodje treba obratiti pažnju da pristup šifarniku konsignacionih VP magacina neće biti moguć ako nije uključen rad sa konsignacijom u [setup-u programa](#). Prilikom dodavanja novog magacina automatski se u kontnom planu otvaraju analitička konta magacina u kontnom planu i to pod sintetikama koje odgovaraju vrsti magacina:

- pod kontima zaliha u VP i razlike u ceni za VP magacine,
- pod kontima zaliha gotovih proizvoda i razlike u ceni za magacine gotovih proizvoda ili
- pod kontima zaliha materijala i razlike u ceni za magacine materijala.

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje [standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled](#). U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada unetim magacinima i definisati novi.

Dodatak: procedure [unosa](#), [ažuriranja](#) i [brisanja](#) zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima.

U slučaju da je uključena opcija za import šifarnika u [Setup-u opcija paketskog prenosa podataka](#) u cilju očuvanja konzistentnosti podataka neće biti moguće menjanje podataka u ovom šifarniku.

Šifarnici magacina sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra	Broj koji jednoznačno određuje magacin. U slučaju da je u <u>setup-u programa</u> uključeno <i>Automatsko davanje šifri</i> program će automatski nuditi slobodnu šifru. Korisnik može da "prekuca" ponuđenu šifru, ali se šifra ne sme ponoviti i mora da bude u skladu sa gornjim pravilima.
Naziv	Naziv magacina
Adresa, poštanski broj, mesto, telefoni....	Standardna polja za unos poštih generalija magacina i odgovornog lica.
Napomena	Polje u koje se unosi napomena u vezi magacina. U slučaju da je u <u>setup-u opcija programa</u> , tab RobProXP, kao šablon VP računa izabran Template 2, ovde unet tekst se pojavljuje u gornjem levom uglu štampane VP fakture, izmedju zaglavlja i broja računa.
U inostranstvu	Da li se magacin nalazi u inostranstvu.

Prodavnice

Šifarnik prodavnica služi za definisanje svih postojećih maloprodajnih objekata i magacina. Prodavnice mogu biti klasične prodavnice ili konsignacioni MP magacini. Ovi objekti se razlikuju i po opsegu šifara koje mogu zauzimati i to:

Prodavnice	- Šifre od 10000 do 19999
MP konsignacioni magacini	- Šifre od 30000 do 39999

Unos šifre koja nije u skladu sa gornjim pravilom neće biti dozvoljen od strane kontrolnih funkcija programa. Takodje treba obratiti pažnju da pristup šifarniku konsignacionih MP magacina neće biti moguć ako nije uključen rad sa konsignacijom u [setup-u programa](#). Prilikom dodavanja novog MP magacina/prodavnice automatski se u kontnom planu otvaraju analitička konta prodavnice u kontnom planu i to pod sintetikama zaliha u MP i razlike u ceni.

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje [standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled](#). U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada unetim prodavnicama i definisati nove.

Dodatak: procedure [unosa](#), [ažuriranja](#) i [brisanja](#) zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima.

Šifarnici prodavnica sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra	Broj koji jednoznačno određuje maloprodajni objekt (prodavnici). U slučaju da je u <u>setup-u programa</u> uključeno <i>Automatsko davanje šifri</i> program će automatski nuditi slobodnu šifru. Korisnik može da "prekuca" ponuđenu šifru, ali se šifra ne sme ponoviti i mora da bude u skladu sa gornjim pravilima.
Naziv	Naziv prodavnice
Adresa, poštanski	Standardna polja za unos poštih generalija prodavnice i odgovornog lica.

broj, mesto, telefoni....	
Napomena	Tekstualna napomena u vezi maloprodajnog objekta
U inostranstvu	Da li se maloprodajni objekat nalazi u inostranstvu.

Organizacione jedinice

Šifarnik organizacionih jedinica služi za definisanje ostalih organizacionih jedinica koje ne predstavljaju magacine i prodavnice. Sve vrste magacina i prodavnica takođe predstavljaju organizacione jedinice, a razlikuju se prema opsegu šifara. Ostale organizacione jedinice koje se definisu u ovom šifarniku takođe imaju svoj opseg šifara:

Organizacione jedinice - Šifre od 90000 do 99999

Unos šifre koja nije u skladu sa gornjim pravilom neće biti dozvoljen od strane kontrolnih funkcija programa.

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje **standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled**. U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada unetim organizacionim jedinicama i definisati nove.

Dodatak: procedure [unosa](#), [ažuriranja](#) i [brisanja](#) zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima.

Šifarnici organizacionih jedinica sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra	Broj koji jednoznačno određuje organizacionu jedinicu. U slučaju da je u setup-u programa uključeno <i>Automatsko davanje šifri</i> program će automatski nuditi slobodnu šifru. Korisnik može da "prekuca" ponuđenu šifru, ali se šifra ne sme ponoviti i mora da bude u skladu sa gornjim pravilima.
Naziv	Naziv organizacione jedinice
Adresa, poštanski broj, mesto, telefoni....	Standardna polja za unos poštih generalija prodavnice i odgovornog lica.
Napomena	Tekstualna napomena u vezi maloprodajnog objekta
U inostranstvu	Da li se organizaciona jedinica nalazi u inostranstvu.

Kontni plan

Kontni plan služi za definisanje sintetičkih i analitičkih konta. Svaki konto ima sintetički deo koji se sastoji od maksimalno 8 mesta sa ciframa i analitički deo sa 8 mesta za cifre. U kontnom planu je moguće takođe definisati i klase i grupe konta. U slučaju da se definiše klasa, grupa ili samo sintetički konto, polje analitika se ostavlja prazno, a ako se definise analitički konto potrebno je uneti i sintetiku i analitiku. Program automatski poravnavi analitiku po desnoj ivici da bi se obezbedilo pravilno sortiranje kontnog plana.

Pojedini šifarnici automatski otvaraju konta u kontnom planu (**šifarnik komitenata**), ali ova konta ne bivaju automatski obrisana ili ažurirana pri ažuriranju podataka komitenta zbog sigurnosti. Sva konta se mogu ažurirati i prilagoditi potrebama korisnika ručno iz kontnog plana.

Konta se mogu naknadno uneti, kako korišćenjem šifarnika, tako i direktno u unosu finansijskog naloga iz odgovarajuće [asistent forme](#).

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje **standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled**. U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada definisanim kontima i definisati nova.

Dodatak: procedure [unosa](#), [ažuriranja](#) i [brisanja](#) zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima, kao i [stampanja dokumenta](#).

Kontni plan sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Sintetika	Sintetički deo konta

Analitika	Analitički deo konta. Ako je konto samo sintetički, polje analitika treba ostaviti prazno.
Naziv	Standardna polja za unos poštih generalija organizacione jedinice i odgovornog lica.

Napomena:

Na početku rada u kontnom planu su već definisana odredjena konta potrebna za ispravan rad programa. Ova konta je dozvoljeno menjati, ali program upozorava da njihovo nestručno ažuriranje ili brisanje može dovesti do poremećaja u funkcionisanju programa. Da bi se obezbedilo ispravno funkcionisanje procedura za **Automatsko knjiženje** dokumentacije neophodno je izvršiti i odgovarajuće promene u **setup-u konta**, kao i u **definicijama modela za Automatsko knjiženje** u kojima se javlja konto koji je promenjen/izbrisani u kontnom planu.

Finansijske promene

Šifarnik finansijskih promena služi za definisanje vrsta finansijskih promena koje se koriste pri finansijskom knjiženju. Radi ispravnog funkcionisanja programa u programu su po prvom startovanju već preddefinisane finansijske sledeće finansijske promene:

000	- Automatsko knjiženje
001	- Početno stanje
002	- Zaključivanje glavne knjige

Šifra finansijske promene 000 je rezervisanja za procedure automatskog knjiženja u modul FinProXP iz drugih programskih modula i ne može se koristiti pri ručnom knjiženju. Preddefinisane finansijske promene nije moguće ažurirati ili brisati.

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje **standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled**. U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada unetim finansijskim promenama i definisati nove.

Dodatak: procedure [unosa](#), [ažuriranja](#) i [brisanja](#) zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima, kao i [štampanja dokumenta](#).

Šifarnik finansijskih promena sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra fin.promene	Šifra finansijske promene. Obično trocifreni broj sa unetim vodećim nulama.
Naziv	Naziv finansijske promene

Banke/kreditori/fondovi

Šifarnik banaka/kreditora/fondova sadrži podatke banaka sa kojima poslujemo, fondova dobrovoljnog osiguranja, kao i drugih kreditora (na pr.organizacija koje daju kredite zaposlenima u preduzeću i sl.).

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje **standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled**. U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada unetim bankama i definisati nove.

Dodatak: procedure [unosa](#), [ažuriranja](#) i [brisanja](#) zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima.

Šifarnik banaka sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra	Šifra banke/kreditora/fonda. Jednoznačno određuje banku u programu.
Naziv	Naziv banke/kreditora/fonda
Adresa, poštanski broj, mesto, telefoni....	Standardna polja za unos poštih generalija banke/kreditora/fonda i odgovornog lica.

Vrednost boda

Vrednost boda nije klasičan šifarnik već predstavlja hronologiju promene vrednosti boda (vezano za devizno poslovanje).

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje **standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled**. U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada unetim vrednostima boda i definisati nove.

Dodatak: procedure [unosa](#), [ažuriranja](#) i [brisanja](#) zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima.

Šifarnik bodova sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Datum	Datum od kojeg na dalje važi uneta vrednost boda
Vrednost	Vrednost deviznog boda (u domaćoj valutи)

Vrste blagajne

Šifarnik vrsta blagajne sadrži podatke o definisanim vrstama blagajne. U programu je prilikom prvog startovanja već preddefinisana vrsta blagajne 00 - Dinarska blagajna. Ako korisnik ima potrebe za drugim vrstama blagajne (devizna blagajna, blagajna bonova za gorivo...), može da definiše podatke potrebne blagajne dodavanjem iste u šifarnik.

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje **standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled**. U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada unetim vrednostima boda i definisati nove.

Dodatak: procedure [unosa](#), [ažuriranja](#) i [brisanja](#) zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima.

Šifarnik bodova sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra vrste blagajne	Jednoznačno određuje vrstu blagajne u programu
Naziv blagajne	Tekstualni naziv blagajne

Adresar

Adresar sadrži podatke o svim kontaktima koje ostvarujemo sa poslovnim partnerima. Svi kontakti mogu biti vezani za firmu/organizaciju partnera u kojoj kontakt radi ili je sa njom na drugi način povezan. Podaci u adresar mogu se uneti kroz **šifarnik komitenata**, ili direktno iz adresara. U slučaju da želite da dodate kontakt iz adresara a komitent za koga treba da ga vežete ne postoji u šifarniku komitenata to možete uraditi direktno iz adresara korišćenjem [asistent forme](#).

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje **standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled**. U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada unetim finansijskim promenama i definisati nove.

Dodatak: procedure [unosa](#), [ažuriranja](#) i [brisanja](#) zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima.

Adresar sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Ime i prezime	Ime i prezime kontakta
Šifra preduzeća	Polje koje kontakt iz adresara vezuje za preduzeće/organizaciju komitenta
Položaj	Funkcija kontakta unutar ili u vezi sa preduzećem/organizacijom komitentom
Telefoni, email....	Podaci koji omogućavaju direkstan kontakt.

Kategorije artikala/usluga

Šifarnik kategorija/usluga sadrži podatke o kategorijama robe sa kojima poslujemo. Radi lakšeg snalaženja unutar programa, korisniku je omogućeno da sve articke i/ili usluge sa kojima posluje (koje pruža) podeli u logičke kategorije. Ove kategorije nisu ničim ograničene niti preddefinisane osim time da u slučaju automatskog davanja sledeće šifre kategorije može da ih bude ukupno 99. Sam logički način podele artikala/usluga na kategorije nije ograničen, tako da korisnik može da definiše i naziva kategorije po svom nahođenju, pa čak i da sve articke/usluge svrsta u jednu kategoriju koju bi nazvao na.pr. "SVI ARTIKLI I USLUGE".

Šifra kategorije automatski se upisuje na početak šifre articla iz te kategorije, tako da su prve dve cifre šifre articla/usluge u stvari šifra kategorije što dodatno olakšava razumljivost šifre.

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje **standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled**. U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada unetim kategorijama articla/usluga i definisati nove.

Dodatak: procedure [unosa](#), [azuriranja](#) i [brisanja](#) zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima.

U slučaju da je uključena opcija za import šifarnika u **Setup-u opcija paketskog prenosa podataka** u cilju očuvanja konzistentnosti podataka neće biti moguće menjanje podataka u ovom šifarniku.

Šifarnik kategorija articla/usluga sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra kategorije	Broj koji jednoznačno određuje kategoriju i koji predstavlja prve dve cifre svih pripadajućih articla/usluga. U slučaju da je u setup-u programa uključeno Automatsko davanje šifri program će automatski nuditi slobodnu šifru.
Naziv	Naziv kategorije
H/P	Da li se uneta kategorija articla odnosi na Hranu ili Piće. Polje je aktivno samo u slučaju da je u setup-u opcija rada programa uključen rad sa ugostiteljskim objektima i ima uticaja na izveštaj list DPU (list dnevnog prometa ugostitelja)
Dozvoli prodaju preko modula Kasa	Cekiranjem ovog polja omogućava se direktna prodaja articla usluge iz ove kategorije korišćenjem eksternog modula Fiskalna kasa . Vise podataka o prodaji preko fiskalnih kasa i štampača korišćenjem programskega paketa BandD for professionals možete naći ovde ... Ako je ovo polje potvrđeno, automatski će postati dostupna i dugmad za pridruživanje tastera za brzu prodaju articla/usluga t.j. kategorija - brzih tastera . Ovo polje je dostupno samo u slučaju da je u paketu licenciran i programski modul Kasa.

Definisanje "brzih tastera"

Definisanje - pridruživanje brzih tastera omogućava dobijanje spiska articla/usluga, iz kategorije articla/usluga kojoj je brzi taster pridružen, jednim pritiskom na taster koji je pridružen kategoriji, pri unosu računa u eksternom modulu **Fiskalna kasa**. Da bi bilo moguće pridruživanje brzih tastera kategoriji, potrebno je da modul fiskalna kasa bude povezan na modul BandD for Professionals XP u **Setup-u opcija rada programa - tab Kasa**. Svi podaci definisani u okviru programskega paketa BandD for Professionals na koji su povezani jedan ili više eksternih modula **Fiskalna kasa** odnose se na sve povezane eksterne module.

Pokretanjem funkcije za pridruživanje brzih tastera kategoriji articla/usluge

klikom na dugme ulazi se u mod za pridruživanje. Potrebno je na tastaturi pritisnuti kombinaciju tastera na koju će ubuduće artikal biti moguće prodati na svim povezanim fiskalnim kasama. Na raspolaganju su funkcionalni tasteri od <F1> do <F9> i tasteri <F11> i <F12> samostalno ili u bilo kojoj kombinaciji sa tasterima

<Ctrl>, <Alt> i <Shift>.

Taster <F10> nije moguće pridružiti kao brzi taster.

Isključivanje mogućnosti pozivanja odabrane kategorije artikala preko brzih tastera vrši se klikom na dugme **Odveži** (posle toga je potrebno potvrditi odluku klikom na taster OK).

Prilikom klika na taster OK prvo se proverava da li odabrana kombinacija tastera nije pridružena nekom drugom artiklu/usluzi ili kategoriji i ako nije, kombinacija tastera se pridružuje kategoriji artikala/usluga.

Ista kombinacija tastera može se pridružiti samo jednom artiklu/usluzi ili kategoriji artikala/usluga.

Artikli/usluge

Šifarnik artikala/usluga služi za definisanje svih komitenata sa kojima radimo. Artikli i usluge mogu se podeliti na više logičkih kategorija koje se definišu u **šifarniku kategorija/usluga**. Šifarnik atrikala/usluga se takođe koristi i u programskom modulu koji pokriva proizvodnju, ali da bi se isključilo pojavljivanje poluproizvoda unutar šifarnika artikala unutar modula za komercijalu RobPro XP programskom modulu za kontrolisanje, ocitavanje i pregled podataka unesenih korišćenjem povezanih eksternih programske modula fiskalna kasa Kasa, kao i eksternim modulima za prodaju preko fiskalnih kasa/štampača *Fiskalna kasa*, u šifarniku Artikala/usluga koji se poziva unutar modula za proizvodnju i magacinsko knjigovodstvo MatProXP postoji dodatno polje *Dozvoli prodaju kroz VP i MP*. Ako je ovo polje potvrđeno, artikal/usluga će se pojaviti i u šifarniku artikala/usluga u modulu RobPro. U suprotnom, artikal/usluga će biti vidljiv samo iz modula za proizvodnju i magacinsko knjigovodstvo. Artikli i usluge se mogu naknadno unositi, kako korišćenjem šifarnika, tako i direktno u unosu dokumenta iz odgovarajuće **asistent forme**.

U slučaju da je uključena opcija za import šifarnika u **Setup-u opcija paketskog prenosa podataka** u cilju očuvanja konzistentnosti podataka neće biti moguće menjanje podataka u ovom šifarniku.

Napomena: Šifra kategorije

automatski se upisuje na početak šifre artikla iz te kategorije, tako da su prve dve cifre šifre artikla/usluge u stvari šifra kategorije što dodatno olakšava razumljivost šifre.

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje **standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled**.

U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada unetim komitentima i definisati novi.

Dodatak: procedure **unosa, ažuriranja, pregleda, brisanja** zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima, kao i **štampanja dokumenta**.

Šifarnik artikala/usluga sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Kategorija	Šifra kategorije kojoj artikal/usluga logički pripada. Uneta šifra mora prethodno da bude definisana u šifarniku kategorija artikala/usluga . Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma ...
Šifra robe	Šifra artikla/usluge. Prve dve cifre šifre artikla/usluge su šifra kategorije. Ostatak šifre se automatski generiše u slučaju da je u setup-u programa uključeno <i>Automatsko davanje šifri</i> .

	Korisnik može da "prekuca" ponuđenu šifru, ali prve dve cifre ostaju unutar izabrane kategorije. Šifra se ne sme ponoviti.
Jed.mere	Osnovna jedinica mere u kojoj se artikal prodaje. U slučaju usluga ovo polje se može ostaviti prazno.
Tarifni broj	Tarifni broj poreza (PDV-a) koji se obračunava na dati artikal/uslugu . Uneti tarifni broj mora prethodno da bude definisan u šifarniku poreskih tarifa . Odabirom poreske tarife, automatski se popunjavaju polja Stopa i Naziv tarife. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma ...
Artikal/Usluga	Odabira da li se radi o artiklu ili usluzi
Kataloški broj	Kataloški broj ili product number artikla.
Bar kod/PLU	Bar kod artikla. Bar kod takođe predstavlja PLU artikla pri korišćenju programa sa fiskalnim kasama
Minimalno *	Minimalna dozvoljena zaliha. Kada zalihe artikla padnu ispod unete količine, program to automatski signalizira. Ako je u polje uneta nula, ova kontrola je isključena.
Maksimalno *	Maksimalna dozvoljena zaliha. Kada zalihe artikla pređu unetu količinu, program to automatski signalizira. Ako je u polje uneta nula, ova kontrola je isključena.
Cena artikla/usluge **	Projektovana cena artikla/usluge. Ova cena se uzima kao preporučena cena usluge, a u slučaju da su na paket BandD for Professionals XP povezani i eksterni moduli Fiskalna kasa , ova cena u zavisnosti od odabranih parametara setup-a programa može biti i cena za upunjavanje kase/fiskalnog printer-a, t.j. cena po kojoj se vrši prodaja artikala u prodajnom objektu. Cena usluge se unosi bez uračunatog PDV-a.
Praćenje artikla po serijskim brojevima	Potvrđivanje ovog polja uključuje praćenje serijskih brojeva primljenih/izdatih artikala sa ovom šifrom. Ako je ovo polje potvrđeno, prilikom unosa stavke bilo kog dokumenta koji prati tok ovog artikla (stavke kalkulacije, racuna, prenosnica i dostavnica...) biće uključena mogućnost definisanja ne samo kolicine artikla, već i konkretnih serijskih brojeva.
Garantni rok u mesecima	U polje se unosi garantni rok koji se daje na predmetni artikal u mesecima. Prilikom definisanja novog artikla podrazumevani garantni rok za artikle je onaj koji je definisan u setup-u opcija rada programa , a u slučaju da se radi o uslugama podrazumevani garantni rok je 0 meseci - nema garancije. Za artikle na koje ne postoji garancija u ovo polje treba upisati broj 0.
Napomena	Proizvoljna tekstualna napomena u vezi artikla/usluge. Pored polja Napomena nalazi se dugme koje omogućava učitavanje preddefinisanih šablona napomena. Ove šablone moguće je definisati korišćenjem opcije Sabloni napomena podmenija <i>Održavanje</i> , Glavnog menija programskega modula.
Dozvoli prodaju kroz VP i MP	Polje je vidljivo samo iz modula MagPro XP. Ako je ovo polje potvrđeno, artikal/usluga će se pojaviti i u šifarniku artikala/usluga u modulu RobPro i Kasa. U suprotnom, artikal/usluga će biti vidljiv samo iz modula za proizvodnju i magacinsko knjigovodstvo.
Dozvoli prodaju preko modula Kasa	Cekiranjem ovog polja omogućava se direktna prodaja artikla usluge korišćenjem eksternog modula Fiskalna kasa . Vise podataka o prodaji preko fiskalnih kasa i štampača korišćenjem programskog paketa BandD for professionals možete naći ovde... Ako je ovo polje potvrđeno, automatski će postati dostupna i dugmad za pridruživanje tastera za brzu prodaju artikala/usluga - brzih tastera . Ovo polje je dostupno samo u slučaju da je u paketu licenciran i programski modul Kasa.
Slika artikla	Prikazuje sliku artikla. Jednoj šifri artikla moguće je pridružiti više slika. Za rad sa slikama koriste se sledeća dugmad:
	<ul style="list-style-type: none"> • - služi za dodavanje nove slike artikla (alternativa je pritisak na taster <Ins>ert na tastaturi kada je označena kontrola sa spiskom pridruženih slika artikla). Kada pokrenemo proceduru za pridruživanje slike artikla, otvara se prozor za odabir slike. Odabrana slika unutar šifarnika artikala biva fizički presnimljena u folder sa podacima korisnika, tako da eventualno brišanje izvornog fajla sa slikom koja je pridružena artiklu u šifarniku nema uticaja na rad programa. Ovo nije slučaj sa slikom pridruženom proizvoljno unetom artiku (šifra 0000000000 na predračunu). Više informacija o unosu slika na predračunu možete naći ovde... • - služi za brisanje aktuelne slike (alternativa je pritisak na taster pritiskom na taster ete na tastaturi).

* - ova polja je moguće uneti samo ako se radi o artiklu

** -ovo polje je moguće uneti uvek ako se radi o usluzi, a za artikal u slučaju da je u [setup-u opcija rada programa Tab Kasa](#) u polju Cena odabранo da se cena uzima iz šifarnika. **Cena artikla/usluge mora da bude različita od nule.**

Definisanje "brzih tastera"

Definisanje - pridruživanje brzih tastera omogućava prodaju artikla/usluge kojoj je brzi taster pridružen jednim pritiskom na taster koji je pridružen artiklu/usluzi pri unosu računa u eksternom modulu **Fiskalna kasa**. Da bi bila moguća prodaja artikla pritiskom na taster za brzu prodaju (brzi taster) potrebno je da modul fiskalna kasa bude povezan na modul BandD for Professionals XP u [Setup-u opcija rada programa - tab Kasa](#). Svi podaci definisani u okviru programskog paketa BandD for Professionals na koji su povezani jedan ili više eksternih modula **Fiskalna kasa** odnose se na sve povezane eksterne module.

Pokretanjem funkcije za pridruživanje brzih tastera artiklu/usluzi klikom na

dugme ulazi se u mod za pridruživanje. Potrebno je na tastaturi pritisnuti kombinaciju tastera na koju će ubuduće artikal biti moguće prodati na svim povezanim fiskalnim kasama. Na raspolaganju su funkcionalni tasteri od <F1> do <F9> i tasteri <F11> i <F12> samostalno ili u bilo kojoj kombinaciji sa tasterima <Ctrl>, <Alt> i <Shift>.

Taster <F10> nije moguće pridružiti kao brzi taster.

Izključivanje mogućnosti pozivanja odabranog artikla preko brzih tastera vrši se klikom na dugme **Odveži** (posle toga je potrebno potvrditi odluku klikom na taster **OK**).

Prilikom klika na taster **OK** prvo se proverava da li odabrana kombinacija tastera nije pridružena nekom drugom artiklu/usluzi i ako nije, kombinacija tastera se pridružuje artiklu/usluzi.

Ista kombinacija tastera može se pridružiti samo jednom artiklu/usluzi ili kategoriji artikala/usluga.

Amortizacione grupe

Šifarnik amortizacionih grupa sadrži podatke o svim definisanim amortizacionim grupama osnovnih sredstava. Sva osnovna sredstva moraju se pridružiti odgovarajućoj amortizacionoj grupi. Svakoj amortizacionoj grupi može se dodeliti odgovarajuća stopa amortizacije. Amortizacione grupe nisu ničim ograničene niti preddefinisane osim time da u slučaju automatskog davanja sledeće šifre amortizacione grupe može da ih bude ukupno 99. Sam logički način podele osnovnih sredstava na amortizacione grupe nije ograničen, tako da korisnik može da definiše i naziva grupe po svom nahođenju, pa čak i da sva osnovna sredstva svrstaju u jednu grupu koju bi nazvao na.pr. "SVA SREDSTVA".

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje [standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled](#). U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada unetim amortizacionim grupama i definisati nove.

Dodatak: procedure [unosa](#), [azuriranja](#) i [brisanja](#) zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima.

Šifarnik amortizacionih grupa sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra grupe	Broj koji jednoznačno određuje amortizacionu grupu. U slučaju da je u setup-u programa uključeno Automatsko davanje šifri program će automatski nuditi slobodnu šifru.
Naziv	Naziv amortizacione grupe
Stopa amortizacije (%)	Godišnja stopa amortizacije osnovnih sredstava koja pripadaju grupi

U bazi podataka je pri distribuciji programa već postoji preddefinisana amortizaciona grupa 00 - Amortiyacija 0%. Ova amortizacionu grupu je potrebna za ispravno funkcionisanje programa i nije moguće menjati je niti je obrisati iz šifarnika amortizacionih grupa.

Pri definisanju osnovnog sredstva, svakom sredstvu se dodeljuje odgovarajuća amortizaciona grupa sa ovde unetom stopom amortizacije za grupu. U slučaju da je osnovnom sredstvu dodeljena stopa sredstva 0% automatski se prilikom amortizacije kao stopa amortizacije za to sredstvo uzima stopa amortizacione grupe kojoj sredstvo pripada.

Vrste mašina

Šifarnik vrsta mašina sadrži podatke o svim definisanim vrstama mašina koje se koriste unutar proizvodnje. Ovaj šifarnik je predviđen za korišćenje u proizvodnim preduzećima i omogućava podele po vrstama. Uloga ove podele je da se na proizvodnom obrascu za određeni artikal može navesti vrsta mašine čije je angažovanje potrebno u proizvodnji određenog gotovog ili poluproizvoda. Na osnovu podataka o vremenu i koeficijentima pridruženim određenim vrstama mašina kasnije se može doći do podataka o troškovima proizvodnje i omogućiti planiranje iskorišćenja proizvodnih resursa.

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje **standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled**. U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada unetim vrstama mašina i definisati nove.

Dodatak: procedure [unosa](#), [azuriranja](#) i [brisanja](#) zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima.

Šifarnik vrsta mašina sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra vrste mašine	Broj koji jednoznačno određuje vrstu mašine. U slučaju da je u setup-u programa uključeno <i>Automatsko davanje šifri</i> program će automatski nuditi slobodnu šifru.
Naziv	Naziv vrste mašine

Vrste troškova

Šifarnik vrsta troškova sadrži podatke o svim definisanim vrstama troškova poslovanja. Ovaj šifarnik je predviđen za korišćenje u svim vrstama pravnih subjekata i omogućava razvrstavanje pristiglih računa koji se mogu svrstati u troškove poslovanja u grupe - vrste troškova, prilikom unosa primljenih računa za troškove. Vrste troškova korisnik sam definiše u skladu sa svojim potrebama i podacima.

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje **standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled**. U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada unetim vrstama troškova i definisati nove.

Dodatak: procedure [unosa](#), [azuriranja](#) i [brisanja](#) zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima.

Šifarnik vrsta troškova sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra vr.troška	Podatak koji jednoznačno određuje vrstu troška. U slučaju da je u setup-u programa uključeno <i>Automatsko davanje šifri</i> program će automatski nuditi slobodnu šifru.
Naziv	Naziv vrste troška
PDV	Da li se troškovi ove vrste mogu koristiti kao odbitna stavka pri obračunu PDV-a

Opštine i mesne zajednice

Šifarnik opština i mesnih zajednica grupa sadrži podatke o svim definisanim opštinama u kojima žive zaposleni i mesnim zajednicama unutar njih. U slučaju da postoje opštinski ili mesni samodoprinosi, njihov procenat se unosi u okviru ovog šifarnika.

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje **standardizovani dvoprovorski tabelarni pregled**. U ovom pregledu u formi tabele mogu se u gornjem prozoru nalaze podaci o opština, a u donjem o mesnim zajednicama unutar njih.

Dodatak: procedure [unosa](#), [ažuriranja](#) i [brisanja](#) zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima.

Gornji prozor šifarnika opština sadrži podatke o **opština** i to sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra opštine	Broj koji jednoznačno određuje opštinu. U slučaju da je u setup-u programa uključeno <i>Automatsko davanje šifri</i> program će automatski nuditi slobodnu šifru.
Naziv	Naziv opštine
Žiro račun	Tekući račun opštine. U slučaju postojanja opštinskog samodoprinosa ovde treba upisati tekući račun na koji se samodoprinos uplaćuje
Opštinski samodoprinos (%)	Mesečna stopa opštinskog samodoprinosa
Prirez (%) *	Stopa prireza (samo za korisnike sa teritorije Republike Crne Core)
Mesto	Grad
Telefon	Telefon
Odgovorno lice	Lice za kontakt
Org.jedinica RUJP	Šifra odgovarajuće organizacione jedinice RUJP (011-Beograd, 049-Kragujevac...). Ovo polje je potrebno zbog ispravnog popunjavanja PPP-PD obrasca.

* - opcije su aktivne samo u slučaju da je polje Država u sekcijsi **Internacionalna podešavanja** postavljeno na Crna Gora pošto se ova podešavanja uzimaju u obzir samo prilikom obračuna plate za korisnike iz Crne Gore

Donji prozor šifarnika opština sadrži podatke o **mesnim zajednicama** unutar opštine i to sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra M.Z.	Broj koji jednoznačno određuje mesnu zajednicu. Šifra mesne zajednice mora da bude jedinstvena na nivou programa. U slučaju da je u setup-u programa uključeno <i>Automatsko davanje šifri</i> program će automatski nuditi slobodnu šifru.
Naziv	Naziv mesne zajednice
Žiro račun	Tekući račun mesne zajednice. U slučaju postojanja mesnog samodoprinosa ovde treba upisati tekući račun na koji se samodoprinos uplaćuje
Opštinski samodoprinos (%)	Mesečna stopa opštinskog samodoprinosa
Mesto	Grad
Telefon	Telefon
Odgovorno lice	Lice za kontakt

Sindikati

Šifarnik sindikata sadrži podatke sindikata čiji su zaposleni eventualno članovi.

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje **standardizovani jednoprovorski tabelarni pregled**. U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada unetim bankama i definisati nove.

Dodatak: procedure [unosa](#), [ažuriranja](#) i [brisanja](#) zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima.

Šifarnik sindikata sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
-------	------

Šifra sindikata	Šifra sindikata. Jednoznačno određuje sindikat u programu.
Naziv	Naziv sindikata
Izdvajanje za sindikat (%)	Mesečni procenat izdvajanja iz plate zaposlenog - člana za sindikalnu članarinu
Izdvajanje za solidarnost (%)	Mesečni procenat izdvajanja iz plate zaposlenog - člana za solidarnost
Žiro račun	Tekući račun sindikata. U slučaju postojanja članarine i ili solidarnost ovde treba upisati tekući račun na koji se članarina/solidarnost uplaćuje
Telefon	Telefon
Odgovorno lice	Lice za kontakt

Vrste ugovora o radu

Šifarnik vrsta ugovora o radu sadrži podatke o definisanim ugovorima koje zaposleni mogu sklopiti sa poslodavcem.

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje **standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled**. U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada unetim vrstama ugovora o radu i definisati nove.

Dodatak: procedure [unosa](#), [ažuriranja](#) i [brisanja](#) zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima.

Šifarnik ugovora o radu sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra vrste ugovora	Šifra vrste ugovora o radu. Jednoznačno određuje vrstu ugovora o radu u programu. U slučaju da je u setup-u programa uključeno Automatsko davanje šifri program će automatski nuditi slobodnu šifru.
Naziv	Naziv vrste ugovora o radu

Pri distribuciji programa preddefinisane su 4 vrste ugovora i to:

- 01 - Na neodredjeno vreme
- 02 - Na određeno vreme
- 03 - Probni rad
- 04 - Volontiranje

Platni razredi

Šifarnik platnih razreda sadrži podatke o definisanim platnim razredima zaposlenih.

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje **standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled**. U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada unetim platnim razredima i definisati nove.

Dodatak: procedure [unosa](#), [ažuriranja](#) i [brisanja](#) zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima.

Šifarnik platnih razreda sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra pl.razreda	Šifra platnog razreda. Jednoznačno određuje vrstu rada u programu. U slučaju da je u setup-u programa uključeno Automatsko davanje šifri program će automatski nuditi slobodnu šifru.
Naziv	Naziv platnog razreda
Koeficijent	Koeficijent platnog razreda. Koeficijent ima ulogu pri obračunu plate. Preddefinisana vrednost koeficijenta je 1 u kom slučaju ne utiče na obračun plate. Više podataka o načinu obračuna plate možete naći ovde ...

Vrste rada/odsustava

Šifarnik vrsta rada/odsustava sadrži podatke o definisanim vrstama radnog angažovanja ili odsustvima zaposlenih koja se uzimaju pri izradi PPPPD obrasca (Republika Srbija). Podaci iz ovog šifarnika koriste se prilikom obračuna plate

zaposlenih prema učinku u zavisnosti od broja radnih sati koje je zaposleni ostvario, a odnose se na određenu vrstu rada i definisani koeficijent za tu vrstu rada.

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje **standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled**. U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada unetim bankama i definisati nove.

Dodatak: procedure [unosa](#), [ažuriranja](#) i [brisanja](#) zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima.

Šifarnik vrsta rada sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra vr.rada	Šifra vrste rada. Jednoznačno određuje vrstu rada u programu. U slučaju da je u setup-u programa uključeno Automatsko davanje šifri program će automatski nuditi slobodnu šifru.
Naziv	Naziv vrste rada
R/O	Da li se radi o vrsti rada ili odsustva. Više podataka o načinu obračuna plate možete naći ovde...
OVP	OVP - Potrebno za formiranje PPPPD obrasca (Republika Srbija). Više podataka o načinu obračuna plate možete naći ovde...
Min.koeficijent	Minimalni koeficijent vrste rada/odsustva propisan od strane zakonodavca. Koeficijent unet u sledećem polju ne može da ima vrednost manju od ove. Više podataka o načinu obračuna plate možete naći ovde...
Koeficijent	Koeficijent vrste rada/odsustva. Koeficijent ima ulogu pri obračunu plate. Preddefinisana vrednost koeficijenta je 1 u kom slučaju ne utiče na obračun plate. Više podataka o načinu obračuna plate možete naći ovde...

Radna mesta

Šifarnik radnih mesta sadrži podatke o definisanim radnim mestima - sistematizaciji. Podaci iz ovog šifarnika koriste se u matičnoj evidenciji i obračunu plata.

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje **standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled**. U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada unetim bankama i definisati nove.

Dodatak: procedure [unosa](#), [ažuriranja](#) i [brisanja](#) zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima.

Šifarnik radnih mesta sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra radnog mesta	Šifra vrste rada. Jednoznačno određuje radno mesto u programu.
Naziv	Naziv radnog mesta
Koeficijent	Koeficijent radnog mesta. Koeficijent ima ulogu pri obračunu plate. Preddefinisana vrednost koeficijenta je 1 u kom slučaju ne utiče na obračun plate. Više podataka o načinu obračuna plate možete naći ovde...
Beneficirani PIO	Da li se za zaposlene na ovom radnom mestu uplaćuje beneficirani PIO. Ovo polje ima ulogu u obračunu plate za korisnike iz Srbije.

Kreditirane/limitirane partije

Šifarnik kreditiranih/limitiranih partija sadrži podatke o odobrenik kreditnim limitima za maloprodajne kupce. Ovaj šifarnik se koristi za analize prodaje u paketu BandD for Professionals XP i za kontrolu plaćanja unutar eksternih [modula Fiskalna kasa](#) koji su povezani na odgovarajuću prodavnici u paketu BandD for Professionals XP. Više podataka o načinima povezivanja eksternih modula Fiskalna kasa sa paketom BandD for Professionals XP možete naći [ovde...](#)

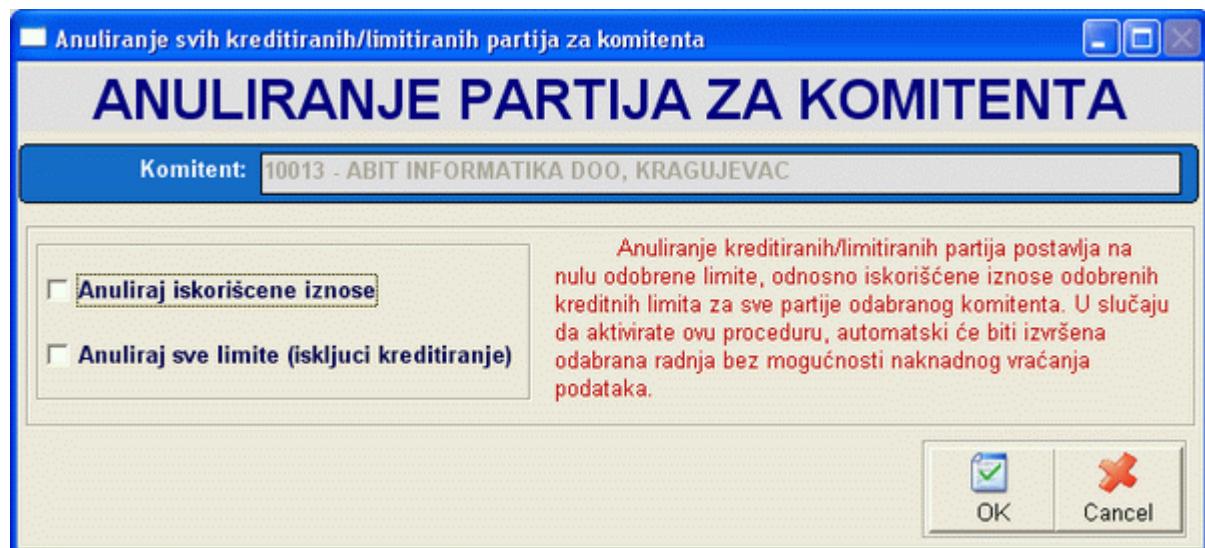
Kroz šifarnik kreditiranih/limitiranih partija moguće je odrediti limite bezgotovinskog plaćanja za maloprodajne korisnike. Radi lakše kontrole svi maloprodajni korisnici su pridruženi odgovarajućim komitentima iz šifarnika komitenata (dobavljača/kupaca). Na ovaj način je, na primer, omogućeno da se, u dogовору са неким komitentom (dobavljačem/kupcem) odrede limiti za svakog ili odredjene zaposlene tok komitenta koje oni mogu iskoristiti za kupovinu u maloprodajnim objektima u toku određenog vremenskog perioda, a komitent se obavezuje da ih po isteku vremenskog perioda isplati. Takodje je, korišćenjem ove funkcije, moguće određivanje kreditnih limita za fizička i pravna lica po drugim osnovama, uključujući i izdavanje svojih kreditnih kartica sa posebno definisanim limitima i evidencijom za svakog posebnog korisnika/partiju.

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje **standardizovani dvoprovorski tabelarni pregled**. U ovom pregledu u formi tabele mogu se u gornjem prozoru nalaze podaci svih komitenata definisanih u **Šifarniku komitenata**, a u donjem podaci definisanih limitiranih partija koje su logički pridružene konitentu.

Podatke u gornjem prozoru šifarnika koji sadrži podatke o **komitentima** nije moguće menjati ili dodavati. U slučaju da je motrebna izmena podataka komitenta ili dodavanje novog, to je moguće uraditi korišćenjem odgovarajućih opcija **Šifarnika komitenata**. Kada je odabran ovaj prozor, aktivna je standardna funkcija sa **štampanje** šifarnika, kao i funkcija za anuliranje svih kreditiranih/limitiranih partija određenog komitenta. Odabirom dugmeta za štampu štampa se spisak svih partija odabranog komitenta sa podacima o odobrenim limitima, iskorišćenim i raspoloživim sumama.

Klikom na dugme **Anuliranje za komitenta** koje se nalazi u donjem levom uglu ekrana, startuje se procedura koja omogućava anuliranja koja se odnose na sve partije odabranog komitenta.

Moguće je odabrati dve vrste anuliranja koje mogu biti odabранe istovremeno ili pojedinačno:

- Anuliraj iskorišcene iznose** - Ova opcija anulira iznose iskorišćenog dela limita za sve partije odabranog korisnika odjednom (primer - korisnik je platio ispostavljen račun za sve svoje radnike)
- Anuliraj sve limite (isključi kreditiranje)** - Ova opcija anulira sve odobrene limite partika koje su logički pridružene odabranom komitentu i time isključuje mogućnost daljeg korišćenja kreditirane kupovine. Ova opcija automatski ne anulira do tog trenutka iskorišćene iznose, osim ako se istovremeno ne odabere i opcija *Anuliraj iskorišcene iznose*.

Donji prozor šifarnika kreditiranih/limitiranih partija sadrži podatke o **partijama** pridruženim odgovarajućem komitentu i to sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra	Broj koji jednoznačno određuje partiju unutar pridruženih eksternih modula Fiskalna kasa i programskog paketa BandD for Professionals XP. Šifra partije mora da bude jedinstvena na nivou programa . U slučaju da je u setup-u programa uključeno Automatsko davanje šifri program će automatski nuditi slobodnu šifru.
Prezime i ime	Prezime i ime korisnika kreditirane/limitirane partije
Adresa, Post.br. Mesto	Adresa, poštanski broj i mesto stanovanja korisnika kreditirane/limitirane partije
Telefon	Broj telefona korisnika kreditirane/limitirane partije
JMBG	Jedinstveni matični broj (lični broj) korisnika kreditirane/limitirane partije
Limit	Iznos odobrenog limita
Iskorišćeno	Do sada iskorišćena suma limita
Ostalo	Raspoloživa suma limita (izračunava se kao Limit - Iskorišćeno)

Sumu limita i iskorišćenu sumu moguće je ručno izmeniti za svaku partiju korišćenjem funkcije ažuriranja. Suma **Iskorišćeno** se automatski uvećava prilikom svake prodaje korišćenjem eksternih modula Fiskalna kasa ako je pri

plaćanju navedena odgovarajuća šifra limitirane partije. Prodaja neće biti dozvoljena u slučaju da je za tu partiju iznos nepokrivenog dela računa veći od iznosa limita ili iznosa Ostale raspoložive sume kredita za odabranu limitiranu partiju.

Dodatak: procedure [unosa](#), [azuriranja](#) i [brisanja](#) zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima.

Stolovi

Šifarnik stolova je predviđen za eksterne [module Fiskalna kasa](#) koji su podešeni za rad u modu ugostiteljskog objekta. On sadrži podatke o definisanim stolovima unutar objekta, a omoučava i vođenje posebne evidencije o nenaplaćenim narudžbinama odnosno narudžbinama koje se vode kao rashod ili reprezentacija (dozvodjena pića za konobare, pića na račun kuće...).

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje [standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled](#). U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada unetim stolovima i definisati novi.

Dodatak: procedure [unosa](#), [azuriranja](#) i [brisanja](#) zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima.

Šifarnik stolova sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra stola	Šifra stola. Jednoznačno određuje odabrani sto unutar programa i eksternih modula Fiskalna kasa. U slučaju da je u setup-u programa uključeno Automatsko davanje šifri program će automatski nuditi slobodnu šifru.
Naziv	Naziv stola
Rashod/reprezentacija	Polje koje određuje da li se računi vezani na ovaj sto računaku kao rashod/reprezentacija

Kasiri

Šifarnik kasira služi za definisanje kasira za privavljanje na povezane eksterne [module Fiskalna kasa](#). Ovaj šifarnik sadrži podatke o svim kasirima koji imaju pristup sistemu kroz eksterne module Fiskalna kasa, uključujući i pristupne šifre i nivo pristupa podacima. Ovaj šifarnik predstavlja poseban, nezavistan sistem za definisanje korisnika koji imaju pristup opcijama programskih modula Fiskalna kasa, potpuno nezavisno od sistema korisničkih šifara programskog paketa BandD for Professionals XP. **Da bi neko mogao da pristupi povezanik eksternim modulima Fiskalna kasa, mora biti definisan kao kasir unutar ovog šifarnika, mora mu biti dodeljeno jedinstveno korisničko ime, lozinka i nivo prava pristupa - status. Ovde definisano korisničko ime, lozinka i status, odnose se samo na eksterne module Fiskalna kasa i nemaju veze sa pristupom podacima iz programskog paketa BandD for Professionals XP.**

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje [standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled](#). U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada unetim stolovima i definisati novi.

Dodatak: procedure [unosa](#), [azuriranja](#) i [brisanja](#) zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima.

Šifarnik kasira sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Korisničko ime	Javno ime korisnika programa kojim se prijavljuje na povezane eksterne module Fiskalna kasa
Lozinka	Tajna šifra korisnika. Lozinku je obavezno držati u tajnosti radi onemogućavanja eventualnih zloupotreba, neovlašćenog pristupa podacima i njihovog menjanja.
Prezime i ime	Prezime i ime korisnika
Status	Status korisnika unutar sistema. Status direktno određuje prava pristupa kasira unutar eksternog modula Fiskalna kasa. Postoje tri nivoa pristupa unutar modula Fiskalna kasa: <ul style="list-style-type: none">Kasir - Najniži nivo prostupa. Prava korisnika su ograničena na prava potrebna za prodaju preko fiskalne kase.Šef - Korisnik šef ima sva prava kasira uz dodatak prava na pregled izveštaja i anuliranja kase

- **Administrator** - Najviši nivo pristupa sa pravom korišćenja svih opcija.

Prilikom instalacije programskog paketa automatski se formiraju 3 kasira sa preddefinisanim šiframa i to:

Korisničko ime	Lozinka	Status
ADMIN	ADMIN	Administrator
KASIR	111	Kasir
SEF	999	Šef

Ova korisnička imena i lozinke su definisana radi olakšavanja isprobavanja opcija eksternog programskog modula Fiskalna kasa. U slučaju korišćenja ovih modula u realnom radu, radi sprečavanja neovlašćenog pristupa potrebno je ponaosob definisati nove kasire i izbrisati preddefinisane šifre za pristup ili bar preddefinisanim korisnicima promeniti lozinke za pristup.

Žiro računi

Šifarnik žiro računa je predviđen da sadrži sve brojeve bankarskih računa sa/na koje se vrše uplate.

Žiro račun se u ovaj šifarnik može uneti direktno ili iz drugih šifarnika (na pr. [šifarnika komitenata](#)). U slučaju da je žiro račun unet iz drugih šifarnika nije moguće njegovo menjanje iz šifarnika žiro računa već se promena mora izvršiti iz šifarnika iz koga je žiro račun unet.

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje [standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled](#). U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada definisanim žiro računima i definisati novi.

Dodatak: procedure [unosa](#), [azuriranja](#) i [brisanja](#) zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima, kao i [stampanja dokumenta](#).

Šifarnik žiro računa sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Žiro račun	Broj žiro računa
Glavni račun	Da li se račun koristi kao podrazumevani račun za plaćanje komitentu
Naziv	Naziv korisnika žiro računa
Mesto	Mesto sedišta korisnika žiro računa
Šifra komitenta *	Šifra komitenta čiji je žiro račun
Naziv komitenta *	Naziv komitenta čiji je žiro račun
PDV obveznik *	Da li je komitent PDV obveznik

* - polja se pojavljuju samo u pregledu i samo u slučaju ako je žiro račun otvoren iz šifarnika komitenata

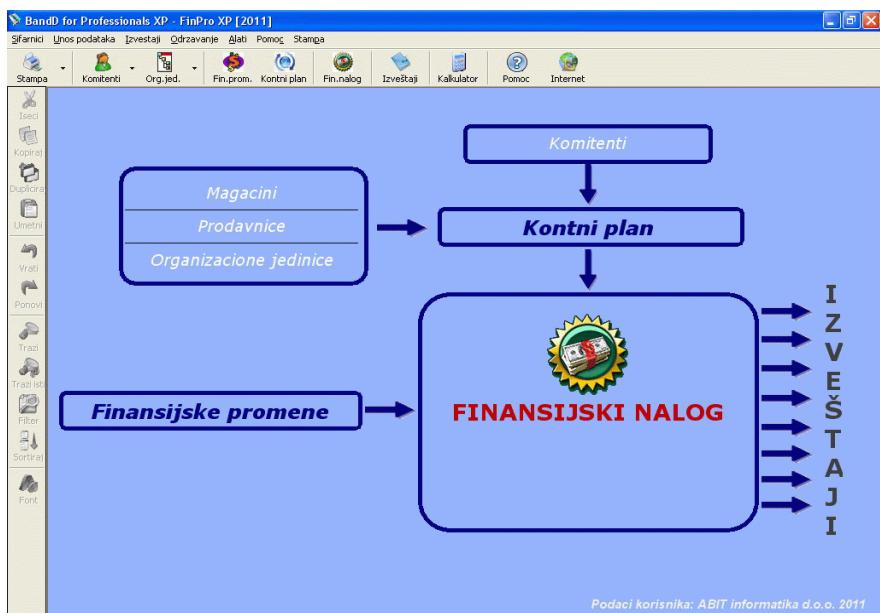
FinProXP - Modul za finansijsko knjigovodstvo

Programski modul **FinPro XP** je namenjen za vodjenje finansijskog knjigovodstva preduzeća, organizacija, budžetskih ustanova, privatnih preduzetnika i drugih pravnih i fizičkih lica koja vode dvojno knjigovodstvo.

Ovaj programske modul pokriva sve potrebe vezane za glavnu knjigu, analitiku i sintetiku, kao i osnovne, zakonom propisane statističke izveštaje. Podaci koji se unose kroz dokumente koji su sastavni deo drugih programske modula (RobPro, MatPro...), automatski se mogu knjižiti u finansijske naloge modula FinPro XP upotrebom funkcija za **automatsko knjiženje** prema unetim modelima za knjiženje dokumentacije.

Pri startovanju modula, potrebno je izabrati podatke korisnika/knjigovodstvenu godinu i prijaviti se sistemu unoseći svoje korisničko ime i lozinku. Od nivoa koji je dodeljen korisničkom imenu zavisiće i prava koja korisnik ima unutar programskega modula.

Više podataka o načinu prijavljivanja možete naći [ovde...](#)

Glavni meni

Startovanjem modula FinProXP na ekranu se pojavljuje **Glavni meni** kao glavni ekran za navigaciju kroz opcije programskega modula. Za generalno objašnjenje delova i opcija glavnog menija kliknite [ovde...](#)

Glavni meni programskega modula FinProXP podeljen je na više logičkih celina-podmenija i to:

- [Šifarnici](#)
- [Unos podataka](#)
- [Izveštaji](#)
- [Održavanje](#)
- [Alati](#)
- [Prenos podataka](#)
- [Pomoć](#)
- [Stampa](#)

1. Šifarnici

Podmeni **Šifarnici** sadrži sve šifarnike neophodne za funkcionisanje programskega modula. Isti šifarnici su zajednički za sve module tako da su podaci uneti u jednom modulu u šifarnik vidljivi i u ostalim modulima. To znači da je sve jedno da li ćete Komitenata (Dobavljača/Kupca) uneti u modulu FinProXP, RobProXP, MatProXP ili Kasa- on će biti vidljiv iz svih modula. Za pregled spiska svih raspoloživih šifarnika u programu kliknite [ovde...](#)

Da bi se omogućio pravilan rad programa, svaka šifra uneta u šifarnik mora da bude jedinstvena na nivou celog programa.

Podaci se u pojedine šifarnike mogu uneti i direktno prilikom unosa dokumenata. Ovo važi za šifarnike u kojima je potreban češći unos novih podataka kao što su **Šifarnik komitenata** ili **Kontni plan**. Svim šifarnicima potrebnim za rad

programskog modula moguće je pristupiti iz [Menija sa podmenijima](#), a pojedinim je moguće pristupiti i preko [Glavnog toolbar-a](#) ili dugmadi [DGT forme](#).

Preko podmenija **Šifarnici** u programskom modulu FinProXP može se pristupiti sledećim šifarnicima:

- [Poreske tarife](#)
- [Komitenti \(Dobavljači/Kupci\)](#)
- Podmeni *Magacini*
 - [VP magacini](#)
 - [Konsignacioni VP magacini](#)
 - [Magacini materijala](#)
 - [Magacini gotovih proizvoda](#)
- Podmeni *Prodavnice*
 - [Prodavnice](#)
 - [Konsignacioni MP magacini](#)
- [Organizacione jedinice](#)
- [Kontrolni plan](#)
- [Finansijske promene](#)
- [Banke/kreditori/fondovi](#)
- [Vrednost boda](#)
- [Vrste troškova](#)
- [Vrste blagajne](#)
- [Žiro računi](#)
- [Adresar](#)

Odabirom opcije **Zatvorи program** izlazimo iz programskog modula FinProXP i vraćamo se u [Osnovni meni programa](#).

2. Unos podataka

Podmeni **Unos podataka** sadrži opcije za formiranje i unos dokumenata na osnovu kojih se kasnije formiraju odgovarajući izveštaji u okviru ovog ili drugih programske modula. BandD for Professionals XP, kao integrisani poslovni sistem, koristi podatke unete jednom i na jednom mestu za formiranje mnoštva izveštaja u istom ili drugim programskim modulima. Svaka promena podataka u dokumentima, automatski se odražava i na izveštaje koji se formiraju prilikom pozivanja.

Podmeni **Unos podataka** programskog modula FinProXP sadrži sledeće opcije:

- [Finansijski nalog](#)
 - Podmeni *Automatsko knjiženje*
 - [RobProXP - Trgovina](#)
 - [MatPro XP - Proizvodnja](#)
 - [Troškovi](#)
 - [Blagajna](#)
-

2.1 Finansijski nalog

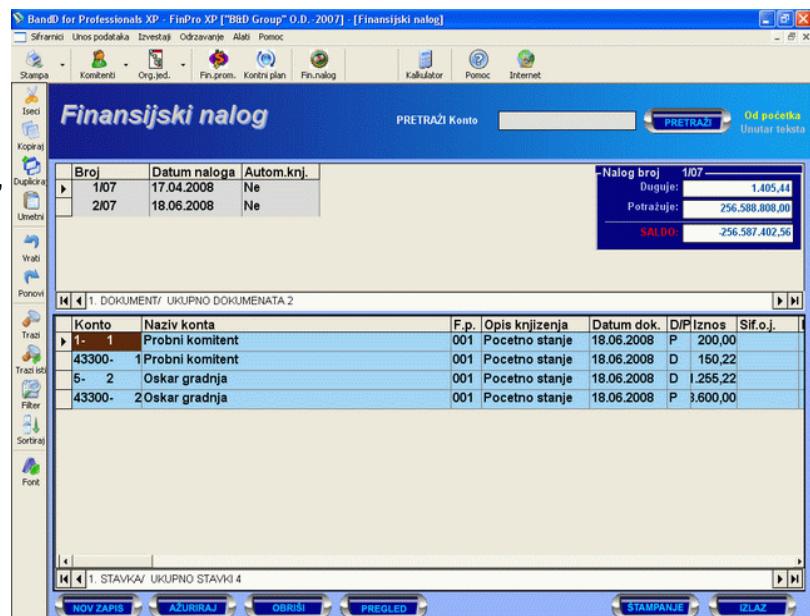
Finansijski nalog je osnovni dokument za unos podataka u programskom modulu FinProXP. Svi kasniji izveštaji dobijaju se na osnovu ovog unosa.

Finansijski nalog može biti formiran ručno, unosom kroz funkcije za promenu podataka standardnog **dvoprovorskog tabelarnog pregleda** ili automatski, korišćenjem funkcija za **automatsko knjiženje** iz drugih modula programske pakete.

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o:

- [unosu zaglavlja naloga ili stavke](#)
- [azuriranju naloga ili stavke](#)
- [brisanju naloga ili stavke](#)
- [pregledu zaglavlja naloga ili stavke](#)
- [stampanju naloga](#)

-Nalog broj	2/07
Duguje:	700,00
Potražuje:	0,00
SALDO:	700,00

Kod dvoprovorskog tabelarnog pregleda u finansijskom nalogu u gornjem desnom uglu nalazi se prozor sa podacima o aktuelnom finansijskom nalogu. U ovom prozoru se nalaze podaci sa saldima dugovne i potražne strane, kao i ukupnom saldom naloga. Na osnovu podataka ovog prozora može se bez ulaska u nalog i štampanja videti da li nalog "visi".

Naloge automatski formirane u procedurama za **automatsko knjiženje** dokumentacije iz drugih programskih modula programske pakete nije moguće menjati niti brisati.

Zaglavje naloga sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Broj naloga	Broj koji jednoznačno određuje nalog u formatu xxxxxxxx/gg, gde je xxxxxxx sedmocifreni broj, a gg dve zadnje cifre knjigovodstvene godine. Ako je uključeno <i>Automatsko dodeljivanje rednog broja naloga u setup-u programa</i> program će svakom novom nalogu automatski davati prvi sledeći slobodan broj.
Datum naloga	Datum knjiženja naloga
Automatsko knjiženje	Polje koje program automatski popunjava i nije ga moguće menjati. Može da bude <i>Da</i> za automatski knjižene naloge i <i>Ne</i> za ručno unete naloge. Više podataka o automatskom knjiženju, modelima za automatsko knjiženje i procedurama automatskog knjiženja možete naći ovde...

Stavka naloga sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Sintetički	Sintetički deo konta. Program omogućava knjiženje i direktno na sintetiku, grupu ili klasu, ali ona mora da bude eksplicitno definisana u kontnom planu . U slučaju da ne znate konto na koji želite da izvršite knjiženje, na raspolažanju vam je odgovarajuća asistent forma koju možete dobiti klikom na taster sa desne strane polja sa znakom , ili pritiskom na taster F12 dok je polje za unos aktivno.
Analitički	Analitički deo konta. U slučaju da želite knjiženje direktno na sintetiku, grupu ili klasu ovo polje ostavite prazno. U slučaju da ne znate konto na koji želite da izvršite knjiženje, na raspolažanju vam je odgovarajuća asistent forma koju možete dobiti klikom na taster sa desne strane polja sa znakom , ili pritiskom na taster F12 dok je polje za unos aktivno.
Organizaciona jedinica	Šifra organizacione jedinice za koju želimo da vežemo knjiženje. Koristi se opcionalno. U slučaju da knjiženje ne želite da vežete za organizacionu jedinicu, polje ostavite prazno. U slučaju da ne znate konto na koji želite da izvršite knjiženje, na raspolažanju vam je odgovarajuća

	asistent forma koju možete dobiti klikom na taster sa desne strane polja sa znakom , ili pritiskom na taster F12 dok je polje za unos aktivno.
Vrsta finansijske promene	Šifra vrste finansijske promene iz šifarnika finansijskih promena . U slučaju da ne znate konto na koji želite da izvršite knjiženje, na raspolaganju vam je odgovarajuća asistent forma koju možete dobiti klikom na taster sa desne strane polja sa znakom , ili pritiskom na taster F12 dok je polje za unos aktivno.
Opis knjiženja ¹	Tekstualni opis knjiženja. Pri odabiru vrste finansijske promene ovo polje se automatski popunjava nazivom izabrane finansijske promene, a korisnik može naknadno da promeni tekst.
Datum dokumenta ¹	Datum dokumenta koji knjižimo.
Pr.prom	Predmet prometa. Izbor predmeta prometa (roba/nekretnine ili osnovna sredstva) se aktivira u slučaju da je sintetički konto jednak kontu domaćih ili inostranih dobavljača ili kontu avansa od domaćih ili inostranih dobavljača. Od ovog polja zavisi svrstavanje promena unutar izveštaja koji su sastavni deo Izvoda podataka iz elektronski vođenih knjiga .
Duguje/Potražuje	Treba odabratи opciju da li knjiženje ide na dugovnu ili potražnu stranu
Iznos	Novčani iznos koji knjižimo u valuti zemlje. Ovaj iznos može biti pozitivan i negativan (storno knjiženje), ali ne može biti jednak nuli.

Napomena:

Ako želimo da unesemo analitički konto korišćenjem **asistent forme**, nije potrebno unositi sintetički konto, već se analitika može odabratи iz asistent forme, pri čemu će sintetički konto biti automatski popunjeno. Odabirom analitičkog konta iz asistens forme, automatski se popunjava i polje za sintetički konto, bez obzira da li je ono prethodno bilo popunjeno.

1. U slučaju da se radi o unosu stavke kojaje vezana za obračun PDV-a i treba da se pojavi u knjigama primljenih i izdatih računa (KPR, KIR), nepohodno je da opis knjiženja bude identičan i jedinstven prilikom unosa iznosa računa (20200,43300...) i iznosa obračunatog PDV-a (27000, 27100, 47000, 47100...), kao i da datum dokumenta bude isti za ove stavke. U suprotnom je velika verovatnoća da knjige primljenih i izdatih računa uradjene na osnovu podataka iz finansijskog knjigovodstva neće davati ispravne rezultate.

2.2 Procedure za automatsko knjiženje

Procedure za automatsko knjiženje služe za automatsko knjiženje dokumenata različitih opsega podataka u finansijsko knjigovodstvo. Svaka od procedura automatski formira finansijske naloge za sve dokumente koji zadovoljavaju zadate kriterijume a nisu prethodno automatski knjiženi. Dokumenti koji su već automatski knjiženi ne mogu se ponovo knjižiti, a njihovo menjanje, brisanje ili unos novih stavki na njih je zabranjen. Više podataka o sistemu za **automatsko knjiženje** ili **modelima za automatsko knjiženje** možete naći [ovde...](#)

Postoji više procedura za automatsko knjiženje od kojih svaka pokriva knjiženje odgovarajućeg seta podataka:

- **RobPro XP - Trgovina** - automatsko knjiženje dokumenata iz veleprodaje i maloprodaje modula RobPro XP
- **MatPro XP - Proizvodnja** - automatsko knjiženje dokumenata iz modula MatPro XP

Korišćenje procedura za automatsko knjiženje je visoko standardizovano na nivou programa, tako da rukovanje njima nije potrebno posebno objašnjavati. Objašnjenje korišćenja ovih funkcija na primeru procedure za automatsko knjiženje podataka veleprodaje možete naći [ovde...](#)

2.3 Troškovi

Opcija **Troškovi** podmenija **Unos podataka** služi za unos, ažuriranje i brisanje podataka o prispevima računima koji se mogu svrstati u troškove poslovanja. Ova opcija se može startovati iz više programskih modula paketa **BandD for Professionals XP**. Detaljno objašnjenje ove opcije možete naći [ovde...](#)

2.4 Blagajna

Opcija Blagajna omogućava formiranje, promenu i štampanje naloga za uplatu i isplatu u/iz blagajne.

The screenshot shows a Windows-style dialog box titled "BLAGAJNA". Inside, there are two input fields: one for "Šifra blagajne" containing a blue square icon, and another for "Naziv:" containing a blue cube icon. At the bottom right are two buttons: "OK" with a checkmark icon and "Cancel" with a red X icon.

Odabirom opcije **Blagajna** pojavljuje se ekran za odabir vrste blagajne, za koju želimo unos promena. Nove vrste blagajne se po potrebi mogu formirati, otvaranjem u odgovarajućem **Šifarniku vrsta blagajne**.

U šifre blagajne, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Klikom na taster OK otvara se formakoja omogućava promenu podataka odabrane vrste blagajne u obliku standardnog **dvoprovorskog tabelarnog izveštaja**. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Zaglavljje naloga blagajni sledeća polja:

Polje	Opis
Broj naloga	Broj koji jednoznačno određuje nalog u formatu xxxxxxx/gg-v, gde je xxxxxxx sedmocifreni broj, gg dve zadnje cifre knjigovodstvene godine, a v oznaka vrste naloga. Oznaka vrste naloga može da bude I - za naloge za isplatu iz blagajne i N u slučaju naloga za naplatu. Ako je uključeno Automatsko dodeljivanje rednog broja naloga u setup-u programa program će svakom novom nalogu automatski davati prvi sledeći slobodan broj u okviru odabrane vrste naloga.
Datum naloga	Datum knjiženja naloga
Vrsta naloga	Oznaka vrste naloga koja može da bude I - za naloge za isplatu iz blagajne i N u slučaju naloga za naplatu.

Stavka naloga blagajni sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Sadržaj/opis	Tekstualno polje za unos podataka koji bliže određuju promenu unetu u nalog
Iznos	Novčani iznos isptate odnosno naplate po računu. Ovaj iznos može biti samo pozitivan i ne može biti jednak nuli.
Br.računa	Broj računa na osnovu koga vršimo unos promene u blagajnu - knjiženje.

Radi obezbeđivanja očigledno razlikovanja naloga za naplatu, odnosno uplatu prilikom unosa stavke, u formi za unos stavke naloga za isplatu blagajni na ekranu preovlađuje crvena boja, dok se kod unosa stavke naloga za naplatu preovlađuje plava boja. Ovo pravilo je ispoštovano i prilikom štampe naloga za naplatu, odnosno isplatu.

Nalog blagajni za isplatu ima mogućnost povezivanja sa odgovarajućim računom za troškove poslovanja koji se vodi kao osnova za podizanje gotovine sa blagajne. Klikom na dugme sa oznakom poziva [asistent forma](#) za odabir unetih **računa za troškove poslovanja** ili unos novog računa. Ova polja nije moguće menjati na formi jer služe samo za pregled podataka odabranog troška i kontrolu. Odabirom ovog računa, automatski se popunjavaju sva polja na formi, a račun za troškove vezuje za nalog blagajni za isplatu.

Polje	Opis
Šifra dobavljača	Šifra dobavljača koji je izdao račun.
Šifra vr.troška	Šifra vrste troška.
Datum računa.	Datum računa
Broj računa	Broj računa dobavljača.

Opis	Tekstualni opis troška.
PDV	Da li se uneti trošak uzima u obračunu PDV-a kao odbitna stavka.
Tar.br.	Tarifni broj poreza koji se obračunava na plaćanje.
Stopa	Stopa poreza koja odgovara odabranom tarifnom broju poreske tarife definisane u šifarniku poreza .
Iznos poreza	Iznos poreza (PDV-a) koji se odbija
Šifra org.jedinice	Šifra organizacione jedinice kojoj se pripisuje trošak.

U slučaju da ne želite da povežete nalog blagajni i račun za troškove sva polja sadržaj/opis, iznos i broj računa treba tučno popuniti.

Ažuriranje podataka stavke Naloga blagajni za isplatu nije moguće ako je za njega vezan račun za troškove. U slučaju da je potrebno promeniti podatke u stavci naloga blagajni za isplatu, stavku treba obrisati pa je potom ponovo uneti sa ispravljenim podacima.

Pri **brisanju** stavke naloga blagajni za isplatu, korisnik može da izabere da li želi da obriše pripadajući račun za troškove ili samo da "odeže" stavku naloga blagajni od pripadajućeg računa za troškove. U slučaju da je račun za troškove istovremeno pridružen i putnom nalogu neće biti moguće njegovo brisanje iz naloga blagajni.

3. Izveštaji

Sastavni deo podmenija **Izveštaji** su funkcije koje se koriste za dobijanje predviđenih standardizovanih izveštaja unutar programa, bilo da je reč o dokumentima čiji je izgled i sadržaj propisan od strane zakonodavca, bilo da se radi o nezvaničnim izveštajima koji olakšavaju pregled podataka. Svim izveštajima programskog modula moguće je pristupiti iz [Menija sa podmenijima](#), a pozivanje većine stavki menija **Izveštaji** može se uraditi na drugi način korišćenjem [QA menija](#) u slučaju da je u [setup-u opcija programa](#) uključen rad sa [DGT formama](#).

Napomena: Pojedini izveštaji pozvani iz jednog modula mogu se oslanjati na podatke koji se unose u drugim modulima programa.

Podmeni **Izveštaji** programskog modula FinProXP sadrži sledeće izveštaje i podmenije:

- [**Sintetička kartica**](#)
- [**Analitička kartica**](#)
- Podmeni **Knjige primljenih i izdatih računa**
 - [**Knjiga primljenih računa**](#)
 - [**Knjiga izdatih računa**](#)
- [**Glavna knjiga**](#)
- [**Dnevnik knjiženja**](#)
- [**IOS- Izvod otvorenih stavki**](#)
- [**Zaključni list**](#)
- Podmeni **Bruto bilans**
 - [**Sintetički bruto bilans**](#)
 - [**Analitički bruto bilans**](#)
- [**Dnevnik blagajne**](#)
- [**Poreska prijava - PPPdv obrazac**](#)
- Podmeni **Bilansni izveštaji**
 - [**Bilans uspeha**](#)
 - [**Bilans stanja**](#)
 - [**Izvod podataka iz elektronski vođenih knjiga**](#)
- [**Nalozi za prenos**](#)

3.1 Sintetička kartica

Odabirom opcije **Sintetička kartica** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Izveštaj **Sintetička kartica** može se podesiti davanjem opsega sintetičkih konta koji će ući u izveštaj, kao i početnog i krajnjeg datuma dokumenata koji će ući u izveštaj.

Sinteticka kartica - odabir konta za pregled

SINTETIČKA KARTICA

Pregled od sintetičkog konta: 0 do:

Sintetička kartica za period od: 01.01.2007 do: 01.10.2009

OK Cancel

Opseg konta Radi bolje preglednosti, program daje mogućnost istovremenog pregleda više sintetičkih konta u opsegu, tako da je potrebno uneti prvi i zadnji konto opsega sintetičkih kartica traženih za pregled. U odabiru sintetičkih konta, na raspolaganju je i odgovarajuća asistent forma. Opseg od konta 0 do 99999999 predstavlja sve sintetičke kartice.

Opseg datuma Unošenjem početnog i krajnjeg datuma određuje se datumski opseg promena koji treba da udju u izveštaj. Na pr. ako se postavi opseg od 01.04.2009. do 30.04.2009. u izveštaj će ući samo promene čiji je datum dokumenta unet u stavci finansijskog naloga izmedju ova dva datuma (uključujući i njih). Klikom na taster OK formira se izveštaj Sintetička kartica koji se prikazuje u obliku standardnog dvoprovorskog tabelarnog izveštaja. U levom prozoru ovog izveštaja grupisana su sva sintetička konta iz opsega izveštaja, a u desnom se nalaze podaci trenutno aktivne sintetičke kartice. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite ovde...

Treba obratiti pažnju da vreme potrebno da se obrade podaci i prikaže izveštaj direktno zavisi od opsega zadatih podataka.

3.2 Analitička kartica

Odabirom opcije **Analitička kartica** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Analiticka kartica - odabir konta za pregled

ANALITIČKA KARTICA

Sintetički konto: Naziv:

Pregled od analitičkog konta: do: 99999999

Analitička kartica za period od: 01.01.2007 do: 01.10.2009

Izveštaj **Analitička kartica** može se podesiti davanjem sintetičkog konta i zadavanjem opsega analitičkih konta koji će ući u izveštaj, kao i početnog i krajnjeg datuma dokumenata koji će ući u izveštaj.

Sintetički konto Zadaje se sintetički konto u okviru koga koji se traže analitičke kartice. U odabiru sintetičkog konta, na raspolaganju je i odgovarajuća **asistent forma**, ali ova forma pokazuje samo konta eksplizitno definisana kao sintetike u kontnom planu. U slučaju da, uz pomoć asistent forme, želite uneti analitičke unutar sintetike koja nije eksplizitno definisana, ovo polje treba ostaviti prazno i iskoristiti asistent formu vezanu za početni analitički konto, a sintetički konto će automatski biti popunjeno.

Opseg analitičkih konta Radi bolje preglednosti, program daje mogućnost istovremenog pregleda više sintetičkih konta u opsegu, tako da je potrebno uneti prvi i zadnji konto opsega sintetičkih kartica traženih za pregled. U odabiru sintetičkih konta, na raspolaganju je i odgovarajuća **asistent forma**. Opseg od konta od praznog do 99999999 predstavlja sve analitičke kartice, uključujući i knjiženja direktno na sintetički konto (prazna analitika).

Opseg datuma Unošenjem početnog i krajnjeg datuma određuje se datumski opseg promena koji treba da udju u izveštaj. Na pr. ako se postavi opseg od 01.04.2009. do 30.04.2009. u izveštaj će ući samo promene čiji je datum dokumenta unet u stavci finansijskog naloga izmedju ova dva datuma (uključujući i njih).

Klikom na taster OK formira se izveštaj Sintetička kartica koji se prikazuje u obliku standardnog **dvoprovorskog tabelarnog izveštaja**. U levom prozoru ovog izveštaja grupisana su sva analitička konta iz opsega izveštaja i za odabrani sintetički konto, a u desnom se nalaze podaci trenutno aktivne analitičke kartice. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Treba obratiti pažnju da vreme potrebno da se obrade podaci i prikaže izveštaj direktno zavisi od opsega zadatih podataka.

3.3 Knjige primljenih i izdatih računa (PDV-a)

Odabirom opcije **Knjiga primljenih računa** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Knjiga primljenih racuna - odabir datuma

KNJIGA PRIMLJENIH RAČUNA

Izvor podataka - vrsta izveštaja:

Na osnovu knjiženih finansijskih naloga
Formirati izveštaj:
 Na osnovu datuma knjiženja
 Na osnovu datuma dokumenta

Na osnovu primljenih racuna
Uvrstiti u izveštaj:
 Samo dokumente veleprodaje
 Samo dokumente maloprodaje
 Sve dokumenti

Početni datum: **01.01.2000**

Krajnji datum: **01.10.2009**

 OK Cancel

Knjiga primljenih računa može se formirati na osnovu knjiženih finansijskih naloga i na osnovu primljenih računa.

Na osnovu knjiženih finansijskih naloga Ovako formiran izveštaj uzima u obzir podatke unete u modulu za finansijsko knjigovodstvo FinProXP. U zavisnosti od odabrane opcije opseg datuma može se odnositi na datum naloga unet u zagлавju naloga (opcija datum knjiženja) ili datum dokumenta unet u stavkama naloga. Ako se izveštaj poziva iz modula za finansijsko knjigovodstvo FinPro XP podrazumevan je prikaz ovako formiranog izveštaja (na slici).

Na osnovu primljenih računa Ovako formiran izveštaj uzima u obzir podatke unete u modulima za robno i materijalno knjigovodstvo RobProXP i MatProXP i može uzimati u obzir samo podatke iz dokumenata veleprodaje, samo dokumenata maloprodaje ili podatke svih unetih dokumenata. Ako se odaberu samo dokumenti veleprodaje, u izveštaj će biti uključeni i podaci uneti u modulu za materijalno knjigovodstvo. Ako se izveštaj poziva iz modula za robno knjigovodstvo RobPro XP ili materijalno knjigovodstvo MatPro XP podrazumevan je prikaz ovako formiranog izveštaja.

Opseg datuma Unošenjem početnog i krajnjeg datuma određuje se datumski opseg promena koji treba da udju u izveštaj. Na pr. ako se postavi opseg od 01.04.2009. do 30.04.2009. u izveštaj će ući samo promene čiji je datum izmedju ova dva datuma (uključujući i njih).

Klikom na taster OK formira se izveštaj Knjiga primljenih računa koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je uradjen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

3.3.2 Knjiga izdatih računa (KIR)

Odabirom opcije **Knjiga izdatih računa** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Knjiga izdatih racuna - odabir datuma

KNJIGA IZDATIH RAČUNA

Izvor podataka - vrsta izveštaja:

Na osnovu knjiženih finansijskih nalogi
Formirati izveštaj:
 Na osnovu datuma knjiženja
 Na osnovu datuma dokumenta

Na osnovu izdatih racuna

Početni datum:

Krajnji datum:

OK **Cancel**

Knjiga izdatih računa može se formirati na osnovu knjiženih finansijskih nalogi i na osnovu izdatih računa.

Na osnovu knjiženih finansijskih nalogi Ovako formiran izveštaj uzima u obzir podatke unete u modulu za finansijsko knjigovodstvo FinProXP. U zavisnosti od odabrane opcije opseg datuma može se odnositi na datum naloga unet u zaglavlju naloga (opcija datum knjiženja) ili datum dokumenta unet u stavkama naloga. Ako se izveštaj poziva iz modula za finansijsko knjigovodstvo FinPro XP podrazumevan je prikaz ovako formiranog izveštaja (na slici).

Na osnovu izdatih računa Ovako formiran izveštaj uzima u obzir podatke unete u modulima za robno i materijalno knjigovodstvo RobProXP i MatProXP. Ako se izveštaj poziva iz modula za robno knjigovodstvo RobPro XP ili materijalno knjigovodstvo MatPro XP podrazumevan je prikaz ovako formiranog izveštaja.

Opseg datuma Unošenjem početnog i krajnjeg datuma određuje se datumski opseg promena koji treba da udju u izveštaj. Na pr. ako se postavi opseg od 01.04.2009. do 30.04.2009. u izveštaj će ući samo promene čiji je datum između ova dva datuma (uključujući i njih).

Klikom na taster OK formira se izveštaj Knjiga primljenih računa koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je uradjen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

3.4 Glavna knjiga

Odabirom opcije **Glavna knjiga** pojavljuje se ekran za unos datuma glavne knjige. Unošenjem datuma određuje se datumski opseg promena koji treba da udju u izveštaj. Na pr. ako se unese datum 30.04.2009. u izveštaj će ući samo promene čiji je datum promene pre ili na dan odabranog datuma.

Klikom na taster OK formira se izveštaj Glavna knjiga. Pošto se radi o specifičnom izveštaju izuzetno velikog obima podataka, njegov sadržaj nije predviđen za prikazivanje u obliku tabelarnog izveštaja, već se automatski formira **dokument za štampu**. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

3.5 Dnevnik knjiženja

Odabirom opcije **Dnevnik knjiženja** pojavljuje se ekran za unos datuma za koji treba uraditi dnevnik knjiženja. Na pr. ako se unese datum 30.04.2009. u izveštaj će ući samo knjiženja koja glase na odabrani datum.

Klikom na taster OK formira se izveštaj Dnevnik knjiženja koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je uradjen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

3.6 IOS-izvod otvorenih stavki

Odabirom opcije **IOS-izvod otvorenih stavki** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

IOS - odabir komitenta za pregled

IZVOD OTVORENIH STAVKI - IOS

Komitent: Naziv:

Izvod otvorenih stavki za period od: do:

Samo dobavljac Samo kupac Oba

 OK Cancel

IOS se formira za odabranog komitenta na osnovu knjiženih finansijskih naloga. Pri unosu šifre komitenta na raspolaganju je odgovarajuća [asistent forma](#).

Izveštaj može biti formiran ta tri načina, što se određuje klikom na odgovarajuću opciju:

- **Samo dobavljač** - uzima komitenta samo kao dobavljača (obaveze prema komitetu)
- **Samo kupac** - uzima komitenta samo kao kupca (obaveze komitenta)
- **Oba** - uzima komitenta i kao dobavljača i kao kupca (medjusobna potraživanja se prebijaju)

Opseg datuma Unošenjem početnog i krajnjeg datuma određuje se datumski opseg promena koji treba da udju u izveštaj. Na pr. ako se postavi opseg od 01.04.2009. do 30.04.2009. u izveštaj će ući samo promene čiji je datum između ova dva datuma (uključujući i njih).

Klikom na taster OK formira se izveštaj Knjiga primljenih računa koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je uradjen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

3.7 Zaključni list

Odabirom opcije **Zaključni list** pojavljuje se ekran za unos datuma za koji treba uraditi zaključni list. Na pr. ako se unese datum 30.04.2009. u izveštaj će ući samo promene čiji je datum promene pre ili na dan odabranog datuma.

Klikom na taster OK formira se izveštaj Zaključni list koji se prikazuje u obliku standardnog [dvoprovorskog tabelarnog izveštaja](#). U levom prozoru ovog izveštaja grupisana klase od 0 do 9, kao i sve klase a u desnom se nalaze podaci trenutno aktivne klase. Odabirom opcije sve klase, dobija se zbirni pregled po svim klasama.

Prozor za pregled klasa, kao i prozor sa podacima vezanim za klasu snabdeveni su [sistemom za brzo pretraživanje](#) koji omogućava da se pritiskom na taster sa brojem željene klase automatski u desnom prozoru pojave podaci vezani za traženu klasu. Unutar podataka klase brzo pretraživanje je omogućeno na uobičajeni način. Više podataka o sistemu brzog pretraživanja unutar tabelarnih pregleda možete naći [ovde...](#)

Napomena: Klikom na dugme Štampa, štampa se trenutno aktivna klasa ili izveštaj IOS za sve klase.

3.8 Bruto bilans

3.8.1 Sintetički bruto bilans

Odabirom opcije **Sintetički bruto bilans** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Analiticki bruto bilans - postavljanje parametara

SINTETICKI BRUTO BILANS

Pregled od sintetičkog konta: do:

Okvir izveštaja:

Uključi konta bez prometa
 Isključi konta bez prometa

Na dan:

Broj cifara sintetike:

Opseg konta i Broj cifara sintetike Radi bolje preglednosti, program daje mogućnost izdvojenog pregleda dela sintetičkih konta u opsegu, kao i finog odredjivanja "dubine" izveštaja odredjivanjem broja cifara sintetike za koji se formira izveštaj. Radi odredjivanja ovih parametara potrebno je uneti prvi i zadnji konto opsega sintetičkih kartica traženih za pregled. U odabiru sintetičkih konta, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#). Opseg od konta 0 do 99999999 predstavlja sve sintetičke kartice. Broj cifara sintetike može se uneti u opsegu od 1 do 8, a podrazumevan je 5.

Okvir izveštaja Odabirom odgovarajuće opcije pojavljivanje konta bez prometa do dana izveštaja mogu biti navedena (uključena) ili isključena iz sadržaja izveštaja.

Na dan Unošenjem datuma u polje **Na dan** određuje se krajnji datum do kog knjiženja treba da udru u izveštaj. Na pr. ako se postavi 30.04.2009. u izveštaj će ući samo promene čiji je datum promene pre unetog datuma (uključujući i njega).

Klikom na taster OK formira se izveštaj Sintetički bruto bilans koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je uradjen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Treba obratiti pažnju da vreme potrebno da se obrade podaci i prikaže izveštaj direktno zavisi od opsega zadatih podataka.

3.8.2 Analitički bruto bilans

Odabirom opcije **Analitički bruto bilans** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Analiticki bruto bilans - postavljanje parametara

ANALITICKI BRUTO BILANS

Pregled od sintetičkog konta: do:

Okvir izveštaja:

Ukljuci konta bez prometa
 Iskljuci konta bez prometa

Na dan:

Opseg konta Radi bolje preglednosti, program daje mogućnost izdvojenog pregleda dela sintetičkih konta u opsegu. Radi određivanja ovih parametara potrebno je uneti prvi i zadnji konto opsega sintetičkih konta koja treba da budu sastavni deo pregleda. U odabiru sintetičkih konta, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#). Opseg od konta 0 do 99999999 predstavlja sva sintetička konta.

Okvir izveštaja Odabirom odgovarajuće opcije pojavljivanje konta bez prometa do dana izveštaja mogu biti navedena (uključena) ili isključena iz sadržaja izveštaja.

Na dan Unošenjem datuma u polje *Na dan* određuje se krajnji datum do kog knjiženja treba da udju u izveštaj. Na pr. ako se postavi 30.04.2009. u izveštaj će ući samo promene čiji je datum promene pre unetog datuma (uključujući i njega).

Klikom na taster OK formira se izveštaj Analitički bruto bilans koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je uradjen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Treba obratiti pažnju da vreme potrebno da se obrade podaci i prikaže izveštaj direktno zavisi od opsega zadatih podataka.

3.9 Dnevnik blagajne

Odabirom opcije **Dnevnik blagajne** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

DNEVNIK BLAGAJNE

Šifra blagajne: Naziv:

Početni datum: Krajnji datum:

Dnevnik blagajne se formira za odabranu vrstu blagajne na osnovu unetih naloga blagajni za naplatu/isplatu. Pri unosu šifre vrste blagajne na raspolaganju je odgovarajuća [asistent forma](#).

Opseg datuma Unošenjem početnog i krajnjeg datuma određuje se datumski opseg promena koji treba da udju u izveštaj. Na pr. ako se postavi opseg od 01.04.2009. do 30.04.2009. u izveštaj će ući samo promene čiji je datum izmedju ova dva datuma (uključujući i njih).

Klikom na taster OK formira se izveštaj Knjiga primljenih računa koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprozorskog tabelarnog pregleda](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je uradjen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

3.10 Poreska prijava - PPPdv obrazac

Odabirom opcije **Poreska prijava - PPPdv obrazac** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Poreska prijava poreza na dodatu vrednost (PPPDv obrazac) - odabir datumskog okvira

PORESKA PRIJAVA - PPPDV OBRAZAC

Pregled podataka za period od: do:

Opseg datuma Unošenjem početnog i krajnjeg datuma određuje se datumski opseg promena koji treba da udju u poresku prijavu. Na pr. ako se postavi opseg od 01.04.2009. do 30.04.2009. u izveštaj će ući samo promene čiji je datum izmedju ova dva datuma (uključujući i njih). Korisniku je omogućeno da odabere bilo koji datumski opseg izveštaja, bez obzira da li je u pitanju mesečni ili tromesečni obveznik plaćanja PDV-a.

Klikom na taster OK formira se izveštaj Poreska prijava - PPPdv obrazac, u formi koja je propisana od strane zakonodavca. Ovaj izveštaj automatski poziva funkciju za [**pregled štampane verzije dokumenta**](#). Ovaj izveštaj je moguće dobiti i u XML formatu prilagodjenom za upload na sajt RUJP za korisnike sa teritorije Republike Srbije.

3.11 Bilansni izveštaji

3.11.1 Bilans uspeha

Odabirom opcije **Bilans uspeha** pojavljuje se ekran za unos datuma. Unošenjem datuma određuje se datumski opseg promena koji treba da udju u izveštaj. Na pr. ako se unese datum 30.06.2009. u izveštaj će ući samo promene čiji je datum promene pre ili na dan odabranog datuma.

Klikom na taster OK formira se izveštaj Bilans uspeha koji se prikazuje u obliku standardnog [**jednoprozorskog tabelarnog pregleda**](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

3.11.2 Bilans stanja

Odabirom opcije **Bilans stanja** pojavljuje se ekran za unos datuma. Unošenjem datuma određuje se datumski opseg promena koji treba da udju u izveštaj. Na pr. ako se unese datum 30.06.2009. u izveštaj će ući samo promene čiji je datum promene pre ili na dan odabranog datuma.

Klikom na taster OK formira se izveštaj Bilans stanja koji se prikazuje u obliku standardnog [**jednoprozorskog tabelarnog pregleda**](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

3.11.3 Izvod podataka iz elektronski vođenih knjiga

Odabirom opcije
**Izvod podataka
iz elektronski
vođenih knjiga**
pojavljuje se
ekran za
postavljanje
parametara
funkcije za
formiranje
elektronskog
izvoda podataka
propisanog
"Pravilnikom o
načinu i
postupku
obezbeđivanja
podataka iz
elektronski
vođenih
poslovnih knjiga i
evidencija
poreskih
obveznika -
pravnih lica",
objavljenog u
Službenom
glasniku
Republike Srbije
br.6/2010.

Funkcija za formiranje izvoda, u skladu sa gore pomenutim pravilnikom, automatski formira propisane tekstualne datoteke za ostvarivanje elektronske komunikacije sa državnim organima Republike Srbije. Datoteke se formiraju automatski na osnovu zadatih parametara i snimaju u folder u kome se nalazi baza podataka odabranog korisnika. U zavisnosti od odabira vrste izveštaja program zahteva da mu se zadaju različiti parametri na osnovu kojih formira izveštaj. Moguće je formiranje tri različita izveštaja -fajla:

- **Glavna knjiga** - Funkcija formira fajl ISPIS GLAVNE KNJIGE.TXT koji sadrži podatke u skladu sa pomenutim pravilnikom i parametrima unetim od strane korisnika;
- **Odbitni PDV** - Funkcija formira fajl ISPIS ODBITKA PDV.TXT koji sadrži podatke u skladu sa pomenutim pravilnikom i parametrima unetim od strane korisnika;

Obračunati PDV - Funkcija formira fajl ISPIS OBRACUNATOG PDV.TXT koji sadrži podatke u skladu sa pomenutim pravilnikom i parametrima unetim od strane korisnika.

Napomena:

Pre formiranja ovog izveštaja neophodno je da svi korisnici izadu iz knjiženja finansijskih naloga odabranog korisnika. Takođe treba uzeti u obzir da će prethodno formirani txt fajlovi biti prepisani novim fajlovima bez upozorenja.

**Korisnik je u obavezi da pre dostavljanja automatski generisanih fajlova državnim organima
iste pregleda i uveri se u ispravnost podataka. Proizvođač programskog paketa ne odgovara u
slučaju neispravnosti dostavljenih podataka.**

3.12 Nalozi za prenos

Forma **Nalozi za prenos** služi za rad sa nalozima za žiralni prenos sredstava-plaćanje sa tekućeg računa kod poslovne banke. Ovde se vodi evidencija kako sa automatski formiranim nalozima za plaćanje iz izveštaja Spisak isplaćenih

akontacija i Spisak za isplatu na tekući račun modula Kadrovska evidencija/Plate, a postoji mogućnost i ručnog unosa, ažuriranja i brisanja naloga za plaćanje banci

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled. U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada definisanim nalozima za prenos i uneti novi.

Dodatak: procedure unosa, ažuriranja i brisanja zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima.

U nalogu za prenos se unose polja vezana za podatke o iznosu, svrsi i vrsti plaćanja, kao i podaci o primaocu. Podaci o uplatiocu, kao i valuti plaćanja se automatski popunjavaju podacima unetim u setup-u korisnika i setup-u opcija rada programa.

The screenshot shows a Windows application window titled "NALOZI ZA PLACANJE-UNOS". The window contains several input fields and buttons. On the left, there are sections for "Upplatilac" (Recipient), "Svrha uplate" (Reason for payment), and "Primalac" (Beneficiary). In the center, there are sections for "Racun uplatioca" (Bank account of the payer) and "Racun primaoca" (Bank account of the beneficiary). At the bottom right, there is a date field "Datum valute" (Date of value) set to "28.03.2014" and two buttons: "Potvrdi" (Confirm) with a checkmark icon and "Odustani" (Cancel) with a cross icon.

U slučaju da je poslovna banka korisnika, odnosno software banke za e-banking podržan od strane proizvođača programa, moguće je automatsko formiranje fajla sa nalozima za prenos u elektronskoj formi pogodnoj za upload u program za e-banking. Formiranje fajla vrši se klikom na dugme Za banku. Pri formiranju fajla za banku biće uzeti u obzir samo nalozi za plaćanje koji prethodno nisu bili poslati i markirani su za plaćanje.

Markiranje naloga za plaćanje vrši se klikom na dugme **Za plaćanje** ako je potrebno markirati za plaćanje samo nalog na kome se nalazi cursor ili dugmetim **Svi za plaćanje** čime se za plaćanje markiraju svi neplaćeni nalozi u okviru tabele.

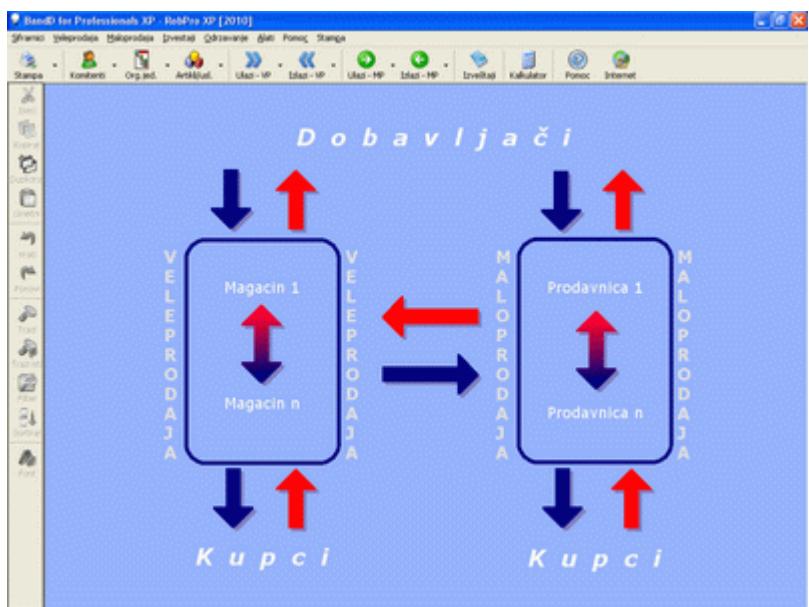
RobProXP - Modul za robno knjigovodstvo i komercijalu

Programski modul **RobPro XP** je namenjen za vodjenje robnog knjigovodstva trgovinskih i mešovitih preduzeća i privatnih preduzetnika i upotrebu u komercijali.

Ovaj programski modul pokriva poslovanje veleprodaje i maloprodaje kao i konsignacionu prodaju. Podaci koji se unose kroz dokumente koji su sastavni deo ovog modula, automatski se mogu knjižiti u finansijske naloge modula FinPro XP koji se koristi sa vodjenje finansijskog knjigovodstva preduzeća.

Pri startovanju modula, potrebno je izabrati podatke korisnika/knjigovodstvenu godinu i prijaviti se sistemu unoseći svoje korisničko ime i lozinku. Od nivoa koji je dodeljen korisničkom imenu zavisiće i prava koja korisnik ima unutar programskega modula.

Više podataka o načinu prijavljivanja možete naći [ovde...](#)

Glavni meni

Startovanjem modula RobProXP na ekranu se pojavljuje **Glavni meni** kao glavni ekran za navigaciju kroz opcije programskog modula. Za generalno objašnjenje delova i opcija glavnog menija kliknite [ovde...](#)

Glavni meni programskega modula RobProXP podeljen je na više logičkih celina-podmenija i to:

- [Šifarnici](#)
- [Veleprodaja](#)
- [Maloprodaja](#)
- [Izveštaji](#)
- [Održavanje](#)
- [Alati](#)
- [Prenos podataka](#)
- [Pomoć](#)
- [Stampa](#)

1. Šifarnici

Podmeni **Šifarnici** sadrži sve šifarnike neophodne za funkcionisanje programskega modula. Isti šifarnici su zajednički za sve module tako da su podaci uneti u jednom modulu u šifarnik vidljivi i u ostalim modulima. To znači da je sve jedno da li ćete Komitenata (Dobavljača/Kupca) uneti u modulu FinProXP, RobProXP, MatProXP ili Kasa- on će biti vidljiv iz svih modula. Za pregled spiska svih raspoloživih šifarnika u programu kliknite [ovde...](#)

Da bi se omogućio pravilan rad programa, svaka šifra uneta u šifarnik mora da bude jedinstvena na nivou celog programa.

Podaci se u pojedine šifarnike mogu uneti i direktno prilikom unosa dokumenata. Ovo važi za šifarnike u kojima je potreban češći unos novih podataka kao što su **Šifarnik komitenata** ili **Šifarnik artikala/usluga**. Svim šifarnicima

potrebnim za rad programskog modula moguće je pristupiti iz [Menija sa podmenijima](#), a pojedinim je moguće pristupiti i preko [Glavnog toolbar-a](#) i/ili dugmadi [DGT forme](#).

Preko podmenija **Šifarnici** u programskom modulu RobProXP može se pristupiti sledećim šifarnicima:

- [Poreske tarife](#)
- [Komitenti \(Dobavljači/Kupci\)](#)
- Podmeni *Magacini*
 - [VP magacini](#)
 - [Konsignacioni VP magacini](#)
- Podmeni *Prodavnice*
 - [Prodavnice](#)
 - [Konsignacioni MP magacini](#)
- [Organizacione jedinice](#)
- [Kategorije artikala/usluga](#)
- [Banke/kreditori/fondovi](#)
- [Vrednost boda](#)
- [Vrste troškova](#)
- [Artikli/usluge](#)
- [Žiro računi](#)
- [Adresar](#)

Odabirom opcije **Zatvori program** izlazimo iz programskog modula FinProXP i vraćamo se u [Osnovni meni programa](#).

2. Veleprodaja

Podmeni **Veleprodaja**, kao što mu samo ime kaže, sadrži funkcije vezane za formiranje svih dokumenata vezanih za funkcionisanje veleprodaje. Unošenje dokumenata automatski se odražava na stanja lager listi i ostalih dokumenata odgovarajućih VP magacina. Većina ovako formiranih dokumenata automatski se može isknjižiti u modul za finansijsko knjigovodstvo FinPro XP upotrebatom [funkcija za automatsko knjiženje](#).

Svim dokumentima potrebnim za rad programskog modula moguće je pristupiti iz [Menija sa podmenijima](#), a pojedinim je moguće pristupiti i preko [Glavnog toolbar-a](#) i/ili dugmadi [DGT forme](#).

Podmeni **Veleprodaja** ima sledeće stavke:

- Podmeni *Prijem Robe*
 - [Kalkulacija](#)
 - [Povratnica dobavljaču](#)
 - [Primljeno knjižno odobrenje](#)
- [Interni prenos - Dostavnica](#)
- Podmeni *Prodaja robe*
 - [Predračun](#)
 - [Avansni račun](#)
 - [Račun](#)
 - [Povratnica od kupca](#)
 - [Utrošak za sopstvene potrebe](#)
 - [Dato knjižno odobrenje](#)
- [Otprema robe u maloprodaju](#)
- [Početno stanje](#)
- [Nivelacija cena](#)
- Podmeni *Popis*
 - [Popisna lista](#)
 - [Sravnjenje stanja](#)
 - [Pregled prethodno sravnjenih popisa](#)
- [Troškovi](#)
- [Uplate/Isplate *](#)
- [Izvodi računa banaka *](#)

- Podmeni ***Uvoz / izvoz***
 - [**Predračun ino. kupcu \(devizni\)**](#)
 - [!\[\]\(abb3b51745cdebd0bea09ff7aae01c93_img.jpg\) **Račun ino. kupcu \(devizni\)**](#)

* Opcije **Uplate/Isplate i Izvodi računa banaka** su vidljive i aktivne naizmenično, u zavisnosti od podešavanja box-a za odabir načina vodjenja knjiga u [**setup-u parametara korisnika**](#). U slučaju dvojnog knjigovodstva aktivna je opcija **Uplate/Isplate**, a za prosto knjigovodstvo aktivna je opcija **Izvodi računa banaka**.

2.1 Prijem robe

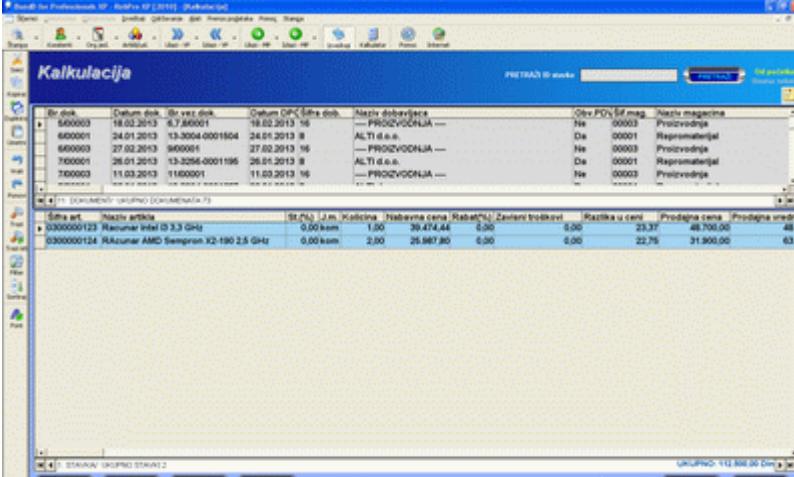
2.1.1 Kalkulacija

Kalkulacija je dokument koji se popunjava pri priјemu robe od dobavljača u veleprodajni magacin. Dokument se formira unosom iz standardnog **dvoprzorskog tabelarnog pregleda** i automatski zadružuje lager odabranog magacina i evidentira obaveze prema dobavljaču.

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprzorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [**unosu zaglavlja dokumenta ili stavke**](#)
- [**azuriranju dokumenta ili stavke**](#)
- [**brisanju dokumenta ili stavke**](#)
- [**pregledu zaglavlja dokumenta ili stavke**](#)
- [**štampanju dokumenta**](#)
- [**unos/odabir serijskih brojeva**](#)

Br artikla	Datum dob.	Br. vređ. dob.	Datum DPH/Št. vređ. dob.	Naziv dobavljača	Obroci/PDV/UF mag.	Naziv magacina
54500003	18.02.2013	8,7.00001	18.02.2013 16	— PRIZVODONIJA —	Ne 00003	Proizvodnja
6000001	24.01.2013	13.30004-00015004	24.01.2013 8	ALTI d.o.o.	Da 00001	Reprezentacija
6850003	27.02.2013	9400001	27.02.2013 16	— PRIZVODONIJA —	Ne 00003	Proizvodnja
7300001	26.01.2013	13.2026-0001196	26.01.2013 8	ALTI d.o.o.	Da 00001	Reprezentacija
7300003	11.03.2013	11600001	11.03.2013 16	— PRIZVODONIJA —	Ne 00003	Proizvodnja

Veleprodajna kalkulacija je dokument koji je predviđen za [**automatsko knjiženje**](#) u modul za finansijsko knjigovodstvo upotrebo specijalizovanih funkcija tog programskog modula. U slučaju da je dokument već automatski isknjižen njegovo menjanje ili brisanje nije dozvoljeno.

The dialog box is titled 'KALKULACIJA - DOKUMENT'. It has two main sections: 'Dobavljac:' and 'Magacin:'. Under 'Dobavljac:', there are fields for 'Šifra dobavljača:' (with a dropdown arrow), 'Naziv:' (text input), and 'Po otpri/fakturi broj:' (text input). Under 'Magacin:', there are fields for 'Šifra magacina:' (with a dropdown arrow), 'Naziv:' (text input), and 'Datum prijema:' (text input). Below these are fields for 'Kalkulacija broj:' (text input), 'Datum dokumenta:' (text input with value '16.07.2008'), 'Valuta:' (text input), and 'Napomena:' (text area). At the bottom are 'OK' and 'Cancel' buttons.

Dokument Kalkulacija snabdeven je modulom za izradu **automatskih nивелација**. Ako je opcija **Automatska nивелација** uključena u [**setup-u programa**](#) u slučaju da program detektuje da se na lageru odabranog magacina već nalazi neka količina robe po drugoj ceni, automatski će cena robe na lageru biti promenjena na cenu po kojoj je primljena nova roba i biti napravljen prateći dokument Nivelacija kojim će biti pokrivena promena cene i usaglašena vrednost *Knjige evidencije prometa i usluga* sa *Lager listom* za odabrani magacin. Menjanje dokumenata za koje je vezana automatska niveliacija nije moguće, a brisanje je moguće ako hronološki gledano iza tog dokumenta ne postoji ni jedan dokument kojim je menjana cena artikla. Ako je cena artikla menjana iza odabranog dokumenta, dokument nije moguće ni brisati, već je potrebno obrisati dokumente unete iza njega da bi se omogućilo brisanje tog dokumenta. U suprotnom konzistentnost podataka bila bi ugrožena.

Više podataka o pravilima i principima na osnovu kojih se formira automatska niveličija možete naći [ovde...](#)

Zaglavlje kalkulacije sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra dobavljača	Šifra dobavljača artikla. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma u kojoj je moguće definisati novog komitenta ako komitent do sada nije već definisan....
Šifra magacina	Šifra magacina u koji se roba prima. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma ...
Kalkulacija broj	Polje sa brojem kalkulacije u formatu xxxx/mmmmm, gde je sa mmmmm predstavljena odgovarajuća šifra magacina. Broj kalkulacije mora biti jedinstven. Ako je uključena opcija <i>Automatski redni broj dokumenta</i> u setup-u programa program će svakom novom nalogu automatski davati prvi sledeći slobodan broj.
Datum dokumenta	Datum kalkulacije.
Po otp/fakturi broj	Broj dokumenta dobavljača na osnovu koga knjižimo kalkulaciju.
Datum prijema	Datum kada je roba fizički primljena u magacin.
Rok za plaćanje	Rok za plaćanje izražen u danima.
Polj.proizvodi	Markirati polje ako se radi o nabavci-otkupu poljoprivrednih proizvoda od registrovanih poljoprivrednih proizvodjača.
PDV	Da li kalkulacija ulazi u ulazni PDV. U slučaju da komitent nije obveznik PDV-a, ovo polje nije moguće čekirati. Program prati status komitenta u vezi sa PDV-om, t.j. da li je komitent obveznik PDV-a u trenutku kada se dokument formira i taj podatak uzima pri formiranju izveštaja, zbog mogućnosti promene statusa obvezniknika PDV-a u toku godine (mogućnosti da tu toku godine komitent izgubi status obveznika PDV-a ili postane obveznik PDV-a a da to prethodno nije bio). U tom slučaju, dokumenti će se tretirati po statusu korisnika u vezi PDV-a koji je imao u trenutku formiranja dokumenta.
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene.

U gornjem delu prozora za unos stavke kalkulacije nalaze se informacije o kojoj se kalkulaciji radi, za kog komitenta i koji magacin. Unosom cele stavke kalkulacije i potvrdom da želimo da je snimimo, automatski se zadužuju svi dokumenti vezani za dobavljača i atrikal i na lager magacina dodaje nova količina izabrane robe. Kada izaberemo atrikal, u desnom gornjem uglu prozora pojavice se podatak o tome koliko odabrane robe ima na lageru magacina i po kojoj ceni.

Cena robe na lageru veleprodajnih magacina vodi se po krajnjoj ceni iz kalkulacije bez poreza.

U slučaju da se cena bez poreza ne poklapa sa cenom na lageru, automatski će biti formirana prateća niveličija koja će biti vezana za kalkulaciju.

Unos stavke kalkulacije sadrži polja koja se unose i polja koja se automatski izračunavaju.

Kalkulacija se može uneti na dva načina:

1. **Klasična kalkulacija (unapred)** - cena bez poreza se formira unošenjem svih polja klasičnim kalkulisanjem na osnovu zadatog procenta razlike u ceni;
2. **Kalkulacija unazad** - ako je poznata cena po kojoj će se roba prodavati, unesu se polja količina, nabavna cena i odmah iza toga cena bez poreza, a ostala polja se automatski izračunavaju.

Stavke kalkulacije sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra robe	Šifra artikla. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma u kojoj je moguće definisati nov artikal ako do sada nije već definisan....

The screenshot shows the 'KALKULACIJA - STAVKE DOKUMENTA' window. At the top, it displays 'Br.dokumenta: 61/00003', 'Datum dokumenta: 16.10.2011', 'Na lageru magacina 00003', 'Količina: kom', and 'Cena: Din'. Below this, 'Dobavljač: 16 PROIZVODNJA' and 'Magacin: 0003 Proizvodnja' are shown. The main area contains fields for 'Šifra robe: 0200000071', 'Naziv: Napajanje ATX 24 PIN 600', 'Jed.mere: kom', 'Tar.br.: 00', 'Količina: 2,000', 'Nabavna cena: 1.750,00', 'IZNOS: 3.500,00', 'Rabat: 0,00 %', 'Iznos rabata: 0,00', 'Fakturna vrednost: 3.500,00', 'Zavisni troškovi: 0,00', 'Nabavna vrednost: 3.500,00', 'Razlika u ceni: 33,33 %', 'Iznos razlike: 1.166,56', 'Vrednost bez poreza: 4.666,56', 'CENA BEZ POREZA: 2.333,28', and 'CENA SA POREZOM: 2.333,28'. At the bottom, there is a 'Garancija od dobavljača: 24' field and 'OK' and 'Cancel' buttons.

Količina	Količina artikla na kalkulaciji. Količina se unosi u jedinici mera koja je definisana pri otvaranju robe u šifarniku artikala/usluga . U slučaju da je artikal u šifarniku artikala definisan kao artikal za unos serijskih brojeva, kolicina uneta u ovom polju mora da bude celobrojna vrednost.
Nabavna cena	Jedinična nabavna cena artikla.
IZNOS	Ukupna vrednost nabavke za celu količinu
Rabat (%)	Procenat rabata odobrenog od strane dobavljača.
Iznos rabata	Iznos rabata za celu količinu.
Fakturna vrednost	Krajnji iznos na fakturi dobavljača za celu količinu robe po odbitku rabata.
Zavisni troškovi	Iznos zavisnih troškova.
Nabavna vrednost	Nabavna vrednost po odbitku zavisnih troškova.
Razlika u ceni (%)	Procenat razlike u ceni. Računa se na nabavnu vrednost.
Razlika u ceni	Iznos razlike u ceni za celu količinu artikla.
Vrednost bez poreza	Ukupna vrednost cele količine robe bez uračunatog poreza.
Cena bez poreza	Krajnja jedinična cena artikla bez uračunatog poreza. Ovom cenom se zadužuje lager odabranog magacina.
Cena sa porezom	Jedinična cena sa uračunatim porezom po stopi koja je uneta kao važeća stopa za izabrani artikal.
Garancija od dobavljača	Garancija dobijena od dobavljača za uneti artikal u mesecima. Ovo polje je vidljivo i aktivno samo u slučaju da je za navedeni artikal u Šifarniku artikala/usluga u polje <i>Garancija</i> uneta vrednost različita od nule. Prilikom odabira šifre artikla ovo polje se automatski popunjava vrednošću podrazumevanog roka garancije iz šifarnika artikala/usluga.

2.1.2 Povratnica dobavljaču

Povratnica dobavljaču je dokument koji se popunjava pri vraćanju robe iz veleprodaje dobavljaču. Dokument se formira unosom iz standardnog **dvoprovorskog tabelarnog pregleda** i automatski razdužuje lager odabranog magacina i evidentira smanjenje obaveza prema dobavljaču. U osnovi, ovo je suprotan dokument od Kalkulacije i praktično ima isti efekat kao uneta storno kalkulacija.

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavja dokumenta ili stavke](#)
- [ažuriranju dokumenta ili stavke](#)
- [brisanju dokumenta ili stavke](#)
- [pregledu zaglavja dokumenta ili stavke](#)
- [stampanju dokumenta](#)
- [unos/odabir serijskih brojeva](#)

Povratnica dobavljaču je dokument koji je predviđen za **automatsko knjiženje** u modul za finansijsko knjigovodstvo upotrebom specijalizovanih funkcija tog programskog modula. U slučaju da je dokument već automatski isknjižen njegovo menjanje ili brisanje nije dozvoljeno.

Zaglavje povratnice sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra magacina	Šifra magacina iz kog vraćamo robu. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma...</u>
Šifra dobavljača	Šifra dobavljača artikla. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma</u> u kojoj je moguće definisati novog komitenta ako komitent do sada nije već definisan....
Povratnica broj	Polje sa brojem povratnice u formatu xxxx/mmmmm, gde je sa mmmmm predstavljena odgovarajuća šifra magacina. Broj povratnice mora biti jedinstven. Ako je uključena opcija <i>Automatski redni broj dokumenta</i> u <u>setup-u programa</u> program će svakom novom nalogu automatski davati prvi sledeći slobodan broj.
Datum dokumenta	Datum povratnice.
Broj vezanog	Broj naše vezane kalkulacije po kojoj je roba primljena ili dokumenta dobavljača - polje se

dokumenta	popunjava prema potrebama i standardima poslovanja korisnika.
PDV	Da li povratnica ulazi obračun PDV-a. Program prati status komitenta u vezi sa PDV-om, t.j. da li je komitent obveznik PDV-a u trenutku kada se dokument formira i taj podatak uzima pri formiranju izveštaja, zbog mogućnosti promene statusa obveznik PDV-a u toku godine (mogućnosti da tu toku godine komitent izgubi status obveznika PDV-a ili postane obveznik PDV-a a da to prethodno nije bio). U tom slučaju, dokumenti će se tretirati po statusu korisnika u vezi PDV-a koji je imao u trenutku formiranja dokumenta.
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene.

Unos stavke povratnice dobavljaču sadrži polja koja se unose i polja koja se automatski izračunavaju.

Povratnica se može uneti na dva načina:

1. **Klasična povratnica (unapred)** - na osnovu unosa cene kod dobavljača i procenta razlike u ceni izračunava se cena na lageru;
2. **Povratnica unazad** - unose se polja količina, cena kod dobavljača i odmah iza toga cena bez poreza, a ostala polja se automatski izračunavaju.

Napomena: Kada izaberemo artikal, u desnom gornjem uglu prozora pojaviće se podatak o tome koliko odabrane robe ima na lageru magacina i po kojoj ceni.

Stavke povratnice sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra robe	Šifra artikla. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma . Klikom na dugme sa znakom ili pritiskom na taster <F11> otvara se spisak svih artikala kojih trenutno ima na stanju u odabranom magacinu, dok se klikom na dugme sa oznakom ili klikom na taster <F12> otvara forma za odabir artikla odnosno usluga iz šifarnika artikala/usluga. U ovoj formi je moguće definisati nov artikal/uslugu ako do sada nije već definisan...
Količina	Količina artikla na povratnici. Količina se unosi u jedinici mere koja je definisana pri otvaranju robe u šifarniku artikala/usluga . U slučaju da je artikal u šifarniku artikala definisan kao artikal za unos serijskih brojeva, kolicina uneta u ovom polju mora da bude celobrojna vrednost.
Cena kod dobavljača	Jedinična nabavna cena artikla t.j. cena po kojoj nam dobavljač priznaje vraćenu robu.
IZNOS	Ukupna vrednost povraćaja za celu količinu.
Razlika u ceni (%)	Procenat razlike u ceni.
Iznos razlike	Iznos razlike u ceni za celu količinu atrikla.
Vrednost bez poreza	Ukupna vrednost cele količine robe bez uračunatog poreza.
Cena bez poreza	Krajnja jedinična cena artikla bez uračunatog poreza. Ova cena bi trebalo da bude identična ceni na lageru odabranog magacina.
Cena sa porezom	Jedinična cena sa uračunatim porezom po stopi koja je uneta kao važeća stopa za izabrani artikal.

2.1.2 Primljeno knjižno odobrenje

Primljeno knjižno odobrenje je dokument koji služi za unos finansijskih odobrenja za knjiženje izdatih od strane dobavljača. Dokument se formira unosom iz standardnog **dvoprovorskog tabelarnog pregleda** i ne utiče na lager liste ili bilo koje druge izveštaje. U pitanju je dokument koji nema uticaja na tok robe.

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavila dokumenta ili stavke](#)
- [ažuriranju dokumenta ili stavke](#)
- [brisanju dokumenta ili stavke](#)
- [pregledu zaglavila dokumenta ili stavke](#)

Zaglavje primljenog knjižnog odobrenja sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra dobavljača	Šifra dobavljača koji je izdao knjižno odobrenje. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma kojoj je moguće definisati novog komitenta ako komitent do sada nije već definisan....

Šifra organizacione jedinice	Šifra organizacione jedinice za koju je vezano knjižno odobrenje. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma...
Odobrenje broj	Polje sa našim internim brojem odobrenja u formatu xxxx/ooooo, gde je sa ooooo predstavljena odgovarajuća šifra organizacione jedinice. Broj mora biti jedinstven. Ako je uključena opcija <i>Automatski redni broj dokumenta</i> u setup-u programa program će svakom novom nalogu automatski davati prvi sledeći slobodan broj.
Datum dokumenta	Datum dokumenta.
Po dokumentu broj	Broj knjižnog odobrenja kod dobavljača.
Datum DPO	Datum nastanka dužničko poverilačkog odnosa.
PDV	Da li po knjižnom odobrenju postoji PDV.
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene. U setup-u programa moguće je promeniti preddefinisan tekst koji se pojavljuje u ovom polju za svaki predračun.

Unos stavke odobrenja sadrži polja koja se unose i polja koja se automatski izračunavaju. Primljeno knjižno odobrenje je finansijski dokument koji se ne oslanja na šifarnik artikala i unos polja Naziv je sloboden.

Moguć je unos vrednosti sa ili bez poreza. Druga vrednost će biti automatski obračunata u skladu sa na odabranom poreskom tarifom.

Stavke primljenog knjižnog odobrenja sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Naziv	Polje slobodno za unos bilo kakvog opisa. Dužina unetog teksta u ovo polje je minimalno 3 karaktera, a maksimalo 255 karaktera.
Tar.br.	Tarifni broj poreza koji se obračunava na plaćanje. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma... . U slučaju da je stopa poreza 0% - oslobođeno poreza. Ovo polje se može ostaviti prazno.
Stopa	Stopa poreza koja odgovara odabranom tarifnom broju poreske tarife definisane u šifarniku poreza .
Vrednost bez poreza	Plaćena suma bez uračunatog poreza.
Iznos poreza	Iznos poreza (PDV-a).
Vrednost sa porezom	Ukupna vrednost sa uračunatim porezom.

2.2 Interni prenos - dostavnica

Interni prenos - dostavnica je dokument koji služi za prebacivanje robe iz magacina u magacin. Dokument se formira unosom iz standardnog [dvoprovorskog tabelarnog pregleda](#) i automatski razdužuje lager izlaznog i zadužuje lager ulaznog magacina.

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavija dokumenta ili stavke](#)
- [ažuriranju dokumenta ili stavke](#)
- [brisanju dokumenta ili stavke](#)
- [pregledu zaglavija dokumenta ili stavke](#)
- [štampanju dokumenta](#)
- [unos/odabir serijskih brojeva](#)

Interni prenos -dostavnica je dokument koji je predviđen za **automatsko knjiženje** u modul za finansijsko knjigovodstvo upotrebo specijalizovanih funkcija tog programskog modula. U slučaju da je dokument već automatski isknjižen njegovo menjanje ili brisanje nije dozvoljeno. U slučaju da je u **setup-u programa** uključena *automatska nivelačija* unosom stavke će se u određenim slučajevima formirati prateći dokument nivelačija. Više podataka o pravilima formiranja automatskih nivelačija možete naći [ovde...](#)

Zaglavje internog prenosa sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra izlaznog magacina	Šifra magacina iz kog prebacujemo robu. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma...
Šifra ulaznog magacina	Šifra magacina u koji prebacujemo robu. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma . Šifra izlaznog magacina mora se razlikovati od šifre ulaznog magacina.
Interni prenos broj	Polje sa brojem internog prenosa u formatu xxxx/mmmmm, gde je sa mmmmm predstavljena odgovarajuća šifra magacina. Broj mora biti jedinstven. Ako je uključena opcija <i>Automatski redni broj dokumenta</i> u setup-u programa program će svakom novom nalogu automatski davanati prvi sledeći slobodan broj.
Datum dokumenta	Datum internog prenosa -dostavnice.
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene.

Stavke internog prenosa sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra robe	Šifra artikla. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma . Klikom na dugme sa znakom ili pritiskom na taster <F11> otvara se spisak svih artikala kojih trenutno ima na stanju u odabranom magacinu, dok se klikom na dugme sa oznakom ili klikom na taster <F12> otvara forma za odabir artikla odnosno usluga iz šifarnika artikala/usluga. U ovoj formi je moguće definisati nov artikal/uslugu ako do sada nije već definisan...
Količina	Količina artikla na internom prenosu. Količina se unosi u jedinici mere koja je definisana pri otvaranju robe u šifarniku artikala/usluga . U slučaju da je artikal u šifarniku artikala definisan kao artikal za unos serijskih brojeva, kolicina uneta u ovom polju mora da bude celobrojna vrednost.
Veleprodajna cena	Jedinična cena artikla u ulaznom magacincu. Izlazni magacin biva razdužen po ceni u tom magacincu.
Veleprodajna vrednost	Ukupna vrednost robe za ukupnu količinu.

Napomena: Kada izaberemo artikal, u desnom gornjem uglu prozora pojaviće se podatak o tome koliko odabrane robe ima na lageru magacina i po kojoj ceni.

2.3 Prodaja robe

2.3.1 Predračun

Predračun (profaktura) je dokument koji služi za izradu zvaničnih ponuda potencijalnim kupcima roba ili usluga. Dokument se formira unosom iz standardnog [dvoprovorskog tabelarnog pregleda](#) i ne utiče na lager liste ili bilo koje druge izveštaje. U pitanju je dokument koji radi sam za sebe čija je jedina svrha olakšana izrada zvaničnih ponuda i evidencija o do sada datim ponudama. Profaktura može da sadrži istovremeno i artikle i usluge.

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavila dokumenta ili stavke](#)
- [azuriranju dokumenta ili stavke](#)
- [brisaju dokumenta ili stavke](#)
- [pregledu zaglavila dokumenta ili stavke](#)
- [štampanju dokumenta](#)

U slučaju da je barem jednom artiklu/usluzi na predračunu dodata slika ili opis artikla prilikom startovanja štampe biće ponudjena opcija štampanja [dokumenta sa slikama ili bez slika](#).

Zaglavje predračuna sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra magacina	Šifra magacina iz kog uzimamo cenu robe. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma ...
Šifra kupca	Šifra potencijalnog inostranog kupca. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma koja prikazuje sve već definisane inostrane komitente i u kojoj je moguće definisati novog komitenta ako do sada nije već definisan. U zaglavju predračuna i VP računa je moguće uneti i proizvoljnog kupca koji nije definisan u šifarniku komitenata, za razliku od drugih dokumenata. Ova mogućnost je predvidjena da se koristi za formiranje predračuna i VP računa za slobodan unos kupca. U tom slučaju prilikom unosa šifru kupca treba ostaviti praznu i program će automatski ponuditi da omogući slobodan unos kupca. U ovom slučaju se polje šifra kupca automatski popunjava šifrom ----- i otvara se prozor za slobodan unos podataka kupca.
Predračun broj	Polje sa brojem predračuna u formatu xxxx/mmmmm, gde je sa mmmmm predstavljena odgovarajuća šifra magacina. Broj mora biti jedinstven. Ako je uključena opcija <i>Automatski redni broj dokumenta</i> u setup-u programa program će svakom novom nalogu automatski davati prvi sledeći slobodan broj.
Datum dokumenta	Datum izdavanja predračuna.
Rok za plaćanje	Rok za plaćanje izražen u danima.
PDV	Da li na predračunu treba iskazati PDV. Program prati status komitenta u vezi sa PDV-om, t.j. da li je komitent obveznik PDV-a u trenutku kada se dokument formira i taj podatak uzima pri formiranju izveštaja, zbog mogućnosti promene statusa obveznicnika PDV-a u toku godine (mogućnosti da tu toku godine komitent izgubi status obveznika PDV-a ili postane obveznik PDV-a a da to prethodno nije bio). U tom slučaju, dokumenti će se tretirati po statusu korisnika u vezi PDV-a koji je imao u trenutku formiranja dokumenta.
Zaglavje za štampu	Bira zaglavje koje se štampa na profakturi. U programu je omogućeno štampanje različitih zaglavlja, koja se posebno mogu definisati opcijom Šabloni zaglavja predračuna iz menija Održavanje, Glavnog menija. U slučaju da se u ovom polju odabere opcija STANDARDNO biće štampano zaglavje definisano generalno za sve dokumente u Setup-u opcija korisnika .
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene. U setup-u programa moguće je promeniti preddefinisan tekst koji se pojavljuje u ovom polju za svaki predračun. Pored polja Napomena nalazi se dugme koje omogućava učitavanje preddefinisanih šablona napomena. Ove šablone moguće je definisati korišćenjem opcije Šabloni napomena podmenija Održavanje, Glavnog menija programske module.

Unos stavke profakture sadrži polja koja se unose i polja koja se automatski izračunavaju.

Profakturna se može uneti na dva načina:

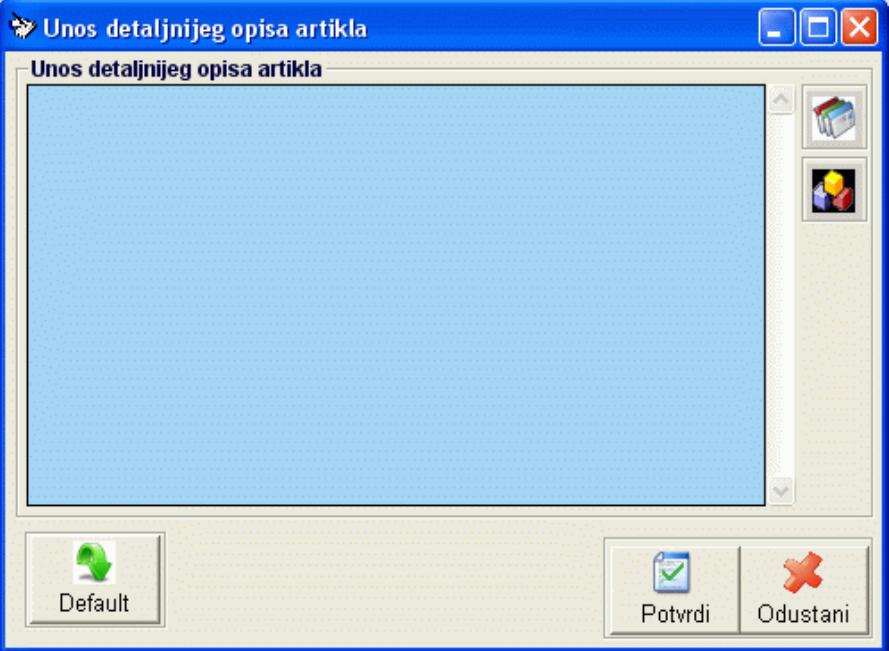
- Klasična profakturna (unapred)** - krajnja cena bez poreza za kupca se formira unošenjem svih polja klasičnim kalkulisanjem na osnovu zadatog procenta razlike u ceni
- Profakturna unazad** - unose se polja količina, veleprodajna cena i odmah iza toga cena bez rabata i PDV-a, a ostala polja se automatski izračunavaju.

Napomena: Kada izaberemo artikal ili uslugu, u desnom gornjem uglu prozora u slučaju da je u pitanju roba, pojaviće se podatak o tome koliko odabrane robe ima na lageru magacina i po kojoj ceni, a u slučaju da je u pitanju usluga cena usluge koja je definisana u [šifarniku artikala/usluga](#).

Stavke predračuna sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra robe/usluge*	Šifra artikla ili usluge. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma koja prikazuje sve već definisane robe i usluge i u kojoj je moguće definisati nov artikal ili uslugu ako do sada nije već definisana. U predračun je moguće uneti i proizvoljan artikal ili uslugu koji nije definisan u šifarniku artikala usluga, za razliku od drugih dokumenata. Ova mogućnost je predvidjena da se koristi za formiranje predračuna za artikle ili usluge koji se ne nalaze redovno na stanju. U tom slučaju prilikom unosa šifru artikla/usluge treba ostaviti praznu i program će automatski ponuditi da omogući unos proizvoljnog artikla/usluge. U ovom slučaju se polje šifra artikla/usluge automatski popunjava šifrom 0000000000 i dozvoljava se unos proizvoljnog naziva, jedinice mere i PDV tarife artikla/usluge.
Naziv	Naziv artikla/usluge. Ovo polje je otključano za unos/promenu u slučaju da je u šifarniku artikala/usluga odabrana šifra usluge. U tom slučaju se polje automatski popunjava nazivom usluge definisanim unutar šifarnika artikala/usluga. Ovaj naziv je moguće u potpunosti prilagoditi fakturisanoj usluzi. U ovo polje je moguće uneti do 255 znakova kao opis.
Jed.mere*	Jedinica mere. Ovo polje je moguće uneti samo u slučaju unosa artikla/usluge koji nije definisan u šifarniku artikala

Tarifni broj*	Tarifni broj poreza (PDV-a) koji se obračunava na dati artikal/uslugu . Uneti tarifni broj mora prethodno da bude definisan u <u>šifarniku poreskih tarifa</u> . Odabirom poreske tarife, automatski se popunjavaju polja <i>Stopa i Naziv tarife</i> . Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma</u> ... Ovo polje je moguće uneti samo u slučaju unosa artikla/usluge koji nije definisan u šifarniku artikala
Slika	Označavanje ovog polja pokazuje nameru korisnika da doda sliku artikla u štampatu verziju predračuna i uključuje dugme koje služi za odabiranje slike artikla. Klik na ovo polje ima različit efekat i to: <ul style="list-style-type: none"> • Ako je artiklu/usluzi u šifarniku dodata samo jedna slika, kopija slike napravljena u sistemskom folderu programa za slike, automatski će biti ubaćena na obrazac predračuna; • Ako je atriklu/usluzi u šifarniku dodato više slika, automatski će biti ponudjeno korisniku da odabere jednu od kopija slike napravljenih u sistemskom folderu programa za slike i ubaci je na predračun; • Ako je atriklu/usluzi u šifarniku nije dodata ni jedna slika, korisniku će biti ponudjeno da artiklu pridruži sliku u trenutku unosa. Ovako odabrana slika biće automatski kopirana u sistemski folder za slike i kopija će biti prikazana na predračunu; • U slučaju da je korisnik odabrao da unese proizvoljan artikal ili uslugu koji nije definisan u šifarniku artikala usluga, biće mu ponudjeno da izabere sliku koju želi da pridruži artiklu/usluzi. Kopija slike ce automatski biti presnimljena u sistemski folder programa sa slikama i program nadalje radi sa ovom kopijom pridružene slike čime se obezbeđuje mogućnost snimanja rezervnih kopija podataka jednim klikom i konzistentnost podataka u klijent/server radnom okruženju. <p>Slika i dodatni opis artikla se štampaju samo u slučaju odabira štampe predračuna sa slikama.</p>

	<p>Označavanje ovog polja pokazuje nameru korisnika da doda i dodatni tekstualni opis artikla/usluge pored standardnog naziva artikla koji može biti dug maksimalno 255 karaktera. Klikom na ovo polje automatski se uključuje dugme i pojavljuje forma za dodavanje dodatnog opisa artikla/usluge.</p> <p>Ova forma se inicijalno automatski popunjava opisom artikla unetim u polju Napomena u Šifarniku artikala/usluqa, ali se može prekucati, ili se može izabrati neki od opših Šablona napomena definisanih odabirom opcije Šabloni napomena, podmenija Održavanje, Glavnog menija programskog modula,</p> <p>klikom na dugme ili napomene unete za odabrani artikal u Šifarniku artikala klikom na dugme .</p> <p>Klikom na dugme Default, automatski se učitava prethodno snimljena napomena.</p> <p>Slika i dodatni opis artikla se štampaju samo u slučaju odabira štampe predračuna sa slikama.</p>	
Količina	Količina artikla na predračunu. Količina se unosi u jedinici mera koja je definisana pri otvaranju robe u šifarniku artikala/usluqa . U slučaju da je artikal u šifarniku artikala definisan kao artikal za unos serijskih brojeva, kolicina uneta u ovom polju mora da bude celobrojna vrednost.	
Veleprodajna cena	Jedinična veleprodajna cena artikla. Po ovoj ceni se vodi roba na stanju u veleprodajnim magacinima. Ovo polje je otključano za unos zbog mogućnosti davanja predračuna za uslugu ili robu koja još nije nabavljena.	
IZNOS	Ukupna vrednost za celu količinu.	
Razlika u ceni (%)	Procenat razlike u ceni. Računa se na prodajnu vrednost.	
Iznos razlike	Iznos razlike u ceni za celu količinu atrikla.	
Vrednost bez poreza	Ukupna vrednost cele količine robe bez uračunatog poreza.	
CENA BEZ RABATA I PDV-	Cena proizvoda/usluge bez PDV-a pre odbijanja odobrenog rabata i dodavanja zavisnih troškova	

a ¹	
Rabat (%)	Procenat rabata odobrenog kupcu.
Iznos rabata	Iznos rabata za celu količinu.
Fakturna vrednost	Krajnji veleprodajni iznos na predračunu celu količinu robe po odbitku rabata.
Zavisni troškovi	Iznos zavisnih troškova.
Prodajna vrednost	Prodajna vrednost po dodavanju zavisnih troškova.
Poreska stopa (%)	Poreska stopa koja važi za izabrani artikal. Polje se automatski popunjava na osnovu poreske tarife pridružene artiklu u šifarniku artikala/usluga
Iznos poreza	Iznos poreza (PDV-a) za celu količinu atrikla.
Vrednost sa porezom	Ukupna vrednost cele količine robe sa uračunatim porezom.
KRAJNJA CENA	Krajnja jedinična cena artikla bez uračunatog poreza.
Cena sa porezom	Jedinična cena sa uračunatim porezom po stopi koja je uneta kao važeća stopa za izabrani artikal.

1 Klikom na ikonu koja se nalazi pored polja CENA BEZ RABATA I PDV-a uključuje/isključuje se prozor sa podacima o poslednjoj prodaji odgovarajućeg artikla odabranom komitentu.

Napomena: Za razliku od artikala koji su definisani u šifarniku artikala/usluga koje je moguće na svakom dokumentu uneti samo kao jedinstvenu stavku, proizvoljno unetih artikala sa šifrom 0000000000 je moguće uneti neograničeno puta na istom predračunu. *Ovakav artikal/uslugu moguće je uneti samo na predračunu. Pre unosa na bilo koji drugi dokument neophodno je definisati artikal/uslugu u [šifarniku artikala/usluga](#).*

2.3.2 Avansni račun

Avansni račun je dokument koji služi za izradu računa za avansno plaćanje. Dokument se formira unosom iz standardnog [dvoprovorskog tabelarnog pregleda](#) i ne utiče na lager liste ili bilo koje druge izveštaje. U pitanju je dokument koji nema uticaja na tok robe.

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavija dokumenta ili stavke](#)
- [azuriranju dokumenta ili stavke](#)
- [brisanju dokumenta ili stavke](#)
- [pregledu zaglavija dokumenta ili stavke](#)
- [stampanju dokumenta](#)

Zaglavljje avasnog računa sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra magacina	Šifra magacina iz kog uzimamo cenu robe. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma...
Šifra kupca	Šifra kupca. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma u kojoj je moguće definisati novog komitenta ako komitent do sada nije već definisan....
Račun broj	Polje sa brojem računa u formatu xxxx/mmmmm, gde je sa mmmmm predstavljena odgovarajuća šifra magacina. Broj mora biti jedinstven. Ako je uključena opcija <i>Automatski redni broj dokumenta</i> u setup-u programa program će svakom novom nalogu automatski davati prvi sledeći slobodan broj.
Datum dokumenta	Datum izdavanja računa.
Datum DPO	Datum nastanka dužničko poverilačkog odnosa.
PDV	Da li račun ulazi obračun PDV-a.
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene. U setup-u programa moguće je promeniti preddefinisan tekst koji se pojavljuje u ovom polju za svaki predračun.

Unos stavke računa sadrži polja koja se unose i polja koja se automatski izračunavaju. Avansni račun se ne oslanja na šifarnik artikala/usluga već je dozvoljen slobodan unos naziva.

Moguć je unos vrednosti sa ili bez poreza. Druga vrednost će biti automatski obračunata u skladu sa na odabranom poreskom tarifom.

The screenshot shows a software interface titled 'AVANSNI RAČUN - STAVKE DOKUMENTA'. It includes fields for 'Br.dokumenta' (Document number) set to '1/00001', 'Datum dokumenta' (Date of document) set to '19.07.2008', 'Magacin' (Warehouse) set to '00001', 'Kupac' (Customer) set to 'IB&D Group D.O.O.', 'Naziv' (Name) set to 'Avans po računu 00012/00001 od 21.05.2007', 'Tar.br.' (Tax code) set to '10', 'Stopa' (Tax rate) set to '18%', 'Vrednost bez poreza' (Value without tax) set to '144.067,80', 'Iznos poreza' (Tax amount) set to '25.932,20', 'Vrednost sa porezom' (Total value) set to '170.000,00', and buttons for 'OK' and 'Cancel'.

Stavke avansnog računa sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Naziv	Polje slobodno za unos bilo kakvog opisa. Dužina unetog teksta u ovo polje je minimalno 3 karaktera, a maksimalo 255 karaktera.
Tar.br.	Tarifni broj poreza koji se obračunava na plaćanje. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma ... U slučaju da je stopa poreza 0% - oslobođeno poreza. Ovo polje se može ostaviti prazno.
Stopa	Stopa poreza koja odgovara odabranom tarifnom broju poreske tarife definisane u šifarniku poreza .
Vrednost bez poreza	Plaćena suma bez uračunatog poreza.
Iznos poreza	Iznos poreza (PDV-a) za celu količinu atrikla.
Vrednost sa porezom	Ukupna vrednost sa uračunatim porezom.

2.3.3 Račun

Veleprodajni račun (faktura) je dokument koji služi za izradu zvaničnih računa kupcima za kupljenu robu ili usluge. Dokument se formira unosom iz standardnog [dvoprovorskog tabelarnog pregleda](#), automatski zadužuje kupca i, u slučaju da se fakturiše roba, razdužuje lager magacina. Faktura može da sadrži istovremeno i artikle i usluge. U slučaju da je u [setup-u programa](#) uključena *automatska nivelacija* unos stavke će se u određenim slučajevima formirati prateći dokument nivelacija. Više podataka o pravilima formiranja automatskih nivelacija možete naći [ovde](#)...

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde](#)...

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavija dokumenta ili stavke](#)
- [ažuriranju dokumenta ili stavke](#)
- [brisanju dokumenta ili stavke](#)
- [pregledu zaglavija dokumenta ili stavke](#)
- [štampanju dokumenta](#)
- [unos/odabir serijskih brojeva](#)

Izgled štampanog dokumenta Račun zavisi od toga da li je firma izdaravalc računa u sistemu PDV-a ili nije, sto se podešava u [Setup-u korisnika](#). U slučaju da korisnik nije u sistemu PDV-a na fakturi se ne štampa iynos PDV-a.

Zaglavje VP računa sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra magacina	Šifra magacina iz kog izdajemo robu. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma ...
Šifra kupca	Šifra kupca. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma u kojoj je moguće definisati novog komitenta ako komitent do sada nije već definisan. U zaglavju predračuna i VP računa je moguće uneti i proizvoljnog kupca koji nije definisan u šifarniku komitenata, za razliku od drugih dokumenata. Ova mogućnost je predviđena da se koristi za formiranje predračuna i VP računa za slobodan unos kupca. U tom slučaju prilikom unosa šifru kupca treba ostaviti praznu i program će automatski ponuditi da omogući slobodan unos kupca. U ovom slučaju se polje šifra kupca automatski popunjava šifrom ----- i otvara se proraz za

	slobodan unos podataka kupca.
	Kod slobodno unetog kupca nije moguće kasnije dobiti karticu kupca niti podatke o negovim eventualnim dugovanjima/potraživanjima te ovu mogućnost treba koristiti kod kupaca koji nisu stalni i koji uvek plaćaju odmah.
Račun broj	Polje sa brojem računa u formatu xxxx/mmmmm, gde je sa mmmmm predstavljena odgovarajuća šifra magacina. Broj mora biti jedinstven. Ako je uključena opcija <i>Automatski redni broj dokumenta u setup-u programa</i> program će svakom novom nalogu automatski davanati prvi sledeći slobodan broj.
Datum dokumenta	Datum izdavanja računa.
Datum DPO	Datum nastanka dužničko poverilačkog odnosa.
Rok za plaćanje	Rok za plaćanje izražen u danima.
Pošiljalac	Pošiljalac robe (polje je aktivno za unos u slučaju da je uključena opcija <i>Uključena polja otpreme na VP računu (špediciju)</i> u Setup-u opcija programa , tab <i>RobProXP</i> , i koristi se u slučaju da je korisnik špeditorska firma (Pošiljalac) koja daje fakturu kupcu za usluge špedicije na osnovu fakture za robu koju je kupac izdao krajnjem korisniku. Ovde se upisuje naziv firme koja šalje robu.
Po računu broj	Broj fakture po kojoj se radi špedicija (polje je aktivno za unos u slučaju da je uključena opcija <i>Uključena polja otpreme na VP računu (špediciju)</i> u Setup-u opcija programa , tab <i>RobProXP</i> , i koristi se u slučaju da je korisnik špeditorska firma (Pošiljalac) koja daje fakturu kupcu za usluge špedicije na osnovu fakture za robu koju je kupac izdao krajnjem korisniku. Ovde se upisuje broj fakture izdate za robu.
Reg.oznaka vozila	Registracija vozila kojim se otprema roba.
Br.fisk.isečka	Broj fiskalnog isečka po kome se izdaje račun. Ovo polje je aktivno ako je u Setup-u opcija programa , tab <i>Podešavanje programa</i> uključena opcija VP fiskalni račun. Više informacija o radu sa fiskalnim uredajima u VP možete naći ovde...
PDV	Da li račun ulazi obračun PDV-a. Program prati status komitenta u vezi sa PDV-om, t.j. da li je komitent obveznik PDV-a u trenutku kada se dokument formira i taj podatak uzima pri formiranju izveštaja, zbog mogućnosti promene statusa obveznik PDV-a u toku godine (mogućnosti da tu toku godine komitent izgubi status obveznika PDV-a ili postane obveznik PDV-a a da to prethodno nije bio). U tom slučaju, dokumenti će se tretirati po statusu korisnika u vezi PDV-a koji je imao u trenutku formiranja dokumenta.
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene. U setup-u programa moguće je promeniti preddefinisan tekst koji se pojavljuje u ovom polju za svaki račun.

Unos stavke fakture sadrži polja koja se unose i polja koja se automatski izračunavaju.

Faktura se može uneti na dva načina:

- Klasična fakтура (unapred)** - krajnja cena bez poreza za kupca se formira unošenjem svih polja klasičnim kalkulisanjem na osnovu zadatog procenta razlike u ceni
- Fakтуra unazad** - unose se polja količina, veleprodajna cena i odmah iza toga cena bez rabata i PDV-a, a ostala polja se automatski izračunavaju.

Napomena: Kada izaberemo artikal ili uslugu, u desnom gornjem uglu prozora u slučaju da je u pitanju roba, pojaviće se podatak o tome koliko odabrane robe ima na lageru magacina i po kojoj ceni, a u slučaju da je u pitanju usluga cena usluge koja je definisana u [šifarniku artikala/usluga](#).

Stavke VP računa sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra robe/usluge	Šifra artikla ili usluge. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma . Klikom na dugme sa znakom ili pritiskom na taster <F11> otvara se spisak svih artikala kojih trenutno ima na stanju u odabranom magacinu, dok se klikom na dugme sa oznakom ili klikom na taster <F11> otvara forma za odabir artikla odnosno usluga iz šifarnika artikala/usluga. U ovoj formi je moguće definisati nov artikal/uslugu ako do sada nije već definisan... U slučaju unosa artikla na račun nije moguće uneti sva puta artikal sa istom šifrom na istom računu. Ovo ograničenje ne važi pri unosu usluga. Takođe, na istom računu moguće je kombinovati artikle i usluge.
Naziv	Naziv artikla usluge. Ovo polje je otključano za unos/promenu u slučaju da je u šifarniku artikala/usluga odabrana šifra usluge. U tom slučaju se polje automatski popunjava nazivom usluge definisanim unutar šifarnika artikala/usluga. Ovaj naziv je moguće u potpunosti prilagoditi fakturisanoj usluzi. U ovo polje je moguće uneti do 255 znakova kao opis.
Količina	Količina artikla na računu. Količina se unosi u jedinici mere koja je definisana pri otvaranju robe u šifarniku artikala/usluga . U slučaju da je artikal u šifarniku artikala definisan kao artikal za unos serijskih brojeva, kolicina uneta u ovom polju mora da bude celobrojna vrednost.

Veleprodajna cena	Jedinična veleprodajna cena artikla. Po ovoj ceni se vodi roba na stanju u veleprodajnim magacinima. Ovo polje je zaključano, osim u slučaju da se fakturiše usluga.
IZNOS	Ukupna vrednost za celu količinu.
Razlika u ceni (%)	Procenat razlike u ceni. Računa se na prodajnu vrednost.
Iznos razlike	Iznos razlike u ceni za celu količinu atrikla.
Vrednost bez poreza	Ukupna vrednost cele količine robe bez uračunatog poreza.
CENA BEZ RABATA I PDV-a ¹	Cena proizvoda/usluge bez PDV-a pre odbijanja odobrenog rabata i dodavanja zavisnih troškova
Rabat (%)	Procenat rabata odobrenog kupcu.
Iznos rabata	Iznos rabata za celu količinu.
Fakturna vrednost	Krajnji veleprodajni iznos na predračunu celu količinu robe po odbitku rabata.
Zavisni troškovi	Iznos zavisnih troškova.
Prodajna vrednost	Prodajna vrednost po dodavanju zavisnih troškova.
Poreska stopa (%)	Poreska stopa koja važi za izabrani artikal. Polje se automatski popunjava na osnovu poreske tarife pridružene artiklu u šifarniku artikala/usluga
Iznos poreza	Iznos poreza (PDV-a) za celu količinu atrikla.
Vrednost sa porezom	Ukupna vrednost cele količine robe sa uračunatim porezom.
KRAJNJA CENA	Krajnja jedinična cena artikla bez uračunatog poreza.
Cena sa porezom	Jedinična cena sa uračunatim porezom po stopi koja je uneta kao važeća stopa za izabrani artikal.
Garantni rok u mesecima	Garancija na ispravno funkcionisanje koja se daje kupcu u mesecima. Ovo polje je vidljivo i aktivno samo u slučaju da je za navedeni artikal u šifarniku artikala/usluga u polje <i>Garancija</i> uneta vrednost različita od nule. Prilikom odabira šifre artikla ovo polje se automatski popunjava vrednošću podrazumevanog roka garancije iz šifarnika artikala/usluga. U slučaju da se u polje upiše duži garantni rok od onoga koji je naveden u šifarniku artikala/usluga , program će upozoriti korisnika na tako unesen podatak i ako korisnik potvrdi tačnost unosa, prihvati uneti podatak.

1 Klikom na ikonu koja se nalazi pored polja CENA BEZ RABATA I PDV-a uključuje/isključuje se prozor sa podacima o poslednjoj prodaji odgovarajućeg artikla/usluge odabranom komitentu.

2.3.4 Povratnica od kupca

Povratnica od kupca je dokument koji se popunjava pri vraćanju robe od kupca u veleprodaju. Dokument se formira unosom iz standardnog **dvoprovorskog tabelarnog pregleda** i automatski zadužuje lager odabranog magacina i evidentira smanjenje obaveza kupca. U osnovi, ovo je suprotan dokument od veleprodajnog računa i praktično ima isti efekat kao veleprodajni račun unet storno.

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavija dokumenta ili stavke](#)
- [ažuriranju dokumenta ili stavke](#)
- [brisanju dokumenta ili stavke](#)
- [pregledu zaglavija dokumenta ili stavke](#)
- [štampanju dokumenta](#)
- [unos/odabir serijskih brojeva](#)

Povratnica od kupca je dokument koji je predviđen za **automatsko knjiženje** u modul za finansijsko knjigovodstvo upotrebom specijalizovanih funkcija tog programskega modula. U slučaju da je dokument već automatski isknjižen njegovo menjanje ili brisanje nije dozvoljeno.

Zaglavlje povratnice sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra kupca	Šifra kupca artikla. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma u

	kojoj je moguće definisati novog komitenta ako komitent do sada nije već definisan....
Šifra magacina	Šifra magacina u koji vraćamo robu. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma...
Povratnica broj	Polje sa brojem povratnice u formatu xxxx/mmmmm, gde je sa mmmmm predstavljena odgovarajuća šifra magacina. Broj povratnice mora biti jedinstven. Ako je uključena opcija <i>Automatski redni broj dokumenta</i> u setup-u programa program će svakom novom nalogu automatski davati prvi sledeći slobodan broj.
Datum dokumenta	Datum povratnice.
Po otpr./fakturi broj	Broj naše fakture po kojoj je roba izdata kupcu.
Br.fisk.isečka	Broj fiskalnog isečka po kome se vraća roba - štampanog reklamiranog fiskalnog računa. Ovo polje je aktivno ako je u Setup-u opcija programa , tab <i>Podešavanje programa</i> uključena opcija VP fiskalni račun. Više informacija o radu sa fiskalnim uredajima u VP možete naći ovde...
PDV	Da li povratnica ulazi u obračun PDV-a. Program prati status komitenta u vezi sa PDV-om , t.j. da li je komitent obveznik PDV-a u trenutku kada se dokument formira i taj podatak uzima pri formiraju izveštaja, zbog mogućnosti promene statusa obveznicnika PDV-a u toku godine (mogućnosti da tu toku godine komitent izgubi status obveznika PDV-a ili postane obveznik PDV-a a da to prethodno nije bio). U tom slučaju, dokumenti će se tretirati po statusu korisnika u vezi PDV-a koji je imao u trenutku formiranja dokumenta.
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene.

Unos stavke povratnice dobavljaču sadrži polja koja se unose i polja koja se automatski izračunavaju.

Povratnica se može uneti na dva načina:

- Klasična povratnica (unapred)** - na osnovu unosa količine, veleprodajne cene (cena na lageru magacina) i procenta razlike u ceni izračunava se cena bez poreza (cena po kojoj je roba prodata kupcu/po kojoj se kupac razdužuje);
- Povratnica unazad** - unose se polja količina i veleprodajna cena i odmah iza toga cena bez poreza, a ostala polja se automatski izračunavaju.

Napomena: Kada izaberemo artikal, u desnom gornjem uglu prozora pojaviće se podatak o tome koliko odabrane robe ima na lageru magacina i po kojoj ceni.

Stavke povratnice sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra robe	Šifra artikla. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma u kojoj je moguće definisati nov artikal ako do sada nije već definisan. U slučaju da je u Setup-u opcija rada programa , tab <i>Podešavanje programa</i> uključeno polje VP fiskalni račun u ovom polju će biti moguć i unos usluge radi omogućavanja štampe Veleprodajnog reklamiranog fiskalnog računa. Više podataka o radu sa fiskalnim uredajima u veleprodaji možete naći ovde... U slučaju unosa artikla na račun nije moguće uneti sva puta artikal sa istom šifrom na istoj povratnici od kupca. Ovo ograničenje ne važi pri unosu usluga. Takodje, na istoj povratnici računu moguće je kombinovati artikle i usluge.
Količina	Količina artikla na povratnici. Količina se unosi u jedinici mere koja je definisana pri otvaranju robe u šifarniku artikala/usluga . U slučaju da je artikal u šifarniku artikala definisan kao artikal za unos serijskih brojeva, kolicina uneta u ovom polju mora da bude celobrojna vrednost.
Veleprodajna cena	Jedinična veleprodajna cena artikla t.j. cena po kojoj robu primamo na stanje (cena u magacinu).
IZNOS	Ukupna vrednost povraćaja za celu količinu.
Razlika u ceni (%)	Procenat razlike u ceni.
Iznos razlike	Iznos razlike u ceni za celu količinu artikla.
Vrednost bez poreza	Ukupna vrednost cele količine robe bez uračunatog poreza.
Cena bez poreza	Krajnja jedinična cena artikla bez uračunatog poreza. Cena prema kupcu bez uračunatog poreza.
Cena sa porezom	Jedinična cena sa uračunatim porezom po stopi koja je uneta kao važeća stopa za izabrani artikal.

2.3.5 Utrošak za sopstvene potrebe

Utrošak za sopstvene potrebe u VP pokriva izdavanje robe iz veleprodajnih magacina internim organizacionim jedinicama unutar preduzeća/organizacije. Dokument se formira unosom iz standardnog **dovoprozorskog tabelarnog pregleda**, automatski zadužuje organizacionu jedinicu i razdužuje lager magacina.

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [**unosu zaglavja dokumenta ili stavke**](#)
- [**ažuriranju dokumenta ili stavke**](#)
- [**brisanju dokumenta ili stavke**](#)
- [**pregledu zaglavja dokumenta ili stavke**](#)
- [**štampanju dokumenta**](#)
- [**unos/odabir serijskih brojeva**](#)

Zaglavljje Utroška za sopstvene potrebe sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra magacina	Šifra magacina iz kog izdajemo robu. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma... .
Šifra org.jedinice	Šifra organizacione jedinice u kojoj je artikal utrošen. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma iz koje je moguće izabrati sve definisane organizacione jedinice, uključujući i magacin iz koga se roba izdaje...
Račun broj	Polje sa brojem računa za utrošak u formatu xxxx/mmmmm, gde je sa mmmmm predstavljena odgovarajuća šifra magacina. Broj mora biti jedinstven. Ako je uključena opcija <i>Automatski redni broj dokumenta u setup-u programa</i> program će svakom novom nalogu automatski davanati prvi sledeći slobodan broj.
Datum dokumenta	Datum izdavanja računa.
PDV	Da li račun ulazi obračun PDV-a. Program prati status komitenta u vezi sa PDV-om, t.j. da li je komitent obveznik PDV-a u trenutku kada se dokument formira i taj podatak uzima pri formiranju izveštaja, zbog mogućnosti promene statusa obvezniku PDV-a u toku godine (mogućnosti da tu toku godine komitent izgubi status obveznika PDV-a ili postane obveznik PDV-a a da to prethodno nije bio). U tom slučaju, dokumenti će se tretirati po statusu korisnika u vezi PDV-a koji je imao u trenutku formiranja dokumenta.
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene. U setup-u programa moguće je promeniti preddefinisan tekst koji se pojavljuje u ovom polju za svaki predračun.

Unos stavke fakture za utrošak sadrži polja koja se unose i polja koja se automatski izračunavaju.

Napomena: Kada izaberemo artikal ili uslugu, u desnom gornjem uglu prozora u slučaju da je u pitanju roba, pojaviće se podatak o tome koliko odabrane robe ima na lageru magacina i po kojoj ceni, a u slučaju da je u pitanju usluga cena usluge koja je definisana u [šifarniku artikala/usluga](#).

Stavke VP računa za utrošak za sopstvene potrebe sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra robe	Šifra artikla. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma . Klikom na dugme sa znakom ili pritiskom na taster <F11> otvara se spisak svih artikala kojih trenutno ima na stanju u odabranom magacincu, dok se klikom na dugme sa oznakom ili klikom na taster <F11> otvara forma za odabir artikla iz šifarnika. U ovoj formi je moguće definisati nov artikal ako do sada nije već definisan....
Količina	Količina artikla na računu. Količina se unosi u jedinici mere koja je definisana pri otvaranju robe u šifarniku artikala/usluga . U slučaju da je artikal u šifarniku artikala definisan kao artikal za unos serijskih brojeva, kolicina uneta u ovom polju mora da bude celobrojna vrednost.
Veleprodajna cena	Jedinična veleprodajna cena artikla. Po ovoj ceni se vodi roba na stanju u veleprodajnim magacinicima.
Veleprodajna vrednost	Ukupna vrednost cele količine robe bez uračunatog poreza.

2.3.6 Dato knjižno odobrenje

Dato knjižno odobrenje je dokument koji služi za unos finansijskih odobrenja za knjiženje izdatih sa naše strane kupcima ili drugim komitentima. Dokument se formira unosom iz standardnog [dvoprovorskog tabelarnog pregleda](#) i ne utiče na lager liste ili bilo koje druge izveštaje. U pitanju je dokument koji nema uticaja na tok robe.

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavlja dokumenta ili stavke](#)
- [azuriranju dokumenta ili stavke](#)
- [brisanjem dokumenta ili stavke](#)
- [pregledu zaglavlja dokumenta ili stavke](#)
- [štampanju dokumenta](#)

Zaglavljje datog knjižnog odobrenja sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra organizacione jedinice	Šifra organizacione jedinice za koju je vezano knjižno odobrenje. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent formu</u> ...
Šifra kupca	Šifra kupca kome izdajemo knjižno odobrenje. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent formu</u> kojoj je moguće definisati novog komitenta ako komitent do sada nije već definisan....
Odobrenje broj	Polje sa našim internim brojem odobrenja u formatu xxxx/ooooo, gde je sa ooooo predstavljena odgovarajuća šifra organizacione jedinice. Broj mora biti jedinstven. Ako je uključena opcija <i>Automatski redni broj dokumenta</i> u <u>setup-u programa</u> program će svakom novom nalogu automatski davati prvi sledeći slobodan broj.
Datum dokumenta	Datum dokumenta.
Datum DPO	Datum nastanka dužničko poverilačkog odnosa.
PDV	Da li po knjižnom odobrenju postoji PDV.
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene. U setup-u programa moguće je promeniti preddefinisan tekst koji se pojavljuje u ovom polju za svaki predračun.

Unos stavke odobrenja sadrži polja koja se unose i polja koja se automatski izračunavaju. Dato knjižno odobrenje je finansijski dokument koji se ne oslanja na šifarnik artikala i unos polja Naziv je sloboden.

Moguć je unos vrednosti sa ili bez poreza. Druga vrednost će biti automatski obračunata u skladu sa na odabranom poreskom tarifom.

Dato knjižno odobrenje - unos/promena zapisa

DATO KNJIŽNO ODOBRENJE-STAVKA DOKUMENTA

Br.dokumenta: 1/1 Datum dokumenta: 07.12.2012

Kupac: 40 Org.jedinica: I

NOVA PLOCICA DOO ZA POLJ. PRO REZERVNI DELOVI

Naziv: Tar.br.: a1 Stopa: 0,00%

Vrednost bez poreza: 0,00 Iznos poreza: 0,00 Vrednost sa porezom: 0,00

Potvrdi Odustani

Stavke datog knjižnog odobrenja sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Naziv	Polje slobodno za unos bilo kakvog opisa. Dužina unetog teksta u ovo polje je minimalno 3 karaktera, a maksimalno 255 karaktera.
Tar.br.	Tarifni broj poreza koji se obračunava na plaćanje. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent formu</u> ... U slučaju da je stopa poreza 0% - oslobođeno poreza. Ovo polje se može ostaviti prazno.
Stopa	Stopa poreza koja odgovara odabranom tarifnom broju poreske tarife definisane u <u>šifarniku poreza</u> .
Vrednost bez poreza	Plaćena suma bez uračunatog poreza.
Iznos poreza	Iznos poreza (PDV-a).
Vrednost sa porezom	Ukupna vrednost sa uračunatim porezom.

2.4 Oprema robe u maloprodaju

Za prebacivanje robe iz veleprodajnih magacina u maloprodajne objekte (prodavnice) koristi se interna otpremnica. Ovaj dokument se formira unosom iz standardnog **dvoprovorskog tabelarnog pregleda** i automatski razdužuje lager izlaznog magacina i zadužuje lager maloprodajnog objekta - prodavnice. U slučaju da je u **setup-u programa** uključena ***automatska niveliacija*** unos stavke će se u određenim slučajevima formirati prateći dokument niveliacija. Više podataka o pravilima formiranja automatskih niveliacija možete naći [ovde...](#)

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [**unosu zaglavila dokumenta ili stavke**](#)
- [**ažuriranju dokumenta ili stavke**](#)
- [**brisanju dokumenta ili stavke**](#)
- [**pregledu zaglavila dokumenta ili stavke**](#)
- [**štampanju dokumenta**](#)
- [**unos/odabir serijskih brojeva**](#)

Interna otpremnica je dokument koji je predviđen za **automatsko knjiženje** u modul za finansijsko knjigovodstvo upotrebom specijalizovanih funkcija tog programskog modula. U slučaju da je dokument već automatski isknjižen njegovo menjanje ili brisanje nije dozvoljeno.

Zaglavlje interne otpremnice sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra magacina	Šifra magacina iz kog prebacujemo robu. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma</u>...
Šifra prodavnice	Šifra prodavnice u koji prebacujemo robu. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma</u>.
Interna otpremnica broj	Polje sa brojem interne otpremnice u formatu xxxx/mmmmmm, gde je sa mmmmmm predstavljena odgovarajuća šifra magacina. Broj mora biti jedinstven. Ako je uključena opcija <i>Automatski redni broj dokumenta</i> u <u>setup-u programa</u> program će svakom novom nalogu automatski davati prvi sledeći slobodan broj.
Datum dokumenta	Datum interne otpremnice.
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene.

Unos stavke interne otpremnice sadrži polja koja se unose i polja koja se automatski izračunavaju.

Interna otpremnica se može uneti na dva načina:

1. **Klasična otpremnica (unapred)** - na osnovu unosa količine, veleprodajne cene (cena na lageru magacina) i procenta razlike u ceni izračunava se cena bez poreza (cena po kojoj se zadužuje prodavnica) ;
2. **Otpremnica unazad** - unose se polja količina i veleprodajna cena i odmah iza toga cena bez poreza, a ostala polja se automatski izračunavaju.

Napomena: Kada izaberemo artikal, u desnom gornjem uglu prozora pojaviće se podatak o tome koliko odabrane robe ima na lageru magacina i po kojoj ceni.

Stavke interne otpremnice sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra robe/usluge	Šifra artikla ili usluge. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma</u> koja prikazuje sve već definisane robe i usluge i u kojoj je moguće definisati nov artikal ili uslugu ako do sada nije već definisana....
Količina	Količina artikla na računu. Količina se unosi u jedinici mere koja je definisana pri otvaranju robe u <u>šifarniku artikala/usluga</u> . U slučaju da je artikal u šifarniku artikala definisan kao artikal za unos serijskih brojeva, kolicina uneta u ovom polju mora da bude celobrojna vrednost.
Veleprodajna cena	Jedinična veleprodajna cena artikla. Po ovoj ceni se vodi roba na stanju u veleprodajnom magacinu.
IZNOS	Ukupna vrednost za celu količinu.
Rabat (%)	Procenat rabata odobrenog maloprodaji
Iznos rabata	Iznos rabata za celu količinu.
Fakturna vrednost	Krajnji veleprodajni iznos na predračunu celu količinu robe po odbitku rabata.
Zavisni troškovi	Iznos zavisnih troškova.
Prodajna vrednost	Prodajna vrednost po odbitku zavisnih troškova.

Razlika u ceni (%)	Procenat razlike u ceni. Računa se na prodajnu vrednost.
Iznos razlike	Iznos razlike u ceni za celu količinu atrikla.
Vrednost bez poreza	Ukupna vrednost cele količine robe bez uračunatog poreza.
Poreska stopa (%)	Poreska stopa koja važi za izabrani artikal. Polje se automatski popunjava na osnovu poreske tarife pridružene artiklu u šifarniku artikala/usluga
Iznos poreza	Iznos poreza (PDV-a) za celu količinu atrikla.
Vrednost sa porezom	Ukupna vrednost cele količine robe sa uračunatim porezom.
Cena bez poreza	Krajnja jedinična cena artikla u prodavnici bez uračunatog poreza.
Maloprodajna cena	Maloprodajna cena sa uračunatim porezom po stopi koja je uneta kao važeća stopa za izabrani artikal.

2.5 Početno stanje

Na početku rada sa programom ili početku knjigovodstvene godine potrebno je uneti stanja robe u svim veleprodajnim magacinima. Dokument kojim se unosi ovo prvo stanje lagera magacina naziva se početno stanje. Ovaj dokument se formira unosom iz standardnog [dvopravorskog tabelarnog pregleda](#) i automatski zadužuje lager odabranog magacina unetok količinom i vrednošću robe.

Više informacija o korišćenju funkcija dvopravorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavljiva dokumenta ili stavke](#)
- [ažuriranju dokumenta ili stavke](#)
- [brisanju dokumenta ili stavke](#)
- [pregledu zaglavljiva dokumenta ili stavke](#)
- [štampanju dokumenta](#)
- [unos/odabir serijskih brojeva](#)

Početno stanje se ne knjiži automatski u modul za finansijsko knjigovodstvo FinPro XP, pošto i samo finansijsko knjigovodstvo mora da ima nalog početnog stanja, a konta zaliha magacina po početnom stanju u modulu za finansijsko knjigovodstvo se moraju pojedinačno slagati sa vrednostima unetim u dokumentu početno stanje.

Zaglavljje početnog stanja sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra magacina	Šifra magacina za koji unosimo početno stanje. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma...
Početno stanje broj	Polje sa brojem početnog stanja u formatu xxxx/mmmmm, gde je sa mmmmm predstavljena odgovarajuća šifra magacina. Broj mora biti jedinstven. Ako je uključena opcija <i>Automatski redni broj dokumenta</i> u setup-u programa program će svakom novom nalogu automatski davanati prvi sledeći slobodan broj.
Datum dokumenta	Datum početnog stanja.
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene.

Stavke početnog stanja sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra robe	Šifra artikla. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma u kojoj je moguće definisati nov artikal ako do sada nije već definisan....
Količina	Količina artikla po početnom stanju. Količina se unosi u jedinici mere koja je definisana pri otvaranju robe u šifarniku artikala/usluga . U slučaju da je artikal u šifarniku artikala definisan kao artikal za unos serijskih brojeva, kolicina uneta u ovom polju mora da bude celobrojna vrednost.
Veleprodajna cena	Jedinična veleprodajna cena artikla. Po ovoj ceni se vodi roba na stanju u veleprodajnim magacinima.
Veleprodajna vrednost	Ukupna vrednost cele količine robe bez uračunatog poreza.

2.6 Nivelacija cena

Nivelacija cena je dokument koji se formira kada je potrebno promeniti cenu artikala. Ovaj dokument se formira unosom iz standardnog **dvoprovorskog tabelarnog pregleda** i neophodno ga je uneti pri promeni cene artikla. U slučaju da se cena artikla promeni, a ne postoji prateća nivelacija, stanje magacina po KEPU knjizi i vrednost magacina u lager listi neće se poklapati za vrednost nedostajuće nivelacije.

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [**unosu zaglavljiva dokumenta ili stavke**](#)
- [**azuriranju dokumenta ili stavke**](#)
- [**brisanjem dokumenta ili stavke**](#)
- [**pregledu zaglavljiva dokumenta ili stavke**](#)
- [**štampanju dokumenta**](#)

Nivelacija cena može biti automatska prateća nivelacija i ručna nivelacija. O kojoj se nivelaciji radi može se zaključiti na osnovu polja Vrsta dok. u gornjem prozoru (prozoru sa zaglavljem dokumenta dvoprovorskog tabelarnog pregleda). Ako je ovo polje popunjeno radi se o automatskoj nivelaciji, a ako nije o ručnoj.

Ručno menjanje ili brisanje automatskih nivelacija nije dozvoljeno. Ovakva nivelacija može se obrisati samo automatski, ako se obriše dokument za koji je vezana.

Više podataka o pravilima formiranja automatske prateće nivelacije možete naći [ovde...](#)

Ručna nivelacija se formira ručnim unosom artikala koje nivelišemo.

Nivelacija cena je dokument koji je predviđen za **automatsko knjiženje** u modul za finansijsko knjigovodstvo upotrebom specijalizovanih funkcija tog programske module. U slučaju da je dokument već automatski isknjižen njegovo menjanje ili brisanje nije dozvoljeno.

Zaglavljive nivelične sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra magacina	Šifra magacina u kome vršimo niveličnu cenu. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma...
Nivelacija broj	Polje sa brojem nivelične liste u formatu xxxxx/mmmmm, gde je sa mmmmm predstavljena odgovarajuća šifra magacina. Broj mora biti jedinstven. Ako je uključena opcija <i>Automatski redni broj dokumenta</i> u setup-u programa program će svakom novom nalogu automatski davanati prvi sledeći slobodan broj.
Datum dokumenta	Datum nivelične cene.
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene.

Stavke nivelične cene možemo unositi tako što proizvoljno možemo menjati sva brojčana polja. Na osnovu promene jednog od polja sva ostala će biti preračunata i odgovarajuće uskladjena sa novoumetom vrednošću.

Stavke nivelične cene sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra robe	Šifra artikla. Klikom na dugme sa znakom ili pritiskom na taster <F12> poziva se odgovarajuća asistent forma koja prikazuje spisak svih artikala kojih trenutno ima na stanju u odabranom magacinu.
Količina	Količina artikla koju nivelišemo. Količina se unosi u jedinici mere koja je definisana pri otvaranju robe u šifarniku artikala/usluga .
Stara cena	Jedinična cena artikla sa koje nivelišemo.
Stara vrednost	Ukupna stara vrednost za celu količinu.
Razlika u ceni (%)	Procenat razlike u ceni.
Iznos razlike	Iznos razlike u ceni za celu količinu artikla.
Nova cena	Jedinična cena artikla na koju nivelišemo.
Nova vrednost	Ukupna nova vrednost za celu količinu.

U slučaju da je u **setup-u programa** uključena *automatska nivелација* polja Količina i Stara cena se automatski popunjavaju količinom i cenom artikla na lageru odgovarajućeg magacina i njihovo dalje menjanje je zabranjeno.

2.7 POPIS U VELEPRODAJI

Funkcije za izradu popisa grupisane su u jedinstven sistem u kome je bitno da se predviđen redosled operacija u potpunosti ispoštuje da bi se dobili odgovarajući rezultati.

Ispravan postupak sprovodjenja popisa teče na sledeći način:

1. **Formiranje popisnih lista, njihovo štampanje;**
2. **Unos stvarnih količina na lageru u popisnu listu uz kontrolu viškova, manjkova i otpisom;**
3. **Sravnjivanje stanja po popisu sa stanjem na lageru**

U periodu od formiranja popisne liste, do sravnjivanja stanja ne smeju se otvarati novi dokumenti niti na bilo koji način menjati stanje na lageru magacina za koji se radi popis. U suprotnom je moguće da dođe do neslaganja.

Više podataka o pravilima koja važe prilikom formiranja popisa možete naći [ovde...](#)

2.7.1 Popisna lista

Opcija *Popisna lista* podmenija ***Veleprodaja*** služi za inicijalno formiranje i popunjavanje popisnih lista. Prilagođena je za rad u velikim i malim preduzećima i može se koristiti na više načina, u zavisnosti od potreba korisnika. Formiranjem i unosom popisne liste same po sebi ne dešavaju se nikakve promene na lageru magacina, već ovaj modul služi za pripremu odgovarajuće popisne liste. Ovaj dokument se formira unosom iz standardnog **dvoprovorskog tabelarnog pregleda** i neophodno ga je uneti pri promeni cene artikla.

U tabelarnom pregledu popisnih lista nalaze se samo popisne liste koje nisu sravnjene. Po sravnjenju popisne liste, ona "nestaje" iz spiska popisnih lista, a pojavljuje se u **pregledu već sravljenih popisa**.

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o pravilima koja važe prilikom formiranja popisa možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- **unosu zaglavljiva dokumenta ili stavke**
- **ažuriranju dokumenta ili stavke**
- **brisaju dokumenta ili stavke**
- **pregledu zaglavljiva dokumenta ili stavke**
- **štampaju dokumenta**

Pored standardne dugmadi dvoprovorskog tabelarnog pregleda, na raspolaganju je i dugme za štampanje probnog popisa. Ovo dugme se koristi za kontrolnu štampu pre sravnjivanja popisa.

Zaglavljive popisne liste sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra magacina	Šifra magacina za koji formiramo popisnu listu. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma...</u>
Popisna lista broj	Polje sa brojem popisne liste u formatu xxxx/mmmmm, gde je sa mmmmm predstavljena odgovarajuća šifra magacina. Broj mora biti jedinstven. Ako je uključena opcija <i>Automatski redni broj dokumenta u setup-u programa</i> program će svakom novom nalogu automatski davaći prvi sledeći slobodan broj.
Datum dokumenta	Datum popisa.
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene.

Prilikom otvaranja nove popisne liste program nudi da popuni listu trenutnim podacima sa lagera.

- Ako odgovorite sa **OK**, lista će automatski biti popunjena trenutnim sadržajem lager liste odabranog magacina, gde će kao knjigovodstvena količina biti upisana trenutna količina na lageru. Ovaj postupak je pogodniji za **veća preduzeća/organizacije**. Od ovog trenutka se ne sme menjati ništa vezano za lager listu magacina (unositi, ažurirati ili brisati dokumenta). Dalji postupak podrazumeva:
 1. štampanje popisne liste (štampa se bez knjigovodstvenih količina) i davanje iste magacioneru da popuni robama na lageru

2. unos stvarnih količina koje je magacioner popunio tako što se u lager listi svaka stavka koja se ne slaže ažurira i unese razlika po popisu. Ako postoje artikli koji ne postoje na knjigovodstvenom stanju a fizički postoje u magacinu, moguće ih je dodati u spisak stavki korišćenjem standardne procedure za **unos stavke u tabelarni pregled**;
 3. nastaviti dalje sa sledećom tačkom **sprovodjenja popisa**;
- Ako odgovorite sa *Cancel* lista će biti ostavljena praznom. Ovaj postupak je pogodniji za **manja preduzeća/organizacije**. U ovom slučaju je moguće uneti ručno samo one robe za koje znamo da se stanje po popisu ne slaže i nastaviti sa sledećom tačkom **sprovodenja popisa**. U ovom slučaju program u popisu ne uzima automatski knjigovodstvenu količinu sa lagera odabranog magacina;

Stavke popisa sadrže sledeća polja:

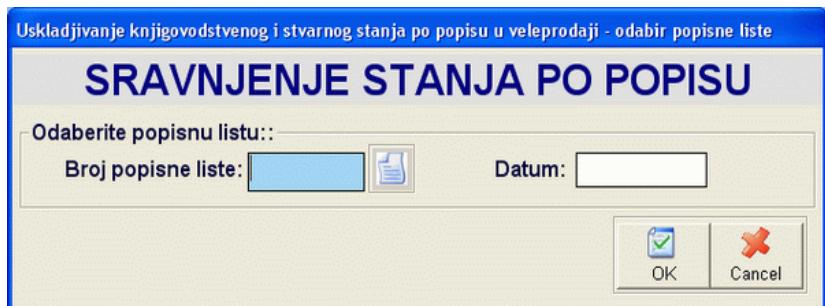
Polje	Opis
Šifra robe	Šifra artikla. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma koja prikazuje sve već definisane robe i u kojoj je moguće definisati nov artikal ako do sada nije već definisan....
Knjigovodstvena količina	Količina artikla koja po računaru postoji na stanju odabranog magacina.
Razlika po popisu	Količina za koju se razlikuje stvarna količina od knjigovodstvene količine. Na osnovu ovog polja automatski se izračunava nova količina.
Nova količina	Količina na lageru po uračunavanju razlike.
Cena	Cena artikla u odabranom magacinu (bez uračunatog PDV-a).
Iznos razlike	Novčani iznos razlike po popisu.

2.7.2 Sravnjenje stanja

Sravnjenje stanja je specijalizovana funkcija koja automatski usaglašava knjigovodstveno i stvarno stanje knjižeći količinski i vrednosno razlike po popisu samo za one articke kog kojih razlika postoji.

Sravnjenje stanja je funkcija za masovnu obradu podataka posle koje nije moguće automatsko vraćanje podataka na staro stanje.

Po startovanju ove funkcije pojavljuje se ekran za izbor popisne liste na osnovu koje vršimo sravnjivanje stanja. Popisnu listu možemo odabrati iz **asistent forme** koju pozivamo klikom na dugme pored odgovarajućeg polja.

Klikom na taster **OK** započinjemo proceduru slaganja stanja. Program će nas posle toga još jednom upozoriti i zatražiti potvrdu da zaista želimo da stanje na lageru magacina uskladimo sa odabranom popisnom listom i posle potvrde započeti sa slaganjem stanja. Ova funkcija, u zavisnosti od količine podataka i konfiguracije računara/računarske mreže može da potraje neko vreme. Potvrda da je slaganje stanja završeno pojaviće se na sredini ekrana. Dok se ova potvrda ne pojavi, ne treba nasilno prekidati izvršenje programa ili na drugi način remetiti izvršavanje funkcije.

2.7.3 Pregled prethodno sravnjenih popisa

Opcija *Pregled prethodno sravnjenih popisa* podmenija *Veleprodaja* služi za pregled popisnih lista po kojima je već izvršeno sravnjivanje t.j. završenih popisa. Ovaj modul omogućava štampanje popisnih lista po kojima je već izvršen popis. Za razliku od popisnih lista koje se štampaju korišćenjem opcije **popisna lista**, popisne liste odštampane iz ovog pregleda sadrže sve podatke, količine, stare i nove cene. Startovanjem ove opcije na ekranu se dobija standardni **dvoprzorski tabelarni pregled**.

U tabelarnom pregledu prethodno sravnjenih popisa nalaze se samo popisne liste koje su sravnjene. Po sravnjenju popisne liste, ona "nestaje" iz **spiska popisnih lista**, a pojavljuje se u pregledu već sravnjenih popisa.

U samom pregledu već sravnjenih popisa određene funkcije dvoprzorskog tabelarnog pregleda vezane za manipulaciju podacima nisu aktivne (unos, ažuriranje zaglavlja i stavke...).

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprzorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavlja dokumenta ili stavke](#)
- [ažuriranju dokumenta ili stavke](#)
- [brisanju dokumenta ili stavke](#)
- [pregledu zaglavlja dokumenta ili stavke](#)
- [štampanju dokumenta](#)

Zaglavljje pregleda već sravnjenih popisa sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra magacina	Šifra magacina za koji formiramo popisnu listu.
Popisna lista broj	Polje sa brojem popisne liste u formatu xxxxx/mmmmm, gde je sa mmmmm predstavljena odgovarajuća šifra magacina.
Datum dokumenta	Datum popisa.
Napomena	Tekstualno polje koje sadrži proizvoljne napomene.

Stavke popisa sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra robe	Šifra artikla. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma</u> koja prikazuje sve već definisane robe i u kojoj je moguće definisati nov artikal ako do sada nije već definisan....
Knjigovodstvena količina	Količina artikla koja po računaru postoji na stanju odabranog magacina.
Razlika po popisu	Količina za koju se razlikuje stvarna količina od knjigovodstvene količine. Na osnovu ovog polja automatski se izračunava nova količina.
Nova količina	Količina na lageru po uračunavanju razlike.
Cena	Cena artikla u odabranom magacinu (bez uračunatog PDV-a).
Iznos razlike	Novčani iznos razlike po popisu.

2.8 Troškovi

Opcija **Troškovi** podmenija **Veleprodaja** služi za unos, ažuriranje i brisanje podataka o prispelim računima koji se mogu svrstati u troškove poslovanja. **Računi za nabavku trgovачke robe (programski modul RobProXP) ili repromaterijala (programski modul MatProXP) ne unose se na ovom mestu već se za to koristi opcija [Kalkulacija \(RobProXP\)](#) ili [Prijemnica materijala \(MatProXP\)](#).** Podaci uneti korišćenjem ove opcije odražavaju se na finansijsko stanje u kartici odabranog komitenta. Startovanjem ove opcije na ekranu se dobija standardni [jednoprozorski tabelarni pregled](#).

Više informacija o korišćenju funkcija jednoprozorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Za razliku od drugih tabelarnih izveštaja prikaz već unetih troškova je podešen tako da su zadnji računi postavljeni na početak spiska. Dručiće sortiranje po svakoj koloni može se postići korišćenjem standardnih kontrola [jednoprozorskog tabelarnog pregleda](#).

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavlja dokumenta ili stavke](#)
- [ažuriranju dokumenta ili stavke](#)
- [brisanju dokumenta ili stavke](#)
- [pregledu dokumenta ili stavke](#)
- [štampanju dokumenta](#)

Funkcija za štampu u slučaju unosa troškova stampa spisak svih unetih računa za troškove. U slučaju da želimo dobiti podatke koji su određeni u smislu vrste troškova navedenih u spisku po bilo kojem od unesenih parametara ili proizvoljnoj kombinaciji unetih podataka, treba odabrati izveštaj [Analiza računa za troškove](#).

Prozor za unos računa za troškove sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra dobavljača	Šifra dobavljača koji je izdao račun. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma koja prikazuje sve već definisane komitente i u kojoj je moguće definisati novog komitenta ako do sada nije već definisan...
Šifra vr.troška	Šifra vrste troška. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma koja prikazuje sve već definisane dokumente unutar programa. Ovo polje nije obavezno za unos. Više podataka o vrstama troškova možete naći ovde ...
Datum računa.	Datum računa
Iznos	Iznos računa
Način plaćanja	<i>Virmanski</i> - račun je predviđen za virmansko plaćanje (preko tekućeg računa) <i>Gotovinski</i> - račun je gotovinski plaćen
Datum valute	Datum valute racuna za troškove (polje je omogućeno za unos samo u slučaju da je za način plaćanja odabrana opcija <i>Virmanski</i>)
Broj računa	Broj računa dobavljača.
Opis	Tekstualni opis troška.
PDV	Da li se uneti trošak uzima u obračunu PDV-a kao odbitna stavka. Ovo polje je aktivno za unos samo u slučaju da je dobavljač u sistemu PDV-a i da je odabrana vrsta troška koja je definisana da se može koristiti kao odbitna stavka.
Tar.br.	Tarifni broj poreza koji se obračunava na plaćanje. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma ... U slučaju da je stopa poreza 0% - oslobođeno poreza.
Stopa	Stopa poreza koja odgovara odabranom tarifnom broju poreske tarife definisane u šifarniku poreza .
Iznos poreza	Iznos poreza (PDV-a) koji se odbija
Šifra org.jedinice	Šifra organizacione jedinice kojoj se pripisuje trošak. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma koja prikazuje sve već definisane dokumente unutar programa. Ovo polje nije obavezno za unos. Više podataka o vrstama troškova možete naći ovde ...
Napomena	Tekstualno polje koje sadrži proizvoljne napomene.

Račune za troškove koji su otvoreni ili povezani automatski prilikom unosa stavke [Putnog naloga](#) (programski modul *Kadrovska evidencija/Plate*) ili [Naloga blagajni za isplatu](#) (programski modul *FinProXP*) nije moguće menjati niti brisati iz pregleda troškova, već je potrebno obrisati odgovarajuću stavku putnog naloga i/ili naloga blagajni i ponovo je uneti.

2.9a Update/isplate *

* Ova opcija je aktivna i vidljiva u podmeniju **Veleprodaja** samo u slučaju da je u [Setup-u korisnika](#) kao način vodenja knjiga izabrano Dvojno knjigovodstvo.

Opcija **Update/isplate** podmenija **Veleprodaja** služi za unos, ažuriranje i brisanje podataka o finansijskim uplatama komitenata odnosno isplata komitentima po bilo kom osnovu. Podaci uneti korišćenjem ove opcije odražavaju se na finansijsko stanje u kartici odabranog komitenta. Startovanjem ove opcije na ekranu se dobija standardni [jednoprzorski tabelarni pregled](#).

Više informacija o korišćenju funkcija jednoprzorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde](#)...

Za razliku od drugih tabelarnih izveštaja prikaz već unetih uplata/isplata je podešen tako da su zadnje update postavljene na početak spiska. Dručiće sortiranje po svakoj koloni može se postići korišćenjem standardnih kontrola [jednoprzorskog tabelarnog pregleda](#).

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavija dokumenta ili stavke](#)
- [ažuriranju dokumenta ili stavke](#)
- [brisaju dokumenta ili stavke](#)

Prozor za unos uplate/isplate sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Datum upl./ispl.	Datum uplate/isplate
Iznos	Iznos uplate/isplate
U/I	Da li je uplata ili isplata
Šifra komitenta	Šifra komitenta koji je uplatio ili kome je isplaćen uneti iznos. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma koja prikazuje sve već definisane komitente i u kojoj je moguće definisati novog komitenta ako do sada nije već definisan...
Šifra dokumenta	Šifra dokumeta po kom je komitent uplatio ili po kome je isplaćen uneti iznos. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma koja prikazuje definisane dokumente unutar programa za koje se može izvršiti uplata ili isplata. Spisak prikazanih raspoloživih vrsta dokumenata zavisi od toga da li je izabrana uplata ili isplata. Vrste dokumenata su definisane od strane programera i nije ih moguće menjati. Ovo polje nije obavezno za unos.
Broj dokumenta	Broj vezanog dokumenta. Ovo polje nije obavezno za unos.
Napomena	Tekstualno polje koje sadrži proizvoljne napomene.

2.9b Izvodi računa banaka *

* Ova opcija je aktivna i vidljiva u podmeniju Veleprodaja samo u slučaju da je u [Setup-u korisnika](#) kao način vodjenja knjiga izabrano Prosto knjigovodstvo.

Izvodi računa banaka se unoše kao osnova za formiranje dela podataka u Poslovnoj knjizi (PK knjiga). Dokument se formira unosom iz standardnog [dvoprovorskog tabelarnog pregleda](#) i nema uticaja na tok robe.

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavija dokumenta ili stavke](#)
- [ažuriranju dokumenta ili stavke](#)
- [brisanju dokumenta ili stavke](#)
- [pregledu zaglavija dokumenta ili stavke](#)
- [štampanju dokumenta](#)

Zaglavije sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra banke	Šifra banke kod koje je otvoren račun. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma ...
Izvod broj	Polje sa brojem izvoda. Broj mora biti jedinstven. Ako je uključena opcija <i>Automatski redni broj dokumenta</i> u setup-u programa program će svakom novom nalogu automatski davati prvi slobodan broj za odabranu banku.
Datum dokumenta	Datum izvoda.
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene. U setup-u programa moguće je promeniti preddefinisan tekst koji se pojavljuje u ovom polju za svaki predračun.

Unos stavke izvoda
žiro računa
predstavlja
inteligentnu formu
koja omogućava
odnosno
onemogućava unos
polja u skladu sa
odabranom šifrom
vrste uplate/isplate.
Na osnovu unosa
ovog polja
automatski se
uključuju
odgovarajuća polja
za unos. Na osnovu
ovih knjiženja
automatski se
popunjava
Poslovna knjiga
(PK knjiga).

IZVOD ŽIRO RAČUNA - STAVKE DOKUMENTA

Banka: 00001	Br.dokumenta: 1
Delta banka	
Šifra vrste upl./ispl.: <input type="button" value="..."/>	Naziv: <input type="text"/>
Opis knjiženja: <input type="text"/>	Datum promene: 01.06.2010
Uplate (Duguje): <input type="text" value="0,00"/>	Isplate (Potražuje): <input type="text" value="0,00"/>
Gotovinski: <input type="text" value="0,00"/>	Bezgotovinski: <input type="text" value="0,00"/>
Poreska tarifa: Tarifni broj: <input type="text"/> <input type="button" value="..."/> Stopa: <input type="text"/> % Naziv tarife: <input type="text"/>	Komitent: Šifra komitenta: <input type="text"/> <input type="button" value="..."/> Naziv: <input type="text"/>
Obveznik PDV ☒ <input type="button" value="OK"/> <input type="button" value="Cancel"/>	

Šifre vrste uplate/isplate su logički podeljene na isplate sa žiro računa (šifre su numerisane brojevima počev od 1) i uplate na žiro račun (šifre su označene slovima abecede počev od A). Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća [asistent forma](#).

Stavke sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Opis knjiženja	Polje slobodno za unos bilo kakvog opisa. Dužina unetog teksta u ovo polje je minimalno 3 karaktera.
Uplate (Duguje)	Suma uplate na žiro račun. Ovo polje je aktivno samo u slučaju da šifra vrste uplate/isplate odgovara uplati na žiro račun (slovo)
Isplate (Potražuje)	Suma isplate sa žiro računa. Ovo polje je aktivno samo u slučaju da šifra vrste uplate/isplate odgovara isplati sa žiro računa (broj)
Gotovinski	Iznos koji je uplaćen/isplaćen gotovinski. Ovaj iznos mora biti manji ili jednak iznosu uplate/isplate
Bezgotovinski	IPolje se automatski izračunava na osnovu gornjih unosa
Tarifni broj	Tarifni broj poreza (PDV-a) koji se obračunava na dati artikal/uslugu . Uneti tarifni broj mora prethodno da bude definisan u šifarniku poreskih tarifa . Odabirom poreske tarife, automatski se popunjavaju polja Stopa i Naziv tarife. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma ...
Šifra org.jed.	Ovo polje je aktivno i vidljivo samo kada je kao šifra vrste update/isplate naveden PDV ili neki od prihoda ili rashoda sa PDV-om. Šifra organizacione jedinice na koju se promena odnosi. Uneta šifra organizacione jedinice mora prethodno da bude definisana u šifarniku organizacionih jedinica . Odabirom šifre organizacione jedinice, automatski se popunjava odgovarajuće polje Naziv. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma ...
Šifra komitenta	Ovo polje je aktivno i vidljivo samo kada je kao šifra vrste update/isplate nije naveden PDV ili neki od prihoda ili rashoda sa PDV-om. Šifra komitenta kome je plaćeno/od koga je primljena uplata. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma u kojoj je moguće definisati novog komitenta ako komitent do sada nije već definisan....

2.10 Uvoz / izvoz

2.10.1 Predračun ino.kupcu (devizni)

Predračun ino. kupcu (devizni) je dokument koji služi za izradu zvaničnih ponuda potencijalnim kupcima roba ili usluga u inostranstvu. Ovo je dvovalutni i višejezični dokument koji je snabdeven funkcijama za automatsku konverziju valuta i **automatski prevod**. **Na predračunu ino.kupcu se u obračunu ne uzima u obzir PDV, t.j. PDV je 0% pošto se radi o izvoznom dokumentu.**

Dokument se formira unosom iz standardnog **dvoprovorskog tabelarnog pregleda** i ne utiče na lager liste ili bilo koje druge izveštaje. U pitanju je dokument koji radi sam za sebe čija je jedina svrha olakšana izrada zvaničnih ponuda i evidencija o do sada datim ponudama. Ovaj dokument ne menja stanje artikala na lageru ili cene. Profaktura može da sadrži istovremeno i articke i usluge.

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavljia dokumenta ili stavke](#)
- [ažuriranju dokumenta ili stavke](#)
- [brisanjem dokumenta ili stavke](#)
- [pregledu zaglavljia dokumenta ili stavke](#)
- [štampanju dokumenta](#)
- [funkciji automatskog prevodioca](#)

U slučaju da je barem jednom artiklu/usluzi na predračunu dodata slika ili opis artikla prilikom startovanja štampe biće ponudjena opcija štampanja [dokumenta sa slikama ili bez slika](#).

Zaglavljje predračuna sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra magacina	Šifra magacina iz kog uzimamo cenu robe. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma ...
Šifra kupca	Šifra potencijalnog inostranog kupca. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma koja prikazuje sve već definisane inostrane komitente i u kojoj je moguće definisati novog komitenta ako do sada nije već definisan. U zaglavju predračuna je moguće uneti i proizvoljnog kupca koji nije definisan u šifarniku komitenata, za razliku od drugih dokumenata. Ova mogućnost je predviđena da se koristi za formiranje predračuna za sloboden unos kupca. U tom slučaju prilikom unosa šifru kupca treba ostaviti praznu i program će automatski ponudit da omogući sloboden unos kupca. U ovom slučaju se polje šifra kupca automatski popunjava šifrom ----- i otvara se prozor za sloboden unos podataka kupca.
Predračun broj	Polje sa brojem predračuna u formatu xxxx/mmmmm, gde je sa mmmmm predstavljena odgovarajuća šifra magacina. Broj mora biti jedinstven. Ako je uključena opcija <i>Automatski redni broj dokumenta</i> u setup-u programa program će svakom novom nalogu automatski davati prvi sledeći sloboden broj.
Datum dokumenta	Datum izdavanja predračuna.
Rok za plaćanje	Rok za plaćanje izražen u danima.
Kurs, valuta	Valuta u kojoj je izražena devizna cena i važeći kurs za preračun između domaće valute i navedene valute. Sve cene za domaće kupce automatski će biti podjeljene unetom cifrom.
Zaglavljje za štampu	Bira zaglavljje koje se štampa na profakturi. U programu je omogućeno štampanje različitih zaglavljiva, koja se posebno mogu definisati opcijom Šabloni zaglavljia predračuna iz menija Održavanje, Glavnog menija. U slučaju da se u ovom polju odabere opcija STANDARDNO biće štampano zaglavljje definisano generalno za sve dokumente u Setup-u opcija korisnika .
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene. U zavisnosti od odabira osnovnog jezika na kome je profaktura u ovo polje se automatski učitava podrazumevani tekst na engleskom ili jeziku programa. Više podataka o funkciji automatskog prevodioca možete naći ovde . U setup-u programa moguće je promeniti preddefinisan tekot koji se pojavljuje u ovom polju za svaki predračun. Pored polja Napomena nalazi se dugme koje omogućava učitavanje preddefinisanih šablona napomena. Ove šablone moguće je definisati korišćenjem opcije Šabloni napomena podmenija Održavanje, Glavnog menija programske module.

Unos stavke profakture sadrži polja koja se unose i polja koja se automatski izračunavaju.

Profakturna se može uneti na dva načina:

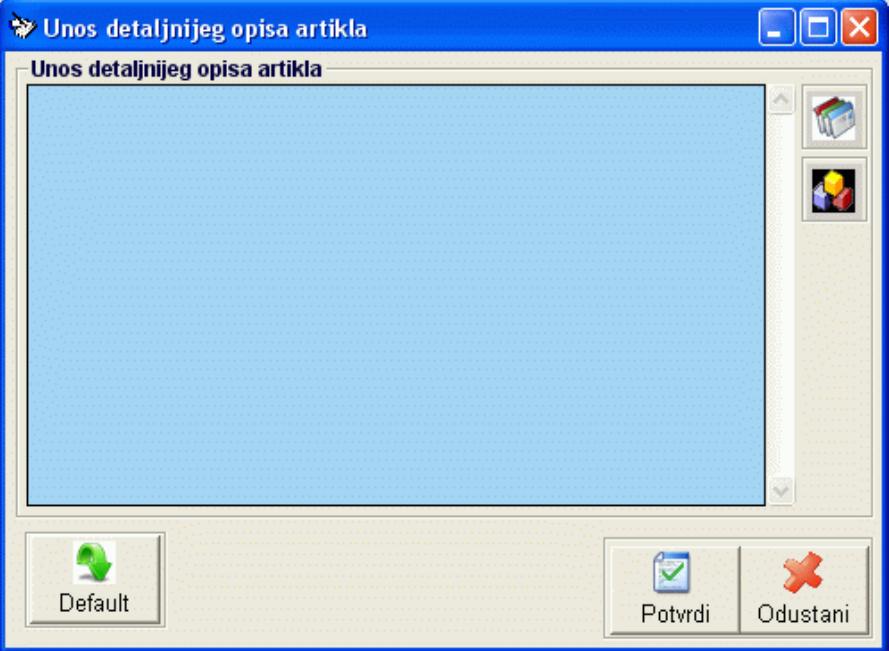
1. **Klasična profakturna (unapred)** - krajnja cena bez rabata PDV-a u osnovnoj valuti programa za kupca i na osnovu nje cena u valuti po kursu unetom u zaglavlju predračuna se formira unošenjem svih polja klasičnim kalkulisanjem na osnovu zadatog procenta razlike u ceni
2. **Profakturna unazad** - unose se polja količina, veleprodajna cena i odmah iza toga cena bez rabata i PDV-a u osnovnoj ili valuti predračuna, a ostala polja se automatski izračunavaju.

Napomena: Kada izaberemo artikal ili uslugu, u desnom gornjem ugлу prozora u slučaju da je u pitanju roba, pojaviće se podatak o tome koliko odabrane robe ima na lageru magacina i po kojoj ceni, a u slučaju da je u pitanju usluga cena usluge koja je definisana u [šifarniku artikala/usluga](#).

Svi iznosi unutar unos stavke dokumenta izraženi su u osnovnoj valuti u kojoj program radi podešenoj u [setup-u parametara programa](#) osim polja za koja je drukčije navedeno. Prilikom štampanja izveštaja svi iznosi se automatski preračunavaju i izražavaju u valuti u kojoj je izražen predračun.

Stavke predračuna sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra robe/usluge*	Šifra artikla ili usluge. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma</u> koja prikazuje sve već definisane robe i usluge i u kojoj je moguće definisati nov artikal ili uslugu ako do sada nije već definisana. U predračun je moguće uneti i proizvoljan artikal ili uslugu koji nije definisan u šifarniku artikala usluga, za razliku od drugih dokumenata. Ova mogućnost je predvidjena da se koristi za formiranje predračuna za artikle ili usluge koji se ne nalaze redovno na stanju. U tom slučaju prilikom unosa šifru artikla/usluge treba ostaviti praznu i program će automatski ponuditi da omogući unos proizvoljnog artikla/usluge. U ovom slučaju se polje šifra artikla/usluge automatski popunjava šifrom 0000000000 i dozvoljava se unos proizvoljnog naziva, jedinice mere i PDV tarife artikla/usluge.
Naziv	Naziv artikla/usluge. Ovo polje je otključano za unos/promenu u slučaju da je u šifarniku artikala/usluga odabrana šifra usluge. U tom slučaju se polje automatski popunjava nazivom usluge definisanim unutar šifarnika artikala/usluga. Ovaj naziv je moguće u potpunosti prilagoditi fakturisanoj usluzi. U ovo polje je moguće uneti do 255 znakova kao opis.
Jed.mere*	Jedinica mere. Ovo polje je moguće uneti samo u slučaju unosa artikla/usluge koji nije definisan u šifarniku artikala
Tarifni broj*	Tarifni broj poreza (PDV-a) koji se obračunava na dati artikal/uslugu . Uneti tarifni broj mora prethodno da bude definisan u <u>šifarniku poreskih tarifa</u> . Odabirom poreske tarife, automatski se popunjavaju polja Stopa i Naziv tarife. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma</u> ...Ovo polje je moguće uneti samo u slučaju unosa artikla/usluge koji nije definisan u šifarniku artikala
Jed.mere	Jedinica mere. Ovo polje je moguće uneti samo u slučaju unosa artikla/usluge koji nije definisan u šifarniku artikala
Slika	Označavanje ovog polja pokazuje nameru korisnika da doda sliku artikla u štampanu verziju predračuna i uključuje dugme koje služi za odabiranje slike artikla. Klik na ovo polje ima različit efekat i to: <ul style="list-style-type: none">• Ako je artiklu/usluzi u šifarniku dodata samo jedna slika, kopija slike napravljena u sistemskom folderu programa za slike, automatski će biti ubaćena na obrazac predračuna;• Ako je atriklu/usluzi u šifarniku dodato više slika, automatski će biti ponudjeno korisniku da odabere jednu od kopija slike napravljenih u sistemskom folderu programa za slike i ubaci je na predračun;• Ako je atriklu/usluzi u šifarniku nije dodata ni jedna slika, korisniku će biti ponudjeno da artiklu pridruži sliku u trenutku unosa. Ovako odabrana slika biće automatski kopirana u sistemski folder za slike i kopija će biti prikazana na predračunu;• U slučaju da je korisnik odabrao da unese proizvoljan artikal ili uslugu koji nije definisan u šifarniku artikala usluga, biće mu ponudjeno da izabere sliku koju želi da pridruži artiklu/usluzi: Ovako odabrana slika biće linkovana na predračunu, ali ne i presnijljena u sistemski folder programa za slike tako da se, u slučaju fizičkog brisanja originala slike sa hard diska računara, automatski brise i slika artikla/usluge iz predračuna. <p>Slika i dodatni opis artikla se štampaju samo u slučaju odabira štampe predračuna sa slikama.</p>

	<p>Označavanje ovog polja pokazuje nameru korisnika da doda i dodatni tekstualni opis artikla/usluge pored standardnog naziva artikla koji može biti dug maksimalno 255 karaktera. Klikom na ovo polje automatski se uključuje dugme i pojavljuje forma za dodavanje dodatnog opisa artikla/usluge.</p> <p>Ova forma se inicijalno automatski popunjava opisom artikla unetim u polju Napomena u Šifarniku artikala/usluga, ali se može prekucati, ili se može izabrati neki od opših Šablona napomena definisanih odabirom opcije Šabloni napomena, podmenija Održavanje, Glavnog menija programskog modula, klikom na dugme .</p> <p>Klikom na dugme Default, automatski se učitava napomena iz šifarnika artikala/usluga.</p> <p>Slika i dodatni opis artikla se štampaju samo u slučaju odabira štampe predračuna sa slikama.</p>	
Količina	Količina artikla na predračunu. Količina se unosi u jedinici mere koja je definisana pri otvaranju robe u šifarniku artikala/usluga . U slučaju da je artikal u šifarniku artikala definisan kao artikal za unos serijskih brojeva, kolicina uneta u ovom polju mora da bude celobrojna vrednost.	
Veleprodajna cena	Jedinična veleprodajna cena artikla. Po ovoj ceni se vodi roba na stanju u veleprodajnim magacinima. Ovo polje je otključano za unos zbog mogućnosti davanja predračuna za uslugu ili robu koja još nije nabavljena.	
IZNOS	Ukupna vrednost za celu količinu.	
Razlika u ceni (%)	Procenat razlike u ceni. Računa se na prodajnu vrednost.	
Iznos razlike	Iznos razlike u ceni za celu količinu atrikla.	
Vrednost bez poreza	Ukupna vrednost cele količine robe bez uračunatog poreza.	
CENA BEZ RABATA I PDV-a ¹	Cena proizvoda/usluge bez PDV-a pre odbijanja odobrenog rabata i dodavanja zavisnih troškova.	
CENA U (valuta) ¹	Cena proizvoda/usluge bez PDV-a preračunata po kursu unetom u zaglavju dokumenta i izražena u istoj valuti.	

Rabat (%)	Procenat rabata odobrenog kupcu.
Iznos rabata	Iznos rabata za celu količinu.
Fakturna vrednost	Krajnji veleprodajni iznos na predračunu celu količinu robe po odbitku rabata.
Zavisni troškovi	Iznos zavisnih troškova.
Prodajna vrednost	Prodajna vrednost po dodavanju zavisnih troškova.
Kurs	Važeći kurs za preračun izmrdju osnovne valute i valute unete u zaglavlju predračuna.
Valuta	Valuta u kojoj je izražen predračun.
KRAJNJA CENA	Krajnja jedinična cena artikla u osnovnoj valuti programa.
KRAJNJA CENA U (valuta)	Krajnja jedinična cena u valuti predračuna.

1 Klikom na ikonu koja se nalazi pored polja CENA U (valuta) uključuje/isključuje se prozor sa podacima o poslednjoj prodaji odgovarajućeg artikla odabranom komitetu.

Napomena: Za razliku od artikala koji su definisani u šifarniku artikala/usluga koje je moguće na svakom dokumentu uneti samo kao jedinstvenu stavku, proizvoljno unetih artikala sa šifrom 0000000000 je moguće uneti neograničeno puta na istom predračunu. **Ovakav artikal/uslugu moguće je uneti samo na predračunu. Pre unosa na bilo koji drugi dokument neophodno je definisati artikal/uslugu u šifarniku artikala/usluga.**

2.10.2 Račun ino. kupcu (devizni)

Veleprodajni račun ino. kupcu (devizni) je dokument koji služi za izradu zvaničnih računa kupcima roba ili usluga u inostranstvu. Ovo je dvovalutni i višejezični dokument koji je snabdeven funkcijama za automatsku konverziju valuta i **automatski prevod**. **Na računu ino.kupcu se u obračunu ne uzima u obzir PDV, t.j. PDV je 0% pošto se radi o izvoznom dokumentu.**

Veleprodajni račun (faktura) je dokument koji služi za izradu zvaničnih računa kupcima za kupljenu robu ili usluge. Dokument se formira unosom iz standardnog **dvoprovorskog tabelarnog pregleda**, automatski zadužuje kupca i, u slučaju da se fakturiše roba, razdužuje lager magacina. Faktura može da sadrži istovremeno i artikle i usluge. U slučaju da je u **setup-u programa** uključena *automatska niveliacija* unosom stavke će se u određenim slučajevima formirati prateći dokument niveliacija. Više podataka o pravilima formiranja automatskih niveliacija možete naći [ovde...](#)

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavila dokumenta ili stavke](#)
- [ažuriranju dokumenta ili stavke](#)
- [brisanju dokumenta ili stavke](#)
- [pregledu zaglavila dokumenta ili stavke](#)
- [štampanju dokumenta](#)
- [funkciji automatskog prevodioca](#)
- [unos/odabir serijskih brojeva](#)

Zaglavje VP računa sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra magacina	Šifra magacina iz kog izdajemo robu. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma...</u>
Šifra kupca	Šifra kupca. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma</u> u kojoj je moguće definisati novog komitenta ako komitent do sada nije već definisan. U zaglavju je moguće uneti i proizvoljnog kupca koji nije definisan u šifarniku komitenata, za razliku od drugih dokumenata. Ova mogućnost je predviđena da se koristi za formiranje predračuna VP računa za sloboden unos kupca. U tom slučaju prilikom unosa šifru kupca treba ostaviti praznu i program će automatski ponuditi da omogući sloboden unos kupca. U ovom slučaju se polje šifra kupca automatski popunjava šifrom ----- i otvara se prozor za sloboden unos podataka kupca.

	Kod slobodno unetog kupca nije moguće kasnije dobiti karticu kupca niti podatke o negovim eventualnim dugovanjima/potraživanjima te ovu mogućnost treba koristiti kod kupaca koji nisu stalni i koji uvek plaćaju odmah.
Račun broj	Polje sa brojem računa u formatu xxxx/mmmmm, gde je sa mmmmm predstavljena odgovarajuća šifra magacina. Broj mora biti jedinstven. Ako je uključena opcija <i>Automatski redni broj dokumenta u setup-u programa</i> program će svakom novom nalogu automatski davati prvi sledeći sloboden broj.
Datum dokumenta	Datum izdavanja računa.
Datum DPO	Datum nastanka dužničko poverilačkog odnosa.
Pošiljalac	Pošiljalac robe (polje je aktivno za unos u slučaju da je uključena opcija <i>Uključena polja otpreme na VP računu (špedicija)</i> u Setup-u opcija programa , tab <i>RobProXP</i> , i koristi se u slučaju da je korisnik špeditorska firma (Pošiljalac) koja daje fakturu kupcu za usluge špedicije na osnovu fakture za robu koju je kupac izdao krajnjem korisniku. Ovde se upisuje naziv firme koja šalje robu.
Po računu broj	Broj fakture po kojoj se radi špedicija (polje je aktivno za unos u slučaju da je uključena opcija <i>Uključena polja otpreme na VP računu (špedicija)</i> u Setup-u opcija programa , tab <i>RobProXP</i> , i koristi se u slučaju da je korisnik špeditorska firma (Pošiljalac) koja daje fakturu kupcu za usluge špedicije na osnovu fakture za robu koju je kupac izdao krajnjem korisniku. Ovde se upisuje broj fakture izdate za robu.
Reg.oznaka vozila	Registracija vozila kojim se otprema roba.
Rok za plaćanje	Rok za plaćanje izražen u danima.
Br.fisk.isečka	Broj fiskalnog isečka po kome se izdaje račun. Ovo polje je aktivno ako je u Setup-u opcija programa , tab <i>Podešavanje programa</i> uključena opcija VP fiskalni račun. Više informacija o radu sa fiskalnim uređajima u VP možete naći ovde...
Kurs, valuta	Valuta u kojoj je izražena devizna cena i važeći kurs za preračun između domaće valute i navedene valute. Sve cene za domaće kupce automatski će biti podeljene unetom cifrom.
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene. U zavisnosti od odabira osnovnog jezika na kome je račun u ovo polje se automatski učitava podrazumevani tekst na engleskom ili jeziku programa. Više podataka o funkciji automatskog prevodioca možete naći ovde . U setup-u programa moguće je promeniti preddefinisan tekst koji se pojavljuje u ovom polju za svaki račun.

Unos stavke fakture sadrži polja koja se unose i polja koja se automatski izračunavaju.

Fakтура se može uneti na dva načina:

- Klasična fakтура (unapred)** - krajnja cena bez rabata PDV-a u osnovnoj valuti programa za kupca i na osnovu nje cena u valuti po kursu unetom u zaglavju računa se formira unošenjem svih polja klasičnim kalkulisanjem na osnovu zadatog procenta razlike u ceni
- Fakтуra unazad** - unose se polja količina, veleprodajna cena i odmah iza toga ena bez rabata i PDV-a u osnovnoj ili valuti predračuna, a ostala polja se automatski izračunavaju.

Napomena: Kada izaberemo artikal ili uslugu, u desnom gornjem uglu prozora u slučaju da je u pitanju roba, pojaviće se podatak o tome koliko odabrane robe ima na lageru magacina i po kojoj ceni, a u slučaju da je u pitanju usluga cena usluge koja je definisana u [šifarniku artikala/usluga](#).

Svi iznosi unutar unos stavke dokumenta izraženi su u osnovnoj valuti u kojoj program radi podešenoj u **setup-u parametara programa** osim polja za koja je drugačije navedeno. Prilikom štampanja izveštaja svi iznosi se automatski preračunavaju i izražavaju u valuti u kojoj je izražen račun.

Stavke VP ino.računa sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra robe/usluge	Šifra artikla ili usluge. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma . Klikom na dugme sa znakom ili pritiskom na taster <F11> otvara se spisak svih artikala kojih trenutno ima na stanju u odabranom magacinu, dok se klikom na dugme sa oznakom ili klikom na taster <F11> otvara forma za odabir artikla odnosno usluga iz šifarnika artikala/usluga. U ovoj formi je moguće definisati nov artikal/uslugu ako do sada nije već definisan...
Naziv	Naziv artikla usluge. Ovo polje je otključano za unos/promenu u slučaju da je u šifarniku artikala/usluga odabrana šifra usluge. U tom slučaju se polje automatski popunjava nazivom usluge definisanim unutar šifarnika artikala/usluga. Ovaj naziv je moguće u potpunosti prilagoditi fakturisanoj usluzi. U ovo polje je moguće uneti do 255 znakova kao opis.
Količina	Količina artikla na računu. Količina se unosi u jedinici mere koja je definisana pri otvaranju robe u šifarniku artikala/usluga . U slučaju da je artikal u šifarniku artikala definisan kao artikal za unos

	serijskih brojeva, kolicina uneta u ovom polju mora da bude celobrojna vrednost.
Veleprodajna cena	Jedinična veleprodajna cena artikla. Po ovoj ceni se vodi roba na stanju u veleprodajnim magacinima. Ovo polje je zaključano, osim u slučaju da se fakturiše usluga.
IZNOS	Ukupna vrednost za celu količinu.
Razlika u ceni (%)	Procenat razlike u ceni. Računa se na prodajnu vrednost.
Iznos razlike	Iznos razlike u ceni za celu količinu atrikla.
Vrednost bez poreza	Ukupna vrednost cele količine robe bez uračunatog poreza.
CENA BEZ RABATA I PDV-a ¹	Cena proizvoda/usluge bez PDV-a pre odbijanja odobrenog rabata i dodavanja zavisnih troškova
CENA U (valuta) ¹	Cena proizvoda/usluge bez PDV-a preračunata po kursu unetom u zaglavju dokumenta i izražena u istoj valuti.
Rabat (%)	Procenat rabata odobrenog kupcu.
Iznos rabata	Iznos rabata za celu količinu.
Fakturna vrednost	Krajnji veleprodajni iznos na računu celu količinu robe po odbitku rabata.
Zavisni troškovi	Iznos zavisnih troškova.
Prodajna vrednost	Prodajna vrednost po dodavanju zavisnih troškova.
Kurs	Važeći kurs za preračun između osnovne valute i valute unete u zaglavju predračuna.
Valuta	Valuta u kojoj je izražen predračun.
KRAJNJA CENA	Krajnja jedinična cena artikla u osnovnoj valuti programa.
KRAJNJA CENA U (valuta)	Krajnja jedinična cena u valuti računa.
Garantni rok u mesecima	Garancija na ispravno funkcionisanje koja se daje kupcu u mesecima. Ovo polje je vidljivo i aktivno samo u slučaju da je za navedeni artikal u šifarniku artikala/usluga u polje <i>Garancija</i> uneta vrednost različita od nule. Prilikom odabira šifre artikla ovo polje se automatski popunjava vrednošću podrazumevanog roka garancije iz šifarnika artikala/usluga. U slučaju da se u polje upiše duži garantni rok od onoga koji je naveden u šifarniku artikala/usluga , program će upozoriti korisnika na tako unesen podatak i ako korisnik potvrdi tačnost unosa, prihvati uneti podatak.

1 Klikom na ikonu koja se nalazi pored polja CENA U (valuta) uključuje/isključuje se prozor sa podacima o poslednjoj prodaji odgovarajućeg artikla/usluge odabranom komitetu.

3. Maloprodaja

Podmeni **Maloprodaja**, kao što mu samo ime kaže, sadrži funkcije vezane za formiranje svih dokumenata vezanih za funkcionisanje maloprodaje. Unošenje dokumenata automatski se odražava na stanja lager listi i ostalih dokumenata odgovarajućih maloprodajnih objekata - prodavnica i konsignacionih MP magacina. Većina ovako formiranih dokumenata automatski se može isknjižiti u modul za finansijsko knjigovodstvo FinPro XP upotrebom [funkcija za automatsko knjiženje](#).

Svim dokumentima potrebnim za rad programske verzije moguće je pristupiti iz [Menija sa podmenijima](#), a pojedinim je moguće pristupiti i preko [Glavnog toolbar-a](#) i/ili dugmadi [DGT forme](#).

Podmeni **Maloprodaja** ima sledeće stavke:

- Podmeni **Prijem Robe**
 - [MP kalkulacija - direktni ulaz u maloprodaju](#)
 - [Povratnica dobavljaču](#)
- [Povratnica u veleprodaju](#)
- [Interni prenos - Dostavnica](#)
- Podmeni **Prodaja robe**
 - [Račun](#)
 - [Povratnica od kupca](#)
 - [Utrošak za sopstvene potrebe](#)
- [Početno stanje](#)
- [Nivelacija cena](#)

- Podmeni ***Popis***
 - [Popisna lista](#)
 - [Sravnjenje stanja](#)
 - [Pregled prethodno sravnjenih popisa](#)
- [Pazari](#) *
- [Izvodi banaka](#) *
- [Početno stanje poslovne knjige](#) **

* Opcije **Uplate/Isplate** i **Izvodi računa banaka** su vidljive i aktivne naizmenično, u zavisnosti od podešavanja box-a za odabir načina vodenja knjiga u [setup-u parametara korisnika](#). U slučaju dvojnog knjigovodstva aktivna je opcija **Uplate/Isplate**, a za prosto knjigovodstvo aktivna je opcija **Izvodi računa banaka**.

** Opcija **Početno stanje poslovne knjige** je aktivna samo u slučaju da je kao način vođenja knjiga u [setup-u parametara korisnika](#) odabранo prosto knjigovodstvo

3.1 Prijem robe

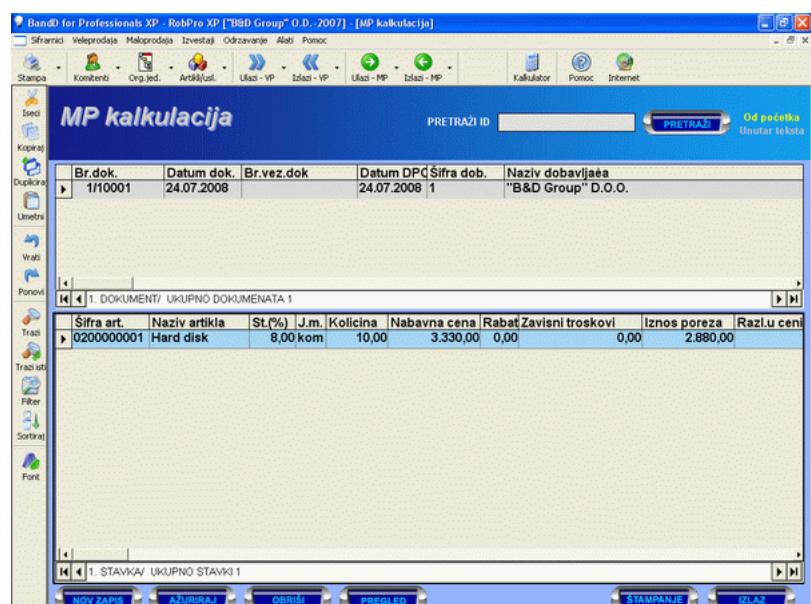
3.1.1 MP kalkulacija - direktni ulaz u maloprodaju

MP kalkulacija je dokument koji se popunjava pri prijemu robe direktno od eksternog dobavljača u maloprodajni objekat - prodavnicu. Dokument se formira unosom iz standardnog **dvoprzorskog tabelarnog pregleda** i automatski zadužuje lager odabrane prodavnice i evidentira obaveze prema dobavljaču.

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprzorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde](#)...

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavja dokumenta ili stavke](#)
- [ažuriranju dokumenta ili stavke](#)
- [brisanju dokumenta ili stavke](#)
- [pregledu zaglavja dokumenta ili stavke](#)
- [stampanju dokumenta](#)
- [unos/odabir serijskih brojeva](#)

Maloprodajna kalkulacija je dokument koji je predviđen za [automatsko knjiženje](#) u modul za finansijsko knjigovodstvo upotrebo specijalizovanih funkcija tog programskog modula. U slučaju da je dokument već automatski isknjižen njegovo menjanje ili brisanje nije dozvoljeno.

MP Kalkulacija\direktan ulaz u maloprodaju zaglavje dokumenta - unos/promena zapisa

KALKULACIJA - DOKUMENT

Dobavljač:	Šifra dobavljača: <input type="text"/>	Prodavnica:	Šifra prodavnice: <input type="text"/>
Naziv:	<input type="text"/>	Naziv:	<input type="text"/>
Kalkulacija broj:	<input type="text"/>	Datum dokumenta:	24.07.2008
Po otp/r/fakturi broj:	<input type="text"/>	Datum prijema:	24.07.2008
Valuta:	<input type="text"/>	Napomena :	
Polj.proizvodi	☐	PDV	☐
<input checked="" type="button"/> OK <input type="button"/> Cancel			

Dokument Kalkulacija snabdeven je modulom za izradu **automatskih nивелација**. Ako je opcija **Automatska nивелација** uključena u **setup-u programa** u slučaju da program detektuje da se na lageru odabrane prodavnice već nalazi neka količina robe po drugoj ceni, automatski će cena robe na lageru biti promenjena na cenu po kojoj je primljena nova roba i biti napravljen prateći dokument Nivelacija kojim će biti pokrivena promena cene i usaglašena vrednost *KEPU knjige* sa *Lager listom* za odabranu prodavnicu. Menjanje dokumenata za koje je vezana automatska nivalacija nije moguće, a brisanje je moguće ako hronološki gledano iza tog dokumenta ne postoji ni jedan dokument kojim je menjana cena artikla. Ako je cena artikla menjana iza odabranog dokumenta, dokument nije moguće ni brisati, već je potrebno obrisati dokumente unete iza njega da bi se omogućilo brisanje tog dokumenta. U suprotnom konzistentnost podataka bila bi ugrožena.

Više podataka o pravilima formiranja automatskih nivalacija možete naći [ovde...](#)

Zaglavje maloprodajne kalkulacije sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra dobavljača	Šifra dobavljača artikla. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma u kojoj je moguće definisati novog komitenta ako komitent do sada nije već definisan....
Šifra prodavnice	Šifra prodavnice u koji se roba prima. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma ...
Kalkulacija broj	Polje sa brojem kalkulacije u formatu xxxxx/mmmmm, gde je sa mmmmm predstavljena odgovarajuća šifra prodavnice. Broj kalkulacije mora biti jedinstven. Ako je uključena opcija <i>Automatski redni broj dokumenta</i> u setup-u programa program će svakom novom nalogu automatski davati prvi sledeći slobodan broj.
Datum dokumenta	Datum kalkulacije.
Po otp/r/fakturi broj	Broj dokumenta dobavljača na osnovu koga knjižimo kalkulaciju.
Datum prijema	Datum kada je roba fizički primljena u prodavnici.
Rok za plaćanje	Rok za plaćanje izražen u danima.
Polj.proizvodi	Markirati polje ako se radi o nabavci-otkupu poljoprivrednih proizvoda od registrovanih poljoprivrednih proizvodjača.
PDV	Da li kalkulacija ulazi u ulazni PDV. Program prati status komitenta u vezi sa PDV-om, t.j. da li je komitent obveznik PDV-a u trenutku kada se dokument formira i taj podatak uzima pri formiranju izveštaja, zbog mogućnosti promene statusa obveznik PDV-a u toku godine (mogućnosti da tu toku godine komitent izgubi status obveznika PDV-a ili postane obveznik PDV-a a da to prethodno nije bio). U tom slučaju, dokumenti će se tretirati po statusu korisnika u vezi PDV-a koji je imao u trenutku formiranja dokumenta.
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene.

U gornjem delu prozora za unos stavke kalkulacije nalaze se informacije o kojoj se kalkulaciji radi, za kog komitenta i koju prodavnicu. Unosom cele stavke kalkulacije i potvrdom da želimo da je snimimo, automatski se zadaju svi dokumenti vezani za dobavljača i atrikal i na lager prodavnice dodaje nova količina izabrane robe. Kada izaberemo atrikal, u desnom gornjem uglu prozora pojavice se podatak o tome koliko odabранe robe ima na lageru prodavnice i po kojoj ceni.

Cena robe na lageru maloprodajnih magacina vodi se po krajnjoj ceni iz kalkulacije bez poreza.

U slučaju da se cena bez poreza ne poklapa sa cenom na lageru, automatski će biti formirana prateća niveliacija koja će biti vezana za kalkulaciju.

Unos stavke kalkulacije sadrži polja koja se unose i polja koja se automatski izračunavaju. Kalkulacija se može uneti na dva načina:

- Klasična kalkulacija (unapred)** - cena bez poreza se formira unošenjem svih polja klasičnim kalkulisanjem na osnovu zadatog procenata razlike u ceni;
- Kalkulacija unazad** - ako je poznata cena po kojoj će se roba prodavati, unesu se polja količina, nabavna cena i odmah iza toga cena bez poreza, a ostala polja se automatski izračunavaju.

Stavke kalkulacije sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra robe	Šifra artikla. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma . Klikom na dugme sa znakom ili pritiskom na taster <F11> otvara se spisak svih artikala kojih trenutno ima na stanju u odabranom magacinu, dok se klikom na dugme sa oznakom ili klikom na taster <F11> otvara forma za odabir artikla odnosno usluga iz šifarnika artikala/usluga. U ovoj formi je moguće definisati nov artikal/uslugu ako do sada nije već definisan...
Količina	Količina artikla na kalkulaciji. Količina se unosi u jedinici mere koja je definisana pri otvaranju robe u šifarniku artikala/usluga . U slučaju da je artikal u šifarniku artikala definisan kao artikal za unos serijskih brojeva, kolicina uneta u ovom polju mora da bude celobrojna vrednost.
Osnovna cena	Jedinična nabavna cena artikla.
IZNOS	Ukupna vrednost nabavke za celu količinu
Rabat (%)	Procenat rabata odobrenog od strane dobavljača.
Iznos rabata	Iznos rabata za celu količinu.
Faktorna vrednost	Krajnji iznos na fakturi dobavljača za celu količinu robe po odbitku rabata.
Zavisni troškovi	Iznos zavisnih troškova.
Nabavna vrednost	Nabavna vrednost po odbitku zavisnih troškova.
Razlika u ceni (%)	Procenat razlike u ceni. Računa se na nabavnu vrednost.
Razlika u ceni	Iznos razlike u ceni za celu količinu atrikla.
Vrednost bez poreza	Ukupna vrednost cele količine robe bez uračunatog poreza.
Poreska stopa (%)	Poreska stopa koja važi za izabrani artikal. Polje se automatski popunjava na osnovu poreske tarife pridružene artiklu u šifarniku artikala/usluga
Iznos poreza	Iznos poreza (PDV-a) za celu količinu atrikla.
Vrednost sa porezom	Ukupna vrednost cele količine robe sa uračunatim porezom.
Cena bez poreza	Krajnja jedinična cena artikla bez uračunatog poreza. Po ovoj ceni se vodi lager prodavnice.
Maloprodajna cena	Jedinična cena sa uračunatim porezom po stopi koja je uneta kao važeća stopa za izabrani artikal.
Garancija od dobavljača	Garancija dobijena od dobavljača za uneti artikal u mesecima. Ovo polje je vidljivo i aktivno samo u slučaju da je za navedeni artikal u šifarniku artikala/usluga u polje <i>Garancija</i> uneta vrednost različita od nule.
	Prilikom odabira šifre artikla ovo polje se automatski popunjava vrednošću podrazumevanog roka garancije iz šifarnika artikala/usluga.

The screenshot shows the 'MP KALKULACIJA - STAVKE DOKUMENTA' window. At the top, it displays document number 'Br. dokumenta: 1/10001', date 'Datum dokumenta: 24.07.2008', and vendor information 'Prodavnica: 1 B&D Group™ D.O.O.'. It also shows 'Na lageru prodavice 10001' and 'Količina: kom' with a value of '1'. Below this, there's a section for 'Šifra robe: 0200000002' with a magnifying glass icon, and details like 'Naziv: Graficka kartica ASUS ATI 9250/256', 'Jed.mere: kom', and 'Tar.br.: 11'. Further down, it shows 'Količina: 5,000', 'Osnovna cena: 3.120,00', and 'IZNOS: 15.600,00'. Other fields include 'Rabat: 0,00 %', 'Iznos rabata: 0,00', 'Fakturna vrednost: 15.600,00', 'Zavisni troškovi: 0,00', 'Prodajna vrednost: 15.600,00', 'Razlika u ceni: 8,97 %', 'Iznos razlike: 1.400,00', 'Vrednost bez poreza: 17.000,00', 'Poreska stopa: 8 %', 'Iznos poreza: 1.360,00', and 'Vrednost sa porezom: 18.360,00'. At the bottom, there are buttons for 'CENA BEZ POREZA' (3.400,00), 'MALOPRODAJNA CENA' (3.672,00), 'OK', and 'Cancel'.

3.1.2 Povratnica dobavljaču

Povratnica dobavljaču je dokument koji se popunjava pri vraćanju robe iz maloprodaje direktno dobavljaču. Dokument se formira unosom iz standardnog [dvoprovorskog tabelarnog pregleda](#) i automatski razdužuje lager odabrane prodavnice i evidentira smanjenje obaveza prema dobavljaču. U osnovi, ovo je suprotan dokument od MP kalkulacije i praktično ima isti efekat kao uneta storno MP kalkulacija.

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavila dokumenta ili stavke](#)
- [ažuriranju dokumenta ili stavke](#)
- [brisaju dokumenta ili stavke](#)
- [pregledu zaglavila dokumenta ili stavke](#)
- [štampanju dokumenta](#)
- [unos/odabir serijskih brojeva](#)

Povratnica dobavljaču je dokument koji je predviđen za [automatsko knjiženje](#) u modul za finansijsko knjigovodstvo upotrebom specijalizovanih funkcija tog programskog modula. U slučaju da je dokument već automatski isknjižen njegovo menjanje ili brisanje nije dozvoljeno.

Zaglavje povratnice sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra prodavnice	Šifra prodavnice iz koje vraćamo robu. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma ...
Šifra dobavljača	Šifra dobavljača artikla. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma u kojoj je moguće definisati novog komitenta ako komitent do sada nije već definisan....
Povratnica broj	Polje sa brojem povratnice u formatu xxxxx/mmmmm, gde je sa mmmmm predstavljena odgovarajuća šifra prodavnice. Broj povratnice mora biti jedinstven. Ako je uključena opcija Automatski redni broj dokumenta u setup-u programa program će svakom novom nalogu automatski dататi prvi sledeći slobodan broj.
Datum dokumenta	Datum povratnice.
Broj vezanog dokumenta	Broj naše vezane kalkulacije po kojoj je roba primljena ili dokumenta dobavljača - polje se popunjava prema potrebama i standardima poslovanja korisnika.
PDV	Da li povratnica ulazi obračun PDV-a. Program prati status komitenta u vezi sa PDV-om, t.j. da li je komitent obveznik PDV-a u trenutku kada se dokument formira i taj podatak uzima pri formiranju izveštaja, zbog mogućnosti promene statusa obveznik PDV-a u toku godine (mogućnosti da tu toku godine komitent izgubi status obveznika PDV-a ili postane obveznik PDV-a a da to prethodno nije bio). U tom slučaju, dokumenti će se tretirati po statusu korisnika u vezi PDV-a koji je imao u trenutku formiranja dokumenta.
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene.

Unos stavke povratnice dobavljaču sadrži polja koja se unose i polja koja se automatski izračunavaju.

Povratnica se može uneti na dva načina:

1. **Klasična povratnica (unapred)** - na osnovu unosa cene kod dobavljača i procenta razlike u ceni izračunava se cena na lageru;
2. **Povratnica unazad** - unose se polja količina, cena kod dobavljača i odmah iza toga cena bez poreza, a ostala polja se automatski izračunavaju.

Napomena: Kada izaberemo artikal, u desnom gornjem uglu prozora pojaviće se podatak o tome koliko odabrane robe ima na lageru prodavnice i po kojoj ceni.

Stavke povratnice sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra robe	Šifra artikla. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma u kojoj je moguće definisati nov artikal ako do sada nije već definisan....
Količina	Količina artikla na povratnici. Količina se unosi u jedinici mere koja je definisana pri otvaranju robe u šifarniku artikala/usluga . U slučaju da je artikal u šifarniku artikala definisan kao artikal za unos serijskih brojeva, kolicina uneta u ovom polju mora da bude celobrojna vrednost.
Cena kod dobavljača	Jedinična nabavna cena artikla t.j. cena po kojoj nam dobavljač priznaje vraćenu robu.

IZNOS	Ukupna vrednost povraćaja za celu količinu.
Razlika u ceni (%)	Procenat razlike u ceni.
Iznos razlike	Iznos razlike u ceni za celu količinu atrikla.
Vrednost bez poreza	Ukupna vrednost cele količine robe bez uračunatog poreza.
Cena bez poreza	Krajnja jedinična cena artikla bez uračunatog poreza. Ova cena bi trebalo da bude identična ceni na lageru odabrane prodavnice.
Cena sa porezom	Jedinična cena sa uračunatim porezom po stopi koja je uneta kao važeća stopa za izabrani artikal.

3.2. Povratnica u veleprodaju

Povratnica u veleprodaju je interni dokument koji se popunjava pri vraćanju robe iz maloprodaje u veleprodaju. Dokument se formira unosom iz standardnog **[dvoprovorskog tabelarnog pregleda](#)** i automatski razdužuje lager odabrane prodavnice i zadužuje lager odabranog veleprodajnog magacina. U osnovi, ovo je suprotan dokument od Interne otpremnice i praktično ima isti efekat kao uneta storno interna otpremnica. U slučaju da je u **[setup-u programa](#)** uključena *automatska niveličacija* unosom stavke će se u određenim slučajevima formirati prateći dokument niveličacija. Više podataka o pravilima formiranja automatskih niveličacija možete naći [ovde](#)...

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde](#)...

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavljiva dokumenta ili stavke](#)
- [azuriranju dokumenta ili stavke](#)
- [brisanju dokumenta ili stavke](#)
- [pregledu zaglavljiva dokumenta ili stavke](#)
- [stampaju dokumenta](#)
- [unos/odabir serijskih brojeva](#)

Povratnica u veleprodaju je dokument koji je predviđen za **[automatsko knjiženje](#)** u modul za finansijsko knjigovodstvo upotrebom specijalizovanih funkcija tog programskog modula. U slučaju da je dokument već automatski isknjižen njegovo menjanje ili brisanje nije dozvoljeno.

Zaglavlje povratnice sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra prodavnice	Šifra prodavnice iz koje vraćamo robu. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma ...
Šifra magacina	Šifra magacina u koji vraćamo robu. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma ...
Povratnica broj	Polje sa brojem povratnice u formatu xxxx/mmmmm, gde je sa mmmmm predstavljena odgovarajuća šifra prodavnice. Broj povratnice mora biti jedinstven. Ako je uključena opcija <i>Automatski redni broj dokumenta</i> u setup-u programa program će svakom novom nalogu automatski davati prvi sledeći slobodan broj.
Datum dokumenta	Datum povratnice.
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene.

Povratnica se može uneti na dva načina:

1. **Klasična povratnica (unapred)** - na osnovu unosa cene kod dobavljača i procenta razlike u ceni izračunava se cena na lageru;
2. **Povratnica unazad** - unose se polja količina, cena kod dobavljača i odmah iza toga cena bez poreza, a ostala polja se automatski izračunavaju.

Napomena: Kada izaberemo artikal, u desnom gornjem uglu prozora pojaviće se podatak o tome koliko odabrane robe ima na lageru prodavnice i po kojoj ceni.

Stavke povratnice sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra robe	Šifra artikla. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma . Klikom na dugme sa znakom ili pritiskom na taster <F11> otvara se spisak svih artikala kojih trenutno ima na stanju u odabranom magacinu, dok se klikom na dugme sa oznakom ili klikom na taster

	<F11> otvara forma za odabir artikla odnosno usluga iz šifarnika artikala/usluga. U ovoj formi je moguće definisati nov artikal/uslugu ako do sada nije već definisan...
Količina	Količina artikla na računu. Količina se unosi u jedinici mera koja je definisana pri otvaranju robe u šifarniku artikala/usluga . U slučaju da je artikal u šifarniku artikala definisan kao artikal za unos serijskih brojeva, kolicina uneta u ovom polju mora da bude celobrojna vrednost.
Veleprodajna cena	Jedinična veleprodajna cena artikla. Po ovoj ceni se vraća roba na stanje veleprodajnog magacina - zadužuje veleprodajni magacin.
IZNOS	Ukupna vrednost za celu količinu.
Rabat (%)	Procenat rabata odobrenog maloprodaji
Iznos rabata	Iznos rabata za celu količinu.
Fakturna vrednost	Krajnji veleprodajni iznos za celu količinu robe po odbitku rabata.
Zavisni troškovi	Iznos zavisnih troškova.
Prodajna vrednost	Prodajna vrednost po odbitku zavisnih troškova.
Razlika u ceni (%)	Procenat razlike u ceni. Računa se na prodajnu vrednost.
Iznos razlike	Iznos razlike u ceni za celu količinu atrikla.
Vrednost bez poreza	Ukupna vrednost cele količine robe bez uračunatog poreza.
Poreska stopa (%)	Poreska stopa koja važi za izabrani artikal. Polje se automatski popunjava na osnovu poreske tarife pridružene artiklu u šifarniku artikala/usluga
Iznos poreza	Iznos poreza (PDV-a) za celu količinu atrikla.
Vrednost sa porezom	Ukupna vrednost cele količine robe sa uračunatim porezom.
Cena bez poreza	Krajnja jedinična cena artikla u prodavnici bez uračunatog poreza.
Maloprodajna cena	Maloprodajna cena sa uračunatim porezom po stopi koja je uneta kao važeća stopa za izabrani artikal.

3.3 Interni prenos - dostavnica

Interni prenos - dostavnica je dokument koji služi za prebacivanje robe iz prodavnice u prodavnicu. Dokument se formira unosom iz standardnog **dvoprzorskog tabelarnog pregleda** i automatski razdužuje lager izlazne i zadužuje lager ulazne prodavnice. U slučaju da je u **setup-u programa** uključena *automatska nivelacija* unosom stavke će se u određenim slučajevima formirati prateći dokument nivelacija. Više podataka o pravilima formiranja automatskih nivelacija možete naći [ovde...](#)

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprzorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavija dokumenta ili stavke](#)
- [ažuriranju dokumenta ili stavke](#)
- [brisanju dokumenta ili stavke](#)
- [pregledu zaglavija dokumenta ili stavke](#)
- [štampanju dokumenta](#)
- [unos/odabir serijskih brojeva](#)

Interni prenos -dostavnica je dokument koji je predviđen za **automatsko knjženje** u modul za finansijsko knjigovodstvo upotrebo specijalizovanih funkcija tog programskog modula. U slučaju da je dokument već automatski isknjižen njegovo menjanje ili brisanje nije dozvoljeno.

Zaglavje internog prenosa sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra izlazne prodavnice	Šifra prodavnice iz koje prebacujemo robu. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma...</u>
Šifra ulazne prodavnice	Šifra prodavnice u koju prebacujemo robu. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma</u> . Šifra izlazne prodavnice mora se razlikovati od šifre ulazne prodavnice.
Interni prenos broj	Polje sa brojem internog prenosa u formatu xxxx/mmmmm, gde je sa mmmmm predstavljena odgovarajuća šifra prodavnice. Broj mora biti jedinstven. Ako je uključena opcija <i>Automatski redni</i>

	<i>broj dokumenta u setup-u programa program će svakom novom nalogu automatski davati prvi sledeći slobodan broj.</i>
Datum dokumenta	Datum internog prenosa -dostavnice.
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene.

Stavke internog prenosa sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra robe	Šifra artikla. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma u kojoj je moguće definisati nov artikal ako do sada nije već definisan....
Količina	Količina artikla na internom prenosu. Količina se unosi u jedinici mere koja je definisana pri otvaranju robe u šifarniku artikala/usluga . U slučaju da je artikal u šifarniku artikala definisan kao artikal za unos serijskih brojeva, kolicina uneta u ovom polju mora da bude celobrojna vrednost.
Maloprodajna cena	Jedinična cena artikla u ulaznoj prodavnici. Izlazna prodavnica biva razdužena po ceni u toj prodavnici.
Veleprodajna vrednost	Ukupna vrednost robe za ukupnu količinu.

Napomena: Kada izaberemo artikal, u desnom gornjem uglu prozora pojaviće se podatak o tome koliko odabrane robe ima na lageru prodavnice i po kojoj ceni.

3.4 Prodaja robe

3.4.1 Račun

Maloprodajni račun (faktura) je dokument koji služi za izradu zvaničnih računa kupcima za kupljenu robu ili usluge u maloprodaji. Ovaj dokument može da se une i kao maloprodajni račun i zvanična PDV faktura kupcu koji je pravno lice iz maloprodaje. Dokument se formira unosom iz standardnog [dvoprovorskog tabelarnog pregleda](#) i, u slučaju da se fakturiše roba, razdužuje lager prodavnice. Faktura može da sadrži istovremeno i article i usluge.

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavija dokumenta ili stavke](#)
- [ažuriranju dokumenta ili stavke](#)
- [brisanju dokumenta ili stavke](#)
- [pregledu zaglavija dokumenta ili stavke](#)
- [štampanju dokumenta](#)
- [unos/odabir serijskih brojeva](#)

Zaglavje MP računa sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra prodavnice	Šifra prodavnice iz koje izdajemo robu. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma ...
Šifra kupca	Šifra kupca. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma u kojoj je moguće definisati novog komitenta ako komitent do sada nije već definisan. Ako se radi o fizičkom licu šifru kupca treba ostaviti praznom i automatski će kao kupac biti odabran maloprodajni kupac.
Račun broj	Polje sa brojem računa u formatu xxxxx/mmmmm, gde je sa mmmmm predstavljena odgovarajuća šifra prodavnice. Broj mora biti jedinstven. Ako je uključena opcija <i>Automatski redni broj dokumenta</i> u setup-u programa program će svakom novom nalogu automatski davati prvi sledeći slobodan broj.
Datum dokumenta	Datum izdavanja računa.
Gotovina ¹	Iznos plaćen gotovinom. Polje je aktivno u slučaju da je u setup-u programa uključeno finansijsko razduženje maloprodaje.
Čekovi ¹	Iznos plaćen čekovima. Polje je aktivno u slučaju da je u setup-u programa uključeno finansijsko razduženje maloprodaje.
Kartica ¹	Iznos plaćen karticom. Polje je aktivno u slučaju da je u setup-u programa uključeno finansijsko

	razduženje maloprodaje.
Br.fisk.isečka	Broj fiskalnog isečka. Ovaj broj fiskalnog isečka se pojavljuje prilikom štampe maloprodajnog PDV računa.
Br.dnev.izv(BDI)	Broj dnevnog izveštaja.
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene. U setup-u programa moguće je promeniti preddefinisan tekst koji se pojavljuje u ovom polju za svaki račun.

1 Ova polja su aktivna samo ako je u **setup-u programa tab RobPro XP** uključena opcija Finansijsko razduženje maloprodaje. U tom slučaju radi razduženja maloprodaje nije potrebno unositi količine prodatih artikala posebno, već se razduženje vrši unošenjem polja *Gotovina, Ček i Kartica*. Eventualne stavke unete u računu u slučaju da je uključeno finansijsko razduženje mapolrodaže neće biti uzete u obzit prilikom izrade izveštaja i imaju ulogu samo prilikom štampanja gotovinskog MP računa. Lager listu maloprodajnih objekata nije moguće dobiti ako je uključeno finansijsko razduženje maloprodaje.

Unos stavke maloprodajnog računa sadrži polja koja se unose i polja koja se automatski izračunavaju. U

Napomena: Kada izaberemo artikal ili uslugu, u desnom gornjem uglu prozora u slučaju da je u pitanju roba, pojaviće se podatak o tome koliko odabrane robe ima na lageru magacina i po kojoj ceni, a u slučaju da je u pitanju usluga cena usluge koja je definisana u [šifarniku artikala/usluga](#).

Stavke MP računa sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra robe	Šifra artikla. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma</u> u kojoj je moguće definisati nov artikal ako do sada nije već definisan....
Količina	Količina artikla na internom prenosu. Količina se unosi u jedinici mere koja je definisana pri otvaranju robe u <u>šifarniku artikala/usluga</u> . U slučaju da je artikal u šifarniku artikala definisan kao artikal za unos serijskih brojeva, kolicina uneta u ovom polju mora da bude celobrojna vrednost.
Maloprodajna cena	Jedinična cena artikla u ulaznoj prodavnici. Izlazna prodavnica biva razdužena po ceni u toj prodavnici.
Maloprodajna vrednost	Ukupna vrednost robe za ukupnu količinu.
Garantni rok u mesecima	Garancija na ispravno funkcionisanje koja se daje kupcu u mesecima. Ovo polje je vidljivo i aktivno samo u slučaju da je za navedeni artikal u <u>šifarniku artikala/usluga</u> u polje <i>Garancija</i> uneta vrednost različita od nule. Prilikom odabira šifre artikla ovo polje se automatski popunjava vrednošću podrazumevanog roka garancije iz šifarnika artikala/usluga. U slučaju da se u polje upiše duži garantni rok od onoga koji je naveden u <u>šifarniku artikala/usluga</u> , program će upozoriti korisnika na tako unesen podatak i ako korisnik potvrdi tačnost unosa, prihvati uneti podatak.

3.4.2 Povratnica od kupca

Povratnica od kupca je dokument koji se popunjava pri vraćanju robe od kupca u maloprodaju. Dokument se formira unosom iz standardnog [dvoprzorskog tabelarnog pregleda](#) i automatski zadužuje lager odabrane prodavnice i evidentira smanjenje obaveza kupca. U osnovi, ovo je suprotan dokument od maloprodajnog računa i praktično ima isti efekat kao maloprodajni račun unet storno.

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprzorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde](#)...

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavija dokumenta ili stavke](#)
- [ažuriranju dokumenta ili stavke](#)
- [brisanju dokumenta ili stavke](#)
- [pregledu zaglavija dokumenta ili stavke](#)
- [štampanju dokumenta](#)
- [unos/odabir serijskih brojeva](#)

Povratnica od kupca je dokument koji je predviđen za **automatsko knjiženje** u modul za finansijsko knjigovodstvo upotrebo specijalizovanih funkcija tog programskog modula. U slučaju da je dokument već automatski isknjižen njegovo menjanje ili brisanje nije dozvoljeno.

Zaglavljve povratnice sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra kupca	Šifra kupca artikla. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma u kojoj je moguće definisati novog komitenta ako komitent do sada nije već definisan. Ako se radi o fizičkom licu šifru kupca treba ostaviti praznom i automatski će kao kupac biti odabran maloprodajni kupac.
Šifra prodavnice	Šifra prodevnice u koju vraćamo robu. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma ...
Povratnica broj	Polje sa brojem povratnice u formatu xxxx/mmmmm, gde je sa mmmmm predstavljena odgovarajuća šifra prodavnice. Broj povratnice mora biti jedinstven. Ako je uključena opcija <i>Automatski redni broj dokumenta</i> u setup-u programa program će svakom novom nalogu automatski davaći prvi sledeći slobodan broj.
Datum dokumenta	Datum povratnice.
Brroj fiskalnog isečka	Broj fiskalnog isečka po kome se vraća roba
Datum isečka	Datum fiskalnog isečka po kome se vraća roba
Gotovina	Iznos plaćen gotovinom.
Čekovi	Iznos plaćen čekovima.
Kartica/rač.	Iznos plaćen karticom ili preko računa.
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene.

Unos stavke povratnice dobavljaču sadrži polja koja se unose i polja koja se automatski izračunavaju.

Napomena: Kada izaberemo artikal, u desnom gornjem uglu prozora pojaviće se podatak o tome koliko odabrane robe ima na lageru magacina i po kojoj ceni.

Stavke povratnice sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra robe	Šifra artikla. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma u kojoj je moguće definisati nov artikal ako do sada nije već definisan....
Količina	Količina artikla na povratnici. Količina se unosi u jedinici mere koja je definisana pri otvaranju robe u šifarniku artikala/usluga . U slučaju da je artikal u šifarniku artikala definisan kao artikal za unos serijskih brojeva, kolicina uneta u ovom polju mora da bude celobrojna vrednost.
Maloprodajna cena	Jedinična maloprodajna cena artikla t.j. cena po kojoj robu primamo na stanje (cena u prodavnici).
IZNOS	Ukupna vrednost povraćaja za celu količinu.
Razlika u ceni (%)	Procenat razlike u ceni.
Iznos razlike	Iznos razlike u ceni za celu količinu artikla.
Vrednost bez poreza	Ukupna vrednost cele količine robe bez uračunatog poreza.
Cena bez poreza	Krajnja jedinična cena artikla bez uračunatog poreza. Cena prema kupcu bez uračunatog poreza.
Cena sa porezom	Jedinična cena sa uračunatim porezom po stopi koja je uneta kao važeća stopa za izabrani artikal. Cena prema kupcu sa uračunatim porezom.

3.4.3 Utrošak za sopstvene potrebe

Utrošak za sopstvene potrebe u MP pokriva izdavanje robe iz maloprodajnih objekata-prodavnica internim organizacionim jedinicama unutar preduzeća/organizacije. Dokument se formira unosom iz standardnog **dvoprzorskog tabelarnog pregleda**, automatski zadužuje organizacionu jedinicu i razdužuje lager prodavnice.

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprzorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavila dokumenta ili stavke](#)

- [ažuriranju dokumenta ili stavke](#)
- [brisanju dokumenta ili stavke](#)
- [pregledu zaglavlja dokumenta ili stavke](#)
- [štampanju dokumenta](#)
- [unos/odabir serijskih brojeva](#)

Zaglavljeno Utroška za sopstvene potrebe sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra prodavnice	Šifra prodavnice iz koje izdajemo robu. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma</u> ...
Šifra org.jedinice	Šifra organizacione jedinice u kojoj je artikal utrošen. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma</u> iz koje je moguće izabrati sve definisane organizacione jedinice, uključujući i magacin iz koga se roba izdaje...
Račun broj	Polje sa brojem računa za utrošak u formatu xxxx/mmmmm, gde je sa mmmmm predstavljena odgovarajuća šifra prodavnice. Broj mora biti jedinstven. Ako je uključena opcija <i>Automatski redni broj dokumenta</i> u <u>setup-u programa</u> program će svakom novom nalogu automatski davati prvi sledeći slobodan broj.
Datum dokumenta	Datum izdavanja računa.
PDV	Da li račun ulazi u obračun PDV-a. Program prati status komitenta u vezi sa PDV-om, t.j. da li je komitent obveznik PDV-a u trenutku kada se dokument formira i taj podatak uzima pri formiranju izveštaja, zbog mogućnosti promene statusa obvezniku PDV-a u toku godine (mogućnosti da tu toku godine komitent izgubi status obveznika PDV-a ili postane obveznik PDV-a a da to prethodno nije bio). U tom slučaju, dokumenti će se tretirati po statusu korisnika u vezi PDV-a koji je imao u trenutku formiranja dokumenta.
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene. U setup-u programa moguće je promeniti preddefinisan tekst koji se pojavljuje u ovom polju za svaki predračun.

Unos stavke fakture za utrošak sadrži polja koja se unose i polja koja se automatski izračunavaju.

Napomena: Kada izaberemo artikal ili uslugu, u desnom gornjem uglu prozora u slučaju da je u pitanju roba, pojaviće se podatak o tome koliko odabrane robe ima na lageru magacina i po kojoj ceni, a u slučaju da je u pitanju usluga cena usluge koja je definisana u [šifarniku artikala/usluga](#).

Stavke MP računa za utrošak za sopstvene potrebe sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra robe	Šifra artikla. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma</u> . Klikom na dugme sa znakom ili pritiskom na taster <F11> otvara se spisak svih artikala kojih trenutno ima na stanju u odabranom magacincu, dok se klikom na dugme sa oznakom ili klikom na taster <F11> otvara forma za odabir artikla iz šifarnika. U ovoj formi je moguće definisati nov artikal ako do sada nije već definisan....
Šifra robe	Šifra artikla. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma</u> u kojoj je moguće definisati nov artikal ako do sada nije već definisan....
Količina	Količina artikla na računu. Količina se unosi u jedinici mere koja je definisana pri otvaranju robe u <u>šifarniku artikala/usluga</u> . U slučaju da je artikal u šifarniku artikala definisan kao artikal za unos serijskih brojeva, kolicina uneta u ovom polju mora da bude celobrojna vrednost.
Maloprodajna cena	Jedinična maloprodajna cena artikla. Po ovoj ceni se vodi roba na stanju u maloprodajnim objektima-prodavnicama.
Maloprodajna vrednost	Ukupna vrednost cele količine robe.

3.5 Početno stanje

Na početku rada sa programom ili početku knjigovodstvene godine potrebno je uneti stanja robe u svim maloprodajnim objektima-prodavnicama. Dokument kojim se unosi ovo prvo stanje lagera prodavnice naziva se početno stanje. Ovaj dokument se formira unosom iz standardnog [dvoprzorskog tabelarnog pregleda](#) i automatski zadružuje lager odabrane prodavnice unetom količinom i vrednošću robe.

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprzorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavlja dokumenta ili stavke](#)
- [azuriranju dokumenta ili stavke](#)
- [brisanju dokumenta ili stavke](#)
- [pregledu zaglavlja dokumenta ili stavke](#)
- [štampanju dokumenta](#)
- [unos/odabir serijskih brojeva](#)

Početno stanje se ne knjiži automatski u modul za finansijsko knjigovodstvo FinPro XP, pošto i samo finansijsko knjigovodstvo mora da ima nalog početnog stanja, a konta zaliha prodavnica po početnom stanju u modulu za finansijsko knjigovodstvo se moraju pojedinačno slagati sa vrednostima unetim u dokumentu početno stanje.

Zaglavlje početnog stanja sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra prodavnice	Šifra prodavnice za koju unosimo početno stanje. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma...</u>
Početno stanje broj	Polje sa brojem početnog stanja u formatu xxxxx/mmmmmm, gde je sa mmmmmm predstavljena odgovarajuća šifra prodavnice. Broj mora biti jedinstven. Ako je uključena opcija <i>Automatski redni broj dokumenta u setup-u programa</i> program će svakom novom nalogu automatski davati prvi sledeći sloboden broj.
Datum dokumenta	Datum početnog stanja.
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene.

Stavke početnog stanja sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra robe	Šifra artikla. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma</u> u kojoj je moguće definisati nov artikal ako do sada nije već definisan....
Količina	Količina artikla po početnom stanju. Količina se unosi u jedinici mere koja je definisana pri otvaranju robe u <u>šifarniku artikala/usluga</u> . U slučaju da je artikal u šifarniku artikala definisan kao artikal za unos serijskih brojeva, kolicina uneta u ovom polju mora da bude celobrojna vrednost.
Maloprodajna cena	Jedinična maloprodajna cena artikla. Po ovoj ceni se vodi roba na stanju u maloprodajnim magacinima.
Maloprodajna vrednost	Ukupna vrednost cele količine robe.

3.6 Nivelacija cena

Nivelacija cena je dokument koji se formira kada je potrebno promeniti cenu artikala. Ovaj dokument se formira unosom iz standardnog [dvoprzorskog tabelarnog pregleda](#) i neophodno ga je uneti pri promeni cene artikla. U slučaju da se cena artikla promeni, a ne postoji prateća nivelacija, stanje prodavnice po KEPU knjizi maloprodaje i vrednost prodavnice u lager listi neće se poklapati za vrednost nedostajuće nivelacije.

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprzorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavlja dokumenta ili stavke](#)
- [azuriranju dokumenta ili stavke](#)
- [brisanju dokumenta ili stavke](#)
- [pregledu zaglavlja dokumenta ili stavke](#)
- [štampanju dokumenta](#)

Nivelacija cena može biti automatska prateća nivelacija i ručna nivelacija. O kojoj se nivelaciji radi može se zaključiti na osnovu polja *Vrsta dok.* u gornjem prozoru (prozoru sa zaglavljem dokumenta dvoprzorskog tabelarnog pregleda). Ako je ovo polje popunjeno radi se o automatskoj nivelaciji, a ako nije o ručnoj.

Ručno menjanje ili brisanje automatskih nivelacija nije dozvoljeno. Ovakva nivelacija može se obrisati samo automatski, ako se obriše dokument za koji je vezana.

Automatska prateća nivelacija se formira automatski od strane programa u dva slučaja:

Više podataka o pravilima formiranja automatske prateće nivelišemec možete naći [ovde...](#)

Ručna nivelišemec se formira ručnim unosom artikala koje nivelišemo.

Nivelišemec cena je dokument koji je predviđen za **automatsko knjiženje** u modul za finansijsko knjigovodstvo upotrebo specijalizovanih funkcija tog programskega modula. U slučaju da je dokument već automatski isknjižen njegovo menjanje ili brišanje nije dozvoljeno.

Zaglavljne nivelišemec sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra prodavnice	Šifra maloprodajnog objekta-prodavnice u kome vršimo nivelišemecu. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma...
Nivelišemec broj	Polje sa brojem nivelišemec liste u formatu xxxx/mmmmm, gde je sa mmmmm predstavljena odgovarajuća šifra prodavnice. Broj mora biti jedinstven. Ako je uključena opcija <i>Automatski redni broj dokumenta u setup-u programa</i> program će svakom novom nalogu automatski davati prvi sledeći slobodan broj.
Datum dokumenta	Datum nivelišemec.
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene.

Stavke nivelišemec možemo unositi tako što proizvoljno možemo menjati sva brojčana polja. Na osnovu promene jednog od polja sva ostala će biti preračunata i odgovarajuće uskladjena sa novounetom vrednošću.

Stavke nivelišemec sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra robe	Šifra artikla. Klikom na dugme sa znakom ili pritiskom na taster <F12> poziva se odgovarajuća asistent forma koja prikazuje spisak svih artikala kojih trenutno ima na stanju u odabranoj prodavnici.
Količina	Količina artikla koju nivelišemo. Količina se unosi u jedinici mere koja je definisana pri otvaranju robe u šifarniku artikala/usluga .
Stara cena	Jedinična cena artikla sa PDV-om na lageru prodavnice sa koje nivelišemo.
Stara vrednost	Ukupna stara vrednost za celu količinu.
Razlika u ceni (%)	Procenat razlike u ceni.
Iznos razlike	Iznos razlike u ceni za celu količinu artikla.
Nova cena	Jedinična cena artikla sa PDV-om na koju nivelišemo.
Nova vrednost	Ukupna nova vrednost za celu količinu.

U slučaju da je u [setup-u programa](#) uključena *automatska nivelišemec* polja Količina i Stara cena se automatski popunjavaju količinom i cenom artikla na lageru odgovarajućeg maloprodajnog objekta-prodavnice i njihovo dalje menjanje je zabranjeno.

3.7 POPIS U MALOPRODAJI

Funkcije za izradu popisa grupisane su u jedinstven sistem u kome je bitno da se predviđen redosled operacija u potpunosti ispoštuje da bi se dobili odgovarajući rezultati.

Ispravan postupak sprovodenja popisa teče na sledeći način:

1. [Formiranje popisnih lista, njihovo štampanje](#);
2. [Unos stvarnih količina na lageru u popisnu listu uz kontrolu viškova, manjkova i otpisom](#);
3. [Srađivanje stanja po popisu sa stanjem na lageru](#)

U periodu od formiranja popisne liste, do srađivanja stanja ne smeju se otvarati novi dokumenti niti na bilo koji način menjati stanje na lageru magacina za koji se radi popis. U suprotnom je moguće da dođe do neslaganja.

Više podataka o pravilima koja važe prilikom formiranja popisa možete naći [ovde...](#)

3.7.1 Popisna lista

Opcija *Popisna lista* podmenija **Maloprodaja** služi za inicijalno formiranje i popunjavanje popisnih lista. Prilagođena je za rad u velikim i malim preduzećima i može se koristiti na više načina, u zavisnosti od potreba korisnika. Formiranjem i

unosom popisne liste same po sebi ne dešavaju se nikakve promene na lageru magacina, već ovaj modul služi za pripremu odgovarajuće popisne liste. Ovaj dokument se formira unosom iz standardnog **dvoprovorskog tabelarnog pregleda** i neophodno ga je uneti pri promeni cene artikla.

U tabelarnom pregledu popisnih lista nalaze se samo popisne liste koje nisu sravnjene. Po sravnenju popisne liste, ona "nestaje" iz spiska popisnih lista, a pojavljuje se u **pregledu već sravljenih popisa**.

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o pravilima koja važe prilikom formiranja popisa možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [**unosu zaglavljiva dokumenta ili stavke**](#)
- [**ažuriranju dokumenta ili stavke**](#)
- [**brisanjem dokumenta ili stavke**](#)
- [**pregledu zaglavljiva dokumenta ili stavke**](#)
- [**štampanju dokumenta**](#)

Zaglavljive popisne liste sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra prodavnice	Šifra prodajnog objekta - prodavnice za koji formiramo popisnu listu. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma ...
Popisna lista broj	Polje sa brojem popisne liste u formatu xxxx/mmmmm, gde je sa mmmmm predstavljena odgovarajuća šifra prodavnice. Broj mora biti jedinstven. Ako je uključena opcija <i>Automatski redni broj dokumenta</i> u setup-u programa program će svakom novom nalogu automatski davati prvi sledeći slobodan broj.
Datum dokumenta	Datum popisa.
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene.

Prilikom otvaranja nove popisne liste program nudi da popuni listu trenutnim podacima sa lagera.

- Ako odgovorite sa **OK**, lista će automatski biti popunjena trenutnim sadržajem lager liste odabranog magacina, gde će kao knjigovodstvena količina biti upisana trenutna količina na lageru. Ovaj postupak je pogodniji za **veća preduzeća/organizacije**. Od ovog trenutka se ne sme menjati ništa vezano za lager listu magacina (unositi, ažurirati ili brisati dokumenta). Dalji postupak podrazumeva:
 1. štampanje popisne liste (štampa se bez knjigovodstvenih količina) i davanje iste komisiji za popis da popuni robama na lageru
 2. unos stvarnih količina koje je komisija popunila tako što se u lager listi svaka stavka koja se ne slaže ažurira i unese razlika po popisu. Ako postoje artikli koji ne postoje na knjigovodstvenom stanju a fizički postoje u magacinu, moguće ih je dodati u spisak stavki korišćenjem standardne procedure za [unos stavke u tabelarni pregled](#);
 3. nastaviti dalje sa sledećom tačkom [sprovodjenja popisa](#);
- Ako odgovorite sa **Cancel** lista će biti ostavljena praznom. Ovaj postupak je pogodniji za **manja preduzeća/organizacije**. U ovom slučaju je moguće uneti ručno samo one robe za koje znamo da se stanje po popisu ne slaže i nastaviti sa sledećom tačkom [sprovodjenja popisa](#). U ovom slučaju program u popisu ne uzima automatski knjigovodstvenu količinu sa lagera odabranog magacina;

Stavke popisa sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra robe	Šifra artikla. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma koja prikazuje sve već definisane robe i u kojoj je moguće definisati nov artikal ako do sada nije već definisan....
Knjigovodstvena količina	Količina artikla koja po računaru postoji na stanju odabrane prodavnice.
Razlika po popisu	Količina za koju se razlikuje stvarna količina od knjigovodstvene količine. Na osnovu ovog polja automatski se izračunava nova količina.
Nova količina	Količina na lageru po uračunavanju razlike.
Cena	Cena artikla u odabranoj prodavnici (sa uračunatim PDV-om).
Iznos razlike	Novčani iznos razlike po popisu.

3.7.2 Sravnjenje stanja

Sravnjenje stanja je specijalizovana funkcija koja automatski usaglašava knjigovodstveno i stvarno stanje knjižeći količinski i vrednosno razlike po popisu samo za one artikle kog kojih razlika postoji.

Sravnjenje stanja je funkcija za masovnu obradu podataka posle koje nije moguće automatsko vraćanje podataka na staro stanje.

Po startovanju ove funkcije pojavljuje se ekran za izbor popisne liste na osnovu koje vršimo sravnjivanje stanja. Popisnu listu možemo odabratи из **asistent forme** коју pozivamo klikom na dugme pored odgovarajućeg polja.

Usklajivanje knjigovodstvenog i stvarnog stanja po popisu u veleprodaji - odabir popisne liste

SRAVNJENJE STANJA PO POPISU

Odaberite popisnu listu::

Broj popisne liste:

Datum:

OK Cancel

Klikom na taster **OK** započinjemo proceduru slaganja stanja. Program će nas posle toga još jednom upozoriti i zatražiti potvrdu da zaista želimo da stanje na lageru prodajnog objekta-prodavnice uskladimo sa odabranom popisnom listom i posle potvrde započeti sa slaganjem stanja. Ova funkcija, u zavisnosti od količine podataka i konfiguracije računara/računarske mreže može da potraje neko vreme. Potvrda da je slaganje stanja završeno pojaviće se na sredini ekrana. Dok se ova potvrda ne pojavi, ne treba nasilno prekidati izvršenje programa ili na drugi način remetiti izvršavanje funkcije.

3.7.3 Pregled prethodno sravnjenih popisa

Opcija **Pregled prethodno sravnjenih popisa** podmenija **Maloprodaja** služи за pregled popisnih lista po kojima je već izvršeno sravnjivanje t.j. završenih popisa. Ovaj modul omogućava štampanje popisnih lista po kojima je već izvršen popis. Za razliku od popisnih lista koje se štampaju korišćenjem opcije **popisna lista**, popisne liste odštampane iz ovog pregleda sadrže sve podatke, količine, stare i nove cene. Startovanjem ove opcije na ekranu se dobija standardni **dvoprzorski tabelarni pregled**.

U tabelarnom pregledu prethodno sravnjenih popisa nalaze se samo popisne liste koje su sravnjene. Po sravnjenju popisne liste, ona "nestaje" iz **spiska popisnih lista**, a pojavljuje se u pregledu već sravnjenih popisa.

U samom pregledu već sravnjenih popisa određene funkcije dvoprzorskog tabelarnog pregleda vezane za manipulaciju podacima nisu aktivne (unos, ažuriranje zaglavlja i stavke...).

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprzorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavljia dokumenta ili stavke](#)
- [ažuriranju dokumenta ili stavke](#)
- [brisanju dokumenta ili stavke](#)
- [pregledu zaglavljia dokumenta ili stavke](#)
- [štampaju dokumenta](#)

Zaglavljje pregleda već sravnjenih popisa sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra prodavnice	Šifra prodavnice za koji formiramo popisnu listu.
Popisna lista broj	Polje sa brojem popisne liste u formatu xxxxx/mmmmm, gde je sa mmmmm predstavljena odgovarajuća šifra magacina.
Datum dokumenta	Datum popisa.
Napomena	Tekstualno polje koje sadrži proizvoljne napomene.

Stavke popisa sadrže sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra robe	Šifra artikla. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma koja prikazuje sve već definisane robe i u kojoj je moguće definisati nov artikal ako do sada nije već

	definisan....
Knjigovodstvena količina	Količina artikla koja po računaru postoji na stanju odabrane prodavnice.
Razlika po popisu	Količina za koju se razlikuje stvarna količina od knjigovodstvene količine. Na osnovu ovog polja automatski se izračunava nova količina.
Nova količina	Količina na lageru po uračunavanju razlike.
Cena	Cena artikla u odabranom magacinu (bez uračunatog PDV-a).
Iznos razlike	Novčani iznos razlike po popisu.

3.8a Pazi *

Opcija **Pazi** podmenija **Maloprodaja** služi za unos, ažuriranje i brisanje podataka o uplatama paza iz maloprodaje. Podaci uneti korišćenjem ove opcije odražavaju se na finansijsko stanje u KEPU knjizi maloprodaje. Startovanjem ove opcije na ekranu se dobija standardni [jednoprozorski tabelarni pregled](#).

Više informacija o korišćenju funkcija jednoprozorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Za razliku od drugih tabelarnih izveštaja prikaz već unetih paza je podešen tako da su zadnje uplate postavljene na početak spiska. Dručije sortiranje po svakoj koloni može se postići korišćenjem standardnih kontrola [jednoprozorskog tabelarnog pregleda](#).

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavila dokumenta ili stavke](#)
- [ažuriranju dokumenta ili stavke](#)
- [brisanju dokumenta ili stavke](#)

Prozor za unos paza sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Datum paza	Datum uplate paza.
Iznos	Iznos uplaćenog paza.
Br.dnev.izv(BDI)	Broj dnevnog izveštaja.
Šifra prodavnice	Šifra maloprodajnog objekta-prodavnice na čije ime je uplaćen uneti iznos. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma</u> koja prikazuje sve već definisane prodavnice.
Vrsta paza	Vrsta uplaćenog paza (Gotovina, čekovi, kartica, ostalo). U slučaju da maloprodajni objekat ima više vrsta paza za jedan dan, treba uneti svaku postojeću vrstu paza posebno.
Napomena	Tekstualno polje koje sadrži proizvoljne napomene.

3.8b Izvodi računa banaka *

* Ova opcija je aktivna u podmeniju Maloprodaja samo u slučaju da je u [Setup-u korisnika](#) kao način vodjenja knjiga izabrano Prosto knjigovodstvo.

Opis ove funkcije možete naći [ovde...](#)

3.9 Početno stanje poslovne knjige *

* Ova opcija je aktivna u podmeniju Maloprodaja samo u slučaju da je u [Setup-u korisnika](#) kao način vodjenja knjiga izabrano Prosto knjigovodstvo.

Na početku rada sa programom ili početku knjigovodstvene godine potrebno je uneti stanje kojim počinjemo knjiženje poslovne (PK knjige). Odabirom ove opcije, automatski se otvara forma za unos, odnosno ažuriranje početnog stanja

poslovne knjige. Ovde uneti podaci se automatski se odražavaju prilikom formiranja izveštaja **Poslovna knjiga** podmenija **Izveštaji**.

Forma za unos početnog stanja sadrži samo polja koja služe za unos početnih stanja kolona koje mogu imati početno stanje i to:

Polje	Opis
Prethodni PDV	Uneta vrednost predstavlja početno stanje kolone <i>Prethodni PDV</i> u prvom delu PK knjige koji se odnosi na prihode.
Nabavna vrednost*	Uneta vrednost predstavlja početno stanje kolone <i>Nabavna vrednost robe, repromaterijala i rezervnih delova</i> u drugom delu PK knjige koji se odnosi na rashode.
Razlika u ceni*	Uneta vrednost predstavlja početno stanje kolone <i>Razlika u ceni</i> u drugom delu PK knjige koji se odnosi na rashode.
Ukalkulisani PDV*	Uneta vrednost predstavlja početno stanje kolone <i>Obračunat PDV</i> u drugom delu PK knjige koji se odnosi na rashode.
Stanje žiro računa	Uneta vrednost predstavlja početno stanje kolone <i>Tekući račun - Uplaćeno</i> u drugom delu PK knjige koji se odnosi na rashode. Vrednost ovog polja može imati i negativnu vrednost, za razliku od prethodno navadenih polja u koja se može uneti samo pozitivna vrednost ili nula.

* Sabiranjem vrednosti unetih u polja *Nabavna vrednost*, *Razlika u ceni* i *Ukalkulisani PDV* automatski se izračunava i popunjava polje *Prodajna vrednost*.

4. Izveštaji

Sastavni deo podmenija ***Izveštaji*** su funkcije koje se koriste za dobijanje predvidjenih standardizovanih izveštaja unutar programa, bilo da je reč o dokumentima čiji je izgled i sadržaj propisan od strane zakonodavca, bilo da se radi o nezvaničnim izveštajima koji olakšavaju pregled podataka. Svim izveštajima programskog modula moguće je pristupiti iz **Menija sa podmenijima**, a pozivanje većine stavki menija ***Izveštaji*** može se uraditi na drugi način korišćenjem **QA menija** u slučaju da je u **setup-u opcija programa** uključen rad sa **DGT formama**.

Napomena: Pojedini izveštaji pozvani iz jednog modula mogu se oslanjati na podatke koji se unose u drugim modulima programa.

Podmeni ***Izveštaji*** programskog modula RobProXP sadrži sledeće izveštaje i podmenije:

- Podmeni ***Lager Liste***
 - [Veleprodaja](#)
 - [Maloprodaja](#)
- [Knjiga primljenih računa](#)
- [Knjiga izdatih računa](#)
- Podmeni ***Kartica artikla***
 - [Veleprodaja](#)
 - [Maloprodaja](#)
- [Kartica komitenta](#)
- [Pregled potraživanja/dugovanja komitentima](#)
- [Knjiga evidencije prometa i usluga](#)
- [KEPU knjiga maloprodaje](#)
- Podmeni ***Komercijalni izveštaji***
 - [Poslednje prodajne cene po komitentu](#)
 - [Poslednje nabavne cene po komitentu](#)
 - [Uporedni pregled nabavnih cena po dobavljačima](#)
- [Cenovnik artikala](#)
- [Cenovnik usluga](#)
- [Stok minimum](#)
- [Poslovna knjiga *](#)
- Podmeni ***Analiza prodaje***
 - [Neprodavani artikli](#)

- [!\[\]\(9bfd4b8b5fc57713b2cee7ffb8d1d440_img.jpg\) Najbolje prodavnih 50 artikala](#)
- [!\[\]\(e09f6852142519e3eac245dafcdd7c88_img.jpg\) Pregled prodaje](#)
- [!\[\]\(b2b113823d2d66a6946652ffe68ff184_img.jpg\) Analiza računa za troškove](#)
- Podmeni [**Serijski brojevi**](#)
 - [!\[\]\(2a830de72383830c206006c0cb6590a4_img.jpg\) Kartica serijskog broja](#)
 - [!\[\]\(9525f7717c88effa2c557442a0fc7330_img.jpg\) Pregled s/n po artiklima trenutno na stanju](#)
 - [!\[\]\(04abf2f6c8e649d5ac25894a9e323cc8_img.jpg\) Dokumenti sa nepotpuno unetim serijskim brojevima](#)
- [!\[\]\(ea5dcbd4b4bddd2dc7b5fb63addd926e_img.jpg\) Štampanje nalepnica](#)
- [!\[\]\(85d8f0a16995da65ea40d3b5eb8c5847_img.jpg\) Nalozi za prenos](#)

* Opcija **Poslovna knjiga** je aktivna samo u slučaju da je u **Setup-u korisnika** kao *Način vođenja knjiga* izabrano *Prosto knjigovodstvo*. U slučaju da je odabrani način vođenja knjiga dvojno knjigovodstvo, ova opcija neće biti aktivna.

4.1 Lager liste

4.1.1 Veleprodaja - veleprodajna lager lista

Odabirom
opcije
Veleprodaja
podmenija
Lager liste
pojavljuje se
ekran za
postavljanje
parametara
izveštaja.
Parametri
koji se unose
na ovom
ekranu fino
podešavaju i
određuju
okvir
podataka koji
će se naći u
izveštaju.

Lager lista veleprodaje - odabir magacina za pregled

LAGER LISTA VELEPRODAJE

Magacin:

Šifra magacina: Naziv:

Samo artikli na stanju Svi artikli

 OK Cancel

Izveštaj **Lager lista** daje informaciju o artiklima koji se nalaze na stanju odabranog magacina ili cele veleprodaje i može se podesiti davanjem šifre magacina za koji se traži izveštaj.

Šifra magacina Ako se želi pregled lager liste za jedan magacin u polje Šifra magacina treba uneti šifru magacina za koji se želi pregled. Pri odabiru šifre magacina, na raspolaganju je i odgovarajuća **asistent forma**. U slučaju da polje Šifra magacina ostavite prazno, klikom na dugme OK biće prikazana zbirna lager lista za celu veleprodaju u kojoj će količine i iznosi za svaki artikal posebno biti prikazane po magacinima i sabran iznos njihovih vrednosti za celu veleprodaju.

Podrazumevani prikaz lager liste je **Samo artikli na stanju**. U slučaju da želite prikaz svih artikala za koje je bilo prometa u odabranom magacinu ili celoj veleprodaji treba odabratu opciju **Svi artikli**.

Klikom na taster OK formira se izveštaj Lager lista koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprzorskog tabelarnog izveštaja**. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Treba обратити пажњу да време потребно да се обраде подаци и приказ извеštaj директно зависи од опсега задатих података.

Cene artikala u svim izveštajima vezanim za veleprodaju i veleprodajne magacine date su bez uračunatog PDV-a. Za više informacija o cenama u veleprodaji i maloprodaji i pravilima koja se poštuju pri formiranju automatskih dokumenata kliknite [ovde...](#)

Pregled Lager liste veleprodaje snabdeven je dodatnim dugmetom za pozivanje [Kartice artikla](#). Dugme je obeleženo ikonicom i klikom na njega dobija se kartica artikla za izabrani magacin i artikal na kome se cursor nalazi u središnjem prozoru jednoprzorskog tabelarnog pregleda. Ovaj izveštaj je moguće pozvati iz lager liste veleprodaje i pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde...](#)

4.1.2 Maloprodaja - maloprodajna lager lista

Odabirom opcije

Maloprodaja

podmenija

Lager liste

pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja.

Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Lager lista maloprodaje - odabir prodavnice za pregled

LAGER LISTA MALOPRODAJE

Prodavnica:

Šifra prodavnice: Naziv:

Samo artikli na stanju Svi artikli

OK Cancel

Izveštaj **Lager lista** daje informaciju o artiklima koji se nalaze na stanju odabranog maloprodajnog objekta - prodavnice ili cele maloprodaje i može se podesiti davanjem šifre prodavnice za koju se traži izveštaj.

Šifra prodavnice Ako se želi pregled lager liste za jednu prodavnici u polje Šifra prodavnice treba uneti šifru prodavnice za koju se želi pregled. Pri odabiru šifre prodavnice, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#). U slučaju da polje Šifra prodavnice ostavite prazno, klikom na dugme OK biće prikazana zbirna lager lista za celu maloprodaju u kojoj će količine i iznosi za svaki artikal posebno biti prikazane po magacinsima i sabran iznos njihovih vrednosti za celu maloprodaju.

Podrazumevani prikaz lager liste je **Samo artikli na stanju**. U slučaju da želite prikaz svih artikala za koje je bilo prometa u odabranoj prodavnici ili celoj maloprodaji treba odabrati opciju **Svi artikli**.

Klikom na taster OK formira se izveštaj Lager lista koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprzorskog tabelarnog izveštaja](#). Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Treba obratiti pažnju da vreme potrebno da se obrade podaci i prikaže izveštaj direktno zavisi od opsega zadatih podataka.

Cene artikala u svim izveštajima vezanim za maloprodaju i maloprodajne objekte date su sa uračunatim PDV-om. Za više informacija o cenama u veleprodaji i maloprodaji i pravilima koja se poštuju pri formiranju automatskih dokumenata kliknite [ovde...](#)

Pregled Lager liste maloprodaje snabdeven je dodatnim dugmetom za pozivanje [Kartice artikla](#). Dugme je obeleženo ikonicom i klikom na njega dobija se kartica artikla za izabrani prodavnicu i artikal na kome se cursor nalazi u središnjem prozoru jednoprzorskog tabelarnog pregleda. Ovaj izveštaj je moguće pozvati iz lager liste maloprodaje i

pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde...](#)

4.2 Knjiga primljenih računa (KPR)

Odabirom opcije ***Knjiga primljenih računa*** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja.

Parametri koji se unose na ovom ekrani fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Knjiga primljenih računa može se formirati na osnovu knjiženih finansijskih naloga i na osnovu primljenih računa.

Knjiga primljenih racuna - odabir datuma

KNJIGA PRIMLJENIH RAČUNA

Izvor podataka - vrsta izveštaja:

Na osnovu knjiženih finansijskih naloga
Formirati izveštaj:
 Na osnovu datuma knjiženja
 Na osnovu datuma dokumenta

Na osnovu primljenih racuna
Uvrstiti u izveštaj:
 Samo dokumente veleprodaje
 Samo dokumente maloprodaje
 Sve dokumente
 Uključeni računi za troškove

Početni datum: **01.01.2011**

Krajnji datum: **05.12.2011**

OK **Cancel**

Na osnovu knjiženih finansijskih naloga Ovako formiran izveštaj uzima u obzir podatke unete u modulu za finansijsko knjigovodstvo FinProXP. U zavisnosti od odabrane opcije opseg datuma može se odnositi na datum naloga unet u zagлавju naloga (opcija datum knjiženja) ili datum dokumenta unet u stavkama naloga. Ako se izveštaj poziva iz modula za finansijsko knjigovodstvo FinPro XP podrazumevan je prikaz ovako formiranog izveštaja.

Na osnovu primljenih računa Ovako formiran izveštaj uzima u obzir podatke unete u modulima za robno knjigovodstvo RobProXP, materijalno knjigovodstvo MatProXP i modulu Kasa i može uzimati u obzir samo podatke iz dokumenata veleprodaje, samo dokumenata maloprodaje ili podatke svih unetih dokumenata. Ako se odaberu samo dokumenti veleprodaje, u izveštaj će biti uključeni i podaci uneti u modulu za materijalno knjigovodstvo. Ako se izveštaj poziva iz modula za robno knjigovodstvo RobPro XP ili materijalno knjigovodstvo MatPro XP podrazumevan je prikaz ovako formiranog izveštaja (na slici). U slučaju poziva izveštaja iz modula Kasa nije moguće dobiti izveštaj samo po dokumentima veleprodaje.

Uključeni računi za troškove Određuje da li knjiga primljenih računa treba da uzme u obzir ulazne račune za troškove. **Opseg datuma** Unošenjem početnog i krajnjeg datuma određuje se datumski opseg promena koji treba da udju u izveštaj. Na pr. ako se postavi opseg od 01.04.2009. do 30.04.2009. u izveštaj će ući samo promene čiji je datum izmedju ova dva datuma (uključujući i njih).

Treba obratiti pažnju da vreme potrebno da se obrade podaci i prikaže izveštaj direktno zavisi od opsega zadatih podataka.

Klikom na taster OK formira se izveštaj Knjiga primljenih računa koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprozorskog tabelarnog pregleda](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je uradjen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Cene artikala u svim izveštajima vezanim za veleprodaju i veleprodajne magacine date su bez uračunatog PDV-a, a cene artikala u svim izveštajima vezanim za maloprodaju i maloprodajne objekte date su sa uračunatim PDV-om. Za više informacija o cenama u veleprodaji i maloprodaji i pravilima koja se poštuju pri formiranju automatskih dokumenata kliknite [ovde...](#)

4.3 Knjiga izdatih računa (KIR)

Odabirom opcije **Knjiga izdatih računa** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Knjiga izdatih racuna - odabir datuma

KNJIGA IZDATIH RAČUNA

Izvor podataka - vrsta izveštaja:

Na osnovu knjiženih finansijskih nalog
Formirati izveštaj:
 Na osnovu datuma knjiženja
 Na osnovu datuma dokumenta

Na osnovu izdatih racuna

Početni datum: **01.01.2000**

Krajnji datum: **26.11.2009**

OK **Cancel**

Knjiga izdatih računa može se formirati na osnovu knjiženih finansijskih nalog i na osnovu izdatih računa.

Na osnovu knjiženih finansijskih nalog Ovako formiran izveštaj uzima u obzir podatke unete u modulu za finansijsko knjigovodstvo FinProXP. U zavisnosti od odabrane opcije opseg datuma može se odnositi na datum naloga unet u zaglavju naloga (opcija datum knjiženja) ili datum dokumenta unet u stavkama naloga. Ako se izveštaj poziva iz modula za robno knjigovodstvo RobPro XP, materijalno knjigovodstvo MatPro XP ili modula Kasa podrazumevan je prikaz ovako formiranog izveštaja.

Na osnovu izdatih računa Ovako formiran izveštaj uzima u obzir podatke unete u modulima za robno knjigovodstvo RobProXP, i materijalno knjigovodstvo MatProXP i modulu Kasa. Ako se izveštaj poziva iz ovih modula podrazumevan je prikaz ovako formiranog izveštaja (na slici).

Opseg datuma Unošenjem početnog i krajnjeg datuma određuje se datumski opseg promena koji treba da udju u izveštaj. Na pr. ako se postavi opseg od 01.04.2009. do 30.04.2009. u izveštaj će ući samo promene čiji je datum između ova dva datuma (uključujući i njih). **Treba obratiti pažnju da vreme potrebno da se obrađe podaci i prikaže izveštaj direktno zavisi od opsega zadatih podataka.**

Klikom na taster OK formira se izveštaj Knjiga primljenih računa koji se prikazuje u obliku standardnog [jednopravorskog tabelarnog pregleda](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Cene artikala u svim izveštajima vezanim za veleprodaju i veleprodajne magacine date su bez uračunatog PDV-a, a cene artikala u svim izveštajima vezanim za maloprodaju i maloprodajne objekte date su sa uračunatim PDV-om. Za više informacija o cenama u veleprodaji i maloprodaji i pravilima koja se poštuju pri formiranju automatskih dokumenata kliknite [ovde...](#)

4.4 Kartica artikla

4.4.1 Veleprodaja - kartica artikla u veleprodaji

Odabirom opcije **Veleprodaja** podmenija **Kartica artikla** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Kartica artikla veleprodaje - odabir magacina i robe za pregled

KARTICA ARTIKLA

Šifra magacina: <input type="text"/>		Naziv: <input type="text"/>
Šifra artikla: <input type="text"/>		Naziv: <input type="text"/>
Početni datum: <input type="text" value="01.01.2000"/>		Krajnji datum: <input type="text" value="26.11.2009"/>
<input type="button" value="OK"/> <input type="button" value="Cancel"/>		

Kartica artikla u veleprodaji daje sve promene vezane za odabrani artikal u odabranom magacinu ili celoj veleprodaji izmedju dva datuma. Izveštaj se formira na osnovu sledećih parametara:

Šifra magacina Ako se želi pregled kartice artikla za jedan magacin u polje Šifra magacina treba uneti šifru magacina za koji se želi pregled. Pri odabiru šifre magacina, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#). U slučaju da polje Šifra magacina ostavite prazno, klikom na dugme OK biće prikazana zbirna kartica artikla sa promenama u okviru svih veleprodajnih magacina.

Šifra artikla Šifra artikla čiji se pregled kartice želi. Pri odabiru šifre artikla, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Opseg datuma Unošenjem početnog i krajnjeg datuma određuje se datumski opseg promena koji treba da udju u izveštaj. Na pr. ako se postavi opseg od 01.04.2009. do 30.04.2009. u izveštaj će ući samo promene čiji je datum izmedju ova dva datuma (uključujući i njih).

Treba obratiti pažnju da vreme potrebno da se obrade podaci i prikaže izveštaj direktno zavisi od opsega zadatih podataka.

Klikom na taster OK formira se izveštaj Kartica artikla koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprozorskog tabelarnog pregleda](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Cene artikala u svim izveštajima vezanim za veleprodaju i veleprodajne magacine date su bez uračunatog PDV-a. Za više informacija o cenama u veleprodaji i maloprodaji i pravilima koja se poštuju pri formiranju automatskih dokumenata kliknite [ovde...](#)

4.4.2 Maloprodaja - kartica artikla u maloprodaji

Odabirom
opcije
Maloprodaja Kartica artikla maloprodaje - odabir prodavnice i robe za pregled podmenija
pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Kartica artikla maloprodaje - odabir prodavnice i robe za pregled

KARTICA ARTIKLA

Šifra prodavnice: Naziv:

Šifra artikla: Naziv:

Početni datum: Krajnji datum:

 OK Cancel

Kartica artikla u maloprodaji daje sve promene vezane za odabrani artikal u odabranom maloprodajnom objektu - prodavnici ili celoj maloprodaji izmedju dva datuma. Izveštaj se formira na osnovu sledećih parametara:

Šifra prodavnice Ako se želi pregled kartice artikla za jednu prodavnicu u polje Šifra prodavnice treba uneti šifru prodavnice za koji se želi pregled. Pri odabiru šifre prodavnice, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#). U slučaju da polje Šifra prodavnice ostavite prazno, klikom na dugme OK biće prikazana zbirna kartica artikla sa promenama u okviru svih maloprodajnih objekata.

Šifra artikla Šifra artikla čiji se pregled kartice želi. Pri odabiru šifre artikla, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Opseg datuma Unošenjem početnog i krajnjeg datuma određuje se datumski opseg promena koji treba da udju u izveštaj. Na pr. ako se postavi opseg od 01.04.2009. do 30.04.2009. u izveštaj će ući samo promene čiji je datum izmedju ova dva datuma (uključujući i njih).

Treba обратити пажњу да време потребно да се обраде подаци и прикаже извештај директно зависи од опсега задатих података.

Klikom na taster OK formira se izveštaj Kartica artikla koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprozorskog tabelarnog pregleda](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Cene artikala u svim izveštajima vezanim za maloprodaju i maloprodajne objekte date su sa uračunatim PDV-om. Za više informacija o cenama u veleprodaji i maloprodaji i pravilima koja se poštuju pri formiranju automatskih dokumenata kliknite [ovde...](#)

4.4 Kartica komitenta

Odabirom opcije **Kartica komitenta** podmenija **Izveštaji** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Kartica komitenta - postavljanje parametara

KARTICA KOMITENTA

Šifra komitenta:

Naziv:

Prikaz katrice komitenta:

kao kupac
 kao dobavljac

Početni datum:

Krajnji datum:

Vezivanje uplata/isplate sa dokumentima

Kartica komitenta daje sve promene vezane za odabranog komitenta unete preko bilo kog dokumenta unutar programa između dva datuma. Izveštaj se formira na osnovu sledećih parametara. U opseg izveštaja ulaze virmanski računi za troškove, dok se gotovinski računi ne knjiže u ovoj kartici.

Šifra komitenta U polje Šifra komitenta treba uneti šifru komitenta za koga se želi pregled. Pri odabiru šifre komitenta, na raspolažanju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Opseg datuma Unošenjem početnog i krajnjeg datuma određuje se datumski opseg promena koji treba da udju u izveštaj. Na pr. ako se postavi opseg od 01.04.2009. do 30.04.2009. u izveštaj će ući samo promene čiji je datum između ova dva datuma (uključujući i njih).

Prikaz katice komitenta

- kao kupac** - odabirom ove opcije u koloni zaduženje će biti sabrani izlazni dokumenti - dokumenti koji razdužuju VP ili MP i zadužuju komitenta kao kupca, povratnice po izlaznim dokumentima i eventualna plaćanja komitentu (VP i MP račun, povratnica od kupca kao storno...), a u kolonu razduženje će biti sabrani ulazni dokumenti, eventualne povratnice po ulaznim dokumentima i primljene uplate od strane komitenta (VP i MP kalkulacija, storno povratnica dobavljaču, povratnica dobavljaču kao storno...)
- kao dobavljač** - odabirom ove opcije u koloni zaduženje će biti sabrani ulazni dokumenti - dokumenti koji zadužuju VP ili MP i razdužuju komitenta kao dobavljača, povratnice po ulaznim dokumentima i primljene uplate od strane komitenta (VP i MP kalkulacija, storno povratnica dobavljaču, povratnica dobavljaču kao storno...), a u kolonu razduženje će biti sabrani izlazni dokumenti, eventualne povratnice po izlaznim dokumentima i plaćanja komitentu (VP i MP račun, povratnica od kupca kao storno...)

Vezivanje uplata/isplate sa dokumentima Ako je uključena ova opcija biće automatski formirana verzija kartice komitenta u kojoj su povezani dokumenti i uplate, odnosno isplate preko broja dokumenta. U slučaju da je u pitanju katrica komitenta kao kupca, svi izlazni računi biće upareni sa uplatama od kupca kod kojih je kao broj vezanog dokumenta naveden broj izlazne fakture iz programa. Takodje, ako je u pitanju kartica komitenta kao dobavljača svi ulazni računi biće zatvoreni kalkulacijama u kojima je kao broj vezanog dokumenta naveden broj računa izdatog od strane dobavljača. U slučaju da je plaćanje izvršeno po predračunu i naveden broj predračuna ove isplate neće biti vezane.

Ovako formiran izveštaj, osim kolona zaduženje, razduženje i kumulativnog salda sadrži i kolonu razlika u kojoj je data razlika između sume računa i uplate.

Treba obratiti pažnju da vreme potrebno da se obrade podaci i prikaže izveštaj direktno zavisi od opsega zadatih podataka.

Klikom na taster OK formira se izveštaj Kartica komitenta koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je uradjen. Za više podataka o ovom vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

U kartici komitenta sve vrednosti su date sa uračunatim PDV-om. Za više informacija o cenama u veleprodaji i maloprodaji i pravilima koja se poštuju pri formiraju automatskih dokumenata kliknite [ovde...](#)

Pregled Kartice komitenta snabdeven je dodatnim dugmetom za pozivanje **Kartona kontakata**. Dugme je obeleženo ikonicom i klikom na njega dobija se mogućnost pregleda, unosa, ažuriranja ili brisanja hronologije kontakata sa izabranim komitentom. Ovaj izveštaj je moguće pozvati i pritiskom na kombinaciju tastera <Alt> + <K> na tastaturi.

Dugme sa logom Narodne banke Srbije vrši automatsku pretragu tekućih računa komitenta u bazi NBS. Ova pretraga je ograničena na tekuće račune preduzeća registrovanih na teritoriji Republike Srbije i da bi bila moguća neophodno je da računar sa koga se vrši bude priključen na Internet. Pretraga se vrši po unetim podacima i to prvo po PIB-u, onda po matičnom broju preduzeća, a ako ovi podaci nisu uneti po nazivu.

U slučaju da je aktivno Vezivanje uplata/isplata sa dokumentima na raspolažanju je i dugme **Vezane st.** za pregled plaćanja vezanih za dokument. Klikom na ovo dugme pojavljuje se hronološki spisak svih plaćanja koja su vezana za odabrani dokument. Da bi ovo bilo moguće, pre klika na ovo dugme potrebno je obeležiti dokument za koji želimo pregled vezanih plaćanja. Ovaj izveštaj je moguće pozvati i pritiskom na kombinaciju tastera <Alt> + <V> na tastaturi.

Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde...](#)

4.5 Pregled potraživanja / dugovanja prema komitentima

Odabirom
opcije
Pregled
potraživanja
/ dugovanja
prema
komitentima
podmenija
Izveštaji
pojavljuje se
ekran za
postavljanje
parametara
izveštaja.
Parametri
koji se unose
na ovom
ekranu fino
podešavaju i
određuju
okvir
podataka koji
će se naći u
izveštaju.

Pregled potraživanja/dugovanja prema komitentima - postavljanje parametara

PREGLED POTRAŽIVANJA/DUGOVANJA

Od šifre komitenta: <input type="text" value="1"/>		To šifre komitenta: <input type="text" value="99999999"/>	
Okvir izveštaja		Početni datum: <input type="text" value="01.01.2010"/>	
☐ Svi komitenti		Krajnji datum: <input type="text" value="24.05.2013"/>	
☒ Samo <u>nezatvoreni</u> komitenti			
☐ Samo dug van valute			

Pregled potraživanja / dugovanja prema komitentima sabira sva potraživanja od komitenata u kolonu *Komitent duguje* i sva dugovanja prema komitentu u kolonu *Komitent potražuje*. Izveštaj se daje za sve komitente koji ispunjavaju uslove postavljene u ekranu za unos parametara izveštaja. U opseg izveštaja ulaze virmanski računi za troškove, dok se gotovinski računi ne knjiže u ovoj kartici.

Opseg šifara komitenata Unošenjem početne i krajnje šifre komitenta određuje se opseg komitenata za koga se želi pregled. Pri odabiru šifara komitenata, na raspolaganju su i odgovarajuće asistent forme.

Okvir prikaza:

- **Svi komitenti** - u izveštaju će se pojaviti svi komitenti iz zadatog opsega šifara komitenata za koje su knjižene bilo kakve promene unutar zadatog datumskog opsega;
- **Samo nezavorenici komitenti** - u izveštaju će se pojaviti samo komitenti iz zadatkog opsega šifara i datumskog opsega za koje postoje dugovanja i/ili potraživanja (trenutni saldo nije jednak nuli).

Odabiranjem opcije **Samo dug van valute** u izveštaj ulaze samo potraživanja/dugovanja kojima je istekla valuta za plaćanje, a ako polje nije čekirano ulaze sva dugovanja prema datumu dokumenta.

Opseg datuma Unošenjem početnog i krajnjeg datuma određuje se datumski opseg promena koji treba da udju u izveštaj. Na pr. ako se postavi opseg od 01.04.2009. do 30.04.2009. u izveštaj će ući samo promene čiji je datum izmedju ova dva datuma (uključujući i njih).

Treba obratiti pažnju da vreme potrebno da se obrade podaci i prikaže izveštaj direktno zavisi od opsega zadatih podataka.

Klikom na taster OK formira se izveštaj Pregled potraživanja / dugovanja prema komitentima koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

U Pregledu potraživanja / dugovanja prema komitentima sve vrednosti su date sa uračunatim PDV-om. Za više informacija o cenama u veleprodaji i maloprodaji i pravilima koja se poštuju pri formiranju automatskih dokumenata kliknite [ovde...](#)

Pregled potraživanja / dugovanja prema komitentima snabdeven je dodatnim dugmetom za pozivanje **Kartice komitenta**. Dugme je obeleženo ikonicom i klikom na njega dobija se mogućnost pregleda kartice odabranog komitenta. Ovaj izveštaj je moguće pozvati i pritiskom na kombinaciju tastera <Alt> + <K> na tastaturi (space). Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde...](#)

4.6 Knjiga evidencije prometa i usluga (KEPU knjiga)

Odabirom opcije **Knjiga evidencije prometa i usluga** podmenija **Izveštaji** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Knjiga evidencije prometa i usluga - odabir magacina i datuma za pregled

KNJIGA EVIDENCIJE PROMETA I USLUGA

Šifra magacina: <input type="text"/>	Naziv: <input type="text"/>
Prikaz KEPU knjige: ☒ sa PDV-om ☐ bez PDV-a	Početni datum: 01.01.2000
	Krajnji datum: 11.01.2010
<input type="button" value="OK"/> <input type="button" value="Cancel"/>	

Knjiga evidencije prometa i usluga prikazuje promet i usluge u odabranom veleprodajnom objektu - magacinu u obliku zakonom propisanog izveštaja KEPU knjige. U kolonu *Zaduženje* upisuju se vrednost nabavljene robe po veleprodajnim cenama za svaki dokument. U kolonu *Razduženje* upisuje se vrednost prodate robe i usluga.

Šifra magacina U polje Šifra magacina treba uneti šifru magacina za koji se želi pregled. Pri odabiru šifre komitenta, na raspolaganju je i odgovarajuća asistent forma.

Prikaz KEPU knjige:

- **sa PDV-om** - svi iznosi u okviru izveštaja biće dati sa uračunatim PDV-om;
- **bez PDV-a** - svi iznosi u okviru izveštaja biće dati bez uračunatog PDV-a.

Opseg datuma Unošenjem početnog i krajnjeg datuma određuje se datumski opseg promena koji treba da udju u izveštaj. Na pr. ako se postavi opseg od 01.04.2009. do 30.04.2009. u izveštaj će ući samo promene čiji je datum izmedju ova dva datuma (uključujući i njih).

Treba обратити пажњу да време потребно да се обраде подаци и прикаже извештај директно зависи од опсега задатих података.

Klikom na taster OK formira se izveštaj Knjiga evidencije prometa i usluga koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je uradjen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

U Knjizi evidencije prometa i usluga sve vrednosti su date bez uračunatog PDV-a. Za više informacija o cenama u veleprodaji i maloprodaji i pravilima koja se poštaju pri formiraju automatskih dokumenata kliknite [ovde...](#)

4.7 KEPU knjiga maloprodaje

Odabirom opcije **KEPU knjiga maloprodaje** podmenija **Izveštaji** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

KEPU knjiga maloprodaje - odabir prodavnice i datuma za pregled

KEPU KNJIGA MALOPRODAJE

Šifra prodavnice:	<input type="text"/>		Naziv:	<input type="text"/>
Početni datum:	<input type="text" value="01.01.2000"/>	Krajnji datum:	<input type="text" value="11.01.2010"/>	
				<input type="button" value="OK"/> <input type="button" value="Cancel"/>

KEPU knjiga maloprodaje prikazuje promet i usluge u odabranom maloprodajnom objektu - prodavnici u obliku zakonom propisanog izveštaja KEPU knjige maloprodaje. U kolonu *Zaduženje* upisuju se vrednost nabavljene robe po maloprodajnim cenama za svaki dokument. U kolonu *Razduženje* upisuje se vrednost prodate robe i usluga. Kolona *Uplate na račun* sadrži iznose uplaćenog pazara unete korišćenjem opcije **Pazari** podmenija **Maloprodaja**. U slučaju da je uneto više vrsta pazara (gotovina, čekovi, kartica, ostalo), svaka vrsta pazara će se pojaviti pojedinačno u posebnom redu KEPU knjige maloprodaje. Polje *Br.dnev.izv.* sadrži broj dnevnog izveštaja fiskalnog uređaja po osnovu koga je izvršeno evidentiranje maloprodajnog pazara.

Šifra prodavnice U polje Šifra prodavnice treba uneti šifru prodavnice za koju se želi pregled. Pri odabiru šifre prodavnice, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Opseg datuma Unošenjem početnog i krajnjeg datuma određuje se datumski opseg promena koji treba da udju u izveštaj. Na pr. ako se postavi opseg od 01.04.2009. do 30.04.2009. u izveštaj će ući samo promene čiji je datum izmedju ova dva datuma (uključujući i njih).

Treba obratiti pažnju da vreme potrebno da se obrade podaci i prikaže izveštaj direktno zavisi od opsega zadatih podataka.

Klikom na taster OK formira se izveštaj KEPU knjiga maloprodaje koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je uradjen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

U KEPU knjizi maloprodaje sve vrednosti su date sa uračunatim PDV-om. Za više informacija o cenama u veleprodaji i maloprodaji i pravilima koja se poštuju pri formiraju automatskih dokumenata kliknite [ovde...](#)

4.8 Komercijalni izveštaji

4.8.1 Poslednje prodajne cene po komitentu

Odabirom

opcije

**Poslednje
prodajne
cene po
komitentu**

podmenija

**Komercijalni
izveštaji**

pojavljuje se
ekran za
postavljanje
parametara
izveštaja.

Parametri
koji se unose
na ovom
ekranu fino
podešavaju i
određuju
okvir
podataka koji
će se naći u
izveštaju.

Pregled poslednjih cena za komitenta - odabir komitenta za pregled

POSLEDNJE PRODAJNE CENE

Šifra komitenta: Naziv:

OK Cancel

Izveštaj **Poslednje prodajne cene po komitentu** daje cene i količine koje je komitent dobio od komercijaliste prilikom poslednje prodaje. Izveštaj je namenjen za korišćenje prilikom prodajnog razgovora sa kupcem. Izveštaj se formira na osnovu sledećih parametara:

Šifra komitenta Šifra komitenta za koga se pregled želi. Pri odabiru šifre artikla, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Treba obratiti pažnju da vreme potrebno da se obrade podaci i prikaže izveštaj direktno zavisi od opsega zadatih podataka.

Klikom na taster OK formira se izveštaj Poslednje prodajne cene po komitentu koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je uradjen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Cene artikala date su bez uračunatog PDV-a ako je kupcu roba prodata dokumentom iz veleprodaje, a sa uračunatim PDV-om ako je kupcu prodata roba dokumentom iz maloprodaje. Da li je dokument iz veleprodaje ili maloprodaje može se zaključiti na osnovu datog broja dokumenta jer je broj dokumenta dat u formi xxxx/mmmmm, gde je mmmmm šifra organizacione jedinice za koju je dokument izdat. Ako je prva cifra šifre organizacione jedinice 0 radi se o veleprodajnom magacinu, a ako je prva cifra 1, radi se o maloprodajnom objektu - prodavnici.

Za više informacija o cenama u veleprodaji i maloprodaji i pravilima koja se poštju pri formirajučim automatskim dokumenata kliknite [ovde...](#)

4.8.2 Poslednje nabavne cene po komitentu

Odabirom opcije

**Poslednje
nabavne cene po
komitentu**

podmenija

**Komercijalni
izveštaji** pojavljuje
se ekran za
postavljanje
parametara
izveštaja. Parametri
koji se unose na
ovom ekranu fino
podešavaju i
određuju okvir
podataka koji će se
naći u izveštaju.

Pregled poslednjih cena za komitenta - odabir komitenta za pregled

POSLEDNJE NABAVNE CENE

Šifra komitenta:	<input type="text"/>		Naziv:	<input type="text"/>
<input checked="" type="button"/> OK <input type="button"/> Cancel				

Izveštaj **Poslednje nabavne cene po komitentu** daje cene i količine koje smo dobili od dobavljača prilikom poslednje nabavke. Izveštaj je namenjen za korišćenje prilikom prodajnog razgovora sa dobavljačem. Izveštaj se formira na osnovu sledećih parametara:

Šifra komitenta Šifra komitenta za koga se pregled želi. Pri odabiru šifre komitenta, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Treba обратити пажњу да време потребно да се обраде подаци и прикаже извештај директно зависи од опсега задатих података.

Klikom na taster OK formira se izveštaj Poslednje nabavne cene po komitentu koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprzorskog tabelarnog pregleda](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Cene artikala date su bez uračunatog PDV-a. Za više informacija o cenama u veleprodaji i maloprodaji i pravilima koja se poštju pri formirajučim automatskim dokumenata kliknite [ovde...](#)

4.8.3 Uporedni pregled nabavnih cena po dobavljačima

Odabirom
opcije

**Uporedni
pregled
nabavnih
cena po
dobavljačima**

podmenija

**Komercijalni
izveštaji** pojavljuje
se ekran za
postavljanje
parametara
izveštaja.

Uporedni pregled nabavnih cena po komitentima - odabir artikla za pregled

UPOREDNI PREGLED CENA

Šifra artikla:	<input type="text"/>		Naziv:	<input type="text"/>
<input checked="" type="button"/> OK <input type="button"/> Cancel				

Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Izveštaj **Poslednje nabavne cene po komitentu** daje cene i količine koje smo dobili od različitih dobavljača prilikom poslednje nabavke odabrane robe. Izveštaj je namenjen za korišćenje prilikom odabira najpovoljnijeg dobavljača. Izveštaj se formira na osnovu sledećih parametara:

Šifra artikla Šifra artikla za koga se pregled želi. Pri odabiru šifre artikla, na raspolaganju je i odgovarajuća asistent forma.

Klikom na taster OK formira se izveštaj Uporedni pregled nabavnih cena po dobavljačima po komitentu koji se prikazuje u obliku standardnog jednoprzorskog tabelarnog pregleda. U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite ovde...

Cene artikala date su bez uračunatog PDV-a. Za više informacija o cenama u veleprodaji i maloprodaji i pravilima koja se poštuju pri formiranju automatskih dokumenata kliknite ovde...

4.9 Cenovnik artikala

Odabirom opcije **Cenovnik artikala** podmenija **Izveštaji** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Cenovnik artikala - postavljanje parametara

CENOVNIK ARTIKALA

Vrsta cenovnika

veleprodajni cenovnik **maloprodajni cenovnik**

Magacin

Šifra magacina: Naziv:

sve kategorije Kategorija:

odabrana kategorija

OK **Odustani**

Izveštaj **Cenovnik artikala** prikazuje veleprodajni ili maloprodajni cenovnik određene organizacione jedinice. Cene artikala u veleprodaji odnosno maloprodaji vode se na nivou veleprodajnog/maloprodajnog objekta i mogu biti različite u svakom objektu ponaosob. Ove cene se automatski uskladjuju u slučaju da je uključen rad sa automatskom nivelacijom. Za više informacija o cenama u veleprodaji i maloprodaji i pravilima koja se poštuju pri formiranju automatskih dokumenata kliknite ovde... I

Izveštaj se formira na osnovu sledećih parametara:

Vrsta cenovnika Odabiranjem opcije veleprodajni cenovnik ili maloprodajni cenovnik bira se vrsta objekta i cenovnika U slučaju odabira opcije *Veleprodajni cenovnik* biće ponudjena šifra magacina za unos, a ako odaberemo opciju *Maloprodajni cenovnik* opcija unosa šifre objekta biće prilagodjena za unos prodavnice. U slučaju pozivanja cenovnika artikala iz modula Kasa podrazumevana vrsta cenovnika je Maloprodajni cenovnik.

Šifra magacina/prodavnice U polje Šifra magacina/prodavnice treba uneti šifru magacina/prodavnice za koju se želi pregled. Pri odabiru šifre magacina/prodavnice, na raspolaganju je i odgovarajuća asistent forma.

Cenovnik artikala moguće je odštampati za svu robu u okviru odabrane organizacione jedinice ili samo za odabranu kategoriju robe u zavisnosti od postavljenog parametra:

- **sve kategorije** - cenovnik svih artikala
- **odabrana kategorija** - omogućava unos kategorije artikala za koju treba prikazati cenovnik.

Klikom na taster OK formira se izveštaj Cenovnik artikala koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je uradjen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Iz ovako dobijenog izveštaja moguće je pristupiti štampi nalepnica sa podacima o artiklu . Štampanje nalepnica vrši se klikom na dugme . Klikom na ovo dugme štampaju se nalepnice za artikle koji se nalaze u sklopu odabranog cenovnika.

U veleprodajnom cenovniku artikala sve vrednosti su date bez uračunatog PDV-a, a u maloprodajnom cenovniku artikala sa uračunatim PDV-om. Za više informacija o cenama u veleprodaji i maloprodaji i pravilima koja se poštuju pri formiraju automatskih dokumenata kliknite [ovde...](#)

4.10 Cenovnik usluga

Odabirom opcije **Cenovnik usluga** podmenija **Izveštaji** ormira se izveštaj Cenovnik usluga koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. U Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Izveštaj **Cenovnik usluga** prikazuje cenovnik usluga koji se formira na nivou preduzeća. Cenovnik usluga je jedinstven za celu veleprodaju i sve maloprodajne objekte i formira se prilikom usnosa usluge u **šifarniku artikala/usluga**. Cene usluga se menjaju direktno u šifarniku artikala/usluga bez formiranja dokumenta nicefacija koji služi za nivisanje cena artikala na lageru u veleprodaji i maloprodaji.

U cenovniku usluga sve vrednosti su date sa uračunatim PDV-om.

4.11 Stok minimum

Odabirom
opcije **Stok
minimum**
podmenija
Izveštaji
pojavljuje se
ekran za
postavljanje
parametara
izveštaja.
Parametri
koji se unose
na ovom
ekranu fino
podešavaju i
određuju
okvir
podataka koji
će se naći u
izveštaju.

Stok minimum za veleprodaju - odabir magacina za pregled

STOK MINIMUM

Magacin:	Šifra magacina: <input type="text"/>	Naziv: <input type="text"/>
		<input checked="" type="button"/> OK <input type="button"/> Cancel

Izveštaj **Stok minimum** daje informaciju o artiklima čija je raspoloživa količina na lageru manja od zadate minimalne količine u **šifarniku artikala/usluga**, automatski formira listu artikala za naručivanje i može se podešiti davanjem šifre magacina za koji se traži izveštaj.

Šifra magacina Ako se želi liste za naručivanje za jedan magacin u polje Šifra magacina treba uneti šifru magacina za koji se želi pregled. Pri odabiru šifre magacina, na raspolaganju je i odgovarajuća **asistent forma**. U slučaju da polje Šifra magacina ostavite prazno, klikom na dugme OK biće prikazana zbirna lista robe za naručivanje za celu veleprodaju.

Klikom na taster OK formira se izveštaj Stok minimum koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog izveštaja**. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde](#)...

4.12 Poslovna knjiga

Odabirom opcije

Poslovna knjiga

podmenija **Izveštaji**

pojavljuje se ekran

za postavljanje

parametara

izveštaja. Izveštaj

odgovara obrascu

PK, čiji je sadržaj

propisan od strane

zakonodavca.

Parametri koji se

unose na ovom

ekranu fino

podešavaju i

određuju okvir

podataka koji će se

naći u izveštaju.

Ovaj izveštaj je

moguće pozvati

samo u slučaju da

je u **Setup-u**

korisnika kao

Način vođenja

knjiga izabrano

Prosto

knjigovodstvo. U

slučaju da je

odabrani način

vođenja knjiga

dvojno

knjigovodstvo, ovaj

izveštaj neće biti

aktiviran.

Opseg datuma Unošenjem početnog i krajnjeg datuma određuje se datumski opseg promena koji treba da udju u izveštaj. Na pr. ako se postavi opseg od 01.04.2009. do 30.04.2009. u izveštaj će ući samo promene čiji je datum izmedju ova dva datuma (uključujući i njih).

Pošto svaka stavka Poslovne knjige mora biti jedinstveno numerisana, u slučaju da ne postoje knjiženja pre početnog datuma, pod rednim brojem 0 će se naći vrednosti unete kao **Početno stanje poslovne knjige**, a ostale promene biće numerisane počevši brojem 1. U slučaju da postoje knjiženja u poslovnoj knjizi pre zadatog početnog datuma, pod rednim brojem 0 će biti prikazana sva knjiženja pre zadatog početnog datuma zbirno (uključujući i vrednosti unete kao početno stanje poslovne knjige, a promene za zadati početni datum i hronološki iza početnog datuma biće numerisane redom brojevima, počevši od rednog broja prve pojedinačno prikazane promene u poslovnoj knjizi. Promene hronološki iza krajnjeg datuma neće biti prikazane u poslovnoj knjizi.

Klikom na taster OK formira se izveštaj Poslovna knjiga koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog izveštaja**. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde](#)...

Poslovna knjiga se formira na osnovu unete dokumentacije u veleprodaji i maloprodaji. Vrednosti unete u dokumentima upisuju se u propisane kolone. U slučaju da je za dokument koji se knjiži u poslovnu knjigu uneto samo zagлавje, dokument će biti unet u knjigu sa nulama kao vrednostima uknjiženim u svim kolonama knjige. Knjiže se samo dokumenti vezani za programski modul RobPro XP (robno knjigovodstvo) i to navedeni dokumenti po sledećim pravilima:

Dokument	Pravila knjiženja u PK knjizi
<u>Početno stanje poslovne knjige</u>	Knjiže se prema pravilima navedenim ovde...
<u>VP Kalkulacija</u>	Knjiže se sledeća polja: <ul style="list-style-type: none">• Prethodni PDV (deo prihodi)• Nabavna vrednost robe, repromaterijala i rez.delova (deo rashodi)• Razlika u ceni (deo rashodi)• Obračunat PDV (deo rashodi)
<u>Povratnica iz VP dobavljaču</u>	Knjiže se sledeća polja: <ul style="list-style-type: none">• Prethodni PDV storno (deo prihodi)• Nabavna vrednost robe, repromaterijala i rez.delova storno (deo rashodi)• Razlika u ceni storno (deo rashodi)• Obračunat PDV storno (deo rashodi)
<u>Avansni račun</u>	Knjiže se sledeća polja: <ul style="list-style-type: none">• Prihod od prodaje dobara odnosno usluga u kolonu koja zavisi od poreske stope (deo prihodi)• SVEGA (deo prihodi)
<u>VP račun</u>	Knjiže se sledeća polja: <ul style="list-style-type: none">• Prihod od prodaje dobara odnosno usluga u kolonu koja zavisi od poreske stope (deo prihodi)• SVEGA (deo prihodi)
<u>Utrošak za sopstvene potrebe u VP</u>	Knjiže se sledeća polja: <ul style="list-style-type: none">• Prihod od prodaje dobara odnosno usluga u kolonu koja zavisi od poreske stope (deo prihodi)• SVEGA (deo prihodi)
<u>Povratnica od VP kupca</u>	Knjiže se sledeća polja: <ul style="list-style-type: none">• Prihod od prodaje dobara odnosno usluga u kolonu koja zavisi od poreske stope storno (deo prihodi)• SVEGA storno (deo prihodi)
<u>Izvod računa banaka</u>	Knjiže se u zavisnosti od odabrane Šifre vrste uplate/isplate i to na sledeći način: <ul style="list-style-type: none">• 1-Rashod za robu knjiži se u polje Tekući račun-Isplaćeno (deo rashodi);• 2-PDV knjiži se u polje PDV-Uplaćen(deo prihodi) i Tekući račun-Isplaćeno(deo rashodi);• 3-Materijalni trošak knjiži se u polje Troškovi proizvodnih usluga, amortizacije i nemat.usluga i Tekući račun-Isplaćeno(oba u delu rashodi);• 4-Nematerijalni trošak knjiži se u polje Troškovi proizvodnih usluga, amortizacije i nemat.usluga i Tekući račun-Isplaćeno(oba u delu rashodi);• 5-Plate i doprinosi knjiži se u polje Troškovi naknada, zarada i ostali lični rashodi (grupa 52) i Tekući račun-Isplaćeno(oba u delu rashodi);• 6-Nabavna vrednost repromaterijala knjiži se u polje Tekući račun-Isplaćeno (deo rashodi);• od promene 7-Rashodi finansiranja do promene 12-Kazne, penali i kamate knjiži se u polje Finansijski i ostali rashodi (grupa 56 do 59) i Tekući račun-Isplaćeno(oba u delu rashodi);• od promene A-Prihod od robe sa PDV-om do promene D-Prihod od usluga bez PDV-a knjiži se u Prihod od prodaje dobara odnosno usluga u kolonu SVEGA (deo prihodi) i Tekući račun-Uplaćeno (deo rashodi);• od promene E-Prihod od finansiranja do promene G-Povećanje osnivačkog uloga knjiži se u Ostali prihodi (grupe 63 do 69), kolonu SVEGA (deo prihodi) i Tekući račun-Uplaćeno (deo rashodi).
<u>MP Kalkulacija</u>	Knjiže se sledeća polja: <ul style="list-style-type: none">• Prethodni PDV (deo prihodi)• Nabavna vrednost robe, repromaterijala i rez.delova (deo rashodi)• Razlika u ceni (deo rashodi)• Obračunat PDV (deo rashodi)
<u>Povratnica iz MP dobavljaču</u>	Knjiže se sledeća polja:

	<ul style="list-style-type: none"> • Prethodni PDV storno (deo prihodi) • Nabavna vrednost robe, reporomaterijala i rez.delova storno (deo rashodi) • Razlika u ceni storno (deo rashodi) • Obračunat PDV storno (deo rashodi)
MP račun	<p>Ako je u setup-u opcija rada programa - tab RobPro uključena opcija <i>Finansijsko razduženje maloprodaje</i>, zbir polja Gotovina, Ček i Kartica iz zaglavlja dokumenta MP račun se uvek knjiže u polje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prihod od prodaje dobara sa PDV, po opštoj tarifi (deo prihodi) <p>Ako nije uključena opcija <i>Finansijsko razduženje maloprodaje</i>, knjiže se sledeća polja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prihod od prodaje dobara odnosno usluga u kolonu koja zavisi od poreske stope (deo prihodi)
Povratnica od MP kupca	<p>Knjiže se sledeća polja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prihod od prodaje dobara odnosno usluga u kolonu koja zavisi od poreske stope storno (deo prihodi)
Utrošak za sopstvene potrebe u MP	<p>Knjiže se sledeća polja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prihod od prodaje dobara odnosno usluga u kolonu koja zavisi od poreske stope (deo prihodi)

Napomena: Pošto je poslovna knjiga izveštaj koji se sastoji od 23 kolone, njegovo štampanje odjednom je nemoguće, pa je štampa izveštaja prilagodjena, tako da se posebno štampa I deo knjige koji se odnosi na kolone sa prihodima, a posebno drugi deo sa kolonama koje se odnose na rashode.

4.13 Analiza prodaje

4.13.1 Neprodavani artikli

Odabirom opcije **Neprodavani artikli** podmenija **Analiza prodaje** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Artikli neprodavani od zadatog datuma - odabir organizacione jedinice i datuma za pregled

NAJBOLJE PRODAVANI ARTIKLI

Vrsta izveštaja:	☒ Veleprodaja ☐ Maloprodaja		
Šifra magacina.:	<input type="text"/> 	Naziv:	<input type="text"/>
		Datum za pregled:	<input type="text" value="09.12.2009"/>
		<input type="button" value="OK"/> 	<input type="button" value="Cancel"/>

Izveštaj **Neprodavani artikli** daje spisak artikala koji nisu prodavani od zadatog datuma, kao i njihove cene i raspoložive količine na lageru odabranog veleprodajnog ili maloprodajnog objekta. Izveštaj se formira na osnovu sledećih parametara:

Vrsta izveštaja Odabiranjem opcije veleprodaja ili maloprodaja bira se vrsta objekta za koji se želi pregled U slučaju odabira opcije *Veleprodaja* biće ponudjena šifra magacina za unos, a ako odaberemo opciju *Maloprodaja* opcija unosa šifre objekta biće prilagodjena za unos prodavnice. U slučaju pozivanja izveštaja iz modula Kasa podrazumevana vrsta cenovnika je izveštaj za maloprodaju.

Šifra magacina/prodavnice U polje Šifra magacina/prodavnice treba uneti šifru magacina/prodavnice za koju se želi pregled. Pri odabiru šifre magacina/prodavnice, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Datum za pregled je polje u koje treba upisati datum koji određuje granicu izveštaja. U izveštaj će ući podaci o svim artiklima odabrane organizacione jedinice za koje nije bilo prometa posle unetog datuma.

Treba obratiti pažnju da vreme potrebno da se obrade podaci i prikaže izveštaj direktno zavisi od opsega zadatih podataka.

Klikom na taster OK formira se izveštaj Neprodavani artikli koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je uradjen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

U pregledu neprodavnih artikala za veleprodaju sve cene su date bez uračunatog PDV-a, a u pregledu neprodavnih artikala za maloprodaju sa uračunatim PDV-om. Za više informacija o cenama u veleprodaji i maloprodaji i pravilima koja se poštuju pri formiranju automatskih dokumenata kliknite [ovde...](#)

4.13.2 Najbolje prodavnih 50 artikala

Odabirom opcije

Najbolje prodavnih

50 artikala podmenija

Analiza prodaje

pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Izveštaj **Najbolje prodavnih 50 artikala** daje spisak prvih 50 artikala po prodaji u određenom periodu poredjan od najbolje prodavanog ka najgore prodavanom sa prodatim količinama. Izveštaj se formira na osnovu sledećih parametara:

Najbolje prodavani artikli - odabir organizacione jedinice i datuma za pregled

NAJBOLJE PRODAVANI ARTIKLI

Vrsta izveštaja:

Veleprodaja Maloprodaja

Šifra magacina.: Naziv:

Početni datum: Krajnji datum:

Vrsta izveštaja Odabiranjem opcije veleprodaja ili maloprodaja bira se vrsta objekta za koji se želi pregled. U slučaju odabira opcije **Veleprodaja** biće ponudjena šifra magacina za unos, a ako odaberemo opciju **Maloprodaja** opcija unosa šifre objekta biće prilagodjena za unos prodavnice. U slučaju pozivanja izveštaja iz modula Kasa podrazumevana vrsta cenovnika je izveštaj za maloprodaju.

Šifra magacina/prodavnice U polje Šifra magacina/prodavnice treba uneti šifru magacina/prodavnice za koju se želi pregled. Pri odabiru šifre magacina/prodavnice, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Opseg datuma Unošenjem početnog i krajnjeg datuma određuje se datumski opseg promena koji treba da udju u izveštaj. Na pr. ako se postavi opseg od 01.04.2009. do 30.04.2009. u izveštaj će ući samo promene čiji je datum izmedju ova dva datuma (uključujući i njih).

Treba obratiti pažnju da vreme potrebno da se obrade podaci i prikaže izveštaj direktno zavisi od opsega zadatih podataka.

Klikom na taster OK formira se izveštaj Najbolje prodavnih 50 artikala koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je uradjen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

4.13.3 Pregled prodaje

Odabirom opcije **Pregled prodaje** podmenija **Analiza prodaje** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Izveštaj **Pregled prodaje** daje podatke o prodaji artikala sa podacima o ukupno nabavljenoj i prodatoj količini artikla za zadati vremenski period, raspoloživoj količini i trenutnoj ceni na lageru odabrane organizacione jedinice. Izveštaj se formira na osnovu sledećih parametara:

Pregled prodaje - odabir organizacione jedinice i datuma za pregled

PREGLED PRODAJE

Vrsta izveštaja:

Veleprodaja Maloprodaja

Šifra magacina: Naziv:

Početni datum: Krajnji datum:

Vrsta izveštaja Odabiranjem opcije veleprodaja ili maloprodaja bira se vrsta objekta za koji se želi pregled U slučaju odabira opcije **Veleprodaja** biće ponudjena šifra magacina za unos, a ako odaberemo opciju **Maloprodaja** opcija unosa šifre objekta biće prilagodjena za unos prodavnice. U slučaju pozivanja izveštaja iz modula Kasa podrazumevana vrsta cenovnika je izveštaj za maloprodaju.

Šifra magacina/prodavnice U polje Šifra magacina/prodavnice treba uneti šifru magacina/prodavnice za koju se želi pregled. Pri odabiru šifre magacina/prodavnice, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Opseg datuma Unošenjem početnog i krajnjeg datuma određuje se datumski opseg promena koji treba da udju u izveštaj. Na pr. ako se postavi opseg od 01.04.2009. do 30.04.2009. u izveštaj će ući samo promene čiji je datum izmedju ova dva datuma (uključujući i njih).

Treba obratiti pažnju da vreme potrebno da se obrade podaci i prikaže izveštaj direktno zavisi od opsega zadatih podataka.

Klikom na taster OK formira se izveštaj Pregled prodaje koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprozorskog tabelarnog pregleda](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

U pregledu prodaje za magacin sve cene su date bez uračunatog PDV-a, a u pregledu prodaje za prodavnici sa uračunatim PDV-om. Za više informacija o cennama u veleprodaji i maloprodaji i pravilima koja se poštuju pri formiranju automatskih dokumenata kliknite [ovde...](#)

4.14 Analiza računa za troškove

Odabirom opcije **Analiza računa za troškove** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Analiza racuna za troškove poslovanja

ANALIZA RACUNA ZA TROŠKOVE

Komitent: Šifra dobavljača: <input type="text"/>	Vrste troškova: Šifra vr.troška: <input type="text"/>	
Naziv: <input type="text"/> Obveznik PDV	Naziv: <input type="text"/> Može se računati kao ulazni PDV	
Mesto troška: Šifra org.jedinice: <input type="text"/>	Naziv: <input type="text"/>	
Nacin placanja: ☐ <u>Virmanski</u> ☐ <u>Gotovinski</u> ☒ <u>bez obzira na vr.rac.</u>	Ulagani PDV: ☐ <u>sa PDV-om</u> ☐ <u>bez PDV-a</u> ☒ <u>bez obzira na PDV</u>	Početni datum: <input type="text" value="01.01.2011"/>
		Krajnji datum: <input type="text" value="30.11.2011"/>
<input type="button" value="OK"/> <input type="button" value="Cancel"/>		

Izveštaj **Analiza računa za troškove** daje spisak računa za troškove poslovanja koji zadovoljavaju zadate parametre u skladu sa filterom. Izveštaj se formira na osnovu sledećih parametara:

Šifra dobavljača: U polje Šifra dobavljača treba uneti šifru dobavljača koji je izdao račun za troškove. U slučaju da ovo polje ostavimo praznim u izveštaj će ući računi svih dobavljača. Pri odabiru šifre dobavljača, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Šifra vr.troška: U polje Šifra vr.troška treba uneti šifru vrste troškova koju želi pregled računa za troškove. U slučaju da ovo polje ostavimo praznim u izveštaj će ući računi bez obzira kojoj vrsti troška pripadaju. Pri odabiru šifre dobavljača, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Šifra org.jedinice: U polje Šifra org.jedinice treba uneti šifru organizacione jedinice čije račune želimo da udju u izveštaj. U slučaju da ovo polje ostavimo praznim u izveštaj će ući računi bez obzira kojoj su organizacionoj jedinici prisajedinjeni. Pri odabiru šifre dobavljača, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Način plaćanja Odabiranjem opcije virmanski ili gotovinski bira se vrsta računa po načinu plaćanja za koju se želi pregled. U slučaju odabira opcije *Virmanski* biće uzeti u obzir samo računi za troškove predviđeni za plaćanje preko računa, a opcija *Gotovinski* uključuje samo gotovinske račune. Opcija *bez obzira na vr.rac* u izveštaj uključuje i gotovinske i virmanske račune.

Ulagani PDV Odabiranjem opcije sa PDV-om ili bez PDV-a bira se vrsta računa po tome da li se račun za troškove poslovanja može uzeti u obzir kao odbitna stavka PDV-a pri obračunu. U slučaju odabira opcije *sa ODV-om* biće uzeti u obzir samo računi za troškove koji se mogu uzeti kao odbitna stavka, a opcija *bez PDV-a* uključuje prikaz računa koji nisu odbitna stavka. Opcija *bez obzira na PDV* u izveštaj uključuje sve račune koji zadovoljavaju ostale kriterijume, bez obzira na PDV.

Datum za pregled je polje u koje treba upisati datum koji određuje granicu izveštaja. U izveštaj će ući podaci o svim artiklima odabrane organizacione jedinice za koje nije bilo prometa posle unetog datuma.

Kombinacijom svih gore navedenih parametara moguće je fino podesiti opseg podataka uključenih u izveštaj.

Klikom na taster OK formira se izveštaj Analiza računa za troškove koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprozorskog tabelarnog pregleda](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

4.15 Serijski brojevi

4.15.1 Kartica serijskog broja

Odabirom opcije **Kartica serijskog broja** podmenija **Serijski brojevi** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Kartica serijskog broja - odabir serijskog broja, artikla i organizacione jedinice za pregled

KARTICA SERIJSKOG BROJA

Serijski broj:

Šifra artikla: **Naziv:**

Početni datum: **01.01.2010** **Krajnji datum:** **20.04.2012**

OK **Cancel**

Izveštaj **Kartica serijskog broja** daje sve promene vezane za odabrani serijski broj za koje postoje dokumenti unutar celokupne baze podataka za odabranog korisnika i/ili knjigovodstvenu godinu izmedju dva datuma. Izveštaj se formira na osnovu sledećih parametara:

Serijski broj U polje Serijski broj treba uneti traženi serijski broj za koju se želi pregled. Pri odabiru serijskog broja, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#). Eventualno pretraživanje serijskog broja ili dela serijskog broja može se izvršiti korišćenjem funkcija za pretraživanje unutar asistent forme.

U slučaju da je uneti serijski broj jedinstven, odnosno da postoji samo jedna šifra artikla za koju postoji unet ovaj serijski broj, polja **Šifra artikla** i **Naziv** biće automatski popunjena na osnovu unetog serijskog broja. Ako postoji više artikala za koje se uneti serijski broj pojavljuje kao ulaz ili izlaz na dokumentima, potrebno je popuniti polje **Šifra artikla**. Pri odabiru šifre artikla, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Datum za pregled je polje u koje treba upisati datum koji određuje granicu izveštaja. U izveštaj će ući podaci o svim dokumentima koji su vršili zaduživanje odnosno razduživanje serijskog broja unutar zadatog datumskog okvira.

Treba obratiti pažnju da vreme potrebno da se obrade podaci i prikaže izveštaj direktno zavisi od opsega zadatih podataka.

Klikom na taster OK formira se izveštaj Kartica serijskog broja koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprozorskog tabelarnog pregleda](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

4.15.2 Pregled s/n po artiklima trenutno na stanju

Odabirom opcije **Pregled s/n po artiklima trenutno na stanju** podmenija **Serijski brojevi** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Pregled serijskih brojeva trenutno na stanju

PREGLED S/N NA STANJU

Odabrana org. jed.

Veleprodaja

Maloprodaja

Proizvodnja

Sve organizacione jedinice

Šifra org.jed.:

Naziv:

Šifra robe:

Naziv:

Šifra robe:

Naziv:

 OK **Cancel**

Izveštaj **Pregled s/n na stanju** daje informaciju o serijskim brojevima koji se nalaze na stanju u skladu sa parametrima koji na osnovu kojih je formiran.

Ovaj izveštaj se formira na osnovu podataka koji su uneti korišćenjem [sistema za unos/odabir serijskih brojeva](#) i potpuno je nezavistan od sistema količinskog i finansijskog zaduživanja/razduživanja magacina. Zbog toga se može desiti da se količine pojedinih artikala na osnovu lager liste i podataka na osnovu serijskih brojeva ne slažu jer je ostavljena mogućnost da na pojedinim dokumentima ne budu uneti svi serijski brojevi.

Na kojim dokumentima nisu uneti svi serijski brojevi može se utvrditi prostim pregledom izveštaja [Dokumenti sa nepotpuno unetim serijskim brojevima](#)

Izveštaj se formira na osnovu sledećih parametara:

Vrsta pregleda Moguće je odabrati sledeće vrste pregleda:

- **Odabrana org.jedinica** - pregled serijskih brojeva po artiklima samo za odabranu organizacionu jedinicu
- **Veleprodaja** - pregled serijskih brojeva po artiklima i magacinima veleprodaje za celu veleprodaju
- **Maloprodaja** - pregled serijskih brojeva po artiklima i maloprodajnim objektima za celu maloprodaju
- **Proizvodnja** - pregled serijskih brojeva po artiklima i proizvodnim jedinicama i magacinima objektima za proizvodnju
- **Sve organizacione jedinice** - pregled serijskih brojeva po artiklima i organizacionim jedinicama za celokupno preduzeće/organizaciju

Šifra org.jed.. Ovo polje se popunjava u slučaju da je za vrstu pregleda odabran pregled za odabranu organizacionu jedinicu. Pri odabiru organizacione jedinice, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Šifra robe Polja Šifra robe služe za unos minimalne i maksimalne šifre artikla koja će da uđe u okvir izveštaja. U slučaju da je potrebno dobiti pregled serijskih brojeva samo za jedan artikal po organizacionim jedinicama u skladu sa zadatom vrstom pregleda, treba postaviti obe šifre na istu vrednost. Ova polja mogu biti popunjena ivrednostima šifara koje ne postoje u šifarniku artikala. U tom slučaju će korisniku biti prijavljena greška odnosno upozorenje, polje naziv neće biti popunjeno, ali će, bez obzira na upozorenje, u izveštaj ući svi artikli sa šiframa koje su unutar zadatog okvira. Početnu i krajnju šifru robe je moguće odabrati i korišćenjem odgovarajuće [asistent forme](#).

Klikom na taster OK formira se izveštaj Pregled s/n na stanju koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je uradjen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Pregled s/n na stanju snabdeven je dodatnim dugmetom za pozivanje **Kartice serijskog broja**. Dugme je obeleženo ikonicom i klikom na njega dobija se kartica serijskog broja koji je označen cursorom središnjem prozoru jednoprozorskog tabelarnog pregleda.

4.15.3 Dokumenti sa nepotpuno unetim serijskim brojevima

Odabirom opcije **Dokumenti sa nepotpuno unetim serijskim brojevima** podmenija **Serijski brojevi** automatski se formira istoimeni izveštaj.

Datum dok.	Br.dok.	Vr.dokumenta	Sif.robe	Naziv	Koli.po dok.	Uneto S/N
01.01.2011	1/00001	Pocetno stanje u VP	0200000001	KABL IDE - KRP1	40	0
01.02.2011	4/00001	Utrosak u VP za sopst.potrebe	0200000001	KABL IDE - KRP1	1	0
01.03.2012	1/00001	Interna otpremnica iz VP u MP	0200000025	Napajanje ATX VITO	1	0
01.03.2012	1/10001	Pocetno stanje u MP	0200000001	KABL IDE - KRP1	1	0
01.03.2012	1/10001	Povratnica iz MP u VP	0200000025	Napajanje ATX VITO	1	0
03.03.2012	50/00001	VP Kalkulacija	0200000025	Napajanje ATX VITO	12	4
03.04.2012	62/00003	VP racun	0200000001	KABL IDE - KRP1	1	0
05.03.2012	4/00001	VP nivelacija	0200000001	KABL IDE - KRP1	1	0
05.03.2012	4/00001	VP racun	0200000001	KABL IDE - KRP1	1	0
05.03.2012	4/00001	VP racun	0200000025	Napajanje ATX VITO	2	0
05.03.2012	5/00001	VP nivelacija	0200000001	KABL IDE - KRP1	10	0
05.03.2012	51/00001	VP Kalkulacija	0200000001	KABL IDE - KRP1	1	0
06.06.2011	27/00001	Utrosak u VP za sopst.potrebe	0200000001	KABL IDE - KRP1	1	0
06.09.2011	58/00001	Utrosak u VP za sopst.potrebe	0200000001	KABL IDE - KRP1	1	0
06.10.2011	62/00001	Utrosak u VP za sopst.potrebe	0200000001	KABL IDE - KRP1	1	0
07.02.2011	5/00001	Utrosak u VP za sopst.potrebe	0200000001	KABL IDE - KRP1	1	0
07.07.2011	44/00001	Utrosak u VP za sopst.potrebe	0200000001	KABL IDE - KRP1	1	0
08.08.2011	52/00001	Utrosak u VP za sopst.potrebe	0200000001	KABL IDE - KRP1	1	0
09.06.2011	29/00001	Utrosak u VP za sopst.potrebe	0200000001	KABL IDE - KRP1	1	0
09.09.2011	60/00001	Utrosak u VP za sopst.potrebe	0200000001	KABL IDE - KRP1	1	0
10.10.2011	108/00002	VP racun	0200000025	Napajanje ATX VITO	1	0

Izveštaj **Dokumenti sa nepotpuno unetim serijskim brojevima** daje informaciju o dokumentima na kojima je detektovano da se količuna artikla uneta u stavci za određeni artikal ne slaže sa brojem serijskih brojeva koji su uneti za odabrani dokument. U slučaju da je ovo slučaj izveštaj [Pregled s/n po artiklima trenutno na stanju](#) i odgovarajuća **Lager lista** u najvećem broju slučajeva neće se slagati, jer dokumentacija na osnovu koje se formiraju ova dva izveštaja nije usklađena.

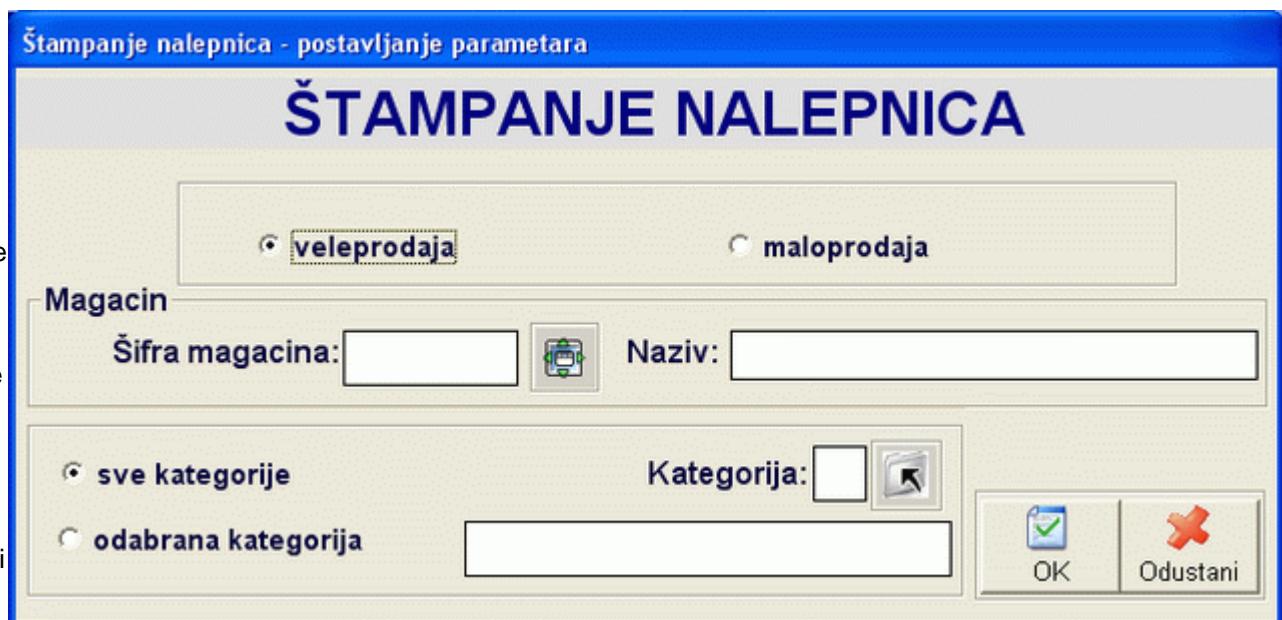
Ako su svi podaci ispravno uneti kompletirani ovaj izveštaj bi trebalo da bude prazan.

Pošto je ovaj izveštaj informativnog karaktera i služi za dobijanje informacije o greškama koje treba ispraviti, njega nije moguće odštampati.

Izveštaj **Dokumenti sa nepotpuno unetim serijskim brojevima** se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

4.16 Štampanje nalepnica

Odabirom opcije **Stampanje nalepnica** podmenija **Izveštaji** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara za štampanje nalepnica za artikle. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u stampi.

IŠtampanje nalepnica se može aktivirati za odredjenu organizacionu jedinicu u maloprodaji ili veleprodaji. Cene artikala u veleprodaji odnosno maloprodaji vode se na nivou veleprodajnog/maloprodajnog objekta i mogu biti različite u svakom objektu ponaosob. Ove cene se automatski štampaju na nalepcima i to za veleprodaju VP cene, a za maloprodaju krajnje maloprodajne cene. Za više informacija o cenama u veleprodaji i maloprodaji i pravilima koja se poštuju pri formiranju automatskih dokumenata kliknite [ovde...](#) I

Izveštaj se formira na osnovu sledećih parametara:

Vrsta nalepnica Odabiranjem opcije veleprodaja ili maloprodaja bira se vrsta objekta. U slučaju odabira opcije *Veleprodaja* biće ponudjena šifra magacina za unos, a ako odaberemo opciju *Maloprodaja* opcija unosa šifre objekta biće prilagodjena za unos prodavnice. U slučaju pozivanja štampe nalepnica iz modula Kasa podrazumevana je štampa nalepnica iz maloprodaje.

Šifra magacina/prodavnice U polje Šifra magacina/prodavnice treba uneti šifru magacina/prodavnice za koju se želi pregled. Pri odabiru šifre magacina/prodavnice, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

HP Compaq CQ58-250SM 15,6", AMD E1-1200/2GB/320GB	Nalepnice sa podacima artikala moguće je odštampati za svu robu u okviru odabrane organizacione jedinice ili samo za odabranu kategoriju robe u zavisnosti od postavljenog parametra:
Jed.mere: kom PDV: 0 % 0200000235 VP cena: 26.999,67	<ul style="list-style-type: none">sve kategorije - štampa nalepnica za sve artikleodabrana kategorija - omogućava unos kategorije artikala za koju treba štampati nalepnice.

Klikom na taster OK formira se izveštaj sa nalepcima koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprzorskog tabelarnog pregleda](#). Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

U štampi nalepnica iz veleprodaje cene su date bez uračunatog PDV-a, a u maloprodaji sa uračunatim PDV-om. Za više informacija o cenama u veleprodaji i maloprodaji i pravilima koja se poštuju pri formiranju automatskih dokumenata kliknite [ovde...](#)

4.17 Nalozi za prenos

Forma **Nalozi za prenos** služi za rad sa nalozima za žiralni prenos sredstava-plaćanje sa tekućeg računa kod poslovne banke. Ovde se vodi evidencija kako sa automatski formiranim nalozima za plaćanje iz izveštaja **Spisak isplaćenih akontacija** i **Spisak za isplatu na tekući račun** modula Kadrovska evidencija/Plate, a postoji mogućnost i ručnog unosa, ažuriranja i brisanja naloga za plaćanje baci.

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje **standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled**. U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada definisanim nalozima za prenos i uneti novi.

Dodatak: procedure **unesa, ažuriranja** i **brisanja** zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima.

U nalogu za prenos se unose polja vezana za podatke o iznosu, svrsi i vrsti plaćanja, kao i podaci o primaocu. Podaci o uplatiocu, kao i valuti plaćanja se automatski popunjavaju podacima unetim u **setup-u korisnika** i **setup-u opcija rada programa**.

The screenshot shows the 'NALOZI ZA PLACANJE-UNOS' window. The interface is divided into several sections:

- Upplatilac:** Fields for Naziv (ABIT informatika d.o.o.) and Mesto (Kragujevac).
- Svrha uplate:** A large text input field.
- Primalac:** Fields for Naziv and Mesto.
- Racun uplatioca:** Fields for Šifra placanja (blue square), Valuta (Din), and Iznos (0,00).
- Racun primaoca:** Two empty text input fields.
- Datum valute:** Date input field showing 28.03.2014.
- Buttons:** Potvrdi (Confirm) and Odustani (Cancel).

U slučaju da je poslovna banka korisnika, odnosno software banke za e-banking podržan od strane proizvođača programa, moguće je automatsko formiranje fajla sa nalozima za prenos u elektronskoj formi pogodnoj za upload u program za e-banking. Formiranje fajla vrši se klikom na dugme Za banku. Pri formiranju fajla za banku biće uzeti u obzir samo nalozi za plaćanje koji prethodno nisu bili poslati i markirani su za plaćanje.

Markiranje naloga za plaćanje vrši se klikom na dugme **Za plaćanje** ako je potrebno markirati za plaćanje samo nalog na kome se nalazi cursor ili dugmetim **Svi za plaćanje** čime se za plaćanje markiraju svi neplaćeni nalozi u okviru tabele.

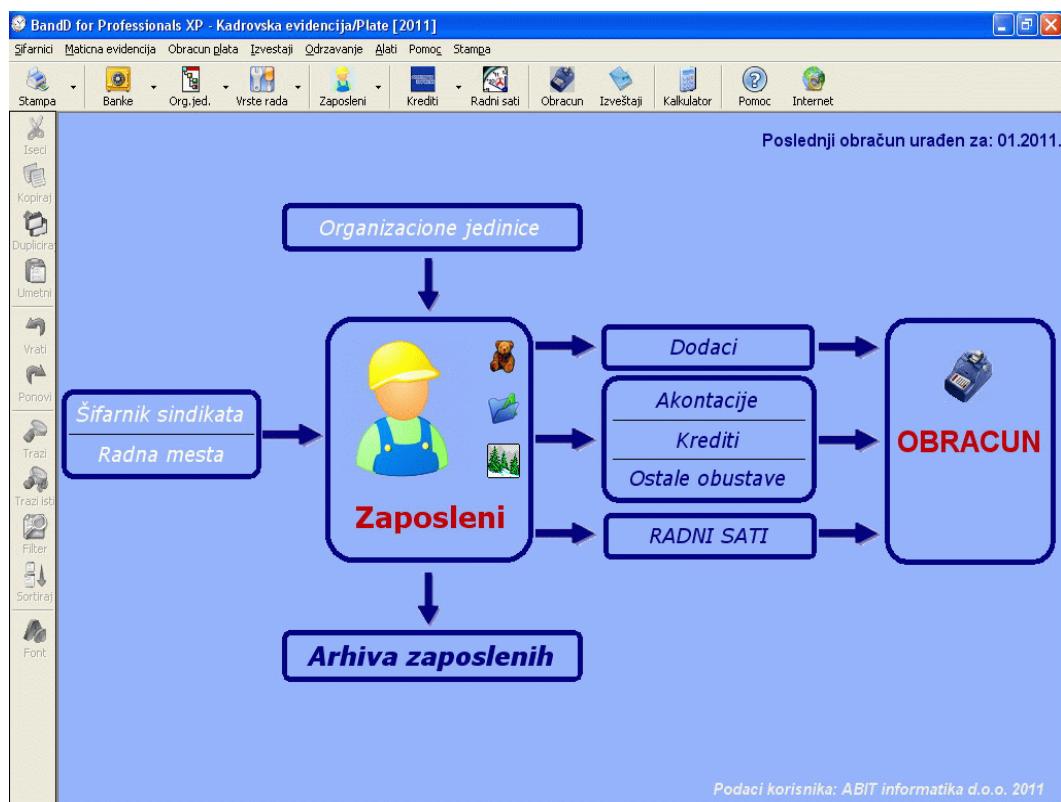
Kadrovska evidencija/Plate - Modul za kadrovsку evidenciju i obr.plata

Programski modul **Kadrovska evidencija/Plate** je namenjen za vodjenje kompletne kadrovske evidencije i obračun plata radnika preduzeća, organizacija, budžetskih ustanova i drugih pravnih i lica i kao lica zaposlenih kod privatnih preduzetnika.

Ovaj programski modul se sastoji iz dve organizaciono odvojene celine koje se u radu prepliću.

Kadrovska evidencija pokriva sve potrebe vezane za maticnu evidenciju zaposlenih, uključujući karton zaposlenih, podatke o članovima porodice, kretanju u službi i odsustvima, kao i modul za izradu rešenja i ugovora i njihovu evidenciju.

Obračun plata je celina koja vrši automatski obračun plata zaposlenih na mesečnom nivou, uzimajući u obzir unetih radnih sati, dodataka na platu,

akontacija plate, kredita, ostalih obustava kao i unetih cena rada i poreskih osnovica po mesecima. Više podataka o načinima i pravilima obračuna plate primjenjenim u paket BandD for Professionals XP možete naći [ovde...](#)

Pri startovanju modula, potrebno je izabrati podatke korisnika/knjigovodstvenu godinu i prijaviti se sistemu unoseći svoje korisničko ime i lozinku. Od nivoa koji je dodeljen korisničkom imenu zavisće i prava koja korisnik ima unutar programskog modula.

Više podataka o načinu prijavljivanja možete naći [ovde...](#)

Glavni meni

Startovanjem modula Kadrovska evidencija/plate na ekranu se pojavljuje **Glavni meni** kao glavni ekran za navigaciju kroz opcije programskog modula. Za generalno objašnjenje delova i opcija glavnog menija kliknite [ovde...](#)

Glavni meni programskog modula Osnovna sredstva podeljen je na više logičkih celina-podmenija i to:

- [Sifarnici](#)
- [Matična evidencija](#)
- [Obračun plata](#)
- [Izveštaji](#)
- [Održavanje](#)
- [Alati](#)
- [Prenos podataka](#)
- [Pomoć](#)
- [Stampa](#)

1. Šifarnici

Podmeni **Šifarnici** sadrži sve šifarnike neophodne za funkcionisanje programskog modula. Isti šifarnici su zajednički za sve module tako da su podaci uneti u jednom modulu u šifarnik vidljivi i u ostalim modulima. To znači da je sve jedno da li ćete Komitenata (Dobavljača/Kupca) uneti u modulu FinProXP, RobProXP ili MatProXP - on će biti vidljiv iz sva tri modula. Za pregled spiska svih raspoloživih šifarnika u programu kliknite [ovde...](#)

Da bi se omogućio pravilan rad programa, svaka šifra uneta u šifarnik mora da bude jedinstvena na nivou celog programa.

Podaci se u pojedine šifarnike mogu uneti i direktno prilikom unosa dokumenata. Ovo važi za šifarnike u kojima je potreban češći unos novih podataka kao što su **Šifarnik komitenata** ili **Kontni plan**. Svim šifarnicima potrebnim za rad programskog modula moguće je pristupiti iz [Menija sa podmenijima](#), a pojedinim je moguće pristupiti i preko [Glavnog toolbar-a](#) i/ili dugmadi [DGT forme](#).

Preko podmenija **Šifarnici** u programskom modulu Osnovna sredstva može se pristupiti sledećim šifarnicima:

- [Opštine i mesne zajednice](#)
- [Banke/kreditori/fondovi](#)
- [Sindikati](#)
- [Organizacione jedinice](#)
- [Komitenti \(Dobavljači/Kupci\)](#)
- [Vrste ugovora o radu](#)
- [Platni razredi](#)
- [Vrste rada](#)
- [Radna mesta](#)
- [Vrednost boda](#)
- [Vrste troškova](#)
- [Žiro računi](#)
- [Adresar](#)

Odabirom opcije **Zatvori program** izlazimo iz programskog modula Kadrovska evidencija/plate i vraćamo se u [Osnovni meni programa](#).

2. Matična evidencija

Podmeni **Matična evidencija** sadrži opcije za formiranje i unos matične evidencije zaposlenih na osnovu kojih se kasnije formiraju odgovarajući izveštaji u okviru ovog ili drugih programskih modula. BandD for Professionals XP, kao integrисани poslovni sistem, koristi podatke unete jednom i na jednom mestu za formiranje mnoštva izveštaja u istom ili drugim programskim modulima. Svaka promena podataka u dokumentima, automatski se odražava i na izveštaje koji se formiraju prilikom pozivanja.

Podmeni **Matična evidencija** programskog modula Kadrovska evidencija/Plate sadrži sledeće opcije:

- [Zaposleni](#)
- [Arhiva zaposlenih](#)
- [Članovi porodice](#)
- [Kretanje u službi](#)
- [Odsustva](#)
- [Nalozi za službeno putovanje](#)
- [Troškovi](#)
- [Rešenja i ugovori](#)

2.1 Zaposleni

Odabirom opcije **Zaposleni** startuje se funkcija za pregled aktivnih kartona zaposlenih radnika. Karton zaposlenog služi za manipulisanje podacima kao i pregled podataka o svim zaposlenim u okviru pravnog lica. Startovanjem opcije, na ekrานу se pojavljuje standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled. U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada unetim aktivnim (ne arhiviranim) zaposlenim i definisati novi.

Dodatak: procedure unosa, ažuriranja, pregleda, brisanja zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima, kao i štampanja dokumenta.

Pored kontrola uobičajenih za ovu vrstu pregleda, korisniku je na raspolaganju i dugme **Arhiva**. Korišćenjem ovog dugmeta startuje se funkcija za arhiviranje zaposlenog. Jednom arhiviranog zaposlenog nije moguće vratiti u matičnu evidenciju.

Ekran kartona zaposlenog podeljen je po horizontali na dve celine, gornju i donju. U gornjem delu ekrana nalaze se osnovni podaci zaposlenog i slika, dok je u donjem delu ekrana moguće prikazati jednu od šest dopunskih sekcija, od kojih svaka pokriva jednu sferu podataka zaposlenog i to:

- [Lični podaci](#)
- [Sprema i obrazovanje](#)
- [Podaci o zaposlenju](#)
- [Karakteristike](#)
- [Napomene](#)
- [Podaci o arhiviranju](#)

Svi podaci zaposlenog su opcioni osim imena, prezimena i šifre zaposlenog koji moraju biti uneti. Osnovni podaci zaposlenog

Sekcija sa osnovnim podacima zaposlenog se na kartonu zaposlenog uvek nalazi u gornjem delu ekrana, bez obzira koja je od dopunskih sekcija u donjem delu ekrana aktivna. Ova sekcija sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra	Šifra zaposlenog. Šifra se automatski generiše u slučaju da je u <u>setup-u programa</u> uključeno <u>Automatsko davanje šifri</u> . Korisnik može da "prekuca" ponuđenu šifru. Šifra zaposlenog mora biti jedinstvena na nivou firme uključujući i zaposlene u arhivi.
Prezime	Prezime zaposlenog
Ime	Ime zaposlenog
Ime oca	Ime jednog od roditelja zaposlenog
Adresa	Ulica i broj mesta stanovanja zaposlenog
Pošt.broj	Poštanski broj
Mesto	Mesto stanovanja zaposlenog
Šifra mesne zajednice	Šifra mesne zajednice stanovanja zaposlenog. Uneta šifra mesne zajednic mora prethodno da bude definisana u <u>šifarniku opština</u> . Odabirom šifre mesne zajednice, automatski se popunjava polje Naziv. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma</u> ...
Pol	Pol zaposlenog
Nerezident	Da li se radi o licu koje nije rezident države za koju se računaju plate (za obračun plate prilagodjen za Republiku Srbiju)

Pridruživanje fotografije zaposlenom

Pored ovih podataka, u stalno prikazane podatke zaposlenog u kartonu spada i fotografija zaposlenog. Prilikom prikaza, fotografija se unutar kontrole automatski prilagodjava da bi se obezbedilo najmanje izobličenje prikaza. Prilikom pridruživanja fotografije treba imati u vidu da fotografije visokih rezolucija ne doprinose kvalitetu prikaza/stampe na ekranu, a mogu znatno produžiti vreme učitavanja kartona zaposlenog i zauzeti veliki prostor na hard disku. Kao fotografije se mogu pridružiti slike u elektronskom formatu **gif** ili **jpg**, a preporučene su veličine do 1 MPix.

Za rad sa fotografijama zaposlenih se koriste dve ikonice sa desne strane fotografije:

- pridruživanje fotografije. Klikom na ovu ikonicu otvara se dijalog prozor za odabiranje fotografije zaposlenog. Izabrana fotografija se posle potvrde ispravnosti unosa presnimava u folder Slike ispod foldera sa podacima korisnika-preduzeća pod imenom koje predstavlja šifru zaposlenog kome je slika pridružena i ekstenzijom u zavisnosti od grafičkog formata fotografije.
- brisanje fotografije zaposlenog.

Lični podaci zaposlenog

Sekcija sa ličnim podacima zaposlenog se na kartonu zaposlenog uvek nalazi u donjem delu ekrana i dobija se klikom na tab *Lični podaci*. Ova sekcija sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
JMBG	Jedinstveni matični broj građana
Datum rodjenja	Datum rođenja zaposlenog. U slučaju da je unet JMBG ovo polje se automatski popunjava korišćenjem prvih 7 cifara JMBG-a
Datum slave	Datum slave ili drugog verskog praznika koji zaposleni slavi. Ovaj podatak je dat u formatu dd.mm. gde prve dve cifre predstavljaju dan slave, a druge dve mesec (na pr. 30.10.). Tačka iza oznake unetog meseca je obavezna
Telefon	Kućni telefon zaposlenog
Mob.tel.1, Mob.tel.2	Brojevi mobilnih telefona zaposlenog
E-mail	E-mail adresa zaposlenog
Šifra banke	Šifra poslovne banke zaposlenog. Uneta šifra banke mora prethodno da bude definisana u šifarniku banaka . Odabirom šifre banke, automatski se popunjava polje <i>Naziv</i> . Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma...
Struka	Struka zaposlenog (ovo polje je zajedničko za sekcije <i>Lični podaci</i> i <i>Sprema i obrazovanje</i> . Menjanje polja u jednoj sekciji rezultira promenom i u drugoj)
Invalid	Da li se radi o licu sa invaliditetom
Funkcioner, Plata	Da li se radi o licu koje obavlja javnu funkciju i prima platu u ustanovi gde obavlja funkciju, a doplaćuje mu se do iznosa koji bi primalo u slučaju da radi u preduzeću, kao i iznos plate koju prima kao funkcioner (bitno u obračunu plate za korisnike iz Republike Srbije)

Sprema i obrazovanje

Sekcija sa podacima o stručnoj spremi i obrazovanju zaposlenog se na kartonu zaposlenog uvek nalazi u donjem delu ekrana i dobija se klikom na tab *Sprema i obrazovanje*. Ova sekcija sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Broj radne knjiž.	Broj radne knjižice zaposlenog
Datum prvog zaposl.	Datum prvog zaposlenja
Sprema	Stepen stručne spreme zaposlenog. Odabira se klikom na odgovarajući stepen stručne spreme (od I do VIII)
Prethodni staž (mm/gg)	Prethodno staž zaposlenog. U prvo polje treba uneti broj meseci prethodnog staža (0-12), a u drugo broj godina prethodnog staža
Struka	Struka zaposlenog (ovo polje je zajedničko za sekcije <i>Lični podaci</i> i <i>Sprema i obrazovanje</i> . Menjanje polja u jednoj sekciji rezultira promenom i u drugoj)
God.završetka	Godina završetka školovanja
Mesto šk.	Mesto školovanja zaposlenog
Strani jezici	Strani jezici kojim se zaposleni služi. Tekstualno polje u kome se mogu navesti jezici kao i stepen korišćenja jezika

Podaci o zaposlenju

Sekcija sa podacima o zaposlenju se na kartonu zaposlenog uvek nalazi u donjem delu ekrana i dobija se klikom na tab *Podaci o zaposlenju*. Ova sekcija sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Status	Status zaposlenog. Odabratи jedan od ponudjenih statusa. Polje status ima ulogu u obračunu poreza i doprinosa.
Vrsta ugovora o radu	Šifra vrste ugovora o radu koji je sklopljen sa zaposlenim. Uneta šifra vrste ugovora o radu mora prethodno da bude definisana u šifarniku vrsta ugovora o radu . Odabirom šifre vrste ugovora o radu, automatski se popunjava polje Naziv. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma ...
Šifra platnog razreda	Šifra platnog razreda zaposlenog. Uneta šifra platnog razreda mora prethodno da bude definisana u šifarniku platnih razreda . Odabirom šifre platnog razreda, automatski se popunjava polje Naziv. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma ...
Osiguran preko firme	Da li je zaposleni socijalno osiguran preko firme ili na drugi način. Ako je zaposleni osiguran preko firme treba čekirati polje
Šifra sindikata	Šifra sindikata čiji je član zaposleni. Uneta šifra sindikata mora prethodno da bude definisana u šifarniku sindikata . Odabirom šifre sindikata, automatski se popunjava polje Naziv. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma ...

Karakteristike zaposlenog

Sekcija sa karakteristikama zaposlenog se na kartonu zaposlenog uvek nalazi u donjem delu ekrana i dobija se klikom na tab *Karakteristike*. Ova sekcija je predvidjena za unos tekstualnih karakteristika koje se odnose na određene osobine zaposlenog i sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Stručna	Stručna karakteristika zaposlenog
Lična	Lična karakteristika zaposlenog
Disciplinska	Disciplinska karakteristika zaposlenog

Napomena

Sekcija za unos tekstualne napomene u vezi zaposlenog se na kartonu zaposlenog uvek nalazi u donjem delu ekrana i dobija se klikom na tab *Napomena*. Ova sekcija je predvidjena za unos tekstualne napomene proizvoljne dužine i sadržaja.

Podaci o arhiviranju

Sekcija koja sadrži podatke o arhiviranju kartona zaposlenog se na kartonu zaposlenog uvek nalazi u donjem delu ekrana i dobija se klikom na tab *Arhiviranje*. Ova sekcija je dostupna samo kod arhiviranih kartona zaposlenog, dok se kod kartona koji nisu još arhivirani u ovoj sekciji pojavljuje informacija da karton nije arhiviran. Ova sekcija se popunjava prilikom [**arhiviranja kartona**](#) i sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Datum arhiviranja	Datum arhiviranja kartona zaposlenog
Napomena u vezi arhiviranja	Napomena u vezi arhiviranja zaposlenog.

Arhiviranje kartona zaposlenog

Procedura za arhiviranje kartona zaposlenog pokreće se klikom na dugme Arhiva u pregledu kartona zaposlenih ili kombinacijom tastera <Alt> + <A>. Više podataka o [prečicama na tastaturi](#) koje možete koristiti za brzi pristup funkcijama programa možete naći [ovde...](#)

Startovanje ove procedure pojavljuje se ekran sa osnovnim podacima zaposlenog i poljima za unos datuma arhiviranja, razloga arhiviranja, kao i tekstualne napomene vezane za arhiviranje. Prilikom otvaranja prozora za arhiviranje polje datum arhiviranja se automatski popunjava tekućim datumom po internom kalendaru računara. U slučaju potrebe, ovaj datum je moguće prepisati potrebnim datumom.

Odabirom dugmeta za potvrdu ispravnosti unosa OK, karton se arhivira i biva automatski prebačen iz spiska aktivnih kartona radnika u spisak arhiviranih kartona radnika.

2.2 Arhiva zaposlenih

Odabirom opcije **Arhiva zaposlenih** startuje se funkcija za pregled arhiviranih kartona zaposlenih radnika. Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje [standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled](#). U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o arhiviranim zaposlenim radnicima. Arhivirane kartone nije moguće menjati (unositi, ažurirati i brisati) već je moguć samo njihov pregled i štampanje.

Više podataka o procedurama [pregleda](#) i [štampanja dokumenta](#) možete naći [ovde...](#)

Prilikom štampe arhiviranih kartona pojavljuju se i podaci o datumu arhiviranja i napomena o arhiviranju, kao i crveni natpis ARHIVIRAN u zaglavju kartona.

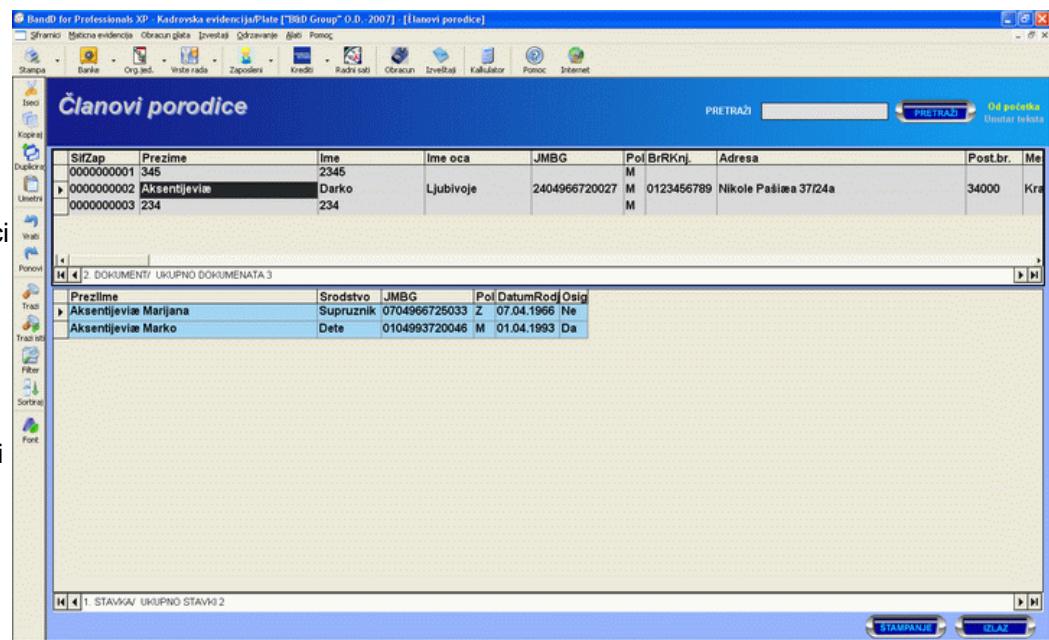
2.3 Članovi porodice

Startovanjem opcije **Članovi porodice** odabiramo funkciju za manipulaciju podacima o članovima porodice zaposlenog. Manipulacija se vrši iz standardnog **dvoprovorskog tabelarnog pregleda**, s tim što se gornji prozor sa automatski popunjava podacima iz kartona svih aktivnih zaposlenih. Unos, ažuriranje, brisanje i pregled podataka zaposlenih iz ove funkcije nije moguć, već se zaposleni definišu i njihovi podaci menjaju u kartonu zaposlenog, korišćenjem opcije **Zaposleni, glavnog menija**.

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [**unosu stavke**](#)
- [**ažuriranju stavke**](#)
- [**brisanju stavke**](#)
- [**pregledu stavke**](#)
- [**stampaju spiska članova porodice**](#)

Aktiviranjem donjeg prozora klikom na njega ili pritiskom na taster <Tab> na tastaturi aktiviraju se dugmad za manipulaciju podacima, što nam omogućava manipulisanje podacima članova porodice zaposlenog.

Za člana porodice možemo uneti sledeće podatke:

Polje	Opis
Prezime i ime	Prezime i ime člana porodice. Prilikom inicijalnog unosa ovog polja automatski se popunjava prezime zaposlenog i cursor postavlja na kraj polja da bi bio omogućen unos samo imena člana

	porodice. U slučaju da prezime člana porodice nije isto kao i prezime zaposlenog, moguće je prepisati sve podatke ovog polja.
JMBG	Jedinstveni matični broj člana porodice
Pol	Pol člana porodice. Odabratи jednu od ponuđenih opcija.
Srodstvo	Srodstvo sa zaposlenim. Odabratи jednu od ponuđenih opcija
Datum rodjenja	Datum rođenja člana porodice. U slučaju da je unet JMBG ovo polje se automatski popunjava korišćenjem prvih 7 cifara JMBG-a
Osiguran preko zaposlenog	Čekirati polje ako je član porodice zdravstveno osiguran preko zaposlenog
Napomena	Tekstualno polje u koje se mogu upisati proizvoljne napomene.

2.4 Kretanje u službi

Startovanjem opcije **Kretanje u službi** odabiramo funkciju za manipulaciju podacima o kretanju u službi zaposlenog. Ovi podaci podrazumevaju unos svih organizacionih jedinica i radnih mesta unutar preduzeća/organizacije na kojima je zaposleni radio. Manipulacija se vrši iz standardnog **dvoprovorskog tabelarnog pregleda**, s tim što se gornji prozor sa automatski popunjava podacima iz kartona svih aktivnih zaposlenih. Unos, ažuriranje, brisanje i pregled podataka zaposlenih iz ove funkcije nije moguć, već se zaposleni definišu i njihovi podaci menjaju u kartonu zaposlenog, korišćenjem opcije **Zaposleni, glavnog menija**.

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu stavke](#)
- [ažuriranju stavke](#)
- [brisanju stavke](#)
- [pregledu stavke](#)
- [štampanju kretanja u službi zaposlenog](#)

Aktiviranjem donjeg prozora klikom na njega ili pritiskom na taster <Tab> na tastaturi aktiviraju se dugmad za manipulaciju podacima, što nam omogućava manipulisanje podacima o kretanju u službi zaposlenog.

U gornjem delu prozora za unos kretanja u službi (radnog rasporeda) zaposlenog nalaze se informacije zaposlenog čije kretanje u službi/radni raspored unosimo. Unosom radnog rasporeda i potvrdom da želimo da snimimo podatke, automatski se pridružuju podaci o novom radnom rasporedu izabranom zaposlenom.

U slučaju da postoji već unet prethodni radni raspored bez popunjenoj polja Datum kraja rada nije moguć unos novog radnog rasporeda. Da bi bilo moguće otvoriti novi radni raspored, potrebno je ažurirati podatke starog rasporeda i uneti Datum kraja rada. Tek onda će biti moguće pristupiti unosu novog radnog rasporeda zaposlenog.

Za kretanje u službi/radni raspored možemo uneti sledeće podatke:

Polje	Opis
Šifra org.jed.	Šifra organizacione jedinice u koju je zaposleni raspoređen. Uneta šifra organizacione jedinice mora prethodno da bude definisana u šifarniku organizacionih jedinica . Odabirom šifre organizacione jedinice, automatski se popunjava odgovarajuće polje Naziv. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma...
Šifra radnog mesta	Šifra radnog mesta na koje je zaposleni raspoređen. Uneta šifra radnog mesta mora prethodno da bude definisana u šifarniku radnih mesta . Odabirom šifre radnog mesta, automatski se popunjava odgovarajuće polje Naziv. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma...
Datum početka rada	Datum početka rada u toj radnoj jedinici i na tom radnom mestu
Datum kraja rada	Datum kraja rada u toj radnoj jedinici i na tom radnom mestu. U slučaju da se zaposleni raspoređuje na novo radno mesto na neodređeno vreme ovo polje treba ostaviti prazno dok zaposleni ne bude prebačen na drugo radno mesto ili ode iz preduzeća/organizacije, t.j. dok mu rad na tom radnom mestu i organizacionoj jedinici ne bude istekao

2.5 Odsustva

Startovanjem opcije **Odsustva** odabiramo funkciju za manipulaciju podacima o odsustvima sa posla zaposlenog. Ovi podaci podrazumevaju unos svih odsustava sa posla zaposlenog, bez obzira na vrstu odsustva i razlog. Manipulacija se vrši iz standardnog **dvoprovorskog tabelarnog pregleda**, s tim što se gornji prozor sa automatski popunjava podacima iz kartona svih aktivnih zaposlenih. Unos, ažuriranje, brisanje i pregled podataka zaposlenih iz ove funkcije nije moguć, već se zaposleni definišu i njihovi podaci menjaju u kartonu zaposlenog, korišćenjem opcije [Zaposleni, glavnog menija](#).

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu stavke](#)
- [ažuriranju stavke](#)
- [brisanju stavke](#)
- [pregledu stavke](#)
- [štampanju odsustava zaposlenog](#)

Aktiviranjem donjeg prozora klikom na njega ili pritiskom na taster <Tab> na tastaturi aktiviraju se dugmad za manipulaciju podacima, što nam omogućava manipulisanje podacima o odsustvima zaposlenog.

U gornjem delu prozora za unos odsustva zaposlenog nalaze se informacije zaposlenog za koga unosimo odsustvo. Unosom odsustva i potvrdom da želimo da snimimo podatke, automatski se pridružuju podaci o unetom odsustvu izabranom zaposlenom.

Odsustva zaposlenog - unos/promena zapisa

ODSUSTVA ZAPOSLENOG - UNOS

Šifra: 0000000005	Prezime: Aksentijevic	Ime: Darko	Ime oca:
Vrsta odsustva Šifra odsustva: <input type="text"/> <input type="button" value="..."/> Naziv: <input type="text"/>		Trajanje: 0 radnih dana. Datum početka odsustva: <input type="text"/> <input type="button" value="..."/> Datum javljanja na posao: <input type="text"/> <input type="button" value="..."/>	
Razlog odsustva: <input type="text"/>			
		☒ Potvrdi ☐ Odustani	

Za odsustvo zaposlenog možemo uneti sledeće podatke:

Polje	Opis
Šifra odsustva	Šifra vrste odsustva zaposlenog. Uneta šifra odsustva mora prethodno da bude definisana u šifarniku vrsta rada/odsustava . Odabirom šifre odsustva, automatski se popunjava odgovarajuće polje Naziv. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma...

Trajanje	Broj radnih dana koliko traje odsustvo
Datum početka odsustva	Datum početka odsustva.
Datum kraja odsustva	Datum kraja odsustva.
Razlog odsustva	Tekstualno polje za unos razloga odsustva. Koristi se kod plaćenog i neplaćenog odsustva i eventualno odmora

Zbog specifičnosti preračunavanja datuma, u za visnosti od trajanja odsustva u radnim danima i rasporeda radnih i neradnih dana u toku godine, prilikom unosa datuma početka i kraja odsustva korisniku su na raspolaganju [**asistent forme za unos datuma**](#).

2.6 Nalozi za službeno putovanje

Startovanjem opcije **Nalozi za službena putovanja** odabiramo funkciju za formiranje naloga zaposlenom za službeno putovanje u zemlji i inostranstvu, kao i unos obračuna po izvršenom nalogu za službeno putovanje. Manipulacija se vrši iz standardnog [**dvoprovorskog tabelarnog pregleda**](#), s tim što gornji prozor služi za unos podataka naloga, a donji prozor je predviđen za popunjavanje podacima obračuna troškova po izvršenom nalogu za službeno putovanje.

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavija ili stavke](#)
- [ažuriranju zaglavija ili stavke](#)¹
- [brisanju zaglavija ili stavke](#)²
- [pregledu zaglavija ili stavke](#)
- [štampanju naloga za službeno putovanje](#)

Nalog za službeno putovanje se formira unosom sledeći podataka:

Polje	Opis
Putovanje u zemlji/ Putovanje u inostranstvu	Odabirom odgovarajuće opcije formira se odgovarajući putni nalog. Na osnovu ove opcije takođe se formira i odgovarajući broj naloga.
Broj naloga	Broj koji jednoznačno određuje nalog u formatu xxxxxxx/gg-v, gde je xxxxxxx sedmocifreni broj, gg dve zadnje cifre knjigovodstvene godine, a v oznaka vrste naloga. Oznaka vrste naloga može da bude D - za naloge za službeno putovanje u zemlji i I u slučaju naloga za službeno putovanje u inostranstvu. Ako je uključeno <i>Automatsko dodeljivanje rednog broja naloga u setup-u programa</i> program će svakom novom nalogu automatski davati prvi sledeći slobodan broj u okviru odabrane vrste naloga.
Datum naloga	Datum naloga za službeno putovanje
Šifra zaposlenog	Polje za odabir šifre zaposlenog. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma...
Radno mesto	Polje za unos radnog mesta zaposlenog
Datum upućivanja na put	Polje za unos datuma upućivanja na službeni put
Mesto	Mesto u koje se zaposleni upućuje
Zadatak	Zadatak na koji se zaposleni upućuje
Za prevoz koristi	Koje prevozno sredstvo koristi (javni prevoz, sopstveni automobil...)
Najkasniji datum povratka	Najkasniji datum povratka sa službenog puta
Iznos akontacije	Iznos odobrene akontacije
Iznos dnevnice (din)	Iznos zakonom propisane dnevnice u dinarima (ovo polje se automatski izračunava u slučaju unosa naloga za putovanje u inostranstvu)
Obračunski kurs	Obračunski kurs (polje je aktivno samo pri unosu naloga za putovanje u inostranstvo)
Iznos dnevnice (eur)	Iznos propisane dnevnice u eurima (polje je aktivno samo pri unosu naloga za putovanje u inostranstvo)

Gore navedeni podaci su dovoljni za formiranje i štampanje naloga za službeno putovanje. Štampanje naloga se vrši korišćenjem standardnih opcija za štampu.

Po povratku sa putovanja, potrebno je popuniti podatke u poljima vezanim za **obračun po izvršenom nalogu**. Ovi podaci podrazumevaju, stvarne datume i vremena odlaska i dolaska, broj sati provedenih na putovanju i dnevница, kao i odgovarajuće novčane iznose u dinarima.

U donjem prozoru unosimo poradke vezane za račune koje je zaposleni priložio uz obračun.

možemo uneti sledeće podatke:

Polje	Opis
Vrsta troška	Vrsta troška. Svi troškovi podeljeni su na troškove prevoza, smeštaja i ostale troškove. U zavisnosti od ovog polja otvaraju se odgovarajuća polja za unos opisa troškova.
Relacija od - do	Samo za troškove prevoza - relacija na kojoj je izvršen prevoz
Br.km	Samo za troškove prevoza - broj kilometara
Cena 1 l s.b.	Samo za troškove prevoza - cena jednog litra super benzina
Naziv smeštajnog objekta	Samo za troškove smeštaja
Opis troška	Samo za ostale troškove
Iznos	Iznos troška

U slučaju da se radi o *Nalogu za putne troškove u zemlji*, uz ove podatke neophodno je uneti i podatke koji se odnose na konkretni račun za troškove koji je dat od strane dobavljača robe ili usluge. Ukoliko je ovaj račun unet u program pre unosa stavke putnog naloga (opcija Troškovi u bilo kom modulu programa) isti se može odabrat iz spiska računa za troškove i pridružiti stavki putnog naloga klikom na dugme **Troškovi**. Ako se iznos odabranog računa za troškove ne slaže sa iznosom unetim u potnom nalogu, program će upozoriti korisnika i automatski popuniti polje iznos na putnom nalogu sumom koja se nalazi na odabranom gotovinskom računu. U slučaju da račun nije prethodno unet, moguće ga je uneti klikom na dugme **Nov trošak**. Ovo dugme otključava za unos polja koja se odnose na konkretni račun za troškove i to:

Polje	Opis
Šifra dobavljača	Šifra dobavljača koji je izdao račun. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma koja prikazuje sve već definisane komitente i u kojoj je moguće definisati novog komitenta ako do sada nije već definisan...
Šifra vr.troška	Šifra vrste troška. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma koja prikazuje sve već definisane dokumente unutar programa. Ovo polje nije obavezno za unos. Više podataka o vrstama troškova možete naći ovde...
Datum računa	Datum računa
Broj računa	Broj računa dobavljača.
Način plaćanja	Virmanski - račun je predviđen za virmansko plaćanje (preko tekućeg računa) Gotovinski - račun je gotovinski plaćen
Datum valute	Datum valute racuna za troškove (polje je omoguceno za unos samo u slučaju da je za način plaćanja odabrana opcija <i>Virmanski</i>)
Opis	Tekstualni opis troška.
PDV	Da li se uneti trošak uzima u obračunu PDV-a kao odbitna stavka. Ovo polje je aktivno za unos samo u slučaju da je dobavljač u sistemu PDV-a i da je odabrana vrsta troška koja je definisana da se može koristiti kao odbitna stavka.
Tar.br.	Tarifni broj poreza koji se obračunava na plaćanje. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma ... U slučaju da je stopa poreza 0% - oslobođeno poreza.
Stopa	Stopa poreza koja odgovara odabranom tarifnom broju poreske tarife definisane u šifarniku poreza .
Iznos poreza	Iznos poreza (PDV-a) koji se odbija
Šifra org.jedinice	Šifra organizacione jedinice kojoj se pripisuje trošak. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma koja prikazuje sve već definisane dokumente unutar programa. Ovo polje nije obavezno za unos. Više podataka o vrstama troškova možete naći ovde...

U slučaju dodavanja novog računa za troškove, automatski se formira zapis sa unetim podacima o gotovinskom računu za troškove poslovanja u [tabeli troškova](#).

Pridruživanje konkretnog računa za troškove stavki putnog naloga je obavezno.

1 Ažuriranje podataka stavke Putnog naloga za službeno putovanje u zemlji nije moguće. U slučaju da je potrebno promeniti podatke u stavci putnog naloga u zemlji, stavku treba obrisati pa je potom ponovo uneti sa ispravljenim podacima.

2 Pri brisanju stavke Putnog naloga za službeno putovanje u zemlji, korisnik može da izabere da li želi da obriše pripadajući račun za troškove ili samo da "odveže" stavku putnog naloga od pripadajućeg računa za troškove. U slučaju da je račun za troškove istovremeno pridružen i nalogu blagajni za isplatu neće biti moguće njegovo brisanje iz putnog naloga.

2.7 Troškovi

Opcija **Troškovi** podmenija **Matična evidencija** služi za unos, ažuriranje i brisanje podataka o prispevima računima koji se mogu svrstati u troškove poslovanja. Ova opcija se može startovati iz više programskih modula paketa **BandD for Professionals XP**. Detaljno objašnjenje ove opcije možete naći [ovde...](#)

2.8 Rešenja i ugovori

Startovanjem opcije **Rešenja i ugovori** odabiramo funkciju za automatsko generisanje i evidenciju rešenja i ugovora vezanih za zaposlenog zaposlenog. Rešenja i ugovori se formiraju na osnovu postojećih modela dokumenata koji se distribuiraju zajedno sa programskim paketom BandD for Professionals XP. Ovi modeli se mogu prilagoditi potrebama korisnika u okviru [Setup-a parametara programa](#) - tab Kadrovi/Plate. Više podataka o izmeni modela dokumenata korišćenjem Editor forme možete naći [ovde...](#)

Manipulacija se vrši iz standardnog [jednoprozorskog tabelarnog pregleda](#). Više informacija o korišćenju funkcija jednoprozorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Dugmad na ovoj formi imaju delimično promenjenu funkciju u odnosu na standardno ponašanje dugmadi u jednoprozorskom tabelarnom pregledu i to:

- poziva funkciju za [dodavanje novog zapisa i automatsko generisanje odabranog rešenja/ugovora](#). Funkcija se može pozvati i pritiskom na taster <(Ins)ert>.
- poziva funkciju za ažuriranje (menjanje) generisanog rešenja korišćenjem [Editor forme](#). Promena parametara dokumenta i njegovo ponovno generisanje nije moguće. Funkcija se može pozvati i pritiskom na taster <Enter>.
- poziva [funkciju za brisanje zapisa na kome se nalazimo](#). Ova funkcija briše i tekst rešenja/ugovora iz baze, ali ne i eventualno snimljenu kopiju ugovora/rešenja u obliku fajla na disku računara. Funkcija se može pozvati i pritiskom na taster <(Del)ete>.
- poziva funkciju za [pregled teksta ugovora unutar Editor forme](#). Funkcija se može pozvati i pritiskom na taster <Space> (razmaknica).
- poziva funkciju za [pregled štampane verzije izveštaja unutar Editor forme](#). Funkcija se može pozvati i pritiskom na kombinaciju tastera <Ctrl> + <P>
- izlazi iz pregleda. Funkcija se može pozvati i pritiskom na taster <(Esc)ape>

Automatsko generisanje ugovora/rešenja

Klikom na taster Novi zapis startuje se forma za odabir vrste dokumenta i unos podataka potrebnih za formiranje odabrane vrste dokumenta.

Vrsta dokumenta se odabira iz ponudjenog spiska dokumenata koji se mogu automatski generisati. U zavisnosti od odabrane vrste dokumenta program uključuje/isključuje mogućnost unosa podataka u određena polja. Podaci uneti u ova polja bivaju umetnuti umesto tag-ova koji su sastavni deo modela odgovarajućeg dokumenta. U slučaju da izostavite traženi podatak, a da u dokumentu postoji odgovarajući tag, na mestu tag-a biće ubaćena linija za omogućavanje ručnog upisa podatka.

The screenshot shows a Windows application window titled "Generator ugovora/rešenja - unos/promena zapisa". The main title of the form is "GENERISANJE UGOVORA/REŠENJA".
Fields include:
- "Odaberite vrstu dokumenta:" dropdown menu.
- "Šifra zaposlenog:" text input field with a person icon button.
- "Prezime i ime:" text input field.
- "Broj dokumenta:" text input field.
- "Datum dokumenta:" text input field showing "19.05.2010".
- "Podaci za generisanje dokumenta:" section:
 - "Datum početka:" text input field showing "19.05.2010" with a calendar icon button.
 - "Datum kraja:" text input field showing "19.05.2010" with a calendar icon button.
 - "Trajanje: 0 radnih dana." text input field.
 - "Datum javljanja na posao:" text input field showing "19.05.2010" with a calendar icon button.
 - "Godina: 2007" text input field.
 - "Razlog:" text input field.
 - "Broj zahteva:" text input field.
 - "Datum zahteva:" text input field.
 - "Broj ugovora:" text input field.
 - "Datum ugovora:" text input field.
 - "Rad.mesto:" text input field.
 - "Datum ponude:" text input field.
Buttons at the bottom right:
- "OK" button with a checkmark icon.
- "Cancel" button with a red X icon.

Više podataka o izmeni preddefinisanih modela dokumenata možete naći [ovde...](#)

Više podataka o korišćenim tag-ovima u modelima dokumenata možete naći u tekstualnom fajlu [EditorPromenljive!!!](#).

Sadržaj forme se menja u zavisnosti od odabranog dokumenta za unos. Zbog specifičnosti preračunavanja datuma, u zavisnosti od trajanja odsustva u radnim danima i rasporeda radnih i neradnih dana u toku godine, prilikom unosa datuma korisniku su na raspolaganju [asistent forme za unos datuma](#).

Klikom na taster OK vrši se automatsko generisanje odabranog dokumenta i on se automatski prikazuje unutar Editor forme. Korišćenjem opcija Editor forme korisnik može promeniti bilo šta u okviru konkretnog dokumenta i/ili isti odštampati. Prilikom zatvaranja Editor forme, u slučaju da korisnik odgovori potvrđno na pitanje da li želi da sačuva promene podaci o izdavanju dokumenta i tekst dokumenta biće sačuvani u bazi podataka

3. Obračun plata

Podmeni **Obračun plata** sadrži opcije za unosparametara potrebnih za obračun plata zaposlenih i funkciju za sam obračun plata na meselnom nivou, na osnovu koga se kasnije formiraju odgovarajući izveštaji u okviru ovog ili drugih programskih modula. Većina funkcija za unos podataka, kao i sam obračun plata, oslanja se na podatke o zaposlenima iz Matične evidencije, unete korišćenjem funkcija podmenija **Matična evidencija**. BandD for Professionals XP, kao integrисани poslovni sistem, koristi podatke unete jednom i na jednom mestu za formiranje mnoštva izveštaja u istom ili drugim programskim modulima. Svaka promena podataka u dokumentima, automatski se odražava i na izveštaje koji se formiraju prilikom pozivanja.

Sam obračun plata radi se na mesečnom nivou. Pre izrade obračuna za određeni mesec, potrebno je uneti sve parametre obračuna za taj mesec, kao i podatke vezane za zaposlene pojedinačno. Više podataka o pravilima i načinima obračuna plate koji su primjenjeni u programskom paketu BandD for Professionals XP, možete naći [ovde...](#)

Podmeni **Obračun plata** programskega modula Kadrovska evidencija/Plate sadrži sledeće opcije:

- [**Parametri obračuna za zaposlene**](#)
- [!\[\]\(01a90a2a812858cf90b132a408197fe8_img.jpg\) **Cene rada i por.osnovice**](#)
- [!\[\]\(57a3aa504521693c137ded89d822ff03_img.jpg\) **Akontacije**](#)
- [**Dodaci**](#)
- Podmeni **Obustave**
 - [**Dobrovoljno osiguranje**](#)
 - [!\[\]\(fd6ab96f16d20a6b6f3fc621f7eef2bd_img.jpg\) **Krediti**](#)
 - [**Ostale obustave**](#)
- [!\[\]\(3cd3eca0eb0567b0c9b55ed482dfd038_img.jpg\) **Radni sati**](#)
- [!\[\]\(5d7a32edaa3b29a64f4099cb39f7cc33_img.jpg\) **Obračun plate**](#)
- [!\[\]\(db944fe77dac3b406d12394240f854b0_img.jpg\) **Ispлате по другом основу**](#)

3.1 Parametri obračuna za zaposlene

Opcija programa **Parametri obračuna za zaposlene** služi za fino podešavanje parametara obračuna plate za svakog zaposlenog ponaosob. U skladu sa unetim podešavanjima za svakog zaposlenog, na podatke tog zaposlenog i obračun njegove plate biće primljena posebna pravila, u zavisnosti od polja **Vrsta obračuna plate** koja je postavljena u setup-u opcija rada programa.

Definisanje parametara obracuna plate za zaposlenog

PARAMETRI OBRAČUNA PLATE ZAPOSLENOG

Šifra: 0000000002 Prezime: tywery3rty Ime: 3567 Ime oca: 4567

Iznos minimalne neto plate: 0,00 din

Koefficijenti obracuna za zaposlenog

Koefficijent platnog razreda
 Koefficijent radnog mesta
 Koefficijent vrste rada/odsustva

Umanjenja obracunatog poreza

Pripravnik Mladji od 30 god. - Clan 21v ZOPNDG
 Preko 45 godina - Clan 21d ZOPNDG
 Preko 50 godina - Clan 21d ZOPNDG

Invalid:

Nije invalid Invalid - Clan 21g ZOPNDG

Novozaposleni

Novozaposleni do 30 i preko 45
 Novozaposleni od 30-45

Potvrdi Odustani

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje **standardizovani jednoprzorski tabelarni pregled**. U ovom pregledu u formi tabele pojavljuju se podaci o svim trenutno aktivnim zaposlenima unetim u Matičnu evidenciju zaposlenih. Više podataka o unosu i ažuriranju podataka zaposlenih u matičnu evidenciju možete naći [ovde..](#).

Parametri obračuna zaposlenog su, prilikom njegovog definisanja (otvaranja kartona u matičnoj evidenciji zaposlenih) automatski postavljeni na preddefinisane vrednosti, tako da ih je potrebno menjati samo u slučaju da postoji potreba da se za određenog radnika parametri razlikuju od preddefinisanih, ili u slučaju promene ugovorene plate, ako je u **Setup-u parametara programa** kao *Vrsta obračuna plate* izabrana opcija *1.Skraćeni*. Više podataka o načinima i pravilima obračuna plate primenjenim u paket BandD for Professionals XP možete naći [ovde...](#)

U slučaju da je u **Setup-u opcija rada programa** u sekciji *Internacionalna podešavanja* kao država postavljena vrednost Srbija, biće uključena mogućnost uključivanja umanjenja obračunatog poreza po Članu 21. Zakona o porezu na dohodak građana Republike Srbije. Umanjenja po osnovu toga da li je zaposleni invalid ili pripravnik biće omogućena ili onemogućena u zavisnosti od postavki postavljenih u Matičnoj evidenciji za tog radnika. Ova umanjenja se kasnije uzimaju u obzir prilikom obračuna plata.

Napomena: Promena parametara obračuna plate za zaposlenog nema uticaja na već uradjene obračune, već samo na obračune urađene posle ove promene, bez obzira na mesec i godinu obračuna. (Na primer, ako imate već uradjene obračune za 1., 2. i 3. mesec i 30.04. promenite parametre za zaposlenog Petrović Petra, pa uradite obračun ponovo za 3. mesec, promene će biti unete u obračunu za 3. mesec i sve naredne mesece, a neće se automatski primeniti i na 1. i 2. mesec.)

U delu unosa parametara obračuna plate za zaposlenog, sledeća polja:

Polje	Opis
Koeficijent platnog razreda	Polje koje određuje da li će prilikom obračuna plate zaposlenog biti uzet u obzir i koeficijent platnog razreda, u slučaju da je pri definisanju podataka zaposlenog zaposlenom dodeljen platni razred. U slučaju da zaposlenom nije dodeljen platni razred, i/ili da je dodeljen platni razred ali ovo polje nije čekirano, koeficijent platnog razreda zaposlenog neće biti uzet u obzir. Podrazumevana vrednost je Čekirano - uzmi u obzir koeficijent platnog razreda
Koeficijent radnog mesta	Polje koje određuje da li će prilikom obračuna plate zaposlenog biti uzet u obzir i koeficijent radnog mesta. Kao radno mesto zaposlenog, uzima se zadnje radno mesto uneto za zaposlenog u podacima o <u>kretanju u službi</u> , t.j. ono radno mesto za koje nije unet datum kraja rada. U slučaju da zaposlenom nije uneto radno mesto, i/ili da je uneto radno mesto ali ovo polje nije čekirano, koeficijent radnog mesta zaposlenog neće biti uzet u obzir. Podrazumevana vrednost je Čekirano - uzmi u obzir koeficijent radnog mesta
Iznos minimalne neto plate	U ovo polje se unosi podatak o dogovorenoj minimalnoj neto plati zaposlenog i ono ima svrhu samo u slučaju da je u <u>Setup-u parametara programa</u> kao <i>Vrsta obračuna plate</i> izabrana opcija <i>1.Skraćeni</i> . Ova opcija određuje da se pri obračunu plate ne uzimaju u obzir radni sati, već se plata obračunava polazeći od minimalne neto plate dogovorene sa zaposlenim, bez obzira na radno angažovanje. U slučaju da se odabere skraćeni obračun, a ovo polje ostavi na vrednosti 0,00 obračun će automatski biti urandje na minimalnu osnovicu unetu pri definisanju <u>Cena rada i poreskih osnovica</u> za taj mesec.

Takodje se mogu uključiti/isključiti različite poreske olakšice u zavisnosti od trenutnog statusa radnika. Uključenje/isključenje poreske olakšice odnosi se na obračune plata koji se urade posle te akcije, a nema uticaja na prethodno uradjene obračune. Takodje se ove izmene odražavaju pri izradi PPP-PD obrasca za korisnike iz Republike Srbije.

Polje	Opis
Pripravnik	U ovom polju je prikazan status da li se radi o pripravniku. Ovaj status se može promeniti u <u>matičnoj evidenciji zaposlenih</u> , a ovde se samo prikazuje.
Mladji od 30 god.-Član 21v ZOPNDG	Da li se radi o pripravniku koji je mlađi od 30 godina starosti.
Preko 45 god.-Član 21d ZOPNDG	Da li se radi oradniku koji je stariji od 45 godina
Preko 50 god.-Član 21d ZOPNDG	Da li se radi oradniku koji je stariji od 50 godina
Invalid	Omogućava odabir statusa invalidnosti radnika i njegovog angažovanja u skladu sa ovim statusom. Ovo polje takodje menja status u <u>matičnoj evidenciji zaposlenih</u>
Invalid - Član 21g ZOPNDG	Da li se računa oslobođenje po datom članu zakona
Novozaposleni do 30 ili preko 45 godina	Oslobodenje po navedenom osnovu
Novozaposleni od 30-45 godina	Oslobodenje po navedenom osnovu

Više podataka o načinima i pravilima obračuna plate primjenjenim u paket BandD for Professionals XP možete naći [ovde...](#)

3.2 Cene rada i por.osnovice

Opcija programa **Cene rada i por.osnovice** služi za definiranje parametara obračuna plate propisanih od strane zakonodavca za svaki mesec obračuna posebno. Za svaki mesec obračuna je pre obračuna potrebno uneti ove podatke. Za jedan isti mesec nije moguće unošenje različitih podataka više puta.

The screenshot shows a software interface titled 'CENE RADA I PORESKE OSNOVICE - PREGLED'. It includes fields for 'Godina: 2010' and 'Mesec: 1'. Below these are several input boxes containing numerical values:

- Broj radnih sati: 176
- Cena rada: 22.000,00
- Min.cena rada: 21.500,00
- Regres: 253,00
- Topli obrok: 554,00
- Naknada za prevoz: 554,00
- Porezi i doprinosi
- Neoporezovano: 6.554,00
- Porez: 12,00 %
- Minuli rad: 0,40 %
- Najniža osn.doprinos: 21.210,00
- Najviša osn.doprinos: 300.510,00
- Zaposleni: PIO: 11,00 % Zdravstvo: 6,15 % Nezaposlenost: 0,75 %
- Poslodavac: PIO: 5,50 % Zdravstvo: 3,80 % Nezaposlenost: 0,50 % Fond rada: 0,20 %
- Dobrovoljno osiguranje: 5.160,00
- Beneficirani PIO 1: 3,67 %
- Beneficirani PIO 2: 5,50 %
- Beneficirani PIO 3: 7,33 %
- Beneficirani PIO 4: 11,00 %

At the bottom left are two radio buttons: 'Poresku olakšicu isplatići zaposlenom' (selected) and 'Poresku olakšicu ostaviti firmi'. At the bottom right is a button labeled 'Potvrdi'.

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje **standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled**. U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije cenama rada unetim po mesecima i definisati parametri obračuna za sledeće mesece.

Dodatak: procedure [unosa](#), [azuriranja](#) i [brisanja](#) zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima.

Napomena: *Cene rada i poreske osnovice moguće je uneti, promeniti ili obrisati samo za mesece za koje nije uradjen obračun ili za zadnji mesec za koji je uradjen obračun. U slučaju da se radi o zadnjem mesecu za koji je urađen obračun, po promeni ovih parametara, program će zahtevati da bude ponovljen obračun za taj mesec, pre nego što bude moguća izrada obračuna za sledeći mesec radi očuvanja konzistentnosti podataka.*

U delu unosa podataka obračuna plate unosimo sledeća polja:

Polje	Opis
Godina, mesec	Godina i mesec za koje unosimo parametre obračuna plate. Kao godina obračuna automatski se uzima godina koja je postavljena kao tekuća računovodsvena godina unutar programa, a za unos meseca omogućeno je korišćenje odgovarajuće asistent forme za unos meseca
Broj radnih sati	Broj propisanih radnih sati
Cena rada	Cena rada po kolektivnom ugovoru
Minimalna cena rada	Propisana minimalna cena
Regres	Iznos regresa za godišnji odmor (u slučaju da je u Setup-u opcija programa kao način isplate regresa izabrana <i>mesečna isplata</i> , ovde se unosi iznos regresa za odmor koji se isplaćuje svakog meseca uz platu)
Topli obrok	Mesečni iznos naknade za topli obrok
Naknada za prevoz	Mesečni iznos naknade za prevoz
Neoporezovano ¹	Neoporezovani deo plate
Najniža osnovica doprinos ¹	Najniža osnovica na koju se računaju doprinosi (za obračun prilagodjen za podešavanja Srbija)
Najviša osnovica doprinos ¹	Najviša osnovica do koje se računaju doprinosi (za obračun prilagodjen za podešavanja Srbija)
Porez (%) ¹	Porez na lična primanja

Minuli rad ¹	Procenat koji se dodaje na platu svake godine na ime minulog rada
PIO (%) ¹	Doprinos za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje
Zdravstvo (%) ¹	Doprinos za obavezno zdravstveno osiguranje
Nezaposlenost (%) ¹	Doprinos za obavezno osiguranje za slučaj nezaposlenosti
PIO (%) na ^{1 *}	Doprinos za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje koji se računa na lična primanja (samo za korisnike sa teritorije Republike Crne Core)
Zdravstvo (%) ^{1 *}	Doprinos za obavezno zdravstveno osiguranje koji se računa na lična primanja (samo za korisnike sa teritorije Republike Crne Core)
Nezaposlenost (%) ^{1 *}	Doprinos za obavezno osiguranje za slučaj nezaposlenosti koji se računa na lična primanja (samo za korisnike sa teritorije Republike Crne Core)
Fond rada (%) ^{1 *}	Procenat izdvajanja za fond rada (samo za korisnike sa teritorije Republike Crne Core)
Dobrovoljno osiguranje	Neoporezivi iznos dobrovoljnog penzijskog ili zdravstvenog osiguranja
Beneficirani PIO 1 (%)	Procenat dodatnog izdvajanja za odgovarajuću kategoriju beneficiranog radnog staža unet za odgovarajuće radno mesto (za obračun prilagodjen za podešavanja Srbija)
Beneficirani PIO 2 (%)	Procenat dodatnog izdvajanja za odgovarajuću kategoriju beneficiranog radnog staža unet za odgovarajuće radno mesto (za obračun prilagodjen za podešavanja Srbija)
Beneficirani PIO 3 (%)	Procenat dodatnog izdvajanja za odgovarajuću kategoriju beneficiranog radnog staža unet za odgovarajuće radno mesto (za obračun prilagodjen za podešavanja Srbija)
Beneficirani PIO 4 (%)	Procenat dodatnog izdvajanja za odgovarajuću kategoriju beneficiranog radnog staža unet za odgovarajuće radno mesto (za obračun prilagodjen za podešavanja Srbija)
Isplata poreske olakšice	Moguće je odabrat da li će poreska olakšica prilikom konačnog obračuna plate biti isplaćena zaposlenom ili zadržana u firmi

1 Program prilikom unosa automatski učitava parametre poreza doprinosa koji su postavljeni kao podrazumevani parametri u [setup-u opcija rada programa](#) - Tab Kadrovi.

* Opcije su aktivne samo u slučaju da je polje Država u sekciji [Internacionalna podešavanja](#) postavljeno na Crna Gora ili Srbija pošto se ova podešavanja uzimaju u obzir samo prilikom obračuna plate za korisnike iz Crne Gore i Srbije. U slučaju da je polje Država postavljeno na drugu vrednost Srbija upisuju se procenti izdvajanja za PIO, zdravstveno osiguranje i osiguranje za slučaj nezaposlenosti na teret poslodavca i na teret zaposlenog. Polje Fond rada se u obračunu uzima u obzir samo za korisnike iz Crne Gore.

Više podataka o načinima i pravilima obračuna plate primenjenim u paket BandD for Professionals XP možete naći [ovde...](#)

3.3 Akontacije

Odabirom opcije **Akontacije** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara unosa. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju okvir podataka koji će se se unositi i biti prikazani. Opcija **Akontacije** služi za manipulisanje podacima kao i pregled podataka o isplaćenim akontacijama plate zaposlenima u okviru odabranog meseca računovodstvene godine. Moguće je uneti do 99 akontacija za zaposlenog u okviru istog meseca, a takodje je za korisnike iz Republike Srbije omogućeno da odabiraju da li će se prilikom isplate akontacije koristiti poresko oslobođenje.

Moguć je unos samo podataka u zadnju otvorenu akontaciju, a za prethodne je moguć samo pregled podataka i formiranje odgovarajućih PPP-PD izveštaja.

Unosom parametara, na ekranu se pojavljuje [standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled](#). U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada unetim akontacijama plate zaposlenih za odabrani mesec.

Više podataka o osnovnom:

- [unosu stavke](#)
- [azuriranju stavke](#)
- [brisanjtu stavke](#)
- [pregledu stavke](#)
- [štampanju spiska akontacija](#)

Napomena: Podatke u ovoj funkciji moguće je uneti, promeniti ili obrisati samo za mesece za koje nije uradjen obračun ili za zadnji mesec za koji je uradjen obračun. U slučaju da se radi o zadnjem mesecu za koji je urađen

obračun, po promeni ovih parametara, program će zahtevati da bude ponovljen obračun za taj mesec, pre nego što bude moguća izrada obračuna za sledeći mesec radi očuvanja konzistentnosti podataka. U zavisnosti od toga da li se radi o zadnje unetoj akontaciji biće i uključene/isključene odredjene mogućnosti i opcije programa. Ovo može rezultirati i time da odredjena dugmad ne budu vidljiva.

U tabelarnom pregledu nalaze se dva dugmeta koja vrše manipulaciju podataka. Ova dugmad automatski preračunavaju i prilagodjavaju sve zapise vezane za odabranu isplatu akontacije. Dugmad za manipulaciju mogu da budu uključena i isključena.

Poresko oslobodenje - dugme uključuje odnosno isključuje da se pri izradi PPPPD obrasca iskorišćava poresko oslobodenje za iznos akontacije;

Min.osn.za doprinose - ako je ova opcija uključena doprinosi se računaju na minimalnu osnovicu, bez obzira na iznos akontacije.

Radi lakšeg unosa, akontacija je snabdevena i dugmetom **Popuni za sve**. Ovo dugme je aktivno samo kada nije uneta akontacija ni za jednog zaposlenog i služi za automatski unos iste akontacije za sve zaposlene koji su uneti u matičnoj evidenciji. Ovako automatski formirane akontacije je moguće naknadno ažurirati ili obrisati u slučaju potrebe.

U delu unosa podataka akontacija plate unosimo sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra zap.	Šifra zaposlenog. Uneta šifra zaposlenog mora prethodno da bude definisana kao karton zaposlenog . Odabirom šifre zaposlenog, automatski se popunjavaju odgovarajuća polja <i>Prezime, Ime oca i Ime</i> . Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma...
Iznos	Iznos akontacije
Isplata na tekući	Određuje da li se isplata akontacije vrši uplatom na tekući račun zaposlenog ili isplatom gotovine

Na osnovu podataka unetih na akontaciji za korisnike sa teritorije Republike Srbije može se formirati odgovarajući PPPPD obrazac klikom na dugme Formiranje PPP-PD. Klikom na ovo dugme se formira izveštaj kome je moguće pristupiti korišćenjem stavke menija *Izveštaji / Izveštaji za državne organe / Pojedinačna poreska prijava o obračunatim porezima i doprinosima*. Korišćenjem ove opcije menija takodje je moguće formiranje odgovarajućeg fajla u XML formatu za slanje RUJP.

Napomena: U slučaju da su za navedeni mesec uneti radni sati, program prilikom obračunavanja poreza i doprinosa po akontaciji uzima u obzir odnos unetih radnih sati i radnih sati za taj mesec definisan u Cenama rada. U slučaju da radni sati nisu uneti, poreyi i doprinosi se računaju u zavisnosti od stanja dugmadi Poresko oslobodenje i Min.osn. za doprinose.

Takodje, klikom na dugme *Zbirni pregled* na ekranu se dobija izveštaj-rekapitulaciju sa zbirnim podacima o isplati akontacije. Ovaj izveštaj je takodje moguće dobiti u štampanom obliku.

Više podataka o načinima i pravilima obračuna plate primenjenim u paket BandD for Professionals XP možete naći [ovde...](#)

3.4 Dodaci

Odabirom opcije **Dodaci** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara unosa. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju okvir podataka koji će se se unositi i biti prikazani. Opcija **Dodaci** služi za manipulisanje podacima kao i pregled podataka o dodacima na plate zaposlenih u okviru odabranog meseca računovodstvene godine. Unosom parametara, na ekranu se pojavljuje [**standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled**](#).

Više podataka o osnovnom:

- [**unosu stavke**](#)
- [**azuriranju stavke**](#)
- [**brisanjу stavke**](#)
- [**pregledu stavke**](#)
- [**štampanju dokumenta**](#)

Napomena: Podatke u ovoj funkciji moguće je uneti, promeniti ili obrisati samo za mesece za koje nije urađen obračun ili za zadnji mesec za koji je urađen obračun. U slučaju da se radi o zadnjem mesecu za koji je urađen obračun, po promeni ovih parametara, program će zahtevati da bude ponovljen obračun za taj mesec, pre nego što bude moguća izrada obračuna za sledeći mesec radi očuvanja konzistentnosti podataka.

Prozor za unos ostalih obustava sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra zap.	Šifra zaposlenog. Uneta šifra zaposlenog mora prethodno da bude definisana kao karton zaposlenog . Odabirom šifre zaposlenog, automatski se popunjavaju odgovarajuća polja Prezime, Ime oca i Ime. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma...
Stimulacija ¹	Procenat ili iznos koji se dodaje na platu na ime stimulacije za rezultate rada
Isplaćeni regres	Iznos isplaženog regresa za godišnji odmor (u slučaju da je u Setup-u opcija programa kao način isplate regresa izabrana <i>godišnja isplata</i> , ovde se unosi iznos isplaćen na ime regresa za odmor u mesecu kad je isplaćen uz platu)
Prevoz	Iznos isplaćene naknade za prevoz. Ako je ovaj iznos različit od nule podatak se pojavljuje u spisku za isplatu prevoza.
Topli obrok	Iznos isplaćene naknade za toplog obroka. Ako je ovaj iznos različit od nule podatak se pojavljuje u spisku za isplatu toplog obroka.
Ostali dodaci-iznos	Iznos eventualnih dodataka na platu po osnovu različitom od gore navedenih. Popunjavanjem polja Iznos koje se odnosi na ostale dodatke cifrom različitom od nule, automatski se uključuje i polje za unos opisa ostalih dodataka.

1 Kod stimulacije moguće je uneti procenat ili fiksni iznos dodatka. Unošenje procenta isključuje mogućnost unošenja fiksног iznosa i obrnuto.

Više podataka o načinima i pravilima obračuna plate primjenjenim u paket BandD for Professionals XP možete naći [ovde...](#)

3.5 Podmeni Obustave

3.5.1 Dobrovoljno osiguranje

Startovanjem opcije **Dobrovoljno osiguranje** odabiramo funkciju za manipulaciju podacima o zaključenim polisama dobrovoljnog zdravstvenog i/ili penzijskog osiguranja zaposlenih. Ovi podaci se kasnije uzimaju u obzir prilikom obračuna plate zaposlenog, ako ulaze u opseg obračuna, t.j. ako je mesec za koji se radi obračun u okviru perioda u kome treba odbijati premije osiguranja od plate zaposlenog. Manipulacija se vrši iz standardnog [dvoprovorskog tabelarnog pregleda](#), s tim što se gornji prozor sa automatski popunjava podacima iz kartona svih aktivnih zaposlenih-matične evidencije. Unos, ažuriranje, brisanje i pregled podataka zaposlenih iz ove funkcije nije moguć, već se zaposleni definišu i njihovi podaci menjaju u kartonu zaposlenog, korišćenjem opcije [Zaposleni, glavno menija](#).

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu stavke](#)
- [ažuriranju stavke](#)
- [brisanjtu stavke](#)
- [pregledu stavke](#)
- [štampanju dobrovoljnih osiguranja zaposlenog](#)

Aktiviranjem donjeg prozora klikom na njega ili pritiskom na taster <Tab> na tastaturi aktiviraju se dugmad za manipulaciju podacima, što nam omogućava manipulisanje podacima o polisama dobrovoljnog osiguranja zaposlenog.

U gornjem delu prozora za unos dobrovoljnog osiguranja zaposlenog nalaze se informacije zaposlenog za koga unosimo podatke o polisi dobrovoljnog osiguranja. Unosom osiguranja i potvrdom da želimo da snimimo podatke, automatski se pridružuju podaci o unetom dobrovoljnom osiguranju izabranom zaposlenom.

Vezano za dobrovoljno osiguranje zaposlenog možemo uneti sledeće podatke:

Polje	Opis
Šifra fonda	Šifra fonda osiguranja koji je izdao polisu osiguranja. Uneta šifra fonda osiguranja mora prethodno da bude definisana u šifarniku banaka/kreditora/fondova . Odabirom šifre fonda osiguranja automatski se popunjava odgovarajuća polja Naziv i Br.računa. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma...
Broj polise	Broj polise osiguranja
Poziv na broj	Broj na koji se treba pozvati prilikom plaćanja (polje poziv na broj na uplatnici).
Datum početka	Datum početka plaćanja mesečnih anuiteta-odbijanja od plate.
Datum kraja	Datum kraja plaćanja mesečnih anuiteta-odbijanja od plate.
Iznos mesečnog anuiteta	Iznos koji se mesečno odbija od plate.
Umanjenje poreza na dohodak	Da li zaposleni na osnovu ove polise ima pravo umanjenja poreza na dohodak prilikom obračuna plate. Više podataka o načinima i pravilima obračuna plate primenjenim u paket BandD for Professionals XP možete naći ovde...
Automatsko odbijanje od isplate-transfer	Da li se suma automatski odbija od isplate zaposlenom i uplaćuje na račun fonda osiguranja od strane poslodavca (polje čekirano) ili se zaposlenom isplaćuje plata bez odbijanja osiguranja koje on sam uplaćuje. Više podataka o načinima i pravilima obračuna plate primenjenim u paket BandD for Professionals XP možete naći ovde...

3.5.2 Krediti

Odabirom opcije **Krediti** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara unosa. Parametri koji se unoše na ovom ekranu fino podešavaju okvir podataka koji će se unositi i biti prikazani. Opcija **Krediti** služi za manipulisanje podacima kao i pregled podataka o kreditima zaposlenih u okviru odabranog meseca računovodstvene godine. Unosom parametara, na ekranu se pojavljuje [standardizovani dvopravorski tabelarni pregled](#). U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o tome koji zaposleni imaju kredite za odabrani mesec, kao i o kreditima po zaposlenom.

Više informacija o korišćenju funkcija dvopravorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavlja dokumenta ili stavke](#)
- [azuriranju dokumenta ili stavke](#)
- [brisanju dokumenta ili stavke](#)
- [pregledu zaglavlja dokumenta ili stavke](#)
- [stampaju dokumenta](#)

U gornjem prozoru tabelarnog pregleda unose se podaci o zaposlenima koji u tom mesecu imaju kredite. Novog zaposlenog u ovom delu treba uneti samo ako nije imao kredit u prethodnim mesecima. Pošto se pri unosu zaposlenog u gornji prozor samo odabira šifra zaposlenog iz spiska aktivnih kartona zaposlenih, nije moguće ažuriranje ili pregled podataka gornjeg prozora.

Ako postoji kredit koji je otvoren u nekom od prethodnih meseci, a nije isplaćen u potpunosti, prilikom obračuna plate će automatski biti prenet kao kredit i u sledeći mesec sa svim parametrima zaposlenog i kredita. U slučaju potrebe, parametri tako otvorenog kredita mogu se ažurirati za sledeći mesec pre finalnog obračuna i to polja *Gotovinske uplate* i *Za odbijanje*.

Iznos odbijen prilikom obračuna po kreditu može biti promenjen, u slučaju da raspoloživi iznos nije dovoljan da pokrije iznos potreban za odbijanje. Stvarno odbijeni iznos biće prikazan u sim pregledima i u isplatnom listiću.

U donjem prozoru se nalaze podaci o aktivnim kreditima zaposlenog za odabrani mesec. Dozovljeno je i ažuriranje podataka za već unete kredite, s tim što je moguće ažuriranje samo polja *Gotovinske uplate* i *Za odbijanje*. Ovo važi za kredite koji još nisu obrađeni, t.j. za kredite za tekući mesec za koji još nije urađen obračun.

U slučaju podataka kredita za mesece za koje je već urađen obračun ažuriranje podataka nije moguće.

Napomena: Podatke u ovoj funkciji moguće je uneti, promeniti ili obrisati samo za mesece za koje nije urađen obračun ili za zadnji mesec za koji je urađen obračun. U slučaju da se radi o zadnjem mesecu za koji je urađen obračun, po promeni ovih parametara, program će zahtevati da bude ponovljen obračun za taj mesec, pre nego što bude moguća izrada obračuna za sledeći mesec radi očuvanja konzistentnosti podataka.

Prilikom otvaranja novog kredita unosimo sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra kreditora	Šifra banke/kreditora. Uneta šifra zaposlenog mora prethodno da bude definisana u šifarniku banaka/kreditora . Odabirom šifre zaposlenog, automatski se popunjavaju odgovarajuća polja <i>Naziv</i> i <i>Br.računa</i> . Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma ...
Br.partije	Broj partije računa na koji treba uplaćivati kredit
Datum kredita	Datum kredita
Iznos kredita	Ukupan iznos kredita u trenutku kada se unosi u sistem prvi put
Rata	Ugovorena rata kredita
Odbijeno do sada	Iznos kredita koji je već prethodno odbijen
Gotovinske uplate	Uplate u gotovini koje je eventualno zaposleni sam uplatio
Za odbijanje	Iznos predviđen za odbijanje od plate prilikom obračuna. Ovaj iznos se automatski popunjava iznosom rate prve uplate.
Ostatak	Koliko ostaje za otplatu po odbitku rate.
Odbiti od akontacije	Da li se rata kredita odbija od akontacije. U slučaju da polje nije odabранo, kredit se odbija od konačne isplate.
Red.br.isplate	Odabira redni broj isplate akontacije od koje se odbija kredit, ako ima više isplata akontacije. Ovo polje je aktivno samo ako je potvrđeno polje Odbiti od akontacije.

Više podataka o načinima i pravilima obračuna plate primjenjenim u paket BandD for Professionals XP možete naći [ovde...](#)

3.5.3 Ostale obustave

Odabirom opcije **Ostale obustave** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara unosa. Parametri koji se unoše na ovom ekranu fino podešavaju okvir podataka koji će se se unositi i biti prikazani. Opcija **Ostale obustave** služi za manipulisanje podacima kao i pregled podataka o ostalim obustavama na plate zaposlenih u okviru odabranog meseca računovodstvene godine. Unosom parametara, na ekranu se pojavljuje [standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled](#).

Više podataka o osnovnom:

- [unosu stavke](#)
- [ažuriranju stavke](#)
- [brisanju stavke](#)
- [pregledu stavke](#)
- [štampanju dokumenta](#)

Napomena: Podatke u ovoj funkciji moguće je uneti, promeniti ili obrisati samo za mesece za koje nije urađen obračun ili za zadnji mesec za koji je urađen obračun. U slučaju da se radi o zadnjem mesecu za koji je urađen obračun, po promeni ovih parametara, program će zahtevati da bude ponovljen obračun za taj mesec, pre nego što bude moguća izrada obračuna za sledeći mesec radi očuvanja konzistentnosti podataka.

Prozor za unos ostalih obustava sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra zap.	Šifra zaposlenog. Uneta šifra zaposlenog mora prethodno da bude definisana kao karton zaposlenog . Odabirom šifre zaposlenog, automatski se popunjavaju odgovarajuća polja Prezime, Ime oca i Ime. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma...
Sindikat (%)	Procenat izdvajanja od plate za sindikalnu članarinu
Solidarnost (%)	Procenat izdvajanja od plate za solidarnost
Sudske zabrane ¹	Procenat ili iznos koji se odbija od plate na ime sudske zabrane
Ostale obustave ¹	Procenat ili iznos koji se odbija od plate na ime ostalih obustava

¹ Kod sudske zabrane i ostalih obustava moguće je uneti procenat ili fiksni iznos obustave. Unošenje procenta isključuje mogućnost unošenja fiksног iznosa i obrnuto.

Više podataka o načinima i pravilima obračuna plate primjenjenim u paket BandD for Professionals XP možete naći [ovde...](#)

3.6 Radni sati

Startovanjem opcije **Radni sati** odabiramo funkciju za manipulaciju podacima o radnom angažovanju zaposlenih u okviru odabranog meseca. Manipulacija se vrši iz standardnog [dvoprovorskog tabelarnog pregleda](#). Unos podataka o radnim satima odraziće se na obračun plate samo u slučaju da je u [Setup-u parametara programa](#) kao Vrsta obračuna plate izabrana opcija 2.Kompletan. U tom slučaju se kao osnovica za obračun plate za svakog zaposlenog uzimaju podaci o radnom učinku uneti korišćenjem ove opcije. Više podataka o načinima i pravilima obračuna plate primjenjenim u paket BandD for Professionals XP možete naći [ovde...](#)

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu stavke](#)

- [ažuriranju stavke](#)
- [brisanju stavke](#)
- [pregledu stavke](#)
- [štampanju spiska članova porodice](#)

U gornjem prozoru tabelarnog pregleda unose se podaci o zaposlenima koji su tokom meseca bili radno angažovani. Pošto se pri unosu zaposlenog u gornji prozor samo odabira šifra zaposlenog iz spiska aktivnih kartona zaposlenih, nije moguće ažuriranje ili pregled podataka gornjeg prozora.

Aktiviranjem donjeg prozora klikom na njega ili pritiskom na taster <Tab> na tastaturi aktiviraju se dugmad za manipulaciju podacima, što nam omogućava manipulisanje podacima o radnom angažovanju zaposlenog.

U gornjem delu prozora za unos člana porodice zaposlenog nalaze se informacije zaposlenog čije radno angažovanje unosimo. Unosom parametara radnog angažovanja i potvrdom da želimo da snimimo podatke, automatski se pridružuju podaci o radnom angažovanju izabranoj zaposlenom.

Napomena: Podatke u ovoj funkciji moguće je uneti, promeniti ili obrisati samo za mesece za koje nije urađen obračun ili za zadnji mesec za koji je urađen obračun. U slučaju da se radi o zadnjem mesecu za koji je urađen obračun, po promeni ovih parametara, program će zahtevati da bude ponovljen obračun za taj mesec, pre nego što bude moguća izrada obračuna za sledeći mesec radi očuvanja konzistentnosti podataka.

Za radno angažovanje/odsustvovanje unosimo sledeće podatke:

Polje	Opis
Šifra org.jed.	Šifra organizacione jedinice u kojoj je zaposleni ostvario radne sate. Uneta šifra organizacione jedinice mora prethodno da bude definisana u <u>šifarniku organizacionih jedinica</u> . Odabirom šifre organizacione jedinice, automatski se popunjava odgovarajuće polje Naziv. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma</u> ...
Šifra radnog mesta	Šifra radnog mesta zaposlenog. Uneta šifra radnog mesta mora prethodno da bude definisana u <u>šifarniku radnih mesta</u> . Odabirom šifre radnog mesta, automatski se popunjava odgovarajuća polja Naziv, Koeficijent i Beneficirani P/O vrednostima unetim u šifarniku radnih mesta. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma</u> ...
Koeficijent	Koeficijent radnog mesta zaposlenog. Odabirom šifre radnog mesta, ovo polje se automatski popunjava ali ga je moguće promeniti. Pri obračunu plate u obzir se uzima ovaj koeficijent ako se ne poklapa sa koeficijentom unetim u šifarniku radnih mesta
Beneficirani PIO	Podatak o uplati beneficiranog PIO. Odabirom šifre radnog mesta, ovo polje se automatski popunjava ali ga je moguće promeniti. Pri obračunu plate u obzir se uzima ovde unet podatak ako se ne poklapa sa onim unetim u šifarniku radnih mesta
Šifra vrste rada/odsustva	Šifra vrste radnog angažovanja zaposlenog. Uneta šifra organizacione jedinice mora prethodno da bude definisana u <u>šifarniku vrsta rada/odsustava</u> . Odabirom šifre vrste rada, automatski se popunjava odgovarajuća polja Naziv i Koeficijent. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma</u> ...
Broj radnih sati	Broj radnih sati/sati odsustva

U slučaju da je zaposleni bio radno angažovan u više organizacionih jedinica ili radio više različitih vrsta rada potrebno je uneti radno angažovanje po osnovu svake vrste rada, odnosno organizacione jedinice posebno. Takodje je ovde potrebno uneti i podatke o bolovanjima i drugim odsustvima, radi ispravnog popunjavanja [PPP-PD obrasca](#).

Više podataka o načinima i pravilima obračuna plate primenjenim u paket BandD for Professionals XP možete naći [ovde...](#)

3.7 Obračun

Odabirom opcije *Obračun plate* pokreće se funkcija za automatsku izradu obračuna plate za sve trenutno aktivne zaposlene u matičnoj evidenciji, za uneti mesec tekuće računovodstvene godine. Jedan obračun plate se radi za jedan mesec i moguće ga je ponavljati neograničen broj puta do trenutka dok se ne uradi obračun za mesec koji je hronološki iza tog meseca. Kada se uradi obračun za sledeći mesec, obračun, kao i menjanje podataka za prethodne mesece biva zaključan i nije ga moguće više ponavljati.

Podatak o zadnjem urađenom obračunu nalazi se u gornjem levom uglu [DGT forme glavnog menija](#) programskega modula i automatski se ažurira po završetku svakog obračuna plate.

U slučaju da uradimo obračun za jedan mesec, pa naknadno promenimo bilo koje podatke vezane za obračun plata za taj mesec (radne sate, dodatke, obustave, parametre obračuna...) program će dozvoliti promenu tih podataka, ali će zahtevati da za taj mesec obračun bude ponovljen pre omogućavanja izrade obračuna za sledeći mesec, jer promena tih podataka može uticati na rezultate obračuna. Svi izveštaji vezani za obračun plate mogu se štampati i u slučaju kontrolnih obračuna plate, ali njihova tačnost će bitno zavisiti od toga da li su u međuvremenu promenjeni parametri obračuna i obračun ponovljen ili ne.

Napomena: Tek posle izrade finalnog obračuna za određeni mesec treba štampati isplatne liste i drugu dokumentaciju vezanu za obračun plate, pošto se promenom podataka mogu bitno promeniti i rezultati obračuna. Isključiva je odgovornost korisnika da ispravno koristi funkciju za obračun plata.

Funkcija za obračun plate može se podestiti unosom različitih parametara unetih u sledećim delovima programa:

Funkcija unutar programa	Odnosi se na	Napomena
1. Setup opcija programa (Osnovni meni)	Sve novootvorene korisnike/računovodstvene godine	Ovde uneti parametri se uzimaju kao podrazumevani (default) parametri za Setup opcija programa iz menija Izveštaji u glavnom meniju podataka svakog korisnika/računovodstvene godine (2. u ovoj tabeli);
2. Setup opcija programa (Opcija menija Izveštaji, Glavnog menija)	Odabrani korisnik/računovodstvena godina	Ovde uneti parametri delom utiču na vrstu i način obračuna, a delom kao podrazumevane (default) vrednosti opcije Cene rada i por. osnovice, za sve mesece za koje obračun nije još urađen (3. u ovoj tabeli);
3. Cene rada i por.osnovice	Izabrani mesec obračuna	Ovde se unose parametri vezani za obračun plate za svaki mesec ponaosob. Prilikom dodavanja podataka za novi mesec, kao podrazumevani podaci se automatski učitavaju podaci definisani u Setup-u opcija programa iz menija Izveštaji, Glavnog menija (2. u ovoj tabeli)
4. Ostale funkcije za unos podataka u podmeniju plate	Izabrani zaposleni za izabrani mesec obračuna	

Više podataka o načinima i pravilima obračuna plate primenjenim u paket BandD for Professionals XP možete naći [ovde...](#)

3.8 Isplate po drugom osnovu

Startovanjem opcije ***Isplate po drugom osnovu*** odabiramo funkciju za manipulaciju podacima o isplatama po drugom osnovu za zaposlenog. Ovaj unos je namenjen za korisnike koji treba da formiraju PPPPD obrazac. Manipulacija se vrši iz standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. Moguće je uneti do 99 spiskova za isplate po drugom osnovu u okviru istog meseca.

Moguć je unos samo podataka u zadnju otvorenu listu isplata po drugom osnovu, a za prethodne je moguć samo pregled podataka i formiranje odgovarajućih PPP-PD izveštaja.

Unosom parametara, na ekranu se pojavljuje **standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled**. U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada unetim akontacijama plate zaposlenih za odabrani mesec.

Više podataka o osnovnom:

- [unosu stavke](#)
- [ažuriranju stavke](#)
- [brisanju stavke](#)
- [pregledu stavke](#)

Napomena: Podatke u ovoj funkciji moguće je uneti, promeniti ili obrisati samo za mesece za koje nije urađen obračun ili za zadnji mesec za koji je urađen obračun. U slučaju da se radi o zadnjem mesecu za koji je urađen obračun, po promeni ovih parametara, program će zahtevati da bude ponovljen obračun za taj mesec, pre nego što bude moguća izrada obračuna za sledeći mesec radi očuvanja konzistentnosti podataka.

Za unos isplata po drugom osnovu unosimo sledeće podatke:

Polje	Opis
Šifra zap.	Šifra zaposlenog. Uneti zaposleni mora prethodno da bude definisana u <u>Matičnoj evidenciji</u> . Odabirom šifre zaposlenog, automatski se popunjavaju odgovarajuća polja. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma</u> ...
Šifra vrste isplate	Šifra vrste isplate. Mora se odabrati jesna od postojećih vrsta isplata. Vrste isplata su definisane od strane proizvodjača programa. Odabirom vrste isplate, automatski se popunjavaju odgovarajuća polja <i>OVP</i> , <i>Porez</i> , <i>PIO</i> , <i>Zdravstvo</i> , <i>Nezaposlenost</i> na teret zaposlenog i poslodavca i <i>umanjenje</i> vrednostima definisanim u od strane zakonodavca. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća <u>asistent forma</u> ...
Iznos	Neto iznos isplate po drugom osnovu.

U slučaju da se odaberu šifre vrste isplate 29 i 30, korisniku programa je omogućeno da sam upiše sve podatke potrebne za formiranje PPP-PD obrasca.

4. Izveštaji

Sastavni deo podmenija ***Izveštaji*** su funkcije koje se koriste za dobijanje predviđenih standardizovanih izveštaja unutar programa, bilo da je reč o dokumentima čiji je izgled i sadržaj propisan od strane zakonodavca, bilo da se radi o nezvaničnim izveštajima koji olakšavaju pregled podataka. Svim izveštajima programskog modula moguće je pristupiti iz

Menija sa podmenijima, a pozivanje većine stavki menija **Izveštaji** može se uraditi na drugi način korišćenjem **QA menija** u slučaju da je u **setup-u opcija programa** uključen rad sa **DGT formama**.

Napomena: Pojedini izveštaji pozvani iz jednog modula mogu se oslanjati na podatke koji se unose u drugim modulima programa.

Podmeni **Izveštaji** programskog modula Kadrovska evidencija/Plate sadrži sledeće izveštaje i podmenije:

- Podmeni **Spiskovi zaposlenih**
 - [Svi zaposleni](#)
 - [Po opština stanovanja](#)
 - [Po organizacionim jedinicama](#)
 - [Po sindikatima](#)
 - [Po stručnoj spremi](#)
 - [Po polu i starosti](#)
 - [Po datumu slave](#)
 - [Po vrsti ugovora o radu](#)
- [Spisak osiguranika RZZO](#)
- [Spisak arhiviranih](#)
- Podmeni **Članovi porodice**
 - [Deca po polu i uzrastu](#)
 - [Spisak supružnika zaposlenih](#)
- **Radni staž**
- [Pregled časova rada](#)
- [Spisak ispl.akontacija](#)
- Podmeni **Isplata zarada**
 - [Ispлатни listići](#)
 - [Spisak za isplatu u gotovini](#)
 - [Spisak za isplatu na tekući račun](#)
 - [Konačni obračun - ukupno](#)
 - [Analitika sati i bruto iznosa](#)
 - [Obračun ukupnih primanja, poreza i doprinosa](#)
 - [Evidencija zarada i isplaćenih nadoknada zarada](#)
- [Krediti](#)
- [Samodoprinosi](#)
- [Sudske zabrane](#)
- [REKAPITULACIJA](#)
- Podmeni **Izveštaji za državne organe (sadržaj ovog menija zavisi od podešavanja države u kojoj program radi u Setup-u opcija rada programa)**
 - Ako je država podešena kao Srbija
 - [Poreska prijava o plaćenom porezu - PP OPJ](#)
 - Podmeni **Poreska prijava o plaćenim doprinosima - PP OD**
 - [Za zaposlene u preduzeću](#)
 - [Za zaposlene kod preduzetnika](#)
 - [Za vlasnike](#)
 - Podmeni **Poreska prijava o plaćenim doprinosima - PP OD1**
 - [Za zaposlene u preduzeću](#)
 - [Za vlasnike](#)
 - [Specifikacija uplate doprinsosa - OS](#)
 - [Pojedinačna poreska prijava o uplaćenim porezima i doprinosima - PPP-PD](#)
 - Ako je država podešena kao Crna Gora
 - [Mjesečni izvještaj o obračunatim licnim primanjima za zaposlene - OPD1](#)
 - [Godišnji izvještaj o uplaćenim porezima i doprinosima iz ličnih primanja zaposlenog - OPD2](#)
 - [Godišnji izvještaj o uplaćenim porezima i doprinosima iz i na lična primanja zaposlenih - OPD3](#)
 - [Dobrovoljno osiguranje](#)
 - Liste za isplatu dodataka
 - [Prevoz](#)
 - [Topli obrok](#)
 - [Nalozi za prenos](#)

4.1. Spiskovi zaposlenih

Podmeni **Spiskovi zaposlenih** služi za izradu spiskova zaposlenih po različitim osnovama na osnovu podataka unetih u matičnoj evidenciji zaposlenih.

4.1.1. Svi zaposleni

Odabirom opcije **Svi zaposleni** podmenija **Spiskovi zaposlenih** formira se izveštaj Svi zaposleni u vidu spiska svih zaposlenih sa osnovnim podacima inicijalno poređanog po rastućem redosledu imena i prezimena, koji se prikazuje u obliku standardnog jednoprozorskog tabelarnog izveštaja. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Pregled Svi zaposleni snabdeven je dodatnim dugmetom za pozivanje **Kartona zaposlenog**. Dugme je obeleženo ikonicom i klikom na njega dobija se karton zaposlenog za zaposlenog na kome se cursor nalazi u središnjem prozoru jednoprozorskog tabelarnog pregleda. Ovaj izveštaj je moguće pozvati iz izveštaja Svi zaposleni i pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde...](#)

4.1.2. Po opštinama stanovanja

Odabirom opcije **Po opštinama stanovanja** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Pregled zaposlenih po opštinama i mesnim zajednicama - odabir opštine

PO OPSTINAMA STANOVANJA

Za odabranu opštinu Za sve opštine

Šifra opštine: Naziv:

OK Cancel

Izveštaj **Po organizacionim jedinicama** kao rezultat može formirati dve vrste izveštaja, u zavisnosti od odabranog parametra:

- **Za org.jed.** - ako odaberete ovaj parametar program na osnovu unesene šifre organizacione jedinice daje spisak zaposlenih raspoređenih u odabranoj organizacionoj jedinici inicijalno poređan po prezimenu i imenu zaposlenog. Pri odabiru šifre organizacione jedinice, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

U slučaju da šifru organizacione jedinice ostavite praznu, biće prikazan spisak zaposlenih kojima nije dodeljena ni jedna organizaciona jedinica.

Za sve org jed. - ako odaberete ovaj parametar odmah po pritisku na dugme OK formira se spisak svih zaposlenih, grupisan i inicijalno sortiran po organizacionim jedinicama i unutar njih po prezimenu i imenu zaposlenog.

Izveštaj **Po opštinama stanovanja** kao rezultat može formirati dve vrste izveštaja, u zavisnosti od odabranog parametra:

- **Za odabranu opštinu** - ako odaberete ovaj parametar program na osnovu unesene šifre opštine daje spisak zaposlenih čija opština stanovanja odgovara unetoj inicijalno poređan po prezimenu i imenu zaposlenog. Pri odabiru šifre opštine, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

U slučaju da šifru opštine ostavite praznu, biće prikazan spisak zaposlenih kojima nije dodeljena ni jedna organizaciona jedinica.

- **Za sve opštine** - ako odaberete ovaj parametar odmah po pritisku na dugme OK formira se spisak svih zaposlenih, grupisan po opštinama stanovanja i inicijalno sortiran po opštinama i unutar njih po prezimenu i imenu zaposlenog.

Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Pregled Po opštinama stanovanja snabdeven je dodatnim dugmetom za pozivanje **Kartona zaposlenog**. Dugme je obeleženo ikonicom 📄 i klikom na njega dobija se karton zaposlenog za zaposlenog na kome se cursor nalazi u središnjem prozoru jednoprozorskog tabelarnog pregleda. Ovaj izveštaj je moguće pozvati iz izveštaja Po opštinama stanovanja i pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde...](#)

4.1.3. Po organizacionim jedinicama

Odabirom opcije **Po organizacionim jedinicama** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unoše na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Pregled zaposlenih po organizacionim jedinicama - odabir org.jed. za pregled

PO ORGANIZACIONIM JEDINICAMA

Za odabranu org.jed. Za sve org.jed.

Šifra org.jed.: Naziv:

 OK Cancel

Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Pregled Po organizacionim jedinicama snabdeven je dodatnim dugmetom za pozivanje **Kartona zaposlenog**. Dugme je obeleženo ikonicom 📄 i klikom na njega dobija se karton zaposlenog za zaposlenog na kome se cursor nalazi u središnjem prozoru jednoprozorskog tabelarnog pregleda. Ovaj izveštaj je moguće pozvati iz izveštaja Po organizacionim jedinicama i pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde...](#)

4.1.4. Po sindikatima

Odabirom opcije **Po sindikatima** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unoše na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Pregled zaposlenih po sindikatima - odabir sindikata za pregled

PO SINDIKATIMA

Za odabrani sindikat Za sve sindikate

Šifra sindikata: Naziv:

 OK Cancel

Izveštaj **Po sindikatima** kao rezultat može formirati dve vrste izveštaja, u zavisnosti od odabranog parametra:

- **Za odabrani sindikat** - ako odaberete ovaj parametar program na osnovu unesene šifre sindikata daje spisak zaposlenih koji su članovi odabranog sindikata, inicijalno poređan po prezimenu i imenu zaposlenog. Pri odabiru šifre sindikata, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

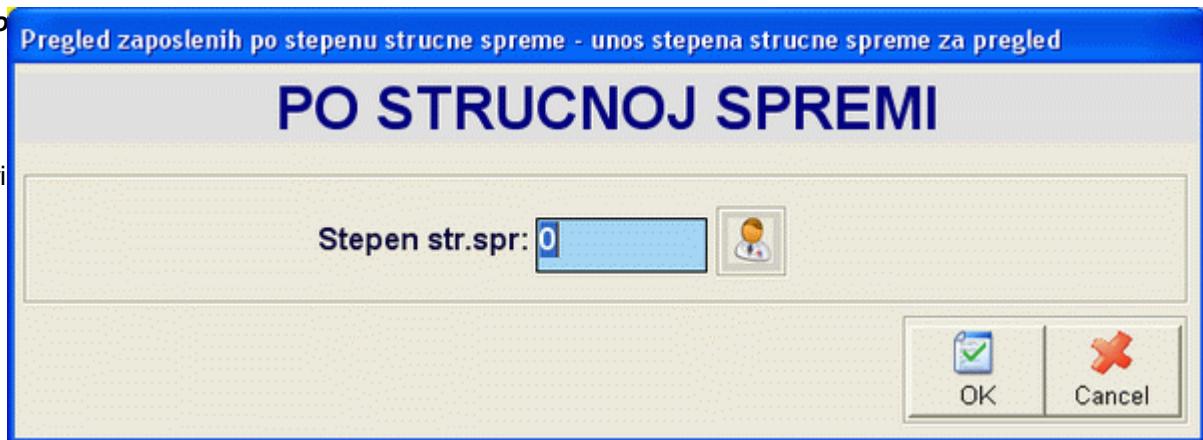
U slučaju da šifru sindikata ostavite praznu, biće prikazan spisak zaposlenih koji nisu članovi ni jednog sindikata

- **Za sve sindikate** - ako odaberete ovaj parametar odmah po pritisku na dugme OK formira se spisak svih zaposlenih, grupisan i inicijalno sortiran po sindikatima i unutar njih po prezimenu i imenu zaposlenog. Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprozorskog tabelarnog pregleda](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je uradjen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Pregled Po sindikatima snabdeven je dodatnim dugmetom za pozivanje [Kartona zaposlenog](#). Dugme je obeleženo ikonicom i klikom na njega dobija se karton zaposlenog za zaposlenog na kome se cursor nalazi u središnjem prozoru jednoprozorskog tabelarnog pregleda. Ovaj izveštaj je moguće pozvati iz izveštaja Po sindikatima i pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde...](#)

4.1.5. Po stručnoj spremi

Odabirom opcije **Po stručnoj spremi** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Izveštaj **Po stručnoj spremi** kao rezultat formira izveštaj, u zavisnosti od odabranog parametra.

Stepen stručne spreme Zadaje se stepen stručne spreme za koji želite spisak zaposlenih, inicijalno poređan po prezimenu i imenu zaposlenog. Pri odabiru stepena stručne spreme, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Ako unesete stepen stručne spreme 0, biće prikazan spisak zaposlenih za sve stepene stručne spreme, grupisan po stepenima stručne spreme.

Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprozorskog tabelarnog pregleda](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je uradjen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Pregled Po stručnoj spremi snabdeven je dodatnim dugmetom za pozivanje [Kartona zaposlenog](#). Dugme je obeleženo ikonicom i klikom na njega dobija se karton zaposlenog za zaposlenog na kome se cursor nalazi u središnjem prozoru jednoprozorskog tabelarnog pregleda. Ovaj izveštaj je moguće pozvati iz izveštaja Po stručnoj spremi i pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde...](#)

4.1.6. Po polu i starosti

Odabirom opcije **Po polu i starosti** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Izveštaj **Po polu i starosti** se formira na osnovu dva parametra čijim se kombinovanjem podešava okvir izveštaja.

Pol Parametar pol određuje koji će zaposleni ući u okvir izveštaja.

Godine starosti U polja Od i do upisuju se minimalna i maksimalna starost zaposlenih koji ulaze u okvir izveštaja. Ako se zadaju podrazumevani parametri (minimalno 0 i maksimalno 99 godina) u izveštaj će uži svi zaposleni koji zadovoljavaju pol kao uslov.

Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprozorskog tabelarnog pregleda](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Pregled Po polu i starosti snabdeven je dodatnim dugmetom za pozivanje [Kartona zaposlenog](#). Dugme je obeleženo ikonicom 📁 i klikom na njega dobija se karton zaposlenog za zaposlenog na kome se cursor nalazi u središnjem prozoru jednoprozorskog tabelarnog pregleda. Ovaj izveštaj je moguće pozvati iz izveštaja Po polu i starosti i pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o stardardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde...](#)

4.1.7. Po datumu slave

Odabirom opcije **Po datumu slave** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Izveštaj **Po datumu slave** se formira na osnovu zadatog početnog i krajnjeg datuma unutar tekuće knjigovodstvene godine. Datume koji određuju okvir ugovora treba upisati u formatu dd.mm. Rezultat je spisak zaposlenik za koje je unet datum slave ili drugog praznika između unetih datuma inicijalno sortiran po prezimenu i imenu zaposlenog.

Pregled zaposlenih po polu i starosti - postavljanje parametara pretrage

PO POLU I STAROSTI

Pol:

Muški
 Ženski
 Oba

Godine starosti:

Od: 0 do: 99

 OK Cancel

Pregled podataka zaposlenih po datumu slave - odabir datumskog okvira

PO DATUMU SLAVE

Pregled podataka za period od: 20.05. do: 31.12.

 OK Cancel

Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprozorskog tabelarnog pregleda](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Pregled Po datumu slave snabdeven je dodatnim dugmetom za pozivanje [Kartona zaposlenog](#). Dugme je obeleženo ikonicom i klikom na njega dobija se karton zaposlenog za zaposlenog na kome se cursor nalazi u središnjem prozoru jednoprozorskog tabelarnog pregleda. Ovaj izveštaj je moguće pozvati iz izveštaja Po datumu slave i pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde...](#)

4.1.8. Po vrsti ugovora o radu

Odabirom opcije **Po vrsti ugovora o radu** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Izveštaj **Po vrsti ugovora o radu** se formira na osnovu parametra čijim se unosom podešava okvir izveštaja.

Pregled zaposlenih po vrsti ugovora - odabir vrste ugovora o radu za pregled

PO VRSTI UGOVORA O RADU

Šifra vr.ugovora: Naziv:

OK Cancel

Šifra vr.ugovora Na osnovu unesene šifre vrste ugovora o radu formira se spisak zaposlenih sa kojima je potpisana uneta vrsta ugovora, inicijalno poređan po prezimenu i imenu zaposlenog. Pri odabiru šifre vrste ugovora o radu, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

U slučaju da šifru vrste ugovora ostavite praznu, biće prikazan spisak zaposlenih za sve vrste ugovora o radu, grupisan po vrstama ugovora o radu i inicijalno sortiran po prezimenu i imenu zaposlenog.

Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprozorskog tabelarnog pregleda](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Pregled Po vrsti ugovora o radu snabdeven je dodatnim dugmetom za pozivanje [Kartona zaposlenog](#). Dugme je obeleženo ikonicom i klikom na njega dobija se karton zaposlenog za zaposlenog na kome se cursor nalazi u središnjem prozoru jednoprozorskog tabelarnog pregleda. Ovaj izveštaj je moguće pozvati iz izveštaja Po vrsti ugovora o radu i pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde...](#)

4.2. Spisak osiguranika RZZO

Odabirom opcije **Spisak osiguranika RZZO** formira se izveštaj Svi zaposleni u vidu spiska svih zaposlenih i članova njihovih porodica koji su osigurani preko zaposlenog sa osnovnim podacima, inicijalno poređan po rastućem redosledu prezimena i imena, koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprozorskog tabelarnog izveštaja](#). Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

4.3. Spisak arhiviranih

Odabirom opcije **Spisak arhiviranih** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Pregled zaposlenih - odabir datumskog okvira

SPISAK ARHIVIRANIH

Razlog arhiviranja: **0. SVI ARHIVIRANI**

Pregled podataka za period od: **01.01.2007** do: **20.05.2010**

OK Cancel

Izveštaj **Spisak arhiviranih** se formira na osnovu parametra čijim se unosom podešava okvir izveštaja.

Razlog arhiviranja Ovaj parametar određuje okvir prikazanih arhiviranih na osnovu razloga arhiviranja.

Pregled podataka za period Određuje datumski opseg -period u kome su zaposleni arhivirani. Ako je datum arhiviranja zaposlenog izmedju zadatog početnog i krajnjeg datuma, on će se pojaviti u izveštaju.

Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprozorskog tabelarnog pregleda](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je uradjen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Pregled Spisak arhiviranih snabdeven je dodatnim dugmetom za pozivanje kartona arhiviranog zaposlenog. Dugme je obeleženo ikonicom i klikom na njega dobija se karton arhiviranog zaposlenog za zaposlenog na kome se cursor nalazi u središnjem prozoru jednoprozorskog tabelarnog pregleda. Ovaj izveštaj je moguće pozvati iz izveštaja Spisak arhiviranih i pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde...](#)

4.4. Članovi porodice

Podmeni **Članovi porodice** služi za izradu spiskova članova porodice zaposlenih po različitim osnovama na osnovu podataka unetih u matičnoj evidenciji zaposlenih i podataka o njihovim članovima porodice.

4.4.1. Deca po polu i uzrastu

Odabirom opcije **Deca po polu i starosti** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Pregled dece zaposlenih po polu i starosti - postavljanje parametara pretrage

DECA PO POLU I UZRASTU

Pol: ☐ Muški ☐ Ženski ☒ Oba	Godine starosti: Od: <input type="text" value="0"/> do: <input type="text" value="15"/>
OK Cancel	

Izveštaj **Deca po polu i starosti** se formira na osnovu dva parametra čijim se kombinovanjem podešava okvir izveštaja.

Pol Parametar pol određuje pol dece zaposlenih koja će ući u okvir izveštaja.

Godine starosti U polja Od i do upisuju se minimalna i maksimalna starost dece zaposlenih koja ulaze u okvir izveštaja. Ako se zadaju podrazumevani parametri (minimalno 0 i maksimalno 15 godina) u izveštaj će ući deca zaposlenih od 0 do 15 godina starosti koja zadovoljavaju pol kao uslov.

Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprozorskog tabelarnog pregleda](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Pregled Po polu i starosti snabdeven je dodatnim dugmetom za pozivanje [Kartona zaposlenog](#). Dugme je obeleženo ikonicom i klikom na njega dobija se karton zaposlenog za zaposlenog na kome se cursor nalazi u središnjem prozoru jednoprozorskog tabelarnog pregleda. Ovaj izveštaj je moguće pozvati iz izveštaja Po polu i starosti i pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o stardardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde...](#)

4.4.2. Spisak supružnika zaposlenih

Odabirom opcije **Spisak supružnika zaposlenih** formira se izveštaj u vidu spiska supružnika svih zaposlenih koji su uneti kao članovi porodice zaposlenog sa osnovnim podacima, inicijalno poređan po rastućem redosledu prezimena i imena, koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprozorskog tabelarnog izveštaja](#). Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

4.5. Radni staž

Odabirom opcije **Radni staž** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Unos podataka - odabir meseca

RADNI STAZ

Obračunska godina: <input type="text" value="2010"/>	Mesec: <input style="width: 20px; height: 20px; border: none; background-color: #ADD8E6;" type="button" value=" "/>
OK Cancel	

Izveštaj **Radni staž** se formira na osnovu parametra čijim se unosom podešava okvir izveštaja.

Obračunska godina Polje obračunska godina nije moguće menjati i ono se automatski popunjava računovodstvenom godinom na koju se odnose podaci. U slučaju potrebe za podacima iz druge godine, otvorite odgovarajuću računovodstvenu godinu za tog korisnika.

Mesec Na osnovu unesenog meseca u okviru računovodstvene godine, formira se spisak zaposlenih sa podacima o odgovarajućem radnom stažu za taj mesec. Mesec se unosi kao broj od 1 do 12. Pri odabiru šifre vrste ugovora o radu, na raspolaganju je i odgovarajuća **asistent forma**.

Izveštaj Radni staž sadrži podatke o radnom stažu zaposlenog ostvarenom pre zaposlenja u firmi za koju se radi knjigovodstvo (prethodni radni staž-unosi se u **kartonu zaposlenog**), radnom stažu ostvarenom u firmi i ukupnom radnom stažu, koji predstavlja zbir prethodna dva. U slučaju da je za uneti mesec urađen obračun plate, podaci izveštaja će u potpunosti odgovarati stvarnim podacima, unetim u program za odgovarajući mesec.

U slučaju da za odabrani mesec nije urađen obračun plate, podaci će biti aproksimirani na osnovu trenutno aktivne matične evidencije, što može rezultirati time da se u spisku pojave i zaposleni koji nisu radili unetog meseca sa nerealnim radnim stažom i/ili da radnici koji su tada radili a u međuvremenu su arhivirani budu izostavljeni iz spiska.

Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Ovaj izveštaj je snabdeven dodatnim dugmetom za pozivanje **Kartona zaposlenog**. Dugme je obeleženo ikonicom i klikom na njega dobija se karton zaposlenog za zaposlenog na kome se cursor nalazi u središnjem prozoru jednoprozorskog tabelarnog pregleda. Ovaj izveštaj je moguće pozvati iz izveštaja i pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde...](#)

4.6. Pregled časova rada

Odabirom opcije **Pregled časova rada** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Pregled časova rada po organizacionim jedinicama - odabir org.jed. za pregled

PREGLED CASOVA RADA

• Za odabranu org.jed. Za sve org.jed.

Šifra org.jed.: Naziv:

Obračunska godina: Mesec:

Izveštaj **Pregled časova rada** kao rezultat može formirati dve vrste izveštaja, u zavisnosti od odabranog parametra:

- **Za org.jed.** - ako odaberete ovaj parametar program na osnovu unesene šifre organizacione jedinice daje spisak zaposlenih sa ostvarenim ukupnim brojem radnih sati i iznosom zarade u odabranoj organizacionoj jedinici inicijalno poređan po prezimenu i imenu zaposlenog. Pri odabiru šifre organizacione jedinice, na raspolaganju je i odgovarajuća **asistent forma**.

U slučaju da šifru organizacione jedinice ostavite praznu, biće prikazan spisak zaposlenih kojima nije dodeljena ni jedna organizaciona jedinica.

- **Za sve org jed.** - ako odaberete ovaj parametar formira se spisak zaposlenih, grupisan po organizacionim jedinicama i unutar njih sortiran po prezimenu i imenu zaposlenog.

Obračunska godina Polje obračunska godina nije moguće menjati i ono se automatski popunjava računovodstvenom godinom na koju se odnose podaci. U slučaju potrebe za podacima iz druge godine, otvorite odgovarajuću računovodstvenu godinu za tog korisnika.

Mesec Na osnovu unesenog meseca u okviru računovodstvene godine, formira se odgovarajući spisak zaposlenih. Mesec se unosi kao broj od 1 do 12. Pri odabiru šifre vrste ugovora o radu, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Izveštaj se formira na osnovu podataka unetih kroz [unos radnih sati](#) u podmeniju *Obračun plata* glavnog menija ili korišćenjem opcija DGT forme. U slučaju da je uneto radno angađovanje za zaposlenog u dve ili više organizacionih jedinica predužeće, u slučaju da se izveštaj radi za sve organizacione jedinice, zaposleni će se pojaviti u spisku svake organizacione jedinice za koju su mu uneti radni sati pojedinačno.

Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprozorskog tabelarnog pregleda](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Ovaj izveštaj je snabdeven dodatnim dugmetom za pozivanje [Kartona zaposlenog](#). Dugme je obeleženo ikonicom i klikom na njega dobija se karton zaposlenog za zaposlenog na kome se cursor nalazi u središnjem prozoru jednoprozorskog tabelarnog pregleda. Ovaj izveštaj je moguće pozvati iz izveštaja i pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde...](#)

4.7. Spisak isplaćenih akontacija

Odabirom opcije **Spisak isplaćenih akontacija** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Obračunska godina Polje obračunska godina nije moguće menjati i ono se automatski popunjava računovodstvenom godinom na koju se odnose podaci. U slučaju potrebe za podacima iz druge godine, otvorite odgovarajuću računovodstvenu godinu za tog korisnika.

Postavljanje parametara

AKONTACIJE

Obračunska godina: Mesec:

Redni broj isplate:

Bolovanje preko 30 Porodiljsko Ostali Svi

Mesec Na osnovu unesenog meseca u okviru računovodstvene godine, formira se spisak zaposlenih sa podacima o isplaćenim akontacijama zarade za taj mesec. Mesec se unosi kao broj od 1 do 12. Pri odabiru šifre vrste ugovora o radu, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Redni broj isplate Odabira o kojoj isplati akontacije za taj mesec se radi (ako je isplaćivano više akontacija plate za isti mesec).

U zavisnosti od odabrane opcije, formira se odvojeni spisak samo radnika koji su bili na bolovanju preko 30 dana, porodiljskom odsustvu, ostalih radnika ili zajednički spisak za sve radnike.

Prva tri spiska se mogu dobiti samo ako su uneti radni sati pre pozivanja izveštaja i formiranja isplate akontacije.

Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Na formi jednoprozorskog tabelarnog pregleda sa desne strane se nalazi dugme **Nalozi za plaćanje**. Klikom na ovo dugme pokreće se procedura za formiranje naloga za plaćanje. Pri formiranju naloga za plaćanje uzimaju se u obzir samo podaci za radnike gde je označeno da se isplata vrši na račun zaposlenog. Ovako formirani nalozi se automatski pojavljuju u izveštaju **Nalozi za plaćanje**.

Zbog specifičnosti formata za komunikaciju sa bankama, svaka banka mora biti posebno podržana u programu. Za više podataka o podržanim bankama za elektronsku komunikaciju kontaktirajte proizvodjača software-a.

4.8. Isplata zarada

Podmeni **Isplata zarada** služi za izradu i štampanje isplatnih listića zaposlenih, kao i spiskova za isplatu.

4.8.1. Isplatni listići

Odabirom opcije

Isplatni listići pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja.

Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Obračunska godina Polje obračunska godina nije moguće menjati i ono se automatski popunjava računovodstvenom godinom na koju se odnose podaci. U slučaju potrebe za podacima iz druge godine, otvorite odgovarajuću računovodstvenu godinu za tog korisnika.

Mesec Na osnovu unesenog meseca u okviru računovodstvene godine, formira se spisak zaposlenih sa podacima o odgovarajućoj sumi za isplatu za taj mesec. Mesec se unosi kao broj od 1 do 12. Pri odabiru šifre vrste ugovora o radu, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Izveštaj Isplatni listići sadrži spisak svih zaposlenih za koje je obračunata plata u odgovarajućem mesecu, sa odgovarajućim sumama za isplatu. Iz ovog izveštaja moguće je odštampati isplatni listić za odabranog zaposlenog ili za više zaposlenih odjednom. Štampanje za odabranog zaposlenog vrši se tako što se kursorskim tasterima odaberu podaci

zaposlenog za koga želimo štampu isplatnog listića i kliknemo na dugme

ŠTAMPA ISPLATNIH LISTIĆA

Štampati isplatne listice od šifre:

do:

OK

Cancel

Za štampu isplatnih listića u okviru izveštaja odjednom, potrebno je kliknuti na dugme Štampa svih. Ovo dugme je obeleženo ikonicom .

Opseg štampe je automatski postavljen od zaposlenog sa šifrom 000000001 do zaposlenog sa šifrom 9999999999, što predstavlja sve zaposlene. Naravno šifre zaposlenih koji se nisu našli u okviru izveštaja biće preskočene, t.j. za njih neće biti odštampan prazan isplati listić.

Napomena: Prilikom štampe više isplatnih listića, svaki listić se šalje računaru kao poseban print job.

Ovaj izveštaj je takođe snabdeven i dodatnim dugmetom za pozivanje [Kartona zaposlenog](#). Dugme je obeleženo ikonicom i klikom na njega dobija se karton zaposlenog za zaposlenog na kome se cursor nalazi u središnjem prozoru jednoprziorskog tabelarnog pregleda. Ovaj izveštaj je moguće pozvati iz izveštaja i pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde](#)...

4.8.2. Spisak za isplatu u gotovini

Odabirom opcije **Spisak za isplatu u gotovini** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Unos podataka - odabir meseca

SPISAK ZA ISPLATU U GOTOVINI

Obračunska godina: Mesec:

Obračunska godina Polje obračunska godina nije moguće menjati i ono se automatski popunjava računovodstvenom godinom na koju se odnose podaci. U slučaju potrebe za podacima iz druge godine, otvorite odgovarajuću računovodstvenu godinu za tog korisnika.

Mesec Na osnovu unesenog meseca u okviru računovodstvene godine, formira se spisak zaposlenih sa podacima o odgovarajućem radnom stažu za taj mesec. Mesec se unosi kao broj od 1 do 12. Pri odabiru šifre vrste ugovora o radu, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprziorskog tabelarnog pregleda](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je uradjen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde](#)...

Izveštaj *Spisak isplatu za gotovini* daje spisak radnika koji nemaju unet broj tekućeg računa u kadrovskoj evidenciji radnika sa naznačenom sumom za isplatu inicijalno složen po prezimenu i imenu zaposlenog.

Ovaj izveštaj je snabdeven dodatnim dugmetom za pozivanje **Kartona zaposlenog**. Dugme je obeleženo ikonicom i klikom na njega dobija se karton zaposlenog za zaposlenog na kome se cursor nalazi u središnjem prozoru jednoprozorskog tabelarnog pregleda. Ovaj izveštaj je moguće pozvati iz izveštaja i pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde...](#)

4.8.3. Spisak za isplatu na tekući račun

Odabirom opcije **Spisak za isplatu na tekući račun** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Spisak zaposlenih za isplatu preko ziro racuna - odabir banke

SPISAK ZA ISPLATU NA TEKUCI RACUN

Za odabranu banku Za sve banke

Šifra banke: Naziv:

Obračunska godina: Mesec:

Izveštaj **Spisak za isplatu na tekući račun** kao rezultat može formirati dve vrste izveštaja, u zavisnosti od odabranog parametra:

- **Za odabranu banku** - ako odaberete ovaj parametar program na osnovu unesene šifre banke daje spisak zaposlenih kojima je unet tekući račun i šifra odabrane banke u kartonu zaposlenog sa iznosom zarade za isplatu inicijalno poređan po prezimenu i imenu zaposlenog. Pri odabiru šifre organizacione jedinice, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

U slučaju da šifru organizacione jedinice ostavite praznu, biće prikazan spisak zaposlenih kojima nije dodeljena ni jedna organizaciona jedinica.

- **Za sve banke** - ako odaberete ovaj parametar formira se spisak zaposlenih, grupisan po bankama i unutar njih sortiran po prezimenu i imenu zaposlenog. **Obračunska godina** Pojedinačna godina nije moguće menjati i ono se automatski popunjava računovodstvenom godinom na koju se odnose podaci. U slučaju potrebe za podacima iz druge godine, otvorite odgovarajuću računovodstvenu godinu za tog korisnika.

Mesec Na osnovu unesenog meseca u okviru računovodstvene godine, formira se odgovarajući spisak zaposlenih. Mesec se unosi kao broj od 1 do 12. Pri odabiru šifre vrste ugovora o radu, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Na formi jednoprozorskog tabelarnog pregleda sa desne strane se nalazi dugme **Nalozi za plaćanje**. Klikom na ovo dugme pokreće se procedura za formiranje naloga za plaćanje. Pri formiranju naloga za plaćanje uzimaju se u obzir samo podaci za radnike gde je označeno da se isplata vrši na račun zaposlenog. Ovako formirani nalozi se automatski pojavljuju u izveštaju [Nalozi za plaćanje](#).

Ovaj izveštaj je snabdeven dodatnim dugmetom za pozivanje **Kartona zaposlenog**. Dugme je obeleženo ikonicom i klikom na njega dobija se karton zaposlenog za zaposlenog na kome se cursor nalazi u središnjem prozoru jednoprozorskog tabelarnog pregleda. Ovaj izveštaj je moguće pozvati iz izveštaja i pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde...](#)

4.8.4. Konačni obračun - ukupno

Odabirom opcije

Konačni

obračun -

ukupno

pojavljuje se

ekran za

postavljanje

parametara

izveštaja.

Parametri koji se

unose na ovom

ekranu fino

podešavaju i

određuju okvir

podataka koji će

se naći u

izveštaju.

Postavljanje parametara

KONACNI OBRACUN - UKUPNO

Obračunska godina: Mesec:

Akontacija Obracun Redni broj isplate:

Izveštaj **Konačni obračun** može da se uradi u vezi sa obračunom akontacija i konačnim obračunom plate. Ovo se postavlja odabirom opcije **Akontacija** ili **Obracun**. Pored ovih opcija unose se i sledeća polja

- **Godina** - obračunska godina za koju se rade obračuni plata. Ovo polje je vezano za obračunsku godinu podataka kaoji su odabrani.
- **Mesec** - mesec za koji je uradjena akontacija/obračun plate. Mesec se unosi kao broj od 1 do 12. Pri odabiru šifre vrste ugovora o radu, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Redni broj isplate - redni broj isplate akontacije. Ovo polje je aktivno samo ako je odabранo da se izveštaj formira za akontaciju

Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog štampanog izveštaja.

4.8.5. Analitika sati i bruto iznosa

Odabirom
opcije

**Analitika
sati i bruto
iznosa**

pojavljuje se

ekran za

postavljanje

parametara

izveštaja..

Postavljanje parametara

ANALITIKA SATI I BRUTO IZNOSA

Obračunska godina: Mesec:

Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

|

- **Godina** - obračunska godina za koju se rade obračuni plata. Ovo polje je vezano za obračunsku godinu podataka kaoji su odabrani.
- **Mesec** - mesec za koji je uradjena akontacija/obračun plate. Mesec se unosi kao broj od 1 do 12. Pri odabiru šifre vrste ugovora o radu, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#)

Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog štampanog izveštaja.

4.8.6. Obračun ukupnih primanja, poreza i doprinosa

Odabirom opcije

*Obračun
ukupnih
primanja,
poreza i
doprinosa*

pojavljuje se
ekran za
postavljanje
parametara
izveštaja.

Parametri koji se
unesu na ovom
ekranu fino
podešavaju i
određuju okvir
podataka koji će
se naći u
izveštaju.

Postavljanje parametara

OBRACUN UKUPNIH PRIMANJA,

Obračunska godina: Mesec:

Akontacija Obracun Redni broj isplate:

Izveštaj **Obračun ukupnih primanja, poreza i doprinosa** može da se uradi u vezi sa obračunom akontacija i konačnim
obračunom plate. Ovo se postavlja odabirom opcije **Akontacija** ili **Obracun**. Pored ovih opcija unose se i sledeća polja

- **Godina** - obračunska godina za koju se rade obračuni plata. Ovo polje je vezano za obračunsku godinu podataka
kaoji su odabrani.
- **Mesec** - mesec za koji je uradjena akontacija/obračun plate. Mesec se unosi kao broj od 1 do 12. Pri odabiru šifre
vrste ugovora o radu, na raspolaganju je i odgovarajuća **asistent forma**.
- **Redni broj isplate** - redni broj isplate akontacije. Ovo polje je aktivno samo ako je odabранo da se izveštaj
formira za akontaciju

Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog štampanog izveštaja.

4.8.7. Evidencija isplaćenih zarada i naknada zarada

Odabirom opcije

*Evidencija
isplaćenih
zarada i
naknada zarada*

pojavljuje se
ekran za
postavljanje
parametara
izveštaja.

Parametri koji se
unesu na ovom
ekranu fino
podešavaju i
određuju okvir
podataka koji će
se naći u
izveštaju.

Postavljanje parametara

EVIDENCIJA ZARADA I ISPLACENIH

Obračunska godina: Mesec:

Bolovanje preko 30 Porodiljsko Ostali Svi

Obračunska godina Polje obračunska godina nije moguće menjati i ono se automatski popunjava računovodstvenom
godinom na koju se odnose podaci. U slučaju potrebe za podacima iz druge godine, otvorite odgovarajuću
računovodstvenu godinu za tog korisnika.

Mesec Na osnovu unesenog meseca u okviru računovodstvene godine, formira se spisak zaposlenih sa podacima o isplaćenim akontacijama zarade za taj mesec. Mesec se unosi kao broj od 1 do 12. Pri odabiru šifre vrste ugovora o radu, na raspolaganju je i odgovarajuća **asistent forma**.

Evidencija zarada se može uraditi posebno za sledeće kategorije zaposlenih:

Bolovanje preko 30 - evidencija za zaposlene koji su u odabranom mesecu bili na bolovanju preko 30 dana

Porodiljsko - evidencija za zaposlene koji su u odabranom mesecu koristili porodiljsko odsustvo

Ostali - evidencija za ostale zaposlene koji nisu bili ni na bolovanju niti koristili porodiljsko odsustvo

Svi - evidencija za sve zaposlene

Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Ovaj izveštaj je snabdeven dodatnim dugmetom za pozivanje **Kartona zaposlenog**. Dugme je obeleženo ikonicom i klikom na njega dobija se karton zaposlenog za zaposlenog na kome se cursor nalazi u središnjem prozoru jednoprozorskog tabelarnog pregleda. Ovaj izveštaj je moguće pozvati iz izveštaja i pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde...](#)

4.9. Krediti

Odabirom opcije **Krediti** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Krediti po bankama - postavljanje parametara

KREDITI

Za odabranu banku **Za sve banke**

Šifra banke: **Naziv:**

Obračunska godina: **Mesec:**

Akontacija **Obracun** **Ukupno**

Redni broj isplate:

OK **Odustani**

Izveštaj **Krediti** kao rezultat može formirati dve vrste izveštaja, u zavisnosti od odabranog parametra:

- **Za odabranu banku** - ako odaberete ovaj parametar, program na osnovu unesene šifre banke/kreditora daje spisak zaposlenih koji imaju kredit kod odabrane banke inicialno poređan po prezimenu i imenu zaposlenog. Pri odabiru šifre organizacione jedinice, na raspolaganju je i odgovarajuća **asistent forma**.
- **Za sve banke** - ako odaberete ovaj parametar formira se spisak zaposlenih, grupisan po bankama i unutar njih sortiran po prezimenu i imenu zaposlenog.

U slučaju da jedan zaposleni ima više aktivnih kredita kod jedne banke/kreditora u izveštajima će biti navedene sve aktivne partie kredita za tog zaposlenog posebno.

Obračunska godina Polje obračunska godina nije moguće menjati i ono se automatski popunjava računovodstvenom godinom na koju se odnose podaci. U slučaju potrebe za podacima iz druge godine, otvorite odgovarajuću računovodstvenu godinu za tog korisnika.

Izveštaj krediti može se dobiti odvojeno kredite odbijene od odabrane isplate akontacije, kredite odbijene od konačne isplate i zbirno za sve kredite odbijene u toku meseca (za odabranu ili sve banke). U slučaju da je odabran pregled kredita odbijenih od akontacije potrebno je uneti i polje **Redni broj isplate** u kome se odabira o kojoj isplati akontacije u toku odabranog meseca se radi (u slučaju da je za mesec isplaćeno više akontacija).

Mesec Na osnovu unesenog meseca u okviru računovodstvene godine, formira se odgovarajući spisak zaposlenih. Mesec se unosi kao broj od 1 do 12. Pri odabiru šifre vrste ugovora o radu, na raspolaganju je i odgovarajuća **asistent forma**.

Izveštaj se formira na osnovu podataka unetih kroz [unos kredita](#) u podmeniju *Obustave* podmenija *Obračun plata* glavnog menija ili korišćenjem opcija DGT forme. Na izveštaju su posebno navedene sume predviđene za odbijanje i sume stvarno odbijene prilikom obračuna plate zbog toga što se prilikom odbijanja može desiti da raspoloživa suma plate ne bude dovoljna za odbijanje celokupnog predviđenog iznosa. Više podataka o vrstama i pravilima primjenjenim pri obračunu plate možete naći [ovde...](#)

Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoproporskog tabelarnog pregleda](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

4.10. Samodoprinosi

Odabirom opcije

Samodoprinosi

pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Obračunska godina Polje obračunska godina nije moguće menjati i ono se automatski popunjava računovodstvenom godinom na koju se odnose podaci. U slučaju potrebe za podacima iz druge godine, otvorite odgovarajuću računovodstvenu godinu za tog korisnika.

Mesec Na osnovu unesenog meseca u okviru računovodstvene godine, formira se spisak zaposlenih sa podacima o odgovarajućem radnom stažu za taj mesec. Mesec se unosi kao broj od 1 do 12. Pri odabiru šifre vrste ugovora o radu, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#). Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoproporskog tabelarnog pregleda](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Izveštaj *Samodoprinosi* daje spisak radnika za čije opštine odnosno mesne zajednice stanovanja je doneta odluka o raspisivanju opštinskog, odnosno mesnog samodoprinosa. Procenti, odnosno sume opštinskog i/ili mesnog samodoprinosa se izračunavaju u toku [obračuna plate](#) za odabrani mesec i posebno su navedene. Na izveštaju su posebno navedene sume i predviđene za odbijanje i sume stvarno odbijene prilikom obračuna plate zbog toga što se prilikom odbijanja može desiti da raspoloživa suma plate ne bude dovoljna za odbijanje celokupnog predviđenog iznosa. Više podataka o vrstama i pravilima primjenjenim pri obračunu plate možete naći [ovde...](#)

4.11. Sudske zabrane

Odabirom opcije

Sudske zabrane

pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Unos podataka - odabir meseca

SUDSKE ZABRANE

Obračunska godina: Mesec:

OK Cancel

Obračunska godina Polje obračunska godina nije moguće menjati i ono se automatski popunjava računovodstvenom godinom na koju se odnose podaci. U slučaju potrebe za podacima iz druge godine, otvorite odgovarajuću računovodstvenu godinu za tog korisnika.

Mesec Na osnovu unesenog meseca u okviru računovodstvene godine, formira se spisak zaposlenih sa podacima o odgovarajućem radnom stažu za taj mesec. Mesec se unosi kao broj od 1 do 12. Pri odabiru šifre vrste ugovora o radu, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Izveštaj se formira na osnovu podataka unetih kroz [unos ostalih obustava](#) u podmeniju *Obustave* podmenija *Obračun plata* glavnog menija ili korišćenjem opcija DGT forme. Na izveštaju su posebno navedene sume i predvidjene za odbijanje i sume stvarno odbijene prilikom obračuna plate zbog toga što se prilikom odbijanja može desiti da raspoloživa suma plate ne bude dovoljna za odbijanje celokupnog predviđenog iznosa. Više podataka o vrstama i pravilima primjenjenim pri obračunu plate možete naći [ovde...](#)

Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprozorskog tabelarnog pregleda](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je uredjen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Ovaj izveštaj je snabdeven dodatnim dugmetom za pozivanje [Kartona zaposlenog](#). Dugme je obeleženo ikonicom i klikom na njega dobija se karton zaposlenog za zaposlenog na kome se cursor nalazi u središnjem prozoru jednoprozorskog tabelarnog pregleda. Ovaj izveštaj je moguće pozvati iz izveštaja i pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde...](#)

4.12. Rekapitulacija

Odabirom opcije **Rekapitulacija** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja.

Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Rekapitulacija - odabir organizacione jedinice i meseca za pregled

REKAPITULACIJA

Za odabranu org.jed. Za sve org.jed.

Šifra org.jed.: Naziv:

Obračunska godina: Mesec:

Izveštaj **Rekapitulacija** kao rezultat može formirati dve vrste izveštaja, u zavisnosti od odabranog parametra:

- **Za org.jed.** - ako odaberete ovaj parametar program na osnovu unesene šifre organizacione jedinice daje rekapitulaciju radnog angažovanja po vrstama rada sa ostvarenim ukupnim brojem radnih sati i iznosom zarade za svaku vrstu rada ponaosob. Pri odabiru šifre organizacione jedinice, na raspolaganju je i odgovarajuća **asistent forma**.

U slučaju da šifru organizacione jedinice ostavite praznu, biće prikazana rekapitulacija po vrstama rada zbirno za sve jedinice.

- **Za sve org jed.** - ako odaberete ovaj parametar formira se rekapitulacija po vrstama rada, grupisana po organizacionim jedinicama i unutar njih sortirana po vrsti rada.

Obračunska godina Polje obračunska godina nije moguće menjati i ono se automatski popunjava računovodstvenom godinom na koju se odnose podaci. U slučaju potrebe za podacima iz druge godine, otvorite odgovarajuću računovodstvenu godinu za tog korisnika.

Mesec Na osnovu unesenog meseca u okviru računovodstvene godine, formira se odgovarajući spisak zaposlenih. Mesec se unosi kao broj od 1 do 12. Pri odabiru šifre vrste ugovora o radu, na raspolaganju je i odgovarajuća **asistent forma**.

Izveštaj se formira na osnovu podataka unetih kroz **unos radnih sati** u podmeniju *Obračun plata* glavnog menija ili korišćenjem opcija DGT forme.

Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite **ovde...**

4.13. Izveštaji za državne organe

Podmeni **Izveštaji za državne organe** služi za izradu različitih izveštaja čiji je sadržaj propisan od strane zakonodavca. Sadržaj ovog podmenija se razlikuje u zavisnosti od podešavanja države u kojoj program radi u **Setup-u parametara rada programa**.

[Podešavanja Srbija](#)
[Podešavanja Crna Gora](#)

4.13.1. Poreska prijava o plaćenom porezu - PP OPJ (Srbija)

Odabirom opcije

Poreska prijava o

plaćenom porezu - PP

OPJ pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja.

Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Postavljanje parametara

PORESKA PRIJAVA PP OPJ

Obračunska godina: Mesec:

Akontacija Obracun Redni broj isplate:

Obračunska godina Polje obračunska godina nije moguće menjati i ono se automatski popunjava računovodstvenom godinom na koju se odnose podaci. U slučaju potrebe za podacima iz druge godine, otvorite odgovarajuću računovodstvenu godinu za tog korisnika.

Mesec Na osnovu unesenog meseca u okviru računovodstvene godine, formira se spisak zaposlenih sa podacima o isplaćenim akontacijama zarade za taj mesec. Mesec se unosi kao broj od 1 do 12. Pri odabiru šifre vrste ugovora o radu, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Akontacija/Obracun Da li se izveštaj formira na osnovu podataka o isplati akontacija ili konačnom obračunu.

Redni broj isplate Redni broj isplate akontacije. Ovo polje je aktivno samo u slučaju da je odabrana akontacija a ne konačni obračun.

Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprozorskog tabelarnog pregleda](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

4.13.2 Poreska prijava o plaćenim doprinosima - PP OD (Srbija)

Podmeni **Poreska prijava o plaćenim doprinosima** sadrži opcije koje se koriste za pozivanje funkcije za formiranje i popunjavanje podataka različitih oblika PP OD obrasca. Odabirom odgovarajuće opcije menija, Korisniku je na raspolaganju formiranje sledećih vrsta PP OD obrasca:

1. **Za zaposlene u preduzeću**
2. **Za zaposlene kod preduzetnika**
3. **Za vlasnike**

Odabirom jedne od ovih opcija pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Unos podataka - odabir meseca

PORESKA PRIJAVA PP OD

Obračunska godina: Mesec:

Obračunska godina Polje obračunska godina nije moguće menjati i ono se automatski popunjava računovodstvenom godinom na koju se odnose podaci. U slučaju potrebe za podacima iz druge godine, otvorite odgovarajuću računovodstvenu godinu za tog korisnika.

Mesec Na osnovu unesenog meseca u okviru računovodstvene godine, formira se spisak zaposlenih sa podacima o isplaćenim akontacijama zarade za taj mesec. Mesec se unosi kao broj od 1 do 12. Pri odabiru šifre vrste ugovora o radu, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Razvrstavanje zaposlenih u jedan od ponuđenih izveštaja vrši se na osnovu polja *Status* koje se odabira u okviru Tab-a *Podaci o zaposlenju* [kartona zaposlenog](#).

4.13.3 Poreska prijava o plaćenim doprinosima - PP OD1 (Srbija)

Podmeni **Poreska prijava o plaćenim doprinosima** sadrži opcije koje se koriste za pozivanje funkcije za formiranje i popunjavanje podataka različitih oblika PP OD1 obrasca. Odabirom odgovarajuće opcije menija, Korisniku je na raspolaganju formiranje sledećih vrsta PP OD1 obrasca:

1. [Za zaposlene u preduzeću](#)
2. [Za vlasnike](#)

Odabirom jedne od ovih opcija pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja.

Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Postavljanje parametara

PORESKA PRIJAVA PP OD1

Obračunska godina:	2010	Mesec:	<input type="button" value="..."/>
☒ Akontacija	☐ Obracun	Redni broj isplate:	<input type="button" value="..."/>
		<input type="button" value="OK"/>	<input type="button" value="Odustani"/>

Obračunska godina Polje obračunska godina nije moguće menjati i ono se automatski popunjava računovodstvenom godinom na koju se odnose podaci. U slučaju potrebe za podacima iz druge godine, otvorite odgovarajuću računovodstvenu godinu za tog korisnika.

Mesec Na osnovu unesenog meseca u okviru računovodstvene godine, formira se spisak zaposlenih sa podacima o isplaćenim akontacijama zarade za taj mesec. Mesec se unosi kao broj od 1 do 12. Pri odabiru šifre vrste ugovora o radu, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Akontacija/Obracun Da li se izveštaj formira na osnovu podataka o isplati akontacija ili konačnom obračunu.

Redni broj isplate Redni broj isplate akontacije. Ovo polje je aktivno samo u slučaju da je odabrana akontacija a ne konačni obračun.

Razvrstavanje zaposlenih u jedan od ponuđenih izveštaja vrši se na osnovu polja *Status* koje se odabira u okviru Tab-a *Podaci o zaposlenju* [kartona zaposlenog](#) i drugih podataka unetih u raznim unosima programa .

4.13.4 Specifikacija uplate doprinosa - OS (Srbija)

Odabirom opcije **Specifikacija uplate doprinosa - OS** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Izveštaj
Specifikacija
update doprinosa
- OS se formira
na osnovu zadatih
parametara za
izradu izveštaja.

Obračunska godina Polje
obračunska godina nije
moguće menjati i
ono se automatski
popunjava
računovodstvenom
godinom na koju
se odnose podaci.
U slučaju potrebe
za podacima iz
druge godine,
otvorite
odgovarajući
računovodstvenu
godinu za tog
korisnika.

Postavljanje parametara

SPECIFIKACIJA UPDATE DOPRINOSA -

Obračunska godina: Mesec:

OK Odustani

Mesec Na osnovu unesenog meseca u okviru računovodstvene godine, formira se spisak zaposlenih sa podacima o isplaćenim akontacijama zarade za taj mesec. Mesec se unosi kao broj od 1 do 12. Pri odabiru šifre vrste ugovora o radu, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprozorskog tabelarnog pregleda](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Ovaj izveštaj je snabdeven dodatnim dugmetom za pozivanje [Kartona zaposlenog](#). Dugme je obeleženo ikonicom i klikom na njega dobija se karton zaposlenog za zaposlenog na kome se cursor nalazi u središnjem prozoru jednoprozorskog tabelarnog pregleda. Ovaj izveštaj je moguće pozvati iz izveštaja i pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde...](#)

4.13.5 Pojedinačna poreska prijava o obračunatim porezima i doprinosima - PPP-PD (Srbija)

Odabirom opcije **Pojedinačna poreska prijava o uplaćenim porezima i doprinosima - PPP-PD** automatski se prikazuje standardni [dvoprovorski tabelarni pregled](#), gde se u gornjem prozoru nalaze podaci o automatski formiranim PPP-PD obrascima, a u donjem prozoru stavke izveštaja. U ovom delu nije moguće menjanje podataka izveštaja, već samo njihov pregled, kao i formiranje XML fajla za slanje poreskoj upravi.

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [pregledu zaglavlja ili stavke](#)
- [štampanju PPP-PD obrasca](#)

PPP-PD obrasci se automatski formiraju iz funkcija za unos [Akontacija plate](#) i [Isplata po drugom osnovu](#) klikom na za to predvidjeno dugme ili automatski prilikom izrade [konačnog obračuna plate](#).

Ovaj izveštaj je snabdeven dodatnim dugmetom za pozivanje formiranje XML fajla za slanje RUJP Republike Srbije. Ovaj fajl se formira u odabranom folderu i omogućava njegovo slanje učitavanjem u web aplikaciju E-porezi. Za više informacija o slanju XML fajla korišćenjem portala e-porezi i elektronskom potpisu konsultovati uputstva ili tehničku podršku proizvodjača tih software-a.

4.13.1 Mjesečni izvještaj o obračunatim ličnim primanjima za zaposlene - OPD1 (Crna Gora)

Odabirom opcije **Mjesečni izvještaj o obračunatim licnim primanjima za zaposlene - OPD1** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Obračunska godina

Polje obračunska godina nije moguće menjati i ono se automatski popunjava računovodstvenom godinom na koju se odnose podaci. U slučaju potrebe za podacima iz druge godine, otvorite odgovarajuću računovodstvenu godinu za tog korisnika.

Postavljanje parametara

PORESKA PRIJAVA OPD1

Obračunska godina: Mesec:

Mesec Na osnovu unesenog meseca u okviru računovodstvene godine, formira se spisak zaposlenih sa podacima o isplaćenim akontacijama zarade za taj mesec. Mesec se unosi kao broj od 1 do 12. Pri odabiru šifre vrste ugovora o radu, na raspolaganju je i odgovarajuća asistent forma.

Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog pregleda pre štampe. U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je uradjen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

4.13.2 Godišnji izvještaj o uplaćenim porezima i doprinosima iz ličnih primanja zaposlenog - OPD2 (Crna Gora)

Odabirom opcije **Godišnji izvještaj o uplaćenim porezima i doprinosima iz ličnih primanja zaposlenog - OPD2** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Izveštaj
Godišnji izvještaj o uplaćenim porezima i doprinosima iz ličnih primanja zaposlenog - OPD2 se formira na osnovu zadatog početnog i krajnjeg datuma unutar tekuće knjigovodstvene godine..

Poreska prijava OPD2 - postavljanje parametara

PORESKA PRIJAVA OPD2

Pregled podataka za period od: do

Datume koji određuju okvir ugovora treba upisati u formatu dd.mm.yyyy. Rezultat je spisak zaposlenih sa odgovarajućim kolonama sortiran po šifri zaposlenog.

Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je uredjen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde](#).

Ovaj izveštaj je snabdeven dodatnim dugmetom za pozivanje **Kartona zaposlenog**. Dugme je obeleženo ikonicom i klikom na njega dobija se karton zaposlenog za zaposlenog na kome se cursor nalazi u središnjem prozoru jednoprozorskog tabelarnog pregleda. Ovaj izveštaj je moguće pozvati iz izveštaja i pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde](#)...

Odabirom dugmeta Štampa štampa se OPD2 obrazac za zaposlenog na kome se trenutno nalazi cursor u okviru izveštaja. Štampa OPD2 obrazaca za sve zaposlene se vrši klikom na dugme **Štampa svih**.

4.13.3 Godišnji izvještaj o uplaćenim porezima i doprinosima iz i na lična primanja zaposlenih - OPD3 (Crna Gora)

Odabirom opcije **Godišnji izvještaj o uplaćenim porezima i doprinosima iz i na lična primanja zaposlenih - OPD3** formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**. U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je uredjen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde](#)...

Ovaj izveštaj je snabdeven dodatnim dugmetom za pozivanje **Kartona zaposlenog**. Dugme je obeleženo ikonicom i klikom na njega dobija se karton zaposlenog za zaposlenog na kome se cursor nalazi u središnjem prozoru jednoprozorskog tabelarnog pregleda. Ovaj izveštaj je moguće pozvati iz izveštaja i pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde](#)...

Odabirom dugmeta Štampa štampa se OPD3 obrazac sa podacima svih zaposlenih koji ulaze u opseg izveštaja.

4.14. Dobrovoljno osiguranje

Odabirom opcije **Dobrovoljno osiguranje** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Ispaceno dobrovoljno osiguranje po fondovima - postavljanje parametara

DOBROVOLJNO OSIGURANJE

Za odabrani fond Za sve fondove

Šifra fonda: Naziv:

Obračunska godina: Mesec:

OK Odustani

Izveštaj **Dobrovoljno osiguranje** kao rezultat može formirati dve vrste izveštaja, u zavisnosti od odabranog parametra:

- **Za odabrani fond** - ako odaberete ovaj parametar program na osnovu unesene šifre fonda osiguranja daje spisak polisa po kojima postoji obaveza uplate premije osiguranja fondu od strane preduzeća. **U opseg ovog izveštaja ulaze samo one polise kog kojih je odabrana opcija Automatsko odbijanje isplate-transfer**. Pri odabiru šifre organizacione jedinice, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).
- **Za sve fondove**- ako odaberete ovaj parametar formira se spisak polisa po fondovima osiguranja i zaposlenima za sve fondove

Obračunska godina Polje obračunska godina nije moguće menjati i ono se automatski popunjava računovodstvenom godinom na koju se odnose podaci. U slučaju potrebe za podacima iz druge godine, otvorite odgovarajuću računovodstvenu godinu za tog korisnika.

Mesec Na osnovu unesenog meseca u okviru računovodstvene godine, formira se odgovarajući spisak zaposlenih. Mesec se unosi kao broj od 1 do 12. Pri odabiru šifre vrste ugovora o radu, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Izveštaj se formira na osnovu podataka unetih kroz [unos dovrovoljnog osiguranja](#) u podmeniju *Obustave podmenija* Obračun *plata* glavnog menija ili korišćenjem opcija DGT forme.

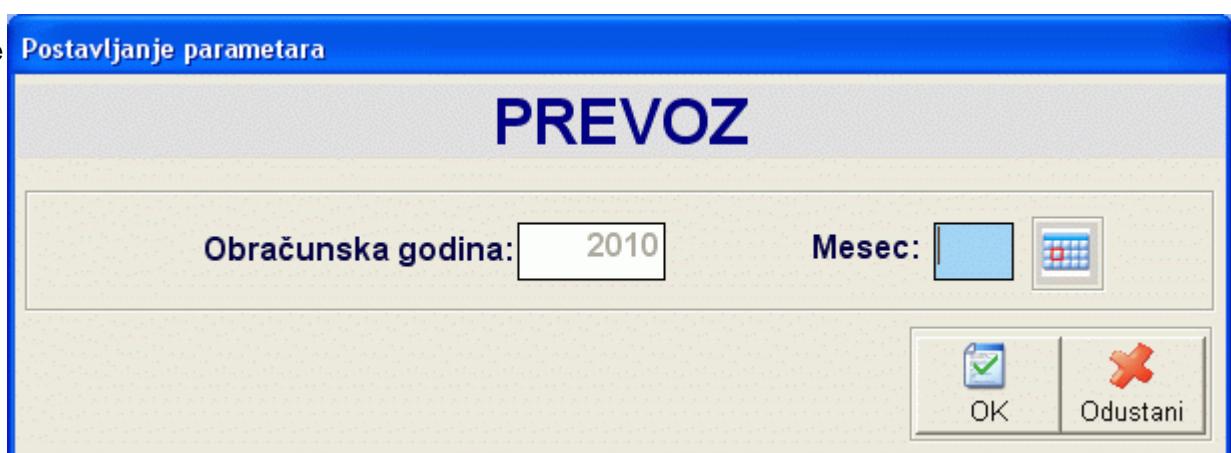
Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprozorskog tabelarnog pregleda](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

4.15. Liste za isplatu dodataka

Podmeni **Liste za isplatu dodataka** služi za izradu spiskova zaposlenih sa podacima za isplatu dodataka na platu za odabranu vrstu dodatka. Na listi se štampaju samo oni kod kojih je iznos odabrane vrste dodatka različit od nule.

4.15.1 Prevoz

Odabirom opcije **Prevoz** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Obračunska godina Polje obračunska godina nije moguće menjati i ono se automatski popunjava računovodstvenom godinom na koju se odnose podaci. U slučaju potrebe za podacima iz druge godine, otvorite odgovarajuću računovodstvenu godinu za tog korisnika.

Mesec Na osnovu unesenog meseca u okviru računovodstvene godine, formira se odgovarajući spisak zaposlenih. Mesec se unosi kao broj od 1 do 12. Pri odabiru šifre vrste ugovora o radu, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Izveštaj se formira na osnovu podataka unetih kroz [Dodataka](#) u podmeniju *Obračun plata* glavnog menija ili korišćenjem opcija DGT forme.

Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprozorskog tabelarnog pregleda](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

4.15.2 Topli obrok

Odabirom opcije

Topli obrok

pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja.

Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Postavljanje parametara

TOPLI OBROK

Obračunska godina: Mesec:
 OK Odustani

Obračunska godina Polje obračunska godina nije moguće menjati i ono se automatski popunjava računovodstvenom godinom na koju se odnose podaci. U slučaju potrebe za podacima iz druge godine, otvorite odgovarajuću računovodstvenu godinu za tog korisnika.

Mesec Na osnovu unesenog meseca u okviru računovodstvene godine, formira se odgovarajući spisak zaposlenih. Mesec se unosi kao broj od 1 do 12. Pri odabiru šifre vrste ugovora o radu, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Izveštaj se formira na osnovu podataka unetih kroz [Dodatka](#) u podmeniju *Obračun plata* glavnog menija ili korišćenjem opcija DGT forme.

Klikom na taster OK formira se izveštaj koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprozorskog tabelarnog pregleda](#). U nazivu izveštaja je naznačeno na osnovu kojih podataka je urađen. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

4.16 Nalozi za prenos

Forma **Nalozi za prenos** služi za rad sa nalozima za žiralni prenos sredstava-plaćanje sa tekućeg računa kod poslovne banke. Ovde se vodi evidencija kako sa automatski formiranim nalozima za plaćanje iz izveštaja [Spisak isplaćenih akontacija](#) i [Spisak za isplatu na tekući račun](#), a postoji mogućnost i ručnog unosa, ažuriranja i brisanja naloga za plaćanje banci

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje [standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled](#). U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada definisanim nalozima za prenos i uneti novi.

Dodatak: procedure [unosa](#), [ažuriranja](#) i [brisanja](#) zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima.

U nalogu za prenos se unose polja vezana za podatke o iznosu, svrsi i vrsti plaćanja, kao i podaci o primaocu. Podaci o uplatiocu, kao i valuti plaćanja se automatski popunjavaju podacima unetim u [setup-u korisnika](#) i [setup-u opcija rada programa](#).

Nalozi za placanje - unos/promena zapisa

NALOZI ZA PLACANJE-UNOS

Uplatilac: Naziv: ABIT informatika d.o.o. Mesto: Kragujevac	Šifra placanja: 	Valuta: Din	Iznos: 0,00
Svrha uplate: 		Racun uplatioca: 200-2332250101005-38	
Primalac: Naziv: 		Racun primaoca: 	
Mesto: 		Datum valute: 28.03.2014	
		 Potvrdi	 Odustani

U slučaju da je poslovna banka korisnika, odnosno software banke za e-banking podržan od strane proizvođača programa, moguće je automatsko formiranje fajla sa nalozima za prenos u elektronskoj formi pogodnoj za upload u program za e-banking. Formiranje fajla vrši se klikom na dugme Za banku. Pri formiranju fajla za banku biće uzeti u obzir samo nalozi za plaćanje koji prethodno nisu bili poslati i markirani su za plaćanje.

Markiranje naloga za plaćanje vrši se klikom na dugme **Za plaćanje** ako je potrebno markirati za plaćanje samo nalog na kome se nalazi cursor ili dugmetim **Svi za plaćanje** čime se za plaćanje markiraju svi neplaćeni nalozi u okviru tabele.

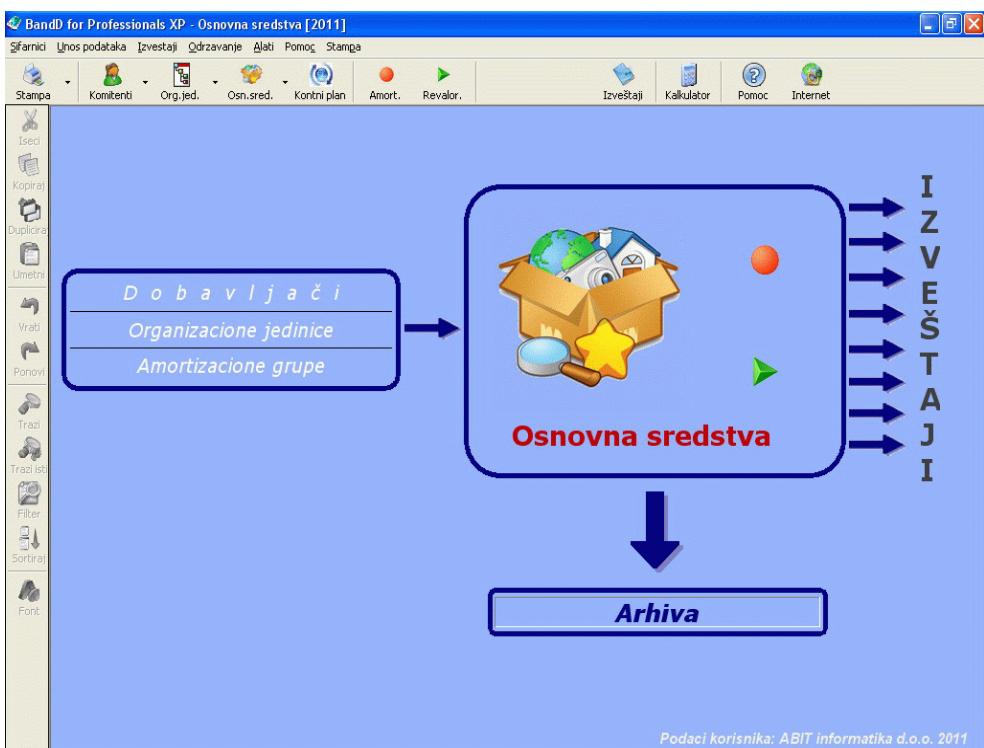
Osnovna sredstva - Modul za obračun vrednosti osnovnih sredstava

Programski modul **Osnovna sredstva** je namenjen za obračun vrednosti osnovnih sredstava preduzeća, organizacija, budžetskih ustanova, privatnih preduzetnika i drugih pravnih i fizičkih lica koja vode dvojno knjigovodstvo.

Ovaj programske modul pokriva sve potrebe vezane za evidenciju osnovnih sredstava, amortizacione i revalorizacione liste kao i osnovne, zakonom propisane izveštaje.

Pri startovanju modula, potrebno je izabrati podatke korisnika/knjigovodstvenu godinu i prijaviti se sistemu unoseći svoje korisničko ime i lozinku. Od nivoa koji je dodeljen korisničkom imenu zavisiće i prava koja korisnik ima unutar programskog modula.

Više podataka o načinu prijavljivanja možete naći [ovde...](#)

Glavni meni

Startovanjem modula Osnovna sredstva na ekranu se pojavljuje **Glavni meni** kao glavni ekran za navigaciju kroz opcije programskega modula. Za generalno objašnjenje delova i opcija glavnog menija kliknite [ovde...](#)

Glavni meni programskega modula Osnovna sredstva podeljen je na više logičkih celina-podmenija i to:

- [Šifarnici](#)
- [Unos podataka](#)
- [Izveštaji](#)
- [Održavanje](#)
- [Alati](#)
- [Prenos podataka](#)
- [Pomoć](#)
- [Stampa](#)

1. Šifarnici

Podmeni **Šifarnici** sadrži sve šifarnike neophodne za funkcionisanje programskega modula. Isti šifarnici su zajednički za sve module tako da su podaci uneti u jednom modulu u šifarnik vidljivi i u ostalim modulima. To znači da je sve jedno da li ćete Komitenta (Dobavljača/Kupca) uneti u modulu Osnovna sredstva, FinProXP, RobProXP ili MatProXP - on će biti vidljiv iz sva tri modula. Za pregled spiska svih raspoloživih šifarnika u programu kliknite [ovde...](#)

Da bi se omogućio pravilan rad programa, svaka šifra uneta u šifarnik mora da bude jedinstvena na nivou celog programa.

Podaci se u pojedine šifarnike mogu uneti i direktno prilikom unosa dokumenata. Ovo važi za šifarnike u kojima je potreban češći unos novih podataka kao što su **Šifarnik komitenata** ili **Kontni plan**. Svim šifarnicima potrebnim za rad programskog modula moguće je pristupiti iz **Menija sa podmenijima**, a pojedinim je moguće pristupiti i preko **Glavnog toolbar-a** i/ili dugmadi **DGT forme**.

Preko podmenija **Šifarnici** u programskom modulu Osnovna sredstva može se pristupiti sledećim šifarnicima:

- [**Komitenti \(Dobavljači/Kupci\)**](#)
- [**Organizacione jedinice**](#)
- [**Amortizacione grupe**](#)
- [**Kontni plan**](#)
- [**Poreske tarife**](#)
- [**Vrste mašina**](#)
- [**Vrednost boda**](#)

Odabirom opcije **Zatvori program** izlazimo iz programskog modula Osnovna sredstva i vraćamo se u **Osnovni meni programa**.

2. Unos podataka

Podmeni **Unos podataka** sadrži opcije za formiranje i unos dokumenata na osnovu kojih se kasnije formiraju odgovarajući izveštaji u okviru ovog ili drugih programske modula. BandD for Professionals XP, kao integrisani poslovni sistem, koristi podatke unete jednom i na jednom mestu za formiranje mnoštva izveštaja u istom ili drugim programskim modulima. Svaka promena podataka u dokumentima, automatski se odražava i na izveštaje koji se formiraju prilikom pozivanja.

Podmeni Unos podataka programskog modula Osnovna sredstva sadrži sledeće opcije:

- [**Karton osnovnog sredstva**](#)
- [**Amortizacija**](#)
- [**Revalorizacija**](#)
- Podmeni **Popis**
 - [**Popisna lista**](#)
- [**Arhiva osnovnih sredstava**](#)

2.1 Karton osnovnog sredstva

Karton osnovnog sredstva služi za definisanje svih osnovnih sredstava, kao i pregled stanja nabavne, otpisane i trenutne vrednosti sredstva u svakom trenutku. Osnovna sredstva se mogu podeliti na više amortizacionih grupa koje se definišu u **šifarniku amortizacionih grupa**. Osnovna sredstva se mogu naknadno unositi, kako korišćenjem šifarnika, tako i direktno u unosu dokumenta (Amortizacije i Revalorizacije) iz odgovarajuće **asistent forme**.

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje **standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled**.

U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada unetim osnovnim sredstvima i definisati nova.

Dodatak: procedure [unosa](#), [ažuriranja](#), [pregleda](#), [brisanja](#) zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima, kao i [štampanja dokumenta](#).

Pored kontrola uobičajenih za ovu vrstu pregleda, korisniku je na raspolaganju su i dugmad **Intervencije** i **Rashod**.

Korišćenjem dugmeta **Intervencije** dobija se hronologija intervencija na odabranom osnovnom sredstvu/mašini. Svaki od zapisa vezanih za intervenciju sadrži podatke vrsti intervencije, tekstualni opis same intervencije, datum i vreme početka i završetka intervencije kao i podatke o početnom i krajnjem stanju eventualnih brojača. Takodje je i predviđen podatak o datumu odnosno stanju brojača kada bi trebalo preduzeti sledeći redovan servis mašine, kao i polje za slobodan unos napomene vezane za tu intervenciju.

Korišćenjem dugmeta **Arhiviranje** startuje se [funkcija za arhiviranje odabranog osnovnog sredstva](#). Više o arhiviranju osnovnog sredstva možete naći [ovde...](#)

Prilikom definisanja, osnovno sredstvo mora biti priključeno nekoj amortizacionoj grupi koja je prethodno definisana u **šifarniku amortizacionih grupa**. U slučaju da se osnovnom sredstvu, prilikom otvaranja kartona, dodeli stopa amortizacije sredstva od 0% automatski se prilikom amortizacije kao stopa amortizacije za to sredstvo uzima stopu amortizacione grupe kojoj sredstvo pripada. Ako korisnik smatra da mu rad sa amortizacionim grupama nije potreban, može da definiše jednu grupu u koju bri srstao sva osnovna sredstva i svakom sredstvu dodeljuje posebnu stopu amortizacije sredstva.

Karton osnovnog sredstva sadrži sledeća polja:

Polje	Opis
Šifra sredstva	Šifra osnovnog sredstva. Šifra se automatski generiše u slučaju da je u setup-u programa uključeno Automatsko davanje šifri. Korisnik može da "prekuca" ponuđenu šifru. Šifra osnovnog sredstva mora biti jedinstvena na nivou firme uključujući i arhivirana osnovna sredstva.
Naziv	Naziv osnovnog sredstva.
Amortizaciona grupa	Šifra amortizacione grupe kojoj osnovno sredstvo logički pripada. Uneta šifra mora prethodno da bude definisana u šifarniku amortizacionih grupa . Odabirom amortizacione grupe, automatski se popunjavaju polja <i>Grupna stopa amortizacije</i> i <i>Naziv grupe</i> . Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma...
Tarifni broj	Tarifni broj poreza (PDV-a) koji se obračunava na dato osnovno sredstvo u slučaju prodaje. Uneti tarifni broj mora prethodno da bude definisan u šifarniku poreskih tarifa . Odabirom poreske tarife, automatski se popunjavaju polja <i>Stopa</i> i <i>Naziv tarife</i> . Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma...
Šifra org.jed.	Šifra organizacione jedinice preduzeća kojoj je pridruženo osnovno sredstvo. Opciono polje koje se može ostaviti praznim, a njegov unos omogućava funkcionisanje dodatnih izveštaja. Uneta šifra organizacione jedinice mora prethodno da bude definisana u šifarniku organizacionih jedinica . Odabirom šifre organizacione jedinice, automatski se popunjava polje <i>Naziv</i> . Klikom

	na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma...
Šifra dobavljača	Šifra dobavljača osnovnog sredstva. Opciono polje koje se može ostaviti praznim, a njegov unos omogućava funkcionisanje dodatnih izveštaja. Uneta šifra dobavljača mora prethodno da bude definisana u šifarniku komitenata . Odabirom šifre dobavljača, automatski se popunjava polje Naziv i Obveznik PDV ako se radi o komitentu koji je u sistemu PDV-a. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma...
Inventarski broj	Inventarski broj osnovnog sredstva
Datum nabavke	Datum nabavke osnovnog sredstva
Stvarna nab.vrednost	Stvarna nabavna vrednost osnovnog sredstva u trenutku nabavke. Ako je za stvarnu nabavnu vrednost uneta 0, program će upozoriti korisnika, ali će uz potvrdu dopustiti unos vrednosti 0
Konto	Sintetički konto iz kontnog plana. Opciono polje koje se može ostaviti praznim, a njegov unos omogućava funkcionisanje dodatnih izveštaja. Uneto sintetički konto mora prethodno biti definisan u kontnom planu . Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma...
Grupna stopa amortizacije(%) ¹	Godišnja stopa amortizacije za amortizacionu grupu kojoj je osnovno sredstvo pridruženo. Polje se automatski popunjava odabirom odgovarajuće grupe.
Stopa amortizacije sredstva (%) ¹	Godišnja stopa amortizacije osnovnog sredstva. Videti napomenu ¹
Nabavna vrednost	Trenutna nabavna vrednost osnovnog sredstva
Otpisana vrednost	Trenutna otpisana vrednost osnovnog sredstva
Trenutna vrednost	Trenutna vrednost osnovnog sredstva
Proizv.mašina	Da li je uneto osnovno sredstvo proizvodna mašina. U slučaju da se polje čekira, automatski se omogućava unos polja vezanih za vrstu mašine. Takođe, ako je omo polje odabранo osnovno sredstvo će se automatski pojaviti u šifarniku mašina unutar modula za materijalno knjigovodstvo MatProXP
Šifra vr.mašine.	Šifra vrste mašine. Polje se unosi samo ako je čekirano polje Proizv.mašina. Uneta šifra vrste mašine mora prethodno da bude definisana u šifarniku vrsta mašina . Odabirom šifre vrste mašine, automatski se popunjava polje Naziv. Klikom na dugme pored polja može se pozvati odgovarajuća asistent forma...
Aktiviraj sredstvo ²	Čekirano ako je sredstvo aktivirano/dečekirano ako sredstvo nije aktivirano
Datum aktiviranja ²	Datum aktiviranja osnovnog sredstva

1 U slučaju da je osnovnom sredstvu dodeljena stopa sredstva 0% automatski se prilikom amortizacije kao stopa amortizacije za to sredstvo uzima stopa amortizacione grupe kojoj sredstvo pripada.

2 Aktiviranje osnovnih sredstava Čekiranjem opcije Aktiviraj sredstvo vrši se priprema za aktiviranje osnovnog sredstva. Novo kupljeno sredstvo može biti odmah ili naknadno aktivirano. Naknadno aktiviranje sredstva se vrši tako što se udje u ažuriranje podataka odgovarajućeg osnovnog sredstva i obeleži (čekira) polje Aktiviraj sredstvo. Od trenutka aktivacije sredstvo biva uzeto u obzir prilikom Amortizacije i Revalorizacije osnovnih sredstava, a mogućnost ažuriranja pojedinih polja biva isključena. Sredstvo se aktivira pod unetim datumom aktiviranja klikom na dugme za potvrdu ispravnosti unosa podataka.

Napomena: Jednom aktivirano sredstvo nije moguće naknadno deaktivirati.

Arhiviranje osnovnog sredstva

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje ekran za arhiviranje osnovnog sredstva u kome možemo odrediti datum arhiviranja osnovnog sredstva i odabrati jedan od tri razloga arhiviranja.

Arhiviranje osnovnog sredstva je bespovratna funkcija i jednom arhivirano sredstvo se ne može vratiti u spisak aktivnih osnovnih sredstava.

Arhiviranje osnovnog sredstva je bespovratna funkcija i jednom arhivirano sredstvo se ne može vratiti u spisak aktivnih osnovnih sredstava.

2.2 Amortizacija

Klikom na opciju Amortizacija dobija se spisak svih urađenih amortizacionih lista. Amortizaciona lista se automatski formira unosom iz standardnog [dvoprovorskog tabelarnog pregleda](#).

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavlja dokumenta ili stavke](#)
- [brisanju dokumenta ili stavke](#)
- [štampanju dokumenta](#)

Šifra sred.	Naziv sredstva	Grupa stam.	St.am.sred.	Stopa am.	Nabavna vred.	Otpisana vred.	Trenutna vred.	Iznos am.	Nova otp.vred.	Nova tren.vred.
0000000006	234523452345		20,00	1,00	20.000.000,00	0,00	20.000.000,00	16.666,67	16.666,67	19.983.330,00

Svaka amortizacija u programu BandD for Professionals XP radi se automatski od datuma zadnje promene relevantnih podataka osnovnog sredstva (datuma aktiviranja, zadnje prethodne amortizacije ili revalorizacije vrednosti tog sredstva) do unetog datuma amortizacione liste.

Između datuma zadnje promene i datuma amortizacije računa se broj proteklih meseci i amortizacija radi u skladu sa tim. U slučaju da nije protekao ni jedan pun mesec od zadnje promene amortizacija tog sredstva neće biti urađena.

Prilikom izrade automatske amortizacije, u obzir se uzimaju samo osnovna sredstva koja su aktivirana a nisu još arhivirana.

Startovanjem procedure za unos zaglavlja amortizacione liste otvara se prozor za unos broja i datuma amortizacije, kao i ostalih parametara za njeno formiranje. Način formiranja amortizacione liste određuje se pomoću kontrole odabira opcija *Automatska amortizacija*.

U programu BandD for Professionals XP moguće je automatsko formiranje amortizacionih lista osnovnih sredstava na tri načina:

- **Za sva sredstva** - ova opcija uključuje automatsku izradu amortizacije pod datumom amortizacije za sva sredstva koja ispunjavaju uslov da mogu biti amortizovana;
- **Za odabranu grupu** - ova opcija uključuje automatsku izradu amortizacije za sredstva koja pripadaju odabranoj amortizacionoj grupi i ispunjavaju uslov da mogu biti amortizovana. Odabirom ove opcije uključuje se pristup polju za unos amortizacione grupe, kao i pristup odgovarajućoj [asistent formi](#);
- **Isključeno** - ova opcija isključuje automatsko popunjavanje liste i izradu amortizacije i otvara samo zaglavje amortizacije uz potrebu da se stavke amortizacije ubace ručno.

U slučaju da se odabere opcija Isključeno, može se koristiti funkcija za unos stavke amortizacije. Ova funkcija na osnovu odgovarajućeg osnovnog sredstva, automatski radi amortizaciju vrednosti sredstva od datuma zadnje promene do datuma unetog na zaglavju amortizacije (za ceo broj proteklih meseci).

Amortizacija svakog osnovnog sredstva radi se u skladu sa definisanim stopama amortizacije za amortizacionu grupu, odnosto sredstvo kako je to objašnjeno u poglavљу [2.1 Karton osnovnog sredstva](#).

Brisanje cele amortizacije ili stavke amortizacije moguće je samo u slučaju da je datum te amortizacije jednak sa datumom zadnja promene odabranog osnovnog sredstva.

Napomena: Nije preporučljivo raditi amortizaciju i revalorizaciju osnovnih sredstva za isti datum.

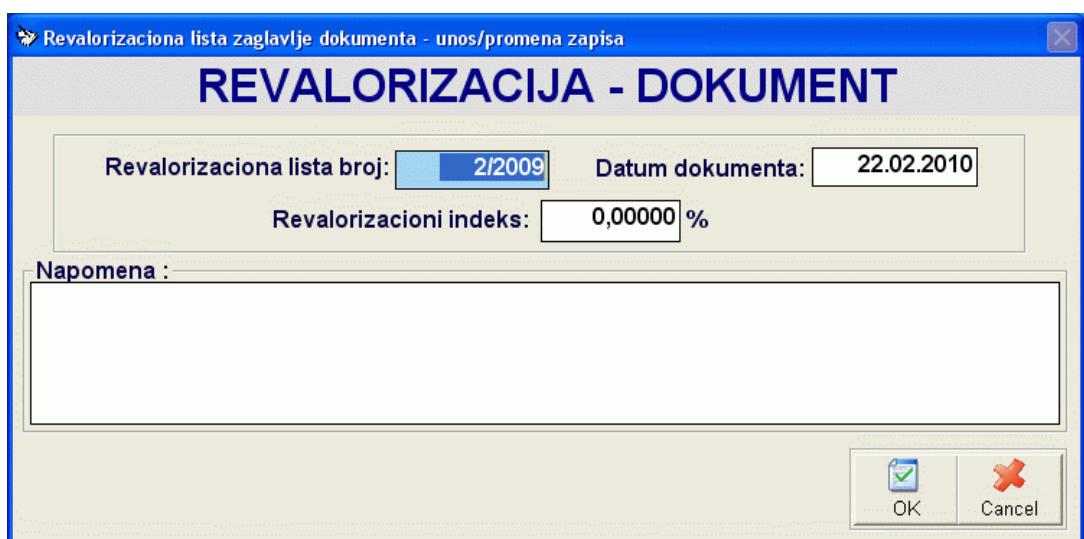
2.3 Revalorizacija

Klikom na opciju Revalorizacija dobija se spisak svih urađenih revalorizacionih lista. Revalorizaciona lista se automatski formira unosom iz standardnog [dvoprovorskog tabelarnog pregleda](#).

Više informacija o korišćenju funkcija dvoprovorskog tabelarnog pregleda možete naći [ovde...](#)

Više podataka o osnovnom:

- [unosu zaglavlja dokumenta ili stavke](#)
- [brisanju dokumenta ili stavke](#)
- [štampanju dokumenta](#)

Revalorizacija treba da se uradi posle uradjene amortizacije i drugih promena koje utiču na status osnovnih sredstava (datum zadnje pormene). U slučaju da neko osnovno sredstvo nije pre revalorizacije amortizovano za ceo vremenski period do datuma revalorizacije, njegova nakdanda amortizacija za taj period neće biti moguća.

Startovanjem procedure za unos zaglavlja revalorizacione liste otvara se prozor za unos broja i datuma revalorizacije, kao i revalorizacionog indeksa. Ovo je procenat za koji će nabavna, otpisana i trenutna vrednost svih sredstava biti jednokratno uvećane. Revalorizacija se automatski radi za sva osnovna sredstva koja su aktivirana a nisu još arhivirana. Nije moguća izrada revalorizacije za grupu sredstava ili pojedinačno sredstvo.

Brisanje cele revalorizacije moguće je samo u slučaju da je datum te revalorizacije jednak sa datumom zadnje promene odabranog osnovnog sredstva.

Napomena: Nije preporučljivo raditi amortizaciju i revalorizaciju osnovnih sredstva za isti datum.

2.4 Popisna lista

Opcija *Popisna lista* podmenija **Popis** služi za formiranje i štampanje popisne liste osnovnih sredstava radi omogućavanja komisiji za popis da fizički izvrši popis osnovnih sredstava, popunjavanjem polja na odštampanom obrascu.

Moguće je formiranje popisne liste za sve organizacione jedinice ili samo za odabranu organizacionu jedinicu, uključujući i popisnu listu za osnovna sredstva koja nisu priključena ni jednoj definisanoj organizacionoj jedinici. U slučaju da se želi popis samo za sredstva koja nisu priključena ni jednog organizacionoj jedinici, treba odabrati opciju *Za odabranu org.jed.* i polje *Šifra org.jed.* ostaviti prazno.

Popisna lista se na ekranu prikazuje u obliku standardnog [jednoprovorskog tabelarnog pregleda](#).

Štampanje dokumenta za sve organizacione jedinice podrazumeva početak štampanja za svaku organizacionu jedinicu na sledećem listu. Više podataka o osnovnom [štampanju dokumenta](#) možete naći [ovde...](#)

2.5 Arhiva osnovnih sredstava

Odabirom opcije Arhiva osnovnih sredstava ulazi se u pregled podataka o prethodno arhiviranim osnovnim sredstvima. Ovaj pregled se prikazuje u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog pregleda**.

Karton arhiviranog osnovnog sredstva sadrži sve podatke kao i karton aktivnog osnovnog sredstva pre i posle njegovog aktiviranja, uz dodatak podataka o datumu i razlogu arhiviranja osnovnog sredstva, kao i prodajnoj ceni, u slučaju da je razlog arhiviranja prodaja.

Više podataka o osnovnom:

- [pregledu zaglavlja dokumenta ili stavke](#)
- [stampanju dokumenta](#)

3. Izveštaji

Sastavni deo podmenija **Izveštaji** su funkcije koje se koriste za dobijanje predvidjenih standardizovanih izveštaja unutar programa, bilo da je reč o dokumentima čiji je izgled i sadržaj propisan od strane zakonodavca, bilo da se radi o nezvaničnim izveštajima koji olakšavaju pregled podataka. Svim izveštajima programskog modula moguće je pristupiti iz [Menija sa podmenijima](#), a pozivanje većine stavki menija **Izveštaji** može se uraditi na drugi način korišćenjem [QA menija](#) u slučaju da je u [setup-u opcija programa](#) uključen rad sa [DGT formama](#).

Napomena: Pojedini izveštaji pozvani iz jednog modula mogu se oslanjati na podatke koji se unoše u drugim modulima programa.

Podmeni **Izveštaji** programskog modula Osnovna sredstva sadrži sledeće izveštaje i podmenije:

- [Pregled osn.sred po grupama](#)
- [Pregled osn.sred po kontima](#)
- [Pregled osn.sred po org.jed.](#)
- Podmeni **Karton osnovnog sredstva**
 - [Osnovna sredstva](#)
 - [Arhiva osnovnih sredstava](#)
- [Pregled nabavljenih osn.sred.](#)
- [Pregled aktiviranih osn.sred.](#)
- [Pregled arhiviranih osn.sred.](#)
- [Nalozi za prenos](#)

3.1 Pregled osn.sred. po grupama

Odabirom
opcije
**Pregled
osn.sred. po
grupama**
pojavljuje se
ekran za
postavljanje
parametara
izveštaja.
Parametri
koji se unose
na ovom
ekranu fino
podešavaju i
određuju
okvir
podataka koji
će se naći u
izveštaju.

Pregled osnovnih sredstava po amortizacionim grupama - odabir grupe za pregled

PREGLED OSN.SRED.PO GRUPAMA

Šifra am.grupe: Naziv:

OK Cancel

Izveštaj **Pregled osn.sred. po grupama** daje informaciju o osnovnim sredstvima koja su u unisu podataka kartona osnovnog sredstva pridružena odgovarajućoj amortizacionoj grupi ili spisak svih osnovnih sredstava podeljen po amortizacionim grupama.

Šifra am.grupe Ako se želi pregled za jednu amortizacionu grupu u polje **Šifra am.grupe** treba uneti šifru amortizacione grupe za koju se želi pregled. Pri odabiru šifre amortizacione grupe, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#). U slučaju da polje **Šifra am.grupe** ostavite prazno, klikom na dugme **OK** biće prikazan izveštaj za sva osnovna sredstva grupisan po amortizacionim grupama kojima pojedina osnovna sredstva pripadaju.

Klikom na taster **OK** formira se izveštaj Pregled osnovnih sredstava po amortizacionim grupama koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprozorskog tabelarnog izveštaja](#). Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Pregled osnovnih sredstava po amortizacionim grupama snabdeven je dodatnim dugmetom za pozivanje [Kartona osnovnog sredstva](#). Dugme je obeleženo ikonicom 📁 i klikom na njega dobija se Karton odgovarajućeg osnovnog sredstva. Karton osnovnog sredstva je moguće pozvati iz pregleda osnovnih sredstava po amortizacionim grupama i pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde...](#)

3.2 Pregled osn.sred. po kontima

Odabirom
opcije
Pregled
osn.sred. po
kontima
pojavljuje se
ekran za
postavljanje
parametara
izveštaja.
Parametri
koji se unose
na ovom
ekranu fino
podešavaju i
određuju
okvir
podataka koji
će se naći u
izveštaju.

Pregled osnovnih sredstava po kontima - odabir konta za pregled

PREGLED OSN.SRED.PO KONTIMA

Za odabrani konto Za sva konta

Konto: Naziv:

 OK Cancel

Izveštaj **Pregled osn.sred. po kontima** daje informaciju o osnovnim sredstvima koja su u unisu podataka kartona osnovnog sredstva pridružena odgovarajućem sintetičkom kontu iz kontnog plana ili spisak svih osnovnih sredstava grupisan po sintetičkim kontima.

Izveštaj može biti formiran na dva načina:

- **Za odabrani konto** - u okvir izveštaja ulaze podaci osnovnih sredstava pridruženih unetom kontu. Ako se želi spisak osnovnih sredstava koja nisu pridružena ni jednom sintetičkom kontu polje *Konto* treba ostaviti prazno, u suprotnom treba uneti konto za koji želimo pregled;
- **Za sva konta** - formira izveštaj u čiji okvir ulaze sva osnovna sredstva grupisana po kontima kojima su pridružena uključujući i sredstva koja nisu pridružena ni jednom kontu koja će biti posebno grupisana.

Konto Ovo polje je aktivno samo u slučaju pregleda za odabrani konto. U polje *Konto* treba uneti šifru konta za koji se želi pregled, odnosno ostaviti ga prazno ako se želi pregled za osnovna sredstva koja nisu pridružena ni jednom sintetičkom kontu. Pri odabiru konta, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Klikom na taster OK formira se izveštaj Pregled osnovnih sredstava po kontima koji se prikazuje u obliku standardnog [jednoprozorskog tabelarnog izveštaja](#). Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Pregled osnovnih sredstava po kontima snabdeven je dodatnim dugmetom za pozivanje [Kartona osnovnog sredstva](#). Dugme je obeleženo ikonicom i klikom na njega dobija se Karton odgovarajućeg osnovnog sredstva. Karton osnovnog sredstva je moguće pozvati i pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde...](#)

3.3 Pregled osn.sred. po org.jed.

Odabirom
opcije
Pregled
**osn.sred. po
org.jed.**
pojavljuje se
ekran za
postavljanje
parametara
izveštaja.
Parametri
koji se unose
na ovom
ekranu fino
podešavaju i
određuju
okvir
podataka koji
će se naći u
izveštaju.

Pregled osnovnih sredstava po organizacionim jedinicama - odabir org.jed. za pregled

PREGLED OSN.SRED.PO ORG.JED.

Za odabranu org.jed. Za sve org.jed.

Šifra org.jed.:

Naziv:

 OK Cancel

Izveštaj **Pregled osn.sred. po org.jed.** daje informaciju o osnovnim sredstvima koja su u unosu podataka kartona osnovnog sredstva pridružena odgovarajućoj organizacionoj jedinici unutar preduzeća/organizacije ili spisak svih osnovnih sredstava grupisan po organizacionim jedinicama.

Izveštaj može biti formiran na dva načina:

- **Za odabranu org.jed.** - u okvir izveštaja ulaze podaci osnovnih sredstava pridruženih unetoj organizacionoj jedinici. Ako se želi spisak osnovnih sredstava koja nisu pridružena ni jednoj organizacionoj jedinici polje Šifra org.jed. treba ostaviti prazno, u suprotnom treba uneti šifru organizacione jedinice za koju želimo pregled;
- **Za sve org.jed.** - formira izveštaj u čiji okvir ulaze sva osnovna sredstva grupisana po organizacionim jedinicama kojima su pridružena uključujući i sredstva koja nisu pridružena ni jednoj or koja će biti posebno grupisana.

Šifra org.jed. Ovo polje je aktivno samo u slučaju pregleda za odabranu organizacionu jedinicu. U polje Šifra org.jed. treba uneti šifru organizacione jedinice za koju se želi pregled, odnosno ostaviti ga prazno ako se želi pregled za osnovna sredstva koja nisu pridružena ni jednoj organizacionoj jedinici. Pri odabiru šifre organizacione jedinice, na raspolaganju je i odgovarajuća asistent forma.

Klikom na taster OK formira se izveštaj Pregled osnovnih sredstava po organizacionim jedinicama koji se prikazuje u obliku standardnog jednoprzorskog tabelarnog izveštaja. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite ovde...

Pregled osnovnih sredstava po organizacionim jedinicama snabdeven je dodatnim dugmetom za pozivanje Kartona osnovnog sredstva. Dugme je obeleženo ikonicom i klikom na njega dobija se Karton odgovarajućeg osnovnog sredstva. Karton osnovnog sredstva je moguće pozvati i pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći ovde...

3.4 Karton osnovnog sredstva

3.4.1 Osnovna sredstva

Odabirom opcije **Osnovna sredstva** podmenija **Karton osnovnog sredstva** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Pregled kartona osnovnog sredstva - odabir sredstva za pregled

KARTON OSNOVNOG SREDSTVA

Šifra osn.sred.: <input type="text"/>	Naziv: <input type="text"/>
<input type="button" value="OK"/> <input type="button" value="Cancel"/>	

Izveštaj **Osnovna sredstva** prikazuje unete podatke u kartonu izabranog osnovnog sredstva.

Šifra osn.sred. U ovo polje treba uneti šifru osnovnog sredstva za koje se želi pregled kartona. Pri odabiru šifre osnovnog sredstva, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Klikom na taster OK prikazuje se spisak svih definisanih osnovnih sredstava koja nisu arhivirana i automatski otvara pregled kartona izabranog osnovnog sredstva. Zatvaranjem prikaza ovog kartona, program se vraća u standardni [jednoprzorski tabelarni izveštaj](#) iz koga je moguće odštampati karton ovog ili nekog drugog osnovnog sredstva. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

3.4.2 Arhiva osnovnih sredstava

Odabirom opcije **Arhiva osnovnih sredstava** podmenija **Karton osnovnog sredstva** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Pregled kartona arhiviranog osnovnog sredstva - odabir sredstva za pregled

KARTON ARHIVIRANOG OSN.SRED.

Šifra osn.sred.: <input type="text"/>	Naziv: <input type="text"/>
<input type="button" value="OK"/> <input type="button" value="Cancel"/>	

Izveštaj **Arhiva osnovnih sredstava** prikazuje unete podatke u kartonu izabranog osnovnog sredstva koje je arhivirano.

Šifra osn.sred. U ovo polje treba uneti šifru osnovnog sredstva za koje se želi pregled kartona. Pri odabiru šifre osnovnog sredstva, na raspolaganju je i odgovarajuća [asistent forma](#).

Klikom na taster OK prikazuje se spisak svih arhiviranih osnovnih sredstava i automatski otvara pregled kartona izabranog arhiviranog osnovnog sredstva. Zatvaranjem prikaza ovog kartona, program se vraća u standardni [jednoprzorski tabelarni izveštaj](#) iz koga je moguće odštampati karton ovog ili nekog drugog osnovnog sredstva. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

3.5 Pregled nabavljenih osn.sred.

Odabirom opcije **Pregled nabavljenih osn.sred.**

pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja.

Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Pregled osnovnih sredstava - odabir datumskog okvira

PREGLED NABAVLJENIH OSN.SRED.

Pregled podataka za period od: do:

OK Cancel

Izveštaj **Pregled nabavljenih osn.sred.** prikazuje podatke o osnovnim sredstvima nabavljenim između dva datuma u obliku spiska osnovnih sredstava sa podacima o ukupnoj stvarnoj nabavnoj vrednosti, ukupnoj nabavnoj, otpisanoj i trenutnoj vrednosti sredstava koja ulaze u okvir izveštaja.

Opseg datuma Unošenjem početnog i krajnjeg datuma određuje se datumski opseg podataka koji treba da udju u izveštaj. Na pr. ako se postavi opseg od 01.04.2009. do 30.04.2009. u izveštaj će ući samo sredstva čiji je datum nabavke unet u kartonu osnovnog sredstva između ova dva datuma (uključujući i njih), osim ako je sredstvo posle tog datuma arhivirano.

Klikom na taster OK prikazuje se spisak svih nabavljenih osnovnih sredstava prikazan u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog izveštaja**. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Pregled nabavljenih osnovnih sredstava snabdeven je dodatnim dugmetom za pozivanje **Kartona osnovnog sredstva**. Dugme je obeleženo ikonicom i klikom na njega dobija se Karton odgovarajućeg osnovnog sredstva. Karton osnovnog sredstva je moguće pozvati i pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde...](#)

3.6 Pregled aktiviranih osn.sred.

Odabirom opcije **Pregled aktiviranih osn.sred.**

pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja.

Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Pregled osnovnih sredstava - odabir datumskog okvira

PREGLED AKTIVIRANIH.OSN.SRED.

Pregled podataka za period od: do:

OK Cancel

Izveštaj **Pregled aktiviranih osn.sred.** prikazuje podatke osnovnim sredstvima aktiviranim izmedju dva datuma u obliku spiska osnovnih sredstava sa podacima o ukupnoj nabavnoj, otpisanoj i trenutnoj vrednosti sredstava koja ulaze u okvir izveštaja.

Opseg datuma Unošenjem početnog i krajnjeg datuma određuje se datumski opseg podataka koji treba da udju u izveštaj. Na pr.ako se postavi opseg od 01.04.2009. do 30.04.2009. u izveštaj će ući samo sredstva čiji je datum aktiviranja unet u kartonu osnovnog sredstva izmedju ova dva datuma (uključujući i njih), osim ako je sredstvo posle tog datuma arhivirano.

Klikom na taster OK prikazuje se spisak svih aktiviranih osnovnih sredstava prikazan u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog izveštaja**. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Pregled aktiviranih osnovnih sredstava snabdeven je dodatnim dugmetom za pozivanje **Kartona osnovnog sredstva**. Dugme je obeleženo ikonicom i klikom na njega dobija se Karton odgovarajućeg osnovnog sredstva. Karton osnovnog sredstva je moguće pozvati i pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde...](#)

3.7 Pregled arhiviranih osn.sred.

Odabirom opcije **Pregled arhiviranih osn.sred.** pojavljuje se ekran za postavljanje parametara izveštaja. Parametri koji se unose na ovom ekranu fino podešavaju i određuju okvir podataka koji će se naći u izveštaju.

Pregled osnovnih sredstava - odabir datumskog okvira

PREGLED AKTIVIRANIH.OSN.SRED.

Pregled podataka za period od: do:

OK Cancel

Izveštaj **Pregled arhiviranih osn.sred.** prikazuje podatke osnovnim sredstvima arhiviranim izmedju dva datuma u obliku spiska osnovnih sredstava sa podacima o ukupnoj nabavnoj, otpisanoj i trenutnoj vrednosti sredstava koja ulaze u okvir izveštaja.

Opseg datuma Unošenjem početnog i krajnjeg datuma određuje se datumski opseg podataka koji treba da udju u izveštaj. Na pr.ako se postavi opseg od 01.04.2009. do 30.04.2009. u izveštaj će ući samo sredstva čiji je datum arhiviranja unet u kartonu osnovnog sredstva izmedju ova dva datuma (uključujući i njih).

Klikom na taster OK prikazuje se spisak svih arhiviranih osnovnih sredstava prikazan u obliku standardnog **jednoprozorskog tabelarnog izveštaja**. Za više podataka o ovoj vrsti izveštaja, kliknite [ovde...](#)

Pregled arhiviranih osnovnih sredstava snabdeven je dodatnim dugmetom za pozivanje **Kartona osnovnog sredstva**. Dugme je obeleženo ikonicom i klikom na njega dobija se Karton odgovarajućeg osnovnog sredstva. Karton osnovnog sredstva je moguće pozvati i pritiskom na razmaknicu na tastaturi (space). Više podataka o standardnim prečicama na tastaturi unutar programa možete naći [ovde...](#)

3.8 Nalozi za prenos

Forma **Nalozi za prenos** služi za rad sa nalozima za žiralni prenos sredstava-plaćanje sa tekućeg računa kod poslovne banke. Ovde se vodi evidencija kako sa automatski formiranim nalozima za plaćanje iz izveštaja **Spisak isplaćenih akontacija** i **Spisak za isplatu na tekući račun** modula Kadrovska evidencija/Plate, a postoji mogućnost i ručnog unosa, ažuriranja i brisanja naloga za plaćanje baci

Startovanjem opcije, na ekranu se pojavljuje **standardizovani jednoprozorski tabelarni pregled**. U ovom pregledu u formi tabele mogu se dobiti informacije o do sada definisanim nalozima za prenos i uneti novi.

Dodatak: procedure **unesa, ažuriranja** i **brisanja** zapisa tabele u standardizovanim tabelarnim pregledima.

U nalogu za prenos se unose polja vezana za podatke o iznosu, svrsi i vrsti plaćanja, kao i podaci o primaocu. Podaci o uplatiocu, kao i valuti plaćanja se automatski popunjavaju podacima unetim u **setup-u korisnika i setup-u opcija rada programa**.

The screenshot shows the 'NALOZI ZA PLACANJE-UNOS' window. It includes fields for Upplatilac (Platilac), Svrha uplate, Primalac, Racun uplatioca, Racun primaoca, and Datum valute. The window has a toolbar with Potvrdi (Confirm) and Odustani (Cancel) buttons.

Upplatilac:	Šifra placanja:	Valuta:	Iznos:
Naziv: ABIT informatika d.o.o.		Din	0,00
Mesto: Kragujevac			
Svrha uplate:			
Primalac:			
Naziv:			
Mesto:			
Racun uplatioca:	200-2332250101005-38		
Racun primaoca:			
Datum valute:	28.03.2014		
☒ Za banku ☐ Svi za plaćanje			
<input type="button" value="Potvrdi"/> <input type="button" value="Odustani"/>			

U slučaju da je poslovna banka korisnika, odnosno software banke za e-banking podržan od strane proizvođača programa, moguće je automatsko formiranje fajla sa nalozima za prenos u elektronskoj formi pogodnoj za upload u program za e-banking. Formiranje fajla vrši se klikom na dugme **Za banku**. Pri formiranju fajla za banku biće uzeti u obzir samo nalozi za plaćanje koji prethodno nisu bili poslati i markirani su za plaćanje.

Markiranje naloga za plaćanje vrši se klikom na dugme **Za plaćanje** ako je potrebno markirati za plaćanje samo nalog na kome se nalazi cursor ili dugmetim **Svi za plaćanje** čime se za plaćanje markiraju svi neplaćeni nalozi u okviru tabele.

Tehnička podrška i podaci proizvođača

BandD for Professionals XP predstavlja racunarski programski paket koji je originalni proizvod preduzeća ABIT informatika iz Kragujevca. Kupovinom licence i registracijom programa stičete prava kupca koja su navedena u licenci za korišćenje i u skladu su sa vašim statusom kupca. Više podataka o verzijama, pravima korišćenja i licenciranju programa možete naći [ovde...](#)

AUTOR je obezedio tehnicku podršku registrovanim korisnicima preko Internet-a 24 sata dnevno. Registrovani korisnici mogu ostvariti pravo na tehničku podršku slanjem e-mail poruke iz PROGRAMA ili direktno na e-mail adresu techsupp@BiD.co.rs, uz navodjenje podataka o KORISNIKU i opisom problema u PROGRAMU. U slučaju problema, tehničku podršku možete kontaktirati i na sledeće načine:

1. Slanjem e-mail poruke na adresu techsupp@abit.rs
2. Preko zvaničnog web sajta [ABIT informatika - www.abit.rs](http://ABIT.informatika.com)
3. Kontaktom preko sledećih telefona:

Za korisnike iz Srbije:

+381 34 323169, +381 64 1219005 ili +381 64 1183089.

3. Slanjem regularne pošte na adresu:

ABIT informatika

D.M.Bene br.3

34000 Kragujevac

Serbia

Ažurne podatke o proizvođaču programa možete naći na sajtu www.abit.rs
